

АРТЪР КЛАРК, ДЖЕНТРИ ЛИЙ ГРАДИНАТА НА РАМА

Част 3 от „Рама“

Превод от английски: Надежда Гаврилова, 1995

chitanka.info

БЛАГОДАРНОСТИ

Много хора ни оказаха ценна помощ при написването на тази книга. На първо място сред тях е нашият редактор Лу Ароника. Ранните му бележки оформиха конструкцията на целия роман, а проникновената окончателна редакция подсили протичащото действие.

Нашият добър приятел и свръхматематик Гери Снайдер отново ни направи неоценима услуга, заемайки се великодушно с всички технически проблеми, било то дребни или съществени. Ако медицинските откъси в разказа са точни и правдоподобни, заслугата е на доктор Джим Уилерсън. За всички неточности в тези пасажии отговорност носят само авторите.

При започването на работата по романа Джихей Акита положи всички усилия, за да ни помогне да открием подходящото място за японските сцени. Той гореше от желание да обсъжда надълго и нашироко обичаите и историята на своята нация. В Тайланд госпожа Ватхарее Монвибоон се оказа превъзходният гид към чудесата на тази страна.

В значителна степен романът третира жените и по-специално техните мисли и чувства. Както Бебе Бардън, така и Стейси Ами бяха винаги на разположение да обсъждат женската природа. Госпожа Бардън ни беше от особена полза с идеята си за живота и поезията на Бенита Гарсия.

И Стейси Кидо Лий има съществен принос за „Градината на РАМА“. Но най-важна от всичко си остана безкористната ѝ подкрепа на цялото начинание. По време на написването на романа Стейси роди четвъртия си син, Тревис Кларк Лий.

Стейси, благодарим ти за всичко!

ДНЕВНИКЪТ НА НИКОЛ

1.

29 декември, 2200

Преди два часа, в 10.44 земно време по Гринуич, Симон Тиасо приветства Вселената. Беше невероятно преживяване. Въобразявах си, че и преди съм изпитвала някои силни усещания, но нищо в живота — нито смъртта на майка ми, нито златният олимпийски медал от Лос Анжелис, нито трийсет и шестте часа, прекарани с принц Хенри, нито дори раждането на Женевиер под бдителния поглед на баща ми в болницата в Тур не беше толкова дълбоко, колкото радостта и облекчението ми, когато най-сетне чух първия плач на Симон.

Майкъл беше предсказал, че ще се роди на Коледа. По характерния си мил начин той ми обясни, че според него с появата на бял свят на нашето космическо дете в предполагаемия ден на раждането на Исус Господ се готви да ни „даде знак“. Ричард го взе на присмех. Той го прави винаги щом Майкъл се увлече в своята религиозна разпаленост. Но когато в навечерието на Коледа аз усетих първите силни контракции, дори и Ричард стана вярващ.

На Бъдни вечер спях на пресекулки. Малко преди да се събудя, сънувах дълбок и ярък сън: както се разхождах край нашето езеро в Бовоа и си играех с любимия ми паток Дюноа и неговите диви другари, чух да ме вика един глас. Не можех да го разпозная, но някак си разбирах, че говори жена. Тя ми каза, че раждането ще бъде изключително трудно, че ще имам нужда и от последната си капка сили, за да може моето второ дете да се появи на бял свят.

На самата Коледа, след като си разменихме протичките подаръци, които всеки от нас скрито беше поръчал на рамианите, аз започнах да тренирам Майкъл и Ричард за всевъзможни спешни случаи. Сега си мисля, че Симон наистина щеше да се роди на Коледа, ако моят предпазлив ум не беше толкова нащрек от обстоятелството, че двамата мъже не са дори най-бегло подготвени да ми окажат помощ в случай на някакво усложнение. Вероятно само моята воля отложи раждането на бебето през тези последни два дни.

Едно от усложненията, които обсъждахме на Коледа, беше напречното предлежание^[1]. Преди няколко месеца, когато неродената ми дъщеричка все още имаше някаква свобода на движение в матката, аз бях почти сигурна, че е разположена с главата надолу. Но си мислех, че последните няколко седмици, преди да заеме родово положение, тя може да се е извъртяла. Оказах се права само донякъде. Тя съумя да тръгне по родовия канал с главата напред, но лицето ѝ бе извърнато нагоре към корема ми и след първата сериозна поредица от контракции върхът на мъничката главичка се вклини болезнено в моя таз.

При тези обстоятелства в някоя болница на Земята лекарят вероятно щеше да предприеме цезарово сечение. Съвсем сигурно втори лекар щеше да стои нащрек за развиващ се стрес на плода и отрано щеше да е пуснал в ход целия роботизиран инструментариум в усилие да извърти главата на Симон, преди да се е вклинила в това неблагоприятно положение.

Към края болката вече ме разпъваше на кръст. В промеждутъците между силните контракции, които натикваха детето към неподатливите кости, аз се опитвах да изкрещя по някоя команда към Майкъл и Ричард. От Ричард нямаше почти никаква полза. Той не беше в състояние дори да се справи с моята болка (или „неразборията“, както го нарече по-късно), а камо ли да асистира на епизиотомията^[2] или да използва импровизирания форцепс, който бяхме получили от рамианите. Майкъл, Господ да го благослови, храбро се опитваше да следва моите понякога несвързани напътствия, докато потта обливаше челото му, независимо от ниската температура в помещението. Употребих скалпела от моя набор, за да направи разкритието, и след секунда колебание, породено от кръвта, намери главата на Симон с помощта на форцепса. На третия опит някак си успя да я върне назад в родовия канал и я извъртя така, че да може да се роди.

И двамата мъже нададоха рев, когато главата на Симон се подаде. Аз съсредоточено продължавах да вдишвам и издишвам, защото се безпокоях да не изпадна в безсъзнание. Когато аз също изревах, независимо от разкъсващата болка следващата контракция изстреля Симон в ръцете на Майкъл. Като баща Робърт преряза пъпната връв. След това Майкъл вдигна Симон, за да я видя. „Момиче е“ — констатира той. Очите му бяха пълни със сълзи. Положи я много

внимателно на корема ми и аз леко се надигнах да я разгледам. Първото впечатление беше, че съвсем прилича на майка ми.

Направих усилие да остана будна, докато отстранят плацентата, и с помощта на Майкъл заших разреза, който той беше направил със скалпела. После колабирах. Не си спомням много подробности от следващите двадесет и четири часа. Бях толкова изтощена от родовата дейност и самото раждане (контракциите ми бяха на всеки пет минути „единадесет“ часа преди Симон да се роди), че заспивах при всеки удобен случай. Новородената ми дъщеря сучеше с готовност, не се нуждаеше от подканяне и един-два пъти Майкъл настоя да я кърмя дори когато не бях съвсем будна. Кърмата нахлу в гърдите ми веднага след като Симон започна да суче. Когато свърши, изглеждаше удовлетворена. Доволна съм, че млякото ѝ стига и че с нея няма да имам трудностите, които имах навремето с Женевиер.

Всеки път, когато се събудя, някой от мъжете е край мен. Усмивката на Ричард винаги изглежда малко пресилена, но преди всичко — одобрителна. Когато съм будна, Майкъл бърза да постави Симон в ръцете ми или на гърдите ми. Той я държи, без да се притеснява, дори когато тя плаче, и непрекъснато мънка, че е красива.

В този момент Симон е край мен и спи, увита в псевдоодеялото, което е изработено от рамианите (безкрайно затруднително е да окачествиш материите, особено такива свойства като „меко“, само по количествените признаци, които са разбираеми за нашите домакини). Тя наистина прилича на майка ми. Кожата ѝ е доста тъмна, може би дори по-тъмна от моята, а гъстата ѝ коса е гарвановочерна. Очите са наситено кафяви. С тази глава, все още отекла и безформена от трудното раждане, не е лесно да бъде определена като красива. Но Майкъл, разбира се, е прав. Тя е страхотна. Очите ми вече долавят красотата в крехкото червеникаво същество, което диша с такава лудешка честота. Добре дошла на този свят, Симон Уейкфийлд!

[1] предлежание — нормално бебето се ражда с главата надолу и с лице, обърнато към гърба на майката. При напречното предлежание плодът е разположен перпендикулярно спрямо родовите пътища и раждането му по физиологичен начин е невъзможно. — Б.пр. ↑

[2] Елизиотомия — срязване на входа на влагалището от едната страна по време на раждането за предпазване от големи разкъсвания на

тазовото дъно. — Б.пр. [↑](#)

2.

6 януари, 2201

От цели два дни съм в депресия. И съм така изморена, така изморена. Макар да съм съвсем наясно, че представлявам типичен случай на послеродов синдром, аз не съм в състояние да се освободя от чувството си за потиснатост.

Тази сутрин ми беше най-тежко. Събудих се преди Ричард и останах да лежа безшумно върху моята половина от матрака. Хвърлих поглед към Симон, която кротичко спеше в рамианската люлка, до стената. Независимо от обичта, която изпитвах към нея, не успях да измисля нищо оптимистично относно бъдещето ѝ. Избликът на въодушевление, съпроводил нейното раждане и продължил седемдесет и два часа, беше напълно изчезнал. През ума ми се нижеше непрекъснат поток от безизходни констатации и въпроси, които нямат отговор. Какъв живот те очаква, моя малка Симон? С какво ние, твоите родители, можем да допринесем, за да бъдеш щастлива?

Моя скъпа дъще, заедно с твоите родители и техния добър приятел Майкъл О'Туул, ти живееш в една подземна пещера на борда на грамаден космически кораб от извънземен произход. Тримата възрастни в твоя живот са космонавти от планетата Земя, част от екипажа на Нютоновата експедиция, която бе изпратена преди около година да изследва цилиндричния свят, наречен Рама. Баща ти, майка ти и генерал О'Туул бяха единствените човешки същества, останали все още на борда на този чуждоземен кораб, когато Рама неочаквано промени своята траектория, за да предотврати анихилирането си от ядрената фаланга, изстреляна от една параноична Земя.

Над нашето леговище се намира град от тайнствени небостъргачи, разположен върху остров. Ние го наричаме Ню Йорк. Заобиколен е от замръзнало море, което минава през центъра на този огромен космически кораб и го разполовява. Според изчисленията на бащата ти ние се намираме точно в орбитата на Юпитер (макар че самото огромно газово кълбо е доста далеко, чак от другата страна на Слънцето) и следваме хиперболична траектория, която най-вероятно

ще ни изведе далеч от Слънчевата система. Не знаем накъде сме се запътили. Не знаем кой и защо е построил този космически кораб. Знаем само, че на борда му има и други обитатели, но нямаме никаква представа откъде идват *те*, а в добавка имаме основание да подозираме, че поне някои от тях са враждебно настроени.

През последните два дни мислите ми се въртят в един порочен кръг и всеки път стигам до едно и също потискащо заключение: непроситимо е, че ние, предполагаемо зрелите възрастни хора, ще изложим едно безпомощно и невинно същество на опасностите на околна среда, която разбираме толкова малко и върху която нямаме абсолютно никакъв контрол.

Рано тази сутрин, веднага щом осъзнах, че днес е тридесет и седмият ми рожден ден, аз се разплаках. Отначало плачът бе кротък и безгласен. Но когато в мен нахлуха спомените за всички изминали рождени дни, безмълвните сълзи бяха изместени от покъртително ридание. Изпитвах остро, прерязващо съжаление не само към Симон, но и към самата себе си. А когато се сетих за великолепната синя планета, от която произхождаме, и особено когато не успях да си я представя в бъдещето на Симон, аз продължих да си задавам същия въпрос: защо родих детето сред подобна неразбория?

Ето я отново тази дума. Една от любимите думи в речника на Ричард. За него „неразбория“ има на практика неограничено приложение. Всичко, което е хаотично или неуправляемо, независимо дали е проблем от техническо естество или семейна криза (като например ридаеща съпруга, обхваната от ясно изразена послеродова депресия), се отнася към неразборията.

Та рано тази сутрин мъжете не можах да ми помогнат с нищо. Безплодните им опити да ме разведрят само засилиха моята меланхолия. Въпрос: защо се случва така, че почти всеки мъж, изправен лице в лице с нещастна жена, тутакси предполага, че по някакъв начин това е свързано с него? Всъщност не съм права. На земята Майкъл е имал съпруга и три деца, така че знае нещичко за чувствата, които преживявам. Преди всичко ме попита с какво може да ми помогне. Но Ричард беше съкрушен от сълзите. Когато се събуди и чу плача ми, той се изплаши. Първоначално реши, че изпитвам някаква нетърпима физическа болка. Успокои се едва когато му казах, че просто се чувствам потисната.

След като се убеди, че няма вина за моето настроение, Ричард мълчаливо ме изслуша, докато аз обяснявах колко съм загрижена за бъдещето на Симон. Признавам, че бях леко напрегната, но той сякаш не схвана *нищо* от това, което говорех. Непрекъснато повтаряше една и съща фраза — че бъдещето на Симон не е по-несигурно от нашето — и си вярваше, че щом няма логична причина да бъде толкова разстроена, депресията ми трябва мигом да изчезне. В края на краищата, след като повече от час говорихме на различни езици, Ричард съвсем правилно заключи, че не ми помага с нищо, и реши да ме остави сама.

Шест часа по-късно.

Сега съм малко по-добре. Все още остават три часа преди рожденият ми ден да изтече. Тази вечер си направихме мило тържество. Току-що привърших с кърменето на Симон и тя отново лежи до мен. Майкъл ни напусна преди около петнадесет минути, за да се върне в стаята си по-нататък по коридора. Ричард заспа пет минути след като главата му докосна възглавницата. По моя молба беше прекарал целия ден в разработването на по-добри пелени.

Ричард обича да прекарва времето си в наблюдение и систематизиране на нашите взаимовръзки с рамианите, или по-точно с тези, които работят с компютрите, които ние задействаме чрез клавиатурата в нашата стая. Никога не сме виждали някого или нещо в тъмния тунел непосредствено зад черния екран, така че не знаем със сигурност дали на другия край действително съществуват някакви индивиди, които реагират на нашите искания и разпореждат на заводите си да произведат странните неща, за които ги молим. Все пак е удобно да наричаме нашите домакини и благодетели рамиани.

Процесът на общуване с тях е колкото сложен, толкова и прост. Сложен е, защото разговаряме чрез изображения върху черния екран и точни количествени формули на езика на математиката, физиката и химията. Прост е, защото фактическите изречения, които въвеждаме с помощта на клавиатурата, са с удивително елементарен синтаксис. Най-често използваното от нас начало на изречение е „Бихме искали“ или „Желаем“ (разбира се, няма как да знаем точния превод на исканията ни, и просто приемаме, че сме учтиви — твърде възможно е

поръчките, които задействаме, да са под формата на грубиянска заповед, започваща с „Дай ми“), последвано от подробното описание на това, което бихме желали да ни бъде осигурено.

Най-трудната част е химията. Обикновените неща, които използваме в ежедневието си като сапун, хартия, стъкло, са много сложни от химическа гледна точка и е изключително трудно да бъдат определени в зависимост от броя и вида на химическите им съставки. Докато работеше с клавиатурата и черния екран, Ричард установи, че понякога трябва да опишем целия процес на производство, включително температурните режими, защото иначе това, което получаваме, не наподобява ни най-малко това, което сме поръчали. Процесът на искане съдържа много опити и грешки. В началото взаимовръзката беше доста неефективна и обезкуражаваща. И тримата бихме желали да си спомняме повече неща от химията, изучавана в колежа. Тази неспособност да постигнем задоволителен напредък в оборудването с ежедневно необходимите неща се оказа един от катализаторите за Голямата екскурзия (както обича да я нарича Ричард), която започна преди четири месеца.

По това време температурата на околната среда в Ню Йорк, както и в останалата част на Рама, вече беше с пет градуса под нулата, и Ричард беше потвърдил, че Цилиндричното море отново е сковано от здрав лед. Все повече се безпокоях, че няма да успеем да се подготвим както трябва за раждането на бебето. Всяко нещо от подготовката изискваше прекалено много време. Да се сдобием и да инсталираме функционираща тоалетна например, ни костваше цял месец усилия, а резултатите все още бяха далеч от задоволителните. Най-често проблемът беше в това, че подаваме на нашите домакини недостатъчно подробности. Понякога обаче затруднението идваше от самите рамиани. Чрез универсалния език на математиката и химическите символи те ни информираха, че не могат да завършат производството на даден предмет от списъка в определения от нас срок.

Както и да е, една сутрин Ричард съобщи, че възнамерява да напусне бърлогата ни, за да се опита да стигне до все още намиращия се на док военен кораб от нашата Нютонова експедиция. Обоснова се с желанието да открие и донесе ключовите компоненти на научната база данни на корабните компютри (това щеше да ни помогне изключително много при формулирането на исканията, които

отправяхме към рамианите), но си призна, че всъщност изпитва страхотен глад за свята храна. Поддържахме живота и здравето си с химически буламачи, осигурени от рамианите, но по-голяма част от храната беше или безвкусна, или отвратителна.

В интерес на истината трябва да кажем, че нашите домакини реагираха коректно на исканията ни и нямаха вина. Макар да знаехме как най-общо да опишем основните химически съставки, от които се нуждаят телата ни, никой от нас не беше изучавал в подробности сложния биохимичен процес, който се осъществява, когато опитваме нещо на вкус. Така че в ония първи дни храненето беше необходимост, но никога удоволствие. Много често лепкавата маса се поглъщаше трудно, ако това въобще беше възможно. Неведнъж храненето биваше следвано от гадене.

Тримата прекарахме по-голямата част от деня в обсъждане на всички „за“ и „против“ Голямата екскурзия. Аз бях на онзи етап от бременността, който се характеризира с киселини, и се чувствах доста неразположена. Макар че не ми допадна идеята да остана сама в нашата бърлога, докато двамата мъже прекосят леда, открият роувъра, минат през Централната равнина и после се издигнат или се изкатерят до превключвателната станция Алфа, аз осъзнавах, че в много отношения те двамата ще могат да си помагат един на друг. Съгласих се с тях, че едно самотно пътуване би било безразсъдно.

Робърт беше почти сигурен, че роувърът ще може да тръгне, но не беше толкова оптимистично настроен по отношение на седалковия лифт. Обстойно обсъдихме пораженията, които можеше да е понесъл Нютоновият военен кораб. Тъй като се намираше от външната страна на Рама, той беше изложен на ядрения взрив, избухнал зад защитния мрежест щит. Ричард изказа предположението, че след като липсват видими поражения в структурата му (използвайки достъпа до изхода на сензорите на рамианите, през изминалите месеци ние на няколко пъти бяхме разглеждали изображението на Нютоновия военен кораб върху черния екран), възможно е самата Рама непреднамерено да е защитила кораба от всички ядрени експлозии, така че вътре в него да липсват каквито и да било повреди от радиацията.

Аз бях по-песимистично настроена. От дългите години работа с инженери и специалисти по околната среда върху проекти за защита на космически кораби бях наясно с радиационната чувствителност на

всяка една от подсистемите на „Нютон“. Макар да вярвах, че има голяма вероятност научната база данни да е непокътната (както процесорът, така и паметта ѝ бяха изработени от елементи с подсилена устойчивост спрямо радиация), бях почти сигурна, че хранителните запаси ще се окажат заразени. Винаги сме знаели, че нашата пакетирана храна се намира в относително незащитен участък. Всъщност още преди изстрелването съществуваше известно безпокойство, че неочаквано слънчево изригване може да предизвика радиация, достатъчна да направи храната ни опасна за консумация.

Не се страхувах да остана сама за няколко дни, дори за седмица, през която мъжете щяха да осъществят пътуването до военния кораб и обратно. По-тревожна ми се струваше възможността единият от тях или и двамата да не се завърнат. Не ставаше въпрос само за октопаяците или за другите чуждоземци, които вероятно населяваха обширния космически кораб редом с нас. Трябваше да се вземе предвид и съществуващата неустойчивост в заобикалящата ни среда. Ами ако Рама внезапно започнеше да маневрира? Ами ако се случеше нещо друго, също толкова неблагоприятно, и те не можеха да се върнат до Ню Йорк?

Ричард и Майкъл ме успокоиха, че няма да поемат никакви рискове и че не възнамеряват да правят нищо друго, освен да отидат до военния кораб и да се върнат. Отпътувах точно след пукването на зората на двадесет и осем часовия рамиански ден. За първи път оставах сама след онзи случай в Ню Йорк, когато бях пропаднала в шахтата и стоях там в пълна изолация порядъчно дълго време. Разбира се, сега вече не бях съвсем сама. Можех да усетя Симон, която риташе вътре в мен. Да носиш бебе в себе си, е удивително усещане. Има някакво неописуемо вълшебство в това да знаеш, че вътре в теб се намира друга жива душа. Особено като се има предвид, че до голяма степен детето се формира от твоите собствени гени. Колко жалко, че мъжете не могат да преживеят бременност. Може би тогава щяха да осъзнаят защо ние, жените, сме така загрижени за бъдещето.

До настъпването на третия земен ден от тръгването на мъжете аз бях изпаднала в тежка форма на нервна свръхвъзбуда от престоя си в затворено помещение. Реших да се измъкна от нашата бърлога, да се изкача нагоре и да поскитам из Ню Йорк. На Рама беше тъмно, но бях толкова неспокойна, че въпреки това излязох. Въздухът беше доста

студен. Дръпнах ципа на тежкото пилотско яке върху стърчащия напред корем и тръгнах. Няколко минути след това в далечината дочух някакъв звук. По гърба ми полазиха тръпки и аз тутакси спрях. Адреналинът явно нахлу и в Симон, защото тя зарита енергично, докато аз се ослушвах за шума. След около минута го чух отново — звук, издаван от четки, които се влачат по метална повърхност, придружен с високочестотен вой. Този шум не можеше да бъде сбъркан с друг: очевидно из Ню Йорк се моташе октопаяк. Припряно се завърнах в пещерата и зачаках изгрева на Рама.

Когато се развидели, аз отново отидох в Ню Йорк и взех да скитам наоколо. Докато обикалях покрай онзи любопитен хамбар, където навремето бях пропаднала в шахтата, започнах да се съмнявам в нашето заключение, че октосите излизат навън само през нощта. В самото начало Ричард настояваше, че те са нощни същества. Първите два месеца след като Земята остана зад гърба ни, ние още не бяхме изградили защитната скара, която да предотвратява спускането на нежелани посетители в нашето леговище; тогава Ричард беше разположил серия от примитивни приематели (все още не беше усъвършенствал способността си да уточнява необходимите му електронни части пред рамианите) над прикритието над пещерата, което бяхме направили срещу октопаяците, и потвърди, поне за свое собствено удовлетворение, че те се появяват отгоре само през нощта. В края на краищата октосите откриваха всичките му монитори и ги унищожаваха, но не и преди Ричард да се сдобие с количеството данни, които смяташе, че подкрепят неговата хипотеза.

Заключението на Ричард обаче не ми донесе никакво успокоение, когато неочаквано чух откъм страната на нашето леговище да се носи силен и съвършено непознат шум. Намирах се в хамбара и зяпах шахтата, в която преди девет месеца едва не умрях. Пулсът ми мигом се учести, кожата ми настръхна. Най-много ме разтревожи фактът, че шумът се предизвиква някъде между мен и рамианския ми дом. Изключително предпазливо запълзях нагоре, съпроводена от звука, който имаше променлив характер. Всеки път, преди да се хвърля напред, надничах иззад ъгъла на сградите. Най-накрая открих източника на звука — Ричард режеше парчета решетъчна конструкция с помощта на циркуляр, който беше донесъл от „Нютон“.

Всъщност, когато ги открих, той и Майкъл водеха спор. Сравнително малката решетъчна конструкция с квадратна форма на плетката и дължина на страната приблизително три метра (всичко на всичко около петстотин точки на пресичане) беше прикрепена към един от онези ниски и неподлежащи на описание хангари, който се намираше на около стотина метра от отвора, водещ към нашата пещера. Майкъл поставяше под съмнение смисъла да се захващат с решетката с помощта на циркуляра. В момента, когато ме зърнаха, Ричард оправдаваше постъпката си, като превъзнасяше достойнствата на гъвкавия материал, от който бе направена решетката.

Тримата се прегръцахме и целувахме в продължение на няколко минути, а после те ми дадоха отчет за Голямата екскурзия. Пътуването се оказало лесно. Роувърът и седалковият лифт не създали никакви проблеми. Апаратурата им показала, че на военния кораб все още има остатъчна радиация, така че не било възможно да останат твърде дълго и не донесли никаква храна. Научната база данни обаче се оказала в отлично състояние. Ричард използвал ежедневната практика за свиване на данните, за да побере по-голямата част от базата върху кубове, съответстващи на нашите портативни компютри. Бяха донесли и голяма раница, пълна с инструменти (като циркуляра), за които бяха решили, че ще ни бъдат от полза за довършването на нашите жилищни помещения.

От този ден нататък до раждането на Симон Ричард и Майкъл се трудеха непрестанно. С допълнителната информация, която се съдържаше в базата данни, ни беше много по-лесно да поръчваме необходимото на рамианите. Аз дори експериментирах с малки количества безвредни естери и други по-прости органични вещества в храната, а резултатът беше известно подобряване на вкуса ѝ. Майкъл довърши своята стая в долната част на коридора, освен това беше конструирана люлката на Симон, а банята ни бе значително усъвършенствана. Като се сетя за всички неудобства до този момент, мисля, че сега условията ни на живот са доста приемливи. Може би скоро... но дочувам край себе си тих плач. Време е да храня дъщеря си.

Преди да са се превърнали в история и последните тридесет минути от рождения ми ден, искам да се върна към ярките спомени от предишни рождени дни, които подсилиха депресията ми от тази

сутрин. За мен рожденият ми ден винаги е бил най-значителното събитие през годината. Времето между Коледа и Нова година също е от специално значение, но по различен начин, защото е празник, в който участват всички. А рожденият ден се съсредоточава предимно върху индивида. За мен рождените ми дни винаги са били време за размисъл и обмисляне на планове за бъдещата насока на живота ми.

Ако направя опит, вероятно бих могла да си припомня по нещо за всеки един от тях още от петата си годишнина насам. Разбира се, някои спомени са по-мъчителни от останалите. Тази сутрин много от картините на отминали празненства събудиха у мен силна носталгия и копнеж по дома. В депресията, в която се намирах, аз възроптах само срещу своята неспособност да осигуря ред и сигурност в живота на Симон. Но дори от глъбините на меланхолията, дори сред необятната несигурност, която ни заобикаля тук, аз не бих си пожелала Симон да я няма при мен. Не, ние сме пътешественици, свързани с най-тясната връзка между родител и дете, и ще споделяме чудото на способността да мислим, което наричаме живот.

И по-рано съм участвала в подобна връзка не само с майка ми и баща ми, но също и с първата ми дъщеря Женевиер. Дааа. Удивително е, че всички спомени за майка ми все още изпъкват така отчетливо в мислите ми. Макар че си отиде от този свят преди двадесет и седем години, когато бях само на десет, тя ми остави изобилие от прекрасни спомени. Последният ми рожден ден с нея беше твърде необичаен. Тримата заминахме за Париж с влак. Татко беше издокаран в новия италиански костюм и изглеждаше изключително красив. Мама беше избрала една от своите ярки, многоцветни туземни рокли. Косата ѝ беше подредена на пластове и тя приличаше на принцесата от Сенуфо, каквато е била, преди да се омъжи за баща ми.

Вечеряхме в един луксозен ресторант малко встрани от Шанз-Елизе. После отидохме на театър и гледахме трупа от чернокожи, които изпълняваха различни туземни танци от западните райони на Африка. След спектакъла ни пуснаха зад кулисите, където мама ме представи на една от танцьорките — висока, красива жена, с изключително тъмен цвят на кожата. Тя се оказа далечна мамина братовчедка от Брега на Слоновата кост.

Слушах разговора им на диалекта на племето Сенуфо, припомнях си това-онова от моята подготовка за Поро преди три

години, и отново се удивлявах на това, колко по-изразително ставаше лицето на майка ми, когато се намираще сред хора от своя народ. Но макар и омаяна от вечерта, аз бях едва десетгодишна и бих предпочела един нормален рожден ден с всичките ми приятели от училище. Докато пътувахме с влака обратно към дома в предградието Шили — Мазарен, мама разбра, че съм разочарована. *Не бъди тъжна, Никол, каза тя. Следващата година ще можеш да си поканиш гости. Баща ти и аз искахме да се възползваме от тази възможност отново да ти припомним другата половина от твоето наследство. Ти си френска поданица и си прекарала целия си живот във Франция, но част от тебе е чиста Сенуфо, с дълбоки корени в племенните обичаи на Западна Африка.*

Припомних си *danses ivoiriennes*,^[1] изпълнени от мамината братовчедка и нейните другари. Представих си за миг как заедно с десетгодишната си дъщеря и аз влизам в един красив театър, но тогава измислицата изчезна. Около орбитата на Юпитер няма театри. Вероятно цялостната представа за театър никога няма да има истинско значение за дъщеря ми. Беше толкова смущаващо.

Част от сълзите ми тази сутрин бяха предизвикани от мисълта, че Симон никога няма да се запознае с дедите си. И обратно. В плетеницата на нейния живот те ще представляват митологични образи, познати единствено чрез фотографиите и видеото. Никога няма да изпита радостта да чуе удивителния глас на майка ми. И никога не ще види кротката, нежна любов в очите на баща ми.

След като мама умря, татко много се стараяше да превърне всеки един от рождените ми дни в нещо много специално. На дванадесетия ми рожден ден, след като току-що се бяхме преместили във вилата в Бовоа, татко и аз се разхождахме под сипещия се сняг из подкастрените и оформени градини на Шато дьо Виландри, Този ден той ми обеща, че ще бъде край мен винаги когато имам нужда от него. Вкопчих се по-здраво в ръката му, докато вървахме покрай живия плет. И тогава плаках, след като му признах (а и на себе си) колко съм изплашена, че той също ще ме напусне. Приласка ме до гърдите си и ме целуна по челото. Никога не наруши обещанието си.

Единствено миналата година (време, което вече ми изглежда като друг човешки живот), моят рожден ден настъпи в ски-влак, веднага след пресичането на френската граница. В полунощ все още бях будна

и преживявах отново обедната си среща с Хенри в дървената хижа откъм Вайсфлухъох. Когато той ме запита по заобиколен път дали не е баща на Женевиер, аз не му отговорих. Не бих му доставила това удоволствие.

Спомнях си как тогава във влака си мислех дали е честно да крия от дъщеря си факта, че баща ѝ е крал на Англия? Дали моята гордост и себеуважение са достатъчни да ме оправдаят пред дъщеря ми, на която съм попречила да разбере, че е принцеса? Отново и отново премислях безрезултатно тези въпроси, отправяла неவிждащ взор в нощта, когато в моето спално купе като по поръчка се появи Женевиер. Честит рожден ден, мамо, усмихна се тя. Прегърна ме. Едва не ѝ казах за баща ѝ. Сигурна съм, че щях да го направя, ако знаех какво ще ми се случи на Нютоновата експедиция. *Липсваш ми, Женевиер. Ще ми се да имам възможността за подобаващо сбогуване.*

Спомените са нещо много особено. Тази сутрин в депресията пороят от спомени за минали рождени дни засили моето чувство за изолация и загуба. Сега, когато настроението ми е по-стабилно, същите тези спомени носят наслада. В този спомен вече не съм така ужасно тъжна, че Симон няма да може да преживее това, което е познато за мен. Нейните рождени дни ще бъдат различни от моите и единствени по рода си в *нейния* живот. Мое изключително предимство и задължение е да ги направя толкова незабравими и изпълнени с обич, колкото мога.

[1] ivoiriennes — (фр.) — танци на слоновата кост. — Б.пр. ↑

3.

26 май, 2201

Преди пет часа във вътрешността на Рама започнаха да се случват поредица необичайни събития. По това време бяхме седнали да вечеряме всички заедно, а вечерята ни се състоеше от печено говеждо, картофи и салата. (В усилията си да се накараме да повярваме, че ядем нещо вкусно, ние даваме кодови названия на всяка една от химическите комбинации, които получаваме от рамианите. Кодовите названия най-общо произлизат от вида осигурена храна: така нашето „говеждо печено“ е богато на белтъци, „картофите“ са предимно въглехидрати и т.н.) Тогава чухме съвсем ясно някакво изсвирване в далечината. Спряхме да се храним, после мъжете набързо се изкачиха нагоре, блъскайки се един друг. Когато свиренето продължи, аз грабнах Симон и някои от по-дебелите дрехи, увих бебето в множество одеяла и последвах Майкъл и Ричард горе на студа.

На повърхността свиренето се чуваше много по-силно. Бяхме горе-долу сигурни, че то идва от юг, но тъй като на Рама беше тъмно, ние се колебаехме дали да се отдалечим от нашето леговище. След няколко минути обаче видяхме цветни светлинни петна, които се отразяваха в огледалната повърхност на заобикалящите ни небостъргачи, така че любопитството ни не можеше повече да бъде удържано. Предпазливо запълзахме към южния бряг на острова, където между нас и внушителните хорни на Южната падина на Рама нямаше да има никакви сгради.

Когато пристигнахме на брега на Цилиндричното море, там вече беше започнало омагьосващо светлинно представление. Дъги от многоцветни светлини летяха наоколо и в продължение на повече от час осветяваха гигантските извивки на Южната падина. Дори бебето Симон беше омагьосано от дългите жълти, сини и червени серпентини, които подскачаха между извивките и образуваха в тъмнината картина, наподобяваща дъга след дъжд. Когато най-

неочаквано представлението прекъсна, ние запалихме фенерчетата и се отправихме надолу към пещерата.

Повървахме няколко минути, но оживеният ни разговор бе прекъснат от далечен, продължителен писък — несъмнено това беше звук от едно от птицеподобните същества, които миналата година помогнаха на мен и Ричард да избягаме от Ню Йорк. Спряхме рязко и се вслушахме. Откакто се върнахме в Ню Йорк да предупредим рамианите за идващия ядрен направляем снаряд, нито бяхме виждали, нито бяхме чували никакви птицеподобни, така че ние с Ричард много се тревожехме. Ричард дори беше прескачал до тяхната пещера на няколко пъти, но на виковете му, отправени надолу по широкия, вертикално спускащ се коридор, не се беше отзовал никой. Само преди месец Ричард изказа подозрение, че птицеподобните окончателно са напуснали Ню Йорк, но тазвечерният писък ясно показва, че поне един от нашите приятели все още се навърта наоколо.

Секунди след това, още преди да успеем да обсъдим въпроса, дали един от нас да не тръгне по посока на писъка, ние чухме друг шум, също познат, който беше прекалено силен, за да останем спокойни. За щастие, тътрещите се четки не се намираха между нас и нашата пещера. Прегърнах Симон с две ръце и спринтирах към дома, а от бързането в тъмнината поне на два пъти щях да се блъсна в близките сгради. Майкъл пристигна последен. Дотогава аз вече бях приключила с отварянето както на прикритието, така и на скарата. Няколко са, изрече Ричард, останал без дъх, докато шумовете от октопаяците ставаха все по-силни и ни обкръжаваха. Той насочи лъча на фенерчето към дългата пътека, която водеше на изток от нашата пещера, и всички ние видяхме два големи, тъмни обекта, които се движеха в нашата посока.

Обикновено си лягаме да спим два или три часа след вечерята, но тази нощ направихме изключение. Светлинното шоу, писъкът на птицеподобното и срещата отблизо с октопаяците изпълни и трима ни с енергия. Говорехме ли, говорехме. Ричард беше убеден, че предстои да се случи нещо наистина голямо. Припомни ни, че маневрата на Рама, преди Земята да нанесе ядрения удар, също се предхождаше от малко светлинно шоу в Южната падина. Сети се, че тогава космонавтите от „Нютон“ бяха стигнали до общо заключение за целта на тази демонстрация: нещо като известие за нас или твърде възможно

— сигнал за тревога. Ричард се питаше какво ли е значението на тазвечерното главозамайващо представление.

Преди близкото преминаване на Рама край Земята Майкъл не беше влизал в нея за по-дълго време и никога по-рано не бе имал възможност за контакти нито с птицеподобните, нито и с октопаяците, така че за него събитията от тази вечер бяха още по-значителни. Мимолетният поглед, хвърлен към пипалатите същества, които се приближаваха към нас по пътеката, му даде известна представа за ужаса, който миналата година бяхме изпитали с Ричард, препускайки нагоре по онези чудновати колове, за да се измъкнем от октопаяците.

— Октопаяците ли са рамианите? — попита тази вечер Майкъл. — Ако е така — продължи той, — защо бягаме от тях? Технологиата им дотолкова е надскочила нашата, че на практика те могат да си правят с нас каквото им хрумне.

— Октопаяците са пътници на това возило — отвърна бързо Ричард, — също като нас. И като птицеподобните. Октосите си мислят, че може би ние сме рамианите, но не са сигурни. Птицеподобните пък са загадка. Ей богу, не вярвам да представляват транспортен космически вид. Но как ли са се качили за първи път на борда? Може би са част от най-ранната екосистема на Рама?

Инстинктивно притиснах Симон към тялото си. В съзнанието ми проблесна споменът за нещастния доктор Такагиши, който стоеше в музея на октопаяците, препариран като огромна риба или тигър; полазиха ме тръпки.

— Ако сме пътници — изрекох тихо, — тогава къде отиваме?

Ричард въздъхна.

— Направих някои изчисления и резултатите не са много окуражаващи. Макар че пътуваме с голяма бързина спрямо Слънцето, скоростта ни е ниска по отношение на локалната звездна система. Ако траекторията ни не се промени, ще напуснем Слънчевата система в посока приблизително към звездата на Барнард. Ще пристигнем в системата на Барнард след няколко хиляди години.

Симон се разплака. Беше станало късно и тя бе много изморена. Извиних се и отидох да я накърмя в стаята на Майкъл, докато мъжете останаха да преглеждат върху черния екран сензорните изходи, за да проверят дали биха могли да си изяснят какво става. Симон сучеше

нервно, дори веднъж ме ухапа. Тази раздразнителност не е характерна за нея. Обикновено е такова лъчезарно бебе.

— Чувстваш нашия страх, нали? — рекох ѝ аз. Чела съм, че бебетата могат да усещат емоциите на заобикалящите ги възрастни. Сигурно е вярно.

Все още не мога да се отпусна и да почивам, въпреки че Симон вече най-спокойно спи върху одеялото на пода. Шестото ми чувство ме предупреждава, че събитията от тази вечер сигнализират за преход в живота ни на борда на Рама към нова фаза. Не съм очарована от прогнозата на Ричард, че Рама може да се носи в междувездната пустош повече от хиляда години. Опитах се да си представя, че прекарвам остатъка от живота си при условията на настоящето, но разумът ми направи засечка. За Симон преживяването определено щеше да бъде отегчително. Открих, че подбирам думи за молитва към Господ, към рамианите или към всеки друг, който има властта да промени бъдещето. Молитвата ми беше много простичка. Помолих се предстоящите промени по някакъв начин да обогатят бъдещия живот на малката ми дъщеричка.

28 май, 2201

Снощи отново имаше продължително изсвирване, последвано от импозантно светлинно представление в Южната падина на Рама. Не отидох да го видя. Останах в пещерата със Симон. Майкъл и Ричард не срещнаха други обитатели на Ню Йорк, Ричард каза, че продължителността на спектакъла е била приблизително същата като по-рано, но индивидуалните изяви са били значително по-различни. А впечатлението на Майкъл бе, че единствената голяма промяна в представлението са били цветовете. Според него този път водещият цвят бил синият, докато преди два дни беше жълтият.

Ричард е сигурен, че рамианите са влюбени в числото три, затова довечера ще има още едно представление. Денят и нощта на Рама сега са приблизително по двадесет и три часа (Ричард го нарича рамианско равноденствие и това бе точно предсказано от свръхинтелигентния ми съпруг в дневника, който връчи на Майкъл и мен преди четири месеца), така че третото представление ще започне след около два земни дни. След тази трета демонстрация всички очакваме да се случи

нещо необикновено. Този път със сигурност ще отида да гледам, освен ако не възникне някаква опасност за Симон.

30 май, 2201

Преди повече от четири часа нашият масивен цилиндричен дом започна да набира все по-голямо ускорение. Ричард е толкова развълнуван, че едва се сдържа. Той е убеден, че под горния край на вдигнатия Южен полуцилиндър се намира изтласкваща система, която работи на физически принципи, надхвърлящи най-необузданите фантазии на учените и инженерите от човешкия род. Вторачил се е в данните на външните сензори, които се изписват на черния екран, държи любимия си портативен компютър и от време на време въвежда в него по нещо в зависимост от това, какво е видял на монитора. Периодично измърморва по някоя дума на себе си и на нас за това, какъв според него е ефектът на тази маневра върху траекторията.

Навремето, когато посред пътя си Рама промени своята орбита, за да поеме удара на Земята, аз лежах в безсъзнание на дъното на шахтата, така че днес не ми е известно колко силно се е тресъл подът при предишната маневра. Според Ричард онези вибрации са били дреболия в сравнение с това, което преживяваме сега. В момента най-обикновеното ходене представлява трудност. Подът подскача нагоре-надолу с голяма честота, сякаш само на няколко метра оттук работи пневматичен чук. Държим Симон на ръце от мига, в който започна ускоряването. Не можем да я оставим на пода или в люлката, защото вибрациите я плашат. Единствено аз се разхождам със Симон на ръце и тогава съм особено предпазлива. Наистина има опасност да загубя равновесие и да падна. И Ричард, и Майкъл падаха вече по два пъти. Симон ще бъде сериозно наранена, ако взема да се стоваря върху нея.

Оскъдната ни мебелировка танцува из цялото помещение. Всъщност преди половин час един от столовете изскочи в коридора и се отправи към стълбите. Първоначално на всеки десет минути връщахме мебелите по местата им, но сега просто не им обръщаме внимание, освен ако не се отправят към входа за коридора.

Общо взето всичко това е направо невероятно и започна с третото (и последно) светлинно представление на юг. Снощи Ричард излезе навън пръв, сам, точно преди мръкване. Няколко минути по-

късно той се втурна обратно и възбудено задърпа Майкъл нагоре. Когато се върнаха, Майкъл изглеждаше така, сякаш бе видял дух.

— Октопаяци — извика Ричард. — Струпали са се по бреговата линия два километра на изток. С дузини...

— Е, всъщност не знаеш точно колко са — каза Майкъл. Гледахме ги най-много десет секунди, преди светлината да изгасне.

— Аз ги наблюдавам от по-дълго време, нали бях горе сам — настоя Ричард. — С бинокъла успях да ги огледам много добре. Отначало бяха само няколко, после взеха да прииждат на тълпи. Направих опит да ги преброя, когато видях, че те се организират в нещо като боен строй. Начело на тази формация излезе един гигантски октос с глава на червени и сини черти.

— Аз не забелязах подобен синьо-червен гигант, нито пък някаква „формация“ — добави Майкъл, когато втрених в тях невярващ поглед. — Но съвсем ясно видях голям брой от съществата с тъмните глави и пипала в черно и златисто. Според мен те са се обърнали на юг в очакване на светлинното шоу.

— Видяхме и птицеподобните — извърна се към мен Ричард, а после погледна Майкъл. — Според теб колко от тях бяха в ятото?

— Двадесет и пет, може би тридесет — отвърна Майкъл.

— Кръжаха високо във въздуха над Ню Йорк, надаваха писъци, когато се издигаха, а после отлитаха на север, пресичайки Цилиндричното море... — За момент Ричард млъкна. — Мисля, че тези тъпи птици са преживявали нещо такова и преди. Мисля, че знаеха какво ще се случи.

Започнах да увивам Симон в одеялото й.

— Какво правиш? — попита ме Ричард.

Обясних му, че нямам и намерение да изпусна финалното светлинно представление. Напомних му също как ми се беше заклел, че октопаяците дръзват да се появяват само нощно време.

— Случаят е по-особен — отвърна уверено той точно когато прозвуча свирката.

Тази вечер представлението ми се стори още по-впечатляващо. Може би точно това очаквах. Червеното определено беше водещият цвят на нощта. В един момент пламтяща червена арка описа пълен и съвършен шестоъгълник, който свърза върховете на шестте по-малки хорни. Но колкото и впечатляващи да бяха рамианските светлини, те не

успяха да останат в центъра на вниманието тази вечер. Около тридесет минути след началото Майкъл изкрещя:

— Погледнете! — И посочи надолу по бреговата линия, в посоката, където по-рано Ричард беше видял октопаяците.

В небето над замръзналото Цилиндрично море едновременно се бяха възпламенили няколко светлинни кълба. Пламъците се намираха на около петдесет метра над земята и осветяваха приблизително един квадратен километър от простиращия се под тях лед. През минутата, в която можехме да различим някои подробности, видяхме как по леда на юг се придвижва голяма тъмна маса. Ричард ми подаде бинокъла си точно когато пламъците бяха започнали да избледняват. Успях да различа, някои индивиди сред тълпата. Удивително голям брой от октопаяците имаха шарки по главите си, но повечето бяха тъмни, черни като въглища, точно като онзи, който ни гони до пещерата. Както черно-златистите пипала, така и формата на телата им потвърждаваха, че тези същества са от същия вид, който бяхме видели миналата година, когато се покатерихме на коловете. Ричард наистина беше прав. Бяха с дузини.

Когато маневрата започна, бързо се завърнахме в пещерата. Опасно е да се намираш навън по време на силни вибрации в Рама, От време на време малки части от околните небостъргачи се отчупват и се стоварват с грохот на земята. Веднага след започването на трусовете, Симон се разплака.

След трудното спускане в пещерата Ричард се залови да проверява външните сензори: разглеждаше предимно разположението на звездите и планетите (например Сатурн изобщо не може да бъде идентифициран от позицията на Рама), а после правеше изчисления, основани на данните от наблюденията. Ние с Майкъл се редувахме да държим Симон; накрая седнахме в ъгъла на помещението — срещата между двете стени ни създаваше някакво чувство за стабилност — и разговаряхме за този удивителен ден.

Почти цял час по-късно Ричард оповести резултатите от предварителното определяне на орбитата. Първоначално нанесе точките на орбитата на хиперболичната ни траектория спрямо Слънцето *преди* започването на маневрата. После представи с драматизъм новите допирателни елементи (както ги нарече) на моментната ни траектория. Някъде в дълбините на паметта ми трябва

да е скътана информация, която изяснява термина допирателни елементи, но за щастие не ми се наложи да я търся. От контекста можех да разбера, че Ричард използва съкратен начин да ѝ съобщи колко много се е променила нашата хипербола през първите три часа на маневрата. Обаче цялостното значение на промяната в хиперболичната ексцентричност ми убягваше.

Майкъл явно си спомняше повече неща от звездната механика.

— Сигурен ли си? — попита почти веднага.

Количествените резултати са с широк диапазон на грешка — отвърна Ричард. — Но по отношение на качествено значение за промяната на траекторията не може да съществува никакво съмнение.

— Значи скоростта, с която напускаме Слънчевата система нараства?

— Точно така — кимна Ричард. — На практика цялото ускорение е насочено към нарастване на скоростта ни спрямо Слънцето. Маневрата вече е добавила към нея много километри в секунда.

— Това е потресаващо — подсвирна Майкъл.

Разбрах същината на това, което казваше Ричард. Ако досега бяхме хранили някаква надежда, че сме тръгнали на обиколно пътешествие, което по магически начин ще ни върне на Земята, сега тези надежди бяха разбити. Рама щеше да напусне Слънчевата система много по-бързо, отколкото бяхме очаквали. Докато Ричард пееше дитирамби за изтласкващата система, която може да причини такава промяна в скоростта на този „космически кораб — мамут бегемот“, аз кърмех Симон и открих, че мисля за бъдещето ѝ. *Значи категорично напускаме Слънчевата система, мислех си аз, и отиваме някъде другаде. Дали ще видя някога новия свят? А Симон? Възможно ли е, дъще моя, Рама да бъде твой дом през целия ти живот?*

Подът продължава да се тресе яко, но това ме успокоява. Ричард твърди, че скоростта на напускането ни продължава бързо да нараства. Добре. Щом сме се отправили към ново място, нека поне да пътуваме колкото е възможно по-бързо.

4.

5 юни, 2201

Събудих се посред нощ, от настоятелно чукане, което долиташе откъм вертикалния коридор на пещерата. Макар че нормалното ниво на шума вследствие на постоянното треперене беше значително, както и Ричард, така и аз можехме да чуем съвсем ясно тежките удари. Най-напред се убедихме, че Симон спи спокойно в новата люлка, която Ричард конструира, за да намали вибрациите, а после предпазливо се отправихме към вертикалния коридор.

Докато се изкачвахме по стъпалата към скарата, която ни защитаваше от нежелани посетители, чукането се засили. На една от площадките Ричард се наведе към мен, за да ми прошепне, че „това сигурно е МакДаф, който чука на портата“ и че „злите ни деяния“ скоро ще бъдат разкрити. Бях прекалено напрегната, за да се разсмея. На няколко метра под скарата видяхме на стената пред нас да се проектира една голяма, движеща се сянка. Спряхме да я разгледаме. И Ричард, и аз тутакси осъзнахме, че външното покритие към пещерата е отворено (по това време горе на Рама беше светло) и че странната сянка на стената явно принадлежи на рамианско същество или на биот, който предизвиква чукането.

— Какво, по дяволите, е това? — зачудих се гласно и инстинктивно стиснах ръката на Ричард.

— Трябва да е нещо ново — отвърна много тихо Ричард.

Казах му, че сянката прилича на стар модел нефтена помпа, която се движи нагоре-надолу сред поле от петролни залежи. Той се усмихна нервно и се съгласи.

Почакахме няколко минути, без да доловим каквато и да е промяна в ритъма на почукването на посетителя, и Ричард заяви, че възнамерява да се покатери до скарата, откъдето ще може да види нещо по-определено от една сянка. Това, разбира се, означаваше, че онова нещо отвън, което блъскаше по вратата ни, също щеше да е в състояние да го види, ако приемем, че има очи или някакви приблизителни техни еквиваленти. Поради някаква причина в този

момент си припомних доктор Такагиши и ме обля вълна от страх. Целунах Ричард и му заръчах да не поема никакви рискове.

Когато той стигна до последната площадка, разположена точно над тази, на която чаках аз, тялото му беше частично осветено и закриваше движещата се сянка. Чуването рязко спря.

— Биот е — извика Ричард. — Прилича на богомолка с допълнителна ръка в средата на лицето.

Внезапно очите му се разшириха.

— *А сега отваря* скарата — добави и тутакси отскочи от площадката.

Секунда по-късно беше до мен. Сграбчи ръката ми и следващите няколко стъпала изминахме на бегом. Не се спряхме, преди да достигнем нивото, на което живеехме, няколко площадки по-надолу.

Над нас се чуваха шумове от придвижване.

— Има още една богомолка и най-малкото един биот-булдозер зад първата — изрече останалият без дъх Ричард. — Веднага щом ме видяха, започнаха да отстраняват скарата. Очевидно са чукали само за да ни предупредят за своето присъствие.

— Но какво искат? — Въпросът ми беше риторичен. — Шумът над нас продължаваше да нараства. — Сякаш са цяла армия — отбелязах нервно.

Само след секунда ги чухме да се придвижват надолу по стълбището.

— Трябва да изчезваме — изрече обезумял Ричард. — Ти вземи Симон, а аз ще събудя Майкъл.

Изтичахме по коридора към нашата жилищна зона. Целият този шум вече беше разбудил Майкъл. Симон също се беше размърдала. Събрахме се всички заедно в централното помещение, седнахме на тресящия се под срещу черния екран и зачакахме чуждите нашественици. Ричард беше набрал на клавиатурата молба към рамианите, която при въвеждането на две допълнителни команди щеше да предизвика повдигането на черния екран, както ставаше, когато невидимите ни благодетели се готвеха да ни снабдят с някой нов продукт.

— Ако ни нападнат — обади се Ричард, — ще потърсим спасение в тунелите зад екрана.

Изтече половин час. От шумотевицата откъм стълбището разбрахме, че натрапниците вече се намират на нашето ниво на пещерата, но все още никой от тях не беше навлязъл в прохода към жилищната зона. След още петнадесет минути любопитството надделя у съпруга ми.

— Отивам да видя какво става — заяви Ричард и остави Майкъл с мен и Симон.

Върна се след по-малко от пет минути.

— Те са петнадесет, а може би и двадесет, — съобщи той, объркано смръщил вежди. — Към три богомолки плюс биоти-булдозери от два различни вида. Изглежда, ще строят нещо в отсрещния край на пещерата.

Симон отново бе заспала. Сложих я внимателно в люлката и последвах мъжете по посока на шума. Когато достигнахме до овалния коридор, откъдето започват стълбите нагоре към Ню Йорк, ние се озовахме пред водовъртеж от активност. Беше невъзможно да се обхване с поглед огромната дейност, която се извършваше в противоположния край на помещението. Богомолките изпълняваха ролята на надзиратели, а биотите булдозери разширяваха хоризонталния проход в отсрещния край на овалния коридор.

— Имате ли някаква представа какво биха могли да правят? — запита Майкъл шепнешком.

— Никаква. — Отговорът на Ричард прозвуча заедно с въпроса. Двадесет и четири часа по-късно все още не е ясно какво строят биотите. Според Ричард разширението на прохода е предназначено, за да се инсталира някаква нова апаратура. Той смята, че и цялата тази дейност почти сигурно е свързана с нас, след като в края на краищата се извършва в нашата пещера.

Биотите работят, без да спрат за отдих, храна или сън. Сякаш действат по план или по указание на някой експерт, което предварително е било обсъдено до най-малката подробност, защото никой от тях не разисква нищо. От своя страна, биотите не ни показаха с нищо, че забелязват как ги наблюдаваме.

Преди около час ние споделихме помежду си безсилието, което ни обзема, когато не знаем какво става около нас. По едно време Ричард се усмихна.

— Всъщност положението не е много по-различно от това на Земята.

— Думите му прозвучаха неясно. Когато ние с Майкъл настояхме да поясни какво има предвид, Ричард просто махна с ръка.

— Дори и у дома — отвърна замислено той — познанието ни е силно ограничено. Търсенето на истината винаги е свързано с чувство за безсилие.

8 юни, 2201

Не мога да си обясня как биотите съумяха да завършат съоръжението толкова бързо. Преди два часа си тръгна и последният от тях. Беше старшата богомолка, която в ранния следобед ни даде знак (с помощта на „ръката“ в средата на „лицето“ ѝ), че иска да огледаме новото помещение. После се затъркаля нагоре по стълбите и изчезна. Ричард твърди, че е останала при нас, докато не се убеди, че сме разбрали всичко.

Единственото нещо в новото помещение е тесен, правоъгълен резервоар, който очевидно е бил проектиран за нас. Стените му са от блестящ метал и са високи около три метра. От двете страни има по една стълба от пода до ръба на резервоара. На няколко сантиметра под ръба, по продължение на целия резервоар, преминава стабилна пътека.

Във вътрешността на правоъгълната структура са окачени четири хамака, изработени от нещо като ципа, които са здраво прикрепени към стените. Всяко от тези забележителни изделия е изработено специално за съответния член от нашето семейство. Хамаците на Майкъл и Ричард са в единия край на резервоара; тези за Симон и мен са по средата. Миниатюрният хамак на дъщеря ми е вдясно на моя.

Разбира се, Ричард вече подробно е проучил цялата подредба. Тъй като резервоарът има капак, а хамаците са разположени в долната част на кухнята, на около метър, метър и половина от горния ръб, той заключи, че резервоарът ще се затваря и после може би ще се изпълва с течност. Но с каква цел е бил построен? Нима щяха да ни подлагат на някакъв експеримент? Ричард е сигурен, че рамианите се готвят да ни тестват за нещо, но Майкъл твърди, че използването ни като морски свинчета е „несъвместимо с рамианската индивидуалност“, която сме

наблюдавали и преди. Нямахме как да не се разсмея при тази негова забележка. Неизлечимият религиозен оптимизъм на Майкъл вече се е разраснал и явно включва и рамианите. Винаги допуска, също като доктор Пангло на Волтер, че живеем в най-добрата от всички възможни вселени.

Старшата богомолка се навърташе наоколо, предимно наблюдавайки от пътеката около ръба на резервоара, докато и четиримата не се настанихме в хамаците. Ричард отбеляза, че независимо от това, че хамаците са разположени на различна дълбочина, когато заемем плетените си легла, всички ние „потъваме“ приблизително до едно и също ниво. Паяжината е умерено еластична, а структурата ѝ напомня на решетъчния материал, с който неведнъж сме се срещали на Рама. Докато този следобед „изпробвах“ хамака си, подскачането му ми напомни за страха и възбудата по време на моето фантастично пътуване над Цилиндричното море. Когато затворих очи, бе много лесно да се видя над водата, повесена под трите гигантски птицеподобни, които ме отнасяха към свободата.

Поглед към стената на пещерата от страната на нашата жилищна зона ни разкрива комплект дебели тръби, които са свързани направо с резервоара. Подозираме, че тяхното предназначение е да докарат тук някаква течност, която да изпълни целия обем. Мисля, че ще разберем това много скоро.

И така, какво ще правим сега? И тримата сме съгласни, че просто трябва да изчакаме. В края на краищата от нас без съмнение се очаква да прекараме известно време в този резервоар. Но трябва да приемем, че подходящият момент ще ни бъде подсказан.

10 юни, 2201

Ричард беше прав. Беше сигурен, че периодичното свирене с ниска честота, което се чу рано вчера, оповестява друга преходна фаза на мисията. Дори предположи, че трябва да отидем в новия резервоар и да се подготвим да заемем положение в индивидуалните хамаци. Ние с Майкъл взехме да спорим с него, настоявахме, че няма достатъчно информация, за да прави такова прибързано заключение.

Трябваше да послушаме съвета на Ричард. Пренебрегнахме свирката и продължихме с обичайната си ежедневна дейност, ако

изразът може изобщо да бъде употребен за съществуване във вътрешността на този космически кораб от междузвезден произход. Около три часа по-късно на входа на централното ни помещение внезапно се появи старшата богомолка и ми изкара акъла. С чудатите си пръсти посочи надолу по коридора и ни даде да разберем, че трябва да се придвижваме с известна експедитивност.

Симон все още спеше и не беше никак доволна, когато я разбудих. На всичкото отгоре беше и гладна, но прецених, че биотът богомолка нямаше да ме остави да я накърмя. Така че Симон плачеше на пресекулки, докато нас ни подкарваха вкупом през пещерата на резервоара.

На пътеката по ръба на резервоара ни чакаше втора богомолка. В странните си ръце тя държеше прозрачни шлемове. Трябва да беше нещо като контролор, защото не ни позволи да слезем до хамаците, преди да направи проверка и да се убеди, че шлемовете са правилно поставени върху главите ни. Пластмасовото (или стъклено) съединение в предната част на шлема е направено изключително добре, през него се вижда превъзходно. Дъната на шлемовете също са изключителни. Те са от леплив каучукообразен материал, който прилепва много плътно към кожата и създава непропусклив изолационен слой.

Лежахме в хамаците едва от тридесет секунди, когато мощна вълна ни притисна надолу към преплетените елементи с такава сила, че потънахме наполовина в празния резервоар. Миг по-късно тънки влакна (сякаш изникваха от материята на хамаците) се увиха около телата ни, оставяйки свободни само ръцете и шиите. Хвърлих поглед към Симон да видя дали не плаче, но на лицето ѝ цъфтеше голяма усмивка.

Резервоарът вече беше започнал да се пълни със светлозелена течност. След по-малко от минута бяхме заобиколени от нея. Плътноста ѝ беше приблизително като тази на телата ни, защото плувахме на повърхността ѝ, докато капакът не беше затворен и течността не изпълни изцяло обема на резервоара. Макар че възможността да се намираме в опасност ми се струваше малко вероятна, аз действително се изплаших, когато капакът се затвори над главите ни. У всекиго от нас се крие частица клаустрофобия.

Мощното ускорение продължи през цялото време. За щастие във вътрешността на резервоара не беше съвсем тъмно. По капака му бяха

разпръснати миниатюрни светлинки. Можех да виждам Симон край себе си, тялото ѝ подскачаше като шамандура. Можех да различа дори и Ричард в далечината.

Прекарахме в резервоара повече от два часа. Когато престоят ни приключи, Ричард беше много възбуден. Той ни заяви, че според него току-що сме приключили „тест“, от който да се разбере как можем да издържим „прекомерни“ натоварвания.

— Те не са удовлетворени от нищожните ускорения, които сме понасяли до този момент — обясни ни многословно. — Рамианите искат *наистина* да увеличат скоростта. За тази цел космическият кораб трябва да бъде подложен на продължителни и високи же-натоварвания. Резервоарът е бил създаден, за да ни осигури задоволително поглъщане на удара, така че нашата биологична конструкция да може да се приспособи към необичайната околна среда.

Ричард прекара целия ден в изчисления и преди няколко часа ни показва предварителните резултати от възстановяването на вчерашното „ускоряване.“

— Вижте! — извика той, като почти не беше в състояние да се сдържа. — През този кратък двучасов период ние сме променили скоростта си до *седемдесет* километра в секунда. Това е абсолютно невероятно за космически кораб с размера на Рама! През цялото време ускорението е било близо десет-же. — После ни се усмихна. — Този кораб притежава дяволски начин за бързо придвижване.

Когато тестът в резервоара приключи, аз въведох във всекиго от нас, включително в Симон, нов набор биометрични проби. Не открих нищо необичайно, най-малкото нищо, което да ме усъмни, но трябва да призная, че все още съм малко разтревожена как ще реагират телата ни на този стрес. Преди няколко минути Ричард ме сгълча.

— Със сигурност рамианите също ни наблюдават — рече той, с което ми показва, че биометрията според него е безсмислена. — Хващам се на бас, че са получили данните от онези влакна.

5.

19 юни, 2201

Речникът ми е беден да опиша преживяванията си от последните няколко дни. Думата „зашеметяващи“ например е бледа, за да предаде изцяло усещането за необичайност, което имах в онези дълги часове в резервоара. Единствените ми преживявания, които далечно напомнят на тях, бяха предизвикани от поемане на каталитични химически вещества: първия път, когато бях на седем години, по време на Пороцерамонията в Брега на слоновата кост, и неотдавна, след като изпих флакончето на Омех, докато се намирах на дъното на шахтата в Рама. Но тези две пътувания или видения, или каквото и да бяха, са отделни случаи със сравнително кратка продължителност. Неотдавнашните епизоди в резервоара продължиха с часове.

Преди да се впусна в изчерпателно описание на света в моето съзнание, най-напред трябва да обобщя „действителните“ случаи от изминалите две седмици, така че епизодите на халюцинации да бъдат вместени в контекста. Всекидневието ни протичаше по повтаряща се схема. Космическият кораб продължи да маневрира, но по два отделни начина: „нормален“, когато подът се тресе и всичко се движи, но може да се води един полуноормален живот, и „свръхскоростен“, когато Рама набира жестоко ускорение, което според оценката на Ричард сега надминава единадесет-же.

Когато космическият кораб се движи свръхскоростно, ние четиримата трябва да стоим в резервоара. Тези периоди траят малко по-малко от осем часа за всеки цикъл с продължителност двадесет и шест часа и шест минути. Очевидно замисълът е бил да спим през периода на свръхскоростно придвижване. Миниатюрните светлинки над главите ни в затворения резервоар угасват след първите двадесет минути, така че ние лежим в пълен мрак, докато не изминат и последните пет минути на осемчасовия период.

Според Ричард тези кратки маневри ускоряващ бягството ни от Слънцето. Ако те останат постоянни по посока и по степен на ускорение, и ако продължат един месец, в края на този месец ние ще се

движим със скоростта на светлината по отношение на Слънчевата система.

— Къде отиваме? — попита вчера Майкъл.

— Все още е твърде рано да се каже — отвърна Ричард. — Всичко, което знаем, е, че се изхвърляме все по-надалече с фантастична скорост.

През всеки период температурата и плътността на течността в резервоара се донагласяват много внимателно и сега вече са точно като тези на телата ни. В резултат, когато легна в тъмнината, аз не чувствам нищо, с изключение на едва осезаем натиск надолу. Разумът постоянно ми говори, че се намирам в антиускорителен резервоар и съм заобиколена от някаква течност, която поглъща мощния натиск върху тялото ми, но отсъствието на дразнители, в края на краищата, води до пълна загуба на усета за тялото ми. Точно тогава започват халюцинациите. Сякаш, за да действа мозъкът ми правилно, е необходима някаква обичайна сетивна входяща информация. Ако до него не достигнат звуци, образи, вкусове, миризми, болка, неговата активност престава да се подчинява на правилата.

Преди два дни се опитах да обсъдя това явление с Ричард, но той само ме изгледа, като че ли съм луда. Самият той няма халюцинации. Прекарва времето си в „зоната на здрача“ (неговото название за периода на отсъствие на входяща сензорна информация преди дълбокия сън), като прави математически изчисления, извиква във въображението си многобройни карти на Земята или дори съживява най-забележителните си сексуални мигове. Определено се *справя* със своя мозък, въпреки отсъствието на входяща сензорна информация. Ето защо сме толкова различни. Моят мозък търси да открие собствена насока, когато не се използва за домакинска работа (каквато е обработката на милионите частички информация, постъпваща от всички клетки на тялото ми).

Обикновено халюцинациите започват със зелени или червени петънца, които се появяват в заобикалящата ме абсолютна тъмнина. Когато петънцата започнат да нарастват, към тях се присъединяват и други цветове, най-често жълто, синьо и мораво. Всеки един от цветовете бързо приема някакви свои неправилни очертания и се разстила пред екрана на зрението ми. Това, което виждам, се превръща

в калейдоскоп от ярки багри. Движението в полето се ускорява, докато стотиците ивици и петна се слоят в умопомрачителен взрив.

Сред този бунт на цветовете започват да се оформят смислени изображения. Първоначално не мога да разбера какво представляват, защото фигурата или фигурите са твърде дребни, като че ли се намират много, много далеч. С приближаването им изображенията променят неколkokратно цвета си, което засилва както сюрреалистичното звучене на видението, така и вътрешното ми чувство за боязън. В над петдесет на сто от случаите изображението, което в края на краищата се разпада, е на майка ми или на някакво животно като чита^[1] или лъвица, в което интуитивно разпознавам предрешена майка ми. Докато само наблюдавам и не правя съзнателен опит да установя връзка с нея, тя остава да присъства в променящите се изображения. Но ако опитам да се свържа по какъвто и да било начин с нея или с животното, което я представлява, тя мигновено изчезва и ме оставя с непреодолимото чувство за изоставеност.

По време на една от последните ми халюцинации цветните вълни се разбиха на геометрични фигури, а те на свой ред преляха в човешки силуети, които маршируваха пред очите ми в колона по един. В яркозелена роба Омех оглавяваше процесията. Двете фигури в края също бяха на жени — героините на юношеството ми: Жана д'Арк и Елеонора Аквитанска. Когато дочух гласовете им, процесията се изгуби и сцената мигновено се смени. Неочаквано се озовах в малка гребна лодка, в мъглива ранна утрин, сред патешкото езерце край вилата ни в Бовоа. Започнах да треперя от страх и се разплаках неудържимо. Жана и Елеонора се появиха от мъглата и взеха да ме уверяват, че баща ми *няма да се ожени* за Хелън, английската дукеса, с която беше заминал да летува в Турция.

През една друга нощ цветната увертюра беше последвана от странно театрално представление някъде в Япония. Спектакълът халюцинация имаше само две действащи лица, които носеха на лицата си блестящи, изразителни маски. Единият мъж, облечен в каубойски костюм и вратовръзка, рецитираше стихове и притежаваше разкошно ясни и широко отворени очи с дружелюбно изражение, които можеха да се видят през отворите на маската му. Другият мъж приличаше ма самурай от седемнадесети век. Неговата маска беше с израз на постоянно недоволство. Той започна да заплашва както мен, така и

колегата си от по-ново време. В края на тази халюцинация запищях, защото двамата мъже се срещнаха в средата на сцената и се сляха в една личност.

Някои от най-ярките халюцинаторни видения траеха само секунди. На втората или на третата нощ един гол Принц Хенри, набъбнал от желание, с тяло, оцветено в трептящо мораво, се появи за две или три секунди посред друго видение, в което яздех огромен зелен октопаяк.

По време на вчерашния сън часове наред нямаше никакви цветове. После, когато осъзнах, че съм невероятно гладна, от мрака изплува огромен плод, нещо средно между диня и пъпеш. Щом се опитах да хапна от него, веднага му пораснаха крака и офейка, изчезна сред неразгадаеми цветове.

Дали във всичко това има някакъв смисъл? Дали не мога да науча нещо за себе си или за своя живот от тези очевидно случайни излияния на ненасочения ми разум?

Спорът за значението на сънищата се води яростно вече почти три века и все още не е разрешен. Струва ми се, че тези мои халюцинации са много по-отдалечени от действителността дори отколкото са сънищата. В известен смисъл те са далечни братовчеди на двете психотични пътешествия, които направих навремето, а всеки опит да бъдат обяснени логично е абсурден. Но поради някаква причина аз продължавам да вярвам, че тези диви и на пръв поглед несвързани буйства на ума ми съдържат някаква фундаментална истина. Може би това е така; защото не мога да приема, че човешкият мозък има моменти, в които действа абсолютно без цел.

22 юли, 2201

Вчера най-сетне подът спря да се тресе. Ричард го беше предсказал. Когато преди два дни не влязохме в резервоара по обичайното време, Ричард основателно заключи, че маневрирането почти е приключило.

Значи навлизаме в друга фаза на невероятната ни одисея. Моят съпруг ни осведоми, че понастоящем пътуваме със скорост по-висока от половината скорост на светлината. Това ще рече, че на всеки две секунди покриваме разстоянието Земя — Луна.

В общи линии направлението е по посока на звездата Сириус, най-ярката същинска звезда в нощното небе на родната ни планета. Ако не маневрираме повече, ще пристигнем в околността на Сириус след още дванадесет години.

Изпитвам облекчение, че животът ни може да се върне към някакъв вид местно равновесие. Симон май издържаше дългите престои в резервоара без забележима мъка, но все пак не ми се вярва, че такова преживяване може да остане за едно дете без никакви последици. За нея ще е важно да възстановим ежедневието.

Когато съм сама, все още си мисля за ярките халюцинации през първите десет дни в резервоара. Признавам, че си отдохнах с облекчение, когато най-накрая прекарах няколко „зони на здрача“ при пълно отнемане на сетивността, без в съзнанието ми да нахлуват безумни цветни схеми и несвързани видения. Вече бях започнала да се тревожа за разсъдъка си и, честно казано, бях повече от „зашеметена“. Макар че халюцинациите прекъснаха рязко, споменът за силата на тези видения все още ме държи нащрек всеки път, когато светлините по капака на резервоара изгаснат.

Като изключим онези първи десет дни, имах само още едно видение, но всъщност то може би е било твърде жив и ярък сън по време на нормален процес на спане. Независимо от факта, че в този случай изображението не беше така отчетливо, както при предишните, аз запомних всички подробности, защото то силно приличаше на една от халюцинациите ми в дъното на шахтата през миналата година.

В този последен сън или видение ние с баща ми присъствахме на концерт на открито на някакво непознато място. На сцената стоеше сам един стар господин от Ориента и свиреше на някакъв странен струнен музикален инструмент. За разлика от видението ми на дъното на шахтата този път ние с баща ми не се превърнахме в малки птички, които да отлетят към Шион във Франция. Вместо това, видях как тялото на баща ми изчезва напълно, с изключение на очите му. След секунди се появиха още пет чифта очи и всички заедно образуваха във въздуха над мен шестоъгълник. Моментално разпознах очите на Омех и тези на майка ми, но другите три чифта бяха на непознати хора. От върховете на шестоъгълника те се бяха втренчили в мен, без да мигат, сякаш се опитваха да ми съобщят нещо. Точно преди музиката да спре,

чух един отчетлив звук. Няколко гласа едновременно произнесоха думата „опасност“.

Какъв е произходът на моите халюцинации и защо само аз единствена от трима ни ги преживявам? Ричард и Майкъл също бяха лишени от сетивност и всеки от тях си призна, че „пред лицето му“ са плували някакви странни схеми, но техните видения никога не са били смислени. Ако е вярно предположението, че първоначално рамианите са ни инжектирали едно-две химически вещества с помощта на тънките влакънца, които се увиваха около телата ни, с цел да ни помогнат да заспим в чуждата заобикаляща ни среда, защо тогава само аз реагирах с толкова необуздани видения?

За Ричард и Майкъл отговорът е много прост: аз съм „податлив на опиати индивид с хиперактивно въображение“. Това обяснение изчерпва темата според двамата мъже. Те не говорят повече по въпроса и макар че са много учтиви, когато повдигна множеството спорни пунктове относно моите „пътувания“, вече не изглеждат заинтересувани. Можех да очаквам такъв вид реакция от Ричард, но не и от Майкъл.

Всъщност дори и нашият предсказуем генерал О’Туул не е напълно на себе си, откак започнахме сеансите в резервоара. Очевидно е бил свръхангажиран с нещо друго. Едва тази сутрин получих бегъл достъп до това, което ставаше в главата му.

След няколкоминутен тормоз с приятелски въпроси от моя страна той най-сетне започна бавно да говори:

— Без да съм го признавал съзнателно, винаги, при всеки нов пробив в науката, аз съм давал ново определение и граници на Бога. Бях успял да интегрирам към моя католицизъм една обща представа за рамианите, но с това всъщност просто разширих ограничената си дефиниция за Него. Сега се оказвам на борда на роботизиран космически кораб, който пътува със скорост, свързана с теорията за относителността и осъзнавам, че ще ми се наложи да дам пълна свобода на Бог. Само тогава Той може да бъде върховно същество за всички пращинки и процеси във вселената.

Явно в близко бъдеще предизвикателството на моя живот ще бъде в другата крайност. Ричард и Майкъл са се съсредоточили в мъчни за проумяване идеи — Ричард в царството на науката и инженеринга, а Майкъл в света на духа. Макар че се радвам от все

сърце и душа на обнадеждаващите идеи, генерирани от тях в индивидуалното им дирене на истината, някой все пак трябва да се грижи за ежедневните неща. В края на краищата и тримата носим отговорност за подготовката на единствения представител на следващото поколение за живота ѝ на възрастен. Изглежда задълженията на основен родител все пак се падат на мен.

Това е отговорност, която поемам на драго сърце, Когато Симон ми се усмихне лъчезарно по време на някое прекъсване в кърменето, аз вече не се унасям в мисли за халюцинациите и за мен няма толкова голямо значение дали има Бог или няма, дали рамианите са разработили метод за използване на водата като ядрено гориво. В този момент единственото нещо, което е от значение, е, че аз съм майката на Симон.

31 юли, 2201

На Рама определено настъпва пролетта. Затоплянето започна веднага щом маневрата приключи. Към края температурата на повърхността беше стигнала до двадесет и пет градуса под нулата и вече бяхме започнали да се питаме колко още може да се понижи външната температура, преди термосистемата на нашата пещера да бъде натоварена до крайност. Оттогава температурата се покачва стабилно, почти с градус на ден. При тази скорост след още две седмици ще преминем точката на замръзване.

Вече се намираме извън Слънчевата система, в почти абсолютния вакуум, който изпълва огромните пространства между съседните звезди. Нашето Слънце е все още господстващият обект на небето, но нито една от планетите му не се забелязва. Два или три пъти седмично с помощта на телескопичните данни Ричард търси признаци за появата на кометите от Облака на Оорт, но досега не е видял нищо.

Откъде ли идва топлината, която подгръва нашето превозно средство? Нашият главен инженер Ричард Уейкфийлд имаше готово обяснение, когато вчера Майкъл му зададе този въпрос.

— Същата ядрена система, която преди осигуряваше огромните промени в скоростта, вероятно произвежда и топлината. Рама трябва да има два различни операционни режима. Когато се намира в

съседство с топлинен източник, например звезда, тя изключва главните си системи, включително двигателя и термичния контрол.

Двамата с Майкъл поздравихме Ричард за забележително правдоподобното обяснение.

— Но — запитах аз — остават още много други въпроси. Защо, например, са необходими две отделни инженерингови системи? И защо изобщо се изключва главната?

— По този въпрос имам само догадки — отвърна Ричард с обичайното си ухилване. — Може би главните системи се нуждаят от периодични ремонти, а те могат да бъдат осъществени само ако има външен източник на топлина и мощност. Виждали сте как различите биоти поддържат повърхността на Рама. Може би има друга група биоти, които се занимават изцяло с експлоатацията на главните системи.

— Аз имам друга идея — изрече бавно Майкъл. — Вярваш ли, че те са възнамерявали да бъдем на борда на космическия ни кораб?

— Какво искаш да кажеш? — запита Ричард. Дълбока бръчка прорязва челото му.

— Според теб присъствието ни тук случайно ли е? Дали можем да приемем за случайност факта, че няколко представители на човешката раса в този момент се намират на борда на Рама, ако изчислим всички вероятности това да се случи и отчетем спецификата на нашия вид?

Логиката на разсъжденията на Майкъл ми харесваше. Той намекваше, макар че все още сам ме го осъзнаваше напълно, че може би рамианите, са не само гении по отношение на строгата наука и машиностроенето. Може би знаеха това-онова и за вселенската психология? Ричард не внимаваше.

— Да не би да намекваш — попитах, — че в съседство със Земята рамианите *нарочно* са използвали второстепенните системи, очаквайки по този начин да ни подмамят за среща?

— Това е абсурдно — тутакси изрече Ричард.

— Но, Ричард — възрази Майкъл, — какви щяха да бъдат вероятностите за контакт, ако рамианите се бяха врязали в нашата система със скорост, доближаваща се значително до тази на светлината, ако бяха обиколили Слънцето и после бяха продължили нататък по техния увеселителен път? Абсолютно никакви. И както ти

самият посочи, може би на този кораб има и други „чужденци“, ако можем да наречем себе си така. Съмнявам се, че са много видовете, които имат възможността...

По време на едно прекъсване на разговора напомних на двамата мъже, че Цилиндричното море скоро ще започне да се топи отдолу и непосредствено след това ще възникнат урагани и приливни вълни. По-късно всички се съгласихме, че ще се наложи да си върнем лодката, която беше от отдалечената страна на Бета.

Прекосяването на леда в двете посоки отне на мъжете малко повече от дванадесет часа. Когато се завърнаха, вече беше настъпила нощта. Още щом Ричард и Майкъл пристигнаха в пещерата, Симон, която вече напълно осъзнава заобикалящата я действителност, протегна ръце към Майкъл.

— Виждам как някой се радва, че съм се завърнал — изрече закачливо Майкъл.

— Докато е само Симон... — каза Ричард. Изглеждаше странно напрегнат и резервиран.

Особеното му настроение продължи и снощи.

— Какво има, скъпи? — попитах аз, когато останахме сами на матрака. Не ми отвърна веднага, така че го целунах по бузата и зачаках.

— Майкъл — промълви най-сетне той. — Едва днес, докато носехме лодката по леда, осъзнах, че Майкъл е влюбен в теб. Трябва да го чуеш. Говори само за теб. Ти си съвършената майка, съвършената съпруга, съвършеният приятел. Дори призна, че ми завижда.

Известно време галих Ричард и размишлявах какво да му отговоря.

— Мисля, че придаваш прекалено голямо значение на няколко обикновени забележки, скъпи. Майкъл просто е изразил искрените си чувства. Аз също много го харесвам...

— Зная — и точно това ме безпокои — прекъсна ме рязко Ричард. — През по-голяма част от времето, когато си заета, именно Майкъл се грижи за Симон; двамата с него разговаряме с часове, докато аз работя върху моите проекти...

Той млъкна за миг и се вторачи в мен с непознато, отчаяно изражение. Взорът му беше ужасен. Това не беше същият Ричард Уейкфийлд, когото познавах отблизо повече от година. Пронизаха ме

мразовити тръпки, преди очите му да се смекчат и той да се протегне да ме целуне.

След като се любихме, Ричард заспа, а Симон се размърда и аз реших да я нахраня. Докато я кърмех, прехвърлих наум целия период, откакто Майкъл ни беше открил в началото на седалковия лифт. Не успях да открия нищо, което би могло да даде на Ричард и най-малкия повод за ревност. През този период дори сексът ни с него беше останал редовен и удовлетворителен, макар че, трябва да призная, откак Симон се роди, не е вече така изобретателен.

Необичайният израз в погледа на Ричард продължи да ме преследва и след като Симон спря да суче. Обещах си, че през следващите няколко седмици ще намеря повече време да бъда сама с Ричард.

[1] Чита — виу леопару. — Б.пр. ↑

6.

20 юни, 2202

Днес потвърдих, че действително отново съм бременна. Майкъл беше възхитен, Ричард учудващо хладен. Когато разговарях с него насаме, той призна, че изпитва смесени чувства, защото най-сетне Симон беше стигнала до етапа, в който вече не се нуждае от постоянно внимание. Напомних му, че когато преди два месеца обсъдихме въпроса дали да имаме още едно дете, той се беше съгласил с ентусиазъм. Ричард намекна, че готовността му да стане баща на второ дете е била силно повлияна от „очевидната ми възбуда“ по онова време.

Новото бебе трябва да се появи в средата на март. Дотогава ще сме завършили детската стая и цялото семейство ще има достатъчно жилищно пространство. Съжалявам, че Ричард не е очарован от перспективата отново да стане баща, но съм доволна, че Симон, ще си има другарче в игрите.

15 март, 2203

Катрин Колин Уейкфийлд (ще я наричаме Кати) се роди на тринадесети март в шест часа и шестнадесет минути сутринта. Раждането беше леко, само шест часа след първите силни контракции. Нито веднъж не изпитах значителна болка. Родих я приклеknала и бях в толкова добра форма, че сама прерязах пъпната връв.

Кати вече плаче доста. И Женевиер, и Симон бяха сладки, кротки бебета, но Кати очевидно ще вдига врява. На Ричард му стана приятно, че пожелах да я нарека на майка му. Надявах се, че поне този път ще прояви по-голям интерес към ролята си на баща, но в момента той е твърде зает с работа по „съвършената база данни“ (тя ще ни снабди с индекс и ще осигури лесен достъп до цялата информация, с която разполагаме), за да обръща прекалено голямо внимание на Кати.

При раждането си третата ми дъщеря тежеше малко по-малко от четири килограма и беше дълга петдесет и четири сантиметра. Симон определено не беше толкова тежка, но по онова време не разполагахме с прецизна теглилка. Кожата на Кати е доста светла, всъщност почти бяла, а косата ѝ е много по-светла от тъмните, почти черни къдрици на сестра ѝ. Очите ѝ са удивително сини. Зная, че за бебетата не е нещо необичайно да имат сини очи и че най-често те значително потъмняват през първата година. Но никога дори за миг не съм очаквала, че някое от моите деца може да бъде със сини очи.

18 май, 2203

Трудно ми е да повярвам, че Кати вече стана на повече от два месеца. Тя е бебе, което настоява за голямо внимание! Досега трябваше да я свикна да не тегли зърното ми, но не съм в състояние да пречупя този навик. Особено трудно става, ако някой присъства по време на кърменето. Само да си извърна главата към Майкъл или Ричард, или особено ако направя опит да отговоря на някой от въпросите на Симон, Кати започва рязко и отмъстително да дърпа зърното ми.

Напоследък Ричард е предимно на настроения. Има моменти, в които е блестящ, духовит, и както по-рано разсмива Майкъл и мен с изтънчени шеги. Настроението му обаче може да се промени много бързо. Една-единствена на пръв поглед безобидна забележка на когото и да е от нас може да го накара да изпадне в депресия или дори в ярост.

Подозирам, че истинският проблем на Ричард тези дни е отегчението. Той завърши проекта на базата данни и все още не се е захванал с нищо по-съществено. Изключителният компютър, конструиран от него миналата година, съдържа подсистеми, които превръщат взаимовръзката ни с черния екран в рутинна. Ричард би могъл да се поразнообрази, като вземе малко по-активно участие в развитието и обучението на Симон, но предполагам, че това не е в стила му. Не изглежда заплепен като Майкъл и мен от сложния характер, който Симон придобива с порастването си.

Когато забременях с Кати, бях доста загрижена от очевидната липса на интерес към децата у Ричард. Реших да подхожда към проблема направо — като го помоля да създадем заедно една

минилаборатория, която щеше да ни даде възможност да изследваме част от генома на Кати чрез проба от амниотичните ми води. Проектът включваше много сложни химически вещества, трябваше да конструираме и калибрираме някои прекалено сложни медицински инструменти и изобщо трябваше да установим с рамианите много по-задълбочена взаимовръзка от всичко, което бяхме опитвали досега.

Тази задача силно допадна на Ричард. А и на мен, защото ми припомняше дните, прекарани в медицинското училище. Работехме заедно по дванадесет, понякога по четиринадесет часа на ден (оставихме Майкъл да се грижи за Симон — те двамата определено се харесват един друг), докато не приключим. Често разговаряхме за нашата обща работа, дори през нощта, когато се любехме.

За голямо мое учудване в деня, когато завършихме изследването на генома на бъдещото ни дете, аз открих, че Ричард е много поразвълнуван от факта, че съоръженията и анализите отговарят на всички наши изисквания, отколкото от характеристиките на втората ни дъщеря. Бях зашеметена. Когато му съобщих, че детето ще е момиче, че няма данни за синдром на Даун или Уитингъм^[1] и вродената ѝ склонност към развитие на злокачествени образувания не е извън рамките на приемливата, той реагира с безразличие. Но когато превъзнесох бързината и прецизността, с които системата беше извършила теста, Ричард засия от гордост. Какъв особен мъж е моят съпруг! Той се чувства много по-спокойно в света на математиката и машините, отколкото когато е с други хора.

Майкъл също е забелязал неспокойствието на Ричард. Той постоянно го подканя да прави още играчки за Симон — като онези разкошни кукли, които Ричард направи в последните месеци на бременността ми с Кати. Тези кукли все още са любимите играчки на Симон. Те могат да ходят сами и дори реагират на някои устни команди. Една нощ Ричард изпадна в поредния от продуктивните си периоди и проектира ТВ^[2], който да осъществява взаимовръзка с куклите. Симон избухна в почти хистеричен смях, когато Бардът *^[3] (Майкъл държи да наричаме с цялото му име създадения от Ричард робот, който рецитира Шекспир) подгони три от куклите до единия ъгъл и после се впусна в потпури от любовни сонети.

Но през последните две седмици дори ТВ не развеселява Ричард. Не спи добре (което не е обичайно за него) и няма желание за нищо.

Дори редовният и разнообразен секс е преустановен, така че Ричард трябва наистина да води битка с демоните вътре в себе си. Преди три дни той излезе рано сутринта (беше точно след рамианската зора — от време на време земният часовник в пещерата и рамианският часовник отвън влизат в синхрон) и остана в Ню Йорк повече от десет часа. Когато го запитах какво е правил, той отвърна, че е седял на стената и е гледал Цилиндричното море.

После смени темата на разговора.

Както Ричард, така и Майкъл са на мнение, че сега вече сме сами на нашия остров. Ричард на два пъти се е спускал в пещерата на птицеподобните. И двата пъти е останал от страната на вертикалния коридор, далеч от танка пазач. Единият път дори е слязъл до втората хоризонтална галерия, без да открие никакви признаци на живот. А пещерата на октопаящите вече е снабдена със сложна двойна скара между горното покритие и първата площадка. През последните четири месеца Ричард отново подложи района около тази пещера на електронно наблюдение; макар да признава, че в данните от мониторите може да има някои неясноти, Ричард твърди, че само визуалният контрол може да каже, че скарите не са отваряни от дълго време.

Преди няколко месеца мъжете сглобиха платноходката и я подложиха на двучасова проверка в Цилиндричното море. Симон и аз им махахме от брега. А после от страх, че биотите-раци могат да я вземат за „боклук“ (на каквото очевидно им беше заприличала другата лодка — никога не успяхме да разберем какво се случи с нея; два-три дни след като се измъкнахме от фалангата на направляемите ядрени снаряди, ние се върнахме на мястото, където я бяхме оставили, но тя вече беше изчезнала), Ричард и Майкъл отново я разглобиха и я пренесоха в пещерата на безопасно място.

Ричард на няколко пъти беше споменавал, че има желание да прекоси морето в посока юг, за да разбере дали може да открие място, на което петстотинметровият скалист бряг би могъл да бъде изкачен. Информацията ни за Южния полуцилиндър на Рама е много оскъдна. С изключение на няколко дни, когато бяхме на лов за биоти с първоначалния екип космонавти от „Нютон“, нашите познания за района са ограничени до грубата мозайка от данни, събрани в реално време при първото сканиране от „Нютон“. Сигурно ще е прекрасно и

вълнуващо да се изследва Югът — може би дори ще открием къде отидоха всички онези октопаяци. Но нашето семейство е изключително зависимо от всеки един от тримата възрастни — загубата на когото и да било от нас, би била пагубна.

Вярвам, че Майкъл О'Туул е доволен от начина, по който се устроихме на Рама, особено след като конструираните от Ричард компютри ни предоставиха толкова голямо количество информация. Сега имаме достъп до всички енциклопедични данни, които навремето се съхраняваха на борда на Нютоновия военен кораб. Настоящата „сфера на обучение“ на Майкъл, както той нарича организираността си, е историята на изкуствата. Миналия месец разговорите му бяха изпълнени с Медичите, католическите папи от периода на Ренесанса, наред с Микеланджело, Рафаел и други велики художници от онова време. Сега се е задълбочил в деветнадесети век — един период от историята на изкуствата, който самата аз намирам за по-интересен. Наскоро водихме редица спорове за „революцията“ на импресионистите, но Майкъл не приема моите доводи, че импресионизмът е просто вторичен продукт от нашествието на камерата.

Майкъл прекарва часове наред със Симон. Той е търпелив, нежен и грижовен. Много внимателно заснема развитието ѝ и е записал всички по-важни събития от нейния живот в електронния си тефтер. Понастоящем Симон разпознава зрително двадесет и една от двадесетте и шест букви (бърка само двойката C-S, а също и V-V и освен това поради някаква причина не може да научи K); когато е в настроение, тя може да преброи до двадесет. Симон може също така да разпознава безпогрешно рисунки на птицеподобно, октопаяк и четирите най-често срещани типа биоти. Знае и имената на дванадесетте ученика на Христос, което съвсем не ощастливява Ричард. Вече имахме една „конференция на високо равнище“ по повод духовното обучение на нашата дъщеря и резултатът беше учтиво разногласие.

На мен това ми стига. През по-голямата част от времето се чувствам щастлива, макар че има дни, в които неспокойствието на Ричард, плачът на Кати или просто абсурдността на странното ни съществуване на този чуждоземен космически кораб влизат в синхрон и ме смуцават. Винаги съм заета. Планирам дейността на семейството,

решавам какво и кога ще ядем, организирам дните на децата, включително и спането им. Никога не преставам да си задавам въпроса къде отиваме, без вече да ме потиска фактът, че не знам отговора.

Личната ми интелектуална активност е по-ограничена, отколкото бих предпочела, ако имах възможност да се съобразявам само със своите собствени планове, но си казвам, че денят има толкова малко часове. Ричард, Майкъл и аз често се впускаме в оживени разговори, така че определено не страдам от недостиг на стимули. Но нито един от тях няма особен интерес в някоя от интелектуалните сфери, които винаги са били част от моя живот. Моите умения са в езиците — например лингвистиката още от най-ранните ми училищни дни е била за мен значителен източник на гордост. Преди няколко дни сънувах кошмар, в който бях забравила да чета и да пиша на друг език, освен на английски. Две седмици след това прекарвах всеки ден по два часа сама, не само за да преговоря любимия си френски, но също и да изучавам италиански и японски.

Един следобед миналия месец Ричард проектира върху черния екран рамиански външен телескопичен изход, който включва в обсега си нашето слънце и стотици други звезди. Слънцето беше най-яркият обект, но въпреки това се виждаше едва-едва. Ричард напомни на Майкъл и мен, че вече се намираме на повече от дванадесет хиляди милиони километри от родната, покрита с океани планета и в близка орбита до незначителна далечна звезда.

По-късно същата вечер гледахме „Кралица Елеонора“, един от приблизително тридесетте филма, взети на борда на „Нютон“ за развлечение на екипа космонавти. Филмът представляваше свободна версия по нашумелите романи на баща ми за Елеонора Аквитанска и беше заснет по много от местата, които съм посещавала с татко, докато бях младо момиче. Финалните сцени на филма показват годините преди смъртта на Елеонора и се случват в абатство Фонтерво. Спомням си, че тогава бях четиринадесетгодишна. Стояхме с баща ми пред издяланата статуя на Елеонора, в абатството. Ръцете ми трепереха от възбуда, докато стисках неговите.

— Ти си била велика жена — обърнах се към духа на жената, господствала в историята на Франция и Англия през дванадесети век — и ми даваш добър пример, който да следвам. Няма да те разочаровам.

Тази нощ, докато Ричард спеше, а Кати временно бе утихнала, отново премислих изминалия ден и бях изпълнена с дълбока печал и чувство на загуба, което не можех да формулирам твърде точно. Съпоставката между отдалечаващото се Слънце и моята представа като тийнейджър, който дава смели обещания на една кралица, умряла преди около хиляда години, ми напомни, че всичко, което съм познавала преди Рама, вече е приключило. Моите две нови дъщери никога няма да видят никое от местата, които означаваха толкова много за мен и Женевиер. Никога няма да познаят миризмата на прясно окосена трева през пролетта, поразителната красота на цветята, песните на птиците, великолепието на пълната луна, която се издига над океана. Изобщо няма да познават планетата Земя или някой от нейните жители, освен този малък и разнороден екипаж, който ще наричат свое семейство — жалко отражение на преливащия живот от една благословена планета.

През нощта известно време плаках безмълвно, макар че едновременно с това съзнавах, че на сутринта на лицето ми ще бъде изписан оптимизъм. В края на краищата би могло да бъде и много лошо. Разполагаме с жизнено необходимите неща: храна, вода, подслон, облекло, добро здраве, компания и, разбира се, любов. Любовта е най-важната съставка на щастието във всеки човешки живот, било то на Земята, било на Рама. Ако Симон и Кати научат от света, който оставихме зад нас, само любовта, това ще бъде достатъчно.

[1] Даун или Уитингъм — синдром на Даун — комплекс от вродени аномалии, една от които е изоставане в умственото развитие. — Б.пр. ↑

[3] ТВ — началните букви на английското The Bard. — Б.пр. ↑

[3] Бардът — у келтите народен певец, прозвище, с което са назовавали съвременниците му Шекспир. — Б.пр. ↑

7.

1 април, 2204

Днешният ден е необичаен във всяко едно отношение. Още щом всички станаха, аз оповестих, че ще посветим деня на паметта на Елеонора Аквитанска, която (ако историците не грешат и ако правилно сме следвали календара) е умряла точно на този ден преди хиляда години. За моя радост цялото семейство подкрепи идеята, а Ричард и Майкъл тутакси доброволно се отзоваха да помогнат за тържеството. Майкъл, чието хоби се е прехвърлило от историята на изкуствата към готвенето, предложи да приготи специална средновековна закуска-обяд в чест на кралицата. Ричард изчезна с ТВ, прошепвайки ми, че малкият робот ще се завърне като Хенри Плантагенет.

Бях приготвила за Симон кратък исторически урок, с който да я запозная с Елеонора и света на дванадесети век. Тя беше необичайно внимателна. Дори Кати, която никога не застава на едно място за повече от пет минути, оказа съдействие и не ни прекъсна нито един път. През по-голямата част от сутринта тя кротко си игра с нейните бебешки играчки. В края на урока Симон ме запита защо е умряла кралица Елеонора. Когато ѝ отговорих, че кралицата е умряла от старост, тригодишната ми дъщеря попита дали кралица Елеонора е „отишла в рая“.

— Откъде ти хрумна това?

— От чичо Майкъл. Той ми каза, че когато умрат, добрите хора отиват в рая, а лошите отиват в ада.

— Някои хора вярват, че има рай — изрекох аз след миг на размисъл. — Други вярват в прераждането, според което хората се връщат и живеят отново като друга личност или дори като някакъв вид животно. Трети пък смятат, че нашето съществуване е чудо с определено времетраене, с характерно начало и край, което завършва със смъртта на всеки отделен и неповторим индивид. — Усмигнах се и разчорлих косата ѝ.

— А ти в какво вярваш, мамо? — запита тогава дъщеря ми.

Изпитах нещо много наподобяващо на паника. Опитах се да спечеля време с няколко забележки, докато съобразявах какво да отговоря. Цитат от любимата ми поема на Т. С. Елиът префуча на няколко пъти в мислите ми. За мой късмет бях спасена.

— Добър ти час, млада дамо. — Малкият робот ТВ, облечен в нещо, което трябваше да мине за средновековен костюм за езда, влезе в стаята и осведоми Симон, че той е Хенри Плантагенет, крал на Англия и съпруг на кралица Елеонора. Усмивката на Симон засия. Кати вдигна поглед и също се ухили.

— Кралицата и аз изградихме обширна империя — каза роботът и направи с мъничките си ръце всеобхватно движение, — която накрая включи цяла Англия, Шотландия, Ирландия, Уелс и половината от това, което днес е Франция. — ТВ рецитираше подготвената лекция с удоволствие и забавляваше Симон и Кати с подмиганията и ръкомаханията си. После си бръкна в джоба и измъкна миниатюрния нож и вилица, твърдейки, че той е запознал „варварите англичани“ с идеята за приборите за хранене.

— Но защо си пратил кралица Елеонора в затвора? — запита Симон, когато роботът беше приключил. Усмихнах се. Тя наистина беше внимавала в урока по история. Главата на робота се завъртя в посока на Ричард. Ричард вдигна пръст, искайки кратка отсрочка и се втурна навън в коридора. След по-малко от минута ТВ Хенри II се завърна. Роботът се доближи до Симон.

— Влюбих се в друга жена и кралица Елеонора се разгневи. За да си отмъсти, тя настрои собствените ми синове срещу мен...

Ричард и аз току-що бяхме започнали безобиден спор за *истинската* причина, поради която Хенри е заточил Елеонора (много пъти сме установявали, че всеки от нас е учил различна версия за англо-френската история), когато чухме далечен, но ясно различим писък. Само след няколко минути и петимата бяхме горе. Писъкът се повтори.

Извихме поглед към небето. Самотно птицеподобно летеше на няколкостотин метра, описвайки широки кръгове над върховете на небостъргачите. Забързахме към защитния вал край Цилиндричното море, за да имаме по-добър изглед. Веднъж, два пъти, три пъти гигантското същество прекоси пространството над острова. В края на всеки завой птицеподобното издаваше един-единствен, продължителен

писък. Ричард размаха ръце и се провикна, но по нищо не се разбра дали е забелязан.

След около час децата станаха неспокойни. Разбрахме се Майкъл да ги върне в пещерата, а ние с Ричард да останем, докато съществува някаква възможност за контакт. Птицата продължаваше да лети по същия начин.

— Мислиш ли, че търси нещо? — попитах Ричард.

— Не зная — изрече той и отново се провикна и замахна на птицеподобното, когато то достигна до онази точка на кръга, която се намираше най-близо до нас. Този път то промени посоката и започна да се спуска, описвайки източени, елегантни дъги. С приближаването му Ричард и аз можахме да видим както мъхнатия сивкав корем, така и двата ярки, черешовочервени пръстена около шията му.

— Това е нашият приятел — прошепна Ричард, припомняйки си водача на птицеподобните, който се беше съгласил да ни прехвърли през Цилиндричното море преди четири години.

Но това птицеподобно не беше здравото и мощно яко същество, което летеше в центъра на ятото, когато бягахме от Ню Йорк. Тази птица беше кожа и кости, мъхът ѝ беше мръсен и неподдържан.

— Болно е — рече Ричард, докато птицата кацна на около двадесет метра от нас.

Птицеподобното избърбори нещо тихо и изви нервно глава, като че ли очакваше и друго присъствие. Ричард направи стъпка към него и съществото размаха криле, плесна еднократно с тях и отстъпи няколко метра.

— Разполагаме ли с някаква храна — Ричард беше понижил глас, — която да наподобява по химически състав божествения пъпеш?

Поклатих глава.

— Нямаме изобщо никаква храна, с изключение на пилето от снощи... Почакай! — прекъснах се сама. — Разполагаме със зеления пунш, който харесват децата. Прилича на течността в средата на пъпеша или манната диня.

Ричард беше изчезнал още преди да довърша изречението. През десетте минути на неговото отсъствие ние с птицеподобното мълчаливо се бяхме втренчили един в друг. Опитах се да се съсредоточа в приятелски мисли, като се надявах, че добрите ми намерения ще бъдат предадени чрез погледа. Забелязах, че

птицеподобното променя изражението си, но съвсем естествено не знаех какво означават нито това, нито предишното изражение.

Ричард се завърна. Носеше една от нашите черни купи, пълна със зеления пунш. Той постави купата пред нас и я посочи, докато се отдръпвахме на шест-осем метра. Птицеподобното я доближи с малки, колебливи стъпки и накрая се спря точно пред нея. Натопи човката си в течността, пое малко и отметна назад глава, за да преглътне. Очевидно пуншът беше наред, защото течността бе пресушена за по-малко от минута. Когато птицеподобното приключи, направи две стъпки назад, разпери крилете си в пълния им размах и направи пирует.

— Сега би трябвало ние да кажем „добре дошъл“ — изрекох аз и протегнах ръка към Ричард. Ние изпълнихме нашия пирует, както бяхме направили навремето, когато се сбогувахме и благодаряхме четири години по-рано, а когато го завършихме, се поклонихме леко в посока на птицеподобното.

И двамата с Ричард си помислихме, че съществото се усмихва, но по-късно с готовност признахме, че може и да сме си въобразили. Сивото мъхнато птицеподобно разпери криле, вдигна се над земята и се зарея във въздуха над главите ни.

— Къде мислиш, че отива? — попитах Ричард.

— Умира — отвърна тихо той. — Иска да хвърли последен поглед на света, който познава.

6 януари, 2205

Днес е рожденият ми ден. Сега съм на четиридесет и една години. Снощи преживях още един от моите ярки сънища. Бях много стара. Косата ми беше съвсем посивяла, а лицето ми беше набраздено от безброй бръчки. Живеех в замък, някъде край Лоара, недалеч от Бовоа, заедно с две пораснали дъщери (в съня ми нито една от тях не приличаше на Симон, Кати или Женевиер) и трима правнуци. Всички момчета бяха тийнейджъри, физически здрави, но във всекиго от тях имаше по нещо ненормално. Всички бяха тъпи, може би дори със забавено развитие. Спомням си, че в съня си се опитвах да им обясня как молекулата на хемоглобина пренася кислорода от белодробната система до тъканите. Нито един от тях не разбираше какво обяснявам.

От този сън се събудих потисната. Беше посред нощ и всички останали от семейството спяха. Както правя много често, аз се отправих по коридора към детската стая, за да, проверя дали момичетата са все още завити с леките одеяла.

Нощно време Симон почти не помръдва, но както обикновено Кати беше отметнала одеялото от постоянното въртене в леглото. Завих я отново и седнах на един от столовете.

Какво ме тормози, чудех се аз. Защо сънувам толкова често сънища, свързани с деца и внуци? Миналата седмица се пошегувах с възможността да имаме трето дете и Ричард, който преживява поредния от унилите си периоди, почти излезе от кожата си. Според мен той все още съжалява, че успях да го убедя за Кати. Моментално изоставих темата, защото не желаех да провокирам нова нихилистична тирада.

Нима наистина искам още едно дете при тези обстоятелства? Дали е разумно, като се вземе предвид ситуацията, в която се намираме? Ако оставим настрана за момент всички лични причини, които мога да имам, за да родя трето дете, наистина съществува силен биологичен довод да продължаваме да се възпроизвеждаме. Догадките за съдбата, която ни очаква, са, че никога вече няма да имаме контакт с други членове на човешкия род. Щом ние сме последните от нашия вид, ще постъпим мъдро, ако обърнем внимание на една от основните догми на еволюцията: максималното генетично разнообразие осигурява най-голяма вероятност за преживяване в околна среда, изпълнена с неизвестности.

След като снощи напълно се разбудих от съня, разумът ми продължи сценария още по-нататък. Да предположим, запитах себе си, че в действителност Рама не се е отправила заникъде, или поне не в близкото бъдеще, и че ще прекараме остатъка от живота си при сегашните условия. По всяка вероятност тогава Симон и Кати ще ни надживеят. А след това? Освен ако по някакъв начин не запазим семенна течност от Майкъл или от Ричард (а биологичните и социологичните проблеми щяха да са страхотни), дъщерите ми нямаше да могат да се възпроизведат. Самите те някой ден могат да пристигнат в рай, или нирвана, или някакъв друг свят, но в края на краищата ще умрат и гените, които носят, ще загинат заедно с тях.

Но да предположим, продължих аз, че родя син. Тогава двете момичета ще имат мъжка компания на тяхната възраст и проблемът с продължението на рода ще намалее драстично.

Точно когато си мислех това, в ума ми се зароди наистина щура идея. По време на медицинското обучение една от основните области, в които специализирах, беше генетиката и по-специално наследствените дефекти. Спомних си проучването от историите на европейските кралски семейства между петнадесети и деветнадесети век, и многото „несъвършени“ индивиди, които са се родили вследствие на прекомерно вътреродово осеменяване. Един син, създаден от мен и Ричард, щеше да има същите генетични компоненти като Симон и Кати. Децата на този син, от което и да е от момичетата, щяха да бъдат подложени на висок риск от появата на някакъв вроден дефект. От друга страна, син създаден от мен и *Майкъл*, ще бъде само наполовина генетично идентичен с момичетата и ако паметта ми за данните не ми играе лоша шега, неговото поколение със Симон или Кати ще бъде подложено на значително по-нисък риск от аномалии.

Тутакси отхвърлих скандалната мисъл. Тя обаче не се отдалечи прекалено. По-късно през нощта, когато трябва да съм заспала, умът ми се върна на същата тема. Какво ще стане, ако отново забременея от Ричард, запитах се аз и родя трето момиче? Тогава ще се наложи целият процес да бъде повторен. А вече съм на четиридесет и една. Колко години ми остават до началото на менопаузата, дори ако успея да я отложам по химичен път? Въз основа на двете досегашни бременности не съществуват доказателства, че Ричард изобщо може да създаде момче. Можем да създадем лаборатория, която да ни позволи да отделим мъжките сперматозоиди от семенната му течност, но това щеше да ни коства сизифовски усилия и много месеци на детайлна взаимовръзка с рамианите. А след това пак щеше да остане спорният въпрос за запазване на спермата и отдаването ѝ към яйчниците.

Прехвърлих наум различните доказани техники за промяна на естествения подбор на пола (диетата на мъжа, вида и честотата на съвкупленията, времето им по отношение на овулацията и т.н.) и заключих, че ако сме много внимателни, Ричард и аз вероятно разполагаме с добри шансове да създадем момче по естествен начин. Но в подсъзнанието ми продължаваше да трепти мисълта, че шансовете ще са много по-благоприятни, ако Майкъл бъде бащата. В

края на краищата той е имал двама сина (от три деца) и те са се появили в резултат на случайно поведение. Колкото и да подобря вероятностите с Ричард, същата техника с Майкъл на практика ще *гарантира* син.

Преди да заспя, отново накратко прецених неприложимостта на цялата идея. Трябваше да бъде изнамерен един сравнително прост и безопасен метод на изкуствено осеменяване (което ще се наложи да контролирам сама, макар че самата аз щях да бъда обектът). Можехме ли да направим това при сегашното положение и да *гарантираме* пола и здравето на ембриона? Дори болниците на Земята невинаги успяват, въпреки всичките средства, с които разполагат. Другата алтернатива беше да правя секс с Майкъл. Макар да не намирах тази мисъл за отблъскваща, социологичните отклонения изглеждаха толкова големи, че въобще заряхах тази идея.

Шест часа по-късно

Тази вечер мъжете ме изненадаха със специална вечеря. Майкъл става доста добър готвач. В съответствие с рекламата храната имаше вкус на Бьоф Уелингтън, макар че повече прилича на спаначено пюре. Ричард и Майкъл сервираха и някаква червена течност, която беше окичена с названието вино. Не беше чак ужасна, така че я изпих, и за свое учудване установих, че тя действително съдържа някакъв алкохол и аз наистина се почувствах замаяна.

Всъщност в края на вечерта всички бяхме леко пийнали. Момичетата, и особено Симон, бяха объркани от нашето поведение. По време на десерта от кокосов пай Майкъл ми съобщи, че четиридесет и едно е „много специално число“. После обясни, че това е най-голямото просто число, което поставя началото на дълга квадратична поредица от други прости числа. Когато го запитях какво е квадратична поредица, той се разсмя и каза, че не знае. Обаче написа една поредица от четиридесет елемента: 41, 43, 47, 53, 61, 71, 83, 97, 113... която приключваше с числото 1601. Увери ме, че всяко едно от четиридесетте числа в поредицата е начало на разцвет.

— Ето защо — изрече с намигване — четиридесет и едно трябва да е магическо число.

Докато се смеех, нашият местен гений Ричард разгледа числата и след не повече от минута игра с компютъра обясни на Майкъл и мен защо поредицата се нарича „квадратична“.

— Вторите остатъци са константни — рече той и с един пример ни показва какво има предвид. — Ето защо една пълна поредица може да бъде произведена от прост квадратен израз. Нека вземем $f/N = N - 81N + 41$ — продължи той, — където N е което и да е произволно цяло число от 0 до 40. Тази функция ще породви цялата ви поредица. Или още по-точно — разсмя се той. — Нека приемем $f/N = N - 81 + 1681$, където N е всяко произволно цяло число от 1 до 80. Тази квадратична формула започва от края на поредицата ви от числа, $F/1 = 1601$, преминава през нея в намаляващ ред, обръща се в $F/40 = F/41 = 41$ и тогава генерира целия боен ред от числа във възходящ ред.

Ричард се усмихна. Майкъл и аз просто зяпахме със страхопочитание.

13 март, 2205

Днес Кат и навърши две години и всички бяха в добро настроение. Особено Ричард. Той наистина харесва своето малко момиче, нищо че тя го манипулира възмутително. По случай рождения й ден той я заведе до входа на пещерата на октопаяците и двамата заедно дрънкаха по скарите. Ние с Майкъл изразихме неодобрението си, но Ричард се разсмя и намигна на Кати.

За вечеря Симон изсвири на пианото една кратка пиеса, на която я учеше Майкъл, а Ричард ни сервира доста сполучливо вино (нарече го рамианско шардоне) и бъркана съомга. На Рама бърканата съомга прилича ма бърканите яйца на Земята, което е доста объркващо, но ние продължаваме да се придържаме към установената практика да наричаме храните според естествените им съставки.

Чувствам се жизнерадостна и щастлива, макар че трябва да призная, че съм леко изнервена по повод предстоящия разговор с Ричард. В момента той е с приповдигнат дух, главно защото работи не по един, а по два големи проекта. Не само произвежда течни отвари, чиито вкус и алкохолно съдържание съперничат на най-изтънчените вина на планетата Земя, но също така създава нов комплект

двадесетсантиметрови роботи по герои от пиеси на Нобеловия лауреат от двадесети век Самуел Бекет. Майкъл и аз от няколко години го подтикваме да превъплъти неговата Шекспирова група, но споменът за загубените му приятели винаги го възпираше. Но нов драматург — това е друго нещо. Вече е завършил четирима от героите на „Последна игра“. Тази вечер децата се смяха от сърце, когато старите люде „Наг“ и „Нел“ се измъкнаха от миниатюрните кофи за боклук, викайки „Моя Тати. Дай ми моя Тати“.

Твърдо съм решена да представя на Ричард идеята си да имам син от Майкъл. Сигурна съм, че той ще оцени логиката и разума в предложението, макар че едва ли мога да очаквам от него да бъде много ентусиазиран. Разбира се, все още не съм споменавала нищо пред Майкъл. Той знае, че обмислям нещо сериозно, защото го попитах дали този следобед ще се грижи за момичетата, докато ние с Ричард се качим горе за пикник и разговор.

Вероятно напрегнатостта ми по този въпрос е излишна. Без съмнение тя почива върху определението за благоприличие, което просто няма приложение при сегашната ситуация. Тези дни Ричард се чувства добре. Напоследък умът му сече като бръснач. По време на разговора може и да ми отпрати няколко хапливи остроти, но се хващам на бас, че в края му ще се отнесе благоприятно към идеята.

8.

7 май, 2205

Това беше пролетта на нашето недоволство. О, Боже, какви глупаци сме ние смъртните! Ричард, Ричард, моля те, върни се.

Откъде да тръгна? И как да започна? Смея ли да изям ябълката на раздора? В един миг има проникновение, а в следващия — преоценка... В съседната стая Майкъл и Симон влизат и излизат и си говорят за Микеланджело.

Баща ми винаги ми е казвал, че всеки прави грешки. Защо моята трябваше да е така колосална? Идеята звучеше разумно. Лявото полукълбо на мозъка ми твърдеше, че е логична. Но дълбоко в сърцевината на човешкото същество разумът невинаги побеждава. Емоциите не са смислени. Ревността не е резултат от компютърна програма.

Налице бяха множество предупредителни знаци. Този първи следобед, докато седяхме край Цилиндричното море и прекарвахме нашия „пикник“, по очите на Ричард можех да се досетя, че нещо не е наред. *Опа, стой настрана, Никол*, си рекох тогава.

Но по-късно той изглеждаше така благоразумен.

— Разбира се — рече Ричард същия следобед, — това, което предлагаш, е правилно от генетична гледна точка. Ще те придружа да съобщим на Майкъл. Нека го оставим зад гърба си час по-скоро. Да се надяваме, че ще бъде необходима само една среща.

По онова време се чувствах с приповдигнат дух. Въобще не ми беше хрумвало, че Майкъл може да се опъне.

— Това ще е грях — изрече вечерта, когато момичетата бяха заспали, само секунди след като разбра какво му предлагаме.

Ричард пое ръкавицата и заспори, че цялостната представа за грях е била анахронизъм дори на Земята, и че той, Майкъл, просто е глупак.

— Наистина ли искаш да го направя? — в края на нашия разговор Майкъл зададе въпроса направо на Ричард.

— Не — отвърна Ричард след кратко колебание, — но това очевидно е в интерес на децата.

Аз трябваше да обърна по-голямо внимание на „не“-то.

Не ми беше хрумвало, че този план може да не успее. Следях овулацията си много внимателно. Когато уречената нощ най-сетне настъпи, аз казах на Ричард и той се измъкна от пещерата за едно от продължителните си скитания из Рама. Майкъл беше напрегнат и се бореше с чувството си за вина, но дори и в най-лошите си представи за Страшния съд не съм си помисляла, че той ще се окаже в невъзможност да осъществи съвкупление с мен.

Когато се съблякохме (на тъмно, така че Майкъл да не се чувства неудобно) и легнахме един до друг на матрака, установих, че тялото му е вкочанено и напрегнато. Целунах го по челото и по бузите. После се опитах да го накарам да се отпусне, като започнах да разтривам гърба и врата му. След около тридесет минути докосване (но нищо, което би могло да бъде разглеждано като любовна игра) аз притиснах подканящо тялото си към неговото. Беше очевидно, че сме изправени пред проблем. Пенисът му беше все още съвсем отпуснат.

Не знаех какво да правя. Първоначално си помислих, разбира се, съвсем неоснователно, че Майкъл не ме намира за достатъчно привлекателна. Чувствах се ужасно, сякаш някой ме беше зашлевил през лицето. Всичките ми потиснати чувства на незадоволеност изплуваха на повърхността. Бях учудващо ядосана. За щастие не изрекох нищо (през цялото това време никой от нас не произнесе нито дума) и в мрака Майкъл не можеше да види лицето ми. Но езикът на тялото ми трябва да беше издал разочарованието.

— Съжалявам — рече тихо той.

— Няма нищо — отвърнах, като се опитвах гласът ми да прозвучи безгрижно.

Повдигнах се на лакът и погалих челото му с другата ръка. Разширих обхвата на лекия масаж, оставих пръстите си да пробягват по лицето, врата и раменете му. Майкъл беше абсолютно пасивен. Лежеше по гръб, без да помръдне, а очите му бяха затворени почти през цялото време. Макар че съм сигурна, че се наслаждаваше на разтриването, той нито каза нещо, нито издаде стонове на удоволствие. Аз вече бях изключително неспокойна. Открих, че желая Майкъл да ме помилва, да ми каже, че всичко при мене е наред.

Най-накрая се претърколих върху него. Отпуснах гърдите си върху тялото му, а дясната ми ръка си играеше с космите по гърдите му. Наведох се да го целуна по устата, с намерение да го възбудя с лявата си ръка, но той бързо се отдръпна и седна.

— Не мога да го направя — изрече Майкъл, докато клатеше глава.

— Защо не? — запитах тихо. Тялото ми изглеждаше някак не на място край неговото.

— Защото е грешно — отвърна много сериозно.

През следващите минути нееднократно се опитах да подхвана разговор, но Майкъл нямаше желание да говори. Тъй като не ми оставаше нищо друго, в края на краищата тихо се облякох в тъмното. Когато си тръгнах, Майкъл едва успя да произнесе едно анемично „лека нощ“.

Не се върнах веднага в моята стая. В коридора осъзнах, че все още не съм готова да се изправа пред Ричард. Облегната на стената, аз се борех със силните чувства, които ме бяха обзели. Защо бях приела, че всичко ще стане твърде лесно? И какво щях да кажа на Ричард сега?

Когато влязох в стаята, дишането на Ричард издаваше, че не спи. Ако бях по-смела, може би още тогава щях да му кажа какво е станало с мен и Майкъл. Но за момент ми беше по-лесно да пренебрегна темата... Това беше сериозна грешка.

Следващите два дни бяха напрегнати. Никой не спомена това, което Ричард веднъж беше назовал „фертилизационно събитие“. Мъжете се опитваха да се държат така, сякаш нищо не се е случило. На втората вечер след вечерята аз принудих Ричард да се разходим, докато Майкъл сложи момичетата да спят.

Стояхме на защитния вал, който се издига над Цилиндричното море, а Ричард обясняваше химията на ферментационния процес при новото му вино. В един момент аз го прекъснах и го хванах за ръка.

— Ричард — очите ми търсеха в неговите любов и успокоение — много ми е трудно... — Гласът ми заглъхна.

Дълго време Ричард ме гледаше втренчено.

— Искаш да кажеш, че той е импотентен?

Първо кимнах, сетне напълно го обърках, като поклатих глава.

— Може би не съвсем — заекнах аз, — но онази нощ с мен беше така... Мислех, че просто е прекалено напрегнат или че изпитва вина,

или може би прекалено отдавна не е... — Млъкнах, осъзнавайки, че казвам твърде много.

Ричард се загледа над морето за цяла вечност.

— Искаш ли да опиташ отново? — попита с абсолютно безизразен глас. Не се извърна да ме погледне.

— Аз... аз не знам — отговорих и стиснах ръката му. Готвех се да кажа още нещо, да попитам дали ще може да го преглътне, ако опитам още веднъж, но Ричард рязко се отдръпна от мен.

— Кажи ми, когато решиш — изрече лаконично.

Седмица или две бях сигурна, че ще зарежа цялата идея. Бавно, много бавно някакво подобие на веселие се завърна в нашето малко семейство. В нощта след приключването на менструацията ми, за първи път от една година насам ние с Ричард се любихме два пъти. Той изглеждаше особено удовлетворен и беше много приказлив, докато почивахме в прегръдките си след втория път.

— Трябва да призная, че известно време бях истински разтревожен. Влудяваше ме мисълта, че правиш секс с Майкъл, макар и по една общоприета и логична причина. Знам, че е много глупаво, но ужасно се страхувах, дали няма да ти хареса, разбираш ли? И че по някакъв начин нашите взаимоотношения могат да бъдат повлияни от това.

Ричард очевидно приемаше, че аз вече нямам намерение да правя нови опити да забременея от Майкъл. Тази нощ не спорих с него, защото за момента бях твърде удовлетворена. Няколко дни по-късно обаче, когато се зачетох в медицинските си книги по въпросите на импотентността, установих, че все още не съм се отказала да продължа с този план.

В седмицата преди новата ми овулация Ричард беше много зает със своето вино (и може би го опитваше малко по-често, отколкото беше необходимо, защото на няколко пъти преди вечеря го виждахме леко пийнал) и със създаването на малките работи по героите на Самуел Бекет. А моето внимание бе изцяло заангажирано с проблема за импотентността. Курсът в медицинското училище на практика беше пренебрегнал този проблем. Моят личен сексуален опит беше сравнително ограничен, така че никога по-рано не съм била изправена пред този проблем лично; ето защо с изненада научих, че импотентността е едно изключително разпространено заболяване,

предимно психогенно, което обаче често бива съпроводено от обостряща се физиологична компонента. Съществуват множество подробно дефинирани схеми на лечение, всяка от които се съсредоточава върху отслабването на „сценичната треска“ у мъжа.

Една сутрин Ричард ме видя как се готвя да тествам урината си за овулация. Не каза нищо, но по израза на лицето му разбрах, че е наранен и разочарован. Щеше ми се да го успокоя, но децата бяха в стаята и ме достраша да не последва сцена.

Не казах на Майкъл, че ще правим втори опит. Реших, че напрежението му няма да е толкова голямо, ако не му остане време да мисли за това. Планът ми почти успя. След като сложихме децата да си легнат, отидох с Майкъл в неговата стая и докато се събличахме, му обясних какво става. Той имаше начална ерекция и въпреки умерените му протести аз бързо се приближих, за да я запазя. Сигурна съм, че този път щяхме да успеем, но изведнъж Кати се разпищя „мами, мами“ тъкмо когато се готвехме да започнем сношението.

Разбира се, оставих Майкъл и се втурнах по коридора към детската стая, Ричард вече беше там. Държеше Кати на ръце. Симон седеше на нейния матрак и търкаше очи. Тримата се вторачиха в голото ми тяло.

— Сънувах нещо ужасно — каза Кати, като здраво се притискаше към Ричард. — Един октопаяк ме ядеше.

Влязох в стаята.

— По-добре ли се чувстваш сега? — попитах аз, докато протягах ръце да взема Кати. Ричард продължаваше да я държи и тя не направи никакъв опит да дойде при мен. След миг на неудобство отидох до Симон и обгърнах с ръка раменете ѝ.

— Къде ти е пижамата, мамо? — запита четиригодишната ми дъщеря. Повечето време ние с Ричард спим с рамианския вариант на пижами. Момичетата са доста свикнали с вида на голото ми тяло, защото трите се къпем заедно на практика всеки ден, но през нощта, когато идвам в детската стая, обикновено съм облечена в пижама.

Готвех се да отговоря на Симон с шега, когато забелязах, че Ричард също се е втренчил в мен. Погледът му без съмнение беше враждебен.

— Мога да се справя с положението тук — рече рязко. — Защо не досвършиш това, което правеше?

Върнах се при Майкъл, за да направим нов опит да осъществим сношението и оплождането. Това не беше най-правилното решение. Няколко минути правих безплодни опити да го възбудя, сетне той отблъсна ръката ми.

— Болезнено е. Аз съм почти на шестдесет и три и не съм имал полово сношение от пет години. Никога не мастурбирам и съзнателно се опитвам да не мисля за секс. По-рано ерекцията ми беше просто въпрос на късмет. — За момент замълча. — Съжалявам, Никол — добави, — но няма да стане.

Останахме да лежим един до друг мълчаливи. По-късно взех да се обличам и тъкмо се готвех да си тръгна, когато забелязах, че Майкъл вече диша по онзи равномерен начин, който предхожда заспиването. Внезапно си спомних, че някъде бях чела, че мъжете с психологическа импотентност често получават ерекция по време на сън. Умът ми съчини поредната безумна идея. Доста дълго останах да лежа будна край Майкъл. Чаках докато се убедя, че наистина е заспал дълбоко.

Отначало взех да го галя много деликатно. Зарадвах се, когато реагира, и то прекалено бързо. След известно време засилих леко енергичността на масажа, като извънредно много внимавах да не го събудя. Когато със сигурност беше вече готов, аз се приготвих и се преместих отгоре му. Бях само на косъм от половото сношение, но от припряност трябва да съм му причинила болка, защото той изскимтя и се загледа в мен с безумен и стреснат поглед. Ерекцията му изчезна за секунди.

Изтърколих се на гръб и потиснах една дълбока въздишка. Бях ужасно разочарована. Майкъл ми задаваше въпроси, но аз бях прекалено смутена, за да му отговарям. Сълзи заливаха очите ми. Облякох се набързо, целунах леко Майкъл по челото и се запрепъвах към коридора. Останах там още пет минути, защото няха сили да се върна при Ричард.

Моят съпруг все още работеше. Беше коленичил пред Позо от „В очакване на Годо“. Малкият робот беше наред една от дългите, разхвърляни тиради за безполезността на всичко. Отначало Ричард не ми обърна никакво внимание. После, след като отне думата на Позо, той се извърна.

— Мислиш ли, че продължи, колкото трябва? — запита саркастично.

— Пак не стана нищо — отвърнах унило. — Предполагам...

— Не ми пробутвай тия номера — избухна в неочакван гняв Ричард. — Не съм ТОЛКОВА глупав. Да не би да очаквай, да ти повярвам, че си прекарала два часа гола с него и не се е случило нищо? Знам ви вас жените! Мислите си, че...

Не помня останалото, което каза. Помня само ужаса, който изпитах, когато той запристъпва към мен с ярост в погледа. Мислех, че ще ме удари и се стегнах. От очите ми избликнаха сълзи и се затъркаляха надолу по бузите. Ричард ме нарече с отвратителни имена, дори направи злостни расистки намеци. Беше загубил разсъдъка си. Когато в яростта си вдигна ръка, аз хукнах навън и се втурнах по коридора към стълбата, която извежда горе в Ню Йорк. Едва не стъпках малката Кати, която се беше събудила от виковете и стоеше втрещена на вратата на детската стая.

На Рама беше светло. Повече от час обикалях безцелно, като от време на време плачех. Бях страшно ядосана на Ричард, но в същото време се чувствах дълбоко нещастна. В яростта си Ричард беше казал, че аз съм обсебена от своята идея, че тя е просто „хитроумен претекст“ да имам полово сношение с Майкъл, така че да мога да се превърна в „царица на кошера“. Не бях отвърнала на нито едно от бомбастичните му заключения. Дали в тях имаше някакъв намек от истина? Дали част от въодушевлението ми към този проект не се дължеше на желание да правя секс с Майкъл?

Размислих и успях да уверя себе си, че мотивите ми са били благопристойни — каквото и да означава това — но че още от самото начало на цялата тази история съм постъпвала невероятно глупаво. От всички хора на света аз най-добре би трябвало да знам, че това, което предлагам, е невъзможно. След като видях първоначалната реакция на Ричард (а и на Майкъл), аз трябваше тутакси да се откажа от идеята. Може би в известен смисъл Ричард беше прав. Може би съм се заинатила, дори съм била маниакално обхваната от идеята да осигуря максимално генетично разнообразие на нашето поколение. Но със сигурност знам, че не съм скалпила цялата тази работа само и само, за да правя секс с Майкъл.

Когато се завърнах, в стаята беше тъмно. Преоблякох се в пижамата и паднах изтощена върху моята половина на матрака. След няколко секунди Ричард се претърколи, притисна ме ожесточено и каза:

— Моя скъпа, Никол, толкова, толкова съжалявам. Моля те, прости ми.

Оттогава не съм чувала гласа му. Няма го вече шест дни. Онази нощ спях дълбоко и не съм разбрала как Ричард си е събрал нещата и ми е оставил бележка. В седем часа сутринта чух алармен сигнал. Съобщение изпълваше черния екран. То гласеше: „ЛИЧНО ЗА НИКОЛ ДЕ ЖАРДЕН. Натисни «К», когато пожелаеш да го прочетеш“.

Децага още не се бяха събудили, така че натиснах бутона „К“ на клавиатурата.

Най-скъпа моя Никол — започваше съобщението, — това е най-трудното писмо, което някога съм писал. Временно напускам теб и семейството. Известно ми е, че това ще доведе до значителни усложнения за теб, Майкъл и момичетата, но повярвай, това е единственият изход. От снощи за мен е очевидно, че не съществува друго разрешение.

Скъпа моя, обичам те от дъното на душата си и *зная*, когато мозъкът ми не се управлява от чувствата, че това, което се опитваш да направиш, е в интерес на семейството. Чувствам се отвратително заради обвиненията, които ти отправих миналата нощ. Още по-ужасно се чувствам заради имената, с които те наричах, особено расистките определения и честата употреба на думата „курва“. Надявам се, че можеш да ми го простиш, въпреки че не съм сигурен дали аз самият мога да си го простя. Надявам се също, че ще запомниш моята любов към теб, вместо налудничавия и необуздан гняв.

Ревността е отвратително нещо. „Тя прави за посмешище жертвите си“ е слабо казано. Ревността е разяждаща, съвършено ирационална и всепоглъщаща. Най-прекрасните хора на света се превръщат в побеснели

животни, когато бъдат обхванати от гърчовете на ревността.

Никол, скъпа, не съм ти разказал цялата истина за краха на моя брак със Сара. От месеци хранех подозрения, че през нощите, които прекарва в Лондон, тя се среща с други мъже. Налице бяха множество предупредителни признаци — непостоянният ѝ интерес към секса, нови дрехи, които никога не обличаше, когато беше с мен, неочаквано пристрастяване към нови пози или различни сексуални изпълнения, телефонни обаждания с мълчание от другата страна на жицата. Но аз я обичах безумно и бях твърдо убеден, че с брака ни ще бъде свършено, ако ѝ се противопоставя, така че не предприех нищо, докато не побеснях от ревност.

В действителност, когато си лежах в леглото в Кеймбридж и си представях Сара, която прави секс с друг мъж, ревността ми набираше такава мощ, че не можех да заспя, докато във въображението си не я видех мъртва. А когато господин Синклер ми телефонира онази нощ и аз разбрах, че вече няма как да се преструвам, че Сара ми е вярна, отпътувах с експреса за Лондон с намерението да убия както жена ми, така и нейния любовник.

За мой късмет няхах пистолет; а когато ги видях заедно, гневът ме накара да забравя за ножа, който бях пуснал в джоба на палтото си. Но със сигурност *щях* да ги убия, ако шумът от борбата не беше разбудил съседите и не ме бяха възпрели.

Може би се питаш какво общо има всичко това с теб. Виждаш ли, моя любов, всеки от нас изгражда през живота си определен модел на поведение. А моят модел на безумна ревност вече беше налице още преди да съм те срещнал. И двата пъти, когато ти отиде при Майкъл, аз не бях в състояние да попреча на спомените за Сара да се завърнат. *Зная*, че ти не си Сара и че *не ме мамииш*, но въпреки това моите чувства се връщат към същия ненормален модел. Не е ясно защо (може би защото мисълта, че ти ми изневеряваш, е толкова неприемлива), но сега, когато си с

Майкъл, аз се чувствам по-зле, по-силно *изплашен*, отколкото, когато Сара беше с Хюго Синклер или който и да било друг от нейните приятели актьори.

Надявам се, че ще разбереш поне част от това. Тръгвам си, защото не мога да контролирам своята ревност, нищо че признавам, че е неоснователна. Нямам желание да заприличам на баща ми — да удавам в пиянство нещастieto си и да съсипя живота на всички около себе си. Усещам, че по един или друг начин ти ще постигнеш това оплождане и предпочитам да ти спестя лошото си поведение по време на този процес.

Очаквам да се върна скоро, освен ако не се сблъскам с непредвидени опасности, но не зная точно кога. Необходимо ми е време, за да оздравея и отново да се превърна в пълноценен член на нашето семейство. Кажи на момичетата, че съм тръгнала пътешествие. Бъди особено мила с Кати — на нея ще липсвам най-много.

Обичам те, Никол. Зная, че ще ти бъде трудно да проумееш защо те напускам, но моля те, опитай да ме разбереш.

13 май, 2205

Днес отидох горе в Ню Йорк и пет часа търсих Ричард. Ходих до шахтите, до двете решетки, до трите площада. Обиколих целия остров по продължение на защитния вал. Раздрусих скарата над пещерата на октопаяците и за кратко се спуснах в леговището на птицеподобните. Навсякъде виках името му. Припомних си, че преди пет години Ричард ме откри с помощта на навигационния маяк, който беше инсталирал в Шекспировия робот Принц Хал. Днес и аз имах възможността да използвам маяка.

Никъде нямаше и следа от Ричард. Мисля, че е напуснал острова. Ричард е отличен плувец — с лекота може да е стигнал до Северния полуцилиндър. Ами странните същества, които обитаваха Цилиндричното море? Дали са му позволили да прекоси?

Върни се, Ричард. Липсваш ми. Обичам те. Той очевидно беше обмислил заминаването си няколко дни преди това. Беше опреснил и подредил каталога за взаимовръзка с рамианите, за да го направи възможно най-лесен за мен и Майкъл. Беше взел най-голямата торба, с която разполагахме, както и любимия си приятел ТВ, но беше оставил роботите на Бекет.

Откак Ричард ни напусна, времето за хранене е най-ужасното за нашето семейство. Кати почти винаги е ядосана. Иска да знае кога ще се върне нейният Тати и защо го няма толкова дълго. Майкъл и Симон понасят скръбта си мълчаливо. Връзката между тях продължава да се задълбочава — изглежда, че доста добре съумяват да се успокояват взаимно. Що се отнася до мен, аз се опитвам да обръщам по-голямо внимание на Кати, но не мога да заместя любимия ѝ Тати.

Нощите ми са мъчителни. Не спя. Отново и отново премислям всичките си контакти с Ричард и възпроизвеждам грешките. Прощалното му писмо беше много изчерпателно. Никога не бих си помислила, че по-раншните му затруднения със Сара могат да имат какъвто и да било ефект върху брака ни, но сега вече съм в състояние да проумея онова, което спомена в писмото си за моделите.

В моя емоционален живот също има модели. Смъртта на майка ми, когато бях едва десетгодишна, ми показва ужаса на това да бъдеш изоставен. Оттогава за мен беше станало трудно да се сближа с някого и да му се доверя — от страх, че мога да загубя и него, след като съм се привързала силно. След майка си загубих Женевиев, баща си, а сега (поне временно) и Ричард. Всеки път, когато моделът се повтори, всички химери от миналото оживяват. Когато преди две вечери трябваше да се наплача, за да заспя, осъзнах, че ми липсва не само Ричард, но също майка, Женевиев и прекрасния ми баща. Отново и отново преживявах всички тези загуби. Така че разбирам, как оставането ми при Майкъл е провокирало болезнените спомени на Ричард за Сара.

Човек се учи, докато е жив. Ето ме — на четиридесет и една години, аз тепърва откривам нова частица от истината за човешките взаимоотношения. Очевидно бях наранила Ричард много дълбоко. Липсата на логична предпоставка за тревогата на Ричард, че моето преспиване с Майкъл може да доведе до отчуждение от него, няма

никакво значение. Тук логиката е неприложима. Важат единствено възприятията и чувствата.

Бях забравила колко унищожителна може да бъде самотата. Ние с Ричард бяхме заедно цели пет години. Той може и да не притежава всички достойнства на принца от сънищата, но е прекрасен приятел и без съмнение най-умното човешко същество, което някога съм срещала. Ще бъде невероятна трагедия, ако той не се завърне никога. Обзема ме дълбока скръб, когато дори и за момент си помисля, че може би онази вечер съм го видяла за последен път.

Нощно време, когато съм особено самотна, често чета поезия. Бодлер и Елиът са мои любимци още от университетските дни, но през последните няколко вечери намирам успокоение в стихотворенията на Бенита Гарсия. Докато е била кадет в Космическата академия в Колорадо, нейната безумна страст към живота ѝ е докарала сума главоболия. Тя се хвърляла в изучаването на космонавтиката и в ръцете на заобикалящите я мъже с еднакъв устрем. Бенита била призована пред Кадетската дисциплинарна комисия да отговаря не за нещо друго, а за неприкритата си сексуалност, и тогава осъзнала колко шизофренични могат да бъдат мъжете, когато става въпрос за секс.

Повечето литературни критици предпочитат първия том с нейни стихове „Мечтите на едно мексиканско момиче“, (който ѝ създава име на зрял поет още в юношеска възраст), пред по-зрялата и по-малко лирична стихосбирка, която е публикувала през последната си година в Академията. Сега, когато Ричард си отиде и моят разум все още се опитва да проумее какво в действителност се случи през тези последни месеци, у мен намират отзвук по-късните стихове на Бенита, които са изпълнени с юношеските ѝ страхове и въпроси. Нейният път към зрелостта е бил изключително труден. Макар че творбите ѝ остават богати на образи, Бенита вече не е Полиана, която се разхожда сред руините на Уксмал. Тази вечер на няколко пъти препрочетох една от поемите ѝ, писани в Академията, която харесвам особено.

*Роклите ми пълнят стаята със светлина,
също като пустинни цветя след дъжда.
Тази нощ, моя най-нова любов, ти ще дойдеш,
но коя ли от всички мен ще пожелаеш?*

Бледите пастелни рокли подхождат най-добре на книгите,

сините и зелените — реша ли да съм в ролята на твой приятел или дори съпруга.

*А ако мислиш за любов, тогава
червеното и черното и потъмнелите очи
ще вървят на проститутката, която трябва да
представям.*

Но не това бе мечтата на моето детство.

*Моят принц се явяваше само за целувка
и после ме отнасяше надалеч от болката.*

Нима не мога да го видя аз отново? И тези маски ме обиждат, колежанино. И нося дрехата си без голяма радост. Цената, дето плащам да държа ръката ти, ме унижава — точно както пожела.

9.

14 декември, 2205

Предполагам, че трябва да празнувам, но чувствам, че победата ми е пирова. Най-после съм бременна от Майкъл. Все още нямаме никакви вести от Ричард, а освен това се страхувам, че Майкъл също се е отчуждил от мен.

И двамата приемаме лично отговорността за изчезването на Ричард. Аз се оправям със своето чувство за вина, доколкото мога, като си давам сметка, че ако искам да бъда пълноценна майка, ще се наложи да го превъзмогна. От своя страна Майкъл реагира на действията на Ричард и на собствената си вина, като изцяло се отдава на религията. Моли се преди и след всяко хранене, и често предпочита да не участва в заниманията на семейството, за да има възможност да „общува“ с Господ. Изобщо думата „изкупление“ е прекалено надменна за речника на Майкъл.

Във възродения си религиозен патос той спечели на своя страна и Симон. Безобидните ми протести най-често се пренебрегват. Тя е във възторг от историята на Исус, макар че има съвсем бегла представа за какво става въпрос. Особено я очароват чудесата. Като повечето деца, тя не среща никакви затруднения да потисне недоверието. Разумът ѝ никога не задава въпроса „как“, когато Исус върви по водата или я превръща във вино.

Тези забележки май не са много честни. Вероятно ревнувам от разбирателството, което съществува между Майкъл и Симон. Като нейна майка би трябвало да съм доволна, че двамата толкова си пасват. Те поне се имат един друг. Колкото и да се опитваме, ние с Кати все още не сме в състояние да създадем дълбока връзка помежду си.

Част от проблема е, че и Кати, и аз сме изключително инатливи. Макар че тя е само на две и половина, вече има желание сама да ръководи живота си. Да вземем един съвсем прост пример като разпределението на времето през деня. Още от първите ни дни на Рама аз правех дневен режим за всеки член от семейството. Никой никога не ми се е противопоставял сериозно, дори Ричард. Майкъл и Симон

винаги приемат препоръчаното, дотолкова, доколкото им предоставях достатъчно свободно време.

Но Кати е нещо друго. Ако планирам разходка горе в Ню Йорк преди урока за азбуката, тя иска да се смени последователността. Ако реша, че ще обядваме пиле, тя пожелава свинско или говеждо. На практика всяка сутрин започва с кавга за дневната програма. Когато не харесва моето решение, Кати се цупи, мръщи и плаче за своя „Тати“. Мъчително е, когато започва да зове Ричард.

Майкъл твърди, че трябва да се съобразявам с нейните приумици. Настоява, че това е просто етап от растежа. Но когато му изтъкна, че нито Женевиер, нито Симон са се държали като Кати, той просто свива рамене и се усмихва.

Ние с Майкъл невинаги постигаме единомислие по въпроса за родителското поведение. Имахме няколко любопитни спора за семейния живот при тези странни обстоятелства. Към края на един от нашите разговори аз леко се вкиснах от твърдението на Майкъл, че съм „прекалено строга“ с момичетата, така че реших да повдигна въпроса за религията. Запитах Майкъл, защо според него е толкова важно Симон да изучи и най-малките подробности от житието на Исус.

— Някой трябва да запази традицията — отговорът му не беше много ясен.

— Значи вярваш, че ще има традиция, която трябва да се запази, че ние няма да се реем безкрайно в космоса и че няма да умрем в ужасна самота?

— Вярвам, че Бог има замисъл за всяко човешко същество.

— Но какъв е замисълът Му за нас?

— Не знаем — отвърна Майкъл. — Не знаем повече за замисъла Му от онези милиони хора, които все още се намират на Земята. Процесът на живота се състои именно в търсенето на Неговия замисъл.

Поклатих глава, а Майкъл продължи:

— Виждаш ли, Никол, на нас ни е много по-лесно. Значително по-малко неща ни отвличат вниманието. Нямаме никакво извинение да стоим настрана от Бога. Ето защо ми е толкова трудно да си простя по-раншните занимания с готварството и историята на изкуствата. На Рама човешките същества трябва да полагат големи усилия да запълват времето си с нещо *друго* освен молитви и набожност.

Признавам, че от време на време неговата увереност ме притеснява. При сегашното положение на нещата животът на Исус не е от по-голямо значение, отколкото примерно животът на хунския вожда Атила или на което и да било друго човешко същество, живяло някога на онази далечна планета на две светлинни години отстояща от нас. Ние вече не сме част от човешкия род. Ние или сме обречени, или сме основоположници на нещо, което най-общо казано ще бъде нов вид. Нима Исус е умрял и заради нашите грехове, на нас, които никога отново няма да видим Земята?

Ако Майкъл не беше католик и ако още от най-ранно детство не беше възпитаван в догмата за създаване на поколение, аз никога нямаше да успея да го убедя да заченем дете. Той имаше стотици причини, според които това не беше подходящо за момента. Но най-накрая склони може би защото с постоянните си опити да го придумам, аз нарушавах еженощните му молитви. Предупреди ме, че е твърде вероятно „изобщо да не се получи“ и че той няма да „поеме никаква отговорност“ за моето чувство за неуспех.

Създаването на ембрион ни отне три месеца. По време на първите два овулационни цикъла не успях да го възбудя. Опитвах шегички, масаж на тялото, музика, храна — всичко, споменато във всяка една от публикациите по въпроса за импотентността. Неговото усещане за вина и напрежението му винаги бяха по-силни от моето усърдие. Най-накрая въображението изигра решаващата роля. Когато една нощ предложих на Майкъл да си представя, че аз съм съпругата му Катлийн, той най-сетне успя да се задържи в ерекция. Разумът наистина е фантастично творение.

Но дори и с помощта на въображението, не е лесно да се любиш с Майкъл. Преди всичко (вероятно не е много любезно от моя страна да го изнасям), само подготовката му беше достатъчна да накара една обикновена жена да се откаже. Майкъл винаги отправя молитви към Господа, преди да си свали дрехите. За какво ли се моли? Би ми било безкрайно любопитно да науча отговора.

Първият съпруг на Елеонора Аквитанска, Луи VII, е бил възпитан в монашески орден и е станал крал само по една историческа случайност. В романа на баща ми за Елеонора има един дълъг, интимен монолог, в който тя се окайва, че прави любов „заобиколена от тържественост, набожност и грубите дрехи на Цистерцианския орден“.

Тя копнеела за веселие и смях в спалнята, за неприлични думи и необузdana страст. Вече разбирам защо се е развела с Луи и се е омъжила за Хенри Плантагенет.

И така, сега съм бременна с момче (поне се надявам), което ще внесе генетично разнообразие в нашето потомство. Борбата беше доста изтощителна и съвсем сигурно не си заслужава усилията. Защото желанието ми да имам дете от Майкъл, накара Ричард да си отиде, а Майкъл, поне временно вече не е близкият приятел и другар, какъвто беше през първите години на Рама. Платих висока цена за този успех. Сега трябва да се надявам, че космическият кораб наистина се е отправил нанякъде.

1 март, 2206

Тази сутрин повторих частичния геномен текст, за да се уверя в първоначалните резултати. Няма никакво съмнение. Нашето неродено момче съвсем сигурно има синдром на Уитингъм. За щастие липсват други установими дефекти, но и Уитингъм стига.

Показах резултатите на Майкъл, когато след закуската останахме за малко сами. Отначало той не разбра това, което му говорех, но когато използвах думата „изоставащ“, незабавно реагира. Досещах се, че си представя дете, което изобщо няма да е в състояние да се грижи за себе си. Тревогите му се поуталожиха само отчасти, когато обясних, че Уитингъм не е нещо повече от намалена способност за заучаване — обикновена недостатъчност на електрохимическите процеси в мозъка да действат нормално.

Когато миналата седмица извърших първия частичен геномен тест, имах известни подозрения за Уитингъм, но тъй като съществуваше вероятност за двусмисленост в резултатите, не казах нищо на Майкъл. Преди да взема втора проба от амниотичната течност, реших да прегледам отново всичко, което се знаеше за това състояние. Кратката ми медицинска енциклопедия, за нещастие, не съдържа достатъчно информация, която да ме удовлетвори.

Днес следобед, докато Кати спеше, ние с Майкъл помолихме Симон да отиде в детската стая и да почете около час. Нашето съвършено ангелче се съгласи без протести. Майкъл беше много спокоен от сутринта. Призна, че първоначално бил съкрушен от

новината за Бенджи (Майкъл желае да наречем детето на дядо му — Бенджамин Райън О’Туул). Очевидно прочитът на книгата на Йов е изиграл огромна роля по отношение възстановяването на стимула му за живот.

Обясних на Майкъл, че умственото развитие на Бенджи ще бъде забавено и монотонно. Той донякъде се утеши от факта, че мнозина от хората със синдрома на Уитингъм след двадесетгодишно обучение постигат умственото развитие на дванадесетгодишно дете. Уверих Майкъл, че дефектът не се проявява с никакви физически белези, какъвто е случаят със синдрома на Даун, и тъй като Уитингъм се предава рецесивно, съществува много малка вероятност потомците да бъдат засегнати преди появата на третото поколение.

— Има ли някакъв начин да разберем кой от нас носи синдрома в гените си? — запита Майкъл, когато вече бяхме към края на разговора.

— Не — отвърнах. — Това увреждане се изолира много трудно, защото очевидно е свързано с дефект в няколко различни гена. Само ако синдромът е проявен, диагностиката е ясна. Дори и на Земята опитите да се идентифицират носителите са безуспешни.

Разказах му, че това заболяване е било диагностицирано за първи път през 2068 година и почти не се е срещало в Азия и Африка. Проявявало се е основно сред кавказките типове, с най-голяма честота на проявление в Ирландия. Реших, че Майкъл и без това ще научи тази информация съвсем скоро (тя се съдържаеше в уводната глава на медицинската енциклопедия, която той четеше в момента) и не желях да се почувства по-зле.

— Има ли някакъв лек? — беше следващият му въпрос.

— Не и за нас. — Поклатих глава. — В последните десетилетия се появиха някои указания, че генетичните контрамерки могат да се окажат ефективни, ако се приложат по време на третото тримесечие на бременността. Манипулацията обаче е доста сложна дори на Земята и може да доведе до пълна загуба на плода.

Това беше най-подходящият момент от разговора Майкъл да спомене думата „аборт“. Не го направи. Системата на неговите убеждения е толкова непоклатима и устойчива, че съм сигурна, че въобще не му е хрумвала такава възможност. За него абортът е абсолютен грях — както на Рама, така и на Земята. Питам се дали изобщо съществуват някакви обстоятелства, при които Майкъл би

помислил за аборт? Ами ако бебето беше с Даун, или пък сляпо? Или ако имаше множествени пороци, които гарантират ранна смърт?

Ако Робърт беше тук, щяхме да проведем разумно обсъждане върху предимствата и недостатъците на аборта. Той щеше да направи едно от прословутите си табла а ла Бенджамин Франклин, с всички „за“ и „против“, подредени в колони от двете страни на черния екран. Аз щях да добавя дълъг списък от емоционални причини против аборта (които Ричард щеше да е пропуснал в неговия първоначален списък), накрая почти сигурно и двамата щяхме да се съгласим да отгледаме Бенджи на Рама. Това щеше да бъде едно разумно решение на общността.

Исках да имам това бебе. Но също така исках Майкъл да потвърди своя ангажимент като баща на Бенджи. Едно обсъждане на възможността за аборт би изтръгнало от него такова подновено потвърждение. Сляпото спазване на правилата на Бог или на църквата, или на която и да е последователна догма, понякога прави твърде лесно за индивида да се откаже да подкрепи съответно решение. Надявам се, че Майкъл не е от този вид хора.

10.

30 август, 2206

Бенджи се роди преждевременно. Независимо че многократно бях уверявала Майкъл, че на външен вид детето ще изглежда съвършено здраво, той беше видимо облекчен, когато преди три дни момчето се появи на бял свят без видими физически аномалии. И това раждане мина леко. По време на контракциите и при самото изгонване на плода Симон ми помогна изключително много. Тя е твърде зряла за момиче, което още не е навършило шест години.

И Бенджи е синеок, но очите му са толкова светли, колкото на Кати, така че не вярвам да запазят цвета си. Кожата му е светлокафява, едва забележимо по-тъмна от тази на Кати, но много по-светла от моята и на Симон. При раждането тежеше три килограма и половина и беше дълъг петдесет и два сантиметра.

Нашият свят си остава все същият. Не говорим много за това, но всички (с изключение на Кати) сме изгубили надежда, че Ричард ще се завърне. На Рама отново настъпва зимата с дългите нощи и късите дни. Периодично или Майкъл, или аз, се качваме горе в Ню Йорк да търсим някакви следи от Ричард, но това вече се е превърнало в несъзнателен ритуал. В действителност не очакваме да открием нищо. Няма го вече шестнадесет месеца.

Сега двамата с Майкъл се редуваме да изчисляваме траекторията на полета с помощта на програмата, която бе създадена от Ричард. Бяха ни необходими няколко седмици, докато разберем как да я използваме, въпреки че Ричард ни беше оставил изчерпателни инструкции. Веднъж седмично проверяваме дали все още се движим в посока Сириус По курса на кораба няма други звездни системи.

Независимо от грижите за Бенджи сега сякаш разполагам с повече време за самата себе си, отколкото имах преди. Чета ненаситно и интересът ми към двете героини, които владееха ума и въображението на юношеските ми години, се възобнови. Защо ли Жана д'Арк и Елеонора Аквитанска винаги са ми допадали толкова много? Може би защото те не само са проявявали вътрешна сила и

независимост, но и всяка от тях е постигнала успех, разчитайки единствено на своите способности в едно общество, в което господстващата роля е принадлежала на мъжете.

Аз бях много самотно момиче. Бях добре материално, обкръжаващата ме среда в Бовоа беше великолепна, любовта на баща ми беше неизчерпаема, но на практика аз прекарвах цялото си юношество съвсем сама. Постоянно изпитвах подсъзнателен ужас, че смъртта или повторен брак ще ми отнемат моя скъпоценен баща. Искях да стана независима, за да избегна болката, която би ми причинила раздялата с него. Жана и Елеонора бяха съвършените идеали. Дори и днес, когато чета нещо за живота им, постигам успокоение. Нито една от тези жени не е позволила на света около нея да определя ценностите в живота.

Всички тук все още се радваме на добро здраве. През пролетта, колкото да има с какво да се занимавам, въведох във всекиго от нас по един комплект временни биометрични датчици и в продължение на няколко седмици проследявах данните. Всичко това ми припомни дните на Нютоновата експедиция; възможно ли е да са изминали повече от шест години, откак шестимата напуснахме Земята, за да се срещнем с Рама?

Във всеки случай Кати беше очарована от биометрията. Докато сканирах Симон или Майкъл тя седеше край мен и задаваше стотици въпроси за данните, които излизаха на дисплея. За много кратко време разбра принципа на действие на системата и предназначението на предупредителните файлове. Майкъл отбеляза, че тя е забележително интелигентна. Също като баща си. Ричард все още ужасно ѝ липсва.

Въпреки приказките си, че се чувства остарял, Майкъл е в отлична форма за един шестдесет и четиригодишен мъж. Поддържа физическата си активност, защото е загрижен за бъдещето на момичетата. От началото на бременността ми тичаше по два пъти седмично. *Два пъти седмично*. Колко странно понятие. Придържам се стриктно към земния календар, макар че тук, на Рама, той няма никакво значение. Миналата нощ Симон взе да ме разпитва за дните, месеците и годините. Докато Майкъл обясняваше за въртенето на Земята около оста ѝ, за годишните сезони, за орбитата ѝ около Слънцето, аз внезапно си спомних великолепния залез в Ута, на който се бяхме наслаждавали заедно с Женевиер по време на едно

пътешествие из американския запад. Исках да разкажа на Симон за това. Но как да опишеш залеза на някого, който не е виждал Слънцето?

Календарът ни напомня кои сме. Ако някога пристигнем на нова планета с истински дни и нощи, вместо изкуствено създаваните денонощия в Рама, най-вероятно ще изоставим земния календар. Но засега празниците, смяната на месеците и преди всичко рождените дни ни напомнят за нашите корени, за онази прекрасна планета, която вече не можем да открием дори и с най-съвършения рамиански телескоп.

Бенджи е готов за хранене. Може и да не е най-умното дете на света, но не среща никакви затруднения да ме осведоми, когато е гладен. По взаимно съгласие ние с Майкъл все още не сме казали на Симон и Кати за състоянието на тяхното братче. Ще им бъде доста трудно да разберат, че докато е кърмаче, брат им ще отнема по-голямата част от вниманието, което се полага на тях. Прекалено е да се очаква от малките им главици да проумеят, че той все така ще се нуждае от специални грижи и внимание, и че тази необходимост дори ще нарасте, когато проходи и стане малко момче.

13 март 2207

Днес Кати навършва четири години. Когато преди две седмици я запитах какво би си пожелала за рождения ден, тя не се поколеба и за секунда.

— Искам тати да се върне.

Тя е самотно и вгълбено в себе си дете. Учи изключително бързо и от всичките ми деца най-силно се поддава на настроения. Ричард също беше безкрайно непостоянен. На моменти беше така въодушевен и изпълнен с енергия, че не го съдържаше на едно място. Обикновено това се случваше когато беше преживял нещо за първи път. Но меланхолията му беше страхотна. Имаше случаи, когато изминаваше по седмица или повече, без той да се разсмее или дори да се усмихне.

Кати е наследила неговия математически талант. Вече може да събира и изважда, да умножава и дели — естествено с по-малки числа. Симон, която определено не е мързелива, изглежда притежава по-разнообразни таланти. Интересуват я много повече неща. Но Кати я влече математиката.

През изминалите почти две години откак Ричард ни напусна, аз безуспешно се опитвам да го заместя в сърцето на Кати. Истината е, че тя и аз не си подходяме. За майка и дъщеря характерите ни са несъвместими. Индивидуалността и необуздаността, които толкова обичах у Ричард, при Кати вземат застрашителни размери. Въпреки най-добрите ми намерения нашите разговори винаги завършват със спор.

Не успяхме да осигурим Ричард на Кати за рождения ѝ ден. Но Майкъл и аз наистина се опитахме да ѝ направим някои интересни подаръци. Въпреки че нито един от нас двамата не е особено вещ в областта на електрониката, успяхме да създадем малка видеоигра, наречена „Загубени на Рама“ (наложи се многократно да се свързваме с рамианите, за да получим съответните части, и нощи наред работихме заедно, за да сътворим нещо, което Ричард вероятно би завършил само за ден). Програмирахме я много елементарна, защото Кати е едва четиригодишна. След като си игра с нея два часа, тя изчерпа всичките възможности и откри начин да се прибере у дома, в нашата пещера, от която и да е начална точка на Рама.

Но Кати ни поднесе най-голямата си изненада снощи, когато я запитахме (за нас на Рама това се бе превърнало в традиция) какво желае да прави през вечерта на самия си рожден ден.

— Искам да вляза в пещерата на птицеподобните — изрече Кати с дяволити искрици в очите.

Опитахме се да я придумаме да се откаже. Като главна причина изтъкнахме, че разстоянието между терасите е по-голямо от нейния ръст. В отговор Кати отиде до въжената стълба, която висеше на едната стена на детската стая, и ни показа, че може да се катери по нея. Майкъл се усмихна.

— Някои неща е наследила от майка си.

— Моля те, мамо — изрече тогава Кати с глас на възрастен човек, — всичко останало е толкова отегчително. Искам сама да разгледам танка пазач. Отблизо.

Въпреки че имах някои лоши предчувствия, придружих Кати до пещерата на птицеподобните и ѝ наредих да чака, докато поставя въжената стълба. На първата площадка, срещу танка пазач, аз се спрях за миг и се вторах над бездната в постоянно движещата се машина, която охраняваше входа към хоризонталния проход. Винаги ли си тук,

питах се аз. Била ли си някога през цялото това време заменяна или поправяна?

— Готова ли си, мамо? — чух да вика отгоре дъщеря ми.

Преди да успея да се изкатеря и да я пресрещна, Кати вече слизаше по стълбата. Сгълчах я, когато се срещнахме на второто стъпало, но тя не ми обърна никакво внимание. Беше безкрайно възбудена.

— Видя ли, мамо? И сама мога!

Поздравих я, макар че все още ми се виеше свят от представата за Кати, която се свлича от стълбата, блъска се в терасите и после започва да се премията в бездънната шахта. Продължихме да слизаме, аз бях пред нея и ѝ помагах, докато стигнахме до първата площадка и първата двойка хоризонтални галерии. От другата страна на бездната танкът пазач продължаваше монотонното си движение. Кати изпадна в екстаз.

— Какво има зад този танк? Кой го е направил? Какво прави тук? Ти наистина ли си прескочила тази дупка?

След като отговорих на тази поредица от въпроси, аз се извърнах и направих няколко крачки в галерията зад нас, следвайки лъча на фенерчето, като бях сигурна, че Кати е зад мен. Миг по-късно се вцепених от ужас, когато открих, че тя все още стои на ръба на пропастта. Видях я да измъква нещо дребно от джоба на роклята и да го мята към танка пазач.

Изкрещях ѝ, но беше твърде късно. Предметът удари предната броня на танка. Тукатси се чу силен пукот, наподобяващ изстрел, и два снаряда се сплескаха в стената на пещерата, на не повече от метър над главата ѝ.

— Ура! — извика Кати, докато я дърпах назад от пропастта.

Бях бясна. Дъщеря ми се разплака. Шумът в пещерата беше оглушителен.

Няколко секунди по-късно плачът на Кати неочаквано утихна.

— Чу ли?

— Какво? — сърцето ми все още се блъскаше в гърдите.

— Хей там — посочи тя отсрещната страна на вертикалната галерия към мрака зад танка пазач. Осветих с фенерчето празното пространство, но не видяхме нищо.

И двете стояхме съвършено безмълвни и се държахме за ръце. Наистина откъм галерията иззад пазача се чуваше нещо, но за да го доловя, трябваше да се напрегна. Не можех да разбера какво е.

— Птицеподобно е — изрече убедено Кати. — Чувам пляска на крилето му.

Звукът изчезна. Макар че изчакахме петнадесетима минути, преди да се измъкнем навън от пещерата, не чухме нищо повече. Кати разказа на Симон и Майкъл, че сме чули птицеподобно. Не можех да потвърдя нейния разказ, но предпочетох да не споря с нея. Тя беше щастлива. Този рожден ден беше изпълнен с приключения.

8 март, 2208

Вечерта, в два и петнадесет следобед, се роди Патрик Айрин О'Туул — съвършено здраво бебе във всяко едно отношение. Сега гордият му баща го държи и се усмихва, докато пръстите ми препускат по клавиатурата на електронния бележник.

Късно през нощта Симон сложи Бенджи да спи, както прави всяка вечер в девет часа, а после и тя си легна. Беше много изморена. През цялото време на неочаквано продължителното раждане тя се грижеше за Бенджи сама, без ничия помощ. Всеки път, когато аз надавах вик, Бенджи също се разплакваше в отговор, а Симон се опитваше да го успокои.

Кати вече предяви претенциите си към Патрик като за свое бебе братче. Щом Бенджи е на Симон, тогава Патрик трябва да принадлежи на Кати. Е, поне показва някакъв интерес към друг член на семейството.

Раждането на Патрик не беше запланувано, но и двамата с Майкъл се радваме, че той се появи на бял свят и се присъедини към нашето семейство. Зачеването му е било през миналата година, някъде към края на пролетта, може би още в първия месец, през който ние с Майкъл започнахме да прекарваме нощите заедно в неговата спалня. Идеята да спим заедно беше моя, макар да съм сигурна, че и Майкъл си беше мислил за това.

В нощта, когато се навършваха точно две години от изчезването на Ричард, изобщо не можех да заспя. Както обикновено се чувствах самотна. Опитвах се да си представя всички останали нощи, които

трябваше да прекарам сама, и се отчаях. Точно след полунощ прекосих коридора към стаята на Майкъл.

Този път още от началото и двамата се чувствахме освободени и спокойни. Предполагам, че вече бяхме подготвени. След раждането на Бенджи Майкъл беше постоянно зает да ми помага за децата. През този период той се поотпусна и поизостави религиозната си дейност. Стана по-достъпен за всички нас, включително и за мен. В края на краищата първоначално съществуващото естествено сходство помежду ни се възстанови. Оставаше само и двамата да признаем, че Ричард няма никога да се завърне.

Спокойни. Така най-добре се характеризират отношенията ни с Майкъл. С Хенри беше екстаз. С Ричард — страст и възбуда, дяволска въртележка в живота и в леглото. Майкъл ме успокоява. Ние спим уловени за ръце — най-точният символ на нашите взаимоотношения. Рядко се любим, но и това е достатъчно.

В някои отношения му отстъпих. Дори от време на време се моля, защото това прави Майкъл щастлив. От своя страна той стана по-толерантен по отношение на идеите и ценностите на католицизма, които внушава на децата. Съгласихме се, че и двамата търсим най-вече хармония и отстъпчивост в упражняването на родителските си задължения.

Сега сме шестима; едно-единствено семейство от човешки същества, което се намира по-близо до няколко други звезди, отколкото до планетата и звездата на своето рождение. Все още не знаем, дали този гигантски цилиндър, който пресича пространството, отива нанякъде. В дадени моменти това сякаш няма значение. Тук, на Рама, ние създадохме наш собствен свят и макар той да е ограничен, мисля, че сме щастливи.

11.

30 януари, 2209

Бях забравила какво е да ти се качи адреналинът. През последните тридесет часа спокойният ни и ведър живот на Рама беше напълно съсипан.

Всичко започна с две съновидения. Вчера призори, точно преди да се пробудя, бях споходена от изключително ярък сън за Ричард. Всъщност Ричард не присъстваше в съня; по-точно не се появи редом с Майкъл, Симон, Кати и мен. Докато ние се занимавахме с обичайните си ежедневни задължения, той ни наблюдаваше от горния ляв ъгъл на полезрението ми. Постоянно ме викаше. Призивът му беше толкова отчетлив, че когато се събудих, все още го чувах.

Тъкмо бях започнала да разказвам съня си на Майкъл, когато на вратата се появи Кати по пижама. Трепереше и беше изплашена.

— Какво има, скъпа? — протегнах широко ръце към нея. Тя се приближи и се сгуши в мен.

— Татко. Снощи ме викаше насън.

Побиха ме студени тръпки, а Майкъл седна на матрака. Успокоих Кати, но бях притеснена от съвпадението. Дали не беше чула разговора ни с Майкъл? Невъзможно. Видяхме я веднага щом се появи.

След като Кати се върна в детската стая, за да се преоблече, аз заявих на Майкъл, че не мога да пренебрегна тези две съновидения. Ние с него често сме обсъждали психическите ми възможности. Макар че в повечето случаи Майкъл не взема на сериозно тезата за екстрасензорно възприятие, той винаги е признавал, че наличието на предзнаменования в моите сънища и видения не може да се отрече категорично.

— Трябва да се кача горе и да потърся Ричард — казах на Майкъл след закуска.

Той очакваше това и беше подготвен да поеме грижите за децата. И двамата се съгласихме, че ще е по-добре да изчакам нашата вечер, когато в света на космическия кораб щеше да бъде светло. Сега на Рама беше нощ.

Спах по-дълго от обикновено, та да имам достатъчно сили за продължителен преход. Сънят ми беше неспокоен. През цялото време сънувах, че се намирам в опасност. Преди да тръгна, проверих дали в портативния ми компютър няма някоя сравнително точна скица на Ричард, която да мога да покажа на всяко птицеподобно, което евентуално срещна.

След като целунах децата за лека нощ, аз се отправих директно към пещерата на птицеподобните. Не се учудих, когато открих, че танкът пазач е изчезнал. Преди години, когато за първи път бях поканена в пещерата от едно от живеещите там птицеподобни, танкът пазач пак го нямаше. Възможно ли бе отново да съм поканена? И какво общо имаше всичко това с моя сън? Сърцето ми блъскаше като лудо, докато прекосях помещението с водната цистерна и навлязох в галерията, която обичайно се охраняваше от липсващия сега пазач.

През цялото време не чух нищо. Изминах почти километър, преди да стигна до високия сводест вход, който се намираше отдясно. Предпазливо надникнах зад ъгъла. В помещението беше тъмно, както навсякъде в пещерата на птицеподобните, с изключение на вертикалната галерия. Светнах фенерчето. Помещението не беше много дълго, най-много петнадесет метра, но беше много високо. Покрай стената, която се намираше срещу вратата, бяха подредени безкрайни редове контейнери. В светлината на фенерчето се виждаше, че те заемат цялата стена до самия таван, който би трябвало да се намира точно под един от площадите на Ню Йорк.

Не ми трябваше много време, за да се ориентирам в предназначението на помещението. Всеки един от контейнерите беше с размера и формата на манната диня. Реших, че именно тук си държат хранителните записи. Нищо чудно, че не искат никой да се навърта наоколо.

След като проверих контейнерите и установих, че всички те са празни, аз се отправих назад към шахтата. Сетне нещо ме накара да сменя посоката. Прекосих склада и продължих нататък по тунела. Заклучих, че би следвало да води нанякъде, в противен случай щеше да завършва тук, в това помещение.

След още половин километър тунелът постепенно се разшири и се вля в просторно овално помещение. В центъра му, където таванът се издигаше на най-голяма височина, се намираше обширна

куполообразна конструкция. В стените ѝ, на равни разстояния една от друга, бяха изрязани около двадесетина ниши. Нямаше друга светлина, освен лъча на фенерчето, така че ми бяха необходими няколко минути да огледам помещението с куполообразната постройка в центъра и да ги възприема като едно цяло.

Обходих конструкцията като изследвах нишите една по една. Повечето бяха празни. В една от тях открих три еднакви танкове пазачи, спретнато подравнени плътно до стената. Първоначалната ми реакция беше да се пазя от тях, но това не беше необходимо. Те не функционираха.

Най-интересна засега беше нишата в центъра на помещението, точно на сто и осемдесет градуса от входа на тунела. Тази специална ниша беше грижливо изработена, в стените ѝ бяха издялани дебели полици. Те бяха всичко на всичко петнадесет, по пет на двете странични стени и още пет на стената, която се намираше срещу входа. По страничните полици бяха наслагани предмети (много прилежно подредени); всяка от петте полици на срещуположната стена имаше издълбани по дължината си пет кръгли вдлъбнатини.

Съдържанието на тези вдлъбнатини, всяка от които допълнително беше разделена на сектори, подобни на резени диня, беше загадъчно. Един от секторите на всяка вдлъбнатина съдържаше някакво много фино вещество, наподобяващо пепел. Във втория имаше по един, два или три пръстена в черешово червено или златисто, които разпознах веднага, защото бяха точно като пръстените по шията на нашия сив, мъхест птицеподобен приятел. Останалите неща във вдлъбнатините не се вписваха в никаква видима схема; всъщност някои от вдлъбнатините не съдържаха нищо, освен пепелта и пръстените.

Накрая се обърнах и се приближих до куполообразната конструкция. Входната ѝ врата гледаше към специалната ниша. С помощта на фенерчето я разгледах обстойно. В правоъгълната ѝ повърхност беше издялана сложна плетеница. Състоеше се от четири платна или квадранта. В горния ляв квадрант се виждаше птицеподобно, в съседното табло отдясно имаше манна диня. Долните два квадранта съдържаха непознати изображения. Отляво беше издялано едно раирано същество, разделено на съставните си части, което тичаше на шест крака. Последното табло долу вдясно

изобразяваше голяма кутия, изпълнена с много фина мрежа или паяжина.

След известно колебание блъснах вратата. Едва не подскочих, когато силен алармен сигнал, наподобяващ клаксон, прониза тишината. Останах неподвижно в рамката на вратата повече от минута, докато алармата продължи да гърми. Когато спря, аз останах все така неподвижна. Ослушвах се дали някой (или нещо) ще реагира на сигнала за тревога.

Никакъв звук не наруши тишината. След няколко минути започнах да изследвам вътрешността на сградата. Прозрачен куб с дължина на ръба приблизително два и половина метра заемаше центъра на единствената стая. Стените му бяха на петна, които пречеха на погледа, но все пак успях да забележа, че подът му е покрит с фин, тъмен материал, с дебелина около десет сантиметра. Стените, подът и таванът на останалата част от помещението бяха украсени с изрисувани геометрични фигури. В една от стените на куба имаше тесен проход, който позволяваше да се проникне вътре.

Влязох. Пухкавото черно вещество се оказа пепел, но с малко по-различна плътност от тази, която открих във вдлъбнатините на нишите. Погледът ми проследи лъча на фенерчето. Близко до центъра, отчасти зарит в пепелта, проблясваше някакъв предмет. Приблжих се, вдигнах го, изтупах го и едва не припаднах. Това беше ТВ, роботът на Ричард.

ТВ беше претърпял съществени промени. Беше почернял от сажди, а миниатюрният му контролен блок се беше стопил и той вече не функционираше. Но нямаше никакво съмнение, че това е той. Доближих малкия робот до устата си и го целунах. Представих си как рецитира един от Шекспировите сонети, докато Ричард го слуша в екстаз.

Очевидно ТВ е бил в пламъци. Дали и Ричард се е оказал в плен на огнения ад вътре в този куб? Внимателно пресях пепелта, но не открих кости. Продължавах да се питам обаче какво ли е изгоряло и от какво беше всичката тази пепел. Но най-вече се питах какво ли правеше ТВ в куба?

Бях убедена, че Ричард се намира някъде из леговището на птицеподобните, така че прекарах още осем дълги часа като лазех нагоре-надолу по терасите и изследвах галериите. Отбих се по всички

места, на които съм била и преди, по време на краткия ми престой тук. Дори открих някои нови помещения с неизвестно предназначение. Но от Ричард нямаше и следа. Всъщност нямаше никакви признаци на живот. С едно наум, че краткият рамиански ден е към своя край, и че скоро четирите деца в нашата собствена пещера ще се събудят, най-накрая аз си тръгнах към рамианския ни дом и се върнах там изморена и потисната.

Когато пристигнах, както покритието, така и скарата на пещерата зееха отворени. Бях почти сигурна, че съм затворила, след като излязох, макар че не си спомнях съвсем точно своите действия при тръгването. Накрая си казах, че може би съм била прекалено възбудена и съм ги забравила отворени. Тъкмо започвах да се спускам надолу, когато чух зад гърба си вика на Майкъл:

— Никол!

Извърнах се. Той се приближаваше по пътеката от изток. Движеше се бързо, което беше необичайно за него, и носеше бебето Патрик.

— Ето те — изрече задъхан, когато го приближих. — Вече взех да се безпокоя.

Изведнъж рязко прекъсна изречението, втренчи се за миг в мен и после бързо се огледа.

— Но къде е Кати? — запита напрегнато.

— Какво искаш да кажеш с това „къде е Кати“? — изразът на лицето му ме разтревожи.

— Не е ли с теб?

Поклатих отрицателно глава, а Майкъл неочаквано избухна в плач. Втурнах се напред и взех да успокоявам малкия Патрик, който беше изплашен от хлипането на Майкъл и също се разплака.

— О, Никол, толкова съжалявам. Патрик прекара тежка нощ и аз го взех в моята стая. После Бенджи го заболя корема и ние със Симон трябваше да се грижим за него няколко часа. Заспали сме, докато Кати е останала сама в детската стая. Станахме преди около два часа, а нея я нямаше.

Никога по-рано не съм виждала Майкъл толкова разстроен. Опитах се да го успокоя с думите, че Кати ще се върне, че сигурно си играе някъде тук наблизо (и че когато я открием, така ще ѝ се накарам, че да го помни дълго време), но Майкъл ме прекъсна:

— Не, не, тя не е наблизил. Патрик и аз я търсим повече от час.

Всички заедно слязохме в пещерата да проверим как са Симон и Бенджи. Симон ни осведоми, че снощи Кати била страшно разочарована като разбрала, че ще ходя да търся Ричард сама.

— Тя се надяваше — изрече спокойно, — че ще я вземеш с теб.

— Защо не ми го каза снощи? — запитах осемгодишната си дъщеря.

— Не изглеждаше важно. Освен това изобщо не ми мина през ума, че Кати може да се опита да намери татко сама.

Нито Майкъл, нито аз няхахме вече сили за нищо, но единият от нас все пак трябваше да потърси Кати. Редното беше това да съм аз. Измих си лицето, поръчах на рамянанията закуска за всички и разказах набързо за спускането в пещерата на птицеподобните. На няколко пъти Симон и Майкъл внимателно огледаха изгорелия ТВ, като бавно го обръщаха от всички страни. Досещах се, че и те се питат какво ли се е случило с Ричард.

— Според Кати татко е отишъл да намери октопаяците — подхвърли Симон малко преди да излезе; — каза, че техният свят е повълнуващ.

Когато прекосяха площада край пещерата на октопаяците, постепенно започна да ме обхваща ужас. Докато вървах, светлините угаснаха и на Рама отново настъпи нощ.

— Страхотно — промърморих си аз. — Нищо по-лесно от това да откриеш изгубено дете в тъмнината.

И покритието, и двойната защитна скара над леговището на октопаяците бяха отворени. Никога по-рано не бях виждала скарите вдигнати. Сърцето ми пропусна един удар. Инстинктивно разбрах, че Кати е слязла долу в пещерата и че независимо от страха си, аз се готвех да я последвам, Най-напред коленичих и на два пъти извиках „Кати“ в тъмнината под мен. Чух името ѝ да отеква през галериите. Напрегнах се да доловя някакъв отговор, но не се чуваше нищо. Успокоих се сама, че поне липсва и шума от влачеци се четки и високочестотния вой.

Спуснах се по склона към голямата кухня с четирите галерии, които Ричард и аз някога нарекохме „Онче, Бонче, Счупено пиронче“. С голяма мъка се насилих да вляза в тунела, по който двамата някога бяхме вървели. След няколко крачки обаче се спрях, върнах се малко

назад и свърнах в един съседен проход. Този втори коридор също извеждаше към спускащия се бъчвовиден тунел със стърчащите шипове, но минаваше покрай помещението, което двамата с Ричард нарекохме „музей на октопаяците“. Съвсем ясно си припомних ужаса, който изпитах преди девет години, когато открих доктор Такагиши окачен в този музей като някакъв ловен трофей.

Имаше и друга причина да посетя музея на октопаяците, която не беше пряко свързана с Кати. Ако Ричард е бил убит от тях (каквото очевидно се беше случило с доктор Такагиши — макар че все още не съм убедена, че не е умрял от инфаркт), или ако са намерили тялото му някъде из Рама, тогава може би щеше да се намира в това помещение. Не че не бях разтревожена от възможността да откроя тялото на съпруга си, обработено от някой препарат, но преди всичко исках да знам какво *точно е станало* с Ричард. Особено след този сън.

Когато стигнах до входа на музея, поех дълбоко дъх. Много бавно завих наляво. Щом прекрачих прага, вътре светна, но за късмет доктор Такагиши не беше първото нещо, което се изпречи пред очите ми. Беше преместен. Всъщност през изтеклите години целият музей беше препоруден. Всички точни копия на биотите, които заемаха по-голямата част от помещението при първото ни кратко посещение, бяха прибрани. Сега двата вида „експонати“, ако можеха да бъдат наречени така, бяха на човешки и птицеподобни същества.

Експозицията на птицеподобните се намираше по-близо до вратата. От тавана висяха три екземпляра, крилете им бяха разтворени. Един от тях беше нашият сив мъхнат приятел с двата червени пръстена около шията, когото ние с Ричард бяхме срещнали точно преди самата му смърт. В експозицията на птицеподобните имаше и други интересни предмети, дори снимки, но погледът ми беше привлечен към срещуположния край на стаята — към експонатите, които заобикаляха доктор Такагиши.

Въздъгнах с облекчение, когато установих, че Ричард не е сред тях. Тук бе изложена нашата ладия, същата, с която Ричард, Майкъл и аз прекосихме Цилиндричното море. Намираше се на пода, точно до доктор Такагиши. Имаше и най-различни дреболии, които явно са били откъснати след пикници или някаква друга наша дейност в Ню Йорк. Но основната част от експозицията представляваха поредица

рамкирани фотографии, които се намираха на задната и страничните стени.

От мястото, където се намирах, не можех да различа твърде добре съдържанието им. Когато се приближих, нададох вик от изненада. Това бяха наши снимки, поставени в правоъгълни рамки. Много от тях разкриваха живота ни *вътре* в пещерата. Беше заснет всеки един от нас, включително и децата. Представяха ни как се храним, спим, дори как се къпем. Бях поразена. Били сме под наблюдение в собствения си дом. Побиха ме ледени тръпки.

На страничната стена беше подредена специална сбирка снимки, която ме слиса и притесни. На Земята можеха да бъдат изложени в музей по еротика. Представяха как се любим с Ричард в най-различни пози. Имаше и една снимка с Майкъл, но не беше много ясна, защото онази нощ в стаята беше тъмно.

Поредицата, която беше изложена под колекцията със сексуалното съдържание, представяше моменти от раждането на децата. Беше заснето всяко раждане, включително и това на Патрик, което потвърждаваше, че тайното наблюдение продължава. Съпоставката между двете групи снимки без съмнение показваше, че октопаяците (или рамианите) съвсем точно са проумели процеса, по който се възпроизвеждаме.

Бях напълно погълната от изложбата в продължение на може би петнадесетина минути. Излязох от унеса, когато чух откъм входа на музея силен шум, причинен от четки, които се влачат по метал. Бях абсолютно зашеметена. Вцепених се, изстинах, огледах се панически. Помещението нямаше друг изход за бягство.

Само след секунди в стаята изприпка Кати.

— Майче! — извика тя, когато ме видя. Тичешком прекоси музея, едва не повали доктор Такагиши и скочи в ръцете ми.

— О, мамче — изрече, докато ме прегръщаше и целуваше страстно, — знаех си, че ще дойдеш.

Затворих очи и прегърнах малкото си момиченце с всички сили. По бузите ми се стичаха сълзи. Люлеех Кати и взех да я успокоявам, като непрекъснато повтарях:

— Всичко е наред, скъпа, всичко е наред.

Когато избърсах очи и ги отворих, на входа на музея видях един октопаяк. Стоеше неподвижно, сякаш наблюдаваше срещата между

майка и дъщеря. Аз се заковах зашеметена от вълната чувства, започнали като радост и преминали в ужас.

Кати долови страха ми.

— Не се бой, мамо — каза и хвърли поглед през рамо към октопаяка. — Няма да ти стори зло. Просто иска да погледа. Много пъти е бил близо до мен.

Адреналинът в кръвта ми сигурно беше достигнал рекордно ниво. Октопаякът продължаваше да стои (или да следи, или каквото там правят октопаяците, когато не се движат) на вратата. Голямата му черна глава беше почти кръгла и разположена върху тяло, което надолу към пода се разделяше на осем пипала на черни и златисти ивици. В средата на главата си имаше два успоредни разпознавателни знака, симетрични спрямо невидима ос, която минаваше от горе до долу. Съвършено точно центрирана между тези два знака, приблизително на около метър от пода, бе прикрепена удивителна квадратна лещовидна структура с размер десет на десет сантиметра, която представляваше нещо като желеобразна комбинация от контролна решетка и някакво течено вещество в черно и бяло. Докато октопаякът ни разглеждаше, вътре в лещата се долавяше някаква активност.

По тялото имаше и други органи между двата разпознавателни знака — както под, така и над лещата — но нямах време да ги разглеждам внимателно. Октопаякът се насочи към нас, прекосявайки стаята, и въпреки уверенията на Кати ужасът ме обзе с нова сила. Докато се плъзгаха по пода, малки ресничкоподобни образувания, прикрепени към пипалата, издаваха шума наподобяващ четка, която се движи по метал. Високочестотният писък идваше от едно малко отверстие в дясната долна странична част на главата.

За няколко секунди страхът парализира мислите ми. С приближаването на съществото взе да надделява естествената реакция за бягство. За нещастие в този случай тя беше безполезна. Нямаше къде да се бяга.

Октопаякът спря чак когато стигна на някакви си пет метра от нас. Бях притиснала Кати до стената и заставах между нея и октоса. Вдигнах ръка. В тайнствената леща отново започна движение. Неочаквано ми хрумна нещо. Бръкнах в джоба на пилотския си костюм и измъкнах компютъра. С треперещи пръсти (октопаякът беше вдигнал пред лещата чифт от пипалата си — впоследствие се питах дали пък не

си е мислел, че ще извадя някакво оръжие) извиках на екран едно изображение на Ричард и го обърнах към октопаяка.

Понеже бях престанала да се движа, съществото бавно свали двете защитни пипала на земята. Почти цяла минута остана вторачено в монитора и после, за голямо мое удивление, по цялата му глава премина светлomorphic вълна, която започна от един от разпознавателните знаци. През следващите няколко секунди моравото беше последвано от цяла дъга цветове — червено, синьо и зелено, като всяка ивица имаше различна плътност и също започваше от единия разпознавателен знак, преминаваше по цялата глава и изчезваше в противоположния разпознавателен знак, намиращ се почти на 360 градуса от първия.

Ние с Кати гледахме втрещени. Октопаякът вдигна едно от пипалата си, посочи монитора и повтори широката моравя вълна. Миг по-късно тя бе последвана от дъгата в същата последователност на цветовете.

— Той ни казва нещо, мами — промълви Кати.

— Права си. Но нямам представа какво.

Стори ни се, че октопаякът остана неподвижен цяла вечност. После започна да се придвижва назад към входа. Едно протегнато пипало ни правеше знаци да го последваме. Вече нямаше цветни ивици. Уловени за ръце, ние с Кати тръгнахме предпазливо след него. Тя се заоглежда и едва тогава забеляза снимките по стените.

— Виж, мамо, виж, те са ни снимали!

Изшътках ѝ и казах да внимава с октопаяка. Той навлезе в тунела и се отправи към вертикалната галерия с шиповете и към подземните проходи. Точно това ни трябваше. Грабнах Кати, наредих ѝ да се държи здраво за мен и се втурнах напред колкото ми сили държат. Краката ми почти не докосваха пода. Най-сетне отново се озовахме на склона и се върнахме в Ню Йорк.

Когато видях Кати жива и здрава, Майкъл изпадна в лудо веселие, макар че и той като мен бе доста разтревожен от факта, че по стените и таваните на нашето жилище има скрити камери. Не успях да се накарам на Кати, че е излязла сама, така както си го заслужаваше — изпитвах прекалено силно облекчение, че изобщо я намерих. Кати разказа на Симон, че е преживяла „страхотно приключение“ и че октопаякът бил „мил“. Такъв е светът на децата.

4 февруари, 2209

Върхът на радостта! Открихме Ричард! Той все още е *жив*! На ръба, защото е в дълбока кома и има висока температура, но все пак е жив.

Кати и Симон го откриха тази сутрин да лежи на не повече от петдесетина метра от отвора към нашата пещера. Ние трите бяхме решили да поиграем на сокър на площада и тъкмо се готвехме да излезем от пещерата, когато Майкъл ме извика за нещо. Казах на момичетата да ме почакаат до входа. Няколко минути по-късно те двете се разпищяха и аз си помислих, че се е случило нещо ужасно. Втурнах се нагоре по стълбите и веднага видях проснатото тяло на Ричард в далечината. Отначало се уплаших, че е мъртъв, но докторът в мен заговори. Веднага започнах да търся признаци на живот. Докато го преглеждах, момичетата висяха над главата ми. Особено Кати. Непрекъснато повтаряше:

— Нали татко е жив! О, мамо, направи така, че татко да се оправи!

Веднага щом установих, че Ричард е в кома, Майкъл и Симон ми помогнаха да го свалим долу. Инжектирах му комплект биометрични проби и оттогава насам следя резултатите.

Съблякохме го и му направих основен преглед. По тялото му открих някои драскотини и охлузвания, които не бях забелязала преди, но това можеше да се очаква. Кръвната му картина беше неочаквано нормална — при температура от четиридесет градуса можеше да има отклонения в броя на левкоцитите.

Когато огледахме по-обстойно дрехите му, с изненада открихме в джоба на якето Шекспировите роботи Принц Хал и Фалсгаф, които бяха изчезнали преди девет години в загадъчния свят под галерията с шиповете, в пещерата на октопаяците. Явно Ричард е намерил някакъв начин да убеди октосите да му върнат играчките.

От седем часа седя край Ричард. Почти цяла сутрин тук бяха й останалите членове на нашето малко семейство, но през последния час ние с Ричард сме сами. Безкрайни минути погледът ми поглъщаше лицето му, а ръцете ми блуждаеха по врата, раменете и гърба му. Докосването до него събуди море от спомени и очите ми често се

изпълваха със сълзи. Вече бяха загубила надежда, че ще го видя или докосна отново. О, Ричард, добре дошъл у дома. Добре дошъл при жена си и семейството.

12.

13 април, 2209

Днес беше невероятен ден, След като се наобядвахме, аз седнах край Ричард и вече извършвах обичайната проверка на биометричните проби, когато Кати ме попита дали може да си поиграе с Принц Хал и Фалсгаф.

— Разбира се — отвърнах аз, без да се замислям. Бях сигурна, че малките работи са развалени и ако трябва да съм искрена, щеше ми се Кати да излезе от стаята, за да мога да опитам поредното средство да изведе Ричард от състоянието на кома.

Никога не съм виждала кома, която и най-бегло да наподобява на тази. През по-голямата част от времето очите на Ричард са отворени и от време на време сякаш проследяват някакъв предмет, попаднал в полезрението му. Но липсват всякакви други признаци на живот или съзнание. Не трепва нито един мускул. Изпробвах почти всички познати стимуланти — някои механични, повечето химически, опитвайки се да го измъкна от коматозното състояние. Нито един от тях не действа. Ето защо бях толкова неподготвена за това, което се случи днес.

Бяха изминали десетина минути, откак Кати беше излязла, когато дочух откъм детската стая да долита странна смесица от звуци. Оставих Ричард и тръгнах по коридора. Преди да вляза, страният шум премина в накъсан говор със специфичен ритъм.

— Здравейте. — Гласът звучеше така, сякаш излизаше от кладенец. — Ние сме миролюбиви. Ето вашия човек.

Гласът излизаше от Принц Хал, който се намираше по средата на стаята. Когато влязох, децата седяха на пода, наобиколили робота. Изглеждаха някак нерешителни, с изключение на Кати. Тя беше явно възбудена.

— Само си играех с бутоните — обясни ми тя, когато я погледнах въпросително — и той внезапно започна да говори.

Речта на Принц Хал не беше придружена от никакви жестове. Реших, че това е доста странно. Припомних си как Ричард се гордееше

с факта, че роботите му говорят и се движат в синхрон. „Това не е работа на Ричард“ — каза вътрешният ми глас, но първоначално отхвърлих тази мисъл. Отпуснах се на пода край децата.

— Здравейте. Ние сме миролюбиви. Ето вашия човек — повтори Принц Хал след няколко секунди.

Обхвана ме зловещо чувство. Момичетата все още се смееха, но престанаха, когато забелязаха странния израз на лицето ми. Бенджи допълзя и ме сграбчи за ръката.

Седяхме на пода с гръб към вратата. Внезапно почувствах нечие присъствие зад себе си. Извърнах се и видях Ричард, който стоеше на входа. Ахнах и скочих точно когато той се строполи и загуби съзнание.

Децата до едно запищяха и заплакаха. Набързо прегледах Ричард и се опитах да ги успокоя. Майкъл беше излязъл горе в Ню Йорк за своята следобедна разходка, така че се наложи повече от час да се грижа за Ричард на пода в коридора. Беше в абсолютно същото състояние, в което го оставих, когато напуснах стаята. Нямаше никакви признаци, че междувременно е дошъл в съзнание за тридесет-четиридесет секунди.

По-късно Майкъл се върна и ми помогна да занесем Ричард в стаята му. Близко час обсъждахме неговото неочаквано пробуждане. След това препрочитах отново и отново всеки ред, написан за комата в моите медицински книги. Убедена съм, че комата на Ричард се дължи на комплекс от физически и психологически фактори. Според мен звукът на онзи странен глас предизвика у него шок, който временно е надделял над факторите, предизвикващи комата.

Но тогава защо се върна толкова бързо към същото състояние? Това е по-труден въпрос. Може би е изчерпал скромния си запас от енергия, като е извървял коридора. Няма как да разберем истината. В действителност ние не сме в състояние да отговорим на повечето въпроси за това, което се случи днес, включително и на този, който Кати продължава да задава — всъщност *кой* е този, *дето* е миролюбив?

1 май, 2209

Да бъде записано, че на този ден Ричард Колин Уейкфийлд наистина разпозна своето семейство и произнесе първите си думи. Почти цяла седмица той се приближаваше бавно към този момент.

Първоначално даваше някакви признаци, че ни разпознава само с лицето и очите, после започна да движи устни, сякаш искаше да каже нещо. Тази сутрин ми се усмихна и почти произнесе името ми. Но първата му членоразделна дума беше „Кати“. Изрече я този следобед, когато любимата му дъщеря го дари с една от силните си прегръдки.

Всички сме в еуфория, особено момичетата. Те празнуват завръщането на баща си. Многократно съм повтаряла на Симон и Кати, че почти със сигурност възстановяването на Ричард ще продължи дълго и ще бъде мъчително, но предполагам, че те са твърде малки да проумеят значението на всичко това.

Аз наистина съм една щастлива жена. Не беше по силите ми да възпра сълзите, когато точно преди вечеря Ричард отчетливо произнесе „Никол“ в ухото ми. Много добре съзнавам, че моят съпруг е твърде далеч от нормалното здравословно състояние, но въпреки това, вече съм сигурна, че в края на краищата той ще се оправи и това изпълва сърцето ми с радост.

18 август, 2209

Състоянието на Ричард продължава да се подобрява бавно, но сигурно. Сега вече спи само по дванадесет часа на денонощие, успява да измине почти миля, преди да се измори, и от време на време е в състояние дори да се съсредоточи върху някакъв проблем, ако му е особено интересен. Все още не е започнал да контактува с раманяните чрез клавиатурата и екрана. Обаче разглоби Принц Хал и безуспешно се опита да установи източника на загадъчния глас в детската стая.

Ричард пръв призна, че не е както преди. Когато е в състояние да говори за това, казва, че „се намира в мъгла, в сън, но неразбираем“. Има вече три месеца откакто съзнанието му се възвърна, но той все още не може да си спомни голяма част от това, което се е случило с него, след като ни напусна. Предполага, че е бил в кома през цялата последна година. Предположението му се основава предимно на някакви неясни чувства, отколкото на конкретен факт.

Ричард твърди, че няколко месеца е живял в пещерата на птицеподобните и че там е присъствал на впечатляваща кремация. Не може да съобщи други подробности. Също така на два пъти разказа как е проучвал Южния полуцилиндър и е открил главния град на

октопаяците близо до Южната падина. Но тъй като това, което *може* да си припомни, се променя всеки ден, много трудно е да се вярва на отделните му спомени.

Вече на два пъти подменям комплекта биометрични проби в Ричард и разполагам с дълги записи на всичките му основни параметри. Данните са в границите на нормата, с изключение на две сфери — умствена активност и температура. Дневните криви на мозъчната му дейност не се поддават на описание. В медицинската енциклопедия не откривам нищо, което да ми даде възможност да изтълкувам тези данни. Понякога нивото на мозъчната му активност е невероятно високо, понякога тя спира съвсем. Електрохимичните данни са също толкова особени. Хипокампусът^[1] му на практика спи — това обяснява защо има толкова затруднения с паметта.

Температурата му също е странна. От два месеца поддържа 37,8 градуса по Целзий, с осем десети над нормалната за средностатистическия човек. Проверих всички записи на параметрите му от времето преди полета; „нормалната“ температура за Ричард на Земята е била закована на 36,9. Не мога да си обясня защо сега поддържа тази висока температура. Сякаш че организъмът му и някакъв патогенен причинител са в постоянно равновесие и нито един от тях не може да вземе надмощие. Но що за патогенен причинител може да убегне на всичките ми опити да го идентифицирам?

Децата са разочаровани от апатичното поведение на Ричард. Вероятно по време на неговото отсъствие ние сме го митологизирали донякъде в техните очи, но без съмнение той преди наистина беше много енергичен. Новият Ричард е само сянка на предишния човек. Кати се кълне, че помни как се е борила и си е играла с баща си, когато е била само на две години (без съмнение паметта ѝ е подпомогната от това, което сме ѝ разказвали Майкъл, Симон и аз, докато Ричард го нямаше). Често се ядосва, че сега той прекарва толкова малко време с нея. Опитвам се да ѝ обясня, че „тати е все още болен“, но това обяснение не я умилюва.

Двадесет и четири часа след завръщането на Ричард Майкъл премести всичките ми вещи в тази стая. Много мил човек е той. Няколко седмици беше в поредната си религиозна фаза (предполагам, че умът му се нуждае от прошка за някакви измислени, ужасни

грехове), но вече е по-умерен, поради товара, който лежи на плещите ми. Държи се прекрасно с децата.

Симон действа като майка в сянка. Бенджи я боготвори и тя проявява към него невероятно търпение. На няколко пъти спомена, че той е „малко забавен“, така че ние с Майкъл ѝ разказахме за неговия Уитингъм синдром. Засега все още не сме казали на Кати. И без друго в момента тя преживява труден период. Даже и Патрик, който я следва като кутре, не може да я развесели.

Всички ние, дори и децата, знаем, че ни наблюдават. Прегледахме много внимателно стените на детската стая. Превърнахме го във вид игра. Открихме няколко миниатюрни неравности по повърхността, които обявихме за камери. Изчегъртахме ги, но не можем да твърдим със сигурност, че наистина сме намерили записващи устройства. Може би са толкова малки, че не се виждат без микроскоп. Поне Ричард си спомни една от любимите си фрази, че съвременните чуждоземни технологии по нищо не се различават от чудесата.

Най-разтревожена от шпиониращите камери на октопаяците беше Кати. Говореше открито и с негодувание за тяхното нахлуване в „личния ѝ живот“. Може би тя има повече тайни от всички нас. Симон обясни на по-малката си сестра, че това няма никакво значение, защото, в края на краищата, нали Господ също ни наблюдава през цялото време и тогава възникна първият религиозен спор в семейството. Кати отвърна с „дрън-дрън“, твърде неприятен израз в речника на едно шестгодишно момиче. Това ми напомни, че самата аз трябва да внимавам какво приказвам.

Един ден миналия месец заведох Ричард до пещерата на птицеподобните, за да проверя дали отиването там ще опресни паметта му. Щом се озовахме в тунела, разположен странично от вертикалната галерия, той се изплаши.

— Тъмно — чух го да измърморва. — Не виждам на тъмно. Но *те* могат.

Отказа да продължи щом отминахме водата в *Цистерната*, така че го изведох от пещерата.

Макар че никога не го спомена, Ричард знае, че Бенджи и Патрик са синове на Майкъл и вероятно подозира, че ние сме живели като мъж и жена поне през част от времето, когато него го нямаше. Както

Майкъл, така и аз бяхме подготвени да го помолим за прошка и да обясним, че не сме се любили (с изключение на зачеването на Бенджи) преди да изминат две години от неговото изчезване. В момента обаче Ричард не изглежда много заинтересуван от този въпрос.

Ние с Ричард започнахме да споделяме брачното си легло малко след като той излезе от комата. Докосвахме се често и се държахме приятелски, но допреди две седмици не се бяхме любили. Всъщност вече бях започнала да си мисля, че сексът е още едно от нещата, които са изтрети от паметта му — до такава степен не реагираше на редките ми предизвикателни целувки.

После дойде една нощ, когато в леглото до мен неочаквано се оказа старият Ричард. Това се е случвало и в други сфери на живота — от време на време предишното му остроумие, енергия и интелигентност се възвръщат, но за кратко. Както и да е, предишният Ричард отново беше страстен, забавен и изобретателен. Това ми дойде като манна небесна. Изпитах удоволствие, което бях погребала дълбоко в спомените си.

Сексуалният му интерес продължи три последователни нощи и изчезна точно толкова неочаквано, колкото се беше появил. Отначало се разочаровах (не е ли такава човешката природа? През по-голямата част от времето искаме всичко да е по-добре. Когато е достатъчно добре, настояваме да трае вечно), но сега вече приемам, че и в тази област има какво да се направи относно неговото лечение.

Снощи, за първи път откак се е завърнал при нас, Ричард изчисли с компютъра траекторията, по която се движим. И двамата с Майкъл бяхме много радостни.

— Все още държим същата посока — обяви гордо. — Сега сме на по-малко от три светлинни години от Сириус.

6 януари, 2210

На четиридесет и шест години.

Бретонът и слепоочията ми са почти напълно побелели. На Земята щях да се замисля дали да не си боядисам косата, но на Рама това е без значение.

Прекалено стара съм, за да забременея, но пък трябва да съобща това и на малкото момиче, което расте вътре в мен. С огромна изненада

установих, че наистина е така. Вече бях навлязла в климактериума — с топлите вълни, моментите на смахнатост и абсолютно непредсказуемите менструации. Но явно спермата на Ричард наистина е създала още едно бебе, ново допълнение към бездомната фамилия, която се носи в пространството.

Ако никога повече не срещнем друго човешко същество (и Елеонора Жана Уейкфийлд се окаже здраво бебе, каквото поне изглежда до момента), ще разполагаме общо с шест възможни комбинации за родители на нашите внуци. Почти сигурно е, че всички тези пермутации няма да се осъществяват, но на мен ми доставя удоволствие да си фантазирам. Бях свикнала да си мисля, че Симон ще се свърже с Бенджи, Кати с Патрик, но къде ще попадне Ели в тези мои сметки?

Това е десетият рожден ден, който чествам на борда на Рама. Изглежда ми напълно невероятно да съм прекарала едва двадесет процента от живота си на този гигантски цилиндър. Нима някога съм имала друг живот? На онази богата на вода планета, която отстои на милиони километри от нас? Нима познавам и други зрели хора, освен Ричард Уейкфийлд и Майкъл О'Туул? Наистина ли Пиер Жарден, известният писател на исторически романи, е мой баща? Нима наистина съм преживяла тайна любовна афера с Хенри, Уелския принц, плод на която беше прекрасната ми първа дъщеря Женевиер?

Всичко това изглежда невъзможно. Поне днес, на четиридесет и шестия ми рожден ден. Много е забавно. И Ричард, и Майкъл са ми задавали въпроса кой е бащата на Женевиер. Все още не съм им казала. Не е ли странно? Какво значение може да има това тук, на Рама? Абсолютно никакво. Но от момента на зачеването на Женевиер това е било моя тайна, която навремето споделих единствено с баща си. Тя беше моя дъщеря. Аз я родих и аз я отгледах. Винаги си повтарях, че биологичният ѝ баща не е важен.

Това, разбира се, е безсмислица. Аха. Отново тази дума. Доктор Браун я използваше често. От години не се бях сещала за другите космонавти от Нютоновата експедиция. Надявам се, че Янос си е получил заслуженото. Милият господин Табори, безкрайно приятен човек. Питам се как ли е било обяснено на жителите на Земята, че Рама избягна удара на ядрената фаланга? О, да, Никол, ето това е

типичен за теб рожден ден. Дълго и безразборно връщане към спомените.

Франческа беше толкова красива. Винаги съм ѝ завиждала за начина, по който успява да манипулира хората. Наистина ли упои Борзов и Уилсън? Вероятно. И за миг не съм си помисляла, че е искала да убие Валери. Но представата ѝ за етика беше наистина ненормална. Така е с повечето действително амбициозни хора.

Забавно ми става като се сетя колко съм се вживявала тогава в ролята си на млада майка. Бях на двадесет години и трябваше да успея във всичко. Амбициите ми бяха доста различни от тези на Франческа. Искях да докажа на света, че мога да не играя по правилата, и въпреки това да спечеля — както стана с тройния скок на олимпийските игри. Имаше ли нещо по-невъзможно за една неомъжена майка да бъде избрана за космонавт? През ония години определено бях погълната от себе си. За голям мой късмет, а и на Женевиер, край нас беше татко.

Всеки поглед към Женевиер ме убеждаваше, че приликата ѝ с Хенри е очевидна. Устните и брадичката бяха досущ като неговите. Всъщност аз не исках да отричам нейната наследственост. За мен беше от съществено значение да успея сама да докажа поне на себе си, че съм върховна майка и жена, нищо че съм неподходяща за кралица.

Бях прекалено черна, за да се явя като Кралица Никол Английска или дори като Жана д'Арк на една от ония френски грандиозни годишнини. Чудя се още колко ли години ще трябва да изминат, преди цветът на човешката кожа да изгуби своето значение на Земята. Петстотин? Хиляда? Какво беше казал по този повод американецът Уилям Фокнър — нещо в смисъл че Самбо ще бъде свободен едва когато някоя сутрин неговите съседи се събудят и кажат на себе си и на своите приятели, че Самбо е свободен. Мисля, че е прав. Видяхме, че расовите предразсъдъци не могат да бъдат изкоренени чрез законодателството. Нито дори чрез образованост. В живота на всяка личност трябва да има едно богоявление, един миг на истинско прозрение, в който веднъж завинаги той (или тя) осъзнава, че Самбо и всеки друг на света, различаващ се по нещо от него (или нея), *трябва* да бъде свободен, ако искаме да оцелеем.

Преди десет години, когато стоях на дъното на оная шахта и бях сигурна, че ще умра, аз си зададох въпроса, кои моменти от своя живот бих желала да изживя отново, ако ми се даде тази възможност. В ума

ми тутакси изникнаха часовете с Хенри, независимо че по-късно той разби сърцето ми. Дори и днес с радост бих литнала с моя принц. Да си преживял абсолютно щастие, та макар и само за минути или часове, означава, че си бил жив. Когато си изправен пред лицето на смъртта, не е от толкова съществено значение дали този, с когото си споделил върховния момент, впоследствие те е разочаровал или предал. От значение е именно моментното усещане за наслада — толкова велико, че усещаш как можеш да преместиш Земята.

Тогава в шахтата малко се попритесних, че спомените ми за Хенри са толкова ярки, колкото тези за майка ми, баща ми и дъщеря ми. Но сетне проумях, че не представлявам някакво изключение само защото спомените за часовете с Хенри са ми толкова скъпи. Всеки човек притежава свои специални мигове или събития, които са единствено негови и той ревниво ги съхранява в сърцето си.

Година преди Нютоновата експедиция да бъде изстреляна, моята най-близка приятелка от университета Габриел Монро прекара една нощ в Бовоа заедно с Женевиер и мен. Не се бяхме виждали от седем години и почти през цялата нощ разговаряхме, предимно за най-емоционалните събития в живота ни. Габриел беше безкрайно щастлива. Имаше красив, чувствителен и преуспяващ съпруг, три здрави, разкошни деца, хубава заможна къща край Шинон. Но след полунощ тя ми довери с младежка усмивка, че нейният „най-прекрасен момент“ е бил, преди да срещне своя съпруг. Още от ученичка била силно увлечена по една известна филмова звезда, която един ден се оказала в Тур. По някакъв начин Габриел успяла да се срещне с него в хотелската му стая и да разговарят насаме почти час. Преди да си тръгне тя го целунала един-единствен път по устата. Това беше най-ценният ѝ спомен.

О, мой принце, вчера се навършиха десет години откакто те видях за последен път. Щастлив ли си? Добър крал ли си? Сещаш ли се понякога за чернокожата олимпийска шампионка, която ти се отдаде с такава безразсъдна всеотдайност?

Онзи ден на ски пистата ти ме запита по заобиколен начин за бащата на дъщеря ми. Отклоних отговора, без да осъзнавам, че това всъщност означава, че не съм ти простила напълно. Ако можеше да ме попита днес, мой принце, щях да ти отговоря с радост. Да, Хенри Рекс, Крал на Англия, ти си бащата на Женевиер дьо Жарден. Върви

при нея, опознай я, обичай децата й. Аз не мога. Аз се намирам на повече от петдесет хиляди милиона километра.

[\[1\]](#) Хипокампусът — издатина в страничното мозъчно стомахче.
— Б.пр. [↑](#)

13.

30 юни, 2213

Снощи всички бяхме прекалено възбудени, за да заспим. С изключение на Бенджи, Господ да го благослови, който просто не схваща това, което му казваме. Симон много пъти му беше обяснявала, че нашият дом се намира във вътрешността на гигантски цилиндричен космически кораб — дори му беше показвала върху черния екран различни ракурси на Рама, постъпващи от външните сензори — но общата представа все така му се изпълзва.

Когато вчера се чу звукът от свирката, ние с Ричард и Майкъл се спогледахме. Много време мина от последния път, когато я чухме. В следващия момент всички заговорихме едновременно. Децата, включително малката Ели, напиреха с въпроси и усещаха възбудата ни. Седмината веднага се изкачихме горе. Ричард и Кати се втурнаха към морето, без да чакат останалите членове на семейството. Симон вървеше с Бенджи, Майкъл с Патрик. Аз носех Ели, защото малките ѝ крачета не можеха да издържат на темпото.

Когато се завтече обратно към нас, Кати гореше от ентусиазъм.

— Хайде. Хайде де — сграбчи Симон за ръката. — Трябва да го видите. Удивително е. Цветовете са фантастични.

Наистина бяха фантастични. Многоцветни светлинни дъги с прасcene прескачаха от хорна на хорна и превръщаха рамианската нощ във величествено представление. Бенджи се беше вторачил на юг. Устата му беше отворена. След доста време се усмихна и се извърна към Симон.

— Кра-си-во е — изрече бавно, горд, че е използвал тази дума.

— Наистина, Бенджи — отвърна Симон. — Много красиво.

— Мно-го кра-си-во — повтори Бенджи и отново се извърна към светлините.

По време на самото представление не говорихме много. Но когато се върнахме в пещерата, разговорът ни продължи с часове. Разбира се, все някой трябваше да обясни всичко на децата. От тях единствено Симон беше родена по онова време — времето на

последната маневра, пък и тя тогава беше само бебе, така че не я помни. Говореше предимно Ричард. Свирката и светлинното представление го изпълниха с енергия. Откакто се е завърнал, едва снощи съвсем заприлича на предишния Ричард. Разказът му за всичко, което знае за свирката, за светлинното шоу и маневрите на рамаяните, беше както занимателен, така и изпълнен с информация.

— Мислиш ли, че октопаяците ще се върнат в Ню Йорк? — попита го в очакване Кати.

— Не зная — каза Ричард. — Но е напълно възможно.

През следващите петнадесет минути Кати разказа на всички за енти път срещата ни с октопаяка от преди четири години. Както обикновено тя украси и преувеличи някои от детайлите, особено от онази част на историята, която се е случила, преди да се срещнем в музея.

Патрик обожава тази история. През цялото време кара Кати да я разказва.

— Лежах по корем — разказваше снощи Кати, — надничах над ръба на огромния цилиндър, който се спускаше надолу в мрака. От стените му стърчаха сребърни шипове, светлината проблясваше отгоре им. Хей — извиках, — има ли някой там?

— Чух звук, наподобяващ влаещи се метални четки и високочестотен вой. Изпод мен се появиха светлини. От дъното на цилиндъра едно черно *нещо* с кръгла глава и осем пипала в черно и златисто се изкачваше по шиповете. То се придвижваше бързо към мен, като обвиваше пипалата си около тях...

— Ок-то-па-як — рече Бенджи.

Когато Кати завърши разказа си, Ричард обясни на децата, че вероятно след четири дни подът ще започне да се тресе. Подчерта, че всичко трябва да бъде внимателно закрепено за него и че трябва да се подготвим за нова поредица престои в антиускорителния резервоар. Майкъл изтъкна, че се нуждаем поне от още един за децата, а също и от няколко солидни кутии за вещите. През изминалите години бяхме насъбрали толкова много боклуци, че обезопасяването на всичко щеше да е доста трудоемко.

Когато двамата с Ричард останахме сами, легнахме върху матрака, хванати за ръце, и говорихме часове наред. Казах му, че се

надявам предстоящата маневра да предвещава края на пътешествието ни с Рама.

— „В душата на човека гори вечна надежда. Той никога не е, но очаква да бъде благословен“ — отвърна ми той. Седна за малко и се вгледа в мен, а очите му проблясваха в полумрака. — Александър Поуп — уточни и после се разсмя. — Хващам се на бас, че никога не му е идвало наум, че ще бъде цитирам на 6000 милиона километра от Земята.

— Изглеждаш по-добре, скъпи — помилвах ръката му.

Той присви вежди.

— Точно сега всичко изглежда наред. Но не зная кога отново ще се спусне мъглата. Може да се случи всеки миг. И все още не мога да си спомня ясно какво се е случило с мен през трите години на отсъствието ми.

Легна отново.

— Какво ще стане според теб? — попитах.

— Предполагам, че предстои нова маневра. Надявам се да е голяма. Приближаваме Сириус с голяма скорост и ще трябва значително да я намалим, ако целта ни се намира някъде в неговата система. — Той се пресегна и хвана ръката ми — Заради теб и особено заради децата се надявам тревогата да не е фалшива.

8 юли, 2213

Маневрите започнаха преди четири дни, точно по програма, веднага щом приключи третото и последно светлинно представление. Както през изминалите четири години, така и сега нито чухме, нито видяхме птицеподобни или октопаяци. Кати беше много разочарована. Искаше да види как всички октопаяци се завръщат в Ню Йорк.

Вчера в нашата пещера се появи двойка биоти-богомолки, които се насочиха право към антиускорителния резервоар. Носеха голям контейнер, с пет нови плетени хамака (Симон, разбира се, се нуждаеше от друг размер) и шлемове за всички ни. Наблюдавахме ги от разстояние, докато те инсталираха хамаците и проверяваха системите на резервоара. Децата бяха очаровани. Краткото посещение на богомолките потвърди, че скоро предстои много голяма промяна в скоростта на движение.

Очевидно хипотезата на Ричард за връзката между главната изтласкваща система и общия температурен контрол на Рама е вярна. Температурата отгоре вече започна да се понижава. В очакване на по-продължителна маневра ние сме постоянно заети с клавиатурата и поръчваме облекла за децата, подходящи за студеното време.

Постоянните вибрации отново нарушават хода на живота ни. В началото децата се забавляваха, но вече взеха да се оплакват. Колкото до мен, надявам се, че приближаваме крайното назначение. Макар че Майкъл постоянно повтаря „Ще бъде волята Божия“, аз също отправям редки молитви, които са по-егоистични и по-особени от неговите.

1 септември, 2213

Съвсем сигурно е, че се случва нещо ново. През последните десет дни, откакто престанахме да влизаме в резервоара и маневрите приключиха, корабът се приближава към самотен източник на светлина, разположен приблизително на тридесет астрономически единици от звездата Сириус. Ричард свърза набора сензори с черния екран по такъв начин, че този източник на светлина постоянно да се намира в центъра на нашия монитор, независимо кой рамиански телескоп го наблюдава.

Преди две вечери взехме вече да различаваме очертанията на обекта. Мислехме си, че това сигурно е някаква населена планета. Ричард се впусна да изчислява количеството топлина, което Сириус отдава на тази планета, отстояща от него на разстояние приблизително еднакво с това между Нептун и нашето Слънце. Независимо че Сириус е по-голям, по-ярък и по-горещ от Слънцето, Ричард заключи, че нашият Рай (ако това наистина беше мястото на нашето назначение) ще бъде доста хладен.

Снощи успяхме да видим целта по-ясно. Тя представлява продълговата конструкция (Ричард твърди, че поради тази причина не може да бъде планета, защото всяко нещо „с тези размери“, което не е сферично, „трябва да е изкуствено“); наподобява пура с два реда светлини по горната и долната ѝ част. Понеже не знаем точно на какво разстояние се намира от нас, не можем със сигурност да определим размера ѝ. Ричард прави някои „догадки“ въз основа на скоростта, с

която се приближаваме, и смята, че пурата е дълга приблизително сто и петдесет километра и петдесет километра висока.

Цялото семейство се събираме в централното помещение да следим монитора. Тази сутрин имаше нова изненада. Кати ни показва, че около нашата цел се намират още две превозни средства. Миналата седмица Ричард я научи как да борави с рамианските сензори, които довеждат информацията до черния екран, и докато ние, останалите, разговаряхме, тя получи достъп до отдалечения радар, който бяхме използвали за първи път преди тринадесет години, за да идентифицираме ядрените бойни глави от Земята. Пуроподобният обект се намираше в периферията на обсега на радара. Точно пред него, почти неразличими в широкото поле, се намираха два други блика. Ако наистина гигантската пура е нашето, местоназначение, вероятно ще си имаме компания.

8 септември, 2213

Не съществува начин да дам правдиво описание на поразителните събития от последните пет дни. В речника липсват достатъчно суперлативи, за да бъде изразено това, което видяхме и преживяхме. Майкъл дори отбеляза, че може би дори Раят бледнее в сравнение с чудесата, на които станяхме свидетели.

В този момент нашето семейство се намира на борда на малка безпилотна совалка, не по-голяма от земен автобус. Фучейки, тя ни отнася от междинната станция в неизвестна посока. През куполообразния прозорец на задната част на совалката все още може да се види пуроподобната междинна станция, но е едва различима. Отляво цилиндричният космически кораб, който наричаме Рама, и който беше наш дом в продължение на тринадесет години, се отправя в посока до известна степен отличаваща се от нашата. Той тръгна от междинната станция няколко часа след нас, осветен отвън като коледно дърво. В момента разстоянието помежду ни е около двеста километра.

Преди четири дни и единадесет часа нашият космически кораб Рама спря по отношение на междинната станция. В удивителната опашка ние бяхме третото превозно средство. Точно пред нас се намираше една въртяща се морска звезда, около десет пъти по-малка

от Рама, и едно гигантско колело с главина и спици, което влезе в междинната станция няколко часа, след като ние бяхме спрели.

Самата междинна станция се оказа кухня. Когато гигантското колело се претърколи в нейния център, към него се придвижиха подеumni кранове и други съгъваеми съоръжения за да го посрещнат и застопорят. Комплект особени движещи се механизми с необикновена форма (единият приличаше на балон, вторият на дирижабъл, а третият на земен батискаф) влязоха в колелото. Макар че не виждахме какво става вътре в него, през следващите два дни видяхме особените механизми да се явяват един по един на неравномерни интервали. Всеки механизъм бе посрещнат от совалка, подобна на тази, с която пътуваме в момента, но с по-голям размер. Всички тези совалки бяха паркирани в мрака от дясната страна на междинната станция и се придвижваха на съответното място около тридесет минути преди срещата.

Щом като ги натовареха, те се отправяха в посока винаги противоположна на опашката. Около час след като последният механизъм се беше измъкнал от колелото и последната совалка беше отпътувала, множеството съставни части на механичното оборудване, прикрепени към колелото, бяха изтеглени и големият кръгъл космически кораб се измъкна от междинната станция.

Морската звезда, която се намираше пред нас, вече беше влязла в междинната станция и с нея действаша друга група кранове и приспособления, когато пронизително свирене ни призова горе на Рама. Свиренето бе последвано от светлинно представление в Южната падина. То обаче напълно се различаваше от онези, които бяхме виждали досега. Големата хорна беше звездата в новото шоу. Около върха ѝ се образуваха цветни пръстени, които после бавно отплуваха на север и се центрираха около оста на въртене на Рама. Пръстените бяха огромни. Ричард прецени, че диаметърът им е почти километър, а дебелината четиридесет метра.

Във всеки един момент тъмната рамианска нощ беше осветена от поне осем такива пръстена. И през трите повторения на спектакъла последователността на цветовете се запази — червен, оранжев, жълт, зелен, син, кафяв, розов и морав. Когато един пръстен се разкъсаше и изчезнеше край релейната станция Алфа, при Северната падина на

Рама, нов пръстен със същия цвят се образуваше край върха на Голямата хорна.

По време на този спектакъл стояхме като вцепенени, зяпнали света. Веднага щом изчезна и последния пръстен от третата серия, се случи друго удивително нещо. Всички светлини на Рама се запалиха. Рамианската нощ бе настъпила едва преди три часа — тринадесет години денят и нощта тук се редуваха със свършено постоянство. Съвсем ненадейно сега тази последователност се промени. И не бяха само светлините. Имаше и музика; поне предполагам, че може да бъде наречена така. Звучеше като звън от милиони миниатюрни камбанки и сякаш извираше отвсякъде.

Дълго време останахме неподвижни. Сетне Ричард, който разполагаше с най-добрия бинокъл, забеляза нещо да лети към нас.

— Птицеподобни — извика, подскачайки на място, докато сочеше небето. — Току-що си спомних нещо. По време на моята одисея ги посетих в новия им дом на север.

Един по един всички погледнахме през бинокъла. Отначало не беше много сигурно дали Ричард не греши, но с приближаването си петдесетте или шестдесетте малки точки се превърнаха в големите, подобни на птици същества, които наричахме птицеподобните. Бяха се запътили право към Ню Йорк. Половината от птицеподобните се рееха в небето на около триста метра над тяхната пещера. Другата половина пикираха към повърхността.

— Хайде, татко — извика Кати — да вървим.

Преди да успее да възразя, баща и дъщеря изчезнаха препускайки. Гледах Кати как тича. Винаги е много бърза. В ума си видях мама грациозно да крачи по тревата в парка в Шили-Мазарен. Кати определено е наследила някои нейни черти, нищо, че е преди всичко татковото момиче.

Симон и Бенджи вече бяха поели към нашата пещера. Патрик беше разтревожен от птицеподобните.

— Ще сторят ли нещо лошо на татко и на Кати?

Усмихнах се на красивия си петгодишен син.

— Не, скъпи, не и ако внимават.

Майкъл, Патрик, Ели и аз се завърнахме в пещерата да наблюдаваме обработването на морската звезда в междинната станция.

Не виждахме много, защото всичките ѝ входни отвори се намираха от другата страна, извън обсега на рамианските камери. Предположихме, че става нещо като разтоварване, защото накрая пет совалки се отправиха към някакво ново местоназначение. Обработването на морската звезда приключи много бързо. Когато Ричард и Кати се завърнаха, тя вече беше напуснала междинната станция.

— Започвайте събирането на багажа — изрече останалият без дъх Ричард веднага щом двамата с Кати се появиха. — Тръгваме. Тръгваме си.

— Трябваше да ги видите — обърна се Кати към Симон, почти едновременно с баща си. — Бяха огромни. И грозни. Спуснаха се в тяхната пещера.

— Птицеподобните се завърнаха, за да вземат някои специални неща от пещерата си — прекъсна я Ричард. — Може би това са вид реликви. Без значение, всичко съвпада. Излизаме оттук.

Втурнахме се да прибираме най-необходимите неща в здрави кутии. Обвинявах се защо не съм се сетила по-рано. Бяхме наблюдавали как и колелото, и морската звезда „се разтоварват“ в междинната станция. Но не ни беше хрумнало, че и нас може да ни разтоварят от Рама.

Беше невъзможно да решим какво да опаковаме. Тринадесет години бяхме живели в тези шест стаи (включително двете, които бяхме пригодили за склад). Ежедневно чрез клавиатурата бяхме изисквали приблизително по пет неща. Действително повечето от тях вече не се употребяваха, но въпреки това... Не знаехме къде отиваме. Как можехме да знаем какво да вземем?

— Имаш ли представа какво ще последва? — запитах Ричард.

Съпругът ми се беше вгълбил в себе си, опитвайки се да измисли как да вземе големия компютър.

— Историята ни, научните постижения — всичко, което е останало от нашите познания, се намира тук. Какво ще стане, ако се изгуби безвъзвратно?

С всичките си съставни части компютърът тежеше само осемдесет килограма. Казах му, че след като опаковаме дрехите, личните си вещи и малко храна и вода, всички ще му помогнем да го изнесе.

— Имаш ли представа къде отиваме? — повторих.

Ричард сви рамене.

— Абсолютно никаква. Но където и да е, хващам се на бас, че ще е изумително.

В стаята влезе Кати. Държеше малка торбичка, очите ѝ бяха изпълнени с енергия.

— Приготвих си багажа. Мога ли да се кача горе и да чакам там?

Баща ѝ кимна утвърдително и още в същия момент тя изчезна през вратата. Поклатих глава, погледнах неодобрително Ричард и се оправих по коридора да помогна на Симон за другите деца. За момчетата прибирането на багажа беше цяло изпитание. Бенджи беше несигурен и объркан. Патрик беше раздразнителен. Симон и аз току-що бяхме приключили (беше невъзможно да свършим, докато не убедихме момчетата да подремнат), когато Ричард и Кати се върнаха от горе.

— Нашето превозно средство е вече тук — изрече спокойно Ричард, потискайки възбудата си.

— Паркирано е на леда — добави Кати, докато сваляше дебелото яке и ръкавиците.

— Откъде знаете, че е нашето? — запита Майкъл. Беше влязъл в стаята миг след Ричард и Кати.

— Има осем места и място за торбите — отвърна десетгодишната ми дъщеря. — За кой друг може да бъде?

— Кого — поправих я механично, опитвайки се да осмисля най-новата информация. Чувствах се така, сякаш в продължение на четири последователни дни съм пила като смок.

— Видя ли някой октопаяк? — запита Патрик.

— Ок-то-па-як — повтори внимателно Бенджи.

— Не — отвърна Кати, — но видяхме четири гигантски самолета, свършено плоски, с големи крила. Прелетяха над главите ни. Идваха от юг. Ние мислим, че плоските самолети прекарват октопаяците, нали тате?

Ричард кимна. Поех дълбоко дъх.

— Добре тогава — казах. — Събирайте се, всички. Да вървим. Най-напред изнесете торбите. Ричард, Майкъл и аз ще се върнем за компютъра.

Час по-късно всички се намирахме в превозното средство. За последен път бяхме изкачили стъпалата, извеждащи навън от нашата пещера. Ричард натисна едно мигащо червено копче и рамианският ни хеликоптер (кръстих го така, защото се издигна право нагоре, а не защото имаше перка) литна над повърхността.

През първите пет минути се носехме бавно и перпендикулярно на земята. След като се приближихме към оста на въртене на Рама, където нямаше гравитация и почти отсъстваше атмосфера, нашето возило се зарея на място две или три минути, докато промени външната си конфигурация.

Пред нас се откри внушителна и последна картина към Рама. На много километри под нас, нашият островен дом не беше нищо повече от малка сиво-кафеникава кръпка посред замръзналото море, което обикаляше гигантския цилиндър. Виждах южните хорни по-ясно от всякога. Тези удивителни, източени образувания, подкрепяни от масивни летящи подпори, незначително по-големи от малък земен град, сочеха до едно на север.

Почувствах странно вълнение, когато взехме да се отдалечаваме. В края на краищата Рама беше наш дом в продължение на тринадесет години. Тук бях родила пет деца. Самата аз бях съзряла и може би най-накрая се бях превърнала в онази личност, която винаги съм искала да бъда.

Времето за размисъл върху миналото беше прекалено малко. Щом приключи промяната във външната си конфигурация, нашето возило изсвистя по протежение на оста на въртене в посока към северната главина за не повече от няколко минути. След по-малко от час всички се намирахме в безопасност на тази совалка. Бяхме напуснали Рама. Знаех, че никога няма да се завърнем. Докато совалката се отдалечаваше от междинната станция, избърсах сълзите от очите си.

ПРЕСЕЧНАТА ТОЧКА НА ОРБИТИТЕ

1.

Никол танцуваше валс. Партньор ѝ беше Хенри. Бяха млади и много влюбени. Красивата музика изпълваше балната зала, където се въртяха в такт около двадесетина двойки. Никол беше поразителна в дългата бяла рокля. Очите на Хенри бяха приковани в нейните. Държеше я здраво през кръста, но тя се чувстваше някак си напълно свободна.

Баща ѝ беше сред хората, които заобикаляха дансинга. Стоеше облегнат на масивна колона, която се извисяваше на почти двадесет стъпки до куполообразния таван. Той помахаше и се усмихна, когато Никол премина край него в прегръдките на своя принц.

Валсът сякаш нямаше край. Когато най-после свърши, Хенри хвана Никол за ръцете. Каза ѝ, че има да я пита нещо много важно. Точно в този миг баща ѝ я докосна по рамото.

— Никол — прошепна той. — Трябва да тръгваме. Много е късно.

Никол направи реверанс на принца. Хенри отказваше да я пусне.

— Утре... Ще говорим утре — отправи ѝ въздушна целувка, докато тя напускаше дансинга.

Когато Никол излезе навън, слънцето преваляше. Седанът на баща ѝ ги очакваше. Няколко мига по-късно, когато се носеха по магистралата край Лоара, тя вече беше облечена в джинси и блуза. Сега Никол беше по-млада, може би на четиринадесет, а баща ѝ караше по-бързо от обичайното.

— Не трябва да закъсняваме. Празникът ще започне в осем часа — каза той.

Пред тях се появи замъкът Шато Д'Усе, облян в светлини. С множеството си кули и шпилове той беше вдъхновил автора на оригиналната приказка за спящата красавица. Намираше се само на няколко километра от Бовоа, надолу по реката. Беше едно от любимите места на баща ѝ.

Тази вечер трябваше да присъстват на годишния празник, когато приказката за спящата красавица се изпълняваше на живо пред

публика. Пиер и Никол идваха тук всяка година. Всеки път Никол до болка изпитваше желанието принцесата Аврора да успее да избегне вретеното, което щеше да я изпрати в царството на съня. И всяка година проливаше девичи сълзи, когато целувката на красивия принц събуждаше принцесата от този сън, наподобяващ смърт.

Сега тържеството бе вече приключило, публиката се беше разотишла. Никол тръгна нагоре по витата стълба, която водеше към кулата; предполагаше, че там истинската спяща красавица е потънала в дълбок сън. Заливаше се от смях и препускаше нагоре по стълбите, като остави баща си далеч назад.

Стаята на Аврора се намираше зад голяма стъклена стена. Никол стаи дъх и се вторачи в пищната мебелировка. Леглото беше с драперии, скриновете богато украсени. Всичко в стаята имаше бели кантове. Беше великолепно. Никол погледна към спящото момиче и ахна. Това беше самата тя, Никол, и лежеше в леглото, облечена в бяла рокля.

Сърцето ѝ заби лудо, защото чу вратата да се отваря и стъпките да приближават към нейната стая. Очите ѝ останаха затворени, когато първият полъх на неговия дъх докосна ноздрите ѝ. Ето, това е, си каза тя възбудено. Той нежно я целуна по устните. Никол усети как сякаш се понася върху най-пухкавото облаче. Отвсякъде се чуваше музика. Отвори очи и видя усмихнатото лице на Хенри само на сантиметри от своето. Протегна ръце към него и той я целуна отново, този път страстно, както мъж целува жена.

Никол отвърна на целувката, не скри нищо, остави се да му каже, че е негова. Но той се отдръпна. Нейният единствен принц се беше намръщил. Посочи лицето ѝ. Сетне бавно запристъпя назад и напусна стаята.

Тъкмо когато се разплака, един далечен и натрапчив звук прекъсна съня ѝ. Някъде се отвори врата, в стаята светнаха лампи. Никол примигна, после отново затвори очи, за да се предпази от светлината. Сложният комплект свръхтънки, наподобяващи пластмаса жички, прикрепени към тялото ѝ, автоматично се навиха обратно в ролките от двете страни на платнения матрак, на който спеше.

Никол се разсъни много бавно. Сънят беше изключително ярък. Мъката, която изпитваше, не изчезна така бързо, както сънят. Опитва се

да отпъди отчаянието като си напомни, че нищо от това, което беше сънувала, не е истина.

— Да не се готвиш да лежиш тук цяла вечност? — надвеси се над нея дъщеря й Кати, която беше спала от лявата й страна и вече бе станала.

Никол се усмихна.

— Не, но признавам, че съм малко замаяна. Тъкмо сънувах нещо... Колко дълго спяхме този път?

— Пет седмици без един ден — отвърна Симон. По-голямата й дъщеря беше седнала от другата й страна и небрежно оправяше дългата си коса, която се беше сплъстила по време на теста.

Никол погледна часовника си, увери се, че Симон има право и също седна. Прозя се.

— Как сте? — попита двете момичета.

— Изпълнени с енергия — отвърна усмихнато единадесетгодишната Кати. — Искан ми се да тичам, да скачам и да се боря с Патрик... Надявам се, че това беше последното ни дълго спане.

— Орелът каза така — отвърна Никол. — Този път може би ще получат достатъчно данни — тя се усмихна. — Орелът казва, че ние, жените, сме по-трудни за разбиране — поради необузданите месечни вариации в хормоните ни.

Никол седна в леглото, протегна се и целуна Кати. После се отпусна назад и прегърна Симон. Макар все още да не беше навършила четиринадесет, на ръст Симон беше почти колкото Никол — поразителна млада жена с тъмнокафяво лице и нежни, чувствени очи. Симон винаги изглеждаше спокойна и ведра, пълна противоположност на подвижната и вечно нетърпелива Кати.

Защо Ели не беше при нас за този тест? — запита леко раздразнено Кати. — И тя е момиче, но на нея като че ли никога не й се налага да прави нищо.

Никол обгърна раменете на Кати и трите се отправиха към вратата.

— Тя е само на четири години, Кати, и според Орела е твърде малка, за да получат от нея съществени данни, от които все още се нуждаят.

В малкото осветено антре пред стаята, където бяха прекарвали последните пет седмици, те си облякоха прилепващите по тялото

костюми, сложиха прозрачните шлемове и обуха обувките, които прикрепяха краката им към пода. Преди да задейства външната врата на отделението, Никол внимателно провери двете момичета. Но тази проверка не бе необходима, защото вратата нямаше да се отвори, ако някоя от тях не беше подготвена за промяната в околната среда.

Ако Никол и дъщерите ѝ не бяха виждали преди голямото помещение отвън, те щяха да спрат удивени и да се оглеждат поне няколко минути. Пред тях се простираше обширна зала с дължина над сто метра и широчина около петдесет. Таванът, покрит с осветителни тела, се издигаше на петдесет метра. Помещението приличаше на нещо средно между операционна зала и земен завод за производство на полупроводници. Липсваха преградни стени или чупки, които да го разделят на части, но при все това правоъгълното пространство съвсем очевидно беше предназначено за различни цели. В помещението кипеше оживление. Всички работи или анализираха данни от някаква серия тестове, или подготвяха нови такива. По протежение на залата имаше стъклени боксове, подобни на помещението, в което Никол, Симон и Кати бяха спали петте седмици. В тях се извършваха „експерименти“.

Кати се приближи към най-близкия бокс отляво. Той се намираше в ъгъла и беше разположен между стената и тавана върху две перпендикулярни колони. Дисплей, вграден до металната му врата, изобразяваше внушително количество данни на някаква странна, клиновидна писменост.

— Не бяхме ли тук миналия път? — запита Кати като посочи бокса. Нали тук спяхме върху оная особена бяла пяна и изпробвахме различни налягания?

Въпросът ѝ бе предаден в шлемовете на майка ѝ и сестра ѝ. Никол и Симон кимнаха едновременно и се приближиха към Кати да разгледат неразгадаемия екран.

— Баща ти мисли, че те се опитват да открият начин как да спим през цял един етап на ускорение, който трае няколко месеца — рече Никол. — Орелът нито потвърди, нито отрече.

В тази лаборатория трите жени бяха преминали заедно през три различни теста; бяха тук от доста време, но никоя от тях не беше видяла някаква форма на живот или разум, освен дузината механични чуждоземци, които очевидно отговаряха за тях. Наречекоха ги „роботи-

кубчета“, защото, с изключение на цилиндричните „стъпала“, които им позволяваха да се плъзгат по пода, съществата бяха направени изцяло от масивни правоъгълни парчета, подобни на кубчетата, с които си играеха земните деца.

— Според вас защо никога не виждаме другите? — запита Кати.
— Искам да кажа тук, при нас. Зърваме ги за миг в метрото и толкоз. Знаем, че има и други, не сме единствените, които се подлагат на тестове.

— Това помещение е много внимателно програмирано — отвърна майка й. — Очевидно *не е предвидено* да се срещаме с другите, освен при разминаване.

— Но *защо*? Орелът би трябвало... — настоя Кати.

— Извинявай — прекъсна я Симон, — но мисля, че Големият куб идва да ни види.

Най-големият от кубовидните роботи обикновено се намираше в квадратната контролна зона в центъра на помещението и проследяваше на монитора всички експерименти, които течаха в момента. Сега той се придвижваше към тях по една от пътеките, които образуваха нещо като мрежа върху пода на помещението.

Кати тръгна към следващия бокс, отстоящ на около двадесетина метра. От монитора на външната му стена можеше да се разбере, че вътре протича експеримент. Най-неочаквано тя удари с ръка по метала.

— Кати! — извика Никол.

— Веднага спри! — Гласът долетя от Големия куб почти едновременно с Никол. Роботът се намираше на около петдесет метра и приближаваше много бързо. — Не бива да правиш това — изрече на съвършен английски.

— И какво ще ми направиш? — запита предизвикателно Кати, когато Големият куб с цялата си метална маса отмина Никол и Симон и се отправи към по-малкото момиче. Никол хукна да предпази дъщеря си.

— Сега трябва да си тръгвате — изрече Големият куб, надвесен над Никол и Кати. — Вашите изпитания приключиха. Изходът е там, където примигват светлините.

Никол здраво хвана Кати за ръка и я дръпна към изхода. Момичето с неохота последва майка си.

— Но какво *ще* ни направят — заинати се Кати, — ако решим да останем тук, докато завърши и друг експеримент? Кой знае? Може пък там вътре да е някой от нашите октопаяци? Защо никога не ни се позволява да срещнем някого от другите?

— Орелът ти обясни неколkokратно — отвърна Никол. В гласа ѝ се долавяха следи от гняв. — На този етап ще ни бъде позволено само да зърнем други същества, но без никакъв друг контакт. Нали и баща ти много пъти задава този въпрос, а Орелът винаги отговаря, че ще разберем след време... Ще ми се да не си толкова невъздържана, млада госпожице.

— Прилича ми на затвор — оплака се Кати. — Тук свободата ни е ограничена. И никога не ни се отговаря на важните въпроси.

Стигнаха до дългата галерия, която свързваше транспортния център с лабораторията. Едно малко возило ги очакваше край ръба на движещата се пътека. Когато седнаха, покривът му се затвори и се включи вътрешното осветление. Докато колата потегляше, Никол се обърна към Кати и свали шлема си:

— Да ти обясня, преди да си попитала — на този етап не ни е позволено да виждаме какво има отвън, защото преминаваме покрай участъци от машинния модул, които за нас са забранена зона. Баща ти и чичо ти Майкъл зададоха този въпрос след първия сънен тест, на който бяха подложени.

— А ти съгласна ли си с татко — поинтересува се Симон, след като бяха пътували в мълчание няколко минути, — че преминаването през всичките тези сънни тестове е подготовка за някакво космическо пътешествие?

— Изглежда правдоподобно — отвърна Никол. — Винаги е много уклончив по въпросите, свързани с бъдещето.

Колата се движеше с около двадесет километра в час. След петнадесет минути спря. Капакът на возилото се отвори в момента, в който си поставиха шлемовете както трябва. Жените слязоха и се озоваха в главния транспортен център на машинния модул — овално помещение с височина около двадесет метра. Освен шестте движещи се пътеки, които водеха под модула, в центъра се намираха и две големи съоръжения с много нива, откъдето заминаваха лъскавите влакове. Вагоните тип метро транспортираха оборудване, роботи и живи същества между жилищния, машинния и административния

модул — трите огромни сферични комплекса, които бяха основните съставни части на Пресечната точка на орбитите.

Когато стъпиха на пътеката, Никол и дъщерите й чуха в шлемофоните си глас:

— Вашето метро се намира на второ ниво. Качете се на ескалатора вдясно. Отпътуване след четири минути.

Кати любопитно въртеше глава във всички посоки, за да огледа добре транспортния център. Виждаха се никакви приспособления за товаро-разтоварна дейност, коли, които чакаха да поемат пътници към вътрешността на машинния модул, светлини, ескалатори и перони. Но всичко беше неподвижно. Нямаше работи и никакви живи същества.

— Какво ли ще стане — обърна се Кати към майка си и сестра си, — ако откажем да се качим? — Тя спря в центъра на станцията. — Тогава цялата ви програма ще отиде на вятъра — извика към високия таван.

— Хайде, Кати — изрече нетърпеливо Никол, — нали току-що опитахме всичко това в лабораторията.

Кати тръгна отново.

— Но аз *искам* да видим нещо различно — оплака се тя. — Зная, че това място невинаги е толкова пусто. Защо ни държат изолирани? Като че ли сме заразни.

— Вашето метро заминава след две минути — изрече безтелесният глас. — Второ ниво вдясно.

— Странно, роботите и контролърите могат да общуват с всеки вид на собствения му език — отбеляза Симон, когато стигнаха до техния ескалатор.

— Да, странно е — отвърна Кати. — Ще ми се поне един-единствен път Онзи или Онова, което управлява това нещо, да направи грешка. Всичко минава толкова гладко. Например искам да ги чуя да се обръщат към нас на езика на птицеподобните.

Изкачиха се до второ ниво и ескалаторът бавно продължи по перона около четиридесет метра, преди да стигнат до едно прозрачно возило, оформено като куршум, с размерите на изключително голям земен автомобил. Както обикновено то беше паркирано отляво на медианата. На перона имаше всичко на всичко четири успоредни релси, по две от всяка страна на медианата. Засега останалите три бяха свободни.

Никол се извърна и огледа транспортния център. На шестдесет градуса от тях по кръга се намираше идентична метростанция. Оттам влаковете отиваха към административния модул. Симон наблюдаваше майка си и накрая запита:

— Ходила ли си някога там?

— Не — отвърна Никол, — но съм сигурна, че е доста интересно. Баща ти твърди, че отблизо изглежда направо фантастично.

Ричард просто трябваше да го изследва — помисли си Никол, като си припомни оная нощ преди около година, когато нейният съпруг се отправи на автостоп към административния модул. Никол потрепери. Беше излязла заедно с него в преддверието на апартамента и се опитваше да го разубеди, докато той си обличаше космонавтския костюм. Беше измислил начин да измами входния монитор (на следващия ден той беше подменен с нова, съвършено подсигурана система) и не се стърпя да не направи една „разходка“ без надзор.

Същата нощ Никол почти не спа. В ранните часове на утрото светлинният панел сигнализира, че някой или нещо се намира в преддверието. Когато погледна към монитора, видя странен човек-птица, която държеше на ръце съпруга ѝ. Той беше в безсъзнание. Това беше първата ѝ среща с Орела...

Ускорението с тласък ги прикова към облегалките и върна Никол към настоящето. Рязко потеглиха от машинния модул. След по-малко от минута те вече се носеха през дългия и крайно тесен цилиндър, който свързваше двата модула.

Медианата и четирите релси се намираха в центъра на дългия цилиндър. Светлините на административния модул блестяха в далечината отдясно. Кати беше извадила миниатюрния си бинокъл.

— Искам да съм подготвена — рече. — Винаги преминават толкова бързо.

Няколко минути по-късно тя оповести:

— Идва!

И трите жени се притиснаха към дясната страна на возилото. Отсреща приближаваше друг вагон. За миг той профуча край тях и хората успяха да хвърлят поглед на пътниците в него, които пътуваха към машинния модул.

— Ха! — рече Кати, когато вагонът отмина.

— Бяха два различни вида — каза Симон.

— Общо осем или десет същества.

— Едната група бяха розови, другата златисти. И двете предимно сферични.

— И тези дълги, гъсти пипала, като паяжина. Колко са големи според тебе, мамо?

— Пет, може би шест метра в диаметър — каза Никол. — Много по-големи от нас.

— Ха! — възкликна отново Кати. — Това наистина е нещо. В очите ѝ се четеше възбуда. Момичето обожаваше наплива на адреналин във вените си.

И аз никога не преставам да се удивлявам — помисли си Никол. — Нито за миг през тези тринадесет месеца. Но това ли е всичко? Нима бяхме докарани тук чак от Земята само за да ни подлагат на тестове? И да ни дразнят като ни показват същества от други светове? Или има някаква друга скрита причина?

Във все по-бързо движещото се возило настъпи тишина.

Никол, която седеше в средата, привлече дъщерите си по-близо към себе си.

— Нали знаете, че ви обичам? — запита.

— Да, мамо — отвърна Симон. — И ние те обичаме.

2.

Празненството по случай поредното събиране на семейството премина с голям успех. Бенджи гушна любимата си Симон веднага щом тя влезе в апартамента. Минута по-късно Кати беше притиснала Патрик към пода.

— Виждаш ли — каза тя, — все още мога да те надвивам.

— Но не толкова лесно — отвърна Патрик, — ставам все по-силен. По-добре внимавай.

Никол успя да прегърне Ричард и Майкъл, преди малката Ели да се завтече и да скочи в ръцете ѝ. Беше вечер, два часа след вечерята по двадесет и четиричасовия цикъл, използван от семейството. Ели беше готова за лягане, когато майка ѝ и сестрите ѝ пристигнаха. Малкото момиче се прибра в своята стая, след като с гордост беше показало на Никол, че вече може да прочете „котка“, „куче“ и „момче“.

Възрастните разрешиха на Патрик да остане с тях, докато напълно се изтощи. После Майкъл го отнесе в леглото, а Никол го зави.

— Радвам се, че се върна, мамо — каза той. — Много ми беше мъчно за теб.

— И ти ми липсваше — отвърна Никол. — Мисля, че вече няма да отсъствам толкова дълго.

— Надявам се — рече шестгодишното момче. — Харесва ми да си тук.

Към един часа всички бяха заспали, с изключение на Никол. Тя не беше изморена. В края на краищата, нали току-що бе приключила един петседмичен сън. Въртя се в леглото до Ричард близо половин час и накрая реши да се поразходи.

Апартаментът беше без прозорци, но малкото преддверие встрани от входа имаше външен прозорец, който разкриваше вълнуващ изглед към другите два върха на пресечната точка на орбитите. Никол влезе в преддверието, облече космонавтския костюм и застана пред външната врата. Тя не се отвори. Никол се усмихна наум. *Кати май е права. Може би сме само едни затворници.* От самото начало на

престоя им тук стана ясно, че външната врата периодично се заключва. Орелът беше обяснил, че това е „необходимо“, за да не видят неща, които „не биха могли да разберат“.

Никол се взря навън през прозореца. В този момент една совалка, подобна на онази, която преди тринадесет месеца ги беше докарала до Пресечната точка, се приближаваше до транспортния център на жилищния модул. *Какви ли същества носиш — помисли си Никол. — Дали и те са изумени, както бяхме ние при нашето пристигане?*

Никол никога нямаше да забрави първите си впечатления от панорамата към Орбиталния възел или Пресечната точка, както го наричаха помежду си. Цялото семейство си мислеше, че след като са напуснали Междинната станция, ще пристигнат на следващото местоназначение след няколко часа. Бяха сгрешили. Отдалечаването им от осветената Рама беше бавно. След шест часа тя вече не се виждаше от левия борт. Светлините на Междинната станция зад тях започнаха да избледняват. Всички бяха изморени. Накрая цялото семейство заспа.

Събуди ги Кати.

— Виждам къде отиваме — победоносно извика тя, извънредно възбудена. Посочи навън през предния прозорец на совалката, малко вдясно, където една ярка и нарастваща по обхват светлина започваше да се разделя на три. През следващите три часа изгледът към Орбиталния възел все повече се изясняваше. Отдалече той представляваше странна гледка — равностранен триъгълник, във върховете на който бяха разположени блестящи прозрачни сфери. И с какви размери!

Дори опитът, натрупан на Рама, не ги беше подготвил за това величаво и невероятно творение на машиностроенето. Всяка от трите страни — в действителност дълги транспортни коридори, свързващи трите сферични модула — беше с дължина повече от сто и петдесет километра. Разположените по върховете кълба бяха с диаметър двадесет и пет километра. Дори от разстоянието, на което се намираха, хората можеха да видят, че там се извършват различни дейности на различните нива вътре в модулите.

— И сега какво ще стане? — запита напрегнато Патрик, когато совалката отклони своя ход и се отправи към един от върховете на триъгълника.

Никол вдигна Патрик на ръце и го прегърна.

— Не зная, скъпи — отвърна нежно на сина си. — Ще чакаме и ще видим.

Бенджи стоеше напълно вцепенен. Беше прекарал часове наред втренчен в осветения триъгълник в Космоса. Преди това Симон на няколко пъти бе стояла край него и го бе държала за ръката. Сега, когато совалката най-сетне се доближи до едно от кълбата, тя почувства как мускулите му се напрягат.

— Не се тревожи, Бенджи — успокои го, — всичко ще бъде наред.

Совалката навлезе в тесен коридор, прорязващ кълбото и спря край транспортния център. Семейството внимателно слезе от нея. Носеха целия багаж със себе си, а също и компютъра на Ричард. Веднага след това совалката отпътува, като с мигновено си изчезване притесни дори възрастните. След по-малко от минута чуха първия безтелесен глас.

— Добре дошли — липсваше всякаква интонация. — Пристигнахте в жилищния модул. Продължете право напред и застанете пред сивата стена.

— Откъде се чу това? — запита Кати. Гласът ѝ издаде страха, който изпитваха всички.

— Отвсякъде — отвърна Ричард. — Над нас, около нас, под нас. Всички взеха да оглеждат стените и тавана.

— Но откъде знае английски? — любопитства Симон. — Нима тук има и други хора?

Ричард се разсмя напрегнато.

— Малко е невероятно — отвърна. — По-скоро това място по някакъв начин е поддържало връзка с Рама и има съвършен езиков алгоритъм. Чудя се...

— Моля, движете се напред — прекъсна ги гласът. — Вие сте в транспортен център. Превозното средство, което ще ви отведе във вашия отсек от модула, ви очаква на по-долно ниво.

Отне им няколко минути да стигнат до сивата стена. Децата никога досега не бяха изпитвали некомпенсирана безтегловност. Кати

и Патрик отскачаха от платформата, премятаха се във въздуха и правеха кълбета. Бенджи, който ги наблюдаваше как се забавляват, се опита да имитира техните лудории. За нещастие, не можеше да съобрази как да използва тавана и стените, за да се върне на платформата. Симон го върна на пода, след като той вече напълно беше загубил ориентация.

Когато цялото семейство се строи пред стената заедно с багажа, в нея се отвори широка врата и те се озоваха в малка стая. На една пейка прилежно бяха подредени прилепващите към тялото костюми, а също така шлемове и обувки за всекиго от семейството.

— В транспортния център и в повечето общи помещения тук, в Орбиталния възел, липсва атмосфера, подходяща за вас — изрече съвършено монотонно гласът. — Ще трябва да носите това облекло винаги, когато се намирате извън апартамента си.

Щом всички се облякоха, в отсрещната част на стаята се отвори друга врата и те проникнаха в главния коридор на транспортния център за жилищния модул. Станцията беше абсолютно еднаква с тази, която щяха да видят по-късно в машинния модул. Никол и цялото семейство се спуснаха две нива по-надолу, според указанията на гласа, а после продължиха по кръговата обиколна алея към мястото, където ги очакваше техният „автобус“. Затвореното возило беше удобно и светло, но през единия час, който прекараха в пътуване из лабиринта от галерии, не успяха да видят нищо отвън. Най-накрая автобусът спря и горната му част се отвори.

— Тръгнете по коридора вляво — друг, но подобен на първия глас ги напъти веднага щом осмината стъпиха на металния под. — След четиристотин метра коридорът се раздвоява. Завийте вдясно. Спрете пред третия квадратен знак. Това е вратата за вашия апартамент.

Патрик се втурна по един от коридорите.

— Тук не е вашият коридор — беше оповестил гласът без раздразнение. — Върнете се на платформата и завийте по следващия коридор вляво.

По пътя между платформата и апартамента също нямаше кой знае какво да се види. През следващите месеци щяха да го изминават многократно — или към залата за упражнения, или от време на време за тестове в машинния модул, но пак нямаше да видят нищо, освен

стени, тавани и квадратни знаци, за които вече знаеха, че представляват врати. Очевидно мястото внимателно се контролираше. Още в началото Никол и Ричард бяха почти сигурни, че повечето апартаменти в тяхната зона са заети от някой или нещо, но никога не успяха да срещнат някого от другите по коридора.

След като откриха вратата и влязоха в преддверието на апартамента, Никол и семейството свалиха специалното облекло и го подредиха в шкафовете, поставени за тази цел. Децата се редуваха да гледат през прозореца към другите два модула, докато чакаха да се отвори вътрешната врата. Няколко минути по-късно зърнаха новия си дом за първи път.

Всички бяха поразени. В сравнение с относително примитивните условия, при които бяха живели на Рама, апартаментът тук, на Пресечната точка, беше същински рай. Всяко от децата си имаше стая. Майкъл разполагаше с личен апартамент, който се намираше в единия край, а спалнята на Ричард и Никол, обзаведена с легло с кралски размери, се намираше в противоположния край на апартамента, встрани от входното антре. Имаше общо четири бани плюс кухня, трапезария и дори стая за игри за децата. Мебелировката във всяко помещение беше удивително подходяща и подбрана с вкус. Самият апартамент беше разположен върху повече от четиристотин квадратни метра площ. Дори възрастните бяха слисани.

— Как са могли да направят това? — запита Никол съпруга си в онази първа нощ, когато останаха сами, далеч от наострените уши на прекомерно радостните деца.

Ричард се огледа наоколо объркан.

— Мога само да гадая — отвърна той. — Вероятно всички наши искания на Рама са били записвани и изпращани тук, на Пресечната точка на орбитите. Освен това сигурно имат достъп до нашата база данни и оттам са извлекли данни за начина ни на живот. — Ричард се ухили. — И разбира се, ако разполагат с чувствителни приемници дори и тук, могат да ловят телевизионните сигнали от Земята. Не е ли смущаващо да си мислим, че сме представени от такава...

— Добре дошли — поредният безизразен глас прекъсна мислите на Ричард. И отново сякаш звукът долитаеше отвсякъде. — Надяваме се, че всичко в апартамента ви удовлетворява. Ако не е така, моля, уведомете ни. Не е възможно да отговаряме на всичко, което кажете

във всеки един момент. Ето защо създадохме просто устройство за контакт. В кухнята ви се намира един бял бутон. Ще приемем, че всичко, изречено от всекиго след натискането на този бутон, е отправено към нас. Когато приключите с това, което искате да ни съобщите, моля натиснете отново белия бутон. По този начин...

— Имам един първи въпрос — прекъсна го Кати. Беше изтичала до кухнята, за да натисне бутона. — Кои сте вие?

Отговорът се предхождаше от съвсем кратка пауза, не по-дълга от секунда.

— Ние сме колективният разум, който управлява Пресечната точка на орбитите. Тук сме, за да ви помогнем, да ви накараме да се почувствате по-удобно и да ви подсигурир основните средства за живот. От време на време ще ви молим да изпълнявате определени задания, които ще ни помогнат да ви разберем по-добре...

Никол вече не виждаше совалката. Така дълбоко бе потънала в спомените за пристигането им в Орбиталния възел, че временно бе забравила за новодошлите. Сега, когато се върна в настоящето, си представи група странни същества, които слизат на платформата и се стряскат от глас, който се обръща към тях на родния им език.

Удивлението трябва да е присъщо на цялата вселена — помисли си тя. — Да е свойствено за всички съзнателни химически същества.

Погледът ѝ се откъсна от мястото, в което се беше втренчила, и се насочи към административния модул в далечината. *Какво ли се върши там? — чудеше се Никол. — Ние, безпомощните същества, се движим напред-назад между жилищния и машинния модул. Всичките ни действия изглеждат разумно планирани. Но от кого? И за какво? Защо някой е докарал всички тези същества в този изкуствено създаден свят?*

Никол нямаше отговор за безкрайните въпроси; както обикновено те ѝ донесоха само съзнанието за собствената ѝ незначителност. Тутакси ѝ се прииска да влезе вътре и да прегърне децата. Присмя се на себе си. *И двете картини са вярно отражение на мястото ни в Космоса. Ние сме едновременно жизненоважни за децата си без абсолютно никакво значение в голямата схема на нещата. Нужна е дълбока мъдрост, за да осъзнаеш, че тези две гледни точки не си противоречат.*

3.

Закуската се превърна в празник. Поръчаха угощение на изключителните готвачи, които приготвяха храната им. Всъщност дизайнерите на апартамента бяха предвидили в обзавеждането разнообразие от печки и пълен хладилник, в случай че пожелаеха сами да приготвят храната си от суровите продукти. Обаче чуждоземните готвачи (или роботи) бяха толкова добри и толкова бързо възприемаха желанията им, че Никол и семейството почти никога не приготвяха яденето си сами, а просто натискаха белия бутон и си поръчваха.

— Тази сутрин искам палачинки — съобщи Кати в кухнята.

— И аз, и аз — добави Патрик.

— Какви палачинки? — пропя монотонно гласът. — В паметта разполагаме с четири вида. Има с черно брашно, с маслено тесто...

— С маслено тесто — прекъсна го Кати, — общо три — хвърли поглед към брат си. — Я по-добре четири.

— С маслен или с кленов сироп — извика Патрик.

— Четири палачинки с масленокленов сироп — изрече гласът. — Това ли е всичко?

— Един ябълков и един портокалов сок — отвърна Кати след кратко съвещание с Патрик.

— Шест минути и осем секунди — обяви гласът.

Когато храната беше готова, семейството се събра около кръглата маса в кухнята. Най-малките деца разказаха на Никол какво са правили по време на отсъствието ѝ. Патрик беше изключително горд с новия си личен рекорд на петдесет метра спринт, поставен в гимнастическата зала. Бенджи усърдно изброи до десет и всички изръкопляскаха. Тъкмо бяха привършили със закуската и разчистваха масата от съдовете, когато се чу входният звънец.

Възрастните се спогледаха и Ричард се приближи до контролната конзола, където включи видеомонитора. Пред вратата стоеше Орелът.

— Надявам се, че не е за някой пореден тест — изрече неспринудено Патрик.

— Не... не, не вярвам — отвърна Никол, докато отиваше към входа. — Вероятно идва да ни съобщи резултатите от последните експерименти.

Преди да отвори вратата, Никол си пое дълбоко дъх. Всеки път, когато срещаше Орела, адреналинът ѝ се покачваше. Защо се получаваше така? Нима я плашеше с грандиозното си познание? Или с властта му над тях? Или просто с невероятния факт, че съществува?

Орелът я поздрави с нещо като усмивка (беше го разбрала с времето).

— Мога ли да вляза? — запита любезно. — Бих желал да разговарям с вас, с вашия съпруг и с господин О'Туул.

Както винаги Никол го гледаше втренчено. Той (или *то*, проблесна за миг в съзнанието ѝ) беше висок, може би два метра и четвърт, а от врата надолу беше оформен като човек. Ръцете и тялото му обаче бяха покрити с нагъсто подредени, катраненочерни пера. Изключение правеха четирите пръста на всяка ръка, които бяха млечнобели и без оперение. От кръста надолу тялото на Орела беше с цвят на човешка плът, но от лъскавината на външния слой се разбираше, че не е правен никакъв опит да се имитира истинска човешка кожа. Липсваха окосмяване, видими стави и полови органи. Стъпалата му бяха без пръсти. Когато Орелът се движеше, в областта на коленете се образуваха гънки, но когато стоеше на място, те изчезваха.

Лицето на Орела хипнотизираше. Главата му беше прекалено едра, от двете страни на изпъкналата човка със сивкав цвят бяха разположени пепелявосиви очи. Когато говореше, човката се отваряше и съвършеният английски се лееше от някакъв електронен ларинкс, разположен дълбоко в гърлото. Перата по темето му бяха бели и рязко контрастираха с тъмносивия оттенък на лицето, врата и гърба. Оперението на лицето му беше рядко, на снопчета.

— Бих ли могъл да вляза? — повтори много учтиво Орелът, когато Никол не се помръдна.

— Разбира се... разбира се — отвърна тя и се дръпна от вратата. — Съжалявам... Просто отдавна не ви бях виждала.

— Добро утро, господин Уейкфийлд, господин О'Туул. Здравейте, деца — изрече Орелът и влезе в дневната.

Патрик и Бенджи отстъпиха назад. От всички деца само Кати и малката Ели не изглеждаха уплашени.

— Добро утро — отвърна Ричард. — Какво можем да направим за вас днес? — поинтересува се той. Орелът *никога* не правеше посещения на добра воля. Неговите визити винаги имаха някаква цел.

— Както казах на съпругата ви при вратата — отвърна Орелът, — трябва да разговарям с вас, тримата възрастни. Възможно ли е Симон да се погрижи за останалите деца за около час, докато ние поговорим?

Никол вече побутваше децата към стаята за игри, когато Орелът я спря.

— Не е необходимо. Те могат да разполагат с целия апартамент. Ние четиримата ще отидем в залата за съвещания от другата страна на коридора.

Охо — тутакси си помисли Никол. — *Това ще да е нещо важно. Никога по-рано не сме оставяли децата сами в апартамента.*

Неочаквано изпита необяснима тревога за тяхната безопасност.

— Извинете, господин Орел. Всичко ли ще е наред с децата, ако останат тук? Искам да кажа, няма да има специални посетители или нещо от този род...?

— Не, госпожо Уейкфийлд — отвърна равнодушно Орелът. — Давам ви думата си, че никой няма да навреди на децата ви.

Отвън в преддверието, когато тримата възрастни се приготвиха да облекат космонавтските си костюми, Орелът ги възпря.

— Не е необходимо. През изтеклата нощ променихме конфигурацията на тази част от сектора. Преградихме херметично коридора от разклонението насам и трансформирахме цялата зона в земеподобна територия. Ще можете да използвате залата за съвещания, без да е необходимо специалното облекло.

Орелът заговори веднага щом се настаниха в обширното помещение:

— Още от времето на първата ни среща, вие искате да знаете защо сте тук. Никога не получавахте конкретен отговор. Сега, след като приключи и последният комплекс от сънни тестове — мога да добавя, успешно — аз съм упълномощен да ви осведомя за следващата фаза на вашата мисия.

Разрешено ми е също така да ви разкажа нещо за себе си. Както всички вие подозирате, аз не съм живо същество — поне не и според вашите определения. — Орелът се разсмя. — Създаден съм от разума, който управлява Орбиталния възел, за да идвам лично при вас, когато става дума за по-деликатни въпроси. По-ранните ни наблюдения върху вашето поведение разкриха неохотата ви да общувате с безтелесни гласове. А когато вече беше решено в качеството си на емисар да бъда създаден аз, или нещо подобно на мен, вие, господин Уейкфийлд, почти успяхте да предизвикате хаос в този сектор, опитвайки се да направите непредвидено и непозволено посещение на административния модул. Така че появата ми по онова време имаше за цел и да преустанови по-нататъшни действия от подобно естество.

А сега — продължи Орелът след миг колебание, — навлизаме в най-важния етап от престоя ви тук. Космическият кораб, който вие наричате Рама, се намира в Хангара. Подложен е на ремонт и технологично обновление. Вие, човешките същества, ще трябва да участвате в процеса на неговото преустройство, защото някои от вас ще се върнат с Рама в Слънчевата система, от която произхождате.

Ричард и Никол се опитаха да го прекъснат едновременно.

— Оставете ме да довърша — рече Орелът. Ние много внимателно сме подготвили моето изказване, така че да даде отговор на всички въпроси, които очакваме да зададете.

Чуждоземният човек-птица огледа поотделно всекиго от тримата възрастни около масата, преди да продължи, но вече по-бавно:

— Обърнете внимание, не казах, че ще се върнете на Земята. Ако „програмата минимум“ успее, тези от вас, които се върнат, ще установят контакт с други човешки същества от вашата Слънчева система, но не на родната ви планета. Само в случай на необходима промяна в основния план, вие ще се върнете на самата Земя. Отбележете също така, че само *някои* от вас ще се върнат. Госпожо Уейкфийлд — Орелът се обърна към Никол, — вие със сигурност ще пътувате отново с Рама. Това е едно от задължителните условия, които поставяме във връзка с тази мисия. Ще оставим на вас и на вашето семейство да изберете кой ще ви придружи в пътуването. Ако решите, можете да пътувате сама и да оставите другите тук, в Орбиталния възел, или пък можете да вземете само някого от останалите. Във всеки случай не можете да пътувате с Рама всички. Поне една годна за

възпроизвеждане двойка ще трябва да остане тук, на Пресечната точка, за да осигури материал за нашата енциклопедия, в случай че обратната мисия завърши с неуспех, което е малко вероятно.

Основната задача на Пресечната точка е да каталогизира формите на живот в този участък на галактиката. Първо място заемат онези форми на живот, които вече могат да излизат в Космоса. Имаме подробни указания да събираме големи количества данни за всеки излязъл в Космоса вид, с който се срещнем. За да осъществим тази задача, ние разработихме специален метод за събиране на данните. Отне ни повече от хилядолетие, изчислено по ваше време. С този метод намаляваме до минимум вероятността намесата ни да доведе до катаклизъм в еволюционната схема на съответния космически вид. Същевременно методът увеличава максимално нашите възможности да съберем важните данни.

Основният ни подход включва изпращане на космически кораб наблюдател с цел запознанство; надяваме се да подмавим космическия вид да дойде при нас, за да го идентифицираме и фенотипизираме. По-късно към същата цел се изпраща втори космически кораб. Неговата задача е преди всичко да задълбочи вече създадената взаимовръзка, а в крайна сметка — да плени група представители на космическия вид, така че върху тях да извършим дългосрочни и подробни наблюдения в избрана от нас околна среда.

Орелът направи пауза.

Както мислите, така и сърцето на Никол препускаха лудешки. Имаше толкова много въпроси. Защо точно тя беше избрана да се върне? Щеше ли да може да види Женевиев? И какво точно влагаше Орелът в думата „плени“ — дали разбираше, че тази дума обичайно се тълкува като враждебна? Защо...

— Мисля, че разбрах повечето от това, което казахте — Ричард беше първият, който заговори. — Но изпуснахте информация, която е от изключително значение. Защо събирате всички тези данни за космическите видове?

Орелът се усмихна.

— В нашата информационна йерархия има три основни нива. Достъпът на даден индивид или вид до съответното ниво е позволен или ограничен в зависимост от комплекс установени критерии. Това, което ви разказах, представлява информация от второ ниво. Фактът, че

първият ви въпрос търси отговор, който се класифицира като информация от трето ниво, говори в полза на вашата интелигентност.

— Означава ли тази бомбастична реч, че няма да отговорите на въпроса? — запита Ричард с нервен смях.

Орелът кимна.

— *А ще ми кажете ли* защо единствено от мен се изисква да се отправя на обратното пътешествие? — попита на свой ред Никол.

— Има много причини — отвърна Орелът. — Първо, ние мислим, че сте най-подготвена физически за обратното пътуване. Освен това нашите данни показват, че по-големите ви възможности за установяване на контакт ще бъдат от изключителна полза след завършването на мисията по пленяването. Има и други съображения, но тези двете са най-важни.

— Кога тръгваме? — запита Ричард.

— Още не е уточнено. Част от програмата зависи от вас. Ще ви осведомим, когато се определи точната дата на отпътуването. Но съм длъжен да ви кажа, че няма да е по-късно от четири месеца.

Ще отпътуваме много скоро — помисли си Никол. — *И поне двама от нас трябва да останат тук, но кои...*

— Няма ли значение коя репродуктивна двойка ще остане тук, на Пресечната точка на орбитите? — запита на свой ред Майкъл, чийто мисли явно следваха тези на Никол.

— Почти никакво, господин О'Туул — отвърна Орелът. — Все пак най-малкото момиче Ели и вие няма да сте приемливи като партньори, защото може да не успеем да ви запазим жив и фертилен до момента, в който тя достигне полова зрялост, но всяка друга комбинация е възможна. Трябва да сме сигурни, че е налице възможността да се създаде здраво поколение.

— Защо? — попита Никол.

— Съществува минимална, но определена вероятност вашата мисия да бъде неуспешна. Тогава двамата, които останат тук, ще бъдат единствените човешки същества, които ще можем да наблюдаваме. Вашият вид е особено интересен за нас, защото току-що сте проходили в Космоса и стигнали до този етап без обичайната помощ.

Разговорът можеше да продължи до безкрайност. Но след още няколко въпроса Орелът рязко стана и оповести, че участието му в обсъждането е приключило. Той подкани хората да побързат с

„разпределението“, както го нарече, защото възнамерявал да започне тутакси работа с онези членове на семейството, които ще пътуват към Слънчевата система. Тяхната задача щяла да бъде да му окажат помощ в проекта за „Земния модул на Рама“. Без повече обяснения Орелът напусна помещението.

Възрастните бяха единогодушни, че временно не бива да съобщават на децата най-важните подробности от срещата с Орела, поне докато те тримата не обмислят и не обсъдят положението помежду си. Същата нощ, след като децата си легнаха, Никол, Ричард и Майкъл разговаряха шепнешком във всекидневната.

Никол подхвана темата, като призна, че изпитва яд и безсилие. Според нея, независимо от милото си държание, Орелът на практика им е заповядал да участват в мисията по завръщането. И нима можеха да му откажат? За своето оцеляване цялото семейство бе напълно зависимо от Орела — или поне от разума, който той представляваше. Не бяха отправени никакви заплахи, но всъщност никакви заплахи не бяха необходими. Те нямаха друг избор, освен да се подчинят на разпорежданията на Орела.

— Но кой от семейството ще остане на Пресечната точка? — зачуди се почти на глас Никол. А Ричард отсече, че според него е абсолютно задължително да остане поне един възрастен. Аргументите му бяха убедителни: всяка двойка деца, дори Симон и Патрик, ще имат нужда от опита на възрастен и от неговите напътствия, за да могат да бъдат щастливи при създалите се обстоятелства. Тогава Майкъл доброволно предложи да остане, като твърдеше, че и без друго за него вероятността да преживее обратното пътуване, е минимална.

И тримата бяха единогодушни, че очевидно едно от намеренията на орбиталния разум беше човешките същества да прекарат в сън по-голямата част от пътуването си до Слънчевата система. В противен случай какъв беше смисълът на всички сънни тестове? Никол не беше възхитена, че децата ще „отсъстват“ в критични за развитието си периоди. предложи да се върне сама, като остави цялото семейство на Пресечната точка. В края на краищата, разсъждаваше тя, дори и да се включат в това пътуване, децата пак нямаше да живеят „нормален“ земен живот.

— Ако правилно тълкуваме думите на Орела — каза тя, — всеки, който потегли по обратния път, в крайна сметка ще завърши живота си

като пътник на Рама, отправил се към някое друго местоназначение в Галактиката.

— Не можем да бъдем абсолютно сигурни — възрази й Ричард. — От друга страна, който и да остане тук, със сигурност е обречен да не види други човешки същества, освен членовете на семейството.

Ричард добави, че независимо от обстоятелствата възнамерява да участва в обратното пътуване — не само за да бъде другар на Никол, но и за да преживее това приключение.

През тази първа вечер тримата не можаха да постигнат съгласие за разпределението на децата. Но със сигурност решиха въпроса какво ще правят възрастните. Майкъл О'Туул щеше да остане на Пресечната точка. Никол и Ричард щяха да пътуват обратно към Слънчевата система.

По-късно Никол си легна, но не успя да заспи. Продължи да обмисля всички възможни варианти. Беше сигурна, че някой ден Симон ще стане по-добра майка, отколкото Кати. Освен това, Симон и чичо Майкъл доста си допадаха, а Кати не би пожелала да се раздели с баща си. Но кой щеше да остане и да се ожени за Симон? Трябваше ли това да бъде Бенджи, който обичаше сестра си до полуда, но никога нямаше да е в състояние да участва в задълбочен разговор?

Никол се въртя в леглото часове наред. В интерес на истината, нито един от вариантите не й допадаше. Прекрасно разбираше източника на своето безпокойство. Решението обаче беше взето: за пореден път тя беше принудена да се раздели (и то може би завинаги) с част от своето семейство, с хората, които обичаше. И ето че посред нощ, както си лежеше, при нея се върнаха призраците и болката от минали разлъки. Сърцето я заболя, като си представи раздялата, която ги очакваше след няколко месеца. Образите на майка й, на баща й и на Женевиер дърпаха тънките струни на душата й.

Всъщност животът може би представлява именно това — помисли си тя потисната — Безкраен низ от болезнени разлъки.

4.

— Мамо, татко, събудете се. Трябва да поговорим.

Никол сънуваше. Разхождаше се из гората зад семейната вила в Бовоа. Беше пролет и цветята бяха великолепни. След няколко секунди успя да осъзнае, че Симон седи на леглото им.

Ричард се протегна и целуна дъщеря си по челото.

— Какво има, скъпа? — запита той.

— Ние с чичо Майкъл казахме заедно сутрешната си молитва, но видях, че е разстроен — ведрият поглед на Симон се местеше от единия родител на другия. — Той ми разказа всичко за вчерашния ви разговор с Орела.

Когато Симон продължи, Никол бързо седна в леглото.

— Разполагах с повече от час да обмисля всичко внимателно. Зная, че съм само едно тринадесетгодишно момиче, но вярвам, че съм открила такова разрешение на този, ъ-ъ, на въпроса за разпределението, което ще направи всички в семейството щастливи.

— Скъпа моя Симон — отвърна Никол и се присегна към дъщеря си, — не ти носиш отговорността за решаването на...

— Не, майко — прекъсна я внимателно Симон. — Изслушайте ме, моля ви. Моето решение включва нещо, което вие, възрастните, никога няма да вземете предвид. Може да произлезе само от мен. Очевидно, това ще бъде най-добрият план за всички засегнати.

Ричард беше смръщил вежди.

— За какво говориш? — запита той.

Симон си пое дълбоко дъх.

— Искам да остана на Пресечната точка с чичо Майкъл. Ще стана негова съпруга и ние ще представляваме „репродуктивната двойка“ на Орела. Не е нужно да остава никой друг. Майкъл и аз ще бъдем щастливи да задържим Бенджи с нас.

— Какво-о-о? — извика Ричард. Той беше слисан. — Чичо ти Майкъл е на седемдесет и две! А ти още нямаш четиринадесет години! Това е нелепо, абсурдно... — неочаквано замлъкна.

Зрялата млада жена, която беше негова дъщеря, се усмихна.

— По-нелепо от Орела? — отвърна тя. — По-абсурдно от обстоятелството, че изминахме осем светлинни години от Земята, за да се срещнем с гигантски интелигентен триъгълник, който сега се готви да ни изпрати в обратна посока?

Никол гледаше Симон със страхопочитание и възхита. Не каза нищо, но се пресегна и силно прегърна дъщеря си. Очите ѝ плуваха в сълзи.

— Всичко е наред, мамо — изрече Симон, когато майка ѝ охлаби прегръдката. — След като се възстановите от първоначалния шок, ще разберете, че моето предложение е най-добро за момента. Ако ти и татко тръгнете заедно на обратното пътешествие, както мисля, че е редно да постъпите, тогава или Кати, или Ели, или аз трябва да останем тук на Пресечната точка, и да се омъжим или за Патрик, или за Бенджи, или за чичо Майкъл. Единствената генетично сигурна комбинация е между мен или Кати и чичо Майкъл. Премислила съм всички възможности. Майкъл и аз сме много близки. Изповядваме една и съща религия. Ако останем тук и се оженим, всяко едно от останалите деца ще има възможността да избира. Могат да останат с нас, или да се върнат в Слънчевата система с теб и татко.

Симон докосна с длан китката на баща си.

— Татко, знаей, че по ред причини ти ще го понесеш много по-тежко от майка. Все още не съм споменала нищо пред чичо Майкъл. Бъди сигурен, че предложението не е негово. Ако ти и майка не ме подкрепите, няма да излезе нищо. И без това Майкъл трудно ще приеме този брак, дори вие да нямате нищо против.

Ричард поклати глава.

— Симон, ти си изумително момиче. — Той я прегърна. — Дай ни възможност да го премислим. Обещай ми, че няма повече да повдигаш този въпрос, преди майка ти и аз да го обсъдим.

— Обещавам. Благодаря и на двама ви. Обичам ви — добави от вратата на спалнята.

Тя се извърна и тръгна по осветения коридор. Дългата ѝ черна коса се спускаше почти до кръста.

Ти си станала жена — помисли Никол, докато наблюдаваше грациозната походка на Симон. — *И не само физически. Твърде зряла си за годините си.* Никол си представи Майкъл и Симон като съпрузи и се учуди, че идеята не ѝ беше противна. *Като се вземе всичко*

предвид — рече си Никол, осъзнавайки, че след първоначалните протести Майкъл О'Туул щеше да бъде много щастлив, — *твоето предложение може би ще се окаже най-безболезненото решение в случая.*

Симон не се отказа от намерението си дори когато Майкъл ожесточено се противопостави на това, което нарече „предложение за мъченичество“. Много търпеливо тя му обясни, че съюзът между тях двамата е единственият възможен брак. По всеобща преценка Кати и той бяха несъвместими личности, пък и Кати все още си беше малко момиче, до нейната полова зрялост оставаха около година — година и половина. Нима той предпочиташе Симон да се омъжи за един от своите полубратя и така да извърши кръвосмешение? *Не, не*, отвърна той.

Майкъл склони, когато проумя, че не съществува друга възможност, и че нито Ричард, нито Никол имат особени възражения срещу брака. Ричард, разбира се, изказа съгласието си под формата на „при тези необичайни обстоятелства“, но Майкъл беше наясно, че бащата на Симон поне отчасти е възприел идеята тринадесетгодишната му дъщеря да се ожени за мъж, достатъчно възрастен да ѝ бъде дядо.

За една седмица, с активното участие на децата беше решено, че Кати, Патрик и малката Ели ще тръгнат заедно с Ричард и Никол на обратното пътешествие с Рама. Патрик не беше склонен да изостави баща си, но Майкъл О'Туул бе категоричен, че животът на шестгодишния му син ще бъде по-интересен и по-удовлетворителен, ако замине с останалата част от семейството. Така остана само Бенджи. Обясниха на трогателното момченце, чиято биологична възраст беше осем, но умствената — не повече от три години, че е добре дошло както на Рама, така и на Пресечната точка. Той едва ли разбираше какво ще се случи със семейството. Определено не беше подготвен да направи толкова решителен избор. Това го изплаши и обърка; беше безкрайно смутен и потъна в дълбока депресия. Ето защо семейството отложи разговора за съдбата на Бенджи за неопределено бъдеще.

— Ще отсъстваме ден и половина, може би два — рече Орелът на Майкъл и децата. — Рама се реконструира в едно хале на около десет хиляди километра от тук.

— Но и аз искам да ида — обади се кисело Кати. — Аз също имам някои добри идеи за земния модул.

— Ще те включим в по-късна фаза на процеса — каза успокоително Ричард. — Ще направим проектантски център тук, съвсем наблизо, в залата за съвещания.

Най-сетне Ричард и Никол приключиха със сбогуването и се присъединиха към Орела, който ги очакваше в коридора. Облякоха специалните костюми и преминаха в общата зона на сектора. Никол долавяше, че Ричард е възбуден.

— Наистина обичаш приключенията, нали, скъпи?

Той кимна.

— Мисля, че Гьоте беше казал, че всички желания на един човек могат да се разделят на четири съставни части — любов, приключение, власт и слава. Личността ни се определя от това до каква степен се стреми към всяка една от тези съставни части. За мен приключението винаги е стояло на първо място.

Когато заедно с Орела се качиха в очакващата ги кола, Никол беше замислена. Капакът се затвори над тях и докато пристигнаха в транспортния център, те пак не видяха нищо по пътя.

Приключението е много важно за мен — мислеше си Никол. — А когато бях млада, главната ми цел беше славата. — Усмихна се вътрешно. — Но сега категорично е любовта... Ще бъдем отегчителни, ако не се променяме.

Пътуваха със совалка като онази, която ги беше докарала на Пресечната точка. Орелът седеше отпред, а Ричард и Никол — отзад. Гледката, която се откриваше към сферичните модули, транспортните коридори и целия осветен триъгълник, беше фантастична.

Пътуваха в посока Сириус — господстващата атракция в пространството, заобикалящо Пресечната точка. Огромната, млада бяла звезда грееше в далечината. Изглеждаше приблизително с размера на родното им Слънце, ако човек го гледа откъм астероидния пояс.

— Как избрахте това място за Пресечна точка? — попита Ричард Орела, след като бяха летели около час.

— Какво имате предвид?

— Защо тук? Защо в системата на Сириус, а не някъде другаде?

Орелът се разсмя.

— Мястото е временно. Веднага след отпътуването на Рама, ние ще се преместим.

Ричард изглеждаше объркан.

— Искате да кажете, че целият триъгълник *се придвижва*? — той се извърна и погледна конструкцията, която блещукаше неясно в далечината. — Къде е двигателната система?

— Всеки един от модулите има известна възможност за изтласкване, но тя се използва само в случай на авария. Придвижването от едно място на друго се осъществява чрез това, което вие наричате влекачи. Те се скачват със специални съоръжения към страничната част на сферите и на практика осигуряват цялата промяна в траекторията скорост.

Никол си мислеше за Майкъл и Симон и беше разтревожена.

— Къде ще бъде преместена Пресечната точка? — попита тя.

— Вероятно все още не е уточнено — отвърна с безразличие Орелът. — Но местоположението винаги е стохастична функция и зависи от това как протичат различните дейности.

Замълча за миг, а после продължи:

— Когато работата ни на определено място завърши, цялата система — Пресечната точка, Хангарът и Междинната станция — се премества в друг район, който ни интересува.

На задната седалка Ричард и Никол се спогледаха мълчаливо. Беше им трудно да осъзнаят значението на това, което говореше Орелът. *Цялата Пресечна точка се изместваше!* Беше трудно за вярване.

Ричард реши да смени темата.

— Какво е вашето определение за космически вид? — попита той Орела.

— Онзи, който се е осмелил сам или чрез роботи заместници да проникне извън осезаемата атмосфера на родната си планета. Ако планетата му няма атмосфера или ако видът изобщо не притежава планета, тогава определението е много по-сложно.

— Искате да кажете, че има мислещи същества, които са се развили във вакуума? Нима това е възможно?

— Вие сте шовинисти по отношение на атмосферата — отвърна Орелът. — Като всички живи същества, вие ограничавате начините, по които може да съществува живот, до тези подобни на вашия.

— Колко космически вида има в нашата Галактика? — запита малко по-късно Ричард.

— Това е една от целите на нашата програма — да намерим точния отговор на този въпрос. Нали си спомняте, че Млечният път наброява над сто милиарда звезди? Малко повече от една четвърт от тях са заобиколени с планетарни системи. Ако на всеки милион звезди с планетарни системи една е дом на космически вид, то тогава само в нашата галактика ще има двадесет и пет хиляди космически вида.

Орелът се извърна и изгледа Ричард и Никол.

— Установеният брой космически видове в галактиката, както и честотата, с която се срещат във всеки определен район, е информация от трето ниво. Но мога да ви кажа нещо друго. В галактиката има зони, където средният брой космически видове е по-висок от един на сто звезди.

Ричард подсвирна.

— Това е смайващо — обърна се възбудено към Никол. — То означава, че местното еволюционно чудо, което е създало нас, е обичайна парадигма^[1] за Вселената. Ние със сигурност сме уникални, защото никъде другаде процесът, който ни е създал, не се е повторил по идентична схема. Но характеристиките, които са действително типични за нашия вид — а именно способността да моделираме света, в който живеем, да го разбираме, да осъзнаваме мястото си в системата — тази способност трябва да е присъща на хиляди същества! Защото без нея те не биха могли да се превърнат в космически вид.

Никол беше зашеметена. Припомни си един подобен момент от миналото. Беше преди много години, когато двамата с Ричард се намираха в залата с фотографите на пещерата на октопаяците. Тогава тя се мъчеше да проумее безкрайността на Вселената в смисъл на цялостно информационно съдържание. Сега отново осъзна, че целият набор познания, които се намират в човешко владение, всяко нещо, научено или преживяно от човешкия вид, не е нищо повече от дребна

песъчинка в морето от пясък, което представляваше онова, което някога е било научено от всички разумни същества във Вселената.

[1] Парадигма — (гр.) — ред от елементи с точно определена последователност. — Б.пр. ↑

5.

Совалката спря на няколкостотин километра от Хангара. Съоръжението имаше особена форма — съвършено плоско отдолу, но закръглено отстрани и отгоре. Трите завода на Хангара — два по краищата и един в средата — приличаха на геодезически куполи. Извисяваха се на шестдесет или седемдесет километра от дъното на конструкцията. Покривът между тези заводи беше много по-нисък, само осем или десет километра над плоската равнина. Така целият покрив на Хангара отвън наподобяваше на тригърба камила, ако разбира се, съществува такова животно.

Орелът, Ричард и Никол спряха да погледат един космически кораб с формата на морска звезда. Според Орела той вече беше проверен, ремонтиран и готов за следващото си пътешествие. Морската звезда се измъкна от лявата гърбица. В сравнение с Хангара или с Рама това возило беше малко. И все пак разстоянието от центъра му до края на всеки лъч беше почти десет километра. То започна да се върти около оста си веднага щом се освободи от Хангара. Докато совалката стоеше „паркирана“ на някакви си петнайсетина километра, морската звезда увеличи скоростта на въртене до десет оборота в минута. Веднага щом тази скорост стана постоянна, тя изфуча наляво.

— От тази група кораби остава само РАМА — рече Орелът. — Гигантското колело, което беше първо на опашката, докато чакахте край Междинната станция, замина преди четири месеца. Изискваше минимално преустройство.

Ричард понечи да попита нещо, но се въздържа. По време на полета от Пресечната точка насам беше проумял, че Орелът на практика доброволно им предоставя цялата информация, която му е разрешено да поднесе.

— Рама се оказа едно предизвикателство — продължи Орелът. — И все още не сме сигурни кога точно ще бъдем готови.

Совалката приближи десния купол на Хангара. Ако той можеше да се сравни с циферблат на часовник, на мястото, където щеше да се намира петият час, започнаха да проблясват светлини. При по-

внимателно вглеждане Ричард и Никол забелязаха, че са се отворили няколко малки вратички.

— Налага се да облечете костюмите — каза Орелът. — Щеше да бъде голям подвиг на техниката, ако това огромно място можеше да се конструира така, че атмосферата в него да се променя според обстоятелствата.

Никол и Ричард се облякоха, докато совалката паркира край една Стоянка, много наподобяваща онази в техния транспортен център.

— Чувате ли ме добре? — запита Орелът, изпробвайки системата за свръзка.

— Роджър — отвърна Ричард в своя шлемофон. С Никол се спогледаха и се разсмяха, припомняйки си дните, когато бяха космонавти на „Нютон“.

Орелът ги поведе по дълъг и широк коридор. В края му завиха надясно, минаха през една врата и излязоха на просторна тераса, разположена на десет километра над пода на завода и надхвърляща по размери човешкото въображение. Когато надникна в огромната бездна, Никол почувства коленете си да омекват. Независимо от безтегловността, вълни на световъртеж заляха и нея, и Ричард. Дватамата се отдръпнаха едновременно, втрениха се един в друг и се опитаха да асимилират това, което току-що бяха видели.

— Внушителна гледка — това беше коментарът на Орела.

Колко невероятно скромно казано — помисли си Никол. Много бавно отново сведе поглед към вдъхващия страхопочитание спектакъл. Този път стискаше парапета с две ръце, за да не изгуби равновесие.

Заводът под тях бе побрал целия Северен полуцилиндър на Рама — от входния пристан, където бяха акостирали с „Нютон“ и откъдето бяха влезли, до Централната равнина край бреговете на Цилиндричното море. Вече нямаше море и нямаше рамиански град Ню Йорк, но за сметка на това там можеше да се види автентично имение, толкова истинско, колкото ако се намираше в Род Айлънд, Америка.

Кратерът и падината в северната част на Рама бяха все още там, съвършено недокоснати, включително и външната обвивка. Както бяха застанали на терасата, Ричард и Никол виждаха тези сегменти от Рама вдясно, почти зад себе си. Пред тях на перилата бяха окачени дузина телескопи, всеки един с различна степен на увеличение. Оттам тримата можаха да видят вертикалните и наклонени стълбища,

наподобяващи трите пръчки на чадър, които се спускаха (или изкачваха) на тридесет хиляди стъпки към Централната равнина на Рама.

Останалата част от Северния полуцилиндър беше разрязана. Лежеше под тях оголена. Частите ѝ не бяха пряко свързани с падината или една с друга, но все пак бяха разположени в съседни сектори, подредени по права линия. Всяка част беше с площ приблизително шест-осем квадратни километра, а поради извивката ръбовете ѝ се издигаха значително над пода.

— Това разположение улеснява първоначалните работи — обясни Орелът. — Влизането и излизането с всички съоръжения ще е прекалено трудно, ако затворим цилиндъра.

С помощта на телескопите Ричард и Никол видяха, че в две от зоните на Централната равнина кипи активна дейност. Не можеха да изброят роботите, които се придвижваха насам-натам по пода на завода под тях. Нито пък в много от случаите можеха да определят какво се върши. Това беше машиностроене в мащаби, за които хората не бяха и сънували.

— Доведох ви най-напред тук, за да добиете обща представа — рече Орелът. — По-късно ще слезем долу и ще можете да видите повече подробности.

Ричард и Никол го зяпаха онемели. Орелът се разсмя и продължи.

— Ако се вгледате внимателно и съпоставите нещата, ще забележите, че два обширни района от Централната равнина — този до Цилиндричното море и другият, до края на стълбищата, — са напълно оголени. Точно това са местата, където се извършва ново строителство. Между тези два района Рама изглежда абсолютно същата, каквато я оставихте. Разполагаме с общи технически насоки и променяме само онези райони, които ще бъдат използвани по време на следващите мисии.

Ричард се оживи.

— Нима искате да кажете, че този космически кораб се използва *многократно*? И че за всяка мисия се извършват само *необходимите* промени?

Орелът кимна.

— Тогава оня конгломерат от небостъргачи, който наричаме Ню Йорк, може би е бил изграден за някоя *по-ранна* мисия и просто е *останал*, защото не са били необходими промени?

В отговор на риторичния въпрос на Ричард Орелът не каза нищо. Той сочеше към северния район на Централната равнина.

— Онова хей там ще представлява вашата територия. Току-що привършихме с работите по инфраструктурата, с това, което вие наричате „комунално строителство“ — вода, електричество, канализация и контрол на околната среда над повърхността. В довършителните работи ще има възможност за извършване на промени. Точно за това ви доведохме тук.

— Каква е онази малка куполообразна сграда, южно от оголения район? — запита Ричард. Все още беше зашеметен от представата, че Ню Йорк е бил някакъв остатък, реликва от по-раншно пътешествие на Рама.

— Това е контролният център — отвърна Орелът. — Съоръжението, което ще управлява процесите във вашата територия, се намира там. Обикновено контролният център е скрит под повърхността, в обвивката на Рама, но във вашия случай конструкторите решиха да го поставят в Равнината.

— Какво представлява онзи голям район, хей там? — запита Никол, сочейки към разчистената територия, която щеше да се падне точно на север от Цилиндричното море, ако Рама беше напълно сглобена.

— Не ми е разрешено да ви кажа — отвърна Орелът. — Всъщност, учуден съм дори от факта, че ми беше позволено да ви го покажа. Обикновено завръщащите се пътешественици изобщо не знаят какво се намира на кораба извън територията, която обитават. Оптималният план е всеки вид да остане в рамките на своя модул.

— Виж онази могила, или може би кула в центъра — обърна се Никол към Ричард, насочвайки вниманието му към другия район. — Трябва да е висока почти два километра.

— И е оформена като поничка. Искам да кажа, че в средата е куха.

Можеха да видят, че външните стени на това, което вероятно беше втори модул за обитаване, бяха до голяма слепен изградени. От пода на завода не можеше да се види нищо във вътрешността.

— Не може ли поне да ни намекнете кой или какво ще живее там? — запита Никол.

— Да вървим — рече твърдо Орелът, поклащайки глава. — Време е да слизаме.

Ричард и Никол се откъснаха от телескопите, хвърлиха по един бегъл поглед върху общото разположение на тяхната жилищна територия (която в никакъв случай не беше в толкова напреднал стадий на конструиране, колкото другата) и последваха Орела обратно към коридора. След пет минути стигнаха до нещо, което техният водач обяви за асансьор.

— Трябва внимателно да закопчеете коланите си, когато седнете — каза Орелът. — Пътуването е доста бързо.

Ускорението, което набра странната овална капсула беше мощно и стана за момент. Забавянето след по-малко от пет минути беше също толкова рязко. Бяха стигнали до основата на завода.

— Това чудо пътува със скорост триста километра в час? — запита Ричард след кратко пресмятане наум.

— Освен ако не бърза — отвърна Орелът.

Ричард и Никол го последваха по основата на завода. Тя беше безкрайна. В много отношения беше по-впечатляваща от самата Рама, защото почти половината космически кораб беше разположен на пода около тях. И двамата си припомниха изумлението, което ги беше обзело, докато пътуваха със седалковия лифт на Рама и отвисоко, над Цилиндричното море, можеха да наблюдават тайнствените хорни на Южната падина. Тогавашните чувства на уважение и страхопочитание се завърнаха и дори се засилиха, когато Ричард и Никол с широко отворени очи наблюдаваха дейността, която кипеше около и над тях в завода.

Асансьорът ги беше оставил на нивото на пода, точно край една от частите на техния жилищен комплекс. Пред тях се намираше обвивката на Рама. Двамата с бързи крачки прекосиха разстоянието от изхода на асансьора до нея.

— Около двеста метра дебелина — отбеляза Ричард, отговаряйки на един въпрос, който си бяха задавали още в първия ден на Рама.

— Какво ще има в обвивката под нашата жилищна територия? — запита Никол.

Орелът вдигна три от четирите си пръста, показвайки, че се интересуват от информация на трето ниво. И двамата човеци се разсмяха.

— Вие ще дойдете ли с нас? — запита Никол Орела няколко минути по-късно.

— Във вашата слънчева система? Не, не мога — отвърна той. — Но признавам, ме би ми било интересно.

Орелът ги поведе към зона на оживена дейност. Няколко десетки работи се трудеха върху обширна цилиндрична конструкция, дълга около шестдесет метра.

— Това е заводът за основна преработка на водата — каза Орелът. — Всичките течности, които попаднат в дренажите или каналите на вашата територия, в края на краищата ще стигнат дотук. Пречистената вода ще се изпомпва обратно в колонията, а останалите химически вещества ще се задържат за друга употреба. Този завод ще е запечатан и в него няма да имате достъп. Използва технологии, които са твърде далеч от вашето ниво на развитие.

Сетне Орелът ги поведе нагоре по вертикалната стълба в самата колония. Направиха една изтощителна обиколка. Във всеки сектор Орелът им демонстрираше основните отличителни характеристики на съответната зона и после, без прекъсване, подаваше заповед на някой робот да ги пренесе до съседния сектор.

— Какво точно искате да направим тук? — поинтересува се Никол след няколко часа, когато Орелът се готвеше да ги поведе към передната част от бъдещия им дом.

— Нищо специално — отвърна Орелът. — Това ще е единственото ви посещение до самата Рама. Искяхме да почувствате размера на вашата територия, в случай че това ви е необходимо за проектирането. В жилищния модул разполагаме с макет в мащаб 1:2000 — цялата останала работа ще бъде свършена там. — Той погледна към Ричард и Никол. — Можем да тръгваме, когато пожелаете.

Никол седна върху една сива метална кутия и се заоглежда наоколо. Само броят и разнообразието на роботите около нея бяха достатъчни да я зашеметят. Почувства се замаяна още в мига, когато прекрачи терасата, на завода и сега вече беше свършено претръпнала. Протегна ръка към Ричард.

— Разбирам, че трябва да запаметявам това, което виждам, но вече нищо не разбирам. Преситена съм от информация.

— И аз — призна си Ричард. — Никога не съм си и помислял за възможно да съществува нещо по-невероятно и по-непонятно от Рама, но ето го този завод.

— Задаваш ли си въпроса — каза Никол, — как ли изглежда заводът, в който е създадено това нещо? Или още по-точно, представяш ли си поточната линия за Пресечната точка?

Ричард се разсмя.

— Можем да продължим това изреждане до безкрайност. Ако Пресечната точка действително е машина, както изглежда, тя със сигурност е от по-висок клас от Рама. Вероятно Рама е конструирана тук. Бих предположил, че се контролира от Пресечната точка. Но какво е създадо и управлява Пресечната точка? Нима е същество като нас, резултат от биологична еволюция? И дали въобще все още съществува в смисъл, който е разбираем за нас? Или е преминало в някаква друга форма на съществуване, удовлетворено да упражнява влиянието си чрез съществуването на тези удивителни машини, които е създадо?

Ричард приседна край жена си.

— Дори на мен ми дойде много. Мисля, че също съм преситен... Да се връщаме при децата.

Никол се наведе и го докосна.

— Ти си много умен мъж, Ричард Уейкфийлд. — Знаеш, че това е една от причините да те обичам.

Голям робот, наподобяващ асансьор-вилица, се изтъркала покрай тях. Носеше някакви навити метални листове. Ричард отново поклати учудено глава.

— Благодаря ти, скъпа — промълви след кратко мълчание. — Знаеш, че и аз те обичам.

Двамата се изправиха и направиха знак на Орела, че са готови да си тръгват.

На следващата нощ, отново в своя апартамент в жилищния модул, Ричард и Никол бяха все още будни половин час след като се бяха любили.

— Какво има, скъпи? — запита Никол. — Нещо не е наред ли?

— Днес изпаднах в едно от онези мъгляви състояния — рече Ричард. Продължи почти три часа.

— Господи! — Никол седна в леглото. — Сега добре ли си? Искаш ли да взема скенера и да видим какво ще ни каже биометрията?

— Не — Ричард поклати глава. — Моите мъгли никога не се хващат от твоите апарати. Но тази наистина ме разтревожи. Осъзнах колко съм безпомощен през това време. Почти не съм в състояние да помръдна, та камо ли да помогна на теб или децата при опасност. Това ме плаши.

— Можеш ли да си припомниш какво я провокира този път?

— Съвсем ясно. Както винаги. Мислех си за пътуването ни до Хангара и по-специално за другата жилищна територия. По невнимание започнах да си припомням някои несвързани моменти от моята одисея на Рама и тогава внезапно се появи мъглата. Беше гъста. Не съм сигурен, че през първите пет минути бих разпознал дори и теб.

— Съжалявам, скъпи.

— Сякаш нещо следи мислите ми. И когато се пресегна към определен участък от моите спомени, тогава БАМ! Отправя ми се някакво предупреждение.

Ричард и Никол мълчаха почти минута.

— Когато затворя очи — каза Никол, — все още виждам онези работи да се щурат из Рама.

— И аз.

— И въпреки това все още ми е трудно да повярвам, че е било истина, а не нещо, което съм сънувала или съм видяла на кино. — Никол се усмихна. — През изминалите четиринадесет години животът ни е просто невероятен, нали, скъпи?

— Права си — рече Ричард и се обърна настрани, в положението, в което обичайно заспиваше. — И кой знае? Може пък най-интересното да е все още пред нас?

6.

Холографският модел на Ню Идън в мащаб 1:2000 се проектираше в центъра на голямата зала за съвещания. Земната територия във вътрешността на Рама в действителност щеше да заема площ от сто и шестдесет квадратни километра, разположени в Централната равнина, точно срещу основата на дългата северна стълба. Обемът ѝ щеше да бъде двадесет километра дължина по посока, на радиуса на цилиндъра, осем километра ширина по посока успоредна на оста на въртене, и осем километра височина от основата на колонията до издигащия се покрив.

Моделът на Ню Идън в залата за съвещания, който Орелът, Ричард и Никол използваха за проектиране, беше с по-приемливи размери. Вместваше се безпроблемно в единственото просторно помещение на жилищния модул, а холографската му проекция даваше възможност на проектантите да се разхождат сред различните участъци. Промените се извършваха с компютърни подструктури, задействани чрез речева команда от Орела.

— Отново променихме мнението си — обяви Никол в началото на третото обходно обсъждане на проекта. С черното „фенерче-показалка“ тя очерта струпването на сгради в центъра на колонията.

— Сега си мислим, че предложението всичко да се намира на едно място не е подходящо. Хората ще бъдат твърде нагъсто. Ние с Ричард смятаме, че ще бъде по-разумно зоните за живеене и малките магазинчета да се разположат в четирите отделни селца в ъглите на правоъгълника. Само онези сгради, които ще се използват от всички колонисти, трябва да се намират в центъра на комплекса.

— Естествено новото ни предложение ще измени коренно, транспортния план, който обсъждахме вчера — добави Ричард, — а също и специфичното, независимо разположение на парковете — Шеруудския лес, езерото Шекспир и връх Олимп. Но всички първоначални елементи могат да бъдат вмъкнати в настоящия ни проект за Ню Идън — ето, погледнете тази скица и ще видите как сме разместили всичко.

Орелът сякаш направи гримаса, докато гледаше втренчено своите помощници човеци. След секунда погледна картата в електронния бележник на Ричард.

— Надявам се това да е последното значително изменение — отбеляза той. — Няма да напреднем много, ако всеки път, когато се срещнем, на практика започваме да проектираме от самото начало.

— Съжаляваме — обади се Никол, — но ни беше необходимо известно време да схванем значението на нашата задача. Сега вече разбираме, че проектираме жизненото пространство на близо две хиляди души, в което те ще прекарат немалък срок и ако се налагат някои промени за получаването на нужния резултат, то тогава трябва да си дадем необходимото време.

— Виждам, че сте увеличили броя на големите структури в централния комплекс — каза Орелът. — Какво е предназначението на онази сграда зад библиотеката и залата?

— Това е център за спорт и възстановяване — отвърна Никол. — Тук ще има пътека за тичане, бейзболно игрище, поле за игра на сокър, тенискортове, гимнастически салон и плувен басейн, плюс достатъчно места за зрители във всяка зона, които да могат да поберат почти всички жители. Ричард и аз вярваме, че спортът ще заема важно място в Ню Идън, особено след като толкова много от обичайните задачи ще бъдат извършвани от биотите.

— Увеличили сте размерите на болницата и училищата...

— Бяхме прекалено консервативни в първоначалното разпределение на пространството — прекъсна го Ричард. — Не оставихме достатъчно непредназначена за нищо територия, за дейности, които все още не сме определили съвсем точно.

Всяка от първите две срещи по проектирането траеше по десет часа. В началото както Ричард, така и Никол искрено се учудваха от бързината, с която Орелът интегрира техните забележки в точни конструкторски препоръки. На третата среща вече бяха свикнали със скоростта и прецизността на неговите обобщения. Но чуждоземният биот все още ги удивляваше с подчертания интерес, който демонстрира към някои от подробностите, свързани с културата. Той например ги разпита надълго и нашироко за името, което дадоха на новата колония. След като Никол му обясни, че е много важно

територията все пак да се казва някак. Орелът попита за значението и съдържанието на названието „Ню Идън“^[1].

— Почти цяла вечер нашето семейство обсъждаше въпроса за името на колонията — обясни Ричард — и имаше много подходящи предложения, главно от човешката история и литература. Името „Утопия“ беше основният кандидат. „Аркадия“, „Рай“, „Конкордия“, „Бовоа“ бяха подложени на сериозно обсъждане. Но накрая решихме, че най-добрият избор е Ню Идън.

— Разбирате ли — добави Никол, — митологичният Идън е бил начало, отправна точка за онова, което можем да наречем съвременна западна култура. Това е бил един рай на изобилието и цъфтежа, предназначен, по общо мнение, предимно за човеците от един всемогъщ бог, който също така е създал и всичко останало във Вселената. Този първи Идън е бил богат на живи твари, но беден откъм технологии.

— Ню Идън също е едно начало. Но в почти всяко отношение противоположност на древната градина. Ню Идън е технологическо чудо без всякакви форми на живот, поне първоначално, с изключение на няколкото човешки същества.

След като вече бяха уточнили общото разположение на колонията, оставаше да решат хиляди малки подробности. Кати и Патрик имаха за задача да проектират парковете в съседство с всяко от четирите селца. Макар че нито един от двамата не беше виждал истински стрък трева, цвете или дърво, те бяха гледали много филми и безброй фотографии. Излязоха с четири различни изискани проекта за петте акра^[2] открито пространство, обществени градини и пешеходни алеи в селищата.

— Но откъде ще вземем трева? И цветя? — попита Кати Орела.

— Ще ги донесат хората от Земята — отвърна той.

— Откъде ще знаят какво да донесат?

— Ние ще им кажем.

Пак Кати беше тази, която изтъкна, че в проекта на Ню Идън е изпуснат един ключов елемент, онзи, който беше играл толкова голяма роля в приказките за лека нощ, които майка ѝ беше разказвала на своето малко момиченце.

— Никога не съм виждала зоопарк. Може ли да има зоопарк в Ню Идън?

На следващата проектантска среща Орелът промени основния план, за да включи един малък зоопарк в периферията на Шеруудския лес.

По повечето технологически подробности в Ню Идън работеха заедно Ричард и Орелът. Никол се занимаваше с жизнената среда. Първоначално Орелът беше предложил за всички домове в колонията един вид къщи със стандартен комплект мебели. Тогава Никол се беше изсмяла на глас.

— Определено не сте научили много за нас като вид — рече тя. — Човешките същества се нуждаят от разнообразие. Иначе се отеждат. Ако направим всичките къщи еднакви, хората тутакси ще започнат да ги променят.

Тъй като разполагаше с ограничено време (търсената от Орела информация караше Ричард и Никол да работят по десет-дванадесет часа в денонощието, но за щастие Майкъл и Симон бяха доволни, че могат да се грижат за децата), Никол се спря на осем основни типа къщи и на четири вида модулно обзавеждане. Така общо се получаваха тридесет и две различни комбинации за живеене. Изменяйки външния вид на къщите във всяко едно от четирите села (с подробности, които Никол разработи съвместно с Ричард, след като получи известно количество полезна информация от специалиста по история на изкуствата Майкъл О'Туул), Никол най-накрая постигна целта си — да създаде жизнено пространство за едно ежедневие, което да не е еднообразно и безинтересно.

Само за няколко часа Ричард и Орелът постигнаха съгласие за системите на транспорт и съобщения, както външни, така и вътрешни. Донякъде ги затрудни цялостният контрол на околната среда и външния вид на биотите. Първоначалното предложение на Орела, което трябваше да бъде определящо за инфраструктурата на Ню Идън, включваше дванадесет часа светлина и дванадесет часа мрак. Периодите слънчево, облачно или дъждовно време щяха да бъдат на равни интервали и предсказуеми. На практика не се предвиждаше да има промени в температурата, които да са функция на мястото и времето.

Когато Ричард помоли за сезонни изменения в продължителността на деня и за по-голяма променливост във всички параметри на времето, Орелът подчерта, че допускането на тези

„значителни вариации“ в огромния обем въздух на колонията ще доведе до използването на много повече „критични компютризиращи възможности“, отколкото са били включени първоначално в проекта на инфраструктурата. Освен това Орелът изтъкна, че основните управляващи алгоритми ще трябва да бъдат реструктурирани и подложени на ново изпитание. В резултат ще се наложи отлагане на датата за отпътуване. Никол подкрепи Ричард по въпроса за времето и сезоните, като обясни на Орела, че истинската човешка природа („която вие и Интелектът на Пресечната точка явно желаете да наблюдавате“) определено зависи от тези два фактора.

Накрая се стигна до компромис. Продължителността на деня и нощта през годината щяха да отговарят на тези при тридесет градуса земна ширина. Времето в Ню Идън щеше да бъде променливо, естествено, в определени граници, а главният контролер щеше да се задейства само когато атмосферните условия достигнеха границите на „предначертаното“. Така температурата, вятърът и дъждовете можеха свободно да варират в дадени рамки. По два пункта обаче Орелът остана непреклонен. Нямаше да има светкавици и заледяване. Ако съществуваше опасност да възникне някое от тези метеорологични състояния (и двете въвеждаха нови „усложнения“ в неговия компютърен модел), тогава контролната система автоматично щеше да се задейства и да регулира времето, независимо че останалите параметри можеше да бъдат в рамките на зададените.

Първоначалното намерение на Орела беше да запази вида на биотите, които бяха пътували с първите два полета на Рама. Както Ричард, така и Никол подчертаха, че рамианските биоти, особено онези, които приличаха на стоножки, богомолки, раци и паяци, не са никак подходящи.

— Космонавтите, които стъпиха на борда на Рама при втората й експедиция — обясни Никол, — не могат да бъдат причислени към средностатистическите човешки същества. Тъкмо напротив. Ние бяхме специално подготвени да се справяме със сложни машини, а дори някои от нас се уплашиха от вашите биоти. По-обикновените хора, които вероятно ще представляват мнозинството жители на Ню Идън, изобщо няма да се чувстват спокойни, ако тези чудати механични измишльотини препускат постоянно из техните владения.

След няколко часови спорове Орелът се съгласи съставът на биотите за поддръжка да бъде премоделиран. Например отпадъците щяха да се събират от роботи, които приличат на обичайните земни боклукчийски камиони. Просто нямаше да има шофьори. Строителството, когато се налагаше, щеше да се извършва от роботи, с формата на машините, които извършват подобна дейност на Земята. Така по външен вид чуждите апарати щяха да бъдат познати на колонистите и ксенофобията им щеше да бъде смекчена.

— А как стои въпросът с ежедневните дейности? — запита Орелът в края на една от продължителните им срещи. — Бяхме решили, че ще използвате биоти-човеци, които ще реагират на речеви команди, ще бъдат многобройни и ще облекчават колонистите от черната работа. Откакто сте пристигнали, ние хвърлихме много труд в усъвършенстването на външния им вид.

На Ричард му допадна идеята да има роботи-помощници, но Никол беше настроена зле.

— Абсолютно задължително е тези биоти-човеци да могат да се отличават безпогрешно. Не бива да съществува каквато и да било възможност някой, дори и малко дете, да ги сбърка с истински човек.

Ричард изцъка.

— Чела си твърде много фантастика — рече той.

— Но това наистина е опасно — възнегодува Никол. — Мога да си представя качеството на биотите-човеци, създадени тук, на Пресечната точка. Не говорим за онези свободни вариации, с които се сблъскахме на Рама. Хората ще бъдат ужасени, ако не могат да направят разлика между човек и машина.

— Тогава ще ограничим броя на вариантите — реагира Ричард. — И те ще могат да бъдат класифицирани с лекота въз основа на главната им функция. Това успокоява ли тревогите ти...? Ще е срамата да не се възползваме от тази невероятна технология.

— Така може — рече Никол, — но при условие че едно кратко описание ще информира всекиго за различните типове. Трябва да сме абсолютно сигурни, че няма да имаме проблеми с погрешна идентификация.

След няколко седмици усилен труд най-сетне бяха взети повечето критично важни решения, свързани с дизайна. Ричард и Никол вече бяха по-свободни. Имаха възможност да се върнат към

един повече или по-малко нормален живот заедно с децата и Майкъл. Една вечер Орелът се отби и ги осведоми, че Ню Идън е готов за окончателните изпитания главно за да се провери способността на новите алгоритми да контролират околната среда в широките амплитуди на възможните метеорологични условия.

— Между другото — продължи Орелът, — инсталирахме съоръжения за обмяна на газовете, или СОГ, навсякъде, където евентуално ще има растителност, пренесена от Земята — Шеруудския лес, парковете, край бреговете на езерото и по склоновете на планината. СОГ функционират като растения — абсорбират въглеродния двуокис и произвеждат кислород; те са и техни количествени еквиваленти. Предотвратяват насищането на атмосферата с въглероден двуокис, защото ако концентрацията му остане висока по-продължително време, ще наруши ефективността на алгоритмите за времето. СОГ изискват известно количество енергия, така че се наложи да намалим мощностите, предназначени за човешка употреба през първите дни от съществуването на колонията. Но след като веднъж растителността избуи, СОГ могат да бъдат отстранени и ще има достатъчно енергия за всякакви дейности в рамките на разумното.

— Окей, господин Орел — рече Кати, когато той привърши. — Това, което всички искаме да знаем, е, кога ще отпътуваме.

— Ще ви кажа на Коледа — отвърна Орелът. В ъгъла до човката му се появи малката бръчица, която минаваше за усмивка. — А до тогава има още два дни.

— Кажете ни сега, моля ви, господин Орел — обади се и Патрик.

— Ами... е, добре — отвърна тогава чуждоземният им гост. — Пусковата дата за Рама и освобождаването ѝ от Хангара е единадесети януари. Смятаме да ви качим на совалката и да отпътуваме от Пресечната точка два дни по-късно, на утрото на тринадесети януари.

Та това са само три седмици — помисли си Никол и сърцето ѝ пропусна един удар, когато реалността на тяхното заминаване проникна в съзнанието ѝ. — Има да се свърши още толкова много работа. Тя погледна към отсрещния край на стаята, където на дивана Майкъл и Симон бяха седнали един до друг. — *И наред с всичко друго, скъпа ми дъще, трябва да те подготвя за твоята сватба.*

— Значи ще се оженим за рождения ти ден, мамо — рече Симон. — И без това бяхме решили церемонията да се състои една седмица преди отпътуването на семейството.

Нежелани сълзи изпълниха очите на Никол. Тя сведе глава, така че децата да не я видят.

Не съм готова да кажа сбогом — помисли си Никол. — Не мога да понеса мисълта, че никога вече няма да видя Симон.

Никол предпочете да напусне всекидневната, където семейството играеше на някаква игра. Оправда се с това, че има да довърши нещо по проекта на Орела. Всъщност до болка се нуждаеше от няколко мига усамотение, за да организира последните три седмици от живота си на Пресечната точка. По време на вечеря тя постоянно си мислеше за всичко, което има да върши. От паниката я делеше крачка. Никол се опасяваше, че няма достатъчно време, че съвсем ще забрави нещо от жизненоважно значение. След като направи подробен списък на задачите, които ѝ оставаха, заедно с разписание за изпълнението им, тя донякъде се успокои. Имаше време за всичко.

Една от точките, които Никол беше вписала с главни букви в електронния си бележник, беше **БЕНДЖИ**. Седеше на края на леглото, замислена за умствено изостаналия си по-голям син, точно когато се самообвиняваше, че не е повдигнала въпроса по-рано, Никол чу силно почукване на отворената врата. Съвпадението беше удивително.

— Ма-мо, — изрече много бавно Бенджи, а на лицето му играеше неговата широка, невинна усмивка, — мога ли да говоря с теб? — За миг се замисли. — Сега? — добави.

— Разбира се, скъпи — отвърна Никол. — Влез и ела да седнеш до мен на леглото.

Бенджи се приближи до майка си и силно я прегърна.

После сведе поглед към скута си и заговори с прекъсване. Борбата на чувствата в душата му беше очевидна.

— Ти и Ри-чард и другите де-ца за-ми-на-ва-те скоро за мно-го дълго време.

— Точно така — отвърна Никол, като се опитваше да звучи весело.

— Тат-ко и Си-мон ще останат тук и ще се о-же-нят?

Това не беше само въпрос. Бенджи беше вдигнал глава и чакаше Никол да потвърди изявлението му. Когато тя кимна, по бузите му

тутакси потекоха сълзи, а лицето му се изкриви.

— Ами Бен-джи? Какво ще ста-не с Бен-джи?

Никол придърпа главата му към рамото си и се разплака заедно с него. Цялото ѝ тяло се тресеше с неговите ридания. В този момент тя беше бясна на себе си, че беше отлагала толкова дълго.

През цялото време той е знаел — помисли си тя. — Още от първия разговор. Чакал е. Сега си мисли, че никой не го иска.

— Можеш да избираш, скъпи — успя да промълви Никол, когато овладя собствените си чувства. — Ще ни бъде много приятно, ако дойдеш с нас. А баща ти и Симон ще са много доволни, ако останеш с тях.

Бенджи се беше втренчил в майка си, сякаш не ѝ вярваше. Никол повтори казаното много бавно.

— Ис-ти-на-та ли казваш? — запита той.

Никол кимна ожесточено.

За миг Бенджи се усмихна, после погледна встрани. Дълго време не проговори.

— Тук ня-ма да има с кого да си иг-ра-я — изрече най-накрая, все още втренчен в стената. — И Симон ще трябва да бъде с тат-ко.

Никол беше зашеметена колко деликатно Бенджи беше обобщил своите доводи. Сякаш чакаше нещо.

— Тогава ела с нас — изрече нежно Никол. — Твоят чичо Ричард и Кати, и Патрик, и Ели, и аз, всички ние много те обичаме и искаме да си с нас.

Бенджи се извърна и погледна майка си. Нови сълзи се стичаха по бузите му.

— Ще дойда с вас, мамо — рече той и постави глава на рамото ѝ.

Той вече беше решил — помисли си Никол, докато прегръщаше Бенджи плътно до себе си. — Той е по-умен, отколкото мислим. Дойде тук само за да се убеди, че е желан.

[1] Ню Идън — (староеврейски) — „Райска градина“, местопребиваването на човека до грехопадението според Библията. — Б.пр. ↑

[2] Акър — английска мярка за повърхнина равна на 4047 кв. м. — Б.пр. ↑

7.

„... и, Мили Боже, нека по достойнство да ценя това прекрасно младо момиче, за което съм на път да се оженя. Нека заедно да споделим дарената от Теб любов и да стигнем до старост в познанието си за Теб... Моля те в името на Твоя син, когото Ти изпрати на Земята, за да ни покаже Твоята любов и да ни спаси от греховете ни. Амин.“

Майкъл Райън О’Туул, на възраст седемдесет и две години, разтвори сплетените си за молитва ръце и отвори очи. Седеше край писалището в своята спалня. Погледна часовника си.

Само още два часа — помисли. — И ще се оженя за Симон. Майкъл хвърли бегъл поглед към портрета на Исус и към малкия бюст на Сан Микеле от Сиена, които бяха на бюрото пред него.

А после, вечерта, след празничната трапеза, която ще е сватбено тържество за нас и вечеря по случай рождения ден на Никол, аз_ ще държа този ангел в ръцете си._ Не можеше да спре следващите мисли. *Мили Боже, не ми позволявай да я разочаровам.*

О’Туул бръкна в чекмеджето на бюрото и извади една малка Библия. Това беше единствената истинска книга, която притежаваше. Целият му останал материал за четене беше във формата на кубчета с информация, които въвеждаше в електронния си бележник, но Библията беше нещо много специално, реликва от живота на една твърде далечна планета.

В детството и юношеството му тази Библия го следваше навсякъде. Докато Майкъл въртеше из ръцете си малката черна книга, в главата му нахлуха спомени. Ето, той е малко момче, шест или седемгодишно. Баща му е влязъл в неговата спалня у дома. Майкъл играе бейзбол с персоналния си компютър и е донякъде засрамен — винаги се е чувствал неловко, когато сериозният му баща го завари унесен в игра.

— Майкъл — казва баща му, — искам да ти поднеса този подарък. Това е истинска книга, чете се като се прелистват страниците. Надписали сме корицата с твоето име. Това е личната ти Библия.

Баща му подава книгата и малкият Майкъл я приема с тихо „благодаря“. Корицата е кожена и приятна на пипане.

— Тук — продължава баща му — се намира едно от най-добрите учения, с които хората някога са се запознавали. Чети я внимателно. Чети я често. И управлявай живота си, като се ръководиш от нейната мъдрост.

Същата нощ сложих библията под възглавницата — припомни си Майкъл. — И тя стоеше там през цялото ми детство. Дори и когато бях в колежа.

Той си припомни и своите хитрости, когато бейзболният отбор на колежа спечели градския шампионат и трябваше да отпътува за Спрингфийлд на щатското състезание. Там Майкъл бе взел Библията със себе си, но не искаше съотборниците му да я видят. Една Библия не беше нещо „редно“ за атлет-колежанин, а младият Майкъл О’Туул все още не притежаваше достатъчно самочувствие, за да преодолее страха си от присмеха на своите колеги. Така той уши за Библията специален страничен джоб в чантата за тоалетни принадлежности и пхна книгата там, завита в непромокаема опаковка. В хотелската стая в Спрингфийлд изчака съквартиранта му да влезе в банята. Тогава извади Библията от скривалището и я сложи под възглавницата си.

Взех я дори на сватбеното пътешествие. Катлин прояви толкова разбиране. Краткият спомен за яркото слънце и белите пясъци извън хотелския апартамент на Кайманските острови беше бързо заличен от острото чувство за загуба.

— Как си, Катлийн? — произнесе Майкъл на глас. — *Къде те отвя животът?* — сякаш я виждаше да ходи насам-натам из къщата им от кафяв камък на Комънуелт Авеню в Бостън.

Внук ми Майкъл трябва да е вече в пубертета — помисли си той. — Дали има други? Колко ли са?

Болката в гърдите му се усили, когато си представи своето семейство — жена си Катлийн, дъщеря си Колийн, сина си Стефан и всичките внуци — събрани край дългата маса за коледно празненство, на което той не присъства. Представяше си как вън на улицата вали пухкав сняг.

Предполагам, че сега Стефан ще произнесе семейната молитва — помисли си той. — Винаги е бил най-религиозният от децата.

О'Туул тръсна глава, завръщайки се в настоящето, и отвори Библията на първа страница. В най-горната ѝ част, написани с красив ръкописен шрифт, че четяха думите „Важни събития“.

07.13.67 Женитба с Катлийн Мърфи в Бостън.

01.13.69 Раждане на син, Томас Мърфи О'Туул в Бостън

4.13.70 Раждане на дъщеря, Колийн Гейвин О'Туул в Бостън

12.27.71 Раждане на син, Стефан Молой О'Туул в Бостъ

02.14.92 Починал Томас Мърфи О'Туул в Пасадена, Калифорния.

Погледът на Майкъл спря до тук, при смъртта на първородния си син, а очите му бързо се наляха със сълзи. Ясно си представи ужасния ден на Свети Валентин отпреди толкова години. Беше завел Катлийн на вечеря в един прекрасен ресторант за морски специалитети на Бостън Харбър. Бяха почти към края на основното ястие, когато за първи път чуха новината.

— Съжалявам, че се забавих да ви предложа десертите — извини се младият мъж, който обслужваше тяхната маса. — Гледах новините в бара. Току-що в Южна Калифорния е станало разрушително земетресение.

В същия миг ги обзе страх. Томи, тяхната гордост и радост, беше спечелил стипендия за научна работа по физика в Калифорнийския технически университет, след като при връчването на дипломите произнесе прощалната реч в качеството си на най-добър студент от випуска на Светия кръст. Семейство О'Туул зарязаха това, което беше останало от вечерята, и се втурнаха към бара. Там научиха, че земетресението е станало в пет и четиридесет и пет следобед, Тихоокеанско време. Гигантският разсад на Сан Андреас се разкъсал край Кейджън пас, а нещастните хорица, колите и постройките на стотици мили от епицентъра били подхвърляни по повърхността на земята като трески в морето по време на ураган.

Тогава Майкъл и Катлийн слушаха новините през цялата нощ. Надеждата се редуваше със страха, докато се установяваха щетите от най-жестокото природно бедствие от национален мащаб през двадесет и втори век.

Земетресението беше страховито, осем и две по скалата на Рихтер. Двадесет милиона души бяха останали без вода, електричество, транспорт и съобщения. Пукнатини в земната повърхност с дълбочина петдесет стъпки^[1] бяха погълнали цели пазарни центрове. На практика всички пътища бяха непроходими. Разрушенията бяха по-тежки и с по-голям обхват, отколкото ако в зоната на метрополията Лос Анжелис бяха хвърлени няколко ядрени бомби.

Рано призори Федералната административна служба по бедствията съобщи телефонен номер, на който да се звъни за сведения. Катлийн О'Туул подаде на машината за съобщения цялата информация, с която разполагаше — адреса и телефонния номер на апартамента на Томи, името и адреса на мексиканския ресторант, където работеше, за да изкара джобни пари, и адреса и телефонния номер на приятелката му.

Чакахме през целия ден и през част от нощта — спомни си Майкъл. — После се обади Черил. Беше успяла някак да стигне с кола до дома на родителите си в Поуей.

— Ресторантът се е срутил, господин О'Туул — беше изрекла през сълзи Черил. — Сетне избухнал пожар. Говорих с един от другите келнери, който оцелял, защото бил във вътрешния двор, когато станало земетресението. А Томи е обслужвал района най-близо до кухнята...

Майкъл О'Туул пое дълбоко въздух. *Грехота е* — си рече той, опитвайки се да отпъди болезнените спомени за смъртта на сина си. — *Грехота е* — повтори си наум. — *Сега е време за веселие, а не за скръб. Заради Симон днес не бива да мисля за Томи.*

Той затвори Библията и избърса очи. Стана от бюрото и отиде в банята. Първо се избърсна умишлено бавно, после влезе под горещия душ.

Петнадесет минути по-късно, когато отново отвори Библията, този път с молив в ръка, Майкъл О'Туул вече беше прогонил демоните на спомена от смъртта на сина си. С размах направи ново вписване на

страницата „Важни събития“. Когато завърши, спря, за да прочете последните четири реда.

10.31.97 Раждане на внук, Матю Арнолд Риналди в
Тоledo, Охайо

08.27.06 Раждане на син, Бенджамин Райън О’Туул в
Рама

03.07.08 Раждане на син, Патрик Ирайн О’Туул в
Рама

01.06.15 Женитба със Симон Тиасо Уейкфийлд.

Ти си един старец, О’Туул — си каза той, докато оглеждаше изтънялата си сива коса в огледалото. Малко преди това беше затворил Библията и се беше върнал в банята да се срещне за последно. — Твърде стар, за да се жениш отново. Припомни си своята първа сватба преди четиридесет и шест години. — Тогава косата ми беше гъста и руса. Катлийн беше красива. Службата беше великолепна. Разплаках се в мига, в който я видях в края на пътеката в църквата.

Образът на Катлийн на пътеката в другия край на църквата, в булчинска рокля, подпряна на ръката на баща си, избледня и се смени с друг спомен за нея. Този път Катлийн плачеше. Седеше до него в чакалнята за семейни двойки в Кейп Кенеди, докато настъпи времето да се регистрира за полета на ЛЕО-3, за да се присъедини към останалия екипаж на „Нютон“.

— Бъди внимателен — заръча му тя тогава в едно учудващо сантиментално сбогуване. Прегърнаха се. — Толкова се гордея с теб, скъпи — прошепна в ухото му. — И толкова те обичам...

— Защото те обичам — му отвърна и Симон, когато Майкъл я запита дали действително, *ама действително* иска да се омъжи за него, и ако е така, защо. Нежният образ на Симон нахлу в мислите му и сбогуването с Катлийн полека-лека избледня.

Ти си толкова невинна и доверлива, Симон — унесе се в мисли Майкъл, когато пред очите му изплува образът на бъдещата му съпруга. — Там, на Земята ти все още нямаше да ходиш на срещи. За всички щеше да бъдеш просто едно малко момиче.

В същия миг в съзнанието му изникнаха тринадесетте години, прекарани в Рама. Най-напред Майкъл си припомни усилията при раждането на Симон, включително и прекрасния миг, когато тя най-сетне изплака и той я сложи внимателно върху корема на майка ѝ. Следващият спомен беше от една много малка Симон, момиче на около шест годинки, което задълбочено изучава катехизиса под негово ръководство. В друг спомен Симон скачаше на въже заедно с Кати и пееше весела песничка. Последното краткотрайно видение беше сцена от семеен пикник край Цилиндричното море в Рама. Симон стоеше гордо край Бенджи, сякаш беше негов ангел хранител.

Когато пристигнахме на пресечната точка, тя вече беше млада жена — помисли си генерал О'Туул и спомените му го пренесоха към по-скорошни събития. — Изключително набожна. Търпелива и всеотдайна с по-малките деца. И никой не е карал Бенджи да се усмихва така, както го прави Симон.

Нещо обединяваше всички тези образи на Симон, В мислите на Майкъл те бяха окъпани от необикновената любов, която изпитваше към своята булка-дете. Не беше като любовта, която един мъж обикновено изпитва към жената, за която ще се ожени, приличаше повече на обожание. Но въпреки всичко беше любов и точно тя беше изковала здрава връзка между партньорите от невероятната двойка.

Аз съм голям късметлия — помисли си Майкъл, докато дооправяше костюма си. — Господ счете за необходимо да ми разкрие чудесата си по най-различни начини.

В другия край на жилището Никол помагаше на Симон да облече роклята си. Това не беше булчинска рокля в класическия смисъл на думата, но все пак беше бяла и в раменете богато украсена с малки лентички. Съвсем определено се отличаваше от обичайното облекло, което семейството носеше в ежедневието си.

Никол внимателно подпъхна гребените в дългата черна коса на дъщеря си и изпитателно заразглежда отражението ѝ в огледалото.

— Изглеждаш прекрасно — каза тя. Хвърли поглед на часовника си. Разполагаха с още десет минути. Симон беше напълно готова, с изключение на обувките. „Добре. Сега можем да поговорим.“ — помисли си за миг Никол.

— Скъпа — започна тя. За нейно учудване гласът ѝ заседна в гърлото.

— Какво има, мамо? — запита внимателно Симон. Тя седеше на леглото до майка си и внимателно пъхаше единия си крак в черната обувка.

— Когато миналата седмица говорихме за секса — започна отново Никол, — не обсъдихме някои въпроси. — Симон вдигна очи към майка си. Слушаше я с такова внимание, че за миг Никол забрави какво се готви да каже. — Прочете ли онази книга, която ти дадох...? — запъна се най-накрая.

Бръчките по челото на Симон разкриваха объркването й.

— Да, разбира се — отвърна тя. — Нали говорихме за това вчера. Никол хвана ръцете на дъщеря си.

— Майкъл е прекрасен човек — рече тя. — Мил, грижовен, любящ, но е значително по-възрастен. А когато мъжете са по-възрастни...

— Не съм сигурна, че те разбирам, майко — прекъсна я внимателно Симон. — Мислех, че искаш да ми кажеш нещо за секса.

— Точно това се опитвам да кажа — изрече Никол, след като си пое дълбоко дъх. — Може да се наложи в леглото да бъдеш много търпелива и внимателна с Майкъл. Не всичко може да проработи от самото начало.

Дълго време Симон остана втренчена в майка си.

— Подозирах го — изрече тихо, — както от твоята нервност по въпроса, така и от напрежението, което се чете по лицето на Майкъл. Не се тревожи, майко. Не храня неразумни надежди. Преди всичко ние не се женим от желание за сексуално удовлетворение. И тъй като аз изобщо нямам никакъв опит, освен че тази седмица от време на време сме се държали за ръце, каквото и да почувствам, то ще бъде ново за мен и поради това прекрасно.

Никол се усмихна на удивително зрялата си тринадесетгодишна дъщеря.

— Ти си съкровище — рече тя. Сълзи преливаха от очите й.

— Благодаря — отвърна Симон и прегърна майка си. — Помни — добави тя, — че моята женитба е благословена от Бога. С каквито и проблеми да се сблъскаме, ще молим Бога да ни помага. Всичко ще бъде наред.

Неочаквана болка сграбчи сърцето на Никол. *Още една седмица, изрече един глас вътре в нея. И ти повече няма да видиш това*

прекрасно момиче. Тя продължи да прегръща Симон, докато на вратата не почука Ричард и не им каза, че всички са готови за церемонията.

[1] Стъпка — мярка за дължина равна на 30,48 см. — Б.пр. ↑

8.

— Добро утро — произнесе Симон с кротка усмивка. Останалата част от семейството седеше край масата и закусваше, когато тя и Майкъл влязоха уловени за ръце.

— Доб-ро ут-ро — отвърна Бенджи. Устата му беше натъпкана с препечена филийка, намазана с масло и конфитюр. Той стана от мястото си, бавно заобиколи масата и прегърна любимата си сестра.

Патрик го следваше по петите.

— Ще ми помогнеш ли по математика днес? — попита той Симон. — Майка казва, че щом като се връщаме, ще трябва да наблягам на уроците.

Момчетата се върнаха по местата си, а Майкъл и Симон седнаха на масата. Симон се протегна за кафеника. В едно отношение напълно приличаше: на майка си — не можеше да започне деня, без да си изпие кафето.

— Е, завърши ли най-сетне меденият месец? — запита Кати по обичайния си непочтителен начин. — В края на краищата, минаха три нощи и два дни. Трябва да сте изслушали и последното парче класическа музика, което се намира в базата данни.

Майкъл се разсмя непринудено.

— Да, Кати — изрече, докато се усмихваше топло на Симон. — Свадохме надписа „не безпокой“ от вратата. Искаме да направим каквото можем, за да помогнем на всички в подготовката за пътуването.

— Всъщност ние се справяме доста добре — отбеляза Никол. Испита задоволство, когато видя колко непринудено се държат Майкъл и дъщеря ѝ след продължителното уединение. *Не трябваше да се безпокоя* — помисли за миг. — *В някои отношения Симон е по-зряла дори от мен.*

— Искане ми се Орелът да ни даде повече подробности за обратното пътешествие — оплака се Ричард. — Не казва нито колко ще продължи пътуването, нито дали ще спим през цялото време. Изобщо нищо определено.

— Твърди, че не знае със сигурност — напомни Никол на съпруга си. — Има „неуправляеми“ променливи, които могат да доведат до най-различни сценарии.

— Ти винаги му вярваш — възрази Ричард. — Ти си най-доверчивата...

Входният звънец ги прекъсна, Кати отиде при вратата и малко по-късно се върна заедно с Орела.

— Надявам се, че не попречих на закуската ви — извини се човекът-птица, — но днес имаме много работа. Необходимо е госпожа Уейкфийлд да ме придружи.

Никол глътна остатък от кафето и погледна изпитателно Орела.

— Сама? — дълбоко в себе си усещаше известен страх. По време на шестнадесетмесечния им престой на Пресечната точка никога не беше напускала апартамента сама с Орела.

— Да — отвърна Орелът. — Вие ще дойдете с мен сама. Има една специална задача, която може да бъде изпълнена само от вас.

— Разполагам ли с десет минути да се приготвя?

— Разбира се — отвърна Орелът.

Докато Никол беше извън стаята, Ричард обсипа Орела с въпроси.

— Добре де — рече Ричард в един критичен момент от разговора. — Разбирам, че след всички ония тестове вие вече сте убедени, че за нас ще бъде безопасно да прекараме в сън периодите на ускорение и забавяне на скоростта. Ами по време на нормалния полет? Ще будувате или ще спим?

— Предимно ще спите — отвърна Орелът, — защото по този начин можем едновременно да забавим процесите на стареене и да ви осигурим добро здраве. Но в програмата има много неизвестни. Може би ще се наложи по пътя да ви будим неколkokратно.

— Защо не ни казахте това преди?

— Защото все още не беше решено. Сценарият на вашата мисия е доста объркан и едва съвсем наскоро беше окончателно уточнен.

— Не искам моите процеси на стареене да бъдат „забавени“ — обади се Кати. — Искам да съм зряла жена, когато срещнем други хора от Земята.

— Както обясних вчера на майка ти и на баща ти — обърна се Орелът към Кати, — много е важно да успеем да забавим процесите на

стареене, докато семейството ви се намира в състояние на сън. Не знаем кога точно ще се завърнете във вашата Слънчева система. Ако трябва например да спите петдесет години...

— Какво-о-о? — прекъсна го ужасен Ричард. — Кой е споменавал петдесет години? Стигнахме дотук за дванадесет или тринадесет. Защо няма да...

— Аз ще бъда по-стара от мама — рече Симон. На лицето ѝ се четеше страх.

Никол влезе от съседната стая.

— Какво чух за някакви петдесет години? Защо толкова дълго? Другаде ли ще ходим преди това?

— Очевидно — рече Ричард. Беше ядосан. — Защо не ни съобщиха всичко това, преди да направим „разпределението“? Можехме да направим нещо съвсем различно... Мили Боже, ако трае петдесет години, Никол и аз ще сме на по сто!

— Не, няма — отвърна без никакво вълнение Орелът. — Изчислихме, че докато ви държим в „летаргия“, вие с госпожа Уейкфийлд ще остарявате с една на всеки изминали пет или шест години. При децата съотношението ще бъде една година за две, поне докато се забави процесът на растежа. Не можем да си позволим прекалени намеси в хормоните на растежа. Освен това тези петдесет години представляват горната граница, това, което земните математици биха нарекли числото три сигма.

— Сега вече съм напълно объркана — намеси се Кати, заобиколи масата и застана пред Орела. — На колко години ще бъда, когато срещна други човешки същества, които не са от моето семейство?

— Не мога да отговаря на този въпрос съвсем точно, защото има някои несигурни от статистическа гледна точка моменти — отвърна чуждоземният им събеседник. — По степен на развитие на тялото ще се намираш в началото или в средата на двадесетте си години. Или поне това се очаква. — Орелът кимна на Никол. Това е всичко, което мога да ви кажа. Сега имам работа с майка ви. Трябва да се върнем преди вечеря.

— Както обикновено — изръмжа Ричард — не ни се каза почти нищо. Понякога ми се иска да не ви бяхме сътрудничили.

— Да, можеше да има усложнения — отбеляза Орелът, докато той и Никол напускаха стаята. — Всъщност според нашите

предвиждания, които се основаваха на данните от наблюдението, очаквахме да се сблъскаме с много по-малко желание за сътрудничество, отколкото вие проявихте в действителност. Макар че, в края на краищата, резултатът щеше да бъде същият. Само че така стана по-приятно за вас.

— Довиждане — каза Никол.

— Довиж-дане — отвърна Бенджи и помахна след майка си, когато вратата вече се беше затворила.

Документът беше дълъг. Никол пресметна, че ще й бъдат необходими най-малко десет, може би дори петнадесет минути, за да прочете целия текст на глас.

— Привършвате ли вече с проучването? — запита отново Орелът. — Бихме желали да започнем със снимките, както го наричате вие, колкото е възможно по-скоро.

— Обяснете ми още веднъж какво ще стане с този видеофилм, след като го заснемем — помоли Никол.

— Няколко години преди да пристигнете във вашата Слънчева система, ние ще го излъчим към Земята. Това ще даде на съгражданите ви достатъчно време да реагират.

— И как ще разберете дали действително са го приели?

— Молим за обикновен обратен сигнал, който да го потвърди.

— Ами ако не получите обратен сигнал?

— Точно затова са плановите в случай на непредвидени обстоятелства.

Никол изпитваше сериозна вътрешна съпротива към това да прочете съобщението. Запита дали не може да обсъди документа с Ричард и Майкъл.

— Какво точно ви тревожи? — попита Орелът.

— Всичко — отвърна Никол. — Изглежда ми някак нередно. Чувствам се така, сякаш ме използвате за осъществяването на някаква ваша цел — и тъй като не зная точно каква е, аз се страхувам, че ще се превърне в предател на човешкия вид.

Орелът донесе чаша вода на Никол и седна до нея.

— Нека обсъдим нещата логично — рече той. — Съвсем ясно ви обяснихме, че нашата основна цел е да съберем подробна информация

за космическите видове в галактиката. Нали така?

Никол кимна.

— Във вътрешността на Рама построихме град за две хиляди земляни и изпращаме вас и вашето семейство да съберете тези хора за едно пътешествие, през време на което ще бъдат наблюдавани. С този видеофилм вие само ще информирате Земята, че скоро ще пристигнем и че две хиляди члена на вашия вид заедно с необходимите допълнения от вашата култура ще трябва да се срещнат с нас край Марс. Какво лошо може да има в това?

— Текстът на документа е крайно неясен — възрази Никол, като сочеше електронния бележник, който ѝ беше дал Орелът. — Например никъде не споменавам каква ще е евентуалната съдба на всички тези хора, казвам само, че за тях „ще се грижат“ и „ще ги наблюдават“ по време на някакво си пътуване. Не се споменава и *защо* хората ще бъдат изучавани, или пък нещо за Пресечната точка и управляващата я цивилизация. На всичкото отгоре текстът определено звучи заплашително. Аз съобщавам на хората от Земята, които ще получат този филм, че „ако две хиляди души не се срещнат с нас, докато сме на орбита край Марс, нашият космически кораб ще се приближи до Земята и ще се сдобие с образците по малко по-неорганизиран начин“. Това си е направо враждебно изявление.

— Можете да редактирате текста, ако сметнете за необходимо, стига да не промените смисъла — отвърна Орелът. — Но трябва да ви кажа, че ние имаме голям опит с този вид контакти. С видове, подобни на вашия, контактите винаги са били много по-успешни, ако съобщението ни не е било съвсем конкретно.

— Но защо не ми разрешавате да взема текста с мен в апартамента? Мога да го обсъдя с Ричард и Майкъл и съвместно да го редактираме, за да смекчим звученето.

— Защото видеофилмът трябва да бъде заснет днес, и то от вас — заинати се Орелът. — Готови сме да обсъждаме промени в съдържанието и да работим с вас толкова време, колкото е необходимо. Но всичко трябва да бъде готово, преди да се завърнете при семейството си.

Гласът звучеше приятелски, но значението беше съвършено ясно.

Нямам избор — помисли си Никол. — *Заповядва ми се да направя този видеофилм.* Няколко мига тя остана втрещена в

странното същество, което седеше до нея. *Орелът е само една машина — си рече Никол и усети как ядът ѝ се засилва. — Той изпълнява инструкциите, заложили в програмата му... Спорът ми не е с него.*

— Не — отсече рязко, като учуди дори себе си. Тръсна глава. — Няма да го направя.

Орелът не беше подготвен за подобен отговор от Никол. Настъпи продължително мълчание. Независимо от емоционалната си възбуда Никол беше омагьосана от своя събеседник. *Какво ли става с него сега? — зачуди се тя. — Може би в еквивалента на неговия мозък се създават нови сложни връзки? Или пък получава сигналите от някъде другаде?*

Най-сетне Орелът се изправи.

— Е — рече той, — това беше голяма изненада. Изобщо не сме очаквали, че можете да откажете да заснемете видеофилма.

— Тогава не сте обърнали внимание на това, което ви казах... Чувствам се така, сякаш вие, или който ви управлява, ме използвате... и тенденциозно ми казвате, колкото е възможно по-малко... Ако искате да направя нещо за вас, трябва да отговорите поне на някои от моите въпроси.

— Какво *точно* искате да знаете?

— Вече ви казах — отвърна Никол. Безпомощността ѝ беше очевидна. — Какво точно, по дяволите, става тук? Кой или какво точно сте вие? Защо искате да ни наблюдавате...? Не можете ли да измислите някакво задоволително обяснение и защо, докато го правите, се нуждаете от „репродуктивна двойка“, която да остане тук? Никога не ми е допадала идеята да разделям семейството си, аз трябваше да протестирам за това по-енергично още в самото начало. След като вашата технология е толкова фантастична, че може да създаде чудо като тази невероятна Пресечна точка, защо да не можете да вземете човешка яйцеклетка и сперма...

— Успокойте се, госпожо Уейкфийлд — рече Орелът. — Никога не съм ви виждал така възбудена. Бях ви класифицирал като най-уравновесеният индивид във вашата група.

И също така най-мекушавият — помисли си Никол. Изчака гневът ѝ да утихне. — Някъде в този странен мозък без съмнение съществува количествена оценка за вероятността да се окаже по-податлива на заповеди... Е, този път ви измахих.

— Вижте, господин Орел — изрече Никол няколко минути по-късно, — аз не съм глупачка. Зная кой командва тук. Просто мисля, че ние, хората, заслужаваме към нас да се отнасят с повече уважение. Въпросите ни са съвсем закономерни.

— И ако отговорите ми ви задоволят?

— Вие ме наблюдавате внимателно повече от година. — Никол се усмихваше. — Била ли съм някога напълно неразумна?

— Къде отиваме? — запита Никол.

— На кратка обиколка — отвърна Орелът. — Може би това ще е най-добрият начин да се справим с вашата несигурност.

Чудатото возило беше малко и сферично, голямо точно толкова, колкото да побере Орела и Никол. Цялата предна полусфера беше прозрачна. От вътрешната страна на прозореца пред чуждоземния птица-човек се намираше малък контролен блок. По време на полета Орелът понякога докосваше блока, но през по-голямата част от времето корабчето сякаш действаше само.

Секунди след като се настаниха в него, сферата изсвистя по един дълъг коридор и нахлу през голяма двойна врата в абсолютен мрак. Никол си пое шумно дъх. Имаше чувството, че плува в космоса.

— Всеки един от трите сферични модула на Пресечната точка — обади се Орелът, докато Никол напразно се опитваше да зърне нещо, — има кух център. Току-що навлязохме в прохода, който води към сърцевината на жилищния модул.

След почти цяла минута в далечината пред малкото им превозно средство се появиха светлини. Скоро след това те се измъкнаха от тъмния проход и навлязоха в обширната кухня сърцевина. Сферата подскочи, извъртя се и обърка Никол, като се отправи към мрака, отдалечавайки се от множеството светлини, за да навлезе в това, което трябваше да е корпусът на жилищния модул.

— Ние наблюдаваме всичко, което се случва с всеки наш гост — както при постоянните, така и при временните — рече Орелът. — Както подозирахте, във вашия апартамент се намират стотици мониторни устройства. И стените му са прозрачни от едната страна, така че от тази част на ядрото да можем да наблюдаваме вашите действия в по-голям мащаб.

Никол беше свикнала с чудесата на Пресечната точка, но въпреки това новите гледки, които я заобикаляха, бяха смайващи. Десетки, може би дори стотици мънички трепкащи светлини се движеха из просторния мрак на сърцевината, наподобяваха разпръснати светулки в лятна нощ. Някои от светлините блуждаеха близо до стените, други се движеха бавно през пространството. Някои бяха толкова далеч, че наглед сякаш не помръдваха.

— Тук се намира и голям център по поддръжката — обади се Орелът, като сочеше към многото светлини, струпани накуп в далечината. — Оттук до всеки участък на модула може да се стигне много бързо, в случай че възникне технически или някакъв друг проблем.

— Какво става там? — запита Никол и почука по прозореца. На няколко мили вдясно, точно встрани от един обширен и силно осветен участък на жилищния модул, се бяха скупчили група возила.

— Това е специален сеанс за наблюдение — отвърна Орелът. — Използваме най-съвършените си дистанционни сензорни монитори. Точно в тези апартаменти са настанени същества от необикновен вид, чиито характеристики не са били описвани никога по-рано в нашата галактика. Много от индивидите умират, а ние не разбираме защо. Опитваме се да измислим как да ги спасим.

— Значи невинаги всичко става така, както сте го планирали?

— Не — отвърна Орелът. В отразената светлина изглеждаше сякаш се усмихва. — Ето защо разполагаме с толкова много варианти за непредвидени случаи.

— Какво щяхте да направите, ако нито един човек не беше пристигнал на РАМА? — неочаквано запита Никол.

— Разполагаме с алтернативни методи за постигане на същата цел — отговори неопределено Орелът.

Возилото набра ускорение в мрака. Скоро след това една подобна сфера, малко по-голяма от тяхната, ги наближи отляво.

— Искате ли да се срещнете с представител на вид, чието ниво на развитие е приблизително еднакво с вашето? — Орелът докосна контролния блок и вътрешността на тяхното возило грейна в меки светлини.

Преди Никол да успее да отговори, второто возило беше вече до тях. И неговата предна полусфера беше прозрачна. Беше изпълнено с

безцветна течност и в нея плуваха две същества. Приличаха на големи змиорки, наметнати с къси пелерини. Придвижваха се из течността вълнообразно. Никол прецени, че съществата са с дължина около три метра и двадесет сантиметра дебели. Черната пелерина, която по време на движението се разтваряше като крило, при пълно разгръщане беше широка около метър.

— Онова от дясната ви страна, което е безцветни петна представлява изкуствен интелект. Изпълнява роля, подобна на моята, като домакин на водния вид. Другото същество е космически вид от друг свят.

Никол се вторачи в чуждоземеца. Той беше сгънал пелерината плътно около леко зеленикавото си тяло и стоеше почти неподвижен в течността. Съществото беше заело формата на подкова, а двата края на тялото му бяха обърнати към нея. От единия излезе букет мехурчета.

— То казва „Здравейте“ и „О-о-о, изглеждате любопитно“ — преведе Орелът.

— Как разбрахте? — запита Никол, която не беше в състояние да отдели поглед от фантастичното същество. Неговите два края, единият яркочервен, другият сив, сега бяха вплетени един в друг. И двата бяха притиснати към прозореца на превозното средство.

— Моят колега в другото возило превежда, а после се свързва с мен... Искате ли да му отговорите?

Умът на Никол беше изпразнен. *Какво да кажа?* — помисли си тя. Погледът ѝ не се откъсваше от необикновените бръчки и издутини по краищата на чуждоземеца. На всеки един от тях имаше поне по половин дузина отличителни белези, включително чифт бели процепи на червеното „лице“. Никой от цветовете му не приличаше на нещо, което Никол някога е зървала на Земята. Тя мълчаливо го гледаше и си спомняше многото разговори, водени между нея, Ричард и Майкъл, за това, какво ще попитат, ако някога успеят да влязат в пряк контакт с разумно извънземно същество. *Но никога не сме си представяли ситуация, подобна на тази.*

Още мехурчетата се полепиха по прозореца срещу нея.

— Нашата родна планета е възникнала преди пет милиарда години — преведе Орелът. — Нашите две звезди са се стабилизирали един милиард години по-късно. Нашата система включва четиринадесет големи планети, на две от които се е развил някакъв вид

живот. На нашата планета, която се състои от океани, има три разумни вида, но само ние сме космически вид. Започнахме да изучаваме космоса преди малко повече от две хиляди години.

Никол се почувства засрамена от мълчанието си.

— Здравейте... здравейте — изрече на пресекулки. — Приятно ми е да се запозная с вас... Нашият вид е космически едва от триста години. Ние сме единствените високоразумни организми на планета, две трети от която е покрита с вода. Топлината и светлината идват от една-единствена, стабилна жълта звезда. Нашата еволюция е започнала във водата преди три или четири милиарда години, но сега ние живеем на сушата...

Никол спря. Другото същество — двата му края все още бяха преплетени един в друг — сега стоеше прилепено с цялата си телесна повърхност към прозореца, така че физическата му структура да може да бъде видяна по-ясно. Никол разбра. Тя се изправи до прозореца и бавно се завъртя. След това протегна ръце напред и размърда пръсти. Последваха нови мехурчета.

— Имате ли алтернативно проявление? — преведе Орелът след няколко секунди.

— Не разбирам — отвърна Никол. Домакинът от Пресечната точка, който се намираше в другата сфера, предаде нейното съобщение, като използва движения на тялото и мехурчета.

— Ние се проявяваме в две форми — обясни чуждоземецът. — Моето поколение ще притежава израстъци, но не точно като вашите, и ще живее главно на дъното на океана, където ще изгражда домове, заводи и космически кораби. На свой ред то ще създаде поколение, което ще прилича на мен.

— Не, не — отвърна Никол накрая. — Ние имаме само едно проявление. Нашите деца винаги приличат на своите родители.

Разговорът продължи още пет минути. Двата космически вида разговаряха предимно за биология. Чуждоземецът беше особено впечатлен от широкия температурен диапазон, в който човешките същества могат да преживяват и да функционират. Той обясни на Никол, че представителите на неговия вид не могат да оцелеят, ако температурата на заобикалящата ги течност не се поддържа в един много тесен диапазон.

Никол беше омагьосана от описанието, което съществото направи на своята планета — вода, чиято повърхност е покрита с огромен пласт фотосинтезиращи организми. Змиорките с пелерини или каквото бяха там, живееха в плитчините, непосредствено под тези стотици различни организми, като използваха фотосинтезиращите на практика за всичко — за храни, за строителен материал, дори в помощ на възпроизводството.

Най-накрая Орелът каза на Никол, че е време да тръгват. Тя помахна на чуждоземеца, който все още беше притиснат към прозореца. Той отвърна с последно изригване на мехурчета и размота двата си края. Секунди по-късно разстоянието между двете капсули беше вече стотици метри.

В движещата се сфера отново цареше мрак. Орелът мълчеше. Никол беше оживена. Умът ѝ продължаваше да препуска, като все още усилено формулираше въпроси към чуждоземното същество, с което се беше срещала за толкова кратко. *Имате ли семейства — мислеше тя. Ако имате, как живеят съвместно същества, които не си приличат? Можете ли да се свързвате с обитателите на дъната, които са ваши деца?*

После въпроси от друго естество нахлуха в съзнанието на Никол и тя неочаквано се почувства разочарована от себе си. *Бях твърде задълбочена в клиничното, в научното. Трябваше да го попитам за Бога, за живота след смъртта, дори за морала.*

— На практика щеше да е невъзможно да проведете това, което вие наричате философски разговор — отвърна Орелът няколко минути след като Никол изрази неудовлетвореността си от темите, които бяха обсъждани. — Нямаме никакви допирни точки за подобен вид разговор. Докато всеки от вас знае само по няколко основни факти за другия, не се препоръчват дискусии за ценности или други значими въпроси.

Въпреки това — размишляваше Никол, — можех да опитам. Кой знае? Този чуждоземец с подковообразен вид може би знаеше някои отговори...

Размишленията на Никол бяха рязко прекъснати от звука на човешки гласове. Когато погледна въпросително към Орела, сферата се завъртя на триста й шестдесет градуса и Никол видя, че се реят само на няколко метра от тяхното жилище.

В спалнята, която споделяха Майкъл и Симон, светна лампа.

— Бенджи ли е? — Никол чу как дъщеря ѝ шепне на своя съпруг.

— Май да — отвърна Майкъл.

Никол наблюдаваше мълчаливо как Симон стана от леглото, загърна се с робата си и излезе в коридора. Когато светна лампите във всекидневната, Симон видя по-малкия си брат свит на кълбо върху дивана.

— Какво правиш тук, Бенджи? — запита мило Симон. — Трябваше да си в леглото; вече е много, много късно. — Тя погали челцето на напрегнатото момче.

— Не можах да заспя — отвърна с усилие Бенджи. — Трево-жа се на ма-ма.

— Скоро ще си дойде — изрече успокояващо Симон. — Скоро ще си бъде у дома.

Никол усети в гърлото си буца и няколко сълзи покапаха от очите ѝ. Обърна се и изгледа Орела, после погледът ѝ отново се върна към осветения апартамент, а накрая се зарея към светулките корабчета и пространството над тях. Пое си дълбоко дъх.

— Добре — изрече бавно Никол, — готова съм да направя видеозаписа.

— Завиждам ти — заяви Ричард. — Наистина. Готов съм да заложа и двете си ръце за един разговор с това същество.

— Беше страхотно — рече Никол. — Все още ми е трудно да повярвам, че се е случило... Учудва ме и фактът, че Орелът някак си е знаел как ще реагирам на всичко.

— Просто е налучкал. Едва ли е очаквал, че ще разреши проблемите си с теб толкова лесно. Ти дори не си го накарала да отговори на въпроса защо им е репродуктивната двойка...

— *Напротив* — отвърна донякъде отбранително Никол. — Той ми обясни, че човешката ембриология била толкова удивително сложен процес, че дори *те* не знаели точната роля, която играе майката при хората, защото не били наблюдавали узряването и развитието на човешки фетус.

— Съжалявам, скъпа — изрече бързо Ричард. — Не съм намеквам, че си имала някакъв избор...

— Имах чувството, че поне се *опитват* да удовлетворят моите възражения — Никол въздъхна. — Може би се самозалъгам. В края на краищата направих снимките точно както те пожелаха.

Ричард я прегърна.

— Както вече казах, ти наистина не си имала избор, скъпа. Не бъди прекалено строга към себе си.

Никол целуна Ричард и седна в леглото. — Ами ако *искат* да съберат тези данни, за да подготвят успешна инвазия или нещо подобно?

— Обсъждали сме всичко това и преди — отвърна Ричард. — Техните технологични възможности са толкова напреднали, че биха могли да превземат Земята за минути, ако имаха желание. Самият Орел изтъкна, че ако целта им е била нахлуване и подчиняване, те биха могли да я постигнат с далеч по-малко сложни процедури.

— Кой бил доверчивият — промълви Никол и успя да се усмихне.

— Не доверчив. Просто реалист. Сигурен съм, че цялостното благоденствие на човешкия вид не е фактор от значение в приоритетните задачи на Интелекта на Пресечната точка. Но все пак ти трябва да престанеш да се тревожиш, че с един видеозапис си станала съучастник в престъпление срещу човечеството. Орелът е прав. Най-вероятно само си превърнала „процеса по придобиването на екземпляри“ в нещо много по-приемливо за жителите на Земята.

Няколко минути не проговориха.

— Скъпи — обади се най-накрая Никол, — защо мислиш, че не отиваме направо на Земята?

— Предполагам, че най-напред трябва да спрем някъде. Вероятно целта е да вземем друг вид, който се намира в същата фаза на проекта, в която сме и ние.

— И те ще живеят в другия модул в Рама?

— Точно така.

9.

Според календара, към който строго се придържаха Ричард и Никол, откакто Рама беше избегнала удара на ядрената фаланга, денят на отпътуването беше тринадесети януари, 2215. Тази дата бе съвсем условна и не значеше нищо за никого, освен за тях. Продължителното пътуване до Сириус със скорост малко по-висока от половината скорост на светлината, беше забавило времето вътре в Рама или поне времето по отношение на Земята. Така че датата, която използваха, беше напълно измислена. Ричард пресметна, че по време на тяхното отпътуване от Пресечната точка действителната дата на Земята ще е отместена с три или четири години напред. Но не беше в състояние да изчисли точната земна дата, защото не разполагаше с данните за промяната на скоростта във времето през годините, в които бяха пътували с Рама. Ето защо Ричард можеше само приблизително да прецени корекциите в относителността, които бяха нужни, за да се прехвърли изходната точка на тяхното време към това, което беше изминало на Земята.

— Обаче точно сега фактическата земна дата няма никакво значение за нас — заяви той на Никол малко след като се събудиха в последния за тях ден на Пресечната точка. — Освен това почти сигурно е, че ще се връщаме към нашата Слънчева система с огромна скорост. Това означава, че ще има допълнително изкривяване във времето, преди да се срещнем на орбита край Марс.

За Никол теорията на относителността винаги е била и продължаваше да бъде неясна, тъй като беше абсолютно несъвместима с нейната интуиция. Ето защо Никол определено не възнамеряваше да хаби енергия в тревоги за нея точно в последния ден на раздяла със Симон и Майкъл. Съзнаваше, че сбогуването завинаги ще бъде мъчително за всички тях и искаше да събере всичките си сили за тези последни, изпълнени с мъка мигове.

— Орелът спомена, че ще дойде да ни вземе в единадесет — каза тя на Ричард, докато се обличаха. — Надявам се, че след закуска

всички ще можем да поседнем във всекидневната. Искам да помогна на децата да изразят чувствата си.

Закуската мина леко, дори оживено, но когато семейството се събра във всекидневната, всеки от тях бе завладян от мисълта, че разполага с по-малко от два часа, преди Орелът да дойде и да отведе всички, с изключение на Майкъл и Симон. Разговорът стана принуден и напрегнат.

Младоженците седяха на канапенцето срещу Никол, Ричард и останалите четири деца. Както обикновено Кати беше напълно обезумяла. Говореше непрекъснато. Скачаше от тема на тема и много внимателно заобикаляше въпроса за надвисналата раздяла. Тъкмо се намираше посред дълъг монолог за откачения сън, който бе сънувала миналата нощ, когато разказът ѝ бе прекъснат от някакви гласове, долитащи от коридора.

— Дявол го взел. Сър Джон — първият глас бе на Ричард — това е последната ни възможност. Отивам там да се сбогувам, независимо дали ти ще дойдеш с мен или не.

— Тези сбогувания, мой принце, наистина измъчват душата ми. Все още не съм гаврътнал достатъчно чашки, за да притъпят болката. Самият ти каза, че момата е истински ангел. Как бих могъл...

— Е, добре, тогава отивам без теб, — отвърна Принц Хал.

Погледите на цялото семейство бяха вперени върху миниатюрния принц робот на Ричард, който се приближаваше по коридора към всекидневната. Фалстаф се тътреше след него, като спираше на всеки пет-шест крачки, за да отпие от шишенцето си.

Хал се приближи и застана пред Симон.

— Най-скъпа дамо — изрече той и подви коляно в поклон. — Не мога да намеря подходящите думи, за да изразя колко ще ми липсва усмихнатото ти лице. Из цялото ми кралство няма друга от нежния пол, която да е равна с теб по красота...

— Дявол да го вземе — прекъсна го Фалстаф и се просна на колене редом със своя принц. — Може би сър Джон прави грешка. Защо да тръгвам с този пъстър екипаж (той размахва ръка в посока на Ричард, Никол и другите деца, а те всички бяха широко усмихнати), когато мога да остана тук, в компанията на такава великолепна грация и само с един стар мъж за конкурент? Спомням си Кукла Рекламен купон...

Докато двойката двадесетсантиметрови роботи забавляваха семейството, Бенджи се надигна от стола и приближи към Майкъл и Симон.

— Си-мон — изрече той, като се бореше със сълзите, — ще ми липсваш. Обичам те. — За момент Бенджи направи пауза, като най-напред погледна Симон, а после баща си. — Надявам се, че ти и тат-ко ще бъдете мно-го щаст-ли-ви.

Симон също стана и обгърна с ръце треперещото си по-малко братче.

— О, Бенджи, благодаря ти. И ти ще ми липсваш. Всеки ден ще си мисля за теб.

Прегръдката ѝ дойде твърде много на Бенджи. Телцето му се разтреसे от ридание и тихите му, печални вопли предизвикаха сълзи в очите на всички. Миг по-късно Патрик се беше сгушил в скута на баща си. Зарови подутото си от плач лице в гърдите на Майкъл.

— Татко... татко — повтаряше отново и отново.

И поет не би могъл да създаде по-красива картина на сбогуване. Лъчезарната Симон, която въпреки сълзите изглеждаше някак спокойна, се движеше плавно из стаята и се сбогуваше продължително с всеки от членовете на семейството поотделно. Майкъл О'Туул остана седнал на канапенцето с Патрик в скута и Бенджи край него. Всеки път, когато някой от групата на отпътуващите се доближеше до него за прощална прегръдка, очите му се изпълваха със сълзи.

Искам да запомня този миг завинаги. В него има толкова много любов — помисли си Никол, докато оглеждаше стаята. Майкъл държеше малката Ели на ръце; Симон обясняваше на Кати колко ще ѝ липсват техните тайни разговори. За първи път дори Кат се бе превърнала в кълбо от скръб — остана удивително мълчалива, когато Симон прекоси стаята, за да се присъедини към съпруга си.

Майкъл внимателно свали Патрик от скута си и хвана протегнатата ръка на Симон. Двамата се извърнаха към другите и паднаха на колене, а ръцете им бяха събрани за молитва.

— Отче наш. Ти, който си на небето — изрече Майкъл със силен глас. Изчака няколко секунди, докато останалата част от семейството, дори и Ричард, коленичиха на пода край двойката.

— Благодарим Ти, че ни разреши щастливата обич на това прекрасно семейство. Благодарим Ти също, че ни показва

великолепните си творения из цялата Вселена. В този момент ние Те умоляваме, ако такава е волята Ти, да се грижиш за всички нас, защото пътищата ни се разделят. Не знаем дали е в Твоя промисъл някой ден отново да споделим другарството и любовта, които възвисиха всички ни. Но остани с нас, където и да ни заведе пътят по Твоята воля, и нека, Боже, някой ден отново да се съберем — в този свят или в отвъдния. Амин.

Секунди по-късно на входната врата се позвъни. Орелът беше пристигнал.

Никол напусна къщата, умишлено проектирана като умален модел на вилата им в Бовоа, Франция, и тръгна по тясната алея към гарата. Подмина други къщи, всичките тъмни и пусати, и се опита да си представи как ли ще бъде, когато се изпълнят с глъчка. *Животът ми ще бъде като сън — рече на себе си. — Със сигурност никои друг човек не е имал толкова разнообразни преживявания.*

Някои от къщите дори хвърляха сенки по алеята, докато имитацията на слънце довършваше дъговидния си път по тавана високо над главата ѝ. *Още един забележителен свят — потъна в мисли Никол, докато преценяваше селището на югоизточния ъгъл на Ню Идън. — Орелът беше прав, че жилищната ни територия няма да се различава от Земята.*

За един кратък миг Никол си припомни синята, покрита с океани планета, която се намираше на разстояние девет светлинни години оттук. В мислите си тя стоеше редом с Янош Тапори. Беше преди петнадесет години и космическият кораб „Нютон“ току-що се беше отделил от ЛЕО-3.

— Това е Будапеща — беше казал Янош, галейки с пръсти една особена точка на осветения глобус, който примигваше в панорамния прозорец.

Тогава и Никол откри Бовоа, или най-малкото района, в който се намираше, като с пръст се върна назад по течението на река Лоара от устието ѝ в Атлантика.

— А моят дом се намира някъде тук — беше казала на Янош. — Може би баща ми и дъщеря ми точно сега гледат в нашата посока.

Женевиев — помисли си Никол, докато краткият спомен избледняваше. — Моя Женевиев. Ти сигурно си вече млада жена. Почти на тридесет. Тя продължи да се разхожда по алеята край

новата си къща в земната жилищна територия на Рама. Мисълта за първата ѝ дъщеря върна Никол към един кратък разговор с Орела по време на прекъсване в записа на видеофилма на Пресечната точка.

— Ще мога ли отново да видя дъщеря си Женевиер, когато се доближим до Земята? — беше попитала Никол.

— Не знаем — отвърна ѝ Орелът след кратко колебание. — Зависи изцяло от това как вашите съграждани ще отговорят на посланието. Вие самите ще останете в Рама дори ако бъдат пуснати в ход резервните варианти, но е възможно дъщеря ви да е сред двете хиляди души, които ще дойдат от Земята да живеят в Ню Идън. Случвало се е и преди с други космически видове...

— Ами Симон? — беше запитала Никол, когато Орелът млъкна. — Ще я видя ли отново?

— На този въпрос е още по-трудно да се отговори. Има твърде много неизвестни величини. — Чуждопланетното същество се беше втренило в унилата си земна приятелка. — Съжалявам, госпожо Уейкфийлд.

Едната ми дъщеря остана на Земята. Другата — в чуждопланетно пространство на стотици хиляди милиарди километри оттук. А аз ще бъда на съвсем различно място. Кой знае къде. Никол се чувстваше безкрайно самотна. Тя прекъсна разходката си и се съсредоточи върху гледката пред себе си. Намираше се край едно оформено като кръг пространство в селския парк. В средата на скалистата окръжност имаше пързалка, пясъчник, лабиринт и въртележка — идеално място за игра за земните деца. Под краката ѝ мрежата СОГ беше вмъкната през онези части от парка, които може би щяха да бъдат покрити с треви, донесени от Земята.

Никол се наведе да разгледа отделните съоръжения за обмяна на газовете. Те представляваха плътни, кръгли обекти, само два сантиметра в диаметър. Бяха няколко хиляди, подредени в редици и колонки. Кръстосваха парка. *Електронни растения — помисли си Никол. — Превръщат въглеродния двуокис в кислород и дават възможност на нас, животните, да оцелеем.*

В мислите си Никол си представяше парка с трева, дървета и лилии в малкото изкуствено езерце, точно както изглеждаше на холографското изображение в залата за обсъждане на Пресечната точка. И макар да знаеше, че Рама се завръща към Слънчевата система,

за да се „сдобие“ с човешки същества, които ще изпълнят този технологичен рай, на нея ѝ беше трудно да си представи парка, гъмжащ от деца *Та аз от петнадесет години не съм виждала друго човешко същество, като изключим членовете на семейството!*

Никол излезе от парка и продължи към гарата. Жилищните сгради, които се намираха от двете страни на тесните алеи, бяха заменени с по-груби постройки, които в бъдеще може би щяха да станат малки магазини. Разбира се, сега всичките бяха празни, също като просторната правоъгълна конструкция предназначена за супермаркет, която се намираше от другата страна на гарата.

Тя мина през портала и се качи на чакащия влак, като застана точно зад контролната кабина, управлявана от робот тип Бенита Гарсия.

— Почти мръкна — изрече на глас Никол.

— Има още осемнадесет минути — отвърна роботът.

— Колко е пътят до сомнариума^[1]? — запита Никол.

— Пътуването до Голямата централна гара трае десет минути — отвърна Бента, докато влакът напускаше югоизточната гара. — После имате две минути пеша.

Никол знаеше отговора на въпроса си. Просто ѝ се искаше да чуе друг глас. Това беше вторият ден, в който беше сама, а разговорът с робота Гарсия беше за предпочитане пред това да си говори сама.

Влакът я отведе от югоизточния край на колонията до нейния географски център. По пътя Никол видя отляво езерото Шекспир, а отдясно склоновете на планината Олимп (те бяха покрити с много СОГ). Електронни съобщителни монитори, намиращи се вътре във влака, даваха информация за забележителностите, покрай които минаваха, а също за часа и за разстоянието, което е изминало.

Вие с Орела свършихте добра работа с тази транспортна система — си каза наум Никол, като мислеше за съпруга си Ричард. Той вече спеше заедно с останалите членове на семейството. — *Скоро и аз ще се присъединя към вас в кръглото помещение.*

На практика сомнариумът беше просто едно разширение на главната болница, която беше разположена на около двеста метра от централната влакова станция. След като слезе от влака и мина покрай библиотеката, Никол влезе в болницата, прекоси я и през един дълъг тунел стигна до сомнариума. Всички останали от семейството спяха в

едно просторно кръгло помещение на втория етаж. Всеки от тях се намираше в отделна „каюта“ покрай стената — дълга, наподобяваща на ковчег измишльотина, херметически запечатана срещу влиянията на външния свят. През малките прозорчета се виждаха само лицата им. Така както я беше обучил Орелът, Никол провери мониторите, които съдържаха информация за физическото състояние на съпруга ѝ, двете дъщери и двамата сина. Всичко беше наред. Липсваше и намек за някакъв дисбаланс.

Никол спря и се загледа с копнеж във всеки един от любимите си хора. Това щеше да бъде последната инспекция. Според процедурата, щом като жизненоважните параметри на всички се намират в нормалните граници, значи беше настъпило времето да заспи и самата Никол. Можеха да минат много години, преди да види отново някого от семейството.

— *Скъпи, скъпи Бенджи* — въздъхна тя, докато гледаше заспалия си син. — *Това прекъсване в живота ще се отрази най-тежко на теб. Кати, Патрик и Ели ще се справят бързо. Техните умове са пъргави и будни. Но ти ще пропуснеш годините, които може би щяха да те направят независим.*

Каютите се издаваха напред от кръглата стена, крепени от нещо като желязно скеле. Между частта за главата на едната каюта и тази за краката на другата имаше само метър и половина разстояние. Празната каюта на Никол се намираше по средата — Ричард и след него Кати бяха от страната на главата ѝ; Патрик, Бенджи и Ели откъм краката.

Няколко минути тя се помота край капсулата на Ричард. Той бе заспал последен — само преди два дни. Според молбата му Принц, Хал и Фалстаф лежаха върху гърдите му в запечатания контейнер. *Тези последни три дни бяха фантастични, любов моя*, помисли си Никол, докато стоеше втрепенена в безизразното лице на съпруга си. — *Не съм и мечтала за нещо повече.*

Бяха плували и дори бяха карали водни ски на езерото Шекспир. Бяха изкачили планетата Олимп. Бяха се любили всеки път, когато някой от тях изпиташе и най-малкото желание. През една цяла нощ се бяха притискали един до друг в голямото легло в новия см дом. Проверяха спящите си деца веднъж дневно, но главно използваша времето си да изследват цялостно новото си владение.

Беше време на възбуда, на преживявания. Последните думи на Ричард, преди Никол да задейства системата, която щеше да го приспи, бяха: „Ти си великолепна жена и аз те обичам много.“

Сега идваше ред на самата Никол. Не можеше да отлага повече. Покатери се в своята капсула, както беше репетирала по време на първата седмица в Ню Идън, и щракна всички ключове, с изключение на един. Пяната около нея беше невероятно удобна. Горната част на капсулата се затвори над главата ѝ. Трябваше само да дръпне последния контакт, и в капсулата щеше да нахлуе газът, който да я приспи.

Въздъхна дълбоко. Докато лежеше по гръб, си припомни един от последните сънища, които бе имала по време на сънните тестове на пресечната точка — този за Спящата красавица. Тогава мислите ѝ я върнаха в детството, в онези великолепни слънчеви дни, които бе прекарала с баща си, наслаждавайки се на празненствата в чест на Спящата красавица в Шато Д’Усе.

Този начин да заспиш е приятен — помисли си Никол, усещайки замайването, което я обземаше, докато газът полека-лека нахлуваше в капсулата ѝ. — Да си мислиш, че ще те събуди очарователният принц.

[1] сомнариум — Място, където организмите се подлагат на нефизиологичен продължителен сън. — Б.пр. ↑

СРЕЩА КРАЙ МАРС

1.

— Госпожо Уейкфийлд.

Гласът сякаш идваше някъде отдалеч, от много далеч. Той бавно нахлу в съзнанието ѝ, но не я разбуди напълно.

— Госпожо Уейкфийлд!

Този път беше по-силен. Преди да отвори очи, Никол се опита да си припомни къде се намира. Тя се поразмърда и пияната наоколо ѝ се размести, така че да ѝ осигури максимално удобство. Лека-полека паметта ѝ започна да изпраща сигнали към останалата част на мозъка. — Ню Идън. Вътре в Рама. Назад към Слънчевата система — припомни си тя. — *Сън ли е това?*

Най-накрая отвори очи. За кратко време имаше затруднения с фокусирането. Най-после приведената над нея фигура придоби ясни очертания. Това беше майка ѝ, облечена в униформата на медицинска сестра!

— Госпожо Уейкфийлд — чу се отново гласът. — Време е да ставате и да се подготвите за срещата.

За момент Никол изпадна в шок. Къде се намираше? Какво правеше майка ѝ тук? После си спомни. *Роботите. Майка е един от петте модела роботи-хора. Роботът-модел Анави Тиасо е специалист по въпросите на здравето и добрата форма.*

Услужливата ръка на работа подкрепи Никол, когато тя се изправи и седна в своята капсула. За дългия период, през който бяха спали, помещението не се беше променило.

— Къде сме? — запита Никол, докато се приготвяше да изпълзи навън от капсулата.

— Приключихме с предвиденото базисно забавяне на скоростта и вече сме във вашата Слънчева система — отвърна абаносовочерният Анави Тиасо. — Ще навлезем в орбитата на Марс след шест месеца.

Мускулната система бе наред. Преди да напуснат Пресечната точка, Орелът беше осведомил Никол, че всяка една от касетките за сън съдържа специални електронни елементи, които периодично ще упражняват мускулите и другите биологични системи, за да

предотвратят атрофията, а освен това ще контролират състоянието на всички жизненоважни органи. Никол се спусна по стълбичката. Когато стъпи на пода, се протегна.

— Как се чувствате? — попита роботът. Това беше Анави Тиасо 017. Номерът изпъкваше на дясното рамо на униформата.

— Добре — отвърна Никол. — Добре, 017 — повтори, докато разглеждаше робота. Приликата с майка ѝ бе забележителна. Преди да напуснат Пресечната точка, Ричард и тя бяха видели всички модели, но през двете седмици, преди да заспят на кораба функционираха само роботите модел Бенито Гарсия. Всички останали роботи на Ню Идън бяха сглобени и изпитани по време на дългия полет. *Наистина прилича на майка.* Никол се унесе в мисли. Възхищаваше се на творението на неизвестния рамиански художник. *Направили са всички промени, които бях предложила.*

Дочу стъпки, които се приближаваха. Никол се извърна. Към тях идваше втори Анави Тиасо, също облечен в бялата униформа на медицинска сестра.

— Номер 009 беше назначен да помогне при задействането на процеса — обади се първият Тиасо до нея.

— Назначен от кого? — запита Никол, като се мъчеше да си припомни какво бяха говорили с Орела за процедурата по събуждането.

— От препрограмирания план на мисията — отвърна Номер 017. — След като всички вие, човешките същества, се върнете в будно състояние, ние ще получаваме разпорежданията от вас.

Ричард се събуди по-бързо от Никол, но за разлика от нея слезе по-тромаво по късата стълбичка. За да не падне, трябваше да го подкрепят и двата Тиасо. Ричард беше видимо възхитен, че вижда съпругата си. След продължителна прегръдка и целувка, той я съзерцава известно време.

— Не изглеждаш износена — закачи я той. — Бялото в косите се е увеличило, но пък на отделни места все още има черни кичури...

Никол се усмихна. Чудесно беше, че може да разговаря отново с Ричард.

— Между другото — запита той секунди по-късно, — колко време изкарахме в тия ненормални ковчези?

Никол сви рамене.

— Не зная — отвърна. — Не съм питала още. Реших първо да те събудя.

Ричард се извърна към двата Тиасо.

— Знаете ли вие, прекрасни жени, преди колко време напуснахме Пресечната точка?

— Спали сте деветнадесет години време на пътуване — отвърна Тиасо 009.

— Какво иска да каже с това „*време на пътуване*“? — запита Никол.

Ричард се усмихна.

— Това е относителен израз, скъпа. Времето не означава нищо, ако няма към какво да го отнесеш. Вътре в Рама са изминали деветнадесет години, но това се отнася само за...

— Не си прави труда — прекъсна го Никол. — Не съм спала толкова дълго време, за да се събудя за урок по теория на относителността. Можеш да ми го обясниш по-късно, след вечеря. Междувременно имаме по-важни задачи. В какъв ред би трябвало да събудим децата?

— Аз имам друго предложение — отвърна Ричард след миг на колебание. — Зная, че нямаш търпение да видиш децата. Аз също. Но защо не ги оставим да поспят още няколко часа? Това със сигурност няма да им навреди... Ние с теб трябва да обсъдим много неща. Можем да започнем подготовката за срещата, в общи линии да помислим какво ще правим с образованието на децата, може би дори ще трябва да отделим малко време да се поопознаем отново...

Никол *изпитваше силно желание* да види децата, но логичната част от разума ѝ разбираше достойнствата на предложението на Ричард. Семейството беше съставило само първоначален план за периода след като се събудят, главно защото Орелът изрично беше подчертал, че съществуват твърде много неизвестни величини, за да се вземат конкретни решения. Щеше да е много по-лесно някои неща да се планират, преди да се събудят децата...

— Добре — рече най-сетне Никол, — ако зная със сигурност, че всеки от тях е добре... — тя погледна към първия Тиасо.

— Данните от мониторите показват, че всяко от децата ви е преживяло периода на сън без значими отклонения — отвърна биотът.

Никол се извърна отново към Ричард и внимателно заразглежда лицето му. Беше остарял малко, но не толкова, колкото беше очаквала.

— А къде ти е брадата? — изгърси неочаквано, осъзнавайки, че лицето му е гладко избръснато.

— Избръснахме мъжете вчера, докато спяха — отвърна Тиасо 009. — Освен това подстригахме и изкъпахме всички, — според препрограмирация план на мисията.

Мъжете? — помисли Никол. За миг се обърка. — *Разбира се. Бенджи и Патрик вече са мъже!*

Тя хвана Ричард за ръка и двамата бързо се приближиха до капсулата на Патрик. Лицето, което видя през прозорчето, я стресна. Нейният малък Патрик вече не беше момче. Чертите му се бяха изострили значително, кръглият овал на лицето беше изчезнал. Повече от минута Никол остана вперила поглед в сина си.

— Възрастта му отговаря на шестнадесет или седемнадесет — отвърна Тиасо 017 на въпросителния поглед на Никол. — А господин Бенджамин О'Туул все още е по-възрастен от него с година и половина. Разбира се, тази възраст е приблизителна. Както ви обясни Орелът, преди да отпътувате от Пресечната точка, успяхме донякъде да забавим стареенето, като въздействахме на основните ензими, свързани с него. Това се приложи към всеки един от вас, но не в еднаква степен. Когато казваме, че господин Патрик О'Туул сега е на шестнадесет или седемнадесет, имаме предвид само индивидуалния му вътрешен биологичен часовник. Цитираната възраст е нещо като усреднена величина между неговия растеж, зрялост и процесите на стареене на подсистемите.

Никол и Ричард спираха поред пред всяка една от останалите капсули и внимателно се взираха в спящите деца. Никол непрекъснато клатеше глава от изумление.

— Къде са моите малки дечица? — промълви тя, когато видя, че по време на дългото пътешествие дори малката Ели се е превърнала в девойка.

— Знаехме, че ще стане така — отбеляза Ричард без вълнение. Това не помогна на майката у Никол да се справи с чувството на загуба, което изпитваше.

— *Да знаеш* е едно — каза Никол, — *но да видиш* и да го преживееш, е съвсем друго. Не става въпрос за една типична майка,

която внезапно осъзнава, че нейните момчета и момичета са пораснали. Това, което се случи с нашите деца, е действително зашеметяващо. Тяхното умствено и социално развитие беше прекъснато за период от десет до дванадесет години. Сега имаме малки деца с тела на възрастни. Как ще успеем само за шест месеца да ги подготвим за срещата с другите хора?

Никол беше поразена. Част от нея не беше повярвала на Орела, когато той описа какво ще се случи със семейството ѝ. А случилото се беше още едно от невероятните събития в нейния живот, които отдавна надхвърляха границите на понятното. *Като тяхна майка аз имам много работа и малко време. Защо не съобразих всичко това, преди да напуснем Пресечната точка?*

Докато Никол се бореше със силната си емоционална реакция при вида на порасналите си деца, Ричард си приказваше с двата Тиасо. Те с лекота отговаряха на всичките му въпроси. Той беше изключително впечатлен от техните възможности, както физически, така и умствени.

— Всички вие ли имате струпани толкова богата информация в паметта си? — запита ги той в средата на разговора.

— Само ние, модел Тиасо, разполагаме с подробни данни, отнасящи се до миналото и здравето на вашето семейство — отвърна 009. — Но всичките биоти с човешки вид имат достъп до голям обем основна информация. Част от това познание обаче ще бъде отстранена в мига на контакт с другите хора. Тогава паметта на всички модели биоти ще бъде частично прочистена. Всяко събитие или информация, отнасящи се до Орела или Пресечната точка, както и всяка случка, станала преди вашето пробуждане, ще бъдат изтрети от нашите бази данни след срещата с другите хора. От този по-ранен период ще остане достъпна само информацията за персоналното ви здраве, а тя ще се съхранява в моделите Тиасо.

Още преди тази последна забележка Никол си мислеше за Пресечната точка.

— Все още ли сте в контакт с Орела? — запита неочаквано тя.

— Не — този път отговори Тиасо 017. — За по-сигурно се допуска, че Орелът, или най-малкото някакъв представител на Разума от Пресечната точка, от време на време следи нашата мисия, но откакто Рама е напуснала Хангара, с нея не се е свързвал никой. Вие,

ние, РАМА — всички сме оставени сами на себе си, докато не се осъществи целта на мисията.

Кати стоеше пред голямото огледало и изучаваше голото си тяло. Даже след месец то все още ѝ беше непознато. Беше ѝ приятно да се докосва. Особено ѝ харесваше да прокарва пръсти по гърдите си и да наблюдава как зърната ѝ набъбват в отговор на дразненето. Още повече ѝ харесваше да остава насаме със себе си под чаршафите през нощта. Тогава можеше да се разтрива навсякъде, докато вълни от тръпки не залееха цялото ѝ тяло и не ѝ се приискаше да вика от удоволствие.

Майка ѝ обясни това явление, но когато Кати се опита да го обсъжда за втори или трети път, тя придоби неловко изражение.

— Мастурбацията е нещо твърде лично, скъпа — отговори ѝ Никол преди вечеря, а гласът ѝ беше много тих — и по принцип се обсъжда, ако това въобще се прави, само с най-близък приятел.

От Ели нямаше никаква полза. Кати никога не я беше виждала да се изучава. Нито един-единствен път. *Вероятно тя изобщо не го прави* — помисли си Кати. — *И определено няма желание да разговаря за това.*

— Свърши ли с душа? — Кати чу Ели да се провиква от съседната стая. Всяко от момичетата имаше своя собствена спалня, но деляха обща баня.

— Да — извика Кати в отговор.

Ели влезе в банята, скромно увита в хавлиена кърпа и хвърли бегъл поглед към сестра си, която стоеше съвършено гола пред огледалото. По-младото момиче понечи да каже нещо, но очевидно промени намерението си, защото пусна кърпата и пристъпи предпазливо под душа.

Кати наблюдаваше Ели през прозрачната врата. Най-напред огледа тялото на Ели, а после своето в огледалото, като сравни всички видими анатомични особености. Кати предпочиташе своето лице и цвят на кожата (за момента тя беше най-светлокожия член на семейството, като изключим баща ѝ), но пък Ели имаше по-красива фигура.

— Защо формите ми са толкова момчешки? — запита Кати Никол една вечер, две седмици по-късно. Току-що беше приключила с

четенето на няколко много стари модни списания, съдържайки се в куба данни.

— Не мога да ти обясня съвсем точно — отвърна Никол, като вдигна поглед от собственото си четиво. — Генетиката е невероятно сложен предмет, много по-сложен, отколкото си е мислел в началото Грегор Мендел.

Никол се разсмя наум, защото тутакси осъзна, че Кати не би могла да разбере това, което току-що бе казала.

— Кати — продължи тя, вече не толкова педантично, — всяко дете е уникална комбинация от характеристиките на двамата си родители. Тези характеристики, които определят индивидуалността, се носят от молекули, наречени гени. Съществуват буквално милиарди различни начини, по които могат да се комбинират гените от двамата родители. Ето защо децата от едни и същи родители изобщо не си приличат.

Кати смръщи вежди. Очакваше друг отговор. Никол бързо се досети.

— Освен това — добави с успокоителен тон, — твоята фигура изобщо не е „момчешка“. По-скоро бих казала, че точната дума е „атлетична“.

— Във всеки случай — отново се върна на темата Кати, като посочи сестра си, която учеше упорито в единия ъгъл на общата стая, — аз определено не изглеждам като Ели. Нейното тяло е истински привлекателно, а гърдите ѝ са по-големи и по-закръглени дори от твоите.

— Никол се разсмя непринудено.

— Ели има впечатляваща фигура — рече тя. — Но и твоята е също толкова добра — просто е по-различна. — Никол се върна към четивото си, като смяташе разговора за приключен.

— В ония стари списания няма много жени с фигура като моята — настоя Кати след кратко мълчание. Беше вдигнала електронния си бележник, но Никол вече не внимаваше. — Знаеш ли, майко — заяви тогава Кати, — мисля, че Орелът е допуснал някаква грешка в контрола на моята капсула. Вероятно съм получила някои от хормоните, предназначени за Патрик или Бенджи.

— Кати, скъпа — отвърна Никол, която най-сетне беше осъзнала, че дъщеря ѝ е завладяна от мисълта за фигурата си, — ти със

сигурност си станала онази личност, която е била програмирана в гените ти още при самото зачатие. Ти си една прекрасна, интелигентна млада жена. Ще бъдеш много по-щастлива, ако прекарваш времето си в мисли за многото отлични качества, които притежаваш, вместо да си търсиш недостатъци и да желаете да станеш като някой друг.

Повечето техни разговори след събуждането протичаха точно по този начин. На Кати ѝ се струваше, че майка ѝ изобщо не се опитва да я разбере и че прекалено бързо реагира с лекция или епиграма.

Животът е много повече от това просто да се чувстваш добре, беше припев, който постоянно ехтеше в главата на Кати. От друга страна, майчините ѝ похвали за Ели изглеждаха прекалено възторжени. „Ели е толкова добра ученичка, независимо че започна толкова късно.“ „Ели винаги помага без да я молим за това.“ Или: „Защо не можеш да си малко по-търпелива с Бенджи, като Ели?“.

Най-напред Симон, а сега Ели — помисли си Кати една нощ, докато лежеше гола в леглото. Тя и сестра ѝ се бяха карали, а майка ѝ беше упрекнала само нея. *Нямам никакви шансове с майка. Просто сме прекалено различни. Спокойно мога да престана с опитите.*

Пръстите ѝ зашариха по тялото, предизвиквайки желание и Кати въздъхна в очакване. *Поне има някои неща, за които не се нуждая от майка.*

— Ричард — рече една вечер Никол. Намираха се в леглото и бяха само на шест седмици път от Марс.

— Ммм — отговорът позакъсня. Той беше почти заспал.

— Безпокоя се за Кати. Доволна съм от напредъка на останалите деца — особено на Бенджи, Бог да го благослови. Но изпитвам истинска тревога за Кати.

— И какво точно те тревожи? — запита Ричард, като се надигна на лакът.

— Най-вече държанието ѝ. Кати е невероятно егоцентрична. Освен това е избухлива и нетърпелива с останалите деца, включително с Патрик, който я обожава. През цялото време спори с мен, дори когато спорът е безсмислен. Мисля, че прекарва прекалено дълго време сама в стаята см.

— Просто е отегчена — отвърна Ричард. — Не забравяй, Никол, физически тя е млада жена в началото на двадесетте си години. Би трябвало да ходи на срещи, да утвърждава своята самостоятелност. Тук няма никой, който да ѝ е равен... И трябва да признаеш, че понякога се отнасяме към нея като към дванадесетгодишно дете.

Никол не отвърна нищо. Ричард се наведе и докосна с устни ръката ѝ.

— Винаги съм знаел, че Кати е най-докачливата от децата. За нещастие, тя много прилича на мен.

— Но ти поне насочваш енергията си към неща, които си струват. А Кати може да бъде колкото конструктивна, толкова и деструктивна... Наистина, Ричард, ще ми се да поговориш с нея. В противен случай вероятно ще се сблъскаме с големи неприятности, когато срещнем другите хора.

— Какво искаш да ѝ кажа? — отвърна Ричард след кратко мълчание. — Че животът не е низ от вълнуващи неща?... И защо трябва да я моля да не се оттегля в света на своите фантазии? Там вероятно е много по-интересно. За жалост, поне засега никъде в Ню Йорк няма нищо интересно за младо момиче.

— Надявах се, че ще проявиш малко повече разбиране — отвърна Никол леко кисело. — Нуждая се от помощта ти, Ричард... пък и Кати се отнася по-добре към теб.

Ричард замълча отново.

— Добре — обади се накрая. В тона му се усещаше безпомощност. Легна отново. — Утре ще я заведа да караме водни ски — тя обича това — и най-малкото ще я помоля да бъде по-внимателна с останалите членове на семейството.

— Много добре. Отлично — изрече Ричард, когато привърши с четенето на материала в тетрадката на Патрик. Той изключи захранването и се вгледа в сина си, който седеше леко притеснен в един стол срещу баща си. — Бързо си се справил с алгебрата — продължи Ричард. — Определено имаш талант за математиката. Докато в Ню Йорк пристигнат новите обитатели, ти ще бъдеш почти готов за университетския курс, поне по математика.

— Но мама казва, че все още съм много назад с английския — отвърна Патрик. — Казва, че съчиненията ми сякаш са писани от малко дете.

Никол дочу разговора и влезе при тях от кухнята.

— Патрик, скъпи, Гарсия 041 твърди, че ти не се отнасяш сериозно към писането. Зная, че не можеш да научиш всичко за една нощ, но не искам да се срамуваш, когато срещнем другите хора.

— Но аз предпочитам математиката и естествените науки — възпротиви се Патрик. — Нашият робот Айнщайн твърди, че може да ме научи на висша математика за три или четири седмици, ако нямам толкова да уча по различните други предмети.

Входната врата се отвори внезапно и вътре влетяха Кати и Ели. Лицето на Кати сияеше от оживление.

— Съжаляваме, че закъсняхме — каза тя, но денят ни беше *страхотен*. — Тя се извърна към Патрик. — Прекосихме езерото Шекспир. Карах лодката *сама*. Оставихме Гарсия на брега.

Ели не беше и наполовина толкова въодушевена, колкото сестра си. В действителност тя изглеждаше леко засегната.

— Добре ли си, скъпа? — попита тихо Никол по-малката си дъщеря, докато Кати забавляваше останалите от семейството с разкази за приключенията им край езерото.

Ели кимна и не каза нищо.

— А най-вълнуващо — разпалваше се Кати — беше пресичането с голяма скорост през направените от нас вълни. Бам-бам-бам. Подскачахме от вълна на вълна. Понякога имах чувството, че летим.

— Онези лодки не са играчки — отбеляза Никол няколко минути по-късно. Направи знак на всички да седнат край масата за вечеря. Бенджи, който се намираше в кухнята и бъркаше с пръсти в салатата, седна последен.

— Гарсия щяха да ни спасят — отвърна насмешливо Кати. — Бяха три и ни наблюдаваха от брега... Освен това бяхме облекли спасителните жилетки, пък и нали аз мога да плувам.

— Но сестра ти не може — отвърна бързо Никол. В гласа ѝ се долавяха метални нотки. — И ти знаеш, че тя щеше да изпадне в паника, ако бяхте паднали в езерото.

Кати понечи да спори, но Ричард се намеси и смени темата, преди конфликтът да се разрасне. В действителност всички от

семейството бяха станали раздразнителни. Още преди месец Рама бе спряла на орбита край Марс, но засега нямаше никакви признаци за пристигането на контингента от Земята, който трябваше да посрещнат. А Никол си мислеше, че срещата им с жителите на Земята ще се състои веднага след като се установят на орбита край Марс...

След вечеря семейството се премести в малката обсерватория на Ричард, разположена в задния двор, за да погледат Марс. Обсерваторията имаше достъп до всички външни сензори на РАМА (но към нито един от вътрешните, които обхващаха зоните извън Ню Идън — по време на обсъждането на проекта Орелът беше абсолютно категоричен по този въпрос). Тя предоставяше великолепен изглед през телескопа към червената планета, поне за част от всеки марсиански ден.

Сеансите за наблюдение особено допадаха на Бенджи. Той гордо посочи вулканите в района Терзис, големия каньон, наречен Долината на моряците, и мястото, където първият космически кораб „Викинг“ беше кацнал преди повече от двеста години. Южно от Станцията на Мъч, център на голямата марсианска колония, която беше изоставена през несигурните дни след Големия хаос, се зараждаше прашна буря. Ричард предположи, че бурята може да обхване цялата планета, защото точно сега е сезонът на глобалните бури.

— Какво ще стане, ако другите земляни не се появят? — запита ненадейно Кати по време на мълчаливото им наблюдение на Марс. — И, майко, моля те, поне този път ни отговори конкретно. В края на краищата, ние вече не сме деца.

Никол пренебрегна предизвикателството в тона от забележката на Кати.

— Ако не греша, в основен план за нас се предвижда да чакаме на орбита край Марс в продължение на шест месеца — отвърна тя. — Ако през това време срещата не се осъществи, РАМА ще се отправи към Земята. — Замълча за момент. — Нито баща ви, нито аз знаем каква ще бъде процедурата оттам нататък. Орелът ни каза, че ако се наложи да използват алтернативните планове, в съответния момент на нас ще ни се каже толкова, колкото е необходимо да знаем.

В стаята се възцари тишина. На екрана се появяваха изображения на Марс, погледнат от различен ъгъл.

— Къде е Земята? — попита Бенджи.

— Точно зад Марс, следващата по близост до Слънцето — отвърна Ричард. — Помниш ли, че ти показах подреждането на планетите на компютъра.

— Нямах това предвид — отвърна много бавно Бенджи. — Искам да *видя* Земята.

Молбата беше съвършено проста. Макар че неколkokратно бе водил семейството в обсерваторията, Ричард никога не си беше помислял, че децата могат да се интересуват от едва видимата синя светлина на фона на марсианското небе.

— От разстояние Земята не прави голямо впечатление — рече Ричард, докато търсеше в базата данни съответния сензорен изход. — Всъщност тя много прилича на всеки друг ярък обект, например на Сириус.

Ричард беше пропуснал *най-важното*! Посочи им Земята сред останалите звезди и после центрира изображението върху това очевидно незабележимо отражение, а децата до едно бяха погълнати от внимание...

— *Това е техният дом* — помисли си Никол, омагьосана от неочакваната промяна в настроението в стаята, — *Нищо че никога не са били там.* Докато Никол също стоеше пред екрана, вторачена в мъничката светлина в центъра, картини от Земята нахлуха в спомените ѝ. Даде си сметка колко дълбоко в нея се беше вгнездила носталгията, копнежът да се върне на тази благословена, покрита с океани и изпълнена с толкова красота планета. Сълзи изпълниха очите ѝ, когато се приближи към децата и ги обгърна с ръце.

— Където и да отидем в тази удивителна Вселена — промълви тихо тя, — и сега, и за в бъдеще, тази синя точица винаги ще си остане наш дом.

2.

Най Буатонг се надигна в предутринния здрач. Нахлузи памучната рокля без ръкави, спря за момент да поднесе почитанията си на своя личен Буда в семейното светилище, и сетне, без да безпокои останалите членове на семейството, отмори входната врата. Летният въздух беше мек. В бриза се долавяше ароматът на цветя, примесен с този на тайландски подправки — някой от съседите вече приготвяше закуска.

Движеше се безшумно по пухкавата пепел на алеята. Ходеше бавно, а главата ѝ се извъръщаше ту наляво, ту надясно, като очите ѝ попиваха всички познати сенки, които скоро щяха да бъдат само спомени. *Последният ми ден* — помисли си тя. — *Най-сетне настъпи.*

След няколко минути тя зави надясно по павираната улица, която извеждаше към малкия търговски район на Лампун. От време на време минаваше по някой велосипедист, но като цяло утринта беше тиха. Нито един от магазините все още не беше отворен.

Когато приближи един храм, Най се размина с двама будистки монаси, по един от двете страни на пътя. Всеки от тях беше облечен в традиционната шафранена роба и носеше обемиста метална урна. Както всяка сутрин, те бяха тръгнали за закуска, обикаляха Тайланд и сега разчитаха на щедростта на гражданите на Лампун. От един магазин точно пред Най се подаде жена и пусна някаква храна в урната на монаха. Не бяха разменени никакви реплики, а и изражението на монаха не се измени видимо, за да благодари за дарението.

Те не притежават нищо — потъна в мисли Най, — *Дори и робите на гърба си. И въпреки това са щастливи.* Бързо издекламира основната догма „Причина за страданието и желанието“ и си припомни за невероятно богатото семейство на своя нов съпруг, което живееше в района Хигашияма, в покрайнините на Киото, Япония. *Кенджи казва, че майка му има всичко, освен спокойствие. То ѝ се изплъзва, защото не може да го купи.*

За момент пресният спомен от великолепната къща на семейство Уатанабе завладя мислите ѝ, изтласквайки гледката на обикновения

тайландски път, по който вървеше. Най все още се чувстваше замаяна от пищността на представителния дом в Киото. Но това място не беше приветливо към нея. Още от първия миг беше станало ясно, че родителите на Кенджи гледат на Най като на натрапница, чужденка от нисшите слоеве, която се е омъжила за сина им без тяхната благословия. Не бяха нелюбезни, а просто хладни. Бяха й направили нещо като дисекция със стотиците въпроси за семейството ѝ, за средата, в която бе протекло обучението ѝ, и те бяха зададени без всякакви чувства, с логична прецизност. По-късно Кенджи беше успокоил Най, като изтъкна, че неговото семейство няма да е с тях на Марс.

Тя се спря на улицата в Лампун и погледна към храма на кралица Шаматеви, който се намираше отсреща. Това беше любимото място на Най и града, може би любимото ѝ място в цял Тайланд. Някои части на храма датираха от половин хилядолетие; немите му каменни часови бяха свидетели на история, която бе толкова различна от настоящето, че спокойно можеше да бъде историята на някоя друга планета.

Най пресече улицата и влезе в двора на храма, ограден от стени. Утрото беше невероятно ясно. Точно над най-горния chodi^[1] на древния тайландски храм, в небето ярко грееше една светлинка. Най осъзна, че това беше Марс, нейното следващо местоназначение. Със съпоставките беше свършено. През всичките двадесет и шест юди ни от живота ѝ (с изключение на четирите, които прекара в университета в Чианг Май), градът Лампун беше нейният дом. След шест седмици тя щеше да се намира на борда на гигантски космически кораб, който щеше да я отведе до нейния нов дом — космическата колония на червената планета, където щеше да прекара следващите пет години.

Най зае поза лотос в единия от ъглите на двора и загледа втренчено светлинката в небето. *Знаменателно е, че точно тази сутрин Марс ме гледа.* Започна да диша ритмично като прелюдия към утринната си медитация. Но докато се подготвяше за душевния мир и спокойствие, които обикновено я съсредоточаваха върху предстоящия ден, Най си даде сметка, че в нея царят много мощни и неразгадани чувства.

Първо трябва да размисля. — Най реши временно да зареже медитацията. — *В последния си ден у дома трябва да се помиря с ония събития, които изцяло промениха живота ми.*

Преди единадесет месеца Най Буатонг седеше на абсолютно същото място. Кубовете с уроците ѝ по френски и английски бяха спретнато подредени в куфарче. Най възнамеряваше да си направи план по материалите за предстоящия учебен срок, защото беше решила да въведе повече атрактивност и динамика в преподаването на чужди езици в гимназията, където работеше.

Именно в този съдбоносен ден миналата година, малко преди да започне със схемите на уроците си, Най се зае със сутрешната преса на Чианг Май. Пъхна куба в четящото устройство и набързо запрелиства страниците, като тук-там прочиташе нещо повече от заглавие го. На последната страница в един от вестниците попадна на съобщение, написано на английски, което привлече погледа ѝ.

ДОКТОР, СЕСТРА, УЧИТЕЛ, ФЕРМЕР

Обичате ли приключенията, говорите ли много езици, здрави ли сте?

Международната Космическа Агенция (МКА) подготвя голяма експедиция за реколонизация на Марс. За назначаване в колонията се търсят изявени личности с посочените по-горе качества от жизненоважно значение. Интервюто ще се проведе в Чианг Май на 23 август, 2244, понеделник. Заплащането и привилегиите са изключително. Формуляри за кандидатстване могат да бъдат поискани от тайландската телепоща.

В началото, когато предостави своя формуляр на МКА, Най не мислеше, че шансовете ѝ са големи. Всъщност беше почти сигурна, че няма да мине през първото отсяване на кандидатите и не е необходимо да се подготвя за индивидуалното интервю. Беше доста изненадана, когато шест месеца по-късно получи в електронната си пощенска кутия съобщение, че условно е избрана да бъде сред интервюираните. Освен това съобщението осведомяваше Най, че според процедурата трябва да зададе по пощата всички лични въпроси, които има, и то преди интервюто. МКА подчертаваше, че желае да интервюира само

онези кандидати, които действително възнамеряват да приемат назначението в марсианската колония, ако им се предложи.

Най отговори по телепощата с един-единствен въпрос. Дали е възможно по-голямата част от спечеленото на Марс да бъде изпращано в банка на Земята? Добави, че за нея това е основно условие, за да приеме.

Десет дни по-късно по електронната поща пристигна ново съобщение. То беше много сбито. Да, гласеше съобщението, част от спечелените пари може редовно да бъдат изпращани по сметка в земна банка. Но, продължаваше то, Най трябва да е абсолютно сигурна за разпределението на парите — след като кандидатът или кандидатката напуснат Земята, ново преразпределение на средствата няма да бъде възможно.

Животът в Лампун не беше скъп. Заплатата, предложена от МКА за преподавател по езици в колонията на Марс, надхвърляше почти двукратно сумата, която бе необходима на Най, за да покрива всички домакински нужди на семейството. На плещите на младата жена лежеше тежък товар от отговорности. Баща ѝ беше инвалид и единствено тя от петчленното семейство припечелваше по нещо.

Детството ѝ беше трудно, но семейството беше успяло да се задържи някак малко над границата на бедността. Злото ги сполетя през последната година от следването ѝ. Най-напред баща ѝ получи мозъчен удар, който отне разсъдъка му. Сетне майка ѝ, която не притежаваше никакъв търговски нюх, пренебрегна препоръките на роднините и приятелите и се опита сама да се справи с магазинчето за занаятчийски стоки. За една година семейството загуби всичко, така че Най бе принудена не само да използва личните си спестявания, за да осигури храна и облекло на всички, но и да се откаже от мечтата си да превежда за една от най-големите издателски къщи в Банкок.

През седмицата Най преподаваше в гимназията, а в събота и неделя работеше като екскурзовод. В съботата, преди интервюто с МКА, Най развеждаше група туристи на обиколка из Чианг Май, на тридесет километра от дома. В групата имаше няколко японци, единият от които беше красив млад мъж в началото на тридесетте и говореше английски почти без акцент. Казваше се Кенджи Уатанабе, слушаше с внимание всичко, което разказваше Най, задаваше умни въпроси и беше изключително добре възпитан.

Към края на обиколката по свещените будистки места групата се изкачи с кабинковия лифт на планината Дои Сутхеп, за да посети известния храм на Буда, разположен на билото ѝ. Повечето туристи бяха изтощени от мероприятията през деня, но не и Кенджи Уатанабе. Вместо да пътува с лифта, той настоя да се изкачи до върха по дългата драконова стълба също като будистките поклонници. Сетне, докато Най разказваше старинната си легенда за основаването на храма, той задаваше въпрос след въпрос. А когато слязоха долу и Най седна сама да пие чай в чудесния ресторант в подножието на планината, Кенджи заряза останалите туристи в магазина за сувенири и приближи до нейната маса.

— Kaw tocle krap — изрече на отличен тайландски и удиви госпожица Буатонг. — Мога ли да седна? Имам още няколко въпроса.

— Khum potl'e pasa thai clai nitnoy — отвърна, давайки да се разбере, че не знае много тайландски. — Ами вие? Aryita wa nihon go hanashimasu ka?

Най поклати глава.

— Nihon go hanasimassen — усмихна се тя. — Само английски, френски и тайландски. Макар че разбирам някоя и друга японска дума, ако се говори бавно.

— Възхитен съм — изрече Кенджи, след като се настани срещу Най — от стенописите, които изобразяват основаването на храма на Дои Сутхеп. Легендата е прекрасна — съчетание от история и мистицизъм. Но като историк съм любопитен да разбере две неща. На първо място не е ли възможно този почитан монах от Шри Ланка да е научил от религиозни източници извън кралството. Лания, че в околностите на изоставената пагода има реликви от Буда? В противен случай струва ми се невероятно, че е рискувал репутацията си. И второ, защо белият слон, който е носел реликвата, се е изкачил на Дои Сутхеп случайно и точно когато достигнал върха, е трябвало да умре. Това ми се струва прекалено нагласено, твърде много наподобява художествена измислица. Няма ли някакви небудистки исторически източници от петнадесети век, които да потвърждават тази история?

Преди да отговори, за няколко секунди Най остана втрещена в нетърпеливия господин Уатанабе.

— Господине — изрече тя с изнурена усмивка, — през двете години, в които водя туристически групи по будистките

забележителности в този район, никой никога не ми е задавал нито един от тези въпроси. Самата аз не знаех отговорите, но ако се интересувате, мога да ви дам името на един професор в Университета в Чианг Май, който е изключително компетентен по история на будизма в кралството Ланна. Той е експерт по въпросите, свързани с този период, като се започне с крал Менграи...

Разговорът им бе прекъснат от съобщението, че електромобилът е готов да приеме пътниците за обратното пътуване до града. Най се изправи и се извини. Кенджи се присъедини към останалата част на групата. Докато го наблюдаваше отдалеч, Най си припомни настойчивостта в очите му. *Погледът му е невероятен* — помисли тя. — *Никога не съм виждала толкова ясен и любознателен поглед.*

Същият поглед я пресрещна в следобеда на следващия понеделник, когато Най отиде в хотела Дузит Тхани в Чианг Май за интервюто с МКА. С изненада видя Кенджи седнал зад едно бюро, а на ризата му бе официалната емблема на МКА. Отначало Най се смути.

— Не бях видял документите ви до събота — извини се той. — Честна дума. Ако знаех, че сте сред кандидатите, никога нямаше да се включа във вашата обиколка.

В края на краищата, интервюто мина гладко. Кенджи изрази одобрението си както от отличните академични препоръки на Най, така и от работата ѝ като доброволка в сиропиталищата на Лампун и Чианг Май. Най беше откровена и си призна, че невинаги е изпитвала „непреодолимо желание“ да пътешества в Космоса, но тъй като по „природа била авантюрист“, а и предложението на МКА ѝ давало възможност да изпълни задълженията към семейството си, тя кандидатствала за назначение на Марс.

Към края на интервюто в разговора настъпи пауза.

— Това ли е всичко? — запита любезно Най и се изправи.

— Още нещо, може би. — Кенджи Уатанабе внезапно бе станал някак непохватен. — И то е дали имате опит в тълкуването на сънища.

Най се усмихна и седна обратно.

— Продължавайте — рече тя.

Кенджи си пое дълбоко дъх.

— В събота през нощта сънувах, че се намирам в джунглата, някъде в близост до подножието на Дои Сутхеп; знаех къде съм, защото в горната част на полезрението ми се виждаха златните кули на

храма. Тичах сред дърветата и се опитвах да намеря пътя, но попаднах на един питон. Той се беше увил около дебел клон в близост до главата ми.

„Къде отиваш?“ — попита ме питонът.

„Търся приятелката си.“

„Тя е на върха на планината.“

Измъкнах се от джунглата на слънце и погледнах към хребета на Дои Сутхеп. Там стоеше възлюбената от детските ми години — Кейко Муросава — и ми махаше. Извърнах се и отново погледнах питона.

„Виж пак“ — рече той.

— Когато за втори път погледнах нагоре към планината, лицето на жената се беше променило. Вече не беше Кейко — сега вие ми махате от върха на Дои Сутхеп.

Няколко секунди Кенджи не проговори.

— Никога по-рано не съм сънувал толкова ярък и необичаен сън. Мислех си, че може би...

Докато слушаше историята на Кенджи, кожата по ръцете на Най настръхна. Някак си, преди още той да беше свършил, тя знаеше края — че тя, Най Буатонг, ще е жената, която му маха от върха на планината. Наклони се напред.

— Господин Уатанабе — изрече бавно, — надявам се, че това, което ще кажа, няма да ви засегне по някакъв начин...

Известно време Най запази мълчание.

— Има една известна тайландска поговорка — проговори най-накрая, избягвайки погледа му, — която гласи, че когато в съня ти заговори змия, си срещнал човека, за когото ще се ожениш.

Шест седмици по-късно получих съобщението — припомни си Най. Тя все още седеше в двора на храма на кралица Шаматеви в Лампун. — *Пакетът с материалите от МКА пристигна три дни след това. Заедно с цветята от Кенджи.*

Самият Кенджи се появи в Лампун в края на седмицата.

— Съжалявам, че не се обадох по телефона или по някакъв друг начин — извини се той, — но просто нямаше смисъл да продължавам тази връзка, ако и ти не заминаваше за Марс.

В неделя следобед той й направи предложение за женитба и Най прие веднага. Сключиха брак три месеца по-късно в Киото. Семейство Уатанабе щедро заплатиха пътуването до Япония на сестрите на Най и

на три от тайландските ѝ приятелки, за да присъстват на сватбата. За жалост майка ѝ не можеше да дойде, защото нямаше кой друг да се грижи за баща ѝ.

След като внимателно премисли неотдавнашните събития в живота си, най-сетне Най бе готова да започне медитацията. Тридесет минути по-късно тя беше напълно спокойна, щастлива и в очакване на непознатия живот, който ѝ предстоеше. Слънцето вече беше изгряло и в околността на храма имаше и други хора, освен нея. Разходи се бавно наоколо, като се опитваше да се наслади на последните мигове в родното си село.

По-късно Най влезе в главния храм, направи символично жертвоприношение, като изгори благовония върху олтара, след което внимателно заразглежда всяка картина от изрисуваната ламперия, покриваща стените.

Сцените разказваха историята на кралица Шаматеви, единствения героичен образ в представите на Най още от детска възраст. Много племена, които обитавали областта Лампун през седми век, притежавали различни култури и често воювали помежду си. Единственото общо помежду им била една легенда, мит, който разказвал, че от юг, „носена от огромни слонове“, ще пристигне млада кралица и ще обедини всички разнородни племена в кралството Харипунчай.

Шаматеви била едва на двадесет и три години, когато един стар гадател я обявил за бъдещата кралица на Харипунчай пред някакви пратеници от север. Всъщност тя била млада и красива принцеса на моните, кхмерския народ, който по-късно ще построи Ангкор Бар. Освен всичко друго Шаматеви била и високоинтелигентна, изключителна жена за онази епоха, обожавана от всекиго в кралския двор.

Ето защо моните били стъписани, когато тя оповестила, че наистина се отказва от този живот в леност и изобилие и ще се отправи на север, на изнурително шестмесечно пътуване през планини, джунгли и блата — цели седемстотин километра. Когато Шаматеви и нейната свита „носени от огромни слонове“, стигнали до цъфтящата долина, в която бил разположен Лампун, нейните бъдещи поданици тутакси се отказали от фракционерските си разпри и възкачили хубавата млада кралица на трона. Мъдро и справедливо тя управлявала

петдесет години и издигнала кралството от мрака в ерата на социалния възход и творческото усъвършенстване.

Когато навършила седемдесет, Шаматеви абдикирала и разделила кралството на две, като всяка половина се управлявала от един от нейните синове-близнаци. Сетне кралицата оповестила, че посвещава остатъка от живота си на Бога. Влязла в будистки манастир и се отказала от всичко, което притежава. В манастира живяла просто и благочестиво и умряла на деветдесет и девет години. Дотогава Златният век на Харипунчай вече бил свършил.

Последната сцена в храма изобразяваше аскетична и съсухрена жена, която една великолепно колесница отнася към нирвана. А друга, по-млада кралица Шаматеви, сияйно красива редом със своя Буда, седи над колесницата сред разкоша на рая. Най Буатонг Уатанабе, марсианска колонистка по назначение, беше коленичила в храма в Лампун, Тайланд, и поднасяше мълчалива молитва към духа на своята героиня от далечното минало.

Скъпа Шаматеви, ти бдя над мен през тези двадесет и шест години. Сега аз се каня да отпътувам към неизвестността, също както направи ти, когато тръгна на север за да откриеш Харипунчай. Нека твоята мъдрост и проникателност ме ръководят в този нов и възшебен свят.

[1] chodi — думата се оставя без превод ↑

3.

Йокико се беше облякла в траурните цветове — черна копринена риза, бели панталони и черно-бяла барета. Тя прекоси голямата стая, за да говори с брат си.

— Иска ми се да можеше да дойдеш, Кенджи. Това ще бъде най-голямата демонстрация за мир, която светът някога е виждал.

Кенджи се усмихна на най-малката си сестра.

— Бих искал, Йоки, но ми остават само два дни до заминаването. Искам да ги прекарам с майка и татко.

Майка им влезе в стаята през отсрещния портал. Както винаги видът ѝ беше разтревожен. Носеше голям куфар.

— Сега всичко е опаковано както трябва. Но все още ми се ще да промениш решението си. В Хирошима ще бъде лудница. Асахи Шимбун казва, че се очакват *милион* посетители и почти половината от тях ще бъдат чужденци.

— Благодаря, майко — рече Йокико и протегна ръка за куфара. — Знаеш много добре, че ние със Сатоко ще отседнем в Хирошима Принс Хотел. Недей да се тревожиш. Ще се обаждаме всяка сутрин преди мероприятията. И ще си бъда у дома в понеделник следобед.

Младата жена отвори куфара и бръкна в специалното отделение, за да извади диамантена гривна и пръстен със сапфир. Сложи си и двата накита.

— Не мислиш ли, че трябва да оставиш тези неща у дома? — засуети се майка ѝ. — Не забравяй всички онези чужденци. Бижутата ти могат да се окажат прекалено изкушение за тях.

Йокико се разсмя с неприкрития смях, който Кенджи обожаваше.

— Майко, ти си страхлива като заек. Винаги си мислиш за *лошото*, което може да се случи... Отиваме в Хирошима за церемонията по случай тристагодишнината от хвърлянето на атомната бомба. Ще присъства нашият премиер-министър, а също и трима от членовете на Централния съвет на правителствата. Всяка вечер ще свирят световноизвестни музиканти. Или както казва татко, това

преживяване ще ни *обогати* — а ти мислиш само за това, кой ще открадне бижутата ми.

— Когато бях млада, беше нечувано две млади момичета, все още незавършили университета, да пътуват из Япония без придружител...

— Майко, и по-рано сме говорили за това — прекъсна я Йоки. — Аз съм почти на двадесет и две. Догодина, когато завърша, ще напусна този дом, ще живея сама, може би дори в друга страна. Вече не съм дете. Освен това Сатоко и аз сме напълно в състояние да се грижим една за друга.

Йокико погледна часовника си.

— Трябва да тръгвам. Тя сигурно вече ме чака на станцията на метрото.

Пристъпи грациозно към майка си и я целуна механично. Прегръдката, с която дари брат си, беше по-продължителна.

— Бъди здрав, ani-san^[1] — прошепна в ухото му. — Грижи се за себе си и за прекрасната си съпруга. Всички много се гордеем с теб.

Кенджи никога не беше познавал Йоки добре. В края на краищата, той беше почти дванадесет години по-възрастен от нея. Йоки бе едва четиригодишна, когато господин Уатанабе беше назначен на поста президент на американския клон на Международна роботика. Семейството прекоси Тихия океан до едно от предградията на Сан Франциско. В онези дни Кенджи не беше обръщал сериозно внимание на по-малката си сестра. За него много по-голям интерес представляваше новият живот в Калифорния, особено след като постъпи в университета в УКЛА.

През 2232 семейство Уатанабе и Йокико се завърнаха в Япония, оставяйки Кенджи второкурсник по история. Оттогава насам той беше общувал твърде рядко с Йоки. При всяко от ежегодните си посещения у дома в Киото, Кенджи винаги възнамеряваше да прекара повече време насаме с Йокико, но това все не се случваше. Или тя беше погълната от собствения си живот, или родителите му бяха запланували прекалено много обществени ангажменти, или просто самия Кенджи не можеше да намери достатъчно време.

Докато стоеше на вратата и наблюдаваше как Йокико изчезва в далечината, Кенджи изпита неясна тъга. *Напускам тази планета, а никога не отделих време да опозная сестра си.*

Зад гърба му госпожа Уатанабе монотонно нареждаше, че се чувства така, сякаш животът ѝ е бил пълен провал, защото децата ѝ не я уважават и вече всички си излизат от дома. Ето, дори единственият им син, който взел за съпруга жена от Тайланд, само и само да ги опозори, заминавал за Марс, така че тя нямало да го види цели пет години. А колкото до средната ѝ дъщеря, тя и съпругът ѝ banker поне я дарили с две внучки, но те пък били също толкова тъпи и отегчителни, колкото родителите си...

— Как е Фумико? — прекъсна я Кенджи. — Ще имам ли възможност да видя нея и племенничките преди заминаването?

— Утре вечер пристигат от Кобе, за да вечерят с нас. Макар че нямам представа с какво ще ги храня... Знаеш ли, че Татсуо и Фумико дори не учат тези момичета как да се хранят с клечки? Можеш ли да си представиш японско дете, което не знае как да си служи с клечки? За тях няма ли нещо свято? Нима ние се отказахме от нашата самобитност, за да станем богати? аз му казвах на баща ти, ама...

Кенджи се извини, измъкна се от киселия монолог на майка си и потърси убежище в кабинета на баща си. По стените бяха окачени фотографии в рамки — архив на личния и професионален живот на един преуспяващ мъж. Две от фотографиите отразяваха събития, които се бяха запечатали и в паметта на самия Кенджи. На една от тях баща му и той държаха огромната купа, която се връчваше от местния голф клуб на победителите в годишния турнир за баща и син. На другата — сияещият господин Уатанабе връчваше голям медал на сина си, след като Кенджи беше спечелил първо място на състезанието между висшите учебни заведения в Киото.

Като разгледа отново тези снимки. Кенджи се сети, че Тошио Накамура, синът на най-добрия приятел и бизнеспартньор на баща му, беше спечелил второто място и в двете състезания. Младият Накамура, почти една глава по-висок от Кенджи, изглеждаше напрегнат и ядосан и на двете снимки.

Това беше отдавна, преди всичките неприятности, които ги споляха — помисли си Кенджи. Припомни си заглавието „Арестуван изпълнителен директор от Осака“, което преди четири години беше оповестило обвинението срещу Тошио Накамура. Статията под това заглавие гласеше, че господин Накамура, вицепрезидент на хотелската верига „Томозава“, е обвинен в много

сериозни престъпления — от подкупи и сводничество до търговия с роби. След четири месеца Накамура бе признат за виновен и го осъдиха на седем години затвор. Кенджи беше изумен. *Какво, за бога, се случи с Накамура?* През изминалите четири години той многократно си беше задавал този въпрос.

Когато Кенджи си спомни съперника си от момчешките години, изпита съжаление към Кейко Муросава, съпругата на Накамура. Кенджи беше особено привързан към нея, когато беше на шестнадесет години и живееше в Киото. Всъщност почти година Кенджи и Накамура си бяха съперничили за любовта на Кейко. Когато най-сетне Кейко даде да се разбере, че предпочита Кенджи пред Тошио, младият Накамура побесня. Една сутрин близо до храма Риоанджи той се изправи лице в лице с Кенджи и дори го заплаши с физическо насилие.

Ако бях останал в Япония, може би самият аз щях да се оженя за Кейко. Кенджи се загледа през прозореца към градината с мъхове. Навън валеше. Неочаквано в мислите му изплува особено мъчителен спомен за един дъждовен ден от юношеството му.

Веднага щом баща му съобщи новината, Кенджи се отправи към нейната къща. Концерт от Шопен погали слуха му в мига, в който зави по алеята, водеща към дома ѝ. Вратата отвори госпожа Муросава, която го посрещна хладно.

— Кейко се упражнява. Няма да свърши по-рано от час.

— Моля ви, госпожо Муросава — промълви шестнадесетгодишното момче. — Много е важно.

Майка ѝ се готвеше да хлопне вратата, когато самата Кейко зърна Кенджи през прозореца. Тя спря да свири и долетя, а лъчезарната му усмивка предизвика вълна на радост у младежа.

— Здравей, Кенджи. Какво има?

— Нещо *много* важно — отвърна ѝ тайнствено. — Можеш ли да се разходиш с мен?

Госпожа Муросава промърмори нещо за предстоящия рецитал, но Кейко я убеди, че може да си позволи един ден без упражнения. Момичето грабна чадъра и се присъедини към Кенджи, който чакаше пред къщата. Веднага щом домът ѝ изчезна от погледа им, тя го хвана под ръка, както правеше винаги, когато се разхождаха.

— И така, приятелю. — Бяха се отправили по обичайния си маршрут към хълмовете зад техния район на Киото, — кое е толкова

важно?

— Няма да ти кажа сега — отвърна Кенджи. — Във всеки случай не тук. Искам да почакам, докато стигнем на подходящото място.

Докато вървяха към Алеята на философа, красива пътека, която извиваше в продължение на седем километра в подножието на източните хълмове, Кенджи и Кейко се смееха и си приказваха за това-онова. Пътеката беше станала известна покрай философа от двадесети век Нишида Китаро. Предполагаше се, че е минавал оттук всяка сутрин. Тя водеше покрай някои от най-прочутите и живописни места, включително Ginkaki-ji (Сребърния павилион) и личното предпочитане на Кенджи — стария будистки храм, наречен Nonen-In.

Встрани и зад Nonen-In се намираще малко гробище с около седемдесет или осемдесет гроба. Малко по-рано същата година Кенджи и Кейко бяха установили, че тук са погребани някои от най-известните граждани на Киото от XX век, като прочутия романист Юнихиро Танизаки и лекаря-поет Иуао Матсуо. Кенджи и Кейко бяха превърнали гробището в редовно място за срещите си. Веднъж дори прекараха цял час в смях и закачки край надгробния камък на Танизаки, авторът на „Сестрите Маниока“, който разказваше за живота в Осака през 1930-та, като весело спореха на коя от сестрите Макиока прилича Кейко най-много.

В деня, когато господин Уатанабе осведоми Кенджи, че семейството им ще се мести в Америка, вече беше започнало да вали, когато Кенджи и Кейко достигнаха Nonen-In. Там Кенджи сви надясно по тясна алея и се отправи към една стара порта, покрита с преплетена слама. Според очакванията на Кейко те не влязоха в храма. Вместо това изкачиха стъпалата, водещи към гробището. Но Кенджи не спря пред надгробната плоча на Танизаки. Той продължи да се изкачва нагоре, към друг гроб.

— Тук е погребан доктор Иуао Матсуо — рече Кенджи и извади електронния си бележник. — Ще ти прочета няколко негови поеми.

Докато Кенджи четеше, Кейко седеше близо до своя приятел. Двамата се бяха сгушили под нейния чадър.

— Има и една последна поема — изрече тогава Кенджи. — Специално haiku^[2], написано от приятел на доктор Матсуо.

*В един юнски ден
след разхладително блюдо сладолед
ще си кажем сбогом.*

Когато Кенджи отново изрецитира стиховете по памет, двамата останаха мълчаливи. Кейко беше разтревожена и дори леко уплашена, когато сериозното изражение на Кенджи не се промени.

— Стиховете говорят за раздяла — изрече тихо. — Да не би да ми казваш, че...

— Не по мое желание, Кейко — прекъсна я Кенджи. За секунди се поколеба. — Баща ми е назначен в Америка — продължи най-накрая. — Ще се местим следващия месец.

Кенджи никога не беше виждал толкова отчаяно изражение на красивото лице на Кейко. Когато го погледна с онези толкова тъжни очи, той си помисли, че сърцето му ще се пръсне. Притисна я плътно в следобедния дъжд. И двамата плачеха. Той се закле, че ще я обича винаги.

[1] Ani-san — батко. — Б.пр. ↑

[2] Naiku — Тристишие, характерно за класическата японска поезия. — Б.пр. ↑

4.

По-младата сервитьорка, онази със светлосиньото кимоно и старовремския оби^[1], дръпна лекия параван и влезе в стаята. Носеше поднос с бира и саке.

— Osake onegai shimasu — изрече любезно бащата на Кенджи, протегнал чашата за саке, в която дамата наливаше.

Кенджи отпи от студената бира. Безшумно влезе и повъзрастната сервитьорка, която носеше малка чинийка с ордьоври. В средата се забелязваше някакъв вид мида в светъл сос, но Кенджи не можеше да разпознае нито мекотелото, нито соса. През седемнадесетте години откак беше напуснал Киото, едва ли беше изял повече от шепа от тези kaiseki.

— Samrai — рече Кенджи и чукна бирената чаша в чашата за саке на баща си. — Благодаря ти, татко. За мен е чест да вечерям тук с теб.

„Кичо“ беше най-прочутият ресторант в областта Кансай, а може би и в цяла Япония. Беше също така умопомрачително скъп, запазил традицията за персонално обслужване, индивидуални помещения за хранене и сезонни ястия от най-висококачествени съставки. Всяко ястие беше наслада както за окото, така и за езика. Когато господин Уатанабе осведоми сина си, че ще вечерят само двамата, Кенджи изобщо не си представяше, че това може да бъде в „Кичо“.

Разговаряха за експедицията до Марс.

— Колко от другите колонисти са японци? — попита господин Уатанабе.

— Доста — отвърна Кенджи. — Почти триста, ако не греша. От Япония имаше много кандидати с отлични качества. Само американците имат по-голям контингент.

— Познаваш ли лично някого от другите японци?

— Двама или трима. С Йосуко Хорикава бяхме съученици през първата година в колежа на Киото. Може и да я помниш. Зъбите й стърчаха. Носеше очила с дебели стъкла. Тя е, или по-точно беше, химик към Дай-Нипон.

Господин Уатанабе се усмихна.

— Мисля, че наистина си я спомням. Не дойде ли у дома вечерта, когато Кейко свиреше на пиано?

— Така мисля — изрече безгрижно Кенджи. После се разсмя. — Но от онази вечер ми е трудно да си спомня каквото и да било, освен Кейко.

Господин Уатанабе изпразни чашката със саке. По-младата компаньонка, която беше коленичила дискретно в ъгъла на покрития с татами под на стаята, приближи до масата и напълни чашката отново.

— Кенджи, тревожат ме престъпниците — каза господин Уатанабе, когато младата дама се оттегли.

— Какво имаш предвид, татко?

— В едно списание четох дълга статия, в която се казваше, че МКА е набрала за колонията Лоуел няколкостотин осъдени. Подчертаваше се, че всеки от престъпниците има отлично досие за времето на изолация и че всички те притежават изключителни умения. Но защо изобщо е било необходимо да се приемат осъдени?

Кенджи отпи от бирата.

— В интерес на истината, татко, ние срещнахме известни трудности при вербуването. Първо, представата ни за евентуалния брой на кандидатите е била изцяло погрешна, а критериите ни за подбор — прекалено високи. Второ, беше грешка да обявяваме пет години като минимален срок на престоя. За младите хора, например, звучи невероятно ангажиращо каквото и да е решение за такъв дълъг период от време. И трето, най-главното, пресата сериозно ни попречи в целия процес по набирането на персонал. По времето, когато дадохме обявата за кандидати, се появиха безчет статии из списанията и „извънредни“ предавания по телевизията, които разказваха за прехвърлянето на марсианските колонии отпреди сто години. Хората се уплашиха, че историята може да се повтори и те да бъдат изоставени завинаги на Марс.

Кенджи направи кратка пауза, но господин Уатанабе не каза нищо.

— В допълнение, както добре знаеш, проектът на няколко пъти беше изправен пред финансова криза. Така че миналата година, по време на поредното намаляване на бюджета, започнахме да обсъждаме участието на осъдени с примерно поведение и високи професионални

умения като възможно решение на проблемите ни с персонала и финансите. Заплатите, които ще получават, са съвсем скромни, но има много други стимули, които карат затворниците да се кандидатира. Ако бъдат избрани, те ще бъдат амнистирани напълно, т.е. когато се върнат на Земята след петгодишния срок ще бъдат свободни. Освен това бившите затворници ще бъдат пълноправни граждани на Колония Лоуел, също както всеки друг, така че няма повече да търпят тягостното наблюдение на всяка своя стъпка...

Кенджи замълча, защото две малки парчета печена на скара риба, изящни и красиви, разположени върху пъстри листа, бяха поставени на масата. Господин Уатанабе взе с клечките една от рибите и отхапа малко парче.

— Oishii desu — отбеляза, без да поглежда сина си. Кенджи се пресегна за другото парче. Очевидно разговорът за осъдените от Колония Лоуел беше приключил. Той надникна зад баща си и видя прекрасната градина, с която ресторантът бе прочут. Миниатюрно поточе сълзеше по излъсканите стъпала и минаваше покрай няколко изящни дръвчета бонзай. По традиция мястото срещу градината се смяташе за почетно. Господин Уатанабе беше настоял по време на последната вечеря Кенджи да седне на него.

— Не можехте да привлечете китайски колонисти, нали? — запита баща му, когато бяха приключили с рибата.

Кенджи поклати глава.

— Само неколцина от Сингапур и Малайзия. Както китайското, така и бразилското правителство забраниха на своите граждани да се кандидатира. От бразилците това се очакваше — тяхната южноамериканска империя на практика е във война със СП. Обаче се надявахме китайците да са смекчили позициите си. Предполагам, че сто години изолация не се забравят така лесно.

— Не можеш да ги виниш — отбеляза господин Уатанабе. — По време на Големия хаос тяхната нация пострада ужасно. За една нощ бе изтеглен целият чуждестранен капитал и икономиката им рухна мигновено.

— Успяхме да вербуваме малко африканци, може би около стотина, както и шепа араби. Но повечето от колонистите са от страните, които участват в МКА. Това можеше да се очаква.

Внезапно Кенджи изпита неудобство. Откак бяха влезли в ресторанта, целият разговор се въртеше само около него и неговата дейност. Когато поднесоха следващите няколко ястия, Кенджи прояви интерес към работата на баща си в „Международна роботика“. Господин Уатанабе, който понастоящем беше главен изпълнителен секретар на корпорацията, винаги сияеше от гордост, когато говореше за „своята“ компания. Тя бе най-големият световен производител на роботи за промишлеността и сферата на услугите. Годишните продажби на МР, както обикновено я наричаха, я нареждаха сред петдесетте най-големи производители в света.

— Догодина ще навърша шестдесет и две — от сакето господин Уатанабе бе станал необичайно приказлив. — Мислех си дали да не се оттегля. Но Накамура твърди, че това ще бъде грешка. Според него компанията все още има нужда от мен...

Преди да им поднесат плодовете, Кенджи и баща му отново се върнаха към предстоящата марсианска експедиция. Кенджи обясни, че Най и повечето азиатски колонисти, които ще пътуват с корабите „Пинта“ или „Нина“, вече тренират в японския лагер в южен Кюшу. Самият той ще се присъедини към съпругата си веднага щом напусне Киото. След още десетина дни тренировки, те и останалите пътници на „Пинта“ ще се преместят на една ЛЕО^[2] космическа станция, където ще минат през едноседмичен курс на обучение в условията на безтегловност. Последната фаза от подготовката им в близост до Земята ще включва полет на космическия влекач от ЛЕО до геосинхронната космическа станция ГЕО-4. Междувременно там се монтира „Пинта“, извършват се окончателните проверки и корабът се подготвя за дългото пътуване до Марс. По-младата сервитьорка им поднесе коняк.

— Съпругата ти наистина е великолепна — изрече господин Уатанабе и отпи малка глътка от питието. — Винаги съм смятал, че тайландките са най-красивите жени на света.

— В нея има и духовна красота — бързо добави Кенджи. Неочаквано почувства липсата на младата си съпруга. — А е и много интелигентна.

— Английският ѝ е съвършен — отбеляза господин Уатанабе. — Но майка ти твърди, че японският ѝ е ужасен.

Кенджи се наежи.

— Най се опита да говори на японски — който, по случайност, *никога* не е изучавала, защото майка отказа да говори с нея на английски. Направи го нарочно, само и само Най да се почувства неловко...

Кенджи се овладя. Нападките срещу майка му в защита на Най не бяха подходящи за случая.

— Gomen nasai — обърна се към баща си.

Господин Уатанабе отпи голяма глътка от коняка.

— Е, Кенджи, поне през следващите пет години няма да прекараме подобна вечер насаме. Вечерята и разговорът ми доставиха голямо удоволствие — Замълча за миг. — Но има още нещо, което бих искал да обсъдя с теб.

Сенджи се поразмърда (беше отвикнал да седи с часове на пода с кръстосани крака) и изправи горната част на тялото си, като се опитваше да проясни мисълта си. Интонацията на баща му показваше, че това „още нещо“ е сериозно.

— Интересът ми към престъпниците във вашата Колония Лоуел не беше продиктуван от обикновено любопитство — поде господин Уатанабе. Преди да продължи, той спря за миг да подреди мислите си.

— В края на миналата седмица след завършването на работния ден в кабинета ми дойде Накамура-сан. Каза ми, че и втората молба на сина му да бъде одобрен за Колонията Лоуел е била отхвърлена. Попита ме дали не бих поговорил с теб да се заемеш с въпроса.

От изненада Кенджи се вкамени. За първи път чуваше, че съперникът му от детските години е кандидатствал за Колонията Лоуел. А сега баща му...

— Аз не съм участвал в подбора на колонистите с присъди — отвърна много бавно Кенджи. — Това беше една съвсем отделна част от проекта.

Няколко секунди господин Уатанабе не каза нищо.

— Според някои наши източници — продължи най-накрая, като изпи коняка си, — единственият, който е бил твърдо против, е един психиатър от Нова Зеландия, доктор Риджмор. Неговото становище е, че независимо от отличното досие на Тошио за периода, прекаран в изолация, синът на Накамура все още не разбира, че е извършил нещо лошо... Мисля, че лично ти си отговорял за назначението на доктор Риджмор в екипа за Колония Лоуел.

Кенджи беше смаян. Баща му не отправяше случайна молба. Беше направил обстойно проучване на обстоятелствата. *Но защо? Защо е толкова заинтересуван?* — помисли си Кенджи.

— Накамура-сан е блестящ инженер — отговори на мълчаливия му въпрос господин Уатанабе. — Негова е заслугата за много от продуктите, които наложиха фирмата сред водещите в нашата сфера. Но напоследък в лабораторията му липсва новаторство. За да сме точни, нейната продуктивност взе да спада някъде по време на ареста и осъждането на сина му.

Господин Уатанабе се приведе към Кенджи, опирайки лакти на масата.

— Накамура-сан загуби своята увереност. Той и съпругата му посещават Тошио в апартамента за изолация веднъж месечно. За Накамура това е постоянно напомняне, че семейството му е загубило честта си. Ако синът му замине за Марс, може би...

Кенджи разбираше съвсем ясно за какво моли баща му.

В душата му отдавна потискани чувства заплашваха да избухнат. Кенджи беше ядосан и объркан. И тъкмо се готвеше да заяви на баща си, че молбата му е „неуместна“, когато по-възрастният Уатанабе заговори отново.

— Това е голяма мъка също за Кейко и малката ѝ дъщеричка. Айко е почти на седем. В края на всяка втора седмица те послушно пътуват с влака до Ашиа...

Колкото и да се опитваше, Кенджи не успя да възпре сълзите, които избликнаха в тъгълчетата на очите му. Представата как Кейко, съкрушена и унила, въвежда дъщеря си в забранената зона за обичайното посещение при баща ѝ, беше повече от това, което можеше да понесе.

— Разговарях с Кейко миналата седмица — добави господин Уатанабе, — по молба на Накамура-сан. Тя беше много паднала духом. Но сякаш се ободри, когато ѝ казах, че ще те помоля да ходатайстваш в полза на съпруга ѝ.

Кенджи пое дълбоко дъх и погледна безизразното лице на баща си. Знаеше какво ще направи. Знаеше също така, че това беше наистина „неуместно“ — не престъпно, просто неуместно. Но нямаше смисъл да се измъчва за нещо, което беше вече предрешено.

Кенджи допи коняка си.

— Кажи на Накамура-сан, че утре ще се обадя на доктор Риджмор.

Ами ако интуицията го лъжеше? *Тогава ще съм пропилял час, най-много час и половина* — мислеше си Кенджи, когато намери извинение и се измъкна от семейното събиране със сестра си Фумико и двете ѝ дъщери. Изтича на улицата. Тутакси пое към хълмовете. Беше часът преди залеза. *Ще бъде там* — си рече той. — *Това ще е единствената възможност да се сбогуваме.*

Най-напред Кенджи отиде до малкия храм Анраку-Джи. Влезе в hondo и се огледа в очакване да открие Кейко на нейното любимо място, пред страничния дървен олтар, издигнат в чест на две будистки монахини от дванадесети век, които някога били в кралския харем и които се самоубили, когато император Го-Тоба им заповядал да се откажат от учението на Св. Хонен. Кейко не беше там. Нямаше я и отвън, при гробовете на двете жени в края на бамбуковата горичка. Кенджи взе да си мисли, че се е излъгал. *Кейко не е дошла. Чувства се прекалено унижена.*

Единствената му надежда беше, че Кейко го чака в гробището край Nonen-In, където преди седемнадесет години той ѝ беше казал, че заминава за Америка. Докато се изкачваше по алеята, която водеше към храма, сърцето на Кенджи пропусна един удар. В далечината отдясно се виждаше женска фигура. Беше облечена в обикновена черна рокля и стоеше край гроба на Юнихиро Танизаки.

Макар че тя беше с гръб към него и не се виждаше ясно в сгъстяващия се здрач, Кенджи беше сигурен, че жената е Кейко. Втурна се нагоре по стъпалата към гробището и спря на около пет метра от жената в черно.

— Кейко — беше се задъхал, — толкова се радвам...

— Уатанабе-сан — обръщението беше официално. Тя се извърна към него, главата ѝ беше сведена, погледът прикован към земята. Поклони се много ниско, сякаш бе прислужница. — Domo arrigato gozaimasu — повтори два пъти. Най-накрая се изправи, но пак без да поглежда Кенджи.

— Кейко — изрече тихо той. — Аз съм, Кенджи. Сам съм. Моля те, погледни ме.

— Не мога — отвърна тя с едва доловим глас. — Но мога да ти благодаря за това, което направи за Айко и мен. — Отново се поклони. — *Domo arrigato gozaimasu*.

Вътрешен импулс накара Кенджи да се наведе и да хване брадичката на Кейко. Нежно повдигна главата ѝ, докато успее да види лицето. Кейко беше все още красива. Но Кенджи беше потресен, когато видя тъгата, запечатана завинаги върху деликатните черти.

— Кейко — промърмори той. Сълзите ѝ режиха сърцето му като с нож.

— Трябва да вървя — рече тя. — Желая ти щастие. — Тя се изтръгна от ръцете му и отново се поклони. После се изправи, без да го погледне, и бавно изчезна надолу по пътеката сред сенките на здрача.

Кенджи я проследи с очи, докато съвсем я изгуби от погледа си. Едва тогава осъзна, че се е облегал върху надгробния камък на Танизаки. Няколко секунди остана вторачен в двете думи, изсечени върху сивата паметна плоча — Канджи-Ку и Джаку. Едната означаваше „Празнота“, а другата „Самота“.

[1] Оби — Традиционен колан, с който се завързва кимоното. — Б.пр. ↑

[2] Earth Orbit — LEO, (английски) — орбита в близост до Земята. — Б.пр. ↑

5.

През 2241 година съобщението от Рама беше препратено към Земята от проследяващата сателитна система и веднага предизвика смут. Видеофилмът на Никол много бързо беше отнесен към графата „Строго поверително“, а Международното разузнавателно управление (MPV), отговарящо за безопасността на СП, се опитваше да разбере за какво става въпрос. Много скоро десетина от най-обиграните агенти бяха изпратени към намиращата се в Новосибирск система, свързана със сигурността, за да анализират сигнала, получен от далечния космос, и да разработят генерален план за отговора на СП.

След като се увериха, че нито китайците, нито бразилците са успели да декодират сигнала (техните технологични възможности все още не можеха да се сравняват с тези на СП), към Рама бе предадено исканото потвърждение, като по този начин се предотвратяваше възможността за ново излъчване на видеофилма на Никол. После суперагентите съсредоточиха вниманието си върху подробностите от съдържанието на самото съобщение.

Започнаха с някои исторически проучвания. Смяташе се, независимо от някои показателни, но компрометирани данни за противното, че космическият кораб Рама II е бил разрушен от преградната ядрена фаланга, изпратена през април 2200. Никол дьо Жарден, жената от видеофилма е била обявена за умряла дори още преди космическият кораб „Нютон“ да напусне Рама. Без съмнение, тя, или това, което беше останало от нея, трябва да е било анихилирано след ядреното разрушение. Така че нямаше начин съществото от видеофилма да е тя.

Но ако съществото или нещото, което говореше, беше роботизирана имитация на мадам дьо Жарден, то в значителна степен превъзхождаше всички видове изкуствен интелект, конструиран на земята. Ето защо предварителните заключения бяха, че Земята отново си има работа с модерна цивилизация с невероятни възможности, съответстващи на технологичното ниво, демонстрирано при двете посещения на Рама.

Нямаше никакво съмнение за вложената в съобщението заплаха, по това суперагентите бяха единодушни. Ако действително поредната Рама беше на път към Слънчевата система (макар че засега нямаше засечени данни от двойката екстракалибрени станции). Земята в никакъв случай не биваше да пренебрегва съобщението. Разбира се, имаше известна вероятност цялата работа да е хитър номер, скроен от блестящите китайски физици (те категорично бяха главните заподозрени), но докато проверят тази хипотеза, СП трябваше да получи окончателен план.

За щастие вече имаше един многонационален проект за създаване на скромна колония на Марс през 2240-та, който можеше да свърши работа. През изминалите две десетилетия няколко проучвателни мисии до Марс бяха разпалили наново интереса към червената планета. Идеята беше чрез новия метод за почвообразуване планетата да стане обитаема за човешкия вид.

На Марс вече бяха построени изследователски лаборатории без персонал, в който се провеждаха експерименти, прекалено опасни или прекалено спорни, за да бъдат осъществени на Земята. Така че най-лесният начин да се реагира на видеофилма на Никол дьо Жарден, без да се предизвиква паника сред населението на планетата Земя, беше да се разгласи и финансира една значително по-голяма колония на Марс. Ако впоследствие цялата работа се окажеше номер, числеността на колонията можеше да се сведе до първоначално предложената.

Един от агентите, индиец на име Рави Сринивасан, внимателно проучи целия масив от архивни данни на МКА за 2200 година и се убеди, че Рама II всъщност *не е* била разрушена от ядрената фаланга.

— Не е изключено филмът да е автентичен и говорителят действително да е уважаемата мадам дьо Жарден — обяви заключението си господин Сринивасан.

— Но днес тя би трябвало да е на седемдесет и седем години — възрази му друг от агентите.

— Няма нищо, което да показва кога е правен записът — обори го Сринивасан. — И ако сравните фотографиите на мадам дьо Жарден по време на мисията с образа на жената от филма, който получихме, ще забележите, че те се различават. Остаряла е с около десет години. Ако това е някакъв номер или имитация, тогава тя е направена изключително прецизно.

Господин Сринивасан все пак се съгласи, че планът, разработен от MPV, е подходящ дори в случай че филмът е автентичен. Така че не беше от кой знае какво значение дали ще се приеме за вярно неговото заключение. Но всички суперагенти бяха единодушни за едно — че е абсолютно задължително възможно най-малък брой хора да знаят за съществуването на филма.

Четиридесетте години от началото на двадесет и трети век бяха години на значителни промени в живота на планетата Земя. След Големия хаос беше създаден Съветът на правителствата (СП), като монолитна организация, която да контролира или най-малкото ловко да въздейства върху политиката на планетата. Извън сферата на влияние на СП остана само Китай; след разрухата, преживяна по време на Хаоса, китайците се самоизолираха. След 2200 година обаче взеха да се явяват признаци, че неоспоримата власт на СП все повече се подкопава.

Започна се с изборите в Корея през 2209. Отвратени от последователните режими на корумпирани политици, които забогатяваха за сметка на населението, корейците в действителност гласуваха за федерация с Китай. От всички големи държави в света единствено Китай имаше управление, което значително се отличаваше от регулирания капитализъм, наложен от богатите нации и конфедерации в Северна Америка, Азия и Европа. А китайското управление беше вид социалистическа демокрация, която се основава на хуманитарни принципи, възприети от канонизирания през двадесети век италиански католик Сан Микеле от Сиена.

Не само СП, но на практика и цялата световна общественост бе смутена от потресаващите изборни резултати в Корея. Докато MPV успее да разпали там гражданска война (2211–2212), новото корейско правителство и неговите китайски съюзници успяха да спечелят сърцата и умовете на хората. Така че военният конфликт бе потушен без много усложнения и Корея стана постоянен член на Китайската федерация.

Китайците открито заявиха, че нямат намерение да налагат извън страната своята форма на управление чрез военни действия, но останалата част от света не им вярваше. Така в периода между 2210 и 2220, политическото напрежение се върна на световната сцена и СП удвои бюджета си за въоръжаване и разузнаване.

Междувременно през 2218 треста и петдесетте милиона бразилци избраха генерал Жоао Перейра за предводител на нацията. Генерал Перейра беше убеден, че СП недооценява и се отнася зле към Южна Америка (не грешеше) и изиска промени в хартата на СП, които щяха да поправят тази несправедливост. В резултат Бразилия се отцепи от Съвета на правителствата, а в следващото десетилетие я последваха и повечето от останалите южноамерикански нации, окужени от сериозната военна мощ на Бразилия, която успешно се бе противопоставила на силите за мир на СП. Така се роди третият участник на международната геополитическа сцена — вид бразилска империя под енергичното ръководство на генерал Перейра.

Отначало наложеното от СП ембарго заплашваше да върне Бразилия и останалите южноамерикански страни към нищетата, която беше опустошила района като естествена последица на Големия хаос. Но Перейра отвърна на удара. След като развитите страни в Северна Америка, Азия и Европа отказваха да приемат законно изнасяните стоки, той и неговите съюзници щяха да изнасят незаконни продукти. Наркотиците се превърнаха в основно средство за търговия на бразилската империя. Тази политика имаше изключителен успех. До 2240 огромен поток от различни видове наркотици нахлу от Южна Америка към останалата част на света.

Ето каква бе политическата обстановка на Земята, когато бе получен видеофилмът на Никол. Макар че в контрола, упражняван от СП върху планетата, се бяха появили някои пукнатини, организацията все още представляше почти седемдесет процента от населението и деветдесет процента от материалните богатства на Земята. Така че съвсем естествено беше СП и изпълняващата неговите цели космическа агенция МКА да поемат отговорността за отговора на съобщението. През февруари 2242 при внимателно спазване на мерките за сигурност, определени от MFV, бе обявено петкратното увеличение на броя на хората, заминаващи за Марс като заселници в Колония Лоуел. По план те щяха да отпътуват от Земята към края на лятото или началото на есента на 2245.

Четиричленното шведско семейство от Малмьо, всички руси и синеоки, се изнизаха един по един през вратата, оставяйки Кенджи и

Най сами. Тя продължаваше да се взира надолу към Земята, която беше на тридесет и пет хиляди километра от тях. Кенджи се присъедини към нея пред огромния панорамен прозорец.

— Никога не съм осъзнавала напълно — обърна се Най към съпруга си — какво означава да си на геосинхронна орбита. Оттук Земята не се движи. Изглежда повесена в пространството.

Кенджи се разсмя.

— В действителност се движим и ние, и тя, при това много бързо. Но тъй като нашият орбитален период и периодът на въртене на Земята са еднакви, тя винаги ни се представя от една и съща страна.

— На другата космическа станция беше по-различно — Най се отдалечи, като влачеше по пода пантофите си. — Там Земята изглеждаше величествена, динамична, много по-внушителна.

— Но ние се намирахме само на триста километра от повърхността ѝ. Разбира се, че беше...

— Свинщина! — изрева някой в другата част на салона за наблюдения. Широкоплещест млад мъж в карирана риза и сини джинси се носеше из въздуха на не повече от метър над пода, а необузданите му движения го преобръщаха във всички посоки. Кенджи прекоси и помогна на новодошлия да се изправи на крака.

— Благодаря. Забравих, че през цялото време някой от краката ми трябва да се влачи по пода. Тази шибана безтегловност е странна за един фермер.

Имаше подчертан южняшки акцент.

— Оф, извинявам се за езика, ма'ам. Твърде дълго съм живял измежду крави и свине — той протегна ръка на Кенджи. — Аз съм Макс Пъкет от Декуин, Арканзас.

Кенджи представи себе си и съпругата си. Макс Пъкет имаше открито лице и се усмихваше, без много да му мисли.

— Знаете ли — рече Макс, — когато подписвах, че ще отида на Марс, нито за миг не си дадох сметка, че по време на цялото проклето пътуване ще бъдем в безтегловност... Какво ще стане с нещастните кокошки? Вероятно никога вече няма да снесат яйце.

Макс се приближи до прозореца.

— У дома, там долу, на онази смешна планета, сега е почти обяд. Брат ми Клайд сигурно току-що си е отворил бутилка бира, а жена му Уиона му прави сандвич — за няколко секунди замълча, после се

извърна към семейство Уатанабе. — Вие двамата какво ще правите на Марс?

— Аз съм историкът на колонията — отвърна Кенджи. — Или поне един от тях. Съпругата ми Най е учителка по френски и английски.

— По дяволите. Надявах се да сте една от фермерските двойки от Виетнам или Лаос. Искам да науча нещо за ориза.

— Не споменахте ли нещо за кокошки? — запита Най след кратко мълчание. — Нима ще имаме пиленца на „Пинта“?

— Ма'ам — отвърна мъжът, — от другата страна на тази станция, в един товарен влекач, се намират петнадесет хиляди от най-добрите пиленца на Пъкет, затворени в кафези. За тях МКА плати толкова, че ако искат, Клайд и Уинона могат да почиват цяла година... Ако тези кокошки не тръгнат с нас, бих искал да зная, какво, по дяволите, ще правят с тях.

— Пътниците заемат само двадесет процента от обема на „Пинта“ и „Санта Мария“ — напомни Кенджи на Най. — Продукти и други товари заемат останалата част. На „Пинта“ ще бъдем общо около триста пътници, повечето са официални представители на МКА и друг ключов персонал, необходим за основаването на колонията...

— *Основаване* на колонията? — прекъсна го Макс. — По дяволите, човече, ти говориш като един от ония работи — той се ухили на Най. — Прекарах две години с един от ония говорещи култиватори, а после изхвърлих кучия му син и го замених с един от немите модели.

Кенджи се разсмя непринудено.

— Предполагам, че действително употребявам доста от жаргонните фрази на МКА. Бях един от първите цивилни, избрани за Ню Лоуел, и се занимавах с кандидатите от Изтока.

Макс беше пхнал в устата си цигара. Огледа салона.

— Не виждам никъде знак за пушене. И предполагам, че ако запаля, ще задействам всичките аларми. — Мушна цигарата зад ухото си. — Уинона мрази, когато аз и Клайд пушим. Тя казва, че вече само фермерите и курвите са пушачи.

Макс се изхили. Кенджи и Най също се разсмяха. Той беше забавен.

— Като говорим за курви — Макс намигна — къде са всичките жени с присъди, дето ги дадоха по телевизията? Еха, някои от тях бяха

доста добри парчета. Пустата му гледка беше по-хубава от моите пилета и прасета.

— Всички колонисти, които на Земята са били държани в изолация, пътуват със „Санта Мария“ — обясни Кенджи. — Ние ще пристигнем около два месеца преди тях.

— Знаеш ужасно много за тази мисия. И не говориш подреден английски като японците, които срещам в Литъл Рок И Тексаркана. Да не си някой от специалните?

— Не. — Кенджи не можа да се въздържа и отново се разсмя. — Както ти казах, аз съм само водещият историк на колонията.

Кенджи се готвеше да разкаже на Макс, че е живял шест години в Съединените Щати — което обясняваше защо английският му е толкова добър, — когато вратата на салона се отвори и влезе един достолепен господин в сив костюм и тъмна вратовръзка.

— Извинете — обърна се той към Макс, който отново беше поставил незапалената си цигара в уста, — да не би по грешка да съм се оказал в стаята за пушене?

— Не, чиче — отвърна Макс. — Това помещение е салонът за наблюдения. Твърде хубаво е, за да бъде място за пушене. Вероятно пушачите са обречени да се блъскат в някоя малка стаичка без прозорци, близо до банята. Човекът от МКА, който ме интервюира, ми каза...

Възрастният господин се вторачи в Макс, сякаш беше някой биолог, а самият Макс рядък, но отблъскващ екземпляр.

— Името ми, млади човече — прекъсна го той, — не е „чиче“. А Пьотр. И за да бъдем точни — Пьотр Мишкин.

— Приятно ми е да се запознаем, Питър — рече Макс и протегна ръка. Аз съм Макс. Това е семейство Уатанабе. Те са от Япония.

— Кенджи Уатанабе — поправи го Кенджи. — Това е съпругата ми Най, която е гражданка на Тайланд.

— Господин Макс — изрече официално Пьотр Мишкин, — първото ми име е Пьотр, не Питър. Достатъчно е, че ще трябва да говоря английски цели пет години. Категорично мога да изисквам поне името ми да запази оригиналното си руско звучене.

— Дадено, Пи-от-ър — рече Макс и отново се ухили. — С какво се занимаваш? Не, остави ме да позная... Ти си собственик на погребалното бюро на колонията.

За част от секундата Кенджи се изплаши, че господин Мишкин ще изпадне в пристъп на ярост. Вместо това една почти незабележима усмивка пропълзя по лицето му.

— Очевидно, господин Макс — каза бавно той, — вие имате някакъв комичен талант. При такова дълго и отегчително пътешествие в космоса това може и да е добродетел. — За миг замълча. — За ваше сведение, аз не съм собственик на погребално бюро. Аз съм възпитаник на закона. До преди две години, когато се оттеглих по собствена воля, за да потърся „нови приключения“, аз бях член на Върховния съд на Съветите.

— Мътните го взели — възкликна Макс Пъкет. — Сега си спомням. Четох за тебе в списание „Тайм“... Хей, съдия Мишкин, извинявай. Не те познах...

— Няма защо — прекъсна го съдията Мишкин. Усмивката на лицето му показваше, че се забавлява. — Чудесно е известно време да бъдеш непознат и да те вземат за погребален агент. Вероятно отработеното съдийско поведение доста наподобява съответното мрачно изражение на погребалния агент. Между другото, господин...

— Пъкет, господине.

— Между другото, господин Пъкет — продължи съдията Мишкин, бихте ли желали да пийнем заедно в бара? Точно сега една водка ще ми дойде много добре.

— Също и текила — отвърна Макс, като се отправяше към вратата със съдията Мишкин. — Предполагам, че не знаеш какво става с прасетата, когато им дадеш текила, нали? Така си и мислех... Ами, ние с брат ми Клайд...

Изчезнаха, оставяйки Кенджи и Най Уатанабе отново сами. Двамата се спогледаха и се разсмяха.

— Нали не мислиш, че тия двамата ще станат приятели? — каза Кенджи.

— Няма начин — отвърна с усмивка Най. — Какви характери!

— Мишкин е считан за един от най-добрите прависти на века. Неговите разработки са задължително четиво във всички правни училища на Съветите. Пъкет е бил председател на Съюза на фермерите от Югозападен Арканзас. Притежава невероятни познания за селскостопанската техника и животни.

— Да не би да знаеш биографиите на всички в Ню Лоуел?

— Не. Но съм проучил досиетата на всички на „Пинта“. — Най прегърна съпруга си.

— Разкажи ми за Най Буатонг Уатанабе.

— Учителка от Тайланд, свършен английски и френски, ІЕ^[1] равен на 2,48, С-91...

Най го прекъсна с целувка.

— Забрави най-важното.

— Кое?

Тя го целуна отново.

— Най е обожаваната млада съпруга на Кенджи Уатанабе, историк на колонията.

^[1] ІЕ — intelligence equivalent — коефициент на интелигентност.
— Б.пр. ↑

6.

Почти целият свят видя по телевизията официалното освещаване на „Пинта“, което се състоя няколко часа преди заплануваното й отлитане към Марс с пътници и товар на борда. Лично вторият вицепрезидент на СП и изпълнителен директор по въпросите на собствеността, швейцарецът Хайнрих Йенцер присъстваше на ГЕО-4 за церемонията по откриването. Той изнесе кратко слово, с което отбеляза като голям успех както завършването на трите големи космически кораба, така и откриването на „нова ера в колонизирането на Марс“. Когато завърши, господин Йенцер представи на гостите господин Ян Макмилън, шотландеца-командир на „Пинта“. Макмилън, отегчителен оратор и най-чист представител на бюрокрацията на МКА, прочете шестминутна реч, с която напомни на света фундаменталните задачи на проекта:

— Тези три кораба ще пренесат близо две хиляди души на сто милиона километра до друга планета Марс — където *този път* ще бъде установено постоянно човешко присъствие. Повечето от бъдещите марсиански колонисти ще бъдат транспортирани с втория кораб, „Нина“, който ще отпътува от ГЕО-4 след три седмици, считано от днес. Нашият кораб — „Пинта“, и последният кораб — „Санта Мария“, ще носят на борда си по триста пътника и хиляди килограми запаси и съоръжения, необходими за установяване на колонията.

Внимателно избягвайки какъвто и да било намек за печалния край на първите марсиански колонии през миналия век, командир Макмилън се опита да прозвучи поетично, като сравни предстоящата експедиция с тази на Христофор Колумб отпреди седемстотин и петдесет години. Всъщност речта бе написана специално за Макмилън, но думите, които в устата на един добър оратор щяха да звучат вдъхновяващо, се превърнаха в отегчителна и прозаична историческа лекция, изнесена с монотонно еднообразие от командира.

Той завърши речта си с характеристика на колонистите като група. Цитира статистически данни за тяхната възраст, професиите им и страните, от които произхождат.

— Тези мъже и жени — обобща Макмилън — са представителна извадка на почти всичко, с което се характеризира човешкия вид. Казах *почти*, защото групата притежава поне две качества, които няма да бъдат открити при случайно набиране на такъв брой индивиди. На първо място бъдещите жители на Колония Лоуел са изключително интелигентни — техният среден IQ е малко над 1,86. На второ място, и това не е нужно да се казва, те са изключително смели — в противен случай не биха кандидатствали и после не биха приели подобно продължително и изпълнено с трудности назначение в нова и непозната среда.

Когато командир Макмилън завърши, му подадоха миниатюрна бутилка шампанско, която той счупи в умаления 1/100 модел на „Пинта“, изложен зад него и зад другите величия на подиума. Малко по-късно, докато колонистите се изнизваха от аудиторията и се подготвяха да се качат на „Пинта“, Макмилън и Йенцер дадоха заплануваната пресконференция.

— Той е мухльо.

— Той е изключително компетентен бюрократ.

— Той е шибан мухльо.

Макс Пъкет и съдия Мишкин предъвкваха командир Макмилън между зальците на обяда си.

— Няма пукнато чувство за хумор.

— Просто не може да възприема неща, които са извън обикновеното.

Макс беше нервиран. Сутринта по време на неофициалното изслушване, командирът на „Пинта“ го беше порицал. Неговият приятел съдия Мишкин се яви в защита на Макс при изслушването и попречи на съдопроизводството да се развихри.

— Тези задници нямат никакво право да осъждат поведението ми.

— Определено си прав, приятелю — отвърна съдия Мишкин, — в най-общ смисъл. Но на този кораб съществуват уникални условия. Те са властта тук, или поне докато пристигнем в Колония Лоуел и изберем наше собствено управление... Във всеки случай не е станало нищо непоправимо. Декларацията им, че постъпките ти са били „несъответни“, не ти е причинила ни най-малко неудобство. Можеше да бъде много по-лошо...

Две вечери преди това се беше състояло празненство по случай преполовяването на разстоянието от Земята до Марс. Повече от час Макс бе флиртувал активно с прекрасната Анджела Рендино, помощник от персонала на Макмилън. Русият шотландец беше дръпнал Макс встрани и беше настоял да остави Анжела на мира.

— Нека тя ми го каже — отговори му благоразумно Макс.

— Тя е една неопитна млада жена — запали се Макмилън. — И е прекалено състрадателна, за да ти каже колко отблъскващ е първобитният ти хумор.

До този момент Макс се забавляваше страхотно.

— Ти защо се месиш, командире? — запита той, като най-напред гаврътна на екс една чашка. — Тя да не е личната ти кобилка, а?

Ян Макмилън стана кървавочервен.

— Господин Пъкет — заяви командирът на космическия кораб няколко секунди по-късно, — ако поведението ви не се поправи, ще бъда принуден да ви изолирам в помещението, което обитавате.

Сблъсъкът с Макмилън провали вечерта на Макс. Раздразни го фактът, че командирът използва официалната си власт за очевидно лични цели. Макс се завърна в стаята си, която споделяше с още един американец, замислен горски работник от щата Орегон на име Дейв Денисън, и на бърза ръка видя сметката на цяла бутилка текила. Вече пиян, Макс бе обзет едновременно от носталгия и потиснатост. Тогава реши да отиде в центъра за свръзка и да се обади на брат си в Арканзас.

Но вече беше много късно. За да стигне до комуникационния комплекс, Макс трябваше да прекоси целия кораб, като най-напред мине през общия салон, където празненството току-що бе приключило, а после през частта, обитавана от офицерския състав. В централното крило Макс зърна само за миг Ян Макмилън и Анжела Рендино, хванати за ръка, да влизат в личния апартамент на командира.

— Копеле — промърмори Макс.

Пиян, той кръстосваше коридора пред вратата на Макмилън, а гневът му нарастваше все повече и повече. След пет минути го осени идея, която му допадна. Припомняйки си свинското квичене, което му донесе награда по време на изследването в Арканзас, Макс разцепи нощната тишина с пронизителен вик.

После го повтори и си плю на петите точно преди да се отворят всички врати в офицерското крило (включително и тази на Макмилън). А командирът не беше възхитен от това, че целият му екипаж го видя редом с разсъблечената госпожица Рендино...

Пътешествието до Марс беше втори меден месец за Кенджи и Най. Те не бяха много заети. Пътуването беше сравнително спокойно, поне от гледна точка на историята, а и задълженията на Най не бяха много, защото повечето от бъдещите й ученици се намираха на борда на другите два космически кораба.

Уатанабе прекарваха много от вечерите в компанията на съдия Мишкин и Макс Пъкет. Най-често играеха карти (Макс беше толкова добър в покера, колкото слаб в бриджа), разговаряха за свързаните с Колония Лоуел надежди, припомняха си предишния живот, който бяха оставили на Земята.

Когато „Пинта“ се намираше на три седмици път от Марс, екипажът оповести предстоящо двудневно прекъсване на радиовръзката и подкани всички да се обаждат у дома. Наближаваха коледните и новогодишните празници, така че времето бе много подходящо за обаждания.

Макс ненавиждаше продължителните едностранни монолози и бавното пристигане на радиосигнала. След като изслуша едно разпокъсано обсъждане на планове за Коледа в Арканзас, той осведоми Клайд й Уинона, че няма да се обажда повече, защото не му е приятно „да чака петнадесет минути, за да разбере дали е разсмял някого с шегата си“.

Тази година в Киото снегът завалял рано. Родителите на Кенджи заснели видеофилм за Гинкаку-Джи и Хонен-Ин под меката покривка на снега; ако Най не беше с него, тези новини щяха да предизвикат непоносима носталгия у Кенджи. В кратък разговор с Тайланд Най поздрави една от сестрите си, че е спечелила стипендия за университета.

Само Пьотр Мишкин не се обади на никого. Съпругата на стария руснак беше починала и той нямаше деца.

— Имам прекрасни спомени — беше казал на Макс, — но не съм оставил на Земята нищо.

На първия ден от обявеното прекъсване на радиовръзката по всеки действащ канал бе предадено съобщение, че в два часа следобед ще бъде излъчена важна програма, която трябва да бъде гледана от всички. Кенджи и Най поканиха Макс и съдията Мишкин в малкия си апартамент.

— Каква ли глупава лекция ще ни изнасят пак — рече Макс, както винаги враждебно настроен към всичко, което му губи времето.

Началото на видеофилма показва Президента на СП и директора на МКА, които бяха седнали един до друг край голямо бюро. Президентът на СП подчерта важността на съобщението, което щеше да направи директорът на МКА, Вернер Кох.

— Пътници на „Пинта“ — започна доктор Кох, — преди четири години нашата проследяваща сателитна система декодира ясен сигнал, чийто произход бе от далечния космос, най-общо откъм звездата Епсилон Еридан. След съответната разшифровка се оказа, че сигналят съдържа удивителен видеофилм, същият, който ще видите от край до край след около пет минути.

Както ще разберете по-нататък, видеофилмът оповестява завръщането в нашата система на космическия кораб РАМА. През 2130 и 2200 гигантски цилиндри с дължина петдесет километра и диаметър двадесет километра, създадени от непознат, извънземен разум с предназначение, което все още не сме проумели, посетиха нашата Слънчева система. При това вторият натрапник, обикновено наричан РАМА II, докато се намираше на орбита около Венера, извърши промени в скоростта си, според които курсът му се насочи към сблъсък със Земята. Ето защо флота от направляеми ядрени снаряди бе изстреляна, с цел да пресрещне чуждоземния цилиндър и да го разруши, преди РАМА II да се доближи прекалено до нашата планета и да предизвика някаква катастрофа.

Във филма, който предстои да видите, се твърди, че още един от корабите РАМА сега е пристигнал и се намира в съседство с единствената цел „да придобие“ представителна извадка от две хиляди човешки същества за „наблюдение“. Колкото и странно да е това твърдение, важно е да се отбележи, че нашият радар действително потвърди присъствието на превозно средство от класа на РАМА, което преди по-малко от месец застана на орбита край Марс.

За нещастие ние сме длъжни да приемем това фантастично съобщение от далечния космос насериозно. Така че именно вие, колонистите от „Пинта“, сте определени да се срещнете с обекта, който е на орбита край Марс. Даваме си сметка, че тази новина ще дойде като гръм от ясно небе за повечето от вас, но не разполагахме с много възможности за избор. Ако, както подозираме, някакъв заблуден гений е планирал и дирижира този изкусен трик, то тогава след краткото отклонение вие ще продължите с колонизирането на Марс по първоначалния план. Ако обаче видеофилмът, който ще видите след малко, действително казва истината, тогава вие и вашите колеги от борда на „Нина“ и „Санта Мария“ ще се превърнете в контингента човешки същества, който рамианският разум ще наблюдава.

Сигурно разбирате, че сега вашата мисия е от първостепенно значение за СП. Разбирате и необходимостта от секретност. От този ден нататък, докато искането на РАМА бъде удовлетворено по един или друг начин, всички контакти между вашия кораб и Земята ще бъдат строго контролирани. MPV ще записва всички звукови вериги. На вашите приятели и вашите семейства ще бъде съобщено, че сте в безопасност и че в крайна сметка сте кацнали на Марс, но комуникационната система на „Пинта“ напълно е излязла от строя.

Показваме ви видеофилма сега, за да разполагате с три седмици за подготовка преди срещата. По високоскоростния лъч за информация на командир Макмилън вече е препредаден основният план и допълнителните процедури по срещата, които са подробно разработени от MPV съвместно с персонала на МКА за спешни случаи. Всеки един от вас ще изпълнява специфичен комплекс от задачи. За всекиго от вас е предвидено също така личен пакет с документи, които ще ви дадат необходимата допълнителна информация с оглед да изпълните успешно задълженията си.

Ние, разбира се, ви пожелаваме всички добро. Най-вероятно тази история с РАМА да се окаже много шум за нищо. В такъв случай това ще се отрази единствено върху бързината в основаването на Колония Лоуел. Но ако видеофилмът е нещо сериозно, ще трябва да действате бързо и да разработите подробен план за настаняването на новопристигналите с „Пинта“ и „Санта Мария“? Нито един от колонистите от тези два кораба няма да бъде осведомен за РАМА или за промяната в начинанието.

В апартамента на Уатанабе за миг настъпи тишина, когато предаването беше рязко прекъснато и заменено с текст-съобщение на екрана: „ВИДЕОФИЛМ СЛЕД ДВЕ МИНУТИ“.

— Дявол да ме вземе! — беше единственият коментар на Макс.

Никол беше седнала на обикновен кафяв стол, на стената зад нея нямаше нищо забележително. Носеше един от космонавтските костюми на МКА, който беше обичайната ѝ униформа по времето на Нютоновата експедиция. Никол четеше съобщението от електронен бележник, който държеше в ръце.

— Мои съграждани, земляни — започна тя, — аз съм Никол дьо Жарден, космонавт от Нютон, и ви говоря от милиарди километри разстояние. Намирам се на борда на космически кораб РАМА, подобен на двата огромни цилиндрични космически кораба, които посетиха нашата Слънчева система през последните две столетия. Тази трета РАМА също се е отправила към нашия мъничък район от Галактиката. Приблизително четири години след като получите този видеофилм. РАМА III ще влезе в орбита около планетата Марс.

След като напуснах Земята, научих, че корабите от класа на РАМА се конструират от силно развит извънземен разум. Те са елементи от обширна информационна система за събиране на данни с крайна цел обобщаване и каталогизиране на познанията за живота във Вселената. Именно с подобна задача РАМА III се завръща в околностите на нашата родна планета.

Във вътрешността на РАМА III се намира участък, който силно наподобява земните условия. Проектиран е така, че в него да се настанят две хиляди души плюс значителен брой животни и растения от родната ни планета. Точната биомаса и други общи спецификации за тези животни и растения се съдържат в първото продължение на този филм; трябва обаче да се подчертае, че растенията, и особено онези, които са високоефективни при превръщането на въглеродния двуокис в кислород, са ключовата характеристика на проекта за „земището“ на борда на РАМА. Без растенията животът на хората в РАМА ще бъде сериозно затруднен.

Очаква се в отговор на това предаване Земята да изпрати представителна група от своите жители — заедно с помощни припаси, подробно описани във второто продължение, — които да се срещнат с

РАМА III на орбитата край Марс. Пътешествениците ще бъдат въведени в РАМА и ще бъдат внимателно наблюдавани, докато обитават „земището“, което възпроизвежда жизнените условия на Земята.

Поради враждебния отговор спрямо РАМА II, който по случайност причини само минимални повреди на чуждоземния космически екипаж, номиналният план за мисията на РАМА III не включва по-голямо приближаване към Земята от установената марсианска орбита. Този номинален план *приема*, че земните власти действително ще отстъпят пред молбата, отправена в това предаване. Не ми е известно как ще реагира програмата, заложенa в РАМА III, ако на срещата край Марс не бъдат изпратени никакви човешки същества. Мога само да кажа, основавайки се на личните си наблюдения, че за извънземния разум не представлява никаква трудност да се сдобие с необходимите данни за наблюдение по друг, много по-малко приемлив начин.

Що се отнася до хората, които ще бъдат транспортирани до Марс, от само себе си се разбира, че избраните индивиди трябва да представляват широка извадка на всичко човешко, включително пол, възраст и толкова култури, колкото е разумно да се обхванат. Голямата библиотечна информация за Земята, която се изисква в третото видеоприложение, ще осигури значително количество допълнителни данни, които могат да бъдат сравнявани с данните, получени при наблюденията вътре в РАМА.

Самата аз нямам никаква информация колко дълго ще останат хората в РАМА, нито точно къде ще ги отнесе корабът, а също и защо по-висшият разум, създал РАМА, събира информация за живота във Вселената. Мога да кажа обаче, че чудесата, на които станах свидетел, откакто напуснах Слънчевата система, създадоха у мен съвършено нова представа за мястото ни във Вселената.

Времетраенето на филма, над половината от който бе предвиден за подробните приложения, беше малко повече от десет минути. По време на цялото изказване сцената не се промени. Интонацията на Никол беше премерена и добре обмислена, смисълът се подчертаваше от кратките паузи, когато погледът се преместваше от камерата към

електронния бележник в ръцете ѝ. Долавяха се известни модуляции, но сериозното изражение на лицето ѝ на практика не се промени. Само когато заключи, че рамианите сигурно имат „други, по-малко приемливи методи“ за получаване на исканите данни, в тъмните ѝ очи проблесна силно чувство.

Кенджи Уатанабе изгледа първата половина на видеофилма с напрегната съсредоточеност. По време на приложенията обаче мислите му се отклониха и той започна да си задава въпроси. *Кои са тези извънземни? Откъде идват? Защо искат да ни наблюдават? Защо са избрали Никол дьо Жарден за свой говорител?*

Кенджи се присмя на себе си, защото осъзна, че тези въпроси могат да продължават безкрай. Реши да се съсредоточи върху разбираемите неща.

Ако днес Никол беше жива — беше следващото нещо, което си помисли, — тя щеше да е на осемдесет и една. Жената на телевизионния екран беше с прошарена коса и много повече бръчки от космонавт като дьо Жарден от експедицията на Нютон, но нейната възраст в никакъв случай не се приближаваше до осемдесет години. *Може би петдесет и две, петдесет и три най-много — отсъди Кенджи.*

Дали е направила този запис преди тридесет години? — чудеше се той. — Или пък процесът на стареене при нея е забавен? Нито за миг не му хрумна да се съмнява в това, че говорещата е Никол. Кенджи беше прекарал достатъчно време сред архива на Нютон, за да разпознае безотказно изражението и маниерите на Никол. *Трябва да е направила филма преди около пет години, но ако е така...* Все още си блъскаше главата с всичко това, когато записът на Никол приключи и на екрана отново се появи директорът на МКА.

Доктор Кох обясни набързо, че филмът ще бъде излъчен още два пъти по всички канали, а после ще бъде достъпен за всеки един от пътниците или екипажа.

— Какво, по дяволите, става тук всъщност? — запита настойчиво Макс Пъкет веднага след като на екрана отново се появи лицето на Никол. Въпросът му беше отправен към Кенджи.

— Ако съм разбрал правилно — отвърна Кенджи, като погледа филма още няколко секунди, — МКА умишлено ни е подвела за една от основните цели на нашите усилия. Очевидно това съобщение е било

получено преди четири години, в периода, когато финансирането на Колония Лоуел все още беше малко несигурно. Именно тогава, *след като са се оказали безуспешни* всички усилия да се докаже, че видеофилмът е трик, е било решено, че изследването на РАМА III ще бъде тайната цел на нашия проект.

— Глупости — Макс Пъкет буйно клатеше глава. — Защо, по дяволите, просто не ни казаха истината?

— Мозъкът ми блокира при мисълта за свръхсъщества, които изпращат такава внушителна техника само за да съберат информация за нас — отбеляза съдия Мишкин след кратко мълчание. — От друга страна обаче, едва сега разбирам някои странности в процеса за набиране на персонал. Бях слисан, когато преди около осем месеца към колонията добавиха група бездомни американски юноши. Сега си давам сметка, че основание за подобна селекция е било условието да се задоволи изискването за „широка извадка“, което спомена мадам дьо Жарден; а дали тази специфична смесица от индивиди и умения ще роди социологично жизнена колония на Марс — това трябва да е било второстепенно съображение.

— *Мразя! лъжите и лъжците* — каза Макс. Беше станал от стола и кръстосваше стаята. — Всички тези политици и правителствени чиновници са еднакви — копелетата лъжат абсолютно безсъвестно.

— Но какво са могли да направят, Макс? — отвърна съдията Мишкин. — Почти сигурно е, че отначало не са възприели видеофилма *наистина* насериозно. Или поне не преди този нов кораб да се появи на марсианска орбита. А ако бяха казали истината от самото начало, щеше да настъпи световна паника.

— Виж сега — изрече безпомощно Макс, — аз си мислех, че съм нает за шибан фермер в Колонията Лоуел на Марс. Не знам нищо за извънземни и честно казано не искам и да знам. Достатъчно трудно ми е да се оправям с пилета, прасета и хора.

— Особено с хората — рече бързо съдия Мишкин и се усмихна на своя приятел. Въпреки яда си Макс се изхили.

Няколко минути по-късно съдия Мишкин и Макс Пъкет се сбогуваха и оставиха Кенджи и Най сами. Скоро след като гостите им си отидоха, видеофонът в апартамента им иззвъня.

— Уатанабе? — чуха да изрича Ян Макмилън.

— Да, сър — отвърна Кенджи.

— Извинявай, че те безпокоя, Уатанабе, но след хората, намиращи се под мое непосредствено подчинение, ти си първият, който получава задача. Твоята работа ще бъде да осведомиш накратко целия екипаж на „Пинта“ за Нютоновата експедиция, за двата кораба РАМА и космонавт д-р Жарден тази вечер в деветнадесет часа. Мислех, че сигурно ще искаш да се подготвиш.

— ... През 2200 година всички медии съобщиха, че РАМА II е напълно унищожена, че се е анихилирала от многобройните ядрени бомби, избухнали в близост с нея. Липсващите космонавти д-р Жарден, О'Туул, Такагиши и Уейкфийлд, разбира се, се считаха за мъртви. Всъщност, както според официалните документи на Нютоновата мисия, така и според нашумелите книги и телевизионни сериали, разпространени от Хагенест и Шмит, Никол д-р Жарден вероятно е умряла някъде в Ню Йорк, островен град в средата на Цилиндричното море *седмици* преди изследователския кораб „Нютон“ да напусне РАМА и да се върне на Земята.

Кенджи направи пауза, за да огледа своите слушатели. Макар че командир Макмилън беше обещал на пътниците и на екипажа на „Пинта“, че видеозапис от изказването на Кенджи ще бъде на тяхно разположение почти веднага, много от слушателите си водеха бележки. Светлините на рампата опияняваха Кенджи. Той погледна към Най и се усмихна, преди да продължи.

— Космонавт Франческа Сабатини, най-популярната личност, оцеляла от злополучната Нютонова експедиция, допуска в мемоарите си, че доктор д-р Жарден може би е срещнала враждебно настроен биот или е паднала някъде в неосветените райони на Ню Йорк. Тъй като двете жени са били заедно през по-голямата част от деня — те издирвали японския учен Шигеру Такагиши, който мистериозно изчезнал предишната нощ от лагера край Бета, синьора Сабатини била съвсем наясно с количеството храна и вода, с които разполагала космонавт д-р Жарден. „Дори при нейните ненадминати познания за човешкото тяло — пише Сабатини — не е възможно Никол да е преживяла повече от седмица. А ако в състояние на умопомрачение се

е опитала да получи вода от леда на отровното Цилиндрично море, може да е умряла още по-рано.“

От шестимата космонавти на Нютон, които не се завърнаха от срещата с РАМА II, Никол дьо Жарден винаги е предизвиквала най-голям интерес. Доктор дьо Жарден се беше сдобила с легендарна репутация още преди блестящият статистик Роберто Лопец да изкаже своето вярно предположение, основано на европейската геномна информация, пазена в Хага, че покойният крал Хенри XI е баща на Женевиер — дъщерята на Никол. Напоследък посещенията на паметника ѝ край семейната вила в Бовоа, Франция, са се увеличили значително. Особено много са младите жени. Хората се трупат там не само за да изразят почитта си към космонавт дьо Жарден и да разгледат множеството фотографии и видеофилми, увековечаващи изключителния ѝ живот, но също и за да видят двете изключителни бронзови статуи, създадени от гръцкия скулптор Теб Папас. Едната представлява младата Никол в спортна фланелка и шорти, на врата ѝ е златният олимпийски медал; втората я показва като зряла жена, облечена в пилотски костюм на МКА, подобен на този, който видяхте във филма.

Кенджи направи знак към задната част на малката аудитория на „Пинта“ и светлините бяха угасени. Мигове по-късно на един от двата екрана зад гърба му започнаха да се редят диапозитиви.

— Това са няколкото фотографии на Никол дьо Жарден, които се пазеха в досиетата на „Пинта“. Справка от базата данни показва, че още много снимки, включително исторически видеоклипове, могат да бъдат намерени във фонда на библиотеката, която се намира в товарния отсек; по време на пътуването обаче ние нямаме достъп до тези данни поради ограничения в компютърната мрежа на кораба. Мисля, че засега не са необходими допълнителни данни, защото от тези фотографии става ясно, че лицето, което се появи в предаването този следобед или е Никол дьо Жарден, *или свършено нейно копие*.

Едно увеличено изображение на Никол от следобедния видеофилм беше фиксирано на левия екран и с него беше съпоставена портретна снимка, направена на новогодишно празненство във вила Ардани, в околностите на Рим. Нямаше никакво съмнение. Двете фотографии определено бяха на една и съща жена. Кенджи направи пауза в изложението си, а от аудиторията долетя одобрителен шепот.

— Никол дьо Жарден — продължи Кенджи с леко приглушен глас — е родена на шести януари, 2164. Следователно, ако филмът, който гледахме този следобед, действително е заснет преди четири години, по това време тя би трябвало да е на седемдесет и седем. На всички ни е известно, че доктор дьо Жарден е била в изключителна физическа форма, която е поддържала с редовни упражнения; но ако жената, която видяхме този следобед, е на седемдесет и седем години, тогава извънземните, които са построили РАМА, трябва да са открили също така и изворът на младостта.

Макар че вече беше късна нощ и Кенджи беше много изморен, той не можеше да заспи. Събитията от деня отново и отново нахлуваха в мислите му и го възбуждаха. До него на малкото двойно легло Най Буатонг ясно усещаше, че съпругът ѝ е буден.

— Ти си абсолютно сигурен, че видяхме истинската Никол Дьо Жарден, нали, скъпи? — запита тихо Най, след като Кенджи се беше преобърнал за пореден път.

— Да. Но Макмилън не е. Именно той изиска от мен да намекна за възможността да бъде съвършено копие. Мисли си, че всичко във филма е фалшификат...

— След нашия разговор този следобед — продължи Най в настъпилата кратка пауза — аз си припомних всички клюки за Никол и крал Хенри отпреди седем години. Срещаха се из повечето списания за изтъкнати личности. Но съм забравила нещо. Как беше установено със сигурност, че Хенри е баща на Женевиев? Не беше ли умрял вече кралят? И не държи ли кралското семейство на Англия своята геномна информация в тайна?

— Лопец използвал геноми, принадлежащи на родители и роднини на хора, които чрез брак са влезли в кралското семейство. После, използвайки открития от самия него корелационен метод за обработка на данните, Лопец установил, че за Хенри, който през 2184 по време на Олимпийските игри все още бил Уелски принц, вероятността да бъде баща на бебето на Никол е три пъти по-голяма от тази за всеки друг, присъствувал в Лос Анжелис по това време. След като Дарен Хигинс на смъртното си легло призна, че по време на Олимпийските игри Хенри и Никол са прекарвали заедно една нощ,

кралското семейство разреши достъпа на специалист по генетика до своя генетичен фонд. Експертът заключи, че без всякакво съмнение, Хенри е баща на Женевиер.

— Изумителна жена — рече Най.

— Наистина — отвърна Кенджи. — Но какво те накара да го обсъждаш точно сега?

— Като жена аз се възхищавам от нея, че е опазила тайната си и е отгледала сама своята принцеса.

8.

Епонин откри Кимбърли в ъгъла на задименото помещение и седна до нея. Прие цигарата, която ѝ предложи нейната приятелка, запали я и всмукна дълбоко.

— О-о-о, каква наслада — промълви тихо Епонин, като издуха дима на малки кръгчета и го наблюдаваше как се издига бавно към вентилатора.

— Щом толкова обичаш тютюна и никотина — прошепна до нея Кимбърли, — сигурна съм, че направо ще се влюбиш в кокомо. — Младата американка дръпна от своята цигара. — Знам, че не ми вярваш, Епонин, но всъщност е по-хубаво от секса.

— Не е за мен, топ амie. — Гласът на Епонин звучеше топло и приятелски. — Имам си достатъчно недостатъци. А и никога, никога не бих могла да контролирам нещо, което е наистина по-хубаво от секса.

Кимбърли Хендерсън се разсмя от сърце, дългите ѝ руси къдрици се залюляха по раменете ѝ. Тя беше на двадесет и четири, с година по-млада от френската си приятелка. Двете седяха в салона за пушене, който беше свързан с женския душ. Помещението беше миниатюрно, квадратно, с дължина на стената не повече от четири метра. В него постоянно пребиваваха — седнали или на крака — над десетина жени, до една с цигари в ръце.

— Това помещение ми напомня за задната стаичка на „Евъргрийн“ на Уили, заведението в близост до Денвър — каза Кимбърли. — Докато стотина или повече каубои дръвници танцуваха и пиеха в големия бар, осем или десет от нас се оттегляха в светата „кантора“ на Уили, той я наричаше така, и се надрускаха с кокомо.

Епонин гледаше втренчено Кимбърли през задимения въздух.

— Поне в този салон мъжете ни оставяха на мира. Те са абсолютно невъзможни, по-лоши дори от приятелчетата в изолационното село в Бурже. Тези идиоти май по цял ден мислят само за секс.

— Разбираемо е — отвърна Кимбърли в нов пристъп на смях. — За първи път от много години тях не ги наблюдават. Когато хората на Тошио повредиха всичките скрити монитори, мъжете се оказаха неочаквано без надзор — тя погледна Епонин. — Но това си има своите тъжни страни. Днес станаха още две изнасилвания, едното беше точно край зоната за спорт на смесеното училище.

Кимбърли допуши цигарата и тутакси запали нова.

— Имаш нужда от някой, който да те защитава — продължи тя, — и знам, че Уолтър с удоволствие би се заел с това. Онези разбойници прекратиха опитите си да ме свалят заради Тошио. Сега основната ми грижа са пазачите на МКА — всичките се мислят за неудържими свалячи. От тях само онова страхотно гадже, италианецът Марчело, може евентуално да ме заинтересува. Вчера ми каза, че щял да ме накара да „стена от удоволствие“, ако се съглася да го придружа до стаята му. Бях му доста навита, докато не зърнах един от главорезите на Тошио да подслушва разговора.

И Епонин запали нова цигара. Знаеше, че е смешно да ги пали една от друга, но пътниците от Санта Мария имаха разрешение само за три половинчасови „сеанса“ дневно, а в претъпканата зона за живеене пушенето беше забранено. Докато Кимбърли за момент се обърна да отговори на въпроса на една едра жена, около четиридесетте, Епонин се замисли за началото на пътуването им. *Още на третия ден откакто бяхме напуснали Земята — припомни си тя, — Накамура изпрати своите посредници при мен. Трябва да съм била първата му избраница.*

Огромният японец, който е бил сумоборец, преди да стане събирач на дългове към един всеобщо известен комарджийски кръг, се беше поклонил официално, когато се приближи до нея във фойето на смесеното училище.

— Госпожице Епонин — беше изрекъл на английски със силен акцент, — моят приятел Накамура-сан ме помоли да ви кажа, че ви намира за много красива. Предлага ви абсолютна защита срещу компанията ви и вашето благоразположение.

В известен смисъл предложението беше привлекателно — припомни си Епонин — И не се различаваше от това, което повечето благопристойни на вид жени от „Санта Мария“, в края на краищата приеха. Тогава аз вече бях наясно, че Накамура ще има голяма власт.

Обаче не ми харесваше студенината му. Но се излъгах, че мога да остана свободна.

— Готова ли си? — повтори Кимбърли.

Епонин дойде на себе си. Тя угаси цигарата и заедно с приятелката си влезе в съблекалнята. Докато се събличаха и се приготвяха за душа, най-малко десетина чифта очи се наслаждаваха от гледката на телата им.

— Не те ли дразни, че те поглъщат с поглед? — запита Епонин, когато застанаха редом под душа.

— Хич — отвърна Кимбърли. — Дори ми доставя известно удоволствие. Тук няма много жени, които да изглеждат като нас. Възбуждам се, когато ме зяпат с такъв апетит.

Епонин изплакна сапунената пяна от налетите си твърди гърди и се наклони към Кимбърли.

— Значи си правила секс с жена?

— Разбира се — отвърна Кимбърли, отново смеейки се гърлено. — Ти не си ли? — Без да изчака отговора, американката се впусна в една от своите истории: — Първият ми снабдител с наркотици в Денвър беше една лесбийка. Бях само на осемнайсет, свършена от главата до петите. Когато Лорета ме видя за първи път гола, помисли, че е умряла и е отишла в рая. Току-що бях приета в училището за медицински сестри и не можех да си позволя разходи за дрога. Така че сключих сделка с Лорета. Тя можеше да спи с мен, а в замяна да ме снабдява с кокаин. Връзката ни продължи почти шест месеца. По това време вече взех да се снабдявам сама, освен това се бях влюбила в Магьосника. Нещастната Лорета — продължи Кимбърли, докато тя и Епонин взаимно си подсушаваха гърбовете в умивалнята, която, се намираше в съседство с душовете. — Беше съкрушена. Предложи ми всичко, включително списъка на клиентите си. Накрая стана досадна, така че ѝ подрязах крилцата и накарах Магьосника да я изхвърли от Денвър.

Кимбърли забеляза сянка на неодобрение по лицето на Епонин.

— Исусе — рече тя, — пак започваш да ми четеш морал. Ти си най-мекосърдечният убиец, който съм срещала. Понякога ми напомняш за лицемерните преподаватели по вероучение в последния клас на гимназията.

Тъкмо се готвеха да напуснат района на къпалнята, когато иззад гърбовете им изникна едно дребно чернокожо момиче с коса, сплетена на плитки.

— Ти Кимбърли Хендерсън? — попита то.

— Да — отвърна Кимбърли и се извърна. — Но какво...

— Твой мъж ли крал Джап Накамура? — прекъсна я момичето.

Кимбърли не отговори.

— Ако така, нужна твоя помощ — продължи чернокожото момиче.

— Какво искаш? — запита Кимбърли с тон, който показваше нежелание да се ангажира.

Момичето неочаквано избухна в сълзи.

— Мой мъж Рубен не мислел лошо. Бил пиан от онази гадост, дето я продават пазачите. Не знаел, че говори на крал Джап.

Кимбърли изчака момичето да подсуши сълзите си.

— Какво имаш? — прошепна тя.

— Три ножа и две дози кокомо-динамит — отвърна чернокожото момиче също тъй шепнешком.

— Донеси ги — усмихна се Кимбърли. — И аз ще уредя време, когато твоят Рубен да се извини на господин Накамура.

— Ти не харесваш Кимбърли, нали? — обърна се Епонин към Уолтър Бракен. Той беше огромен американски негър с нежни очи и пръсти, които вършеха чудеса на клавиатурата. Свиреше леки джазови мелодии и се наслаждаваше от присъствието на своята красива дама, докато тримата му съквартиранти бяха излезли по споразумение навън, в общите помещения.

— Не, не я харесвам — отвърна бавно Уолтър. — Тя не е като нас. Може да бъде много забавна, но мисля, че под това се крие злоба.

— Какво искаш да кажеш?

Уолтър мина на една нежна балада с лесно запомняща се мелодия и свири почти цяла минута, преди да отговори.

— Предполагам, че в очите на закона ние всички сме еднакви, всички сме убийци. Но не и в моите очи. Аз ликвидирах мъжа, който изнасили невръстното ми братче. Ти си убила едно ненормално копеле, което е съсипвало живота ти. — За миг Уолтър направи пауза и

погледна настрани. — Но тази твоя приятелка Кимбърли заедно с нейното гадже са ликвидирали трима души, които дори не са познавали — само за дрога и пари.

— Била е дрогирана?

— Няма значение — рече Уолтър. — Всеки от нас е отговорен за постъпките си. Ако аз се натъпча с говна и стана гаден, грешката си е моя. Но не мога да се измъкна от отговорността за това, което съм направил.

— Тя има отлично досие от центъра за изолация. Всички лекари, които са работили с нея, твърдят, че е отлична медицинска сестра.

Уолтър престана да свири на електронното си пиано и се втренчи в Епонин.

— Нека не говорим повече за Кимбърли. Достатъчно малко време имаме за нас двамата... Помисли ли върху моето предложение?

Епонин въздъхна.

— Да, Уолтър, помислих. И макар че ми харесваш и ми е хубаво да се любим, това, което ми предлагаш, твърде много наподобява на затвор... Освен това мисля, че го правиш от честолюбие. Ако не се лъжа, ти предпочиташ Малкълм...

— Малкълм няма нищо общо с нас — прекъсна я Уолтър. — Години наред, от първия ден, в който влязох в изолационното отделение на Джорджия, той беше най-близкият ми приятел. Свирих заедно. Правим секс, когато и двамата се чувстваме самотни. Ние сме сродни души...

— Зная, зная... Малкълм не е основното нещо, което ме тревожи, казвам го по-скоро заради принципа. Аз *наистина те харесвам*, Уолтър, ти го знаеш. Но... — гласът на Епонин заглъхна, докато се бореше със смесените чувства.

— Намираме се на три седмици път от Земята — рече Уолтър — и на шест от Марс. Аз съм най-едрият мъж на Санта Мария. Ако те обявя за „моето“ момиче, през тези шест седмици никой няма да те безпокои.

Епонин си припомни сутрешната неприятна случка, когато чу двама германци да обсъждат колко лесно е да се изнасили някой в зоната на пасажерите с присъди. Двамата знаеха, че тя ги чува, но не направиха ни най-малко усилие да понижат гласове.

Най-накрая тя се остави в яките ръце на Уолтър.

— Добре — промълви тихо, — но не очаквай много... Аз съм доста труден човек...

— Мисля, че Уолтър има проблеми със сърцето — прошепна Епонин. Минаваше полунощ и другите им две съседки по стая спяха. Кимбърли лежеше в койката под Епонин и все още се намираше под въздействие на кокомото, което беше пушила преди два часа. Явно нямаше да може да заспи поне още известно време.

— Правилникът на този кораб е шибан и глупав. Боже, даже в комплекса за изолация в Пуебло нямаше толкова забрани. Защо, по дяволите, да не можем да стоим в общите помещения след полунощ? Какво нередно има?

— От време на време има болка в гърдите. А когато правим побуен секс, след това често се оплаква, че не му достига въздух... Можеш ли да го видиш?

— Ами този Марчело? Ха! Колко тъп задник! Да вземе да ми каже, че мога да остана цяла нощ, ако пожелае да стоя в неговата стая. И то пред Тошио! Какво си мисли, че прави? Искам да кажа, даже пазачите не смеят да се бъркат на крал Джап... Какво казваш, Епонин?

Епонин се надигна на лакът и се надвеси над долната койка.

— Уолтър Бракен, Ким. Говоря за Уолтър Бракен. Можеш ли малко да успокоиш топката и да внимаваш какво ти говоря?

— Добре. Добре. Какво за Уолтър? Какво иска? Всички искат нещо от крал Джап. Предполагам, че това ме прави кралица, поне донякъде...

— Мисля, че Уолтър е зле със сърцето — повтори високо отчаяната Епонин. — Бих искала да го прегледаш.

— Шът — изсъска Кимбърли. — Тихо, че ще дойдат да ни се нахвърлят като на онази лудата шведка... Глупости, Еп, аз не съм лекар. Мога да разпозная кога сърцето не бие ритмично, но това е всичко... Трябва да заведеш Уолтър при доктора на затворниците, той е кардиолог. Как му беше името, бе, свръхкроткия, дето си стои сам, ако не преглежда някого...

— Доктор Робърт Търнър — прекъсна я Епонин.

— Точно така... голям професионалист, сдържан, държи се на дистанция, не разговаря по никакви други въпроси, освен медицински.

Направо не е за вярване, че такъв човек може да застреля в главата двама мъже в съдебната зала, просто не пасва...

— Откъде знаеш *това*?

— Марчело ми каза. Бях любопитна, майтапехме се, той ме дразнеше, говореше ми неща като „Оня Джап кара ли те да стенеш?“ и „Ами тихичкият доктор дали може да те накара да охкаш?“...

— Божичко, Ким — рече Епонин, този път изплашена, — ти да не би да спиш и с Марчело?

Съквартирантката ѝ се разсмя.

— Само два пъти. Той е по-добър в приказките, отколкото в чукането. А иначе какво самочувствие... Поне крал Джап проявява разбиране.

— Нима Накамура знае?

— Да не ме мислиш за луда? Не ми се мре още. Не знае, но май подозира... Няма да рискувам вече, обаче ако доктор Търнър случайно ми пошепне нещо, цялата ще се овлажня...

Кимбърли продължи да бърбри несвързано. За момент Епонин се замисли за доктор Робърт Търнър. Той я прегледа скоро след като излетяха от Земята по повод на някакви особени петна. *Нито за миг не забеляза тялото ми* — спомни си тя. — *Беше свършено професионален преглед.*

Епонин изхвърли Кимбърли от мислите си и се съсредоточи върху красивия доктор. Беше удивена да открие, че изпитва към него искрица романтичен интерес. В доктора имаше нещо загадъчно, защото нищо в поведението му и в личността му не подходдаше на двоен убиец. *Историята му сигурно е интересна* — помисли тя.

Епонин сънуваше. Отново бе кошмарът, който я преследваше след убийството. Професор Моро лежеше на пода в студиото си със затворени очи. Целите му гърди бяха окървавени. Епонин отиде до умивалника, изми големия резбарски нож и го остави на плота. Когато се приближи до тялото, омразните очи се отвориха. Тя видя лудостта в тях. Той се присегна към нея...

— Сестра Хендерсън! Сестра Хендерсън! — чукането по вратата се засилваше. Епонин се отърси от съня и разтърка очи. Кимбърли и още една от съквартирантките им стигнаха едновременно до вратата.

Там стоеше Малкълм Пийбоди, приятелят на Уолтър, дребен, хилав бял мъж в началото на четиридесетте. Беше обезумял.

— Доктор Търнър ме изпрати за сестра. Ела бързо. Уолтър получи сърдечен пристъп.

Докато Кимбърли се обличаше, Епонин се смъкна от копката.

— Как е той, Малкълм? — попита тя, навличайки халата, си. — Мъртъв ли е?

Малкълм за момент се обърка.

— О, здрасти, Епонин — изрече смирено, — бях забравил, че вие със сестра Хендерсън живеете заедно... Когато го оставих, все още дишаше, но...

Като едва докосваше пода с крака, Епонин забързано излезе от стаята, прекоси коридора, мина през централното общо помещение и се отправи към жилищния обсег на мъжете. Главните монитори проследиха пътя ѝ, зазвучаха аларми. Когато стигна до входа на крилото към стаята на Уолтър, Епонин се спря за миг да си поеме дъх.

В коридора пред стаята на Уолтър се бе събрала тълпа. Вратата зееше широко отворена и долната третина на тялото се намираше отвън. Епонин си проби път през навалищата и влезе в стаята.

Доктор Робърт Търнър беше коленичил край пациента и притискаше електрическите игли към разголения гръден кош на Уолтър. Тялото на едрият мъж се сгърчваше при всеки шок и сетне леко се надигаше от земята, преди докторът да го притисне отново към пода.

Когато Епонин пристигна, доктор Търнър вдигна глава.

— Ти ли си сестрата? — запита я безцеремонно.

За части от секундата Епонин онемя. И се засрами. Приятелят ѝ умираше или беше мъртъв, а тя беше в състояние да мисли за съвършено сините очи на доктор Търнър.

— Не — отвърна накрая напълно объркана. — Аз съм приятелката на... Сестра Хендерсън ми е съквартирантка... Ще дойде всеки момент.

Кимбърли пристигна с двама съпровождащи я пазачи от МКА.

— Сърцето му спря напълно преди четиридесет и пет секунди. Вече е твърде късно да го носим в амбулаторията. Ще го отворя тук и ще се опитам да приложам стимулатора на Комори. Носиш ли си ръкавиците?

Докато Кимбърли си слагаше ръкавиците, доктор Търнър нареди на струпалите се наоколо хора да се разотиват. Епонин не помръдна.

Когато пазачите я сграбчиха за ръцете, докторът промърмори нещо и те я пуснаха.

Доктор Търнър подаде на Кимбърли набора хирургически инструменти и после, работейки с невероятна скорост и умение, направи дълбок разрез върху гърдния кош на Уолтър. Избути встрани тъканите, откривайки сърцето.

— Участвала ли си някога в подобна операция, сестра Хендерсън?

— Не — отвърна Кимбърли.

— Стимулаторът на Комори е електрохимическо съоръжение, което се прикрепва към сърцето и го кара да бие и да изтласква кръвта. Ако патологията е с временен характер, например съсирек или спазъм на клапа, има вероятност проблемът да се разреши и сърцето на пациента започва да функционира нормално.

Доктор Търнър настрои стимулатора на Комори, който беше с големината на пощенска марка, прикрепил го зад лявата камера и включил захранването от портативната управляваща система, намираща се на пода край него. Три или четири секунди по-късно сърцето на Уолтър започна да бие бавно.

— Разполагаме с около осем минути да открием проблема. — Докторът говореше сам на себе си. За по-малко от минута завърши прегледа на основните части на сърцето.

— Няма съсиреци — измърмори, — няма стеснени съдове или клапи... тогава защо спря?

Доктор Търнър повдигна много внимателно пулсиращото сърце и разгледа мускула отдолу. Мускулната тъкан на дясното предсърдие беше обезцветена и къслива. Той я докосна много леко с края на един от заострените си инструменти и част от нея се обели.

— Господи — изрече докторът, — що за чудо е това?

Докато доктор Търнър държеше сърцето повдигнато нагоре, то се сви отново и една от дългите фиброобразни структури в средата на обезцветения мускулен участък започна да се цепи.

— Какво по...? — Търнър примигна два пъти и допря дясната длан до бузата си.

— Виж това, сестра Хендерсън — рече тихо. — Не е за вярване. Тук мускулните влакна са атрофирали напълно. Никога не съм виждал нещо подобно... Не можем да помогнем на този човек.

Когато доктор Търнър извади стимулатора на Комори и сърцето на Уолтър отново спря да бие, очите на Епонин се изпълниха със сълзи. Кимбърли понечи да отстрани клапите, които държаха тъканите встрани, но докторът я спря.

— Не още. Да го занесем в амбулаторията, където ще мога да направя пълна аутопсия. Ще се опитам да науча каквото мога.

Пазачите и двама от съквартирантите на Уолтър вдигнаха тялото на едрия мъж върху една количка и го откараха извън жилищните помещения. Малкълм Пийбоди тихо хлипаше на койката на Уолтър. Епонин отиде при него. Прегърнаха се за миг и седнаха един до друг, хванати за ръце. Останаха така през по-голямата част от нощта.

9.

— Докато съм вътре, командването ще поемеш ти — обърна се Макмилън към своя помощник, красив млад инженер от руски произход на име Дмитри Уланов. — Каквото и да се случи, отговаряш главно за безопасността на пътниците и екипажа. Ако чуеш или забележиш нещо, което представлява заплаха, или дори само нещо подозрително, палиш двигателите и местиш „Пинта“ по-надалеч от РАМА.

Беше утрото на първата разузнавателна експедиция във вътрешността на РАМА. Предишния ден космическият кораб от Земята беше пристигнал край един от краищата — окръжности на огромния космически съд. „Пинта“ се приближи плътно до външния отвор, приблизително на същото място като експедициите от 2130 и 2200.

Вечерта преди пристигането Кенджи Уатанабе изнесе сведения за географията на първите два кораба РАМА пред разузнавателния отряд като част от подготовката на първото навлизане. Когато привърши, към него се приближи приятелят му Макс Пъкет.

— Мислиш ли, че тази РАМА ще бъде същата като онези на снимките, които ни показва?

— Не съвсем. Очаквам някои промени. Ако помниш, във видеофилма се казваше, че земното поселище е изградено някъде във вътрешността на РАМА. И въпреки това, понеже на външен вид този космически съд е същият като другите два, аз не мисля, че всичко вътре ще бъде съвсем променено. Макс изглеждаше озадачен.

— *Свръх силите ми* е да го проумея. — Той поклати глава. — Между другото — добави няколко секунди по-късно, — ти *сигурен* ли си, че нямаш пръст в избирането ми в разузнавателния отряд?

— Както ти обясних следобеда — отвърна Кенджи, — никой от нас, намиращите се на „Пинта“, няма нищо общо с подбора на разузнавачите. Всичките шестнадесет души са подбрани от МКА и MPV още на Земята.

— Но защо съм екипиран с този дяволски арсенал? Имам лазерна картечница, която е произведение на изкуството, самонасочващи се гранати, дори комплект маса-чувствителни мини. Снабден съм с повече огнева мощ, отколкото по време на омиротворителното нахлуване в Белиз.

Кенджи се беше усмихнал.

— Командир Макмилън, а също и много от членовете на военния състав към Главната квартира на СП, все още вярват, че цялата тази работа е някакъв капан. Твоята длъжност в разузнавателната операция е „войник“. Лично аз смятам, че нито едно от тези оръжия няма да ти потрябва.

Макс продължаваше да негодува и през следващата сутрин, когато Макмилън остави Дмитри Уланов да отговаря за „Пинта“ и лично поведе разузнавателния отряд към вътрешността на РАМА. Въпреки безтегловността, военната екипировка, затрудняваше Макс, защото беше неогъваема и силно ограничаваше свободата на движенията му.

— Това е смешно — измърмори на себе си. — Аз съм фермер, а не проклет командос.

Първата изненада бе минути след като разузнавачите на „Пинта“ преминаха през външния отвор. Групата измина един широк коридор и стигна до кръгло помещение с три ръкава, които водеха навътре в чуждоземния кораб. Два от тунелите обаче бяха затворени с множество метални порти. Командир Макмилън привика Кенджи за консултация.

— Тази конструкция е съвършено различна — каза Кенджи в отговор на въпроса на командира. — Можем съвсем спокойно да изхвърлим картите.

— В такъв случай приемаме, че трябва да продължим по свободния тунел.

— Решението е ваше — отвърна Кенджи, — но не виждам друга възможност, освен тази да се върнем на „Пинта“.

Шестнайсетте мъже, облечени в космонавтски костюми, пристъпваха бавно и тежко. На всеки няколко минути изстрелваха сигнални ракети в мрака пред себе си, за да осветяват пътя. Когато бяха навлезли на около петстотин метра във вътрешността на РАМА, от другия край на тунела внезапно изникнаха две малки фигури.

Всички войници и командир Макмилън припряно измъкнаха биноклите.

— Приближават към нас — изрече възбудено един от войниците разузнавачи.

— Да пукна, ако това не е Абрахам Линкълн! — по гърба на Макс Пъкет полазиха тръпки.

— И една жена — обади се друг — в някаква униформа.

— Пригответе се за стрелба — нареди Ян Макмилън.

Четиримата войници разузнавачи се спуснаха към челото на групата и коленичиха, а оръжията им бяха насочени към тунела.

— Стой — извика Макмилън, когато двете странни фигури се приближиха на около двеста метра от разузнавателния отряд.

Абрахам Линкълн и Бенита Гарсия спряха.

— Съобщете намеренията си — се чу викът на командира.

— Тук сме, за да ви приветстваме с добре дошли — изрече Абрахам Линкълн. Гласът му беше висок и плътен.

— И да ви заведем в Ню Идън — добави Бенита Гарсия.

Командир Макмилън беше съвършено объркан. Не знаеше как да постъпи. Докато се колебаеше, останалите от разузнавателния отряд разговаряха помежду си.

— Това е духът на Абрахам Линкълн — обади се американецът Тери Снайдър.

— Другата е Бенита Гарсия — веднъж видях статуята ѝ в Мексико.

— Да изчезваме оттук. От това място ме полазват тръпки.

— Какво ще правят духове на орбита край Марс?

— Простете, командире — обърна се най-накрая Кенджи към объркания Макмилън. — Какво възнамерявате да правим сега?

Шотландецът се извърна с лице към японца експерт по въпросите за РАМА.

— Трудно е да се каже какво е най-правилното в момента. Искам да кажа, че тия двамата определено изглеждат безобидни, но нали помните Троянския кон. Ха! Е, Уатанабе, какво предлагаш?

— Да отида напред сам или с един от войниците и да разговарям с тях. Тогава ще разбера...

— Много смело от твоя страна, Уатанабе, но не е необходимо. Не, мисля, че всички ще тръгнем напред. Предпазливо, разбира се. Ще

оставим неколцина да охраняват тила, в случай че се опитат да ни убият с лазерно оръжие или нещо такова.

Командирът включи своя радиопредавател.

— Заместник-командир Уланов, говори Макмилън. Срегнахме две същества от особен вид. Или са човеци, или са добра имитация. Едното прилича на Абрахам Линкълн, другото — на известна мексиканска космонавтка... Какво казваш, Дмитри?... Да, правилно записваш. Линкълн и Гарсия. Срегнахме Линкълн и Гарсия в един тунел във вътрешността на РАМА. Можеш да докладваш това на останалите... Оставям Снайдер и Финци тук, а ние ще тръгнем към непознатите.

Докато четиринадесетте изследователи от „Пинта“ приближаваха, двете фигури не помръднаха. Войниците се бяха разгърнали пред групата и имаха готовност за стрелба при първия намек за някаква заплаха.

— Добре дошли на РАМА — изрече Абрахам Линкълн, когато първият разузнавач беше само на двадесет метра от него. — Ние сме тук, за да ви придружим до вашите нови домове.

Командир Макмилън не отговори веднага. Неудържимият Макс Пъкет беше този, който наруши тишината.

— Вие духове ли сте? — извика. — Искam да кажа, ти *наистина* ли си Абрахам Линкълн?

— Разбира се, че не — отвърна прстичко фигурата на Линкълн. — Бенита Гарсия и аз сме хуманоиди. В Ню Идън ще срещнете пет типа хуманоиди, всеки от тях е проектиран със специфични умения, за да облекчи хората от черната и досадно еднообразна работа. В сферата на моята компетентност са чиновническата и юридическата дейност, отчетността, счетоводството, домакинството, управлението на персонала в домакинството и офиса и някои други организационни задачи.

Макмилън беше слиян. Пренебрегвайки заповедта на командира „да се държи настрана“, Макс се приближи на няколко сантиметра от Линкълн.

— Това е някакъв шибан робот — си мърмореше той. Забравил за всякаква възможна опасност, в следващия момент Макс протегна ръка и допря пръсти до лицето на Линкълн. Най-напред докосна

кожата около носа, после опипа бакенбардите и дългата черна брада. — Невероятно — изрече високо. — Абсолютно невероятно.

— Когато ни създаваха, беше обърнато особено внимание на подробностите — обади се Линкълн. — По химически състав кожата ни наподобява вашата, дори очите ни работят по същия основен оптически принцип; но ние не сме динамични, постоянно обновяващи се същества като вас. Техници трябва да поддържат, а понякога дори да подменят нашите подсистеми.

Хладнокръвният жест на Макс беше стопил цялото напрежение. Вече цялата разузнавателна група, включително командир Макмилън, бърникаха и мачкаха двата хуманоида. По време на това своеобразно изследване и Гарсия, и Линкълн отговаряха на въпроси, свързани с проектирането и конструкцията си. В един момент Кенджи забеляза, че Макс Пъкет се е отделил от останалите и стои сам край стената на тунела.

Кенджи се приближи до приятеля си.

— Какво има, Макс?

Макс поклати глава.

— Що за гений може да създаде тези двамата? Доста е страшно. — Няколко секунди не каза нищо. — Може би съм смешен, но тези два биота ме плашат повече от гигантския цилиндър.

Линкълн и Гарсия тръгнаха заедно с разузнавателния отряд и стигнаха до мястото, където поне наглед тунелът свършваше. Само след секунди в стената се отвори врата и хуманоидите направиха знак на хората да преминат оттатък. На въпроса на Макмилън те обясниха, че хората ще влязат в „транспортно съоръжение“, което ще ги отнесе в покрайнините на земното поселище.

Макмилън влезе във връзка с „Пинта“ и съобщи казаното на Дмитри Уланов, като му нареди „да изчезва“, ако до четиридесет и осем часа не получи някакво съобщение от тях.

Пътуването с метрото беше зашеметяващо. То напомни, на Макс Пъкет за гигантското влакче в партера на щатския панаир в Далас, Тексас. Возилото с форма на куршум се носеше с огромна скорост по оградената спираловидна релса, отдалечавайки се от куполообразния северен край на РАМА в посока на намиращата се отдолу Централна равнина. Извън метрото, което беше облицовано с някаква масивна прозрачна пластмаса, Кенджи и останалите можеха да забележат

огромната мрежа от полегати и вертикални стълби, които опасват територията, през която пътуваха. Но не виждаха великолепните и несравними с нищо панорамни изгледи, за които бяха разказвали предишните изследователи на РАМА. — Перспективата на юг беше ограничена от изключително висока металносива стена.

Пътуването продължи не повече от пет минути. Бяха оставени в един закрит пръстен, който опасваше земното поселище изцяло. Когато разузнавачите на „Пинта“ излязоха от метрото, безтегловността, в която живееха, откак бяха напуснали Земята, беше изчезнала. Гравитацията беше приблизително нормална.

— Атмосферата в пръстена, включително и тази в Ню Идън, е точно като на родната ви планета — каза биотът Линкълн. — Не е същото в района отдясно на нас, извън стените, които защитават вашето поселище.

Пръстенът около Ню Идън беше слабо осветен, ето защо колонистите присвиха очи от ярката слънчева светлина, която ги посрещна при отварянето на огромната порта. Те влязоха в своя нов свят. По време на краткия път до близката влакова гара носеха космическите си шлемове в ръце. Минаваха покрай празни сгради, наредени от двете страни на пътеката — малки конструкции, които можеха да бъдат къщи или магазини. Имаше и една по-голяма („Това ще е начално училище“ — информира ги Бенита) точно срещу самата гара.

Когато пристигнаха, ги чакаше влак. Лъскавата железница с меки и удобни седалки и електронно табло, на което постоянно излизаше моментната информация, препусна към центъра на Ню Идън, където според хуманоида Линкълн щяха да получат „подробни“ сведения. Най-напред влакът профуча покрай бреговете на красиво езеро с вода като кристал („Езерото Шекспир“ — каза Бенита), после зави наляво и се отдалечи от светлосивите стени, които обграждаха колонията. Към края на пътуването отдясно на влака гледката на една гола планина доминираше над цялата местност.

По време на пътуването целият контингент от „Пинта“ беше много мълчалив. В интерес на истината, всички бяха напълно потресени. Дори живото въображение на Кенджи Уатанабе никога не си бе представяло нещо подобно. Беше много по-мощно, много по-величествено от това, което бяха предполагали.

Окончателно ги довърши централният град, където проектантите на Ню Идън бяха разположили всички най-големи сгради. Хората стояха онемели и зяпаха внушителния брой масивни и впечатляващи здания, които оформяха сърцевината на колонията. Пустотата им само засилваше нереалността на цялото преживяване. Кенджи Уатанабе и Макс Пъкет влязоха последни в постройката, където щеше да се състои инструктажът.

— Какво ще кажеш? — запита Кенджи, когато двамата застанаха на горния край на стълбището на административната сграда и обхванаха с поглед зашеметяващия комплекс, който ги заобикаляше.

— Нямам думи — отвърна Макс със страхопочитание. — Това място не се поддава на описание. То е едновременно рай, Алисиният свят на чудесата и всички вълшебни приказки от детството ми, събрани на едно място. Непрекъснато се щипя, за да се убедя, че не сънувам.

— На екрана пред вас — започна хуманоидът Линкълн — виждате карта на Ню Идън. На всекиго от вас ще бъде раздаден комплект карти, включващи всички пътища и съоръжения в колонията. Ние се намираме *тук*, в Сентръл Сити, който беше проектиран като административен център на Ню Идън. Жилищните сгради заедно с магазините, малките канцеларии и училищата са разположени в четирите ъгъла на правоъгълника, който се огражда от външните стени. Тъй като имената на тези четири градчета ще бъдат определени от техните жители, днес ще говорим за тях като за североизточното, северозападното, югоизточното и югозападното. С това ние се придържаме към практиката, установена от по-раншните земни изследователи на РАМА. Те са приели края на РАМА, където е акостирал вашият, кораб, за северен...

Всяко едно от четирите населени места в Ню Идън е свързано с някаква географска особеност. Както вече бяхте осведомени, сладководното езеро в южния край на колонията се нарича Шекспир. По-голямата част от рибите, от флората й фауната, които сте донесли, ще обитават именно него, макар че някои от видовете може да са подходящи за живот в двете реки, които се спускат от планината Олимп и се вливат в езерото Шекспир — едната тук, от източната страна на колонията, а другата от запад — страната при Шеруудския лес...

Понастоящем склоновете на планината Олимп, територията на Шеруудския лес, а също така градските паркове и зелените пояси из колонията, са покрити с фина мрежа от газообменни съоръжения, ГОС, както ги наричаме ние. Тези мънички устройства имат една-единствена функция — да превръщат въглеродния двуокис в кислород. Те представляват механични растения в истинския смисъл на думата. Ще бъдат заместени от *истинските* растения, които сте донесли от Земята...

Северната част на колонията, територията между градчетата, е определена за земеделие и животновъдство. ТУК са изградени селскостопански сгради — по продължение на пътя, който свързва двете северни градчета. В този район вие ще отглеждате по-голямата част от храната си. С хранителните продукти, които сте донесли от Земята, и синтетичната храна; която се съхранява във високите силози на триста метра от тази сграда, вие ще можете да изхраните две хиляди души поне една година, а ако храната не се хаби, дори година и половина. След това зависите само от себе си. Не е нужно да се подчертава, че селското стопанство и аквакултурите, които ще се отглеждат по-източните брегове на езерото Шекспир, ще бъдат основна съставна част на храната ви в Ню Идън...

Цели деветдесет минути хуманоидът продължи да бълва информация със страхотна скорост, отхвърляйки всички въпроси или с фразата „Това е извън моите познания“, или като ги отправяше към съответната страница и параграф в основния пътеводител на Ню Идън, който им беше раздал. Най-накрая обяви почивка и всички се преместиха в съседното помещение, където им бе поднесено питие с вкус на кока-кола.

— Уф — изпъшка Тери Снайдър и избърса челото си, — аз ли съм единственият, който се е скапал?

— Глупости, Снайдър — отвърна Макс Пъкет с дяволита усмивка. — Да не искаш да кажеш, че си по-долу от дяволския робот? Той хич не е изморен. Хващам се на бас, че може да говори цял ден.

— Може би дори седмица — размишляваше на глас Кенджи Уатанабе. — Питам се колко ли често им се налага да бъдат ремонтирани. Компанията на баща ми произвежда роботи, някои от тях са изключително сложни, но нищо не може да се сравни с тези.

Информационното съдържание на Линкълн трябва да е астрономическо...

— Инструктажът ще продължи след пет минути — обяви Линкълн. — Моля да бъдете точни.

Втората част на инструктажа включваше запознанство с различните видове хуманоиди в Ню Идън. От последните проучвания на предишните рамиански експедиции колонистите бяха подготвени за биотите-боклукчии и булдозери. Петте типа хуманоиди обаче предизвикваха по-емоционална реакция.

— Нашите проектанти решиха — каза Линкълн — да ограничат разнообразието във външния вид на биотите човеци, така че никой да не може да сбърка някого от нас с вас и обратното. Аз вече изброих основните си функции; всички други хуманоиди Линкълн, трима от които сега ще се присъединят към нас, са програмирани по същия начин. Поне първоначално. Ние разполагаме с известни възможности да се учим, което позволява базата ни данни да се променя, ако нашата употреба се насочи към друга сфера.

— Как можем да различим един Линкълн от друг? — запита един от замаяните членове на разузнавателния отряд, когато тримата новодошли хуманоиди Линкълн взеха да обикалят из стаята.

— Всеки един от нас носи разпознавателен номер, гравирани един път тук, на рамото, и още веднъж — на левия хълбок. Същият принцип е приложен при другите типове хуманоиди. Аз, например, съм Линкълн 004. Тримата, които току-що влязоха, са 009, 024 и 071.

Когато хуманоидите Линкълн напуснаха помещението за инструктаж, те бяха заместени от пет Бенита Гарсия. Една от тях обясни функциите на своя модел в сферите — полиция, пожарна, селско стопанство, чистота, транспорт, поща — и после, преди да се оттеглят, отговори на някои въпроси.

Следващите по ред бяха хуманоидите Айнщайн. Разузнавачите избухнаха в смях, когато четиримата Айнщайновци, безподобни, разчорлени, белокози копия на научния гений от двадесети век, влязоха заедно в помещението. Айнщайновците обясниха, че те са инженерите и научните работници на колонията. Основната им функция, жизненоважна и обхващаща много задължения, беше да „осигурят задоволителната работа на инфраструктурата на колонията“, включително и на армията биоти.

Трупа високи, катраненочерни биоти жени се представиха като Тиасо, специалисти по здравеопазването. Те щяха да са лекари, медицински сестри, санитарни власти, а освен това щяха да се грижат за децата в отсъствие на родителите. Веднага след като завърши представянето на Тиасо, в помещението влезе дребен биот ориенталец с емоционални очи. Той се представи като Ясунари Кавабата. Носеше лира и електронен триножник и изсвири една прекрасна, кратка пиеса.

— Ние, Кавабата, сме артисти творци — рече простичко. — Ние сме музиканти, актьори, художници, скулптори, писатели, понякога фотографи и кинематографи. Броят ни е малък, но значението ни за качеството на живота в Ню Идън е огромно.

Когато официалният инструктаж завърши, на разузнавателния отряд беше сервирана прекрасна вечеря в голямата зала. Около двадесетина хуманоиди се присъединиха към хората, разбира се, без да ядат. Имитацията на печена гъска беше зашеметяващо автентична, дори и вината можеха да издържат проверката на повечето земни дегустатори.

По-късно вечерта, когато хората бяха привикнали към компанията от хуманоиди и ги засипваха с въпроси, една самотна женска фигура се появи на отворената врата. В началото остана незабелязана. Но скоро стаята утихна, защото Кенджи Уатанабе скочи от мястото си и се приближи към новодошлата с протегнатата ръка.

— Доктор дьо Жарден, предполагам — изрече с усмивка.

10.

Независимо от уверенията на Никол, че всичко в Ню Идън отговаря на казаното от нея във видеофилма, командир Макмилън отказа да разреши на екипажа и пътниците на „Пинта“ да влязат в РАМА и да се настанят в новите си домове, преди да се убеди, че не съществува никаква опасност. Проведе дълъг разговор със земния персонал на МКА и после изпрати малка група, начело с Дмитри Уланов, които да получат допълнителна информация. Главният лекар на „Пинта“, намусен датчанин на име Дарл ван Рооз, беше най-важният член в екипа на Уланов. Кенджи Уатанабе и двама от войниците от предишния разузнавателен отряд също придружиха руския инженер.

Инструкциите към лекаря бяха недвусмислени. Той трябваше да прегледа семейство Уейкфийлд, всеки един от тях, и да потвърди, че са човешки същества. Втората му задача беше да изследва биотите и да класифицира небиологичните им характеристики. Всичко беше извършено без преमेждия, макар че по време на прегледа Кати Уейкфийлд не желаше да сътрудничи и се държа саркастично. По предложение на Ричард един от роботите Айнщайн разглоби на части един Линкълн и демонстрира на функционално ниво как работят най-съвременните подсистеми. Както се очакваше, Дмитри Уланов беше силно впечатлен.

Два дни по-късно пътниците на „Пинта“ започнаха да се пренасят на РАМА. Гвардия от биоти помагаше за разтоварването на космическия кораб и за прехвърлянето на всички припаси в Ню Идън. За тази работа им бяха нужни три дни. Но къде щеше да се настани всеки? По решение, което по-късно щеше да се окаже с неочаквано важни последици за колонията, почти всичките триста пътници от „Пинта“ избраха да живеят в югоизточното градче, където се бяха настанили и семейство Уейкфийлд. Само Макс Пъкет и шепа фермери се заселиха направо в селскостопанския район, разположен в северния край на Ню Идън.

Семейство Уатанабе си избраха една малка къщичка, която се намираше на същата алея с тази на Ричард и Никол. Още от самото начало между Кенджи и Никол възникна естествена симпатия и първоначалното им одобрение прерастваше в приятелство след всяка следваща среща. През първата вечер, която Кенджи и Най прекараха в новия си дом, те бяха поканени да споделят семейната вечеря на Уейкфийлд.

— Защо не се преместим във всекидневната? Там е по-удобно — предложи Никол, когато приключиха с храната. — Линкълн ще разчисти и ще се погрижи за съдовете.

Уатанабе се надигнаха от масата и последваха Ричард към вратата в другия край на столовата. По-младите Уейкфийлд учтиво изчакаха Кенджи и Най да излязат и едва тогава последваха родителите си и гостите в кокетната всекидневна, разположена в предната част на къщата.

Бяха изминали пет дни, откакто разузнавателният отряд на „Пинта“ беше проникнал в РАМА за първи път. *Пет удивителни дни* — си мислеше Кенджи, докато се настаняваше. В главата му се въртеше калейдоскоп от разбъркани впечатления, все още неподредени в ума му. — *И тази вечеря е като капак на всичко. Преживяванията на това семейство са невероятни.*

— Вашите разкази — обърна се Най към Ричард и Никол, когато всички се настаниха — са просто главозамайващи. Искам да ви попитам за толкова неща, че просто не зная откъде да започна... Най-много ме заинтригува съществото, което наричате Орел. Дали той е един от извънземните, които са построили Орбиталния възел и РАМА?

— Не — отвърна Никол. — Орелът също беше биот. Поне така ни каза, а нямаше причина да не му вярваме. Беше създаден от разума, управляващ Орбиталния възел, за да се срещаме с нещо конкретно, материално.

— Но тогава *кой е конструирал Орбиталния възел?*

— Съвсем сигурно този въпрос се отнася към информация от трето ниво — отвърна усмихнато Ричард.

Кенджи и Най се разсмяха. Никол и Ричард им бяха обяснили информационната йерархия на Орела още по време на дългите разговори край масата.

— Питам се дали е възможно — разсъждаваше на глас Кенджи — да възприемем същества, които са толкова развити, че техните машини могат да създават други машини, които са, по-умни от нас самите.

— А пък аз се питам дали е възможно — прекъсна го на свой ред Кати — да обсъдим някои по-банални въпроси. Например къде са всички млади хора на моята възраст? Досега май не съм видяла повече от двама колонисти между дванадесет и двадесет и пет.

— По-голямата част от младежкия състав е на борда на „Нина“ — отвърна Кенджи. — Тя трябва да пристигне след около три седмици и ще докара основната част от населението. Ние на „Пинта“ бяхме подбрани да верифицираме видеофилма, който получихме.

— Какво е верификация? — запита Кати.

— Проверка на верността и точността — отвърна Никол. — Малко или повече. Това беше една от любимите думи на дядо ти... И като стана дума за дядо ти, той вярваше, че на младите трябва да им се дава възможност да *слушат* разговорите на възрастните, но не и да ги прекъсват... Тази вечер имаме да обсъждаме много неща със семейство Уатанабе. Не е нужно вие четиримата да оставате...

— Искам да изляза и да видя светлините — каза Бенджи. — Моля те, Ели, ела с мен.

Ели Уейкфийлд се изправи и хвана Бенджи за ръка. Двамата възпитано казаха лека нощ и бяха последвани от Кати и Патрик.

— Отиваме да видим дали няма да открием нещо по-вълнуващо — каза Кати, докато се оттегляше. — Лека нощ, господин и госпожо Уатанабе. Майко, ще се върнем след няколко часа.

Когато и последното от децата напусна всекидневната, Никол поклати глава.

— Откак „Пинта“ пристигна, Кати е толкова възбудена, че нощно време почти не спи — обясни тя. — Искане да се срещне и да разговаря с всички.

Биотът Линкълн, който беше приключил с почистването на кухнята, стоеше, без да се натрапва, край вратата, зад стола на Бенджи.

— Ще желаете ли нещо за пиене? — Никол се обърна към Кенджи и Най, посочвайки с ръка хуманоида. — Не разполагаме с такива деликатеси като пресните плодови сокове, които сте донесли от

Земята, но пък Линк може да забърка някоя интересна синтетична измислица.

— За мене не — отвърна Кенджи и поклати глава. — Но си давам сметка, че прекарахме цялата вечер в разговори единствено за невероятната ви одисея. Вие сигурно имате въпроси, към нас. В края на краищата, от изстрелването на „Нютон“ от Земята са изминали четиридесет и пет години.

Четиридесет и пет години. — Мисълта преряза Никол. — *Нима е възможно? Нима Женевиер вече е на шестдесет?*

Никол си припомни съвсем ясно последната среща с баща си и дъщеря си. Пиер и Женевиер я бяха придружили до летището на Париж. Дъщеря ѝ я беше прегръщала страстно до последното повикване за полета, а после беше погледнала майка си с любов и гордост. Очите на момичето бяха пълни със сълзи. Женевиер не беше в състояние да отрони и дума. *През тези четиридесет и пет години баща ми е починал. Женевиер е станала стара жена, може би дори баба. Докато аз се скитах из времето и пространството... в страната на чудесата.*

Спомените бяха твърде мъчителни за Никол. Тя си пое дълбоко дъх и се стегна. Когато се завърна към настоящето, във всекидневната на семейство Уейкфийлд продължаваше да цари мълчание.

— Всичко наред ли е? — запита Кенджи с разбиране.

Никол кимна и се загледа в кротките открити очи на новия си приятел. За миг си представи, че разговаря с колегата си космонавт от Нютон — Шигеру Такагиши. *Този човек е изпълнен с внимание също като Шиг. Мога да му се доверя. И е разговарял с Женевиер само преди няколко години.*

— Голяма част от общата история на Земята ни беше предадена откъслечно по време на многото разговори с другите пътници от „Пинта“ — изрече Никол след продължително мълчание. — Но ние не знаем абсолютно нищо за семействата си, с изключение на това, което ни казахте тази вечер. Ричард и аз бихме желали да знаем дали не си спомняте други подробности, които сте изпуснали при първия ни разговор.

— Всъщност — каза Кенджи — днес следобед прегледах дневниците си и препрочетох това, което съм записал, когато извършвах предварителните проучвания за „Нютон“ в архива. Най-

важното, което пропуснах да спомена, е колко много Женевиер прилича на баща си, особено от устата надолу. Лицето на крал Хенри беше впечатляващо, сигурен съм, че си спомняте. Когато порасна, чертите на Женевиер се източиха и лицето ѝ невероятно заприлича на неговото... Ето, вижте, успях да открия, няколко снимки от трите дни, които прекарах в Бовоа. Намираха се в базата ми данни.

Фотографиите на Женевиер смазаха Никол. От очите ѝ бликнаха сълзи и потекоха надолу по бузите. Докато държеше снимките на дъщеря си и съпруга ѝ Луи Гастон, ръцете на Никол трепереха. *О, Женевиер — ридаеше тя вътрешно. — Колко ми липсваш. Колко ми се ще да те прегърна поне за миг*

Ричард надзърна през рамото ѝ да види фотографиите. В същото време нежно я погали.

— Има нещо общо с принца — отбеляза тихо, — но мисля, че много повече прилича на майка си.

— Женевиер е изключително възпитана, държи се великолепно — добави Кенджи. — Това ме удиви, като се има предвид колко изстрада, когато през 2238 всички медии вдигнаха шум около нея. Отговори на всичките ми въпроси с голямо търпение. Възнамерявах тя да бъде една от главните героини в книгата ми за „Нютон“, докато моят редактор не ме разубеди от проекта.

— Кои от космонавтите на „Нютон“ са все още живи? — запита Ричард, поддържайки разговора, докато Никол продължаваше да се взира в двете снимки.

— Само Сабатини, Табори и Яманака — отвърна Кенджи. — Доктор Дейвид Браун получи масиран мозъчен инсулт и почина няколко месеца по-късно, до известна степен при загадъчни обстоятелства. Мисля, че беше в 2208. Адмирал Хайлман почина от рак в 2214 или някъде там. Ирина Тургенева беше засегната от пълна мозъчна деградация, стана жертва на синдрома „Завръщане на Земята“, който беше открит при неколцина от космонавтите на двадесет и първи век и, в края на краищата, се самоуби в 2211.

Никол се бореше с чувствата.

— Допреди три вечери — обърна се тя към Уатанабе, когато в стаята отново се възцари тишина, — аз не бях споменавала нито пред Ричард, нито пред децата, че Хенри е баща на Женевиер. На Земята само татко знаеше истината. Хенри може и да е подозирал, но не

знаеше със сигурност. После, когато ми разказахте за Женевиер, осъзнах, че аз, лично аз трябваше да разкажа на семейството си...

Гласът на Никол изтъня и в очите ѝ нахлуха нови сълзи. Тя избърса лицето си с кърпичката, която ѝ подаде Най.

— Съжалявам — рече. — Никога не се държа така. Просто ми дойде твърде много; видях снимките и си припомних толкова неща...

— Докато живеехме на РАМА II и после на Орбиталния възел — намеси се Ричард, — Никол беше самата стабилност. Като скала. Независимо с какво се сблъскахме, независимо колко беше странно, тя беше непоклатима. И децата, и Майкъл О'Туул, и аз — всички ние зависехме от нея. Много рядко се случва да я види човек...

— Стига вече — възкликна Никол, след като избърса очите си. Остави снимките. — Да говорим за друго. Например за космонавтите от „Нютон“ и по-специално за Франческа Сабатини. Постигна ли тя това, към което толкова се стремеше? Несравнимите слава и богатство?

— Почти — отвърна Кенджи. — През първото десетилетие на века, когато е била на върха на славата си, аз още не съм бил роден. Но дори сега тя все още е много известна. Поканиха я да даде интервю по телевизията във връзка с важността на реколонизацията на Марс.

Никол се наведе напред.

— Не ви го казах преди, но съм сигурна, че Франческа и Браун отровиха Борзов, като предизвикаха ония симптоми, наподобяващи апендицит. Освен това тя умишлено ме изостави на дъното на шахтата в Ню Йорк. Тази жена не страдаше от никакви скрупули.

Няколко секунди Кенджи помълча, а после каза:

— През 2208, точно преди да умре, доктор Браун беше със съвършено разстроено съзнание, но понякога имаше периоди на просветление. По време на един от тях той даде фантастично интервю пред репортера на едно списание. Признаваше си частичната отговорност за смъртта на Борзов и обвиняваше Франческа за твоето изчезване. Синьора Сабатини заяви, че интервюто е „пълна глупост“, ненормални излияния на болен мозък, а после заведе дело срещу списанието за обезщетение от сто милиона марки и напусна съдебната зала като победител. Списанието уволни репортера и официално ѝ се извини.

— Франческа винаги побеждава накрая — отбеляза Никол.

— Преди три години, когато правех първоначалните проучвания за моята книга, аз за малко да възкреся цялата история — продължи Кенджи. — Тъй като бяха изминали повече от двацет и пет години, всички данни за Нютоновата експедиция бяха станали обществена собственост и следователно бяха достъпни за всеки, който ги поиска. Открих съдържанието на твоя персонален компютър, включително и данните от куба, които са били предназначени за Хенри. Бяха разпръснати из телеметрията. Убедих се, че в интервюто на доктор Браун действително се съдържа някаква истина.

— И какво?

— Отидох да интервюирам Франческа в дома ѝ в Соренто. Малко след това прекратих работата по книгата...

За миг Кенджи се поколеба. *Трябва ли да продължа?* — питаше се той. Погледна към любимата съпруга. — *Не* — си рече наум, — *Нито му е времето, нито му е мястото.*

— Съжалявам, Ричард.

Беше полузаспал, когато дочу тихия глас на съпругата си.

— М-м-м. Каза ли нещо, скъпа?

— Съжалявам — повтори Никол. Претърколи се към него и намери ръката му под завивките. — Още преди години трябваше да ти кажа за Хенри... Още ли си ядосан?

— Изобщо не съм се ядосвал — отвърна Ричард. — Учудих се, да, може би даже бях смаян. Но не и ядосан. Имала си свои причини да го пазиш в тайна — той стисна ръката ѝ. — Пък и това се е случило на Земята, в друг живот. Ако ми беше казала, когато се срещнахме за първи път, можеше и да има някакво значение. Може би щях да ревнувам, със сигурност щях да се чувствам неловко... Но не и сега.

Никол се притисна към него и го целуна.

— Обичам те, Ричард Уейкфийлд.

— И аз те обичам — отвърна той.

Кенджи и Най се любиха за първи път, откак бяха напуснали „Пинта“, и тя заспа непосредствено след това. Кенджи бе учудващо бодър. Лежеше буден в леглото и си мислеше за вечерта, прекарана със

семејство Уейкфийлд. Неясно защо образът на Франческа Сабатини изплува в съзнанието му. *Най-красивата седемдесетгодишна жена, която съм виждал* — беше първата му мисъл. — *И какъв фантастичен живот.*

В съзнанието му изплува и живият спомен за летния следобед, когато влакът пристигна на гарата в Соренто. Шофьорът на електротаксита тутакси беше разпознал адреса.

— Carisco^[1] — беше казал той, размахвайки ръце, и се беше отправил в посока на „Il palazzo Sabatini“^[2].

Франческа живееше в реставриран хотел с изглед към Неаполския залив. Това беше сграда с двадесет стаи, принадлежала някога на принц от седемнадесети век. От кабинета, в който Кенджи очакваше появата на синьора Сабатини, се виждаше седалков лифт, който спускаше желаещите да плуват по склона на пропастта към тъмносините води на залива долу.

La signora закъсна с половин час, а после бързо изгуби търпение и настояваше интервюто да приключи. На два пъти подчерта пред Кенджи, че се е съгласила да разговаря с него само защото нейният издател ѝ казал, че той е „един млад писател“ с голямо бъдеще.

— Честно казано — заяви му Франческа на отличен английски, — вече всички разговори за „Нютон“ ме отегчават до смърт.

Интересът ѝ обаче се повиши значително, когато Кенджи ѝ съобщи за „новите данни“ и файловете от персоналния компютър на Никол, които са били телеметрирани към Земята по време на последните седмици от мисията, „но закодирано“. Франческа се умълча, дори се умисли, когато Кенджи сравни личните бележки на Никол с „признанието“, направено от доктор Браун пред репортера през 2208.

— Подценен ви — изрече с усмивка Франческа, когато Кенджи я запита не е ли „удивително съвпадение“ фактът, че дневникът на Никол и признанието на Дейвид Браун се застъпват по толкова много пунктове. Тя изобщо не отговори на въпроса му. Изправи се и настоя Кенджи да остане за вечеря. Заяви, че ще разговарят по-късно.

На здрачаване в стаята, където беше настанен Кенджи от управителя на двореца Сабатини, пристигна бележка, в която се съобщаваше, че вечерята ще започне в осем и половина и че сако и вратовръзка са задължителни. В упоменатия час се появи един робот,

който го заведе до великолепната трапезария. Стените ѝ бяха покрити с фрески и дамаска, от високия таван висяха искрящи полилеи, корнизите бяха изящно резбовани. Масата беше подредена за десет души. Франческа вече беше там, стоеше край един малък обслужващ робот до една от стените на огромното помещение.

— Kon ban wa, Уатанабе-сан — обърна се към него на японски, докато му подаваше чаша шампанско. — Подновявам голямата приемна, затова ще вземем коктейлите си тук. Твърде нетактично е, както биха казали французите, но няма как.

Франческа изглеждаше великолепно. Русата ѝ коса беше събрана в кок, придържан от големи инкрустирани гребени. Огърлица от диаманти обгръщаше шията ѝ, а един-единствен огромен сапфир висеше от лежащото отдолу диамантено колие. Роклята без презрамки беше бяла, с бастии и плисета, които подчертаваха извивките на все още младежкото наглед тяло. Кенджи не можеше да повярва, че тази жена е седемдесетгодишна.

След като му обясни, че „в негова чест“ набързо е организирала празнична вечеря, тя го улови под ръка и го поведе към гоблените, които висяха на срещуположната стена.

— Чували ли сте нещо за Обузон? — попита. Когато той поклати отрицателно глава, Франческа се спусна в разкази за историята на европейските гоблени.

Половин час по-късно тя зае място начело на масата. Останалите гости бяха един учител по музика от Неапол и неговата съпруга (по общо мнение актриса), двама красиви, смугли, *професионални* футболисти, пазителят на руините в Помпей (мъж в началото на петдесетте), италианска поетеса на средна възраст и две млади жени на около двадесет, и двете поразително красиви. След кратко допитване до Франческа едната от младите жени седна срещу Кенджи, а другата до него.

Столтът, наподобяващ трон, който се намираше точно срещу мястото на Франческа в противоположния край на масата, остана свободен. Обаче Франческа прошепна нещо на главния келнер и пет минути по-късно един много стар човек, куц и почти сляп, беше въведен в стаята. Кенджи го позна веднага. Това беше Янош Табори.

Храната беше чудесна, разговорите — оживени. Обслужваха ги келнери, а не роботите, които се използваха навсякъде, освен в най-

люксовите ресторанти. Всяко ново ястие се поднасяше придружено от различно италианско вино. И компанията бе забележителна. Дори футболистите говореха поносим английски. Освен това се интересуваха и знаеха доста от историята на Космоса. Младата жена срещу Кенджи дори беше чела неговата най-известна книга за ранното проучване на Марс. По време на тази вечеря Кенджи, който по онова време беше тридесетгодишен ерген, значително се поотпусна. Възбуждаше го всичко — жените, виното, разговорите за история, поезия и музика.

Един-единствен път през двата часа, прекарани около масата, беше споменато следобедното интервю. По време на краткотрайна пауза в разговора между десерта и коняка Франческа се обърна към Янош, като почти крещеше:

— Този млад японец, той е много умен, мисли, че е открил някакви данни в персоналния компютър на Никол, доказващи ония ужасни лъжи, които Дейвид изрече преди смъртта си.

Янош не каза нищо. Изражението на лицето му не се промени. Но след вечерята подаде на Кенджи една бележка и изчезна.

„Не признавате нищо друго, освен истината, и нямате никаква милост — гласеше бележката. — Така вие съдите несправедливо.“

Аглая Йепанхина до княз Мишкин. „Идиот“ от
Фьодор Достоевски.

Едва пет минути след като се завърна в стаята си, Кенджи дочу как на вратата се почука. Той отвори и видя младата италианка, която на вечерята седеше срещу него. Носеше миниатюрни бикини, разкриващи по-голямата част от стройното ѝ тяло. А в ръка държеше мъжки бански костюм.

— Господин Уатанабе — обърна се тя към него със сексапилна усмивка, — бихте ли се присъединили към нас за едно къпане? Тези плувки вероятно ще ви станат.

Моментална, огромна вълна похот заля Кенджи и не се уталожи бързо. Леко притеснен, той изчака минута или две след като се облече, и едва тогава се присъедини към жената, която го чакаше в коридора.

Дори сега, три години по-късно, докато лежеше в леглото си в Ню Идън до жената, която обичаше, за Кенджи беше невъзможно да си припомни тази нощ в двореца на Франческа, без да изпита сексуално желание. Бяха шестима. Спуснаха се с лифта до залива и плуваха по лунната пътека. В беседката край водата пиха, танцуваха и се смяха. Беше фантастична нощ.

Само след час — припомни си Кенджи — всички бяхме щастливи и голи. Планът на играта беше ясен. Двамата футболисти бяха за Франческа, двете мадони за мен.

Кенджи взе да се върти в леглото, когато си припомни силата на изживяното удоволствие и открития смях на Франческа, когато го откри преплетен с двете момичета на един от огромните шезлонги край залива. Беше по изгрев-слънце.

Когато четири дни по-късно се върнах в Ню Йорк, моят редактор ме уведоми, че според него трябва да се откажа от проекта за книга за „Нютон“. Не му възразих. Вероятно сам щях да му го предложа.

Ели беше очарована от порцелановите фигурки. Тя взе една от тях — малко момиченце, облечено в светлосиня балетна рокличка — и я завъртя в ръката си.

— Виж това, Бенджи — обърна се към брат си. — Някой си е играл да направи това, и то съвсем сам.

— В интерес на истината точно *тази* е копие — обади се продавачът испанец, — но оригиналът, от който е снет компютърният отпечатък, е изработен от художник. Днес процесът на репродуциране е толкова съвършен, че дори експертите се затрудняват да разпознаят копията.

— И вие сте събрали всичко това на Земята? — Ели махна с ръка към стотината фигурки, разположени на масата в малки стъклени опаковки.

— Да — изрече гордо господин Мурильо. — Макар да бях градски съветник на Севиля — разрешения за строителство и други подобни, — жена ми и аз притежавахме също малък магазин. Влюбихме се в порцелановите произведения на изкуството преди около десет години и оттогава насам сме колекционери.

Госпожа Мурильо, жена към края на четиридесетте, излезе от задната стаичка, където все още се разопаковаше стоката.

— Много преди да разберем, че МКА ни е избрала за колонисти, бяхме решили, че каквито и ограничения да има за багажа, ще вземем пълната порцеланова колекция с нас — обади се жената.

Бенджи държеше танцуващото момиче на сантиметри от очите си.

— Кра-си-во — изрече с широка усмивка.

— Благодаря — отвърна господин Мурильо — Трима или четирима от другите пътници на „Нина“ също са донесли няколко фигурки.

— Може ли да ги разгледаме? — запита Ели. — Ще бъдем много внимателни.

— Заповядайте — рече госпожа Мурильо. — Накрая, когато подредим всичко, ще продадем или ще разменим някои от тях; определено това ще бъдат копията. Сега сме ги изложили точно за да им се наслаждават.

Докато Ели и Бенджи разглеждаха порцелановите изделия, още няколко души влязоха в магазина. Господин Мурильо беше започнал търговията само преди няколко дни. Тук се продаваха свещи, красиви кърпи за хранене и други малки украшения за дома.

— Хич не си си губил времето, Карлос — обърна се към господин Мурильо един широкоплещест американец няколко минути по-късно. От поздрава се разбираше, че двамата са били спътници на Нина.

— За нас беше по-лесно, Травис — рече господин Мурильо. — Нямаме голямо семейство и се нуждаехме от малко местенце, където да се настаним.

— А ние даже още не сме си избрали къща — оплака се Травис. — Решихме, че ще живеем в това градче, но Челсия и децата не могат да открият къща, която да допада на всички ни... На Челсия все ѝ се привиждат духове. Дори и сега не вярва, че МКА казва истината.

— Признавам, не е лесно да повярва човек, че тази космическа станция е била построена от чуждоземци, само и само за да ни наблюдават... приказките на МРУ щяха да звучат много по-правдиво, ако имаше някакви снимки от Пресечната точка на орбитите. Но защо пък ще ни лъжат?

— Лъгали са и преди. Един ден преди срещата никой дори не споменаваше това място... Челсия мисли, че участваме в някакъв колонистки експеримент на МКА. Тя твърди, че ще останем тук само за малко, а после ще ни прехвърлят на повърхността на Марс, така че двата типа колонии да могат да бъдат сравнени.

Господин Мурильо се разсмя.

— Явно Челсия не се е променила, откак сме напуснали „Нина“... — сетне стана по-сериозен. — Знаеш, ние с Хуанита също изпитвахме някакви съмнения особено след като измина една седмица, а никой дори не беше зървал чуждоземците. Цели два дни се скитахме наоколо, разговаряхме с други хора, всъщност проведохме наше лично разследване. Най-накрая заключихме, че версията на МРУ трябва да е вярна. Първо, защото е прекалено абсурдно, за да бъде лъжа. Второ, защото онази жена Уейкфийлд беше твърде убедителна. На откритата среща почти два часа отговаряше на разни въпроси и нито Хуанита, нито аз доловихме някакво несъответствие.

— Трудно ми е да си представя, че някой може да спи дванадесет години — рече Травис, поклащайки глава.

— Разбира се. И за нас беше трудно. Но ние отидохме и сами огледахме сомнариума, в който се предполага, че са спали семейство Уейкфийлд. Всичко беше точно такова, каквото Никол го описа на срещата. Между другото, сградата е огромна. Има койки и място за цялата колония, ако е необходимо... Някак не е логично МКА да построи такова огромно съоръжение само за да подкрепи една лъжа.

— Може да си прав.

— Но както и да е. Ние решихме да се възползваме от това, което ни се предоставя. Поне за момента. Изобщо не можем да се оплачем от условията на живот. Цялото домакинско оборудване е първокласно. Хуанита и аз разполагаме дори с личен робот Линкълн, който да ни помага у дома и в магазина.

Ели следеше разговора много внимателно. Помнеше какво й беше заръчала майка й снощи, когато я попита дали двамата с Бенджи могат да се разходят из градчето.

— Мисля, че да, скъпа, но ако някой ви разпознае като Уейкфийлд и започне да ви задава въпроси, не му отговаряйте. Бъдете учтиви и се приберете у дома колкото е възможно по-бързо. Макмилън

не желае да разговаряме с хора извън персонала на МКА точно в този момент.

Докато Ели се възхищаваше на порцелановите фигурки и дискретно подслушваше разговора между господин Мурильо и мъжа на име Травис, Бенджи се изгуби нанякъде. Когато тя осъзна, че той не е край нея, обзе я паника.

— Какво зяпаш, приятел? — резкият мъжки глас долетя от другия край на магазина.

— Косата ѝ е мно-го ху-ба-ва — отвърна Бенджи. Той беше препречил пътеката между щандовете, така че мъжът и съпругата му не можеха да продължат напред. Момчето се усмихна и протегна ръка към великолепната руса коса на жената. — Мога ли да я пипна?

— Луд ли си?... Разбира се, че не... А сега се махай...

— Джейсън, недей, мисля, че е слабоумен — рече жената тихо и улови ръката на мъжа си, преди да блъсне Бенджи.

В този момент Ели се втурна към брат си. Разбираше, че мъжът е ядосан, но не знаеше какво да направи. Побутна внимателно Бенджи по рамото.

— Виж, Ели — възкликна той; от възбуда сливаше думите — виж хубавата ѝ жълта коса.

— Приятел ли ти е тоя глупак? — високият мъж се обърна към Ели.

— Бенджи е мой брат — отвърна, запъвайки се, Ели.

— Разкарай го оттук... Безпокои жена ми.

— Господине — изрече Ели, събрала кураж, — брат ми не е искал да ви обиди. Той никога не е виждал отблизо дълга руса коса.

Лицето на мъжа се сгърчи от гняв и объркване.

— Какво-о-о? — погледна към жена си. — Какви са тия двамата? Единият е тъпак, а другата...

— Не сте ли децата на Уейкфийлд? — прекъсна го приятният женски глас, който долетя иззад Ели.

Ели смутено се извърна. Госпожа Мурильо застана между тях. Още в мига, когато чуха този разговор на висок тон, семейство Мурильо бяха нащрек.

— Да, ма'ам — отвърна тихо момичето.

— Да не искате да кажете, че това са две от децата, дошли от далечния Космос? — запита Джейсън.

Ели успя да замъкне Бенджи до вратата на магазина.

— Много съжаляваме — извини се тя, преди двамата да си тръгнат. — Не искахме да ви създаваме главоболия.

— Ненормални! — чу нечий глас, докато вратата се затваряше зад гърба им.

Измина още един изтощителен ден. Никол беше много изморена. Стоеше пред огледалото и довършваше почистването на лицето си.

— Ели и Бенджи са имали някакво неприятно преमेждие в градчето — обади се Ричард откъм спалнята. — Не пожелаха да ми разкажат.

Този ден Никол беше прекарала на крак тринадесет дълги часа, като помагаше на новодошлите от „Нина“ да се устроят. Но колкото и да се стараеха тя, Кенджи Уатанабе и другите, все имаше някой недоволен, все оставаха недовършени неща. Много от колонистите бяха изразили открито лошото си настроение, когато Никол се бе опитала да им обясни установените от МКА процедури по разпределението на храната, жилищата и местата за работа.

От много дни насам не си доспиваше. Никол се взря в торбичките под очите си. *Но ще трябва да приключим с тази група преди да пристигне „Санта Мария“.* Те ще бъдат значително по-трудни.

Никол избърса лицето си с една хавлиена кърпа и влезе в спалнята, където Ричард седеше в леглото по пижама.

— Как мина денят ти? — запита го тя.

— Горещо-долу... Всъщност доста интересно... Бавно, но сигурно земните инженери започват да приемат роботите Айнщайн. — Направи пауза. — Чу ли какво ти казах за Ели и Бенджи?

Никол въздъхна. От интонацията на Ричард разбра истинското му послание. Пренебрегвайки умората, тя излезе от спалнята и тръгна по коридора.

Ели вече спеше, но в стаята, която споделяше с Патрик, Бенджи бе все още буден. Никол седна на леглото край него и взе ръката му в своята.

— Здравей, мамо.

— Чичо Ричард спомена, че ти и Ели днес следобед сте ходили в градчето — обърна се Никол към най-големия си син.

За миг изражение на болка изкриви лицето на момчето; после изчезна.

— Да, ма-мо.

— Ели ми каза, че са ги познали и че един от новите колонисти ги е нарекъл с обидни имена — обади се Патрик от другата част на стаята.

— Вярно ли е, миличък? — запита Никол Бенджи, като продължи да милва ръката му.

Утвърдителното кимване на момчето беше едва различимо, после то мълчаливо се втренчи в майка си.

— Какво значи глупак, ма-мо? — запита неочаквано и очите му взеха да се наливат със сълзи.

Никол прегърна Бенджи.

— Да не би днес някой да те е нарекъл глупак? — запита тихо тя. Бенджи кимна.

— Думата няма точно значение — отвърна Никол. — Всеки, който е по-различен от другите или предизвиква техните възражения, може да бъде напечен глупак — тя отново помилва Бенджи. — Понякога хората използват такива думи, без да мислят. Този, който те е нарекъл глупак, вероятно е бил объркан или разстроен от нещо друго, което му се е случило, и просто си го е изкарал на теб, защото не те е разбрал... Ти направи ли нещо, с което да го обезпокоиш?

— Не, ма-мо. Само казах, че харесвам жълтата коса на же-на-та.

Отне им известно време, но в края на краищата Никол успя да научи същността на това, което се беше случило в магазина за порцелан. Когато прецени, че Бенджи вече се е успокоил, тя прекоси стаята да целуне Патрик за лека нощ.

— Ами ти? При теб беше ли всичко наред през деня?

— Почти. Имах само едно неприятно преживяване — в парка. — Той се опита да се усмихне. — Няколко от новите момчета играеха баскетбол и ме поканиха да се присъединя... Бях ужасен. Неколцина ми се присмяха.

Никол дари Патрик с продължителна и нежна прегръдка. *Патрик е силен* — си рече тя, когато отново се намери в коридора на път към спалнята. — *Но дори и той се нуждае от подкрепа.* — Въздъхна

дълбоко. — *Правилно ли постъпвам?* — за кой ли път се запита тя, откакто времето ѝ беше изцяло заангажирано с плановите за колонията. — *Чувствам се толкова отговорна за всичко тук. Искам Ню Идън да започне добре... Но децата ми все още имат нужда да им отделям по-голяма част от времето си... Дали ще постигна някога необходимото равновесие?*

Ричард бе все още буден, когато Никол се сгуши край него. Разказа на съпруга си историята на Бенджи.

— Съжалявам, че не успях да му помогна — отбеляза Ричард, — но има неща, които само майката...

Никол бе толкова изтощена, че се унесе в сън още преди мъжът ѝ да довърши изречението. Той я докосна решително по ръката.

— Никол, има още нещо, за което трябва да поговорим. За нещастие и то е неотложно, а утре сутринта може и да не останем дълго насаме.

Тя се разсъни и погледна въпросително Ричард.

— Става въпрос за Кати. Наистина се нуждаем от помощта ти... Утре вечер ще бъде поредната танцова забава за запознанство; нали се сещаш, че миналата седмица казахме на Кати, че може да отиде, но само ако Патрик я придружи и се приберат в приличен час... Е, тази вечер случайно я видях да стои пред огледалото облечена с нова рокля. Беше къса и много разголена. Когато казах, че тази рокля не е подходящо облекло за обикновени танци, тя изпадна в ярост. Твърдеше, че я „шпионирам“, и ми заяви, че съм „безнадеждно изостанал“ в модата.

— Ти какво каза?

— Укорих я. Изглежда ме с хладен гняв и не отговори. Няколко минути по-късно напусна къщата, без да каже нито дума. Останалите деца и аз вечеряхме без нея... Кати се прибра около половин час преди теб... Миришеше на тютюн и бира. Когато се опитах да я заговоря, тя само каза „Не ме закачай“, после си влезе в стаята и тръшна вратата.

Точно от това се страхувах — помисли си Никол. Лежеше до Ричард и мълчеше. — *Признаците са налице от най-ранна възраст. Кати е умна. Но също и егоистка, и деспотична...*

— Точно се канех да забраня на Кати да ходи на танци утре вечер — продължи Ричард, — когато осъзнах, че според всички норми тя вече е възрастен човек. В края на краищата регистрационната ѝ карта в

административния отдел показва, че тя е на двадесет и една. Не можем да се отнасяме към нея като с дете.

Но емоционално сигурно е в пубертета — си мислеше Никол и се въртеше в леглото, докато Ричард продължаваше да изрежда трудностите с Кати, откакто първите хора влязоха в РАМА. За нея нищо не е важно, освен приключението и възбудата.

Никол си припомни деня, когато тя и Кати бяха заедно в болницата. Случи се седмица преди пристигането на колонистите от Нина. Кати беше заинтригувана от съвременната медицинска апаратура и искрено се интересувахе от работата ѝ; обаче когато Никол я попита дали не желае да работи тук до започване на университетската година, младата жена се беше изсмяла.

— Шегуваш се, нали? Не мога да си представя нищо по-отегчително. Особено когато ще трябва да се срещна със стотици нови хора.

Нито Ричард, нито аз можем да направим нещо повече — реши Никол с въздишка. — Може да ни боли за Кати, можем да ѝ предложим обичта си, но тя вече е твърдо убедена, че нашите познания и опит са неподходящи за нея.

В спалнята цареше тишина. Никол се протегна и целуна Ричард.

— Утре ще говоря с Кати за роклята, но се съмнявам, че ще има някакъв ефект.

Патрик седеше сам на един сгъваем стол край стената на училищния гимнастически салон; Когато провлачената музика спря и дузината танцуващи двойки постепенно забавиха движенията си, той отпи от содата и погледна часовника си. Кати и Олаф Ларсен, висок швед, чийто баща беше член на екипажа на командир Макмилън, си размениха кратка целувка, преди да тръгнат ръка за ръка към Патрик.

— Ние с Олаф излизаме навън да изпушим по цигара и да глътнем по още едно уиски — рече Кати, когато двойката доближи Патрик. — Защо не дойдеш с нас?

— Вече закъсняхме, Кати — отвърна Патрик. — Нали казахме, че ще си бъдем у дома в дванадесет и половина.

Шведът потупа снисходително Патрик по гърба.

— Хайде, момче. Отпусни се. Сестра ти и аз се забавляваме чудесно.

Олаф беше вече пиян. Лицето му се беше зачервило от алкохола и танците. Той посочи към отсрещната страна на помещението.

— Виждаш ли онова момиче с червената коса, бялата рокля и големите цици? Името ѝ е Бет и е горещо парче. Цяла вечер те чака да я поканиш на танц. Не щеш ли да те представя?

Патрик поклати глава.

— Виж какво, Кати... Искам да си тръгвам. Седях тук търпеливо...

— Още половин час, бебчо — прекъсна го Кати. — Ще изляза за малко навън, после ще се върна за няколко танца. Ъ след това веднага си тръгваме. Нали?

Тя целуна Патрик по бузата и се отправи заедно с Олаф към вратата. По уредбата на гимнастическия салон пуснаха бърз танц! Очарован, Патрик наблюдаваше как младите двойки се движат в такт с басовия ритъм на музиката.

— Не танцуваш ли? — запита го един млад мъж, който заобикаляше претъпкания дансинг плътно притиснат до стената.

— Не. Никога не съм опитвал.

Младият човек изглежда странно Патрик. После спря и се усмихна.

— Ами да, ти си от семейство Уейкфийлд... Здравсти, казвам се Брайън Уолш. Аз съм от Уисконсин, в средата на Съединените щати. Моите родители трябва да положат тук началото на университета.

Откак бяха пристигнали на забавата преди няколко часа, Патрик не бе разменил нито дума с друг, освен с Кати. С радост се здрависа с Брайън Уолш и двамата си побъбриха приятелски няколко минути. Брайън, който беше наполовина готов с дипломната си работа по компютърно инженерство, когато родителите му бяха избрани за колония Лоуел, беше двадесетгодишен и единствено дете в семейството. Освен това изпитваше страхотно любопитство към преживяванията на своя събеседник.

— Каж ми — запита той Патрик, когато и двамата започнаха да се поотпускат — наистина ли съществува мястото, дето му викат Пресечната точка на орбитите? Или е част от някаква фантазмагория, съчинена от МКА?

— Не е — отвърна Патрик, забравил, че от него се очаква да не обсъжда тези неща. — Орбиталният възел съществува. Баща ми твърди, че това е междузвездна станция за обработка.

Брайън се разсмя непринудено.

— Значи някъде там край Сириус се намира гигантски триъгълник, построен от неизвестен свръхвид? И неговото предназначение е да им *помогне* да изучават другите същества, които пътешестват в Космоса? Това е най-фантастичната история, която някога съм чувал. В действителност почти всичко, което ни разказа майка ти на онази открита среща, не беше за вярване. Ще призная обаче, че съществуването на тази космическа станция и технологическото ниво на роботите наистина правят историята ѝ правдоподобна.

— Всичко, казано от майка ми, е вярно. И някои от най-невероятните неща нарочно бяха изпуснати. Например, майка ми е разговаряла с една змиорка с наметало, която пускала мехурчета. Също...

Патрик се спря, припомняйки си предупрежденията на Никол.

Брайън беше смаян.

— Змиорка с пелерина? Как е разбрала какво ѝ говори?

Патрик погледна часовника си.

— Извини ме, Брайън — изрече рязко, — но съм дошъл със сестра си и тя очаква да се срещнем...

— Да не е момичето с малката червена рокличка, която *ама наистина* е доста изрязана?

Патрик кимна. Брайън сложи ръка върху рамото на своя нов приятел.

— Нека ти дам един съвет. Някой трябва да говори със сестра ти. Начинът, по който се държи с момчетата, кара хората да си мислят, че е лесна.

— Кати си е такава — изрече отбранително Патрик. — Никога не е била с хора, освен с членовете на семейството.

— Извинявай — Брайън сви рамене. — Така и така не е моя работа... Виж, защо не ми се обадиш някой път? Много ми беше приятно да разговарям с теб.

Патрик се сбогува с Брайън и се отправи към вратата. Къде беше Кати? Защо не се беше върнала в гимнастическия салон?

Секунди след като се озова навън, чу високия ѝ смях. Кати стоеше на игрището заедно с още трима мъже, единият от които беше Олаф Ларсен. Всички пушеха, смееха се и пиеха от една бутилка, която минаваше от ръка на ръка.

— Значи коя поза *ти* харесваш най-много? — запита един мургав младеж с мустаци.

— О, предпочитам да съм отгоре — заяви през смях Кати. Отпи от шишето. — Така владее положението.

— Звучи ми добре — отвърна мъжът, чието име беше Андрю. Той се изкиска и постави многозначително ръка на задника ѝ. Кати го отблъсна, все още смеейки се. Секунди по-късно видя Патрик да се приближава.

— Ела тук, бебчо — извика тя. — Тази работа, дето я пием, е огън.

Тримата мъже, които бяха затегнали кръга около Кати, леко се отдръпнаха, когато Патрик наближи. Макар че все още беше доста мършав и недоразвит, той беше висок и изглеждаше внушително на мъждивата светлина.

— Отивам си у дома, Кати — рече Патрик, когато се озова редом с нея. Отказа бутилката. — Мисля, че трябва да си тръгнеш с мен.

Андрю се разсмя.

— Ларсен — звучеше саркастично, — момичето ти за забавления се придружава от тийнейджър.

Очите на Кати светнаха от гняв. Тя пое нова глътка от бутилката и я подаде на Олаф. После сграбчи Андрю и го целуна жадно по устата, притискайки плътно тялото си до неговото.

Патрик се смути. Олаф и другият мъж взеха да викат и да свиркат, когато Андрю върна целувката на Кати. След почти цяла минута Кати се изскубна.

— Да си вървим сега, Патрик — рече с усмивка, очите ѝ все още бяха вперени в мъжа, когото бе целунала. — Мисля, че за една вечер това му стига.

[1] Разбирам (итал.) — Б.пр. ↑

[2] Дворецът Сабатини (итал.) — Б.пр. ↑

12.

От прозореца на втория етаж Епонин се бе загледала в заоблените гънки на склона. СОГ покриваха хълма, фината им мрежа почти скриваше кафеникавата почва.

— Е, Еп, какво ще кажеш? — запита Кимбърли. — Определено е добро. А когато засадим гората и тя порасне, през прозореца ще виждаме дървета и трева, дори може би някоя катеричка. Това е допълнително предимство.

— Не зная — отвърна след няколко секунди някак разсеяно Епонин. — Малко по-малък е от апартамента, който харесах вчера в Позитано. И изпитвам известни опасения да живея тук, в Хаконе. Никога не съм познавала толкова много азиатци...

— Чуй, съквартирантке, не можем да чакаме вечно. Още вчера ти казах, че трябва да побързаме с избора. Имаше седем двойки, които искаха апартамента в Позитано, и нищо чудно, след като в цялото село бяха останали само четири квартири, така че ние просто нямахме късмет. Като изключим онези маломерни апартаментчета над магазините по главната улица в Бовоа, а аз не желая да живея там, защото са изложени прекалено на показ, сега ни остава да избираме — или тук, или в Сан Мигел. А в Сан Мигел живеят всички чернокожи и мулати.

Епонин седна на един от столовете. Намираха се във всекидневната на малък двустаен апартамент. Беше мебелиран скромно, но прилично — с два стола и голямо канапе, които бяха в същия кафяв цвят, както правоъгълната масичка за кафе. Апартаментът имаше една-единствена просторна баня и освен двете спални разполагаше с кухня, свързана с всекидневната; като цяло не беше повече от сто квадратни метра.

Кимбърли Хендерсън кръстосваше нетърпеливо помещението.

— Ким — изрече бавно Епонин, — съжалявам, но ми е трудно да се съсредоточа върху избора на апартамент, когато ни се случиха толкова много неща. Какво представлява това място? Къде се намираме? Защо сме тук? — мислите й отскочиха назад към

невероятното посрещане преди три дни, когато командир Макмилън ги беше осведомил, че се намират във вътрешността на космически кораб, построен и съоръжен от извънземни „с цел да наблюдават земяците“.

Кимбърли Хендерсън запали цигара и издуха дима. Тя присви рамене.

— Глупости, Епонин. Не зная отговора на нито един от тези въпроси... Но зная, че ако не си изберем апартамент, ще ни остане това, което не е харесало на никой друг.

Няколко секунди Епонин остана загледана в приятелката си, после въздъхна.

— Не мисля, че разпределението е честно — оплака се тя. — Пътниците от „Пинта“ и „Нина“ са си избрали домове още преди да пристигнем. Наложил ни се да избираме измежду отхвърленото.

— А ти какво очакваше? — отвърна припряно. Кимбърли. — Нашият кораб пренасяше осъдени; разбира се, че ще получим остатъците. Но най-сетне сме свободни.

— Е, тогава, предполагам, че искаш да живееш в този апартамент? — запита най-накрая Епонин.

— Да — отвърна Кимбърли. — Освен това искам да се запишем за другите два апартамента, които разгледахме сутринта край пазара Хаконе, в случай че ни изключат за този. Ако, след като затворят тази вечер, все още нямаме определена квартира, боя се, че ще се окажем в лошо положение.

Това беше грешка — мислеше Епонин, докато наблюдаваше Кимбърли да обикаля стаята. — Не трябваше да се съгласявам да живея с нея... Но какъв избор имам? Квартирите, които се предлагат за самотните, са дупки.

Епонин не беше привикнала към бързи промени в живота. За разлика от Кимбърли Хендерсън, която беше натрупала огромен и разнообразен опит още преди да бъде осъдена за убийство на деветнадесетгодишна възраст, Епонин беше преживяла едно относително спокойно детство и юношество. Беше израснала в сиропиталище в покрайнините на Лимож, Франция. Никога не беше напускала провинцията, където бе родена, докато професор Моро не я отведе в Париж, за да разгледа големите музеи. Тогава Епонин беше на седемнадесет години. За нея решението да приеме назначение в

Колония Лоуел беше безкрайно трудно. Но в противен случай я очакваше доживотно заточение в Бурже, а Марс ѝ предоставяше шанса да бъде свободна. След дълго обмисляне най-накрая тя събра смелост и реши да подаде молба до МКА.

Епонин беше избрана за колонистка, защото академичната ѝ диплома показваше изключително висок успех, особено в сферата на изкуствата, защото говореше гладко английски и защото беше изряден затворник. В досието ѝ от архивите на МКА като най-подходяща длъжност за нея се посочваше „гимназиален преподавател по театрално майсторство или рисуване“. Независимо от трудностите, свързани с онази част от мисията, включваща полета, Епонин беше изпитала осезаем прилив на адреналин и възбуда, когато Марс за пръв път се появи в прозореца за наблюдение на „Санта Мария“. Може би тук я очакваше нов живот в нов свят?

Обаче два дни преди планираната среща пазачите от МКА бяха съобщили, че космическият кораб няма да разгърне совалките за кацане, както беше предвидено по програма. Казаха на пътниците с присъди, че вместо това „Санта Мария“ ще направи „малък обход, за да се срещне с марсианска орбитална космическа станция“. Съобщението едновременно обърка и разтревожи Епонин. За разлика от повечето свои спътници, тя беше прочела внимателно, предназначенията за колонистите материали на МКА и изобщо не беше срещнала някъде да се споменава подобна марсианска орбитална космическа станция.

Никой не каза на Епонин и на другите осъдени какво става, преди „Санта Мария“ да бъде напълно разтоварена, и докато всички пътници и провизии не се пренесоха в Ню Идън. А дори и след обясненията на Макмилън малко от осъдените повярваха, че им се казва истината.

— Хайде сега — беше казал Уилис Мийкър, — този да не ни взе за глупаци? Че тайфа извънземни били построили — това място и тия шашави работи? Нагласена работа, казвам ви. Просто ще изпробват някаква нова концепция за затвор.

— Но, Уили — беше реагирал Малкълм Пийбоди, — ами всички останали? Ами онези, които са пристигнали с „Пинта“ и „Нина“? Разговарях с някои от тях. Те са нормални хора, искам да кажа, че не са осъждани. Ако теорията ти е вярна, *те* какво правят тук?

— Откъде, по дяволите, да знам, сестричке? Не съм гений. Само знам, че оня тип Макмилън не казва цялата истина.

Епонин не позволи на съмненията си от изказването на Макмилън да ѝ попречат да отиде с Кимбърли до Сентръл Сити и да подаде молба за трите апартамента в Хаконе. Този път при тегленето те извадиха късмет; падна им се апартаментът, който си бяха избрали. Двете жени прекараха цял ден в нанасяне в дома край Шеруудския лес. Сетне се явиха в бюрото по труда при административния комплекс, за да бъдат настанени на работа.

Тъй като двата космически кораба бяха пристигнали доста преди „Санта Мария“, процедурата по приобщаването на осъдените към живота в Ню Идън беше доста внимателно обмислена. Назначението на Кимбърли не отне почти никакво време; тя имаше великолепни препоръки за медицинска сестра и постъпи в централната болница.

Преди да приеме назначението в централната гимназия, Епонин разговаря с инспектора по училищните въпроси и с още четирима учители. Работата ѝ там щеше да налага ежедневно кратко пътуване с влак, а ако избере мястото в прогимназията в Хаконе, можеше да ходи дотам пеша. Но Епонин реши, че си струва. Директорът и учителският състав, който преподаваше в гимназията, ѝ допаднаха твърде много.

Първоначално другите седем лекари в болницата изпитваха неприязън към двамата си колеги от групата на затворниците, и поспециално към доктор Робърт Търнър, в чието досие тайнствено се споменаваха за две брутални убийства, без да се дават подробности за някакви смекчаващи вината обстоятелства. Но след седмица или малко повече неговите умения, познания и професионализъм станаха очевидни за всекиго, ето защо с тайно гласуване персоналът го избра за директор на болницата. Доктор Търнър беше доста изненадан от този избор и в кратката си реч по повод приемането на поста даде тържествено обещание да се посвети изцяло на благополучието на колонията.

Първото му официално действие бе да предложи на временната управа в града всеки гражданин на Ню Идън да бъде подложен на цялостен медицински преглед, така че личните медицински картони да могат да бъдат осъвременени. Когато предложението му бе прието, доктор Търнър разпредели роботите Тиасо из колонията да изпълняват

задачите на фелдшери. Биотите извършваха всички обичайни изследвания и събираха данни, които да бъдат анализирани от лекарите. Едновременно с това, припомняйки си отличната възможност за обмяна на данни, която съществуваше между всички болници в района на метрополитена Далас, неуморимият доктор Търнър започна да работи с няколко от айнщайновците по създаването на напълно компютризирана система за диагностика и профилактика на колонистите.

Една вечер през третата седмица от пристигането на „Санта Мария“ край РАМА, Епонин както обикновено си стоеше сама у дома (Кимбърли Хендерсън вече имаше установен дневен график — почти никога не се намираше в апартамента. Ако не беше на работа в болницата, значи беше излязла с Тоширо Накамура и неговите главорези), когато видеотелефонът иззвъня. На монитора се появи лицето на Малкълм Пийбоди.

— Епонин — произнесе срамежливо, — искам да те помоля за една услуга.

— Какво има, Малкълм?

— Преди около пет минути ми се обади доктор Търнър от болницата. Каза, открил някакви „отклонения“ в данните от изследванията, които тази седмица ми направи един робот. Искане да отида за по-подробен преглед.

Епонин изчака търпеливо няколко секунди.

— Не разбирам — рече накрая. — Каква е услугата?

Малкълм си пое дълбоко дъх.

— Трябва да е нещо сериозно, Епонин. Щом иска да ме види сега... Ще дойдеш ли с мен?

— СЕГА? — възкликна Епонин и погледна часовника си. — Почти единадесет е — като светкавица през ума ѝ премина оплакването на Кимбърли, че доктор Търнър е „работохолик“, не различен от онези черни работи сестри. Припомни си удивително сините му очи.

— Добре — отвърна тя на Малкълм. — Ще те чакам на гарата след десет минути.

Епонин рядко излизаше по това време. Откакто бе назначена за преподавател, тя прекарваше повечето си вечери в подготовка на уроците. Само една събота беше излязла с Кимбърли, Тошио Накамура

и още няколко от неговите хора. Отидоха в един наскоро открит японски ресторант. Но храната беше непривична, компанията се състоеше главно от азиатци, и след като бяха пийнали доста, мъжете започнаха да правят прочувствени предложения. Кимбърли я упрекна, че се държала „рязко и неприветливо“, но Епонин отхвърли следващите предложения на съквартирантката си да се приобщава към тях.

Епонин стигна до гарата преди Малкълм. Докато го чакаше, тя се оглеждаше наоколо и се удивляваше колко много се беше променило градчето от присъствието на хората. Я ДА ВИДИМ — мислеше си тя. — „Пинта“ е пристигнала тук преди три месеца, „Нина“ — пет седмици след нея. А вече навсякъде има магазини — и около гарата, и в самото градче. Парадното облекло на човешкото съществуване... Ако останем тук година или две, колонията по нищо няма да се различава от Земята.

По време на краткото пътуване с влака Малкълм беше доста нервен и приказлив.

— Знам, че е сърцето, Епонин. Откак Уолтър умря, изпитвам силна болка тук. Първоначално мислех, че си въобразявам...

— Не се тревожи — отвърна Епонин, успокоявайки своя приятел. — Хващам се на бас, че не е нещо сериозно.

Епонин с мъка държеше очите си отворени. Минаваше три сутринта. Малкълм беше заспал на пейката край нея. *Какво прави този доктор?* — чудеше се тя. — *Каза, че няма да се бави.*

Скоро след като пристигнаха, доктор Търнър прегледа Малкълм с компютризирания стетоскоп. После му каза, че се нуждае от „по-подробни изследвания“, и го отведе в друга част на болницата. Малкълм се завърна след един час. Самата Епонин зърна доктора само за миг, когато той прие Малкълм в кабинета си за първоначалния преглед.

— Приятелка ли сте на господин Пийбоди? — дочу се глас.

Епонин трябва да беше задрямала. Когато се отърси от съня, сините очи я гледаха втренчено само от метър разстояние. Докторът изглеждаше уморен и разтревожен.

— Да — отвърна тихо Епонин, опитвайки се да не разбуди, мъжа, който спеше на рамото ѝ.

— Той ще умре скоро. Може би през следващите две седмици.

Епонин усети как кръвта нахлува в главата ѝ. *Добре ли чух? Нима той каза, че Малкълм ще умре през следващите две седмици?* Тя се вкамени.

— Ще му е нужна голяма подкрепа — за момент докторът направи пауза. Продължаваше да я гледа втренчено. Дали не се опитваше да си спомни къде я е виждал преди? — Ще можете ли да му помогнете?

— Аз... Надявам се — отвърна Епонин.

Малкълм се размърда.

— Сега трябва да го събудим — рече докторът.

В очите му не се долавяше никакво вълнение. Беше произнесъл своята диагноза, *не предположение*, без всякакъв намек за чувства. *Ким е права* — помисли си Епонин. — *Той е автомат също като роботите Тиасо.*

По предложение на доктора Епонин придружи Малкълм по коридора и влезе с него в стаята, изпълнена с медицинска апаратура.

— Някой доста умен човек — обърна се доктор Търнър към Малкълм — е подбрал съоръженията, които са докарани от Земята. Макар че персоналът е ограничен, диагностичната апаратура е първокласна.

Тримата се доближиха до един прозрачен куб с размери метър на метър.

— Това удивително съоръжение — се нарича органен проектор — каза доктор Търнър. — Може да пресъздаде с най-малки подробности и съвсем точно всички основни органи в човешкото тяло. Това, което ще видим вътре сега, е графично компютърно изображение на вашето сърце, господин Пийбоди, точно както бе изобразено преди деветдесет минути, когато инжектирах контрастното вещество в кръвоносните ви съдове.

Доктор Търнър кимна към съседното помещение, където очевидно беше направено изследването на Малкълм.

— Докато вие седяхте на масата — продължи той, — машината с голямата леща ви сканира милион пъти в секунда. Въз основа на разположението на контролното вещество и тези милиарди моментни скенерни снимки беше получено едно изключително точно триизмерно изображение на вашето сърце. Точно това виждате вътре в куба.

Доктор Търнър млъкна, погледна за секунди встрани, а после се втренчи в Малкълм.

— Не се опитвам да усложнявам нещата, господин Пийбоди — промълви тихо, — но исках да ви обясня как точно съм разбрал какво не е наред при вас. Така че да осъзнаете, че не може да има грешка.

Погледът на Малкълм беше подивял от страх. Докторът го хвана за ръка и го заведе на едно специално място край куба.

— Вижте тук, задната стена на сърцето близо до върха. Нали виждате и странната паяжина и набраздяването на тъканта? Това са мускулните влакна на сърцето ви и те са непоправимо атрофирали.

Малкълм остана загледан в куба сякаш цяла вечност, после сведе глава и попита едва чуто:

— Ще умра ли, докторе?

Доктор Търнър улови и другата ръка на своя пациент.

— Да, Малкълм. На Земята вероятно можехме да се надяваме на сърдечна трансплантация; тук обаче и дума не може да става за такова нещо, тъй като нито разполагаме със съответната апаратура, нито с подходящ донор... Ако желаете, бих могъл да те отворя и да погледна отблизо какво става със сърцето ти. Но е почти невероятно да видя нещо, което би променило прогнозата.

Малкълм поклати глава. По бузите му започнаха да се стичат сълзи.

Епонин прегърна дребния човечец и също започна да плаче.

— Съжалявам, че ви забавих толкова, докато поставя окончателната диагноза — рече доктор Търнър, — но при такъв сериозен случай трябваше да бъда абсолютно сигурен.

Малко по-късно Малкълм и Епонин се отправиха към вратата. Там Малкълм се извърна и попита:

— Какво да правя сега?

— Каквото ти душа иска — беше отговорът.

Когато си отидоха, доктор Търнър се върна в своя кабинет, където по цялото му бюро бяха разхвърляни компютърните разпечатки от картоната и изследванията на Малкълм Пийбоди. Докторът беше силно разтревожен. Беше почти сигурен (не можеше да го твърди сто процента, преди да извърши аутопсията), че Пийбоди страда от същото заболяване на сърцето, което уби Уолтър Бракен в Санта Мария. Двамата бяха близки приятели от няколко години, още от времето на

изолацията или в Джорджия. Не беше вероятно по *някакво съвпадение* и двамата да са заболели от една и съща болест на сърцето. Но ако не е съвпадение, тогава болестта явно беше заразна.

Робърт Търнър поклати глава. Всяко заболяване, засягащо сърцето, беше тревожно. Но такова, което можеше да се предава от човек на човек? Възможностите бяха ужасяващи.

Доктор Търнър беше много изморен. Преди да облегне глава на бюрото, той направи списък на данните за вирусите, засягащи сърцето, които искаше да получи от базата данни. Сетне бързо заспа.

Петнадесет минути по-късно телефонът го събуди с рязък звън. Обаждаше се една Тиасо от залата за спешни случаи.

— Две Гарсия са открили човешко тяло в Шеруудския лес и са тръгнали насам. От изображенията, които предадоха, смятам, че този случай изисква личното ви участие.

Доктор Търнър си изми ръцете, като ги изтърка с четка, отново облече престилката и пристигна в залата за спешни случаи тъкмо преди двете Гарсия да докарат тялото. Дори той потрепери при вида на жестоко обезобразеното тяло. Главата беше почти напълно отсечена — висеше на тънка нишка мускул, лицето беше нарязано и обезформено до такава степен, че не можеше да се разпознае. Като допълнение в гениталната област на панталоните зееше кървава дупка.

Двойката Тиасо тутакси се заловиха за работа, измиха кръвта и подготвиха тялото за аутопсия. Доктор Търнър седеше на един стол, по-далеч от тази сцена, и попълваше първия смъртен акт в Ню Йорк.

— Как му беше името? — запита той биотите.

Единият прерови това, което беше останало от дрехите на мъжа, и откри неговата МКА лична карта.

— Дани. Марчело Дани.

СВАТБЕНА ПЕСЕН

1.

Влакът от Позитано беше пълен. Той спря на малката гара край брега на езерото Шекспир, на половината път до Бовоа, а оттам се изсипа пъстра тълпа от хора и хуманоиди. Мнозина от тях носеха кошници с храна, одеяла и сгъваеми столове.

По-малките деца още от перона се втурнаха към ливадата, покрита с дебел пласт току-що окосена трева, която заобикаляше езерото. Те се смееха и се търкаляха надолу по полегатия склон, прострян на сто и петдесет метра между гарата и брега на езерото.

Хората, които не желаеха да седят на тревата, можеха да се настанят на дървените трибуни, издигнати срещу тесния кей, който навлизаше на петдесет метра във водата и едва тогава се разширяваше в правоъгълна платформа. На платформата бяха разположени микрофон, ораторска трибуна и няколко стола. Именно оттук, след като приключеше зарята, губернатор Уатанабе щеше да произнесе обръщението си по повод Деня на Заселването.

На петдесет метра вляво от трибуните семействата Уейкфийлд и Уатанабе бяха разположили дълга маса, покрита с парче плат в синьо и бяло. По нея с вкус беше подредена храна саморъчно приготвена. Охладителите отдолу бяха пълни с напитки. Семействата и техните приятели стояха наоколо, хапваха си, играеха на разни игри или пък разговаряха дружелюбно. Сред хората се движеха два биота Линкълн и предлагаха напитки и дребни закуски на онези, които се намираха по-далече от масата и охладителите.

Следобедът беше горещ. Даже прекалено горещ, трети в поредицата от изключително горещи дни. Но когато изкуственото слънце в купола високо над главите им завърши дъговидния си път и светлината полека-лека започна да избледнява, изпълнената с очакване тълпа по брега на езерото Шекспир забрави за горещината.

Само минути преди светлината да се скрие напълно, пристигна един последен влак. Този път идваше от централния град и взеше колонисти, които живееха в Хаконе или Сан Мигел, Закъснелите не бяха много. Повечето хора бяха пристигнали рано, за да се разположат

за пикника на тревата. Епонин пътуваше с последния влак. Първоначално бе решила изобщо да не идва на тържеството, но в последната минута промени намеренията си.

Когато пристъпи от перона в тревата. Епонин се обърка. Имаше толкова много хора! *Тук трябва да е целият Ню Идън* — помисли си тя. За миг ѝ се прииска да не беше идвала. Всички бяха тук семейно или с приятели, а тя беше сама.

Когато Епонин слезе от влака, Ели Уейкфийлд играеше на конче с Бенджи. Дори и отдалече тя веднага разпозна своята учителка по яркочервената лента на ръкава.

— Епонин, мамо! — Ели изтича към Никол. — Може ли да я покана при нас?

— Разбира се — отвърна Никол.

Глас по високоговорителя прекъсна малкия оркестър, който свиреше, за да съобщи, че фойерверките ще започнат след десет минути. Чуха се единични ръкопляскания.

— Епонин — извика Ели, — насам! — И тя ѝ помахаше с ръка. Епонин чу името си, но в спусналия се здрач не виждаше много добре. След няколко секунди се загледа в посока към Ели. Отправи се натам, но неволно блъсна едно току-що проходило дете, което се моташе само по тревата.

— Кевин — изпищя майка му, — дръж се настрана от нея! След миг широкоплещест рус мъж сграбчи малкото момче, за да го отдръпне от Епонин.

— Мястото ти не е тук, не и при почтените хора.

Леко разтреперана, Епонин продължи към Ели, която идваше да я пресрещне.

— Върви си у дома. Четиридесет и първа! — извика една жена, която бе видяла случилото се преди малко. Дебело десетгодишно момче с камбест нос посочи Епонин с пръст и обясни на сестра си нещо, което Епонин не чу.

— Толкова се радвам да те видя — рече Ели, когато доближи своята учителка. — Ще дойдеш ли да хапнеш нещо?

Епонин кимна.

— Жал ми е за тези хора — изрече Ели с достатъчно висок глас, та всички наоколо да я чуят. — Срамота е да са толкова невежи.

Ели поведе Епонин към голямата маса и я представи: — Хей, за всички, които не знаят, това е моята учителка и приятелка Епонин. Тя няма второ име, така че не питайте за него.

Епонин и Никол се бяха срещали няколко пъти. Поприказваха си мило, докато един Линкълн предложи на Епонин няколко зеленчукови пръчици и сода. Най Уатанабе нарочно доведе своите близнаци Кеплер и Галилео, които едва преди седмица бяха навършили две години, за да ги представи на новодошлата. Голяма група колонисти от Позитано многозначително млъкнаха, когато Епонин пое Кеплер.

— Хубаво — детето посочи с пръстче лицето на Епонин.

— Трябва да ти е доста трудно — изрече на френски Никол и кимна с глава към групата ококорени зрители.

— Oui — отвърна Епонин. — Трудно ли? Това е най-сдържаното определение за тази година. Как ще звучи „Непоносимо“? Не стига, че съм болна от някаква ужасна болест, която почти сигурно ще ме довърши. Не. На всичкото отгоре, трябва да нося тази превръзка, за да знаят другите и да ме избягват.

Макс Пъкет вдигна поглед от шахматната дъска и забеляза Епонин.

— Здравсти, здрасти — Ти трябва, да си учителката, за която съм слушал толкова много.

— Това е Макс — представи го Ели, докато водеше към него Епонин. — Той е флиртаджия, но е безопасен. А по-възрастният господин, който не ни обръща внимание, е съдия Пьотр Мишкин... Правилно ли го произнесох, съдия?

— Да, разбира се, млада госпожице — отвърна съдия Мишкин, а погледът му не се откъсваше от шахматното табло. — По дяволите, Пъкет, какво се опитваш да направиш с този офицер? Както обикновено играеш или глупаво, или блестящо, а аз не мога да реша кое от двете е сега.

Най-накрая съдията вдигна глава, видя червената лента на Епонин и се измъкна от стола, за да се изправи и да я поздрави.

— Съжалявам, госпожице, искрено съжалявам. Принудена сте да търпите достатъчно, за да трябва да понасяте дори най-дребните жестове на невъзпитание от този самовлюбен стар глупак.

Минута или две преди началото на фойерверките откъм западната част на езерото започна да се приближава голяма яхта.

Дългата палуба беше украсена с ярки цветни светлини и припикащи млади хубавици. По продължение на борда беше изрисувано името „Накамура“. На главната палуба до руля. Епонин разпозна Кимбърли Хендерсън, която стоеше до Тошио Накамура.

Веселата група от яхтата помахна на хората от брега. Патрик Уейкфийлд дотича до масата. Беше възбуден.

— Виж, мамо, Кати е на борда.

Никол си сложи очилата, за да види по-ясно. Действително това беше дъщеря ѝ по бански костюм — тип бикини, която махаше от палубата.

— Точно това ни трябваше сега — промърмори на себе си Никол, а първата ракета избухна над главите им и изпълни притъмнялото небе с цветове и светлина.

— На този ден преди три години — започна Кенджи Уатанабе речта си, — един разузнавателен отряд от „Пинта“ за първи път пристъпи в този нов свят. Никой от нас не знаеше какво ни очаква. По време на двата дълги месеца, когато всекидневно прекарвахме по осем часа в сомнариума, ние си задавахме въпроса дали в Ню Идън е възможно нещо, което поне да наподобява нормалния живот. Ранните ни страхове не се оправдаха. Нашите чуждоземни домакини, които и да са те, нито веднъж не се намесиха в живота ни. Възможно е, както твърдят Никол и някои други, те непрекъснато да ни наблюдават, но ние не усещаме присъствието им по никакъв начин. Извън нашата колония корабът РАМА се е насочил към звезда, наречена Тау Цети, и се движи с невероятна скорост. Но тук във вътрешността, ежедневните ни дейности изобщо не са повлияни от изумителните външни условия, при които съществуваме.

Преди дните, прекарани в сомнариума, докато все още пътешествахме в планетарната система около нашата родна звезда Слънцето, мнозина от нас вярваха, че „периодът на наблюдение“ ще бъде кратък. Мислехме си, че след някой и друг месец ще ни върнат на Земята или на мястото, за което първоначално вярвахме, че сме се запътили — Марс, а третият космически кораб РАМА ще изчезне в дълбините на Космоса като двата свои предшественика. Но днес, преди да се изправя пред вас, нашите навигатори ми съобщиха, че продължаваме да се отдалечаваме от Слънцето със скорост, надвишаваща половината, от тази на светлината. Така е вече повече от

две и половина години. Очевидно е, че ако имаме достатъчно късмет някой ден отново да се завърнем в нашата Слънчева система, то този ден явно стои достатъчно далече в бъдещето.

Всичко това определи главната тема на моето последно обръщение към вас по случай Деня на Заселването. А тя е много прозаична: приятели, съграждани, НИЕ трябва да поемем цялата отговорност за съдбата си. Не можем да очакваме от великите сили, които създадоха за нас този малък свят, да ни спасяват от нашите грешки. Трябва да ръководим Ню. Идън така, сякаш ние и децата ни ще останем тук завинаги. В нашите ръце е да подредим живота, който ще живеем, както ние, така и бъдещите поколения.

В настоящия момент колонията е изправена пред редица предизвикателства. Забележете, че използвам думата „предизвикателства“, а не „проблеми“. Ако застанем рамо до рамо, ние можем да се справим с тези предизвикателства. Ако внимателно премислим дългосрочните последици на действията си, ще направим правилния избор. Но ако не сме в състояние да възприемем идеята „за възнаграждение в бъдещето“ и „за общото благо“, тогава бъдещето на Ню Идън ще бъде безрадостно.

Ще илюстрирам с един пример това, за което става въпрос. Ричард Уейкфийлд обясни както пред телевизията, така и на срещи с обществеността, че главната схема, която контролира времето при нас, се основава на определени допускания за атмосферните условия вътре в поселището. И по-специално алгоритъмът за контрола на времето приема, че както нивото на въглеродния двуокис, така и концентрацията на праховите частици, са по-ниски от дадена определена стойност. Не е нужно да разбирате много-много от математика, за да ви стане ясно, че ако възприетите допускания не са точни, изчисленията, които управляват външните входове на нашето поселище, ще бъдат погрешни.

Но днес аз нямам намерение да изнасям научна лекция по един толкова сложен проблем. В действителност възнамерявам да говоря за политиката. Повечето наши учени смятат, че необичайното време през последните четири месеца е резултат от прекалено високи нива на въглеродния двуокис и от запрашване на атмосферата. Ето защо моето правителство направи съответните предложения, за да се справи с тези

проблеми. Всички наши препоръки обаче бяха отхвърлени от Сената. И то с какви мотиви!

Предложението ни постепенно да се наложи възбрана върху камините — които в Ню Йдън са напълно безсмислени — бе окачествено като „ограничаване на личните свободи“. Бе отхвърлена и препоръката ни, подкрепена с много подробно предварително проучване да се възстанови част от мрежата на СОГ с цел да се компенсира загубата на растителна покривка, причинена от разработването на части от Шеруудския лес и северните тревни площи. Мотивите? Опозицията изтъкна като аргумент, че колонията не може да се справи с тази задача и в допълнение изтъкна, че СОГ ще консумират много, енергия, което ще доведе до болезнени и значителни ограничения в консумацията на електричество от населението.

Дами и господа, смешно е да си заравяме главата в пясъка и да се надяваме, че тези проблеми с околната среда ще изчезнат от самосебеси. Всеки път, когато отлагаме нещо, това води до по-големи трудности за колонията в бъдеще. Не вярвам, че мнозина от вас възприемат самозалъгването на опозицията, че някак си ще успеем да разберем как функционира чуждоземният алгоритъм за времето и ще го настроим да действа в съответствие с повишеното количество на въглеродния двуокис й запрашеност. Каква самонадеяност!

Никол и Най внимателно наблюдаваха реакцията на хората към речта на Кенджи. Неколцина от неговите поддръжници му бяха намекнали да говори за приятни и оптимистични неща, без да обсъжда критичните проблеми. Губернаторът обаче, беше твърдо решен да произнесе знаменитата си реч.

— Изгуби ги — пошепна Най на Никол. — Прекалено педантичен е.

По трибуните, където в този момент седяха приблизително половината от присъстващите, се забеляза известно раздвижване. Яхтата на Накамура, която по време на фойерверките беше пуснала котва близо до брега, многозначително отплува малко след като губернатор Уатанабе започна речта си.

От околната среда Кенджи се прехвърли към ретровирус РВ-41. Това беше въпрос, събудил силни страсти сред колонистите, затова вниманието на публиката нарасна значително. Губернаторът разказа за

героичния напредък, постигнат от медицинския персонал на Ню Идън под ръководството на доктор Робърт Търнър, но подчерта, че все още са необходими огромни проучвателни работи, за да се намери начин за лечението ѝ. Сетне заклеми хистерията, която беше наложила прокарването на указ (независимо от наложеното на него вето), който задължаваше всички колонисти с РВ-41 антитела през цялото време да носят червени ленти.

— У-у-у — развикаха се голяма група азиатци от другата страна на трибуните.

— ... нещастните хора и без това са подложени на достатъчно страдания... — продължаваше Кенджи.

— Те са курви и педерасты — извика един мъж иззад, групата на Уейкфийлд и Уатанабе. Хората около него се разсмяха и заръкопляскаха.

— ... Доктор Търнър неколкратно е потвърждавал, че това заболяване, подобно на повечето болести, причинени от ретровируси, се предава само по кръвен и полов път...

Тълпата стана неуправляема. Никол се надяваше, че Кенджи е забелязал това и ще пропусне някои части от речта си. Той имаше намерение да обсъди също така и благоразумието (или неблагоразумието) да се разширяват проучвателните работи в РАМА извън пределите на Ню Идън, но вече разбираше, че е изгубил вниманието на слушателите си.

За миг губернатор Уатанабе замълча, сетне изсвири пронизително в микрофона. Това временно възцари тишина.

— Искам да кажа още няколко, думи и те няма да засегнат никого... Както ви е известно, ние със съпругата ми Най имаме близнаци. Чувстваме се така, сякаш сме получили Божиата благословия. Днес, на този Ден на Заселването, призовавам всекиго от вас да си помисли за *своите* деца и да си представи някой друг Ден на Заселването, след сто или може би дори след хиляда години. Представете си, че сте изправени лице в лице с тези, които сте създали — децата на децата на вашите деца. И както им говорите и ги прегръщате, дали ще можете да им кажете, че сте направили всичко възможно, за да им оставите един свят, в който да имат шанса да открият щастието?

Патрик пак беше възбуден. Към края на пикника Макс го беше поканил да прекара нощта и следващия ден във ферма „Пъкет“.

— Новият семестър започва в сряда — осведоми младият мъж майка си. — Нали мога да отида? Моля те!

Никол беше разтревожена от реакцията на тълпата към речта на Кенджи и в първия момент не проумя за какво моли синът ѝ. След като го накара да повтори въпроса, тя хвърли поглед към Макс.

— Ще си грижиш ли добре за сина ми?

Макс Пъкет се ухили и утвърдително закима с глава. Двамата с Патрик изчакаха, докато биотите разчистят боклуците от пикника, и сетне заедно се отправиха към перона. Половин час по-късно те бяха на гара Сентръл Сити в очакване на редките композиции, обслужващи селскостопанския район. На отсрещния перон група съколежани на Патрик се качваха на влака за Хаконе.

— Защо не дойдеш? — извика един от тях към Патрик. — Цяла нощ пиенето е безплатно!

Макс наблюдаваше как Патрик проследява с поглед приятелите си, които се качваха на влака.

— Бил ли си някога във Вегас? — запита той.

— Не, сър. Майка ми и чичо...

— Ходи ли ти се?

Колебанието му беше достатъчно за Макс. Секунди по-късно двамата се качиха на влака за Хаконе с веселата компания.

— Самият аз не си падам особено по това място — продължи Макс, когато вече бяха на път. — Изглежда фалшиво и безсъдържателно... Но определено си струва да се види и става за развлечение, когато си сам.

Преди малко повече от две години и половина, много скоро след като престанаха периодите на ежедневно ускорение, Тошио Накамура съвсем точно си направи сметката, че вероятно колонистите ще останат в Ню Идън и РАМА за доста дълго време. Още преди конституционният съвет да се събере за първи път и да избере Никол дьо Жарден за временен губернатор, Накамура беше решил, че ще стане най-богатият и най-властен човек в колонията. Разчитайки на подкрепата на затворниците, която беше спечелил по време на пътуването със „Санта Мария“ от Земята до Марс, той разшири

личните си контакти и веднага след въвеждането в колонията на банки и парична система започна да изгражда своята империя.

Накамура беше твърдо убеден, че в Ню Идън най-добрата стока за продаван ще бъдат удоволствието и възбудата. Първото му начинание, малко игрално казино, тутакси се увенча с успех. Следващата му стъпка бе да закупи част от селскостопанската земя, разположена източно от Хаконе, и да построи първия хотел в колонията заедно с още едно казино, което се намираше редом с него. Добави малък, дискретен клуб, където домакини бяха жени, обучени в японските обноски. Той бе последван от клуб с по-долнопробни момичета. Всичко, с което се заловеше, преуспяваше. Боравейки ловко със своите капитали, много скоро след избирането на Кенджи Уатанабе за губернатор, Накамура беше в състояние да закупи от правителството една пета от Шеруудския лес. Това даде възможност на Сената да отложи налагането на по-високи данъци, необходими за финансирането на проучвателните работи по РВ-41.

Част от младата горичка бе изсечена и на нейно място се издигна личният дворец на Накамура, а също и нов луксозен комплекс от хотел, казино, ресторант, стадион за развлечения и няколко клуба. Укрепвайки своя монопол, Накамура усилено (и успешно) действаше за прокарването на закон, който да ограничава хазарта само в района на Хаконе. След това неговите гангстери убедиха всички бъдещи предприемачи, че всъщност никой не би желал да навлиза в хазартния бизнес и да се конкурира с „крал Джап“.

Когато властта му вече не можеше да бъде оспорвана, Накамура позволи на своите сподвижници да се захванат с проституцията и наркотиците; те не бяха обявени извън закона в обществото на Ню Идън. Към края на мандата на Уатанабе, когато политиката на правителството започна все по-често да влиза в противоречие с неговите лични интереси, Накамура реши, че трябва да контролира и официалната власт. Но не искаше той самият да се впряга в тази отегчителна работа. Имаше нужда от някой, когото можеше да води за носа. Така че завербува нещастния бивш командир на „Пинта“ — Ян Макмилън, който беше загубил в първите губернаторски избори срещу Кенджи Уатанабе. Накамура предложи на Макмилън губернаторския пост в замяна на отстъпчивостта на шотландеца.

Нищо във Вегасдори и най-бегло не можеше да се сравни с колонията. По проекта на Уейкфийлд и Орела основният архитектурен стил на Ню Идън беше до крайност функционален и опростен, линиите — изчистени, геометрията — обичайна, фасадите — прости. Вегас беше претрупан, крещящ, в разрез с всичко наоколо, смесица от архитектурни стилове. Но *беше интересен* и младият Патрик О'Туул остана видимо впечатлен, когато двамата с Макс Пъкет преминаха през парадните двери на комплекса.

— О! — възкликна той, докато зяпаше огромния мигащ надпис над портала.

— В никакъв случай не искам да ти развалям впечатлението, моето момче — рече Макс, докато си палеше цигара, — но енергията, необходима за да работи само този знак, може да захранва един квадратен километър СОГ.

— Говориш като мама и чичо — отвърна Патрик.

Преди да влезе в казиното или в който и да е от клубовете, всеки посетител трябваше да се разпише в регистъра на собственика. Накамура не оставяше нищо на случайността. В архивите му се пазеха подробни досиета за това, какво е правил всеки един от тях, докато е бил вътре. По този начин Накамура разбираше кои клонове на бизнеса му трябваше да се разширят и най-вече кой е специалният и предпочитан порок (или пороци) на всеки един от неговите клиенти.

Макс и Патрик влязоха в казиното. Докато стояха край една от двете маси за игра на зарове, Макс се опитваше да обясни на младежа правилата на играта. Патрик обаче не можеше да отклони погледа си от оскъдното облекло на разнасящите коктейлите сервитьорки.

— Чукал ли си някога, момче? — запита Макс.

— Не разбрах, сър — отвърна Патрик.

— Правил ли си някога секс, искам да кажа, имал ли си полово сношение с жена?

— Не, сър.

Един глас вътре в Макс му казваше, че не е *негова* работа да въвежда младежа в света на удоволствието. Същият глас му напомняше, че тук е Ню Идън, а не Арканзас, в противен случай той щеше да заведе Патрик в Ксанаду и да го почерпи с първото сексуално изживяване.

В казиното се намираха повече от сто души, огромна тълпа, като се има предвид числеността на населението в колонията. И всички те, изглежда, се забавляваха чудесно. Сервитьорките действително раздаваха безплатни питиета — с най-голямата бързина, на която бяха способни. Макс успя да докопа две „Маргарити“^[1] и подаде едната на Патрик.

— Не виждам никакви биоти — отбеляза Патрик.

— В казиното няма такива — отвърна Макс. — Не обслужват дори и масите, където щяха да са по-ефективни от хората. Крал Джап вярва, че тяхното присъствие потиска инстинкта на хората към хазарта. Но ги използва широко в ресторантите си.

— Кого виждам! Макс Пъкет!

Макс и Патрик се извърнаха. Към тях се приближаваше красива млада жена в елегантна розова рокля.

— Не съм те виждала от месеци.

— Здравей, Саманта — отвърна Макс, след като няколко секунди остана неестествено мълчалив.

— А кой е този красив младеж? — запита Саманта, потрепвайки с дълги мигли към Патрик.

— Това е Патрик О’Туул — отвърна Макс. — Той е...

— О-о-о, мили господи — възкликна Саманта. — Никога по-рано не съм се срещала с някой от ПЪРВИТЕ колонисти. — Преди да продължи, няколко секунди тя го разгледа изпитателно. — Кажете, господин О’Туул, вярно ли е, че сте проспали години?

Патрик кимна срамежливо.

— Приятелката ми Голди твърди, че цялата история е измислица и че всички вие сте агенти на MPV. Тя дори не вярва, че изобщо сме напускали марсианската орбита... Голди казва, че досадното време, което изкарахме в контейнерите, също е част от измамата.

— Уверявам ви, ма’ам — отвърна любезно Патрик, — че ние действително прекарахме много години в сън. Когато родителите ми ме затвориха в спалния контейнер, аз бях само на шест години. Когато се събудих, изглеждах така, както изглеждам сега.

— Намирам го *удивително*, макар че не разбирам за какво друго е... И така, Макс, накъде си се запътил? Между другото, няма ли да ме представиш?

— Извинявай... Патрик, това е госпожица Саманта Портър от големия щат Мисисипи. Тя работи в Ксанаду...

— Аз съм проститутка, господин О'Туул. Една от най-добрите... Срещал ли си преди проститутка?

Патрик се изчерви.

— Не, ма'ам.

Саманта повдигна с пръст брадичката му.

— Сладък е — обърна се тя към Макс. — Доведи го. Ако е девствен, мога да го обслужа безплатно. — Тя целуна леко Патрик по устните, сетне се въртна и се отдалечи.

След напускането на Саманта Макс не можеше да измисли какво да каже. На езика му се въртеше нещо като извинение, но реши, че не е необходимо. Постави ръка на рамото на Патрик и двамата се отправиха обратно към казиното. Вътре масите, на които се правеха високи залози, бяха оградени с кордони.

— Хайде сега, ЙО — извика млада жена, която стоеше с гръб към тях. — Пет и шест правят ЙО.

Патрик погледна удивено Макс.

— Това е Кати — рече и побърза да се приближи към нея. Кати беше напълно погълната от играта. Дръпна набързо от цигарата, обърна питието, което ѝ подаде един мургав мъж отдясно, после вдигна зара високо над главата си.

Всички числа. — Подаде чиповете на крупиецо. — Тук са двадесет и шест плюс пет марки на твърдо осем... Сега, ела, четиридесет и четири — изрече и с извъртане на китката метна зара към противоположната страна на масата.

— Четиридесет и четири — изкрещя в хор тълпата около масата.

Кати подскачаше на място, прегърна гаджето си, гаврътна още едно питие и всмукна дълго и упойващо от цигарата.

— Кати — обади се Патрик точно когато тя отново се готвеше да хвърли зара.

Тя се спря по средата на движението и се обърна; изглеждаше заинтригувана.

— Да ме вземат мътните, ако това не е малкото ми братче. Кати се препъна, докато дойде да го поздрави. През това време крупиецо и другите играчи около масата ѝ крещяха да продължи.

— Ти си пияна, Кати — рече тихо Патрик, докато я държеше в ръцете си.

— Не, Патрик — отвърна Кати и се втурна отново към масата. — *Аз летя*. Качила съм се на моя собствена ракета и летя към звездите.

Тя се извърна към масата за зарове и вдигна високо дясната си ръка.

— Е, хайде сега, ЙО. Тука ли си, ЙО? — извика високо.

[1] Маргарита — вид коктейл — Б.пр. ↑

2.

Сънищата ѝ отново нахлуха в ранните утринни часове. Никол се събуди и се опита да си припомни какво бе сънувала, но успя да възстанови само някой и друг отделен образ. В един от сънищата бе видяла само главата на Омех. Нейният прапрадядо я предупреждаваше за нещо, но Никол не бе разбрала какво ѝ казва. В друг сън бе видяла Ричард да навлиза в спокойните води на океана, а веднага след това една разрушителна вълна с грохот се втурна към брега.

Никол разтърка очи и хвърли поглед към часовника. Беше малко преди четири. *Цяла седмица почти всяка сутрин по едно и също време* — помисли тя. — *Какво ли означават?* — Изправи се и прекоси стаята в посока към банята.

Малко по-късно вече се намираше в кухнята по спортен екип, където изпи чаша вода. Един биот Абрахам Линкълн, който стоеше неподвижен край стената в края на кухненския плот, се активира и приближи до Никол.

— Желаете ли кафе, госпожо Уейкфийлд? — изрече, вземайки от ръката ѝ празната водна чаша.

— Не, Линк — отвърна тя. — Сега излизам. Ако се събуди някой и ме потърси, кажи му, че ще се върна преди шест.

Никол тръгна по коридора към външната врата. Преди да напусне къщата, тя се отби в кабинета отдясно на коридора. Подялото бюро на Ричард бяха разпилени книжа, както от двете страни, така и върху самия компютър, който бе проектирал и сглобил сам. Ричард се гордееше изключително много с него (Никол го бе подтикнала да го направи), макар да не бе вероятно, че той може да измести любимата му електронна играчка, стандартния джобен компютър на МКА. Ричард го пазеше с благоговение още от времето преди изстрелването на „Нютон“.

По някои от листовете Никол разпозна почерка на Ричард, но не можа да разбере нищо от символите на компютърния език. *Напоследък прекарва тук много време* — помисли Никол и усети как я пробужда

чувство на вина. — *Макар да не е сигурен в правилността на това, което прави...*

Първоначално Ричард бе отказал да участва в опитите да се декодира алгоритъмът, управляващ времето в Ню Идън. Никол много ясно си спомняше спора помежду им.

— Ние приехме да участваме в демократичното управление — бе изтъкнала тя. — И ако ти решиш да пренебрегнеш неговите закони, това ще бъде опасен прецедент за останалите...

— Това не са закони — беше я прекъснал Ричард. — Това е само едно решение. И ти много добре знаеш, че решението е страшно глупаво. И ти, и Кенджи се борихте срещу него... А освен това, нали точно ти ми каза веднъж, че *наше задължение* е да издигаме глас срещу глупостта на мнозинството?

— Моля те, Ричард. Разбира се, ти можеш да обясниш на всекиго защо мислиш решението за погрешно. Но опитите по алгоритъма сега са цел на компанията. И колонистите знаят, че ние сме близки с Уатанабе. Ако ти пренебрегнеш решението, ще излезе, че Кенджи нарочно се опитва да подкопае...

Докато Никол си припомняше спора със своя съпруг, погледът ѝ блуждаеше из стаята. Когато мислите ѝ отново се върнаха в настоящето, тя с изненада установи, че се е втренчила в три малки фигурки, подредени върху една открита полица над бюрото на Ричард. *Принц Хал, Фалстаф, ТБ, колко време изтече, откак Ричард ни развличаше нас?*

Никол се върна към дългите и еднообразни седмици, последвали събуждането на семейството. Докато чакаха пристигането на другите колонисти, роботите на Ричард бяха основното им средство за развлечение. Никол все още чуваше радостния смях на децата и виждаше как съпругът ѝ се усмихва доволен. *Онези времена бяха разбираеми, по-обикновени.* Тя затвори вратата на кабинета и продължи нататък по коридора. *После животът стана прекалено сложен, за да има време за игра. Сега вие, малки приятели, си седите тихо на полицата.*

Навън на моравата, под светлината на уличната лампа, Никол се спря за миг до стойката на велосипедите. Поколеба се, гледайки колелото си, после се извърна и се отправи пеша към задния двор.

Минути по-късно вече беше прекосила затревената площ зад къщата и се намери на пътеката, която извиваше нагоре към планината Олимп.

Никол вървеше бързо. Беше се замислила дълбоко. Дълго време не обърна никакво внимание на това, което я заобикаляше. Мисълта ѝ скачаше от тема на тема, от проблемите, нападнали Ню Идън и странните сънища, които се повтаряха, до тревогите ѝ за децата и по-специално за Кати.

Стигна до едно разклонение на пътеката. Малка, изработена с вкус табелка обясняваше, че осемдесет метра по-нататък по лявото разклонение се намира станцията на кабинковия лифт, който се изкачва до върха на планината Олимп. Присъствието на Никол беше засенчено от електронните детектори и в отговор откъм лифта се зададе един робот Гарсия.

— Няма нищо — извика Никол. — Ще продължа пеша.

С всяка извивка на зигзаговидната пътека, която пълзеше нагоре по склона на планината, гледката ставаше все по-внушителна. Никол спря на едно от разширенията, което се намираше на петстотин метра височина и на около три километра от дома на семейство Уейкфийлд. Загледа се към Ню Идън. Нощта беше ясна, във въздуха нямаше никаква влага.

Днес няма да вали — помисли си Никол, защото знаеше, че в дните, когато падаха дъждове, утрините бяха богати на роса. Точно под нея се намираше градчето Бовоа, а светлините на новата фабрика за мебели ѝ позволяваха да различи повечето от познатите постройки в района дори и от това разстояние. На север градчето Сан Мигел се скриваше от масива на планината. Но в другия край на колонията, точно срещу притъмнелия Сентръл Сити, Никол можеше да види водопадите светлина, които заливаха Вегас на Накамура.

Тутакси я обзе лошо настроение. Това дяволско място е отворено по цяла нощ — проскърца със зъби. — *Използва жизнено необходими източници на енергия и предлага безвкусни развлечения.*

Когато зърна Вегас, Никол не можеше да не се сети за Кати. *Толкова талант по природа* — отбеляза наум тя. Тъпа болка в сърдечната област съпроводи образа на дъщеря ѝ. Не можеше да не се запита дали Кати все още будувa в блещукащия фантастичен живот от другата страна на колонията. *И така колосално пропиян...* — поклати тя глава.

Ричард и Никол често си говореха за Кати. След политиката на Ню Идън Кати беше втората тема, по която се караха. И не беше съвсем точно да се каже, че се караха за политика. Просто Ричард живееше с чувството, че всички политици, с изключение на Никол и МОЖЕ БИ на Кенджи Уатанабе, са, като цяло безпринципни. Така че „караницата“ му се състоеше, в бърза присъда над безцветните дебати в Сената или дори над тези в съдебната зала на Никол, след което отказваше да разговаря по въпроса.

Кати беше другият повод за напрежение между тях. Ричард постоянно твърдеше, че Никол се държи към нея прекалено строго. *Обвинява ме — мислеше си Никол, докато се взираше в далечните светлини, — че не прекарвам достатъчно време с Кати. Твърди, че най-критичния период от живота си децата прекараха почти без майка, защото аз се впуснах в политиката.*

Кати вече почти не се прибираще у дома. Все още имаше собствена стая в къщата на семейство Уейкфийлд, но прекарваше повечето нощи в един от модните апартаменти, изградени от Накамура в границите на комплекса Вегас.

— Как успяваш да си плащаш наема? — запита тя една вечер дъщеря си малко преди да си разменят обичайните любезности.

— А ти как мислиш, майко? — запита войнствено Кати. — Работя, ето как. Нали разполагам с много време. В университета изучавам само три предмета.

— И какво работиш?

— Ами играя ролята на домакиня или пък забавлявам... нали знаеш, каквото е необходимо... — отговорът на Кати бе доста мъглав.

Никол загърби светлините на Вегас. *Напълно естествено е, че Кати е объркана. Изобщо не е имала юношество. Но въпреки това нещата не вървят както трябва...* Никол продължи забързано нагоре, като се опитваше да пропъди нарастващата тъга.

Между петстотин и хиляда метра височина планината беше покрита с дървета, които бяха пораснали близо пет метра. Тук, в един изключително мрачен участък с дължина повече от километър, пътеката към билото се виеше между планината и външната стена на колонията. Почти към края на усойния участък имаше малка пролука, от която се откриваше изглед на север.

Никол бе стигнала до най-високата точка на своето изкачване. Тя спря на разширението и се загледа към Сан Мигел. *Ето го доказателството* — помисли си и поклати глава, — *че и тук, в Ню Идън, ние се провалихме. Въпреки всичко в Рая също има бедност и отчаяние.*

Тя бе видяла зараждането на проблема, всъщност предказа го още към края на едногодишния си мандат като временен губернатор.

По ирония на съдбата точно тогава се зароди процесът, породил Сан Мигел, където стандартът на живот бе два пъти по-нисък от този в другите три градчета на Ню Идън. Началото бе веднага след пристигането на „Пинта“. Колонистите от тази първа група се установиха в югоизточното градче, което по-късно бе наречено Бовоа. Така те създадоха прецедент, който беше повторен след пристигането на Нина. В ход бе планът за свободен избор на местоживеене, така че почти всички азиатци решиха да се заселят заедно в Хаконе; европейците, белите американци и азиатците от Средния Изток предпочетоха Позитано или това, което беше останало от Бовоа. А мексиканците, другите латиноамериканци, цветнокожите американци и африканците до един се ориентираха към Сан Мигел.

Като губернатор Никол се бе опитала да реши проблема на де факто създадената сегрегация. Тя изработи един утопичен план за ново заселване, според който във всяко едно от четирите селища трябваше да попаднат представители на различните раси в такова процентно съотношение, което да отразява колонията като цяло. Предложението ѝ може би щеше да бъде прието, ако беше направено в ранната история на колонията и по-специално непосредствено след дните, прекарани в сомнариума. Тогава повечето колонисти гледаха на Никол като на богиня. Но година след това стана много късно. Свободната инициатива вече бе създавала различия както в личната собственост, така и в собствеността на недвижимо имущество. Дори и най-верните последователи на Никол си даваха сметка колко неприложима е в този момент нейната идея за ново заселване.

Когато мандатът ѝ на губернатор завърши. Сенатът гръмко одобри назначаването ѝ от Кенджи за един от петте постоянни съдии на Ню Идън. Независимо от това нейният имидж в колонията пострада значително, когато започнаха навсякъде да се коментират направените от нея забележки в защита на пропадналия план за презаселване.

Никол продължи да настоява, че за колонистите е важно да живеят в малки, задружни квартални общества, за да може у тях да се развие разбиране към расовите и културни различия. Тогава нейните опоненти определиха възгледите ѝ като „безнадеждно наивни“.

Още няколко минути Никол остана загледана в примигващите светлини на Сан Мигел, а през това време тялото ѝ попиваше потта от напрегнатото изкачване на планината. Точно когато се обърна да си тръгва обратно към дома, в спомените ѝ нахлуха други примигващи светлини — на град Давос, Швейцария, там долу на планетата Земя. По време на последната си ски ваканция Никол и Женевиер бяха вечеряли в един ресторант на планината Давос. След вечеря те стояха на терасата, уловени за ръце в сковаващия студ. На много километри под тях светлините на Давос блестяха като малки скъпоценни камъчета. При спомена за изяществото и интелекта на първата си дъщеря, която не бе виждала от толкова много години, в очите на Никол нахлуха сълзи. *Благодаря ти още веднъж, Кенджи — промърмори на себе си, като си припомни снимките, които новият ѝ приятел бе донесъл на Земята. — Благодаря за това, че сподели с мен за посещението ти при Женевиер.*

Докато Никол се спускаше надолу по склона, около нея пак се възцари мрак. Този път стената на колонията се намираше от лявата и страна. Тя продължаваше да си мисли за живота в Ню Идън. *Точно сега се нуждаем от смелост. Смелост, ценност и прозорливост.* Но дълбоко в сърцето си тя се страхуваше, че най-лошото все още предстои. *За нещастие —* мислеше си тя с горчивина — *Ричард, аз, та дори и децата останахме чужденци, независимо от всичко, което направихме. Малко вероятно е да успеем да променим нещо.*

Ричард, направи проверка, за да се убеди, че трите хуманоида Айнщайн са възпроизвели правилно всичките процедури и данни, които се намираха на няколкото монитора в кабинета му. Когато четиримата напускаха къщата, Никол го целуна.

— Прекрасен човек си, Ричард Уейкфийлд.

— Ти си единствената, която мисли така — отвърна той, усмихвайки се насила.

— И само аз си го зная — за момент Никол замълча. — Високо ценя това, което вършиш. Зная, че...

— Няма да закъснявам — прекъсна я той. Ние с биотите имаме да проверим само две хипотези... Ако и днес не успеем, ще се откажем.

Ричард се забърза към гарата на Бовоа. Трите биота го следваха по петите. Взеха влака за Позитано. Той правеше съвсем кратък престой край големия парк около езерото Шекспир, където преди два месеца бе отпразнуван Денят на Заселването. Няколко минути по-късно Ричард и придружаващите го хуманоиди слязоха в Позитано и пресичайки градчето, се отправиха към югозападния ъгъл на колонията. Там, след като личните им карти бяха проверени от един човек и две Гарсия, им бе позволено да минат през изхода на колонията и да навлязат в пръстена, който опасваше Ню Идън. Преди да стигнат до единствената врата, изрязана в дебелия външна стена, която опасваше поселището, трябваше да минат само още една кратка електронна проверка. Вратата се отвори и Ричард поведе хуманоидите към вътрешността на РАМА.

Ричард Уейкфийлд изпитваше прекалено много опасения, когато осемнадесет месеца по-рано Сенатът гласува да се разработи и пусне в действие проникваща сонда, която да определи условията в околната среда на РАМА, в непосредствена близост с техния модул. Той бе в състава на комисията, която направи преглед на инженеринговия проект на сондата; страхуваше се, че външната среда може да е прекалено враждебна за човека и че формата на сондата няма да гарантира неприкосновеността на тяхната обител. Изразходвани бяха много време и средства, за да се подsigури херметизацията на Ню Идън по време на цялата процедура дори когато сондата си пробива път през стената.

Ричард загуби доверието на колонията, когато се оказа, че външната среда в РАМА не се различава значимо от тази в Ню Идън. Отвън цареше постоянен мрак и съществуваха незначителни периодични вариации в атмосферното налягане и в съставните елементи, но като цяло средата в РАМА дотолкова съвпаднаше със средата в колонията, че хората изследователи не се нуждаеха от космонавтски костюми. Две седмици след като първата сонда установи благоприятната атмосфера отвън, колонистите бяха привършили с картографирането на онази част от Централната равнина, която беше достъпна за тях.

Ню Идън и още една почти идентична правоъгълна конструкция, разположена на юг (Ричард и Никол бяха убедени, че тя представлява обител на друга форма на живот), бяха оградени в един много по-обширен, също правоъгълен район. Неговите невероятно високи металносиви бариери го отделяха от останалата част на РАМА. На юг и на север тези бариери представляваха продължение на стените на самите модули, но както от източната, така и от западната им страна имаше по около два километра свободно пространство.

В четирите ъгъла на този външен правоъгълник бяха разположени масивни цилиндрични конструкции. Ричард и останалият технически персонал на колонията бяха убедени, че ъгловите цилиндри, до които достъпът бе невъзможен, съдържат течностите и изпомпващите механизми, чрез които се поддържат условията на средата вътре в модулите.

Новооткритият външен район нямаше друг покрив, освен обвивката на самата РАМА, и заемаше по-голямата част от Северния полуцилиндър на космическия кораб. Единствената постройка между двата модула в Централната равнина беше просторна хижа с формата на иглу. Именно тук се помещаваше контролният център на Ню Идън, разположен на два километра южно от стената на колонията.

Когато напуснаха Ню Идън, Ричард и тримата Айнщайн се отправиха към контролния център, където работеха вече от три седмици, като се опитваха да проникнат в главния контролен блок, управляващ времето в Ню Идън. Независимо от протестите на Кенджи Уатанабе Сенатът бе отпуснал средства за „радикални усилия“, които да бъдат положени от „най-добрите инженери“ на колонията с цел промяна алгоритъма на времето. Политиците бяха обнародвали този закон, след като изслушаха експертното мнение на група японски учени: Според тях излизаше, че в Ню Идън действително *могат* да се поддържат стабилни климатични условия, въпреки повишеното ниво на въглероден двуокис в степента на запрашеност в атмосферата.

Това заключение крайно допадна на политиците. Ако действително *не се налагаше* да се забранява със закон изгарянето на дърва, нито да се въвеждат отново мрежите СОГ, а само да се пренагласи някой и друг параметър в чуждоземния алгоритъм, който в края на краищата е бил проектиран въз основа на някои допускания, вече невалидни, то тогава...

Ричард мразеше тази логика. Наричаше я „избягвай проблема колкото се може по-дълго“. Независимо от това той се съгласи да се заеме със задачата както заради апелите на Никол, така и защото останалите инженери от колонията претърпяха пълен провал в опитите си да вникнат поне в едно звено на алгоритъма, контролиращ климата в Ню Идън. Обаче настоя да работи предимно сам, единствено с помощта на хуманоидите Айнщайн.

В деня, когато Ричард реши да опита за последно да декодира алгоритъма на климата в Ню Идън, той и неговите биоти минаха и през един участък, отстоящ на около километър от изхода на колонията. Под големите осветителни тела се бяха струпали архитекти и инженери, които работеха край една много дълга маса.

— Каналът няма да ни затрудни, почвата е много мека.

— Ами отходните води? Шахти ли ще строим, или ще ги извозваме обратно в Ню Идън за преработка?

— Енергийните нужди на това градче ще бъдат значителни. Не само за осветление, поради заобикалящия мрак, но също и за различните прибори. Освен това се намираме доста далеч от Ню Идън и трябва да вземем предвид обичайните загуби по трасето... Ще се наложи да употребим най-добрите свръхпроводници, с които разполагаме...

Смесица от отвращение и ярост заля Ричард, докато слушаше този разговор. Архитектите и инженерите проучваха възможностите да се изгради селище извън Ню Идън, което да поеме носителите на РВ-41. Проектът, наречен Авалон, бе плод на деликатен политически компромис, постигнат между губернатор Уатанабе и опозицията. Кенджи бе дал съгласието си да се отпуснат средства за това проучване, за да демонстрира, че е „непредубеден“ по въпроса как да се реши проблемът РВ-41.

Ричард и тримата Айнщайн продължиха по пътеката в южна посока. Северно от контролния център настигнаха група хора и биоти, които се бяха отправили към мястото на сондажите на другия модул. Носеха внушителна апаратура.

— Здравсти, Ричард — поздрави Мерилин Блекстоун, сънародничката му британка, която по негова препоръка бе оглавявала проекта по сондирането. Мерилин бе от Торнтън, Съмърсет.

Инженерската си диплома бе получила през 2232 в Кеймбридж и беше изключително компетентна.

— Как върви работата? — запита Ричард.

— Ако разполагаш с малко време, ела да видиш — предложи Мерилин.

Ричард остави тримата Айнщайн край контролния център и придружи Мерилин и нейния екип през Централната равнина към втория модул. Докато вървеше, той си припомни разговора с Кенджи Уатанабе и Дмитри Уланов, който се бе състоял в кабинета на губернатора следобеда преди официалното приемане на проекта за сондирането.

— Искам да знаете — беше заявил Ричард, — че съм категорично против каквито и да било опити да се нарушава неприкосновеността на другия модул. Ние с Никол сме почти сигурни, че там се помещава друга форма на живот. Няма нито една причина, която да ни принуждава да вършим това.

— Да предположим, че е празна — отвърна Дмитри. — Да предположим, че този модул е създаден за нас, в случай че сме достатъчно умни, за да разберем как да го използваме.

— Дмитри — Ричард почти викаше, — чул ли си изобщо нещо от това, което двамата с Никол повтаряме месеци наред? Все още продължаваш да се придържаш към тази абсурдна хомоцентрична представа за нашето място във Вселената. Понеже сме доминиращият вид на планетата Земя, ти *приемаш*, че сме висши същества. *Не сме*. Сигурно има стотици...

— Ричард — гласът на Кенджи беше тих, — знаем твоето становище по въпроса. Но колонистите от Ню Идън не са съгласни с теб, те никога не са виждали Орела, октопаяците или някое от другите фантастични същества, за които говориш. Искат да знаят дали разполагаме с пространство, в което можем да се разгърнем...

Още тогава Кенджи бе уплашен — си мислеше Ричард, докато заедно с изследователския екип приближаваше към втория модул. — *И все още изпитва ужас, че Макмилън ще победи Уланов в изборите и ще предаде колонията на Накамура.*

Два хуманоида Айнщайн започнаха работа веднага щом екипът пристигна на мястото за сондажа. Много внимателно нагласиха компактната лазер-бормашина на мястото, където в стената вече бе

образувано отверстие. Само след пет минути бормашината бавно започна да разширява отвора в метала.

— Колко дълбоко сте проникнали? — запита Ричард.

— Засега само тридесет и пет сантиметра — отвърна Мерилин.
— Работим много бавно. Ако стената е със същата дебелина като нашата, ще минат поне още три или четири седмици, преди да я преодолеем... Между другото, спектрографският анализ на стружките от стената показва, че е направена от същия материал като нашата.

— А след като проникнете във вътрешността? Мерилин се разсмя.

— Не се безпокой, Ричард. Следваме всичко, което си препоръчал. Ще има поне две седмици на пасивно наблюдение, преди да продължим със следващата фаза. Ще ИМ дадем възможност да реагират — ако ТЕ наистина са вътре.

Скептицизмът в гласа ѝ бе очевиден.

— И ти ли, Мерилин! — възкликна Ричард. — Какво ви става на всички? Нима мислиш, че Никол, аз и децата сме съчинили всичките тези истории?

— Необичайните твърдения изискват необичайни доказателства — отвърна тя.

Ричард поклати глава. Понечи да възрази на Мерилин, но си даде сметка, че има да върши по-важна работа. Възпитано довърши разговора, като се ограничи в рамките на колегиалните отношения, а след няколко минути се отправи назад към контролния център, където го чакаха айнщайновците.

Най-хубавото в работата на хуманоидите Айнщайн бе, че Ричард можеше мигновено да изпробва различни варианти. Всеки път, когато му хрумнеше нещо, можеше да го изложи пред някой от биотите и да бъде сигурен, че то ще бъде изпълнено точно. Самите айнщайновци никога не предлагаха нов метод; в замяна на това притежаваха съвършена памет и често напомняха на Ричард, ако някоя от идеите му наподобява друга, по-ранна, която се е провалила.

Всички други инженери от колонията, които се бяха заели да модифицират алгоритъма за времето, най-напред се опитаха да разберат как работи чуждоземният суперкомпютър, разположен в средата на контролния център. Това беше основната им грешка. Ричард, който предварително беше наясно, че вътрешните операции на

този суперкомпютър не се различават много от вълшебството, се концентрира върху изолирането и идентифицирането на изходните сигнали, които излъчваше този огромен процесор. В края на краищата, разсъждаваше той, основната структура на процеса трябва да е проста. Някакъв набор от величини определя във всеки един момент климатичните условия вътре в Ню Идън. Чуждоземните алгоритми трябва да използват данните за тези величини, за да изработят и изпратят команди към огромните цилиндрични конструкции, в които се осъществяват действителните физически процеси, довеждащи до промяна на атмосферата вътре в градчетата.

Не му отне много време да изработи обща функционална диаграма на процеса. Поради отсъствие на пряк електрически контакт между Контролния център и цилиндричните конструкции, беше очевидно, че между двата обекта съществува електромагнитна връзка. Но от какъв тип? Когато сканира спектъра, за да разбере в коя част на вълновия диапазон се осъществява връзката, Ричард откри множество потенциално възможни сигнали.

Анализът и тълкуването на тези сигнали беше като да търсиш игла в купа сено. С помощта на хуманоидите Айнщайн накрая Ричард успя да определи, че най-честото излъчване е в зоната на късите вълни. Цяла седмица той и роботите каталогизираха обмяната на микровълнови сигнали, като същевременно разглеждаха климатичните условия в Ню Идън. Опитваха се да се спрат върху специфичен набор параметри, модулиращи силата на отговора от страна на цилиндрите. През същата тази седмица Ричард изпита и пусна в действие един преносим микровълнов предавател, който той и роботите бяха изработили съвместно. Целта му бе да създаде команден сигнал, който да има характеристиките на този, който идва от командния център.

Първият сериозен опит се оказа пълен провал. Ричард допусна, че проблемът може да е в точността на избора на подходящ момент за предаването. Ето защо следващото, което направи с помощта на айнщайновците, беда разработи контролна схема на последователността, която да даде възможност да се излъчват сигнали с точно една фемтосекунда. По този начин цилиндрите щяха да получават сигналите в изключително кратък отрязък време.

Миг след като Ричард изпрати към цилиндрите това, което смяташе за нов набор от параметри, откъм контролния център,

прозвуча силен алармен сигнал. Секунди след това образът на Орела подобно на привидение се появи във въздуха над Ричард и биотите.

— Човешки същества — изрече холографският образ на Орела, — бъдете много внимателни. Проектът на контрола за деликатния баланс на вашия модул бе свързан с много параметри. Не променяйте тези критично важни алгоритми, освен ако не се налага действително.

Макар да бе шокиран, Ричард реагира начаса, като нареди на айнщайновците да запишат това, което виждат. Орелът повтори своето предупреждение и изчезна, но цялата сцена се съхраняваше във видеозаписващата подсистема на хуманоидите.

3.

— Вечно ли ще останеш така депресиран? — запита Никол съпруга си, който седеше срещу нея на масата. — Пък и до момента нищо ужасно не се е случило. Времето е прекрасно.

— Мисля, че дори е по-добро отпреди, чичо Ричард — подхвърли Патрик. — В университета ти си герой, макар и някои от момчетата да мислят, че си наполовина извънземен.

Ричард успя да се усмихне.

— Правителството не следва препоръките ми — изрече тихо. — И изобщо не го е грижа за предупреждението на Орела. В инженеринговия отдел дори има хора, които твърдят, че аз самият съм създал холограмата на Орела. Можете ли да си го представите?

— Кенджи ти вярва, скъпи.

— Тогава защо позволява на онези, дето работят с времето, постоянно да покачват мощността на предизвикания отговор? В никакъв случай не може да бъде предсказан дългосрочният ефект от това...

— За какво се безпокоиш, татко? — Ели зададе въпроса си малко по-късно.

— Балансът в газова среда с обема на нашата атмосфера е много сложен процес. Ели, а освен това аз много уважавам извънземните, които проектираха инфраструктурата на Ню Идън. Именно *те* настояваха въглеродният двуокис и степента на запрашаване да се поддържат под определено ниво. Трябва да им е било *известно* нещо.

Патрик и Ели приключиха със закуската и се сбогуваха. Няколко минути след като децата излязоха от къщи, Никол заобиколи масата и сложи ръце върху раменете на съпруга си.

— Помниш ли вечерта, когато заедно с Патрик и Ели обсъждахме Алберт Айнщайн?

Ричард сбърчи чело.

— По-късно същата нощ, когато вече бяхме в леглото, аз казах, че откритието на Айнщайн за връзката между материята и енергията е

било „ужасяващо“, защото е довело до появата на ядреното оръжие... Помниш ли какво ми отговори?

Ричард поклати глава.

— Ти ми каза, че Айнщайн е бил учен и цял живот се е трудил, търсейки познанието и истината. „Няма ужасно познание, ужасно е само това, което другите човешки същества *правят* с познанието“ — това бяха твоите думи тогава.

Ричард се усмихна.

— Ти май се опитваш да ме освободиш от отговорността по въпроса с климата?

— Може би — отвърна Никол, като се наведе и го целуна по устата. — Знам, че си сред най-умните, сред най-съзидателните хора, живели някога, и не искам да носиш на плещите си цялата вина на колонията.

Ричард отвърна на целувката ѝ с подчертана жар.

— Ще можем ли да свършим, преди Бенджи да се събуди? — прошепна той. — Днес не е на училище, а снощи си легна късно.

— Може би — отвърна Никол с кокетна усмивка. — Дай да опитаме. Първото ми дело започва едва в десет.

Предметът, който Епонин преподаваше на учениците от горните класове в Централната гимназия, беше простичко назован „Изкуство и литература“. Обхващаше различните аспекти на културата, която колонистите бяха оставили зад себе си (поне временно). В основния си курс Епонин обхващаше многокултурен и най-разнообразен комплект от източници и поощряваше учениците да осъществяват самостоятелни проучвания в която и да е интересуваша ги област. Тя винаги използваше предварително подготвен план и опорни точки, но беше от онези преподаватели, които се съобразяват с интересите на учениците.

Самата Епонин смяташе „Les Misérables“^[1] на Виктор Юго за най-великия роман на света, а съгражданина си от Лимож, импресиониста от деветнадесети век Пиер Огюст Реноар — за най-съвършения измежду всички художници. И двамата ѝ сънародници бяха включени в учебния план, но тя бе подредила останалия фактически материал така, че да представи и другите нации и култури по достойнство.

Всяка година хуманоидите Кавабата ѝ помагаша с училищната пиеса и затова съвсем естествено беше именно романите на истинския Кавабата „Хиляди жерави“ и „Снежна страна“ да бъдат представителни за японската литература. Трите седмици, посветени на лириката, обхващаха поезията от Фрост и Рилке до Омар Хаям. И въпреки това основният политически фокус попадеше върху Бенита Гарсия не само защото хуманоидите Гарсия присъстваха навсякъде в Ню Йорк, но и защото и животът, и поезията на Бенита очароваха младите хора.

В годината, когато от Епонин се изискваше да носи на ръката си червена лента, уроците ѝ посещаваха само единадесет ученика от горните класове. Резултатът от кръвните ѝ проби бе поставил училищната администрация пред сложна, дилема. Директорът на гимназията храбро се противопостави на група агресивни родители (предимно от Хаконе), които настояваха Епонин да бъде „уволнена“ от гимназията; въпреки това той и персоналът донякъде се бяха поддали на историята, обхванала колонията, и направиха предмета на Епонин факултативен. В резултат броят на учениците беше много по-малък, отколкото през изминалите две години.

Ели Уейкфийлд беше любимата ученичка на Епонин. Независимо от големите празноти в познанията на девойката, които се дължаха на годините, прекарани в сън, нейната природна, интелигентност и жажда за знания радваха окото. Епонин често ѝ възлагаше специални задачи. За учебния час, в който щяха да започнат изучаването на Бенита Гарсия (по — случайност той бе предвиден за същата сутрин, когато Ричард Уейкфийлд обсъди с дъщеря си своето безпокойство относно контрола на климата в колонията). Ели беше помолена да наизусти едно от стихотворенията от първата стихосбирка на Бенита Гарсия „Мечти на едно мексиканско момиче“, написано още когато мексиканката била в пубертета. Преди декламацията на Ели Епонин реши да възбуди въображението на младежите, като накратко им разкаже живота на Бенита.

— ИСТИНСКАТА Бенита Гарсия е била една от най-удивителните жени, живели някога — започна Епонин и посочи с глава към безизразния биот Гарсия, който ѝ помагаше в ежедневното преподаване на материала. Тя е била поет, космонавт, политически

лидер, мистик, а животът ѝ представлява както отражение на историческата епоха, в която живее, така и вдъхновение за всички.

Баща ѝ е бил едър земевладелец от мексиканския щат Юкатан, далече от артистичното и политическото сърце на нацията. Бенита е била единствено дете на майка индианка от племето май и доста по-възрастен баща. По-голямата част от детството си е прекарала в обширната плантация, която граничи с фантастичните руини на Мачо Пикчу в Уксмал. Когато била малко момиче, Бенита често си играела сред пирамидите и древните постройки на хилядолетния обреден център.

Още при постъпването си в училище, тя се проявила като талантива ученичка, но това, което действително я откроявало сред нейните съученици, били присъщия ѝ плам и въображение. Бенита написала първото си стихотворение на девет години. На петнадесет, когато се намирала в елитния пансион в столицата на Юкатан — Мерида, вече две от стихотворенията ѝ били отпечатани в престижния *Diario de Mexico*.

— След като завършила средното си образование, Бенита изненадала и родители, и учители, като им съобщила, че възнамерява да стане космонавт. През 2129 тя била първата мексиканка, приета в Космическата Академия в Колорадо. Когато след четири години се дипломирала, вече било започнало отдръпването от Космоса. След кризата в 2134 светът изпаднал в депресия, позната като Големия хаос, и на практика всички космически проучвания били прекратени. В 2137 Бенита била уволнена от МКА и смятала, че кариерата ѝ на космонавт е приключила.

През 2,144 един от последните междупланетни транспортни лайнери — „Джеймс Мартин“, криво-ляво долетял от Марс до Земята. На борда му се намирали предимно, жени и деца от марсианските колонии. Космическият кораб едва успял да се добере до земна орбита. По всичко личало, че пасажерите ще загинат. Бенита Гарсия и трима нейни приятели от космонавтския корпус с хитрост измъкнали един спасителен кораб и успели да приберат двадесет и четирима от пътниците в една от най-зрелищните спасителни мисии на всички времена...

Въображението на Ели я отнесе от разказа на Епонин и тя си представи колко забавно трябва да е било по време на спасителната

мисия на Бенита. Бенита управлявала космическия кораб ръчно, без пряка връзка, която да ръководи операцията от Земята, и рискувала живота си, за да спаси други хора. Възможно ли е да съществува по-голяма себеотдайност по отношение на представителите на твоя вид?

Докато си мислеше за самопожертвователността на Бенита Гарсия, пред очите на Ели изплува образът на майка ѝ. Последва серия от картини, свързани с Никол. Най-напред Ели видя майка си облечена в съдийската роба да говори пред Сената. После Никол, която масажира врата на баща ѝ в кабинета му късно през нощта; Никол, която търпеливо обучава Бенджи ден след ден, която кара колело заедно с Патрик към тенис игрището в парка или казва на Линк какво да приготви за вечеря. В последната картина Никол седеше край леглото на Ели и ѝ отговаряше на въпроси за живота и любовта. *Моята майка е моята героиня* — неочаквано осъзна тя. — *И тя е себеотрицателна като Бенита Гарсия.*

— ... Представете си, ако можете, едно младо мексиканско момиче на шестнадесет години, което си е дошло у дома от пансиона и бавно се изкачва нагоре по стръмните стъпала на пирамидата на Заклинателя в Уксмал. Утринта е топла, защото е пролет. Под нея игуаните играят между скалите и руините...

Епонин кимна към Ели. Беше дошло време за стихотворението. Тя се изправи и започна да рецитира: Ти всичко си видял, древни змейо: и радостите, и сълзите ни, и сърцата ни, изпълнени с мечти, но и с ужасяващи желания. Нима и майката на моята майка индианка не е седяла на тези стъпала? Преди хиляди години тук тя е разказвала за силни страсти, които не е пожелала и не е могла да сподели с никой друг.

Нощем се вирам в звездите. Осмелявам се да видя себе си сред тях. Сърцето ми кръжи над пирамидите, витае над всемирните възможности.

О, да, Бенита, шепнат игуаните.

„Да“ е отговорът ни за теб.

„Да“ е и за майката на майка ти.

*Мечтите и копнежите ѝ отпреди толкова години
ще бъдат сбъднати чрез теб.*

Когато Ели свърши, бузите ѝ блестяха от стеклите се сълзи. Учителката и нейните съученици вероятно си мислеха, че е дълбоко развълнувана от стихотворението и от експозето за Бенита Гарсия. Нямаше как да разберат, че Ели току-що бе преживяла емоционално прозрение, че току-що тя бе открила колко дълбоко обича и уважава майка си.

Беше последната седмица от репетициите на училищната пиеса. Епонин бе избрала една стара творба „В очакване на Годо“, написана от нобелиста от двадесети век Самуел Бекет. Темата ѝ бе много подходяща за живота в Ню Йорк. Двамата главни герои (Ели Уейкфийлд и Педро Мартинес — красиво осемнадесетгодишно момче, едно от „опасните“ хлапета, прибавени към състава на колонистите в последните месеци преди излитането) бяха облечени от главата до петите в дрипи.

Епонин не би съумяла да постави пиесата без хуманоидите Кавабата. Биотите проектираха и създадоха декорите, костюмите, насочваха светлините и дори провеждаха репетициите, когато тя не можеше да присъства. Училището разполагаше общо с четири Кавабата и през шестте седмици, които предхождаха представлението, трима от тях бяха на подчинение на Епонин.

— Чудесно — извика Епонин и се приближи към учениците си на сцената. — Да кажем, че сме приключили за днес.

— Госпожице Уейкфийлд — обади се Кавабата номер 052, — на три места репликите ви не бяха точни. Там, където речта ви започва...

— Утре ще ѝ кажеш — прекъсна го Епонин и го отпрати с внимателен жест на ръката. — Тогава то ще ѝ говори повече — тя се извърна с лице към малкия състав. — Има ли въпроси?

— Знам, че сме разговаряли за това и преди, госпожице Епонин — обади се колебливо Педро Мартинес, — но много ще ми помогнете, ако го обсъдим отново. Вие ни казахте, че Годо не е личност, че той или то всъщност е една идея, или измислица... че ние всички очакваме нещо... Съжалявам, но ми е трудно да проумея точно какво...

— Цялата пиеса на практика е едно обсъждане колко абсурден е животът — отвърна Епонин след няколко секунди. — Ние се смеем, защото виждаме себе си в тези скитници на сцената; смеем се, защото,

когато те заговорят, ние чуваме своите думи. Това, което Бекет е доловил, е копнежът в човешкия дух. Който и да е той, Годо ще оправи всичко. Някак си той ще промени живота ни и ще ни направи щастливи.

— Възможно ли е Годо да е Господ? — запита Педро.

— Напълно. Или дори свръхразвитите извънземни, които са построили космическия кораб РАМА и контролират Орбиталния възел, където са били Ели и нейното семейство. Всяка сила или власт, или същество, което е панацея за страданията на света, може да бъде Годо. Ето защо пиесата е общоприета.

— Педро! — откъм задната част на малката аудитория прозвуча заповеднически вик — Свърши ли вече?

— Само минутка, Марико — отвърна младежът. — Обсъждаме нещо МНОГО ИНТЕРЕСНО. Защо не дойдеш?

Девойката японка остана на входа.

— Не — отвърна грубо тя. — Не желая.

Епонин освободи състава и Педро скочи от сцената. Докато младежът бързаше към вратата. Ели се приближи към своята преподавателка.

— Защо ѝ разрешава да се държи така? — зачуди се гласно.

— Не ме питай — отвърна Епонин, свивайки рамене. — Когато става въпрос за отношения между хората, аз не съм експерт.

ТАЗИ КАБАЯШИ Е ГОЛЯМА ПРОКЛЕТИЯ — помисли Епонин, когато си припомни как Марико се бе отнесла към Ели и нея самата една вечер след репетиция, сякаш бяха някакви гадни буболечки. — ПОНЯКОГА МЪЖЕТЕ СА ТОЛКОВА ГЛУПАВИ.

— Епонин, имаш ли нещо против родителите ми да присъстват на последната репетиция с костюмите? — запита Ели. — Бекет е един от любимите драматурзи на баща ми и...

— Ще бъде чудесно — отвърна Епонин. — Твоите родители винаги са добре дошли. Освен това искам да им благодаря...

— ГОСПОЖИЦЕ ЕПОНИН — викна младежки глас от другия край на помещението. Беше Дерек Брюър, един от учениците на Епонин, който по детски си падаше по нея. Дерек на бегом изкачи стъпалата до тях и отново изкрещя. — Чухте ли новините?

Епонин поклати глава. Възбудата на Дерек беше очевидна.

— Съдия Мишкин обяви червените ленти за антиконституционни!

Няколко секунди бяха необходими на Епонин, за да асимилира новината. Дотогава Дерек вече бе стигнал до нея, възхитен, че е първият, който ѝ я съобщава.

— Ти... Сигурен ли си?

— Току-що го чухме по радиото в офиса.

Епонин се протегна към омразната лента на ръкава. Погледна към Дерек и Ели и с рязко движение я смъкна от ръката си и я метна във въздуха. Докато наблюдаваше как пада надолу, образувайки дъга, очите ѝ се изпълниха със сълзи.

— Благодаря ти, Дерек.

Само след миг Епонин се намери в два чифта млади ръце, които я прегръщаха.

— Поздравления — изрече тихо Ели.

[1] „Клетниците“ (фр.) — Б.пр. ↑

4.

Заведението за хамбургери в Сентръл Сити се въртеше изцяло от биоти. Два Линкълн управляваха оживената закусвалня, четири Гарсия изпълняваха домашните поръчки на клиентите. Храната се приготвяше от двойка Айнщайновци, а цялата зона за хранене се поддържаше безукорно чиста от една-единствена Тиасо. Заведението носеше огромни печалби на своя собственик, защото единствените разходи по него бяха тези за първоначалното преустройство на сградата и за хранителните продукти.

Всеки четвъртък, когато работеше в болницата като доброволка, Ели вечеряше тук. В деня, който влезе в историята като ден на Прокламацията на Мишкин, Ели не бе сама в бистрото. При нея беше седнала вече свободната от дамгосващата лента Епонин.

— Чудя се как не сме се засекли в болницата — запита тя и лапна един пържен картоф. — Всъщност какво правиш там?

— Най-вече разговарям с болните деца — отвърна Ели. — Има четири или пет, които са със сериозни заболявания, а едно малко момченце дори е носител на РВ-41. Те са много благодарни, когато ги посещават хора. Хуманоидите Тиасо са изключително експедитивни, когато става въпрос за управлението на болницата и извършването на различните манипулации, но не са толкова състрадателни.

— Ако въпросът ми не те засяга — запита Епонин, след като сдъвка й глътна парче от хамбургера — защо го правиш? Ти си млада, красива, здрава. Сигурно има хиляди други неща, които би предпочела да вършиш.

— Не съвсем — отвърна Ели. — Както знаеш, майка ми има подчертано развито чувство по отношение интересите на общността, а след като съм разговаряла с хлапетата, не се чувствам безполезна — за момент се поколеба. — Освен това, когато съм сред хората, се чувствам някак неловко. Физически аз съм на деветнадесет или двадесет години, на практика — старица в гимназията, обаче нямам никакъв социален опит — Ели се изчерви. — Една от моите приятелки в училище ми каза, че момчетата са убедени, че съм извънземна.

Епонин се усмихна на своята любимка. *Да си извънземен е дори по-добре, отколкото да си носител на РВ-41. — Но младежите ще направят голям пропуск, ако те подпомогнат.*

Двете жени приключиха с вечерята и напуснаха ресторанта. Отидоха на площада в Сентръл Сити. В средата му се издигаше паметник във формата на цилиндър, който бе посветен на церемонията, свързана с празника за първия ДЕН на Заселването. Паметникът беше висок всичко на всичко два и половина метра. На нивото на очите в цилиндъра беше провесена прозрачна сфера с диаметър петдесет сантиметра. Малката светлинка в центъра ѝ представляваше Слънцето, а плоскостта, успоредна на настилката, беше елиптичната равнина, в която се разполагаха Земята и другите планети на. Слънчевата система: светлинките, разпръснати из сферата, показваха местата на всички звезди в радиус двадесет светлинни години от Слънцето.

Един светлинен лъч свързваше Слънцето и Сириус, посочвайки пътя, изминат от семейство Уейкфийлд по време на тяхната одисея към Орбиталния възел и обратно. Друг тъничък лъч започваше от Слънчевата система и отразяваше траекторията, следвана от РАМА III, откакто бе поела край Марс със заселниците — човеци. Чуждоземният космически кораб, който беше представен като мигаща червена светлина, понастоящем се намираше на една трета от разстоянието между Земята и звездата Тау Цети.

— Разбрах, че идеята за този паметник принадлежи на баща ти — изрече Епонин, когато двете жени застанаха край звездната сфера.

— Да — отвърна Ели, — когато става въпрос за електроника и наука, татко има страхотно въображение.

Епонин се взираше в мигащата червена светлина. — Изобщо ли не го вълнува това, че не пътуваме към Сириус и Орбиталния възел, а в съвсем друга посока?

Ели сви рамене.

— Не мисля... Не го обсъждаме много-много... Веднъж ми каза, че така или иначе никой от нас не е в състояние да проумее какво вършат извънземните.

Епонин огледа площада.

— Виж всички тези хора, забързани нанякъде. Повечето от тях никога не се спират да видят къде сме... А аз проверявам нашето

местоположение поне веднъж седмично. — Внезапно стана много сериозна. — Откакто ми поставиха диагнозата, че съм РВ-41 положителна, изпитвам непреодолима нужда да знам точно къде се намирам във Вселената... Питам се дали това не е част от страха, че умирам.

След дълго мълчание Епонин обгърна раменете на Ели.

— Питала ли си някога Орела за смъртта?

— Не — отвърна тихо Ели. — Но когато напуснахме Орбиталния възел, аз бях само на четири години. Сигурно не съм имала представа за смъртта.

— Когато бях дете и аз разсъждавах по детски... — рече на себе си Епонин. Тя се разсмя. — Тогава ЗА КАКВО си говорила с Орела?

— Не си спомням съвсем точно. Патрик ми е разказвал, че Орелът особено много обичал да ни гледа как си играем с играчките.

— Наистина ли? Това е учудващо. От описанията на майка ти останах с впечатление, че Орелът е твърде сериозен, за да се интересува от игра.

— Все още го виждам ясно в спомените си, макар че съм била толкова малка. Но не си спомням гласа му.

— Сънувала ли си го някога? — запита няколко секунди по-късно Епонин.

— О, да, много пъти. Веднъж седеше на върха на огромно дърво и ме гледаше през облаците.

Епонин се разсмя отново. После припряно погледна часовника си.

— Имам час при лекаря и ще закъснея. Ти кога трябва да си в болницата?

— В седем.

— Тогава е по-добре да тръгваме.

Когато Епонин се появи в приемната на доктор Търнър за редовния преглед, който ѝ правеха на всеки две седмици, дежурната Тиасо я заведе в лабораторията, взе ѝ кръв и урина и после я покани да седне. Хуманоидът осведоми Епонин, че докторът „ще дойде ей сегичка“.

В чакалнята се намираше и един катранено черен мъж с пронизателен поглед и приятелска усмивка.

— Здравей — поздрави той, когато очите им се срещнаха. — Казвам се Амаду Диаба и съм аптекар.

Епонин също се представи, като през това време си мислеше къде ли е срещала този човек.

— Знаменит ден, а? — отбеляза мъжът след кратко мълчание. — Какво облекчение да захвърлим омразните ленти.

Сега Епонин си спомни Амаду. Беше го виждала един или два пъти на груповите срещи на болните и носителите на РВ-41. Някой й беше казал, че Амаду е прихванал вируса вследствие на кръвопреливане през първите дни от основаването на колонията. *Колко ли сме общо?* — питаше се тя. — *Деветдесет и трима. Или май деветдесет и четири? Петима от тях са хванали болестта от кръвопреливане.*

— Изглежда големите събития винаги вървят ръка за ръка — тъкмо казваше Амаду. — Прокламацията на Мишкин бе оповестена само часове, преди да се появят многокраките.

Епонин го изглежда въпросително.

— За какво говориш?

— Още не си чула за многокраките? — възкликна Амаду с лека усмивка. — Къде си била?

Амаду изчака няколко секунди, преди да се впусне в обяснения.

— През последните няколко дни изследователският екип, който работи при другия модул, разширяваше прохода. Днес те неочаквано са се изправили лице в лице с шест странни същества, които изпъззели от направената в стената дупка. Очевидно тези многокраки, както ги нарече телевизионният репортер, живеят в другия модул. Наподобяват космати топки за голф, прикачени към гигантски начленени крака... Движели се много, много бързо... Около час лазили по хората, по биотите, по оборудването. Сетне изчезнали обратно в отвора.

Епонин тъкмо се готвеше да зададе някакъв въпрос за многокраките, когато доктор Търнър излезе от своя кабинет.

— Господин Диаба, госпожице Епонин, разполагам с подробни сведения за всекиго от вас. Кой ще влезе първи?

Докторът все още притежаваше най-страхотните сини очи в колонията.

— Господин Диаба беше тук преди мен — отвърна Епонин, — така че...

— Винаги предимство на дамите — прекъсна я Амаду. — Дори и в Ню Идън.

Епонин пристъпи в кабинета на доктор Търнър.

— Засега всичко е наред — обърна се към нея докторът, когато останаха насаме. — Вирусът е у теб, но няма никакви признаци за поражение на сърдечните мускули. Не зная причината, но при някои заболяването определено прогресира по-бързо, отколкото при други.

Как е възможно, прекрасни мой лекарю, толкова внимателно да следиш всички показатели за здравословното ми състояние и нито веднъж да не забележиш погледите, които ти хвърлям?

— Ще продължим с терапията за подпомагане на имунната система. Тя няма сериозни странични ефекти и може би все пак донякъде ти помага, щом досега не сме забелязали доказателства за разрушителна активност на вируса... А иначе добре ли си?

Двамата излязоха заедно от стаята. Доктор Търнър отново припомни на Епонин симптомите, които щяха да покажат, ако вирусът е преминал в нов етап на развитие. Докато разговаряха, вратата се отвори и в чакалнята влезе Ели Уейкфийлд-. В първия момент доктор Търнър не забеляза нейното присъствие, но миг по-късно той очевидно се сепна.

— Мога ли да ти помогна, млада госпожице? — запита той.

— Дойдох да питам нещо Епонин — отвърна безразлично Ели. — Ако ви преча, мога да почакам отвън.

Доктор Търнър поклати отрицателно глава, а последните му бележки към Епонин прозвучаха някак разхвърляно. В първия момент тя дори не разбра какво се е случило. Но когато си тръгваше заедно с Ели, видя как докторът се загледа в нейната ученичка. *Три години копнях да видя този израз в очите му. Вече си мислех, че не е способен на това. А Ели, Господ да я благослови, изобщо не го забеляза.*

Отмина още един дълъг ден. Когато вървеше по пътя от гарата до апартамента си в Хаконе, Епонин се чувстваше безкрайно изтощена. Емоционалното облекчение, което бе изпитала след свалянето на лентата, вече бе отминало. Сега беше леко потисната и същевременно се опитваше да се пребори с ревността си към Ели Уейкфийлд.

Спря се пред апартамента. Широка червена лепенка на вратата предупреждаваше всички, че тук живее носител на РВ-41. Отново изпълнена с благодарност към съдия Мишкин, Епонин я отлепи.

Отдолу на вратата остана по-светла ивица. УТРЕ ЩЕ Я БОЯДИСАМ — помисли си тя.

Веднага щом влезе, Епонин се отпусна на един фотьойл и се пресегна за цигара. Докато я палеше, предчувстваше удоволствието. *Никога не пуша в училище пред учениците — опита се тя да се оправдае пред себе си. — Не им давам лош пример. Пуша само тук. У дома. Когато съм сама.*

Епонин почти никога не излизаше вечер. Жителите на Хаконе ѝ бяха показали ясно, че не е желана в тяхната общност. Две отделни делегации я бяха помолили да напусне селището, а на няколко пъти на вратата си намираще гадни бележки. Но Епонин се заинати и отказа да се премести. Кимбърли почти никога не си стоеше вкъщи, така че Епонин разполагаше с много повече жилищно пространство, отколкото би могла да си позволи при нормални обстоятелства. А и беше наясно, че носител на РВ-41 няма да бъде посрещнат добре никъде в колонията.

Епонин бе заспала на фотьойла и сънуваше поле, обрасло с жълти цветя. Не чу тропането по вратата, докато то не стана твърде силно. Разсъни се и хвърли поглед към часовника — беше единадесет. Когато отключи, в апартамента нахлу Кимбърли Хендерсън.

— О, Еп, толкова се радвам, че си тук. Имам страшна нужда да поговоря с някого. Някой, на когото мога да се доверя.

Кимбърли с рязък жест запали цигара и тутакси се впусна в несвързан монолог.

— Да, да, зная — измърмори, когато забеляза неодобрението в погледа на Епонин. — Права си. Друсана съм... Но се нуждаех от това... Доброто старо кокомо... Измамното усещане, че струваш нещо, е по-добро, отколкото да се чувстваш лайно.

Тя дръпна неистово от цигарата и издуха дима на кратки, накъсани интервали.

— Задникът му със задник този път наистина го направи, Еп... Изхвърли ме зад борда... Надървеното копеле — мисли си, че всичко му е позволено... Търпях любовните му истории, дори от време на време разрешавах някои от по-младите момичета да се присъединяват към нас, тройките освежават секса... но винаги съм била ISHIBAN NUMERO UNO^[1], или поне си мислех, че съм...

Кимбърли завъртя фасата в пепелника и закърши ръце. Малко ѝ оставаше да избухне в сълзи.

— Тази вечер ми каза, че се местя... „МОЛЯ — питам го аз, — какво искаш да кажеш?“... „Изнасяш се“ — казва той... няма усмивка, няма обяснение... „Събери си багажа — казва — отзад в Ксанаду има един апартамент за теб.“ — „Ами там живеят курвите“ — казвам аз... Той се усмихва леко и не казва нищо... „Значи съм уволнена“ — казвам аз... Избухвам... „Не можеш да направиш това“ — казвам... Опитвам се да го ударя, но той хваща ръката ми и ме шамаросва яко през лицето... „Ще правиш каквото ти наредя“ — казва... „НЯМА, копелдак гаден.“... Грабвам една ваза и я хвърлям. Тя се разбива в масата и парчетата се пръскат. След секунди двама мъже са извили ръцете ми зад гърба... „Отведете я“ — казва крал Джап.

Заведоха ме в новия апартамент. Той е много хубав. В дрешника има голяма кутия навито кокомо... Изпуших доста ѝ полетях... Хей, рекох си, не е чак толкова лошо. Поне няма да угаждам на странните сексуални желания на Тошио... Отидох в казиното и се забавлявах, бях на седмото небе, докато не ги зърнах... съвсем открито, пред очите на всички... Полудях — крещях, пицях, проклинах, дори я нападнах... някой ме удари по главата... бях на пода на казиното, Тошио се надвесил над мен... „Ако още веднъж направиш това — изсъска той, — ще те заровят до Марчело Дани.“

Кимбърли закри лицето си с ръце и започна да хлипа.

— О, Еп — изрече секунди по-късно, — чувствам се толкова безпомощна. Към кого да се обърна? Какво мога да направя?

Преди Епонин да успее да каже каквото и да било, Кимбърли говореше отново.

— Зная, зная, мога да се върна отново на работа в болницата. Все още имат нужда от сестри, истински. Между другото, къде е Линкълн?

Епонин се усмихна и посочи дрешника.

— Браво — разсмя се Кимбърли. — Дръж работа на тъмно. Изкарай го да почисти банята, да измие съдовете, да сготви. После, тряс, обратно в дрешника... — изхихика. — Оная им работа не става за нищо, знаеш ли? — Искам да кажа, те имат нещо там долу или нещо подобно на него; нали в края на краищата са анатомично свършени? Но не го вдигат. Една нощ, когато бях сама и се бях надрусала, накарах един да ми се качи, но той не знаеше какво да прави, когато му викнах

„бутай“... Беше почти толкова кофти, колкото с някои мъже, които познавам.

Кимбърли скочи и взе да кръстосва стаята.

— Не съм съвсем сигурна защо дойдох — изрече и запали нова цигара. — Мислех, че може би ти и аз, искам да кажа, нали бяхме известно време приятелки... Гласът ѝ прекъсна. — Започна да ми минава, започвам да се чувствам потисната. Отвратително е, ужасно. Не мога да го понеса. Не зная какво очаквах, ноти си имаш свой живот... По-добре да вървя.

Кимбърли пресече стаята и механично прегърна Епонин.

— Пази се, чу ли. Не се тревожи за мен. Ще се оправя.

Едва когато вратата се затвори зад Кимбърли, Епонин осъзна, че не е продумала нито дума, докато бившата ѝ приятелка е била тук. Тя беше сигурна, че повече няма да види Кимбърли.

[1] Номер едно (итал.) — Б.пр. ↑

5.

Заседанието на Сената беше открито и на него можеше да присъства всеки жител на колонията. Галерията разполагаше с триста места, но те до едно бяха заети. Други сто души стояха прави край стените или по пътеките. В партера двадесет и четиримата членове на законодателния орган на Ню Идън бяха призовани към внимание от председателстващия — губернатор Кенджи Уатанабе.

— Днес продължаваме дебатите по бюджета — произнесе Кенджи, след като няколко пъти удари с чукчето, за да успокои залата — с изложението на директора на болницата на Ню Идън доктор Робърт Търнър. Той ще обобщи отчета по миналогодишния бюджет и ще представи искането си за следващата година.

Доктор Търнър се приближи до трибуната и направи знак на двата Тиасо, които седяха до него. Хуманоидите бързо инсталираха един прожекционен апарат и окачиха кубовиден екран, който щеше да онагледява речта на доктор Търнър.

— През изтеклата година направихме голяма крачка напред — започна доктор Търнър — както при изграждането на стабилна медицинска база за цялата колония, така и по изследването върху ретровируса РВ-41, който продължава да поражда населението. През тези дванадесет месеца ние не само успяхме да проучим напълно жизнения цикъл на този сложен организъм, но освен това разработихме сигурен тест, с който да откриваме вирусоносителите.

Преди седем месеца всички жители на Ню Идън бяха тествани в рамките на период от три седмици. Тогава се установи, че заразените с ретровируса са деветдесет и шест души. След този период е открит само един нов вирусоносител. Междувременно имаше четири смъртни случая, причинени от РВ-41, така че в настоящия момент заразеното население възлиза на деветдесет и четирима души.

РВ-41 е смъртоносен ретровирус, който поражда сърдечния мускул, причинявайки необратима атрофия. Накрая вирусоносителят умира. Не е открито лечение. Изпробваме различни техники, с които да забавим развитието на болестта и напоследък имаме единични

успехи, от които обаче все още не можем да извадим никакви заключения. Днес, когато правим равностойна на постигнатото, с неохота трябва да признаем, че всички индивиди, засегнати от ретровируса, в края на краищата, ще се поддадат на неговата вирулентност.

Диаграмата, която поставям в прожекционния куб, показва различните етапи на заболяването. Ретровирусът се предава от индивид на индивид чрез обмяна на телесни течности, включващи всякаква комбинация от семенна течност и кръв. Нямаме доказателства, че съществува друг път за предаване.

— Повтарям това... — доктор Търнър вече почти викаше, за да може да надвие глъчката в галерията — ДОКАЗАЛИ сме пренасяне само чрез кръв или семенна течност. Не можем да твърдим категорично, че други телесни течности, като пот, слюнка, слъзи, лигавичен секрет и урина не участват в пренасянето, но засега получените от нас данни подкрепят тезата, че РВ-41 не може да се пренася чрез други течности.

Шумът обхваща цялата галерия. Губернатор Уатанабе на няколко пъти призова с чукчето към тишина. Робърт Търнър прочисти гърлото си и продължи:

— Специално този ретровирус е много умен, ако мога да използвам подобно определение; той особено добре се приспособява към човека-приемник. Както виждате на диаграмата в куба, през първите две фази от развитието си, той е сравнително доброкачествен. В най-общи линии през това време той просто обитава кръвните и семенните клетки, без да им причинява никакво зло. Може би по това време вирусът вече е започнал атаката си срещу имунната система. Не можем да го твърдим със сигурност, защото всички данни, получени през този период показват, че имунната система е здрава.

Не сме наясно какво предизвиква началото на нейното отслабване. Някой необяснен засега процес в сложния организъм (и точно тук са необходими по-задълбочени проучвания) внезапно подава сигнал на РВ-41, че имунната система е уязвима. Започва мощната атака. Гъстота на вируса в кръвта и семенната течност нараства неколкостранно. Точно тогава болестта е най-заразна, а също и в периода, когато имунната система вече е сразена.

Доктор Търнър направи пауза. Преди да продължи, прехвърли листовите, от които четеше.

— *Опасното е*, че имунната система никога не се възстановява след тази атака. По някакъв начин РВ-41 разбира кога може да победи и никога не се размножава преди да бъде достигнато това състояние на уязвимост. След поражението на имунната система започва атрофията на сърдечния мускул и следва предсказуема по време смърт.

В по-късните стадии на заболяването вирус РВ-41 изчезва напълно от кръвта и семенната течност. Можете да си представите, че това предизвиква хаос в диагностичния процес. Къде отива? Дали се „скрива“ по някакъв начин, дали се превръща в нещо, което все още не сме идентифицирали? Дали контролира постепенното разрушаване на сърдечния мускул, или атрофията е просто страничен ефект на по-ранното засягане на имунната система? На всички тези въпроси до днес нямаме отговор.

Докторът направи кратка пауза за глътка вода.

— Част от миналогодишната ни програма включваше изучаването на генезиса на това заболяване. Разнесоха се слухове, че РВ-41 е присъщ само за Ню Идън и може би е част от някакъв пъклен чуждопланетен експеримент. Това са пълни безсмислици. Категоричен съм, че ние пренесохме вируса от Земята. В интервал от три месеца двама от пътниците на „Санта Мария“ умряха от РВ-41. Първият беше по време на пътешествието от Земята до Марс. Можем да бъдем сигурни, макар това да не е никаква утеха, че нашите колеги на Земята се борят със същия бич.

Що се отнася до произхода на РВ-41, аз мога само да гадая. Ако медицинската база данни, която донесохме от Земята, беше неколккратно по-голяма, тогава може би щях да успея да определя произхода му, без да става нужда да се лутам в догадки... И въпреки това ще изтъкна, че геномът на този РВ-41 ретровирус е удивително сходен с изкуствено създадения патогенен причинител, произведен от хората чрез генно инженерство като част от експеримент, осъществен в ранните години на двадесет и втори век и свързан с изпитването на покритие на ваксина.

Нека обясня по-подробно. След успешното изработване на ваксина срещу вируса на СПИН, който е бил страшен бич за последните две десетилетия на двадесети век, медицинските

технологии се възползвали от биоинженерството, за да увеличат броя на достъпните ваксини. Тоест биолозите и лекарите нарочно СЪЗДАВАЛИ нови, още по-смъртоносни ретровируси и бактерии, за да докажат, че даден клас ваксини имат широк спектър на приложение. Всичко това се вършело, разбира се, под строг контрол и без всякакви рискове за населението.

Когато настъпил Големият хаос, парите за научни изследвания рязко намалели и много от медицинските лаборатории били изоставени. Предполагало се, че опасните патогени, складирани на отдалечени и изолирани места, са унищожени. Освен ако... точно тук мога да си позволя да се впусна в догадки.

Вирусът, който засегна нас, жителите на Ню Идън, удивително наподобява ретровируса АКюТ 19, създаден през 2107 в Лафонтската медицинска лаборатория в Сенегал. Признавам, че не е изключено и естествено съществуващ в природата причинител да има геном, подобен на АКюТ 19, и моите предположения да са погрешни. Но аз мисля, че не всички АКюТ 19 в тази изоставена лаборатория са били унищожени. Убеден съм, че специално този ретровирус по някакъв начин е оцелял и в последващото столетие частично се е изменил; може би е използвал като приемник човекоподобни маймуни и накрая е намерил достъп до човешките същества. В този случай НИЕ сме създателите на заболяването, което ни убива.

В галерията настана бъркотия. Губернатор Уатанабе отново заудря с чукчето, призовавайки слушателите към тишина, а вътрешно желаше доктор Търнър да беше запазил своите предположения само за себе си. На този фон директорът на болницата започна да излага проектите, които през другата година щяха да изискват финансиране. Накрая доктор Търнър пожела да му се отпусне бюджет два пъти по-голям от миналогодишния. Откъм редиците на Сената се разнесе ропот.

Неколцината докладчици след доктор Търнър имаха за цел само да блеснат с красноречие. Всички знаеха, че единственото друго изказване за деня, което беше от значение, е това на Ян Макмилън, кандидат на опозицията за губернаторския пост. Изборите щяха да се проведат след три месеца. Подразбираше се, че настоящият губернатор Кенджи Уатанабе и кандидатът на неговата политическа партия Дмитри Уланов подкрепят значителното повишение на бюджета за

здравеопазването, независимо от факта, че това щеше да наложи покачване на данъците. А за Макмилън се пишеше, че е против всякакво увеличаване на фондовете на доктор Търнър.

В първите общи избори Ян Макмилън беше победен от Кенджи Уатанабе с голяма преднина. През изминалия период Макмилън се бе преместил от Бовоа в Хаконе, беше избран в Сената от района Вегас и беше заел доходна служба в разрастващата се империя на Тошио Накамура. Това беше идеалният брак. Накамура имаше нужда от някой „приемлив“, който да ръководи колонията вместо него, а Макмилън — амбициозен мъж без ясно определена ценностна система и принципи — имаше желание да бъде губернатор.

— Много лесно е — започна да чете речта си Ян Макмилън — да изслушаме доклада на д-р Търнър, а после да развържем кесиите си и да отворим сърцата си, отпускайки средства за неговите проучвания. Точно това е дефектът при всички тези доклади. Всеки шеф на отдел може да изложи солидни аргументи в полза на своята цел. Но като изслушваме всяка точка от доклада поотделно, ние губим представа за общата картина. Изобщо не искам да внушавам, че програмата на д-р Търнър е нецелесъобразна. Само че си мисля, че този път имаме основание да обсъждаме приоритетите.

Откакто живееше в Хаконе, Макмилън значително бе подобрил стила на изказванията си. Очевидно го направляваха много внимателно. И все пак му липсваше природната дарба на оратор, така че от време на време заучените му жестове бяха почти комични. Неговият основен аргумент бе, че носителите на РВ-41 са едва пет процента от населението на Ню Идън и че цената на помощта за тях е твърде висока.

— Защо останалите граждани на колонията трябва да бъдат принуждавани да понасят лишения за сметка на толкова малка група? Освен това, — добави той, — има и други, много по-належащи задачи, които изискват допълнителни средства: задачи, които засягат всеки един член на колонията и вероятно могат да повлияят нашето съществуване.

Тук Ян Макмилън представи своя версия на случката с многокраките, които „се втурнали“ навън от съседния модул в РАМА и „изплашили“ изследователския екип на колонията. Разказа я така, сякаш тяхната „атака“ е била първото стълкновение от една планирана

междувидова война. Макмилън намекна и за възможността многокраките да бъдат последвани от още „по-страховити същества“, които ще ужасят колонистите и особено жените и децата.

— Парите за отбраната са пари, похарчени за всички нас, а не само за някои.

Кандидатът Макмилън внуши на слушателите, че изследванията на околната среда и климата също е „много по-важна за общото благо на колонията“, отколкото здравната програма, очертана от доктор Търнър. Той даде висока оценка на работата, извършена от метеорологичните инженери, и предсказа бъдеще, в което колонистите ще са напълно информирани за предстоящите промени във времето.

Аплодисменти от галерията многократно прекъсваха речта на Макмилън. Когато той най-накрая се спря на проблемите на заразените с РВ-41, очерта „един много по-целесъобразен във финансово отношение план“ за решаване на „ужасно трагичното им състояние“.

— За тях ние ще създадем ново селище — подхвана той, — извън Ню Идън, където те ще могат да дочакат в мир края на дните си. По мое мнение в бъдеще усилията по отношение на РВ-41 трябва да бъдат ограничени в изолирането и идентифицирането на всички механизми, по които тази напаст може да се предава от индивид на индивид. Докато това проучване приключи, в името на всеобщия интерес, включително и на нещастниците, които са носители на вируса, те трябва да бъдат карантинирани, така че да се прекъсне възможността за по-нататъшно случайно заразяване.

Никол и цялото ѝ семейство се намираха в галерията. Бяха извадили душата на Ричард да се присъедини към тях, нищо, че ненавиждаше политическите сборища. Речта на Макмилън отврати Ричард, а от своя страна Никол бе изплашена. Това, което говореше мъжът, притежаваше известна притегателна сила. „Чудя се кой ли му пише материалите“ — запита се тя в заключителната част на речта му. Укори се, че бе подценила Накамура.

Към края на помпозното слово на Макмилън Ели Уейкфийлд тихомълком напусна мястото си в галерията. Няколко минути по-късно родителите ѝ с учудване я забелязаха долу, сред членовете на Сената. Тя приближаваше подиума. Удивени бяха ѝ останалите присъстващи в галерията, които мислеха, че Ян Макмилън е последният докладчик за

деня. Всички вече се готвеха да си тръгват. Повечето седнаха обратно, когато Кенджи Уатанабе представи Ели.

— В часовете по граждански права в гимназията — започна тя и нервността ѝ личеше в гласа — изучавахме конституцията на колонията и процедурите на Сената. Малко известен факт е, че всеки гражданин на Ню Йдън може да се изкаже на тези открити дебати...

Преди да продължи. Ели си пое дълбоко дъх. В галерията както майка ѝ, така и нейната учителка Епонин се наведоха напред и здраво стиснаха парапета пред тях.

— Днес пожелах да се изкажа — гласът на Ели беше укрепнал, — защото вярвам, че по отношение на засегнатите от РВ-41 моята гледна точка е единствена. Първо, защото аз съм млада, и второ, защото допреди три години не бях имала привилегията да общувам с други човеци, освен с членовете на моето семейство. Поради тези две причини аз боготворя човешкия живот. Думите ми са подбрани много внимателно. Да боготвориш, означава да оценяваш много високо. А този човек, този невероятен лекар, който работи по цели дни, а понякога и по цели нощи, за да се грижи за нашето здраве, очевидно също боготвори човешкия живот.

В своето изказване, доктор Търнър не ви каза защо трябва да подкрепим финансово програмата му, а само КАКВО представлява болестта и КАК възнамерява да се бори с нея. Той предполагаше, че вие ще разберете ЗАЩО. След като изслушах господин Макмилън обаче — Ели погледна преждеговорившия, — вече изпитвам някои съмнения.

Ние трябва да продължим да изучаваме тази ужасна болест, докато я овладеем и поставим под контрол, защото човешкият живот е ценна придобивка. Всеки отделен индивид е уникално чудо, удивително съчетание на сложни химически вещества със специални способности, мечти и опит. Нищо не може да бъде по-важно за колонията от дейността, насочена към запазване на човешкия живот.

От днешното обсъждане разбрах, че програмата на доктор Търнър е доста скъпа. Ако за финансирането ѝ се налага повишаване на данъците, тогава вероятно всеки от нас ще трябва да се лиши от нещо, което си е пожелал. Но тази цена е твърде ниска, за да се заплати богатството на общуването с друго човешко същество.

Моето семейство и приятелите ми често ми повтарят, че съм безнадеждно наивна. Това може й да е истина. Но може би именно моята наивност ми дава възможност да видя нещата по-ясно от останалите хора. В настоящия случай мисля, че трябва да си зададем само един въпрос. Ако вие или някой член на вашето семейство станете РВ-41 положителни, ще подкрепите ли програмата на доктор Търнър? Благодаря ви много.

Докато Ели се отдалечаваше от трибуната, се възцари тайнствена тишина. После избухнаха бурни ръкопляскания. Сълзи течаха от очите на Никол и Епонин. Долу в партера доктор Робърт Търнър протегна двете си ръце към Ели.

6.

Когато Никол отвори очи, Ричард седеше до нея на леглото. Държеше чаша кафе.

— Нали каза да те събудим в седем.

Тя се изправи и пое кафето.

— Благодаря, скъпи. Но защо не остави Линк...?

— Реших да ти го донеса лично... Отново има новини от Централната равнина. Искях да ги обсъдим, макар че знам колко мразиш да ти се приказва, когато току-що си станала от сън.

Никол отпи бавно и продължително от кафето. Усмихна се на съпруга си.

— Какви са новините?

— Снощи е имало два нови инцидента с многокраките. За тази седмица стават почти дузина. Съобщава се, че нашите отбранителни сили са унищожили три многокраки, които „тормозели“ екипа инженери.

— Многокраките направили ли са опит да отвърнат на удара?

— Не. При първите изстрели те се спуснали към дупката в стената на другата обител... Повечето избягали, също както постъпиха вчера.

— Все още ли смяташ, че те са наблюдатели от разстояние подобно на октопаяците от РАМА I и II?

Ричард кимна.

— Можеш да си представиш какво си мислят вече другите за нас — стреляме по невъоръжени същества, без да са ни предизвикали... реагираме враждебно на нещо, което почти сигурно е опит за контакт...

— И на мен не ми харесва — изрече тихо Никол. — Но какво можем да направим? Сенатът съвсем ясно овласти изследователските екипи да се отбраняват.

Ричард се готвеше да отговори, когато забеляза на вратата Бенджи. Младият мъж беше широко усмихнат.

— Мога ли да вляза, мамо?

— Разбира се, скъпи — отвърна Никол. Тя широко разтвори ръце. — Ела и ме прегърни силно по случай рождения си ден.

— Честит рожден ден, Бенджи — обади се Ричард, когато момчето, което беше по-едро от повечето мъже, се покатери на леглото и прегърна майка си.

— Благодаря, чичо Ричард. Остава ли уговорката за пикник в Шеруудския лес днес? — запита бавно Бенджи.

— Да, вярно — отвърна майка му. — А довечера ще си направим голямо празненство.

— Ура!

Беше събота. И Патрик, и Ели щяха да спят до късно, защото нямаха часове. Докато гледаха новините по телевизията, Линк им сервира закуска. Имаше кратък репортаж от последните „сблъсъци с многокраките“ станали край втория модул, а също и коментари по случая на двамата кандидат-губернатори.

— Както повтарям вече седмици наред — отбеляза Ян Макмилън пред репортера, — трябва непременно да разширим отбранителните съоръжения. Най-сетне започнахме да изпращаме оръжие за нашите сили, но ще трябва и да разширим присъствието си в този район...

Сутрешните новини завършиха с интервю на Шефа на службата за времето. Жената обясни, че необичайно сухото и ветровито време в последните дни се дължи на „грешка в моделирането“, идващо от компютърните стимулатори.

— Вече цяла седмица безуспешно се опитваме да създадем дъжд. Сега, разбира се, поради края на седмицата сме програмирали слънчево време... Но обещаваме, че през следващата седмица ще вали.

— Няма и най-бегла представа какво вършат — изръмжа Ричард и изключи телевизора. — Подават свръх количество команди на системата и предизвикват хаос.

— Какво е х-оос, чичо Ричард? — запита Бенджи.

За момент Ричард се поколеба.

— Предполагам, че най-простото определение е липса на ред. Но в математиката думата има по-точно значение. Използва се, за да се опишат безброй отговори на малки смущения. — Ричард се разсмя. — Съжалявам, Бенджи. Понякога говоря по научному бомбастично.

Бенджи се усмихна.

— Харесва ми, когато ми говориш така, като че съм нормален — изрече той много внимателно. — И понякога наистина разбирам малко.

Докато Линк разчистваше масата след закуска, Никол седеше замислена. Когато Бенджи напусна стаята, за да си измие зъбите, тя се наклони към съпруга си.

— Свърза ли се с Кати? Телефонът ѝ не отговаряше нито вчера следобед, нито снощи.

Ричард поклати глава.

— Бенджи ще бъде съкрушен, ако тя не се появи на неговия рожден ден... Ще изпратя Патрик да я открие.

Ричард стана от стола и заобиколи масата. Пресегна се надолу и взе ръката на Никол.

— Ами ти, госпожо Уейкфийлд? Предвидила ли си малко време за почивка и отпускане в натоварената си програма? В края на краищата днес е събота, почивен ден.

— Сутринта ще ходя в болницата да помогна при обучението на двама нови парамедици. В десет излизаме с Ели и Бенджи. На връщане ще се отбия в съдилището. Дори не съм прочела представените резюмета на делата за понеделник. В два и половина имам кратка среща с Кенджи, лекцията ми по патология е в три... Трябва да си бъда у дома в четири и половина.

— Което ти предоставя точно необходимото време да организираш празненството на Бенджи. Наистина, скъпа, трябва да успокоиш топката. В края на краищата не си робот.

Никол целуна съпруга си.

— И кой ми го казва? Човекът, който работи по двадесет и по тридесет часа без прекъсване, когато е зает с някой интересен проект? — за миг тя замълча и стана сериозна. — Всичко това е много важно, скъпи... Имам чувството, че се намираме на гребена на събитията в колонията и че моето присъствие действително е от значение.

— Без съмнение, Никол. Ти категорично имаш влияние в обществото. Но никога нямаш време за себе си.

— Това е лукс — рече Никол, докато отваряше вратата на стаята на Патрик, — на който ще се наслаждавам на стари години.

Гората се раздели и те излязоха на широка морава. Катерички и зайчета припкаха наоколо. Срещу тях в средата на хълмче, обрасло с високи лилави цветя, кротко пасеше млад елен. Когато Никол, Ели и

Бенджи се приближиха, той извърна към тях глава, увенчана с млади рога, а после с един скок изчезна в храсталака.

Никол направи справка с картата.

— Някъде тук, точно край моравата, трябва да има маси за пикник.

Бенджи бе коленичил над туфичка жълти цветя, които бяха пълни с пчели.

— Ме-дец — изрече с усмивка. — Пчелите правят ме-дец в кошерите.

След няколко минути те откриха масите и разстлаха покривка върху една от тях. Линк бе опаковал сандвичи (Бенджи обичаше най-много тези с фъстъчено масло и пелте) плюс пресни портокали и грейпфрути от градините край Сан Мигел. Докато обядваха, още едно семейство се изниза през другия край на моравата. Бенджи им помахаше с ръка.

— Тези хо-ра не знаят, че имам рожден ден.

— Ние нали знаем... — Ели вдигна чашата с лимонада за тост. — Поздравления, братче.

Точно преди да привършат с храненето, над главите им премина малък облак и за секунда ярките цветове на моравата потъмняха.

— Този облак е необичайно черен — сподели с Ели Никол. Миг по-късно той беше изчезнал, а тревата и цветята отново се къпеха в слънчева светлина.

— Сега ли си искаш крема? — обърна се към Бенджи Никол. — Или малко по-после?

— Нека първо да поиграем — отвърна Бенджи. Той взе от торбата нещата за бейзбол и подаде една ръкавица на Ели. — Да вървим — рече и се затича към моравата.

Докато двете деца си подхвърляха бейзболната топка, Никол разчисти остатъците от обяда. Готвеше се да се присъедини към Ели и Бенджи, когато зазвъня аларменото устройство на часовника ѝ. Тя натисна бутона за приемане и циферблатът беше заместен от телевизионен екран. Никол усили звука, за да чуе какво щеше да ѝ каже Кенджи Уатанабе.

— Съжалявам, че те притеснявам, Никол, но възникна нещо спешно. Подадена е жалба. Обвинението е изнасилване и семейството иска моментален арест. Случаят е много деликатен, от твоята

компетентност е и мисля, че ще трябва да се заемеш с него веднага... Не искам да споменавам нищо повече от линията.

— Ще бъда там след половин час — отвърна Никол.

Първоначално Бенджи се оклюма, като разбра, че неговият пикник ще бъде приключен набързо. Ели обаче убеди майка си, че нищо лошо няма да стане ако поостанат с Бенджи в гората още някой и друг час. Когато си тръгна от моравата, Никол подаде на Ели картата на Шеруудския лес. В този момент друг, по-голям облак засенчи изкуственото слънце на Ню Идън.

В апартамента на Кати нямаше никакви признаци на живот. Задачата на Патрик временно се отлагаше. Къде ли трябваше да я търси? Нито един от университетските му приятели не живееше във Вегас, така че той наистина не знаеше откъде да започне.

Обади се на Макс Пъкет от един обществен телефон. Макс даде на Патрик имената, телефоните и адресите на трима души във Вегас, които бяха негови познати.

— Нито един от тях не би бил поканен на вечеря у вас, заедно с родителите ти, ако се сещаш какво имам предвид — изрече Макс през смях, — но всички те са добросърдечни и вероятно ще ти помогнат да намериш сестра си.

Единственото име познато на Патрик бе Саманта Портър, чийто апартамент се намираше на няколко преки от телефонната будка. Макар да беше вече ранен следобед, Саманта все още беше по халат, когато най-накрая отвори вратата.

— Когато погледнах на монитора, си помислих, че си ти — изрече с прелъстителна усмивка. — Защо не влезеш да си поговорим?

Патрик се изчерви.

— Не, ма'ам, аз не идвам за това... Просто не мога да открия сестра си Кати и си помислих, че може би вие ще ми помогнете.

Саманта, която вече бе тръгнала към спалнята, се върна назад и се вторачи в младия мъж.

— *Затова* ли си дошъл при мен? — тя поклати глава и се разсмя отново. — Какво разочарование! Аз пък си мислех, че идваш да се позабавляваме. Сетне можех да разкажа на всички дали си извънземен или не.

Патрик продължаваше да се мотае на входа. След няколко секунди размисъл Саманта сви рамене.

— Мисля, че Кати прекарва по-голямата част от времето си в двореца. Иди в казиното и потърси Шери. Тя ще знае как да откриеш сестра си.

— Да, да, господин Кобаяши, разбирам, Wakarimasu^[1] — повтаряше Никол на японеца, които се намираше в кабината ѝ. — Мога да си представя какво изпитвате. Бъдете сигурен, че ще бъде извършено необходимото.

Тя изпрати мъжа до чакалнята, където го очакваше съпругата му. Очите на госпожа Кобаяши бяха издути от плач. Тяхната шестнадесетгодишна дъщеря Марико се намираше в болницата на Ню Йорк, където бе подложена на цялостен медицински преглед. Беше ѝ нанесен тежък побой, но състоянието ѝ не беше критично.

След като приключи разговора със семейство Кобаяши, Никол телефонира на доктор Търнър.

— Във влагалището на момичето има прясна сперма — обясни лекарят — и цялото ѝ тяло е покрито с охлузвания. Освен това в емоционално отношение е развалина, така че изнасилването е напълно възможно.

Никол въздъхна. Марико Кобаяши беше посочила за извършител Педро Мартинес, младежът, който участваше заедно с Ели в училищната пиеса. Нима беше възможно? Никол седна на подвижния стол и се изтъркаля с него до бюрото, на което се намираше компютърът, за да потърси достъп до досиетата на колонията.

МАРТИНЕС, ПЕДРО ЕСКОБАР... роден на 26 май, 2228 в Манагуа, Никарагуа... майка — неомъжвана, Мария Ескобар, прислужница, домакиня, често безработна... вероятен баща — Рамон Мартинес, негър, докер от Хаити... шест доведени и природени братя и сестри, всичките по-малки... обвинен за продажба на кокомо, 2241, 2242... изнасилване — 2243... осем месеца в изправителния дом на Манагуа... изряден затворник...

прехвърлен в изолационен дом в Мексико Сити в 2244...
IE-1, 86, SC-52.

Преди да извика Педро в кабинета си, Никол прочете два пъти кратката компютърна разпечатка. По покана на Никол той седна и се втренчи в пода. По време на разговора в ъгъла стоеше един Линкълн и внимателно записваше всичко.

— Педро — обърна се тихо към него Никол. Не последва никакъв отговор. Той дори не вдигна поглед. — Педро Мартинес — повтори тя вече по-силно, — разбираш ли, че си обвинен в изнасилване на Марико Кобаяши?... Сигурна съм, че не е необходимо да ти обяснявам сериозността на това обвинение... сега ти се дава възможност да му отговориш.

Педро продължаваше да не отронва нито дума.

— В Ню Йорк — продължи най-накрая Никол — правораздавателната система може би се различава от тази, с която си се сблъскал в Никарагуа. Криминалните дела не могат да бъдат предадени на обвинението, преди съдия, който е запознат с фактите, да реши, че има достатъчно данни за подвеждане под отговорност. Ето защо разговарям с теб.

След дълго мълчание младият мъж, без изобщо да вдига поглед, измърмори нещо неразбираемо.

— Какво? — запита Никол.

— Тя лъже — произнесе по-високо Педро. — Не зная защо, но Марико лъже.

— Би ли желал да ми разкажеш своята версия на случилото се?

— Какво ще промени това? Така или иначе никой няма да ми повярва.

— Педро, изслушай ме... Ако въз основа на първоначалното разследване моят съдебен състав реши, че не са налице достатъчно доказателства за завеждане на дело, обвинението към теб ще бъде отхвърлено. Разбира се, сериозността на това обвинение налага много щателно проучване, което означава, че ти ще трябва да направиш пълни признания и да отговориш на някои много неприятни въпроси.

Педро Мартинес повдигна глава и загледа Никол с изпълнени с печал очи.

— Съдия Уейкфийлд — изрече тихо той, — Марико и аз правихме любов миналата нощ... но предложението беше нейно... тя мислеше, че ще е забавно да идем в гората... — младият мъж млъкна и отново се втренчи в пода.

— Преди това имал ли си полови контакти с Марико? — запита Никол след няколко секунди.

— Само веднъж, преди около десет дни — отвърна Педро.

— Педро, вашето любене миналата нощ беше ли... беше ли само физическо?

Сълзите потекоха от очите на Педро и се затъркаляха по бузите му.

— Не съм я бил, ако това имате предвид — изрече с жар. — Никога не бих я наранил...

Докато говореше, в далечината прозвуча някакъв звук, наподобяващ свистенето на дълъг камшик, но много по-плътен.

— Какво беше това? — зачуди се на глас Никол.

— Приличаше на гръмотевица — отбеляза Педро.

Гръмотевицата се чу и в селището Хаконе, където Патрик седеше в луксозния апартамент в двореца на Накамура и разговаряше със сестра си Кати.

Патрик пренебрегна необяснимия шум. Той беше ядосан.

— Да не би да искаш да кажеш, че дори няма да се *опиташ* да дойдеш на празненството на Бенджи тази вечер? Какво трябва да кажа на мама?

— Кажи й каквото искаш. — Кати взе цигара от кутията и я сложи в устата си. — Кажи й, че не си могъл да ме откриеш. — Тя запали цигарата със златна запалка и издуха дима по посока на брат си. Той се опита да го разсее с ръка. — Хайде, братче — разсмя се Кати. — Няма да те убие.

— Във всеки случай не веднага — отвърна той.

— Виж, Патрик — Кати се изправи и започна да кръстосва салона. — Бенджи е идиот, слабоумен. Никога не сме били близки. Дори няма да разбере, че не съм там, ако някой не му го спомене.

— Грешиш, Кати. Той е по-интелигентен, отколкото си мислиш. През цялото време пита за теб.

— Това са глупости, братле — отвърна Кати. — Казваш го само за да ме накараш да се почувствам виновна... Виж, няма да дойда. Щях да си помисля само ако ставаше въпрос да се видим с теб, Ели и Бенджи — макар че Ели ми е трън в очите, откакто произнесе онази своя „чудесна“ реч. Но знаеш как се чувствам в присъствието на майка. Тя през цялото време ме държи на подсъдимата скамейка.

— Тя се безпокои за тебе, Кати.

Кати се разсмя нервно и пое дълбоко дим, за да довърши цигарата.

— Ама разбира се, Патрик... Тревожи се единствено да не опозоря семейството.

Патрик се изправи да си върви.

— Не е нужно да си тръгваш веднага. Защо не останеш за малко? Ще сложа нещо отгоре и ще слезем в казиното... Помниш ли колко добре си прекарвахме заедно?

Кати се отправи към спалнята.

— Употребяваш ли наркотици? — неочаквано запитва Патрик.

Тя се спря и се втренчи в брат си.

— Кой иска да знае? Ли? Или Мадам Космонавт Доктор Губернатор Съдия Никол дьо Жарден Уейкфийлд?

— Аз искам да зная — отвърна тихо Патрик.

Кати прекоси стаята и докосна с ръка бузата му.

— Аз съм ти сестра и те обичам. Нищо друго няма значение.

Тъмните облаци се бяха събрали над малките заоблени хълмове на Шеруудския лес. Между дърветата свиреше вятър и отмяташе косите на Ели назад. Проблесна светкавица, последвана почти моментално от трясъка на гръмотевица.

Бенджи се сви и Ели го придърпа към себе си.

— Според картата — рече тя, — ние се намираме само на километър от края на гората.

— Колко е това?

— Ако вървим бързо — Ели се надвикваше с вятъра, — можем да стигнем за десетина минути. — Тя стисна здраво ръката на Бенджи и го затегли по пътеката.

Миг по-късно светкавица разцепи едно от дърветата край тях и дебел клон падна на пътеката. Той удари Бенджи по гърба и го повали. Тялото му бе изцяло на пътеката, но главата му се приземи сред зелените растения и бръшляна, които растяха под дърветата. Трясъкът на гръмотевицата почти го оглуши.

Той остана да лежи в продължение на няколко секунди, опитвайки се да разбере какво му се беше случило. Най-накрая се изправи с усилие.

— Ели — произнесе той, като видя проснатото тяло на сестра си от другата страна на пътеката. Очите ѝ бяха затворени.

— Ели! — Бенджи вече пищеше и полуизправен, полупълзейки се отправи към нея. Хвана я здраво за раменете и леко я разтърси. Очите ѝ не се отвориха. Подутината начелото ѝ, около и над дясното око, вече беше станала колкото голям портокал.

— Как-во трябва да на-пра-вя? — произнесе високо Бенджи. Почти едновременно с това той подуши миризмата на огън и вдигна поглед нагоре към дърветата. Видя го как се прехвърля от клон на клон, подхванат от вятъра. Просветна нова светкавица и се чу още една гръмотевица. Пред себе си, в посоката, в която бяха тръгнали с Ели, видя още по-буен огън да пролазва между дърветата от двете страни на пътеката. Започна да го обзема паника.

Взе сестра си на ръце и леко я плесна по лицето.

— Ели, моля, моля, събуди се. — Тя не помръдна. Огънят край него се разпространяваше със страхотна скорост. Скоро целият горски участък щеше да се превърне в огнен ад.

Бенджи беше ужасен. Той се опита да вдигне Ели, но междувременно се препъна и падна.

— Не, не, не — изкрещя и стана на крака. После се наведе и метна Ели на раменете си. Димът ставаше все по-гъст. Бенджи тръгна бавно по пътеката, далеч от огъня, с Ели на гръб.

Когато стигна до моравата, вече беше изтощен. Внимателно положи Ели на една от циментовите маси, а самият той седна на пейката. От северната страна на моравата огънят бушуваше. КАКВО ДА ПРАВЯ СЕГА? Погледът му попадна на картата, която стърчеше от джоба на сестра му. ТОВА МОЖЕ ДА МИ ПОМОГНЕ. Грабна я и взе да я разглежда. Отначало не успя да разбере нищо и отново почувства как го обзема паника.

Успокой се, Бенджи — чу да казва майка му с успокояващ глас. Малко е трудно, но ти можеш да се справиш. Картите са много важни. Те ни показват накъде да вървим... Първото нещо винаги е така да завъртиш картата, че да можеш да четеш това, което е написано. Нали виждаш? Точно така. В повечето случаи горната част е ориентирана на север. Добре. Това е карта на Шеруудския лес...

Бенджи повъртя картата в ръце, докато буквите застанаха както трябва. Светкавиците и гръмотевиците продължаваха. Внезапен порив на вятъра натика пушек в дробовете му и той се закашля. Опита се да разчете думите на картата.

Отново чу гласа на майка си. *Ако от пръв поглед не можеш да разпознаеш думата, произнеси буквите една по една, много бавно. После се вслушай в произнесените звуци, докато чуеш дума, която разпознаваш.*

Бенджи хвърли поглед към Ели, която лежеше на масата.

— Събуди се, о, моля те, събуди се, Ели. Нуждая се от твоята помощ... — Тя продължаваше да не помръдва.

Той сведе глава над картата и се опита да се съсредоточи. С болезнена решителност Бенджи произнесе на глас всички букви, отново и отново, докато се убеди, че зеленото петно на картата беше моравата, на която се намираше. *Белите линии са пътеките — рече си сам. — В моравата навлизат три бели линии.*

Бенджи вдигна глава от картата, преброи трите пътеки, които извеждаха от моравата и усети прилив на самоувереност. Мигове покъсно повей на вятъра пренесе искри над откритото пространство и възпламени дърветата от южната страна. Бенджи се разбърза. *Трябва да вървя. Отново вдигна Ели на гърба си.*

Вече знаеше, че най-буйният огън вилнее в северната част, откъм градчето Хаконе. Отново се вторачи в хартията в ръцете си. *Значи трябва да остана на белите линии в долната част на картака.*

Младият мъж се затътри по пътеката, а през това време още едно дърво избухна в пламъци далече над главата му. Сестра му беше праметната през рамото му, животоспасяващата карта беше в дясната му ръка. Бенджи спираше на всеки десет крачки, за да си почине, да надникне в картата и да се убеди, че все още се движи в правилната посока. Когато най-накрая пристигна на главното кръстовище, той

внимателно положи Ели на земята и проследи белите линии на картата с пръст. След минута се усмихна широко, отново вдигна сестра си и се отправи по трасето, отвеждащо към Позитано. Още веднъж проблесна светкавица, изгърмя и Шеруудският лес беше залян от проливен дъжд.

[1] Разбирам (яп.) — Б.пр. ↑

7.

Няколко часа по-късно Бенджи вече спеше кротко в леглото си у дома. Междувременно в другия край на колонията в болницата на Ню Идън настана лудница. Хора и биоти тичаха напред-назад, колички и носилки запълваха коридора, пациенти крещяха от болка. Никол говореше с Кенджи Уатанабе по телефона.

— Изпратете тук всички биоти Тиасо от колонията, и то колкото се може по-бързо. Тези, които са заети с гериатрични пациенти или с кърмачета, заместете с хуманоиди Гарсия, или дори с Айнщайн. Попълнете кварталните клиники с хора. Тук положението е много сериозно.

Сред шума и бъркотията около нея едва чуваше какво ѝ казва Кенджи.

— Лошо, наистина лошо... — отговори тя. — Двадесет и седем приети до момента, съобщено е и за четири смъртни случая. Цялата област Нара с нейните дървени японски къщурки е пламнала като факел... Пожарът от гората се разпространил твърде бързо...-Хората са се паникьосали.

— Доктор Уейкфийлд! Доктор Уейкфийлд! Елате веднага в стая 204. — Никол затвори и хукна по коридора. Качи се на бегом до втория етаж. Мъжът, който умираше в стая 204, беше кореецът Ким Ли, стар приятел. Навремето, когато Никол бе временен губернатор, той ѝ беше връзката с общността в Хаконе.

Ким беше един от първите, които издигнаха къща в Нара. По време на днешния пожар той се бе втурнал в дома си, за да спаси своя седемгодишен син. Момчето щеше да оживее, защото докато го изнасял през пламъците, Ким внимателно го увил. Самият Ким бе с изгаряния трета степен по цялото тяло.

В коридора Никол се размина с доктор Търнър.

— Мисля, че не можем да направим нищо повече за вашия приятел в 204-та. После бих искал и вашето мнение... Обадете ми се в залата за първа помощ. Току-що са докарали още един спешен случай в критично състояние. Жената не е могла да напусне къщата си...

Никол въздъхна дълбоко и отвори вратата. Съпругата на Ким, хубава корейка в средата на тридесетте, седеше кротко в ъгъла. Никол се приближи и я прегърна. Докато я успокояваше, един Тиасо, който следеше състоянието на Ким, донесе куп изследвания. Положението на мъжа беше действително безнадеждно. Когато Никол вдигна поглед от това, което четеше, с изненада видя дъщеря си Ели. Дясната половина на главата ѝ беше покрита с превръзка. Тя стоеше край леглото на Ким и държеше ръката на умирация човек.

— Никол — прошепна агонизиращият Ким, веднага щом я позна. От лицето му бе останала само черна кожа. Дори изговарянето на една-единствена дума беше мъчително. — Искам да умра. — Мъжът кимна към жена си в ъгъла.

Госпожа Ким се изправи и приближи Никол.

— Съпругът ми желае да подпише документите за евтаназия. Но аз не искам, освен ако вие не ми кажете, че не съществуват абсолютно никакви шансове да оживее и отново да бъде щастлив — тя се разплака, но после се овладя.

За момент Никол се поколеба.

— Не мога да кажа такова нещо, госпожо Ким — изрече мрачно. Погледът ѝ се местеше последователно от изгорелия мъж към неговата съпруга. — Мога да кажа само, че той ще издъхне през следващото денонощие и до последния си дъх ще страда без прекъсване. Ако се случи някакво чудо на медицината и той преживее, през ОСТАНАЛАТА ЧАСТ от живота си ще бъде обезобразен и немощен.

— Искам да умра сега — повтори с усилие господин Ким. Никол изпрати Тиасо да донесе документите за евтаназия. Те изискваха подпис от лекуващия лекар, от съпруга и от самия индивид, ако според мнението на доктора е в състояние да взема решения. Докато чакаха Тиасо, Никол направи знак на Ели да я последва навън в коридора.

— Ти какво правиш тук? — запита тихо, когато вече не можеха да ги чуят. — Нали ти казах да си стоиш вкъщи и да почиваш. Имаш сътресение.

— Добре съм, майко. Освен това разбрах, че господин Ким е с тежки изгаряния. Искан да помогна с нещо. В онези дни ни беше толкова добър приятел.

— Той е в ужасно състояние — поклати глава Никол. — Просто не мога да повярвам, че все още е жив.

Ели протегна ръка и докосна майка си по рамото.

— Той желае смъртта му да не е безсмислена. Госпожа Ким ми каза това... Вече изпратих да викнат Амаду, но първо трябва да приказвам с доктор Търнър.

Никол се вторачи в дъщеря си.

— За какво, по дяволите, говориш?

— Не си ли спомняш Амаду Диаба...? Приятелят на Епонин, фармацевта, чиято баба е Сенуфо. Той се зарази с РВ-41 след кръвопреливане... Както и да е. Епонин ми разказа, че състоянието на сърцето му се влошава много бързо.

Известно време Никол не продума. Не можеше да повярва на ушите си.

— Ти искаш — рече най-накрая — да помоля доктор Търнър да осъществи *ръчна* сърдечна трансплантация, точно сега, посред тази криза?

— Ако той реши, операцията ще може да бъде направена по-късно довечера, нали? За толкова време сърцето на господин Ким ще може да се поддържа в добро състояние.

— Виж, Ели, ние даже не знаем...

— Вече проверих — прекъсна я Ели. — Един Тиасо потвърди, че господин Ким е подходящ донор.

Никол отново поклати глава.

— Добре, добре. Ще си помисля. Междувременно искам да лежиш и да си почиваш. Мозъчното сътресение не е безобидна травма.

— Искаш от мен да направя *какво*? — доктор Търнър също не вярваше на ушите си.

— Вижте, доктор Търнър — обади се Амаду със съвършен британски акцент, — в действителност не ви моли доктор Уейкфийлд. Моля ви аз. Настоятелно ви умолявам да извършите тази операция. И да не я считате за рискова. Самият вие ми казахте, че не ми остават повече от три месеца живот. Съвършено ясно осъзнавам, че е възможно да умра на операционната маса. Но ако оцелея, според статистиките, които ми показахте, имам петдесет процента шанс да поживея още осем години. Мога дори да се ожения и да имам деца.

Доктор Търнър се обърна и погледна големия стенен часовник зад гърба си.

— Нека забравим за момент, господин Диаба, че минава полунощ и че от девет часа работя без прекъсване с обгорени пациенти. Да разгледаме това, за което ме молите. Не съм извършвал сърдечна трансплантация ЦЕЛИ ПЕТ години. И НИКОГА не съм правил такава без подкрепата на отличен кардиологичен екип и съвършена апаратура, с които разполагах на планетата Земя. Например цялата хирургическа работа се извършваше от роботи.

— Разбирам всичко това, доктор Търнър. Но то няма нищо общо. Без операцията ще умра със сигурност. Няма вероятност в близко бъдеще да се появи друг донор. Освен това Ели ми каза, че напоследък вие сте прегледали отново всички процедури по сърдечните трансплантации докато подготвихте искането на средства за нова апаратура...

Доктор Търнър стрелна изпитателно Ели.

— Майка ми разказа за педантичната ви подготовка, доктор Търнър. Надявам се да не съм ви разстроила, че го казах на Амаду.

— За мен ще бъде удоволствие да ти помогна с каквото мога — добави Никол, — и макар че самата аз никога не съм работила в сърдечна хирургия, все пак завърших резидентурата^[1] си в кардиологичен институт.

Доктор Търнър огледа стаята — най-напред Ели, после Амаду и Никол.

— Предполагам, че това решава нещата. Май не ми оставихте голяма възможност за избор.

— Ще го направите ли? — възкликна Ели с младежко въодушевление.

— Ще опитам — отвърна лекарят. Той се приближи до Амаду Диаба и протегна двете си ръце. — Нали знаеш, че шансовете ти изобщо да се събудиш са много малки?

— Да, сър, доктор Търнър. Но малкият шанс е по-добър от никакъв... Благодаря ви.

Доктор Търнър се извърна към Никол.

— След петнадесет минути ще се срещнем в моя кабинет, за да обсъдим операцията... И, доктор Уейкфийлд, бъди така добра да изпратиш един Тиасо за кана прясно кафе.

Подготовката за сърдечната трансплантация пробуди у доктор Търнър спомени, които бе погребал дълбоко в съзнанието си. Веднъж

или два пъти дори си въобрази, че отново се намира в Далаския медицински център. Колко щастлив се чувстваше в онези далечни дни, в онзи далечен свят. Обичаше работата си; обичаше семейството си. Животът му бе почти свършен.

Преди да започнат операцията, лекарите Търнър и Уейкфийлд внимателно обмислиха и подредиха в точна последователност етапите, които щяха да последват. После, по време на самата операция, след всеки по-важен етап те спираха, за да се консултират помежду си. Нямаше неудачни моменти. Когато доктор Търнър отстригна старото сърце на Амаду, той го завъртя така, че Никол и Ели (тя бе настояла да остане, в случай че имат нужда от помощта ѝ) да могат да видят силно атрофиралите мускулни влакна. Сърцето на човека беше пълна развалина. Вероятно Амаду щеше да умре за около месец.

Докато „закопчаваха“ новото сърце към артериите и вените, автоматична помпа поддържа кръвообращението на пациента. Това беше най-трудната и опасна фаза на операцията. В практиката на доктор Търнър тази процедура никога не беше извършвана от човешки ръце.

Хирургическите умения на лекаря бяха доведени до съвършенство благодарение на многото ръчно извършени операции през трите години, прекарани в Ню Идън. Самият той бе удивен от лекотата, с която свърза новото сърце на Амаду с жизненоважните кръвоносни съдове.

Към края на операцията, когато всички рискови етапи бяха вече зад гърба им, Никол предложи да довърши останалото. Но доктор Търнър поклати отрицателно глава. Независимо от това, че вече почти се зазоряваше, той бе решен да довърши операцията.

Нима крайната умора си правеше шеги със зрението на доктор Търнър през последните минути на операцията? Или може би беше от прилива на адреналин, който придружи просветлението, че операцията ще бъде успешна? Каквато и да беше причината, по време на заключителните етапи Робърт Търнър от време на време ставаше свидетел на забележителни промени по лицето на Амаду Диаба. На няколко пъти то се промени бавно пред очите му: чертите на Амаду преляха в тези на Карл Тайсън, младия чернокож, когото доктор Търнър бе убил в Далас. Веднъж, когато току-що бе завързал един конец, лекарят погледна към лицето на Амаду и се сепна от наперената

усмивка на Карл Тайсън. Примигна и погледна отново, а на масата лежеше Амаду Диаба.

След като това се случи неколkokратно, доктор Търнър запита Никол дали е забелязала нещо необикновено по лицето на пациента.

— Нищо, освен усмивката. Никога не съм виждала някой да се усмихва така в анестезия.

Когато операцията приключи и биотите Тиасо докладваха, че данните за работата на жизненоважните органи на пациента са отлични, доктор Търнър, Никол и Ели ликуваха, независимо от своето изтощение. Лекарят покани двете жени в кабинета си за една последна заключителна чаша кафе. В този момент той все още не осъзнаваше, че се готви да направи предложение на Ели.

Ели беше като поразена от гръм. Беше се втренчила в доктора. Той погледна към Никол, после отново към Ели.

— Зная, че е неочаквано. Но не изпитвам никакви съмнения. Видях достатъчно. Обичам те. Искam да се ожена за теб. Колкото по-скоро, толкова по-добре.

За момент в стаята се възцари гробна тишина. По време на мълчанието доктор Търнър отиде до вратата на кабинета и я заключи. Дори прекъсна телефона. Ели понечи да заговори.

— Не! — прекъсна, я той разгорещено. — Не казвай още нищо. Първо аз трябва да направя едно признание.

Седна и пое дълбоко дъх.

— Нещо, което трябваше да направя много отдавна — рече тихо. — А освен това вие двете заслужавате да знаете цялата истина за мен.

Сълзи изпълниха очите му още преди да започне разказа си. В началото гласът му трепереше, но после той се овладя и се впусна в повествованието.

— Бях на тридесет и три години и бях безмерно, до полуда щастлив. Вече бях един от водещите кардиохирурзи на Америка и имах красива жена, която ме обичаше, и две дъщери — на две и на три години. Живеехме в голяма къща с плувен басейн, а имотът наоколо беше владение на един провинциален клуб; наричаше се Трийнбриър и се намираше на около четири километра северно от Далас.

Една нощ, когато се прибирах от болницата — беше много късно, защото бях стоял да гледам как се извършва изключително деликатна операция при отворено сърце — аз бях спрял на входа на

Грийнбриър от охраната на клуба. Бяха смутени, сякаш не знаеха как да постъпят, но след като се обадиха по телефона и на няколко пъти поглеждаха особено към мен, момчетата ми махнаха да продължавам.

Пред дома ми бяха паркирали две полицейски коли и една линейка. Три микробуса от телевизията бяха окупирали задънената уличка край къщата. Когато понечих да завия по алеята към гаража, един полицаи ме спря. Поведо ме към къщата; от всички страни към мен пукаха светкавици, а халогенните лампи на телевизионните камери ме заслепяваха.

— Жена ми бе положена на носилка в антрето до стълбището за втория етаж, покрита с чаршаф. Гърлото ѝ беше прерязано. Чух горе някакви хора да говорят и хукнах по стълбите да, видя дъщерите си. Момичетата все още лежаха там, където бяха убити — Кристи на пода на банята, а Аманда в леглото. Този копелдак беше прерязал и техните гърла.

Дълбоко, безнадеждно ридание разтърси доктор Търнър.

— Никога няма да забравя ужаса на тази гледка. Аманда трябва да е била убита насън, защото по нея нямаше никакви следи, освен разреза... Що за човешко същество е могло да убие две толкова невинни душици?

Сълзите се стичаха по лицето на доктора. Гърдите му се повдигаха учестено. Няколко минути той не проговори. Ели тихичко се приближи до стола му, седна на пода и го хвана за ръката. Доктор Търнър се овладя и продължи:

— През следващите няколко месеца бях напълно вцепенен. Не можех да работя, не можех да ям. Хората се опитваха да ми помогнат — приятели, психиатри, други лекари, — но аз просто не можех да функционирам. Някак не можех да приема, че жена ми и децата ми са убити.

След по-малко от седмица полицията имаше заподозрян. Казваше се Карл Тайсън. Млад негър, двадесет и три годишен, разнасяше покупките от близкия супермаркет. Жена ми винаги пазаруваше чрез поръчки по телевръзката. Така че Карл Тайсън бе влизал в дома ни нееднократно, дори аз го бях виждал веднъж или два пъти. Сигурно знаеше как да се ориентира в къщата.

Независимо от замаяното ми състояние през този период, аз бях добре осведомен за хода на разследването. Отначало всичко

изглеждаше толкова просто. Из цялата къща бяха открити отпечатъци на Карл Тайсън. Същия следобед той беше влизал в имота на клуба, за да разнася покупки по другите къщи. Повечето от бижутата на Линда липсваха, така че мотивът явно бе грабеж. Очаквах заподозреният да бъде осъден и екзекутиран по бързата процедура...

Скоро след това обаче следствието забуксува. Нито едно от бижутата не беше открито. Охраната беше отбелязала в регистъра влизането и излизането на Карл Тайсън, но престоят му в Грийнбриър възлизаше само на двадесет и две минути, време, което бе недостатъчно да разнесе покупките и да извърши обир и три убийства. На всичкото отгоре един прочут адвокат реши да поеме защитата на Тайсън и му помогна да подготви признанията си, които даде под клетва; там Тайсън обясни, че този следобед Линда го била помолила да размести някакви мебели. Това идеално обясняваше присъствието на отпечатъците из цялата къща...

Доктор Търнър млъкна и се замисли, а по лицето му се четеше болка. Ели нежно стисна ръката му и, той продължи:

— По време на процеса тезата на обвинението бе, че Тайсън е доставил покупките в къщата след обяда и след като е разговарял с Линда, установил, че тази вечер аз ще бъда на операция до много късно. Тъй като съпругата ми беше добродушна и доверчива жена, не беше невероятно да си е бъррила с момчето, доставящо покупките, и да е споменала, че няма да се върна рано... Както и да е, според прокурора Тайсън се е върнал след като завършила смяната му в супермаркета. Изкатерил се е през каменната ограда около Грийнбриър и е минал през игрището за голф. После е влязъл в къщата с намерението да открадне бижутата на Линда докато всички спят. Очевидно жена ми го е изненадала, Тайсън се е паникьосал, убил е най-напред Линда, а после и децата, за да е сигурен, че няма да има никакви свидетели.

Независимо че. Тайсън не е бил забелязан да се връща в нашия квартал, тезата на обвинението беше толкова убедителна, че аз бях сигурен в присъдата „виновен“, която трябваше да постанови съдът. В края на краищата той нямаше абсолютно никакво алиби за периода, в който бе извършено тройното убийство. Калта по обувките му съответстваше на калта около потока, който е трябвало да пресече, за да се добере до задната част на къщата. Освен това два дни след

убийствата той не се е виждал на работа. На всичкото отгоре при ареста у него е била намерена голяма сума пари в брой, за които твърдеше, че ги бил „спечелил на покер“.

Словото на защитата ме накара истински да се усъмня в американската правораздавателна система. Адвокатът представи делото като расистко гонение, описа Карл Тайсън като нещастен, беден чернокож, който е бил подведен под отговорност по косвени улики. Той страстно защитаваше тезата, че единственото, което Тайсън бил направил в онзи октомврийски ден, било да разнесе покупките. Някой друг, твърдеше адвокатът, някакъв неизвестен маниак се бил изкатерил през оградата на Грийнбриър, откраднал бижутата и убил Линда и децата.

През последните два дни на процеса жестовите и мимиките на съдебните заседатели ме убедиха, че Тайсън ще бъде обявен за невинен. Справедлив гняв помрачи разсъдъка ми. За мен не съществуваше никакво съмнение, че младият мъж е извършил престъплението. Не можех да понеса да бъде пуснат на свобода.

Всеки ден по време на процеса, който продължи шест седмици, аз се появявах в съдебната зала с малката си лекарска чанта. Отначало всеки път когато влизах, охраната проверяваше чантата, но след известно време, особено когато започнаха да ми съчувстват за силната мъка, момчетата просто ме пускаха да мина.

Два дни преди края на процеса летях до Калифорния под предлог да участвам в един медицински семинар, а всъщност за да купя нелегално пистолет, който се побира в лекарската ми чанта. Както и очаквах, в деня, когато трябваше да се произнесе присъдата, пазачите не ме накараха да я отварям.

При произнасянето на оправдателната присъда в съдебната зала настъпи врява. Всички чернокожи от балкона викаха ура. Карл Тайсън и неговият адвокат, евреин на име Търуин Бернщайн, се прегърнаха. Аз вече бях готов. Отворих чантата, набързо сглобих пистолета и ги застрелях, всеки с по един изстрел.

Доктор Търнър въздъхна дълбоко и замълча.

— Никога преди, дори и пред себе си, не съм признавал, че не постъпих правилно. Обаче по време на операцията на вашия приятел господин Диаба аз си дадох ясна сметка до каква степен емоционалният ми порив е отровил душата ми за всичките изминали

години... Насилственото отмъщение не ми върна съпругата и децата, нито пък ме направи щастлив, с изключение, на онова ненормално животинско удоволствие, което почувствах в мига, когато разбрах, че Тайсън и адвокатът му също ще умрат.

Сега в очите на доктор Търнър имаше сълзи на разкаяние. Той погледна към Ели.

— Макар че не съм достоен, аз те обичам, Ели Уейкфийлд, и много искам да се ожения за теб. Надявам се, че ще можеш да ми простиш това, което сторих преди години.

Ели вдигна поглед към доктор Търнър и отново стисна ръката му.

— Много малко познавам любовта — изрече бавно тя, — защото нямам никакъв опит. Но зная, че това, което изпитвам, когато си мисля за теб, е прекрасно. Аз се възхищавам от теб, уважавам те, може би дори те обичам. Бих желала да разговарям с родителите си за това, разбира се... но да, доктор Робърт Търнър, ако те нямат нищо против, аз ще бъда щастлива да се омъжа за теб.

[1] Етап от следдипломната квалификация на американските лекари — Б.пр. ↑

8.

Никол се наведе над умивалника, за да разгледа по-отблизо лицето си в огледалото. Прокара пръсти по бръчките под очите си и приглади посребрения бретон. *Вече съм почти стара жена* — си каза наум, а после се усмихна.

— Остарявам, остарявам. Дъното на панталоните ми ще увисне — изрече на глас. Позасмя се и се дръпна от огледалото, като се изви тика, че да се види изотзад. Фантастичната зелена рокля, която възнамеряваше да облече за сватбата на Ели, прилепваше плътно към тялото, а то все още беше атлетично и стегнато след всичките тези години. *Не е лошо* — помисли си одобрително Никол. — *Ели няма да се срамува.*

На нощното шкафче бяха сложени фотографиите на Женевиер и съпруга ѝ, които Кенджи Уатанабе беше дал на Никол. Тя се върна в спалнята, взе ги и се загледа в тях. *Не можах да присъствам на сватбата ти, Женевиер.* — Заля я тъга. — *Дори не се запознах със съпруга ти.*

Опитвайки се да потисне чувствата, Никол набързо прекоси стаята и се спря в другия ѝ край. Почти цяла минута се взира във фотографията на Симон и Майкъл О'Туул, направена в деня на сватбата им на Пресечната точка. *А теб напуснах само седмица след женитбата...* *Беше толкова млада, Симон, но в много отношения беше по-зряла от Ели...*

Не си позволи да продължи да мисли за това. Спомените за Симон и Женевиер бяха прекалено болезнени. По-здравословно бе да се концентрира върху настоящето. Съвсем преднамерено Никол се пресегна и откачи самостоятелната снимка на Ели, която висеше на стената редом с тези на братята и сестрите ѝ. *Ти си третата ми дъщеря, която се омъжва. Звучи невероятно. Понякога животът пропуска така бързо.*

Калейдоскоп от спомени за Ели заискри в мислите на Никол. Тя отново видя малкото, срамежливо момиченце, което лежеше до нея в Бялата стая на РАМА III, обзетото от страхопочитание личице, когато

приближаваха Пресечната точка със совалката, непознатите, юношески черти, когато се пробуди от дългия сън и накрая зрялата решителност и смелост, когато се изправи пред гражданите на Ню Идън в защита на програмата, на доктор Търнър. Това пътуване в миналото я разтърси до дъното на душата.

Никол окачи фотографията на Ели на мястото ѝ и започна да се съблича. Току-що бе прибрала роклята си в дрешника, когато дочу странен звук, едва доловим, сякаш някой плачеше. *Какво ли беше това?* — зачуди се тя. Остана неподвижна няколко секунди, но шумът не се повтори. Когато се изправи обаче, изведнъж изпита свръхестествено усещане, че Женевиер и Симон са заедно с нея в стаята. Никол припряно се огледа, но все така продължаваше да е сама.

Какво става с мен? Да не би да се преуморих от работа? Може би съчетанието на делото Мартинес и женитбата ми дойдоха прекалено много? Или това е поредният психологически епизод?

Никол се опита да се успокои, като започна да диша бавно и дълбоко. Въпреки това не беше в състояние да се отърси от чувството, че Женевиер и Симон са действително в стаята. Усещането бе толкова силно, че тя едва се въздържа да не ги заговори.

Съвсем ясно си припомни разговора със Симон преди омъжването ѝ за Майкъл О'Туул. *Може би затова са тук. Дошли са да ме подсетят, че не съм си провела предбрачния разговор с Ели.* Никол се разсмя нервно на глас, но кожата по ръцете ѝ си оставаше настръхнала.

Простете ми, скъпи мои — обърна се тя както към фотографията на Ели, така и към духовете на Женевиер и Симон, които витаеха наоколо. — Обещавам, че утре...

Този път писъкът се чу съвсем ясно. Никол се вцепени, адреналинът нахлу в кръвта ѝ. Само след секунди тя тичешком пресичаше къщата към кабинета на Ричард.

— Ричард — извика, още преди да стигне вратата, — чу ли...?

Никол се спря по средата на изречението. Кабинетът беше в пълен безпорядък. Ричард се намираше на пода, заобиколен от два електронни монитора и разбъркана купчина електронни части. В едната си ръка държеше малкия робот Принц Хал, а в другата скъпоценния портативен компютър, останал му още от нютоновата

експедиция. Три хуманоида — две Гарсия и един полуразглобен Айнщайн се бяха навели над него.

— Хей, здрасти, скъпа — изрече безгрижно Ричард. — Какво правиш тук? Мислех, че вече си заспала.

— Ричард, сигурна съм, че чух да пищи птицеподобно. Само преди минута. Беше съвсем наблизо. — Никол се поколеба, опитвайки се да реши дали да му каже за посещението на Женевиер и Симон.

Ричард присви вежди.

— Не съм чул нищо — отвърна. — Чул ли е някой от вас? — попита той хуманоидите. Всички поклатиха отрицателно глави, включително и Айнщайн, чийто гръден кош зееше и беше свързан с четири кабела към мониторите на пода.

— *Сигурна съм, че чух нещо* — заинати се Никол. За момент замълча. *Нима това е още един белег на краен стрес?* — запита се наум. После огледа по-внимателно хаоса, който цареше на пода. — Между другото, скъпи, какво правиш?

— Това ли? — Ричард обхвана бъркотията с жест. — О, нищо особено. Просто поредната идея.

— Ричард Уейкфийлд — побърза да го прекъсне тя — не ми казваш истината. Тази бъркотия по пода в никакъв случай не може да бъде „нищо особено“, познавам те достатъчно добре. Казвай сега, какво толкова криеш...?

Ричард бе сменил дисплеите на всичките три действащи монитора и сега енергично клатеше глава.

— Това не ми харесва — мърмореше той. — Ама никак. — Погледна към Никол. — Наскоро да си влизала в последните ми файлове, които са вкарани в централния суперкомпютър? Дори случайно, без да искаш?

— Не, разбира се, че не. Аз даже не знам паролата за влизане... Но не за това исках да разговаряме...

— Някой е... — с помощта на клавиатурата Ричард набързо въведе тестова парола и няколко секунди я изучава. — Поне пет пъти през последните три седмици... Сигурна ли си, че не си ти?

— Да, Ричард — отвърна разгорещено Никол. — Но ти пак се опитваш да смениш темата... Искам да ми кажеш ЗА КАКВО всъщност става въпрос.

Ричард остави Принц Хал на пода пред себе си и вдигна поглед към Никол.

— Все още не съм напълно готов да ти съобщя, скъпа — изрече след минутно колебание. — Моля те, дай ми няколко дни.

Никол бе объркана. Най-накрая лицето ѝ просветна.

— Дадено, мили, ако става въпрос за сватбен подарък за Ели, ще изчакам с удоволствие...

Ричард се върна към работата си. Никол се отпусна върху единствения стол в стаята, който беше свободен. Докато наблюдаваше съпруга си, тя си даде сметка колко е изморена. Опитва се да си внуши, че писъкът на птицеподобното е слухова халюцинация, предизвикана от изтощението ѝ.

— Скъпи — обади се тя минута или две по-късно.

— Да — той вдигна поглед към нея от пода.

— Задаваш ли си някога въпроса *какво всъщност става тук*, в Ню Идън? Искам да кажа, защо бяхме така напълно изоставени от създателите на РАМА? Повечето колонисти си живеят живота, без дори да се сещат, че пътуват на междузвезден космически кораб, конструиран от извънземни. Как е възможно това? Защо например не се появи Орелът или някоя от другите също толкова изумителни прояви на тяхната превъзхождаща ни цивилизация? Тогава може би нашите дребни проблеми...

Никол млъкна, защото Ричард взе да се смее.

— Какво има? — попита тя.

— Това ми напомня един разговор, който водих с Майкъл О'Туул. Беше разстроен, защото не желаех да приема на доверие свидетелските показания на апостолите. Тогава той ми каза, че Господ би трябвало да знае, че ние сме неверници, подобно на Тома, и да програмира по-чести посещения на възкръсналия Исус.

— Но онази ситуация е била съвсем различна! — възпротиви се Никол.

— Нима? Това, което ранните християни са разказвали за Христос, е било точно толкова трудно за вярване, колкото нашето описание на Пресечната точка и дългото ни, разтеглено във времето пътешествие при относителни скорости... Много по-успокоително е за колонистите да си мислят, че космическият кораб е създаден от МКА като част от някакъв експеримент. Малцина от тях са толкова

запознати с науката, за да си дават сметка, че РАМА далеч надхвърля нашите технологични възможности.

Известно време Никол остана мълчалива.

— В такъв случай *нищо* не може да ги убеди!

Беше прекъсната от трикратното избръмчаване, което означаваше смешно телефонно повикване. Никол се запрепъва през стаята, за да вдигне. На монитора се появи загриженото лице на Макс Пъкет.

— Тук пред центъра за изолация е доста напечено. Събрала се е гневна тълпа, може би седемдесет или осемдесет души, предимно от Хаконе. Искат да бъдат пуснати при Мартинес. Вече унищожиха два биота Гарсия и нападнаха други три. Съдия Мишкин се опитва да ги вразуми, но те са агресивно настроени. Очевидно преди около два часа Марико Кобаяши се е самоубила. Тук е цялото ѝ семейство, включително и баща ѝ...

За по-малко от минута Никол се облече в непромокаем костюм. Напразно Рихард се опита да я възпре.

— Решението беше *мое* — отвърна му, докато се качваше на колелото. — Трябва да съм там и да се оправя с последиците.

Спусна, се по инерция към главната велосипедната алея и после бясно завъртя педалите. Ако се движеше с максимална скорост, можеше да стигне до административния център за четири или пет минути (два пъти по-бързо, отколкото ако беше чакала влака през този час на нощта). *Кенджи не беше прав. Още тази сутрин трябваше да свикаме пресконференция. Тогаваше да обясним решението.*

Почти сто колонисти се бяха събрали на главния площад на Сентръл Сити. Те обикаляха около главния вход на комплекса за изолация на Ню Идън, където бе затворен Педро Мартинес от момента, когато беше обвинен в изнасилването на Марико Кобаяши. На най-горното стъпало пред входа стоеше съдия Мишкин. Обръщаше се към гневната тълпа с мегафон. Двадесетина хуманоида, предимно Гарсия, но и няколко Линкълна и Тиасо, се бяха хванали за ръце и образуваха верига, за да попречат на тълпата да се изкачи по стъпалата до съдията.

— Хайде, хора — говореше той, — нали ако Педро Мартинес беше доказано виновен, съдът веднага щеше да го осъди. Но нашата конституция му осигурява правото на справедлив процес...

— Млъквай, старче — извика някой от присъстващите.

— Искаме Мартинес — чу се друг глас.

Малко по-Наляво, пред театъра, шестима млади азиатци довършваха подвижен ешафод. От тълпата се разнесоха одобрителни викове, когато единият от тях завърза дебело въже с клуп на напречната греда. Около двадесетгодишен широкоплещест японец си проби път през тълпата.

— Махай се от пътя, старче. И разкарай тези механични тъпаци. С теб нямаме приказка. Тук сме да дадем справедливост на семейство Кобаяши.

— Спомни си Марико! — извика млада жена. Разнесе се трясък, защото рижо момче нанесе удар по лицето на Гарсия с алуминиева бейзболна бухалка. Очите на хуманоида бяха унищожени, лицето обезобразено, но той не отговори, нито отстъпи от мястото си във веригата.

— Биотите няма да отвърнат на удара — извика съдия Мишкин в мегафона. — Те са програмирани за пацифист. Но няма смисъл да ги унищожавате. Това е излишно, безразсъдно насилие.

Откъм Хаконе на бегом пристигнаха още двама души и за момент вниманието на тълпата беше отклонено. Миг по-късно, неуправляемата сган нададе радостни възгласи при появата на две огромни греди, всяка една носена от около десетина души.

— Сега ще отстраним биотите, които защитават убиеца Мартинес — извика младият японец, който беше станал нещо като говорител на тълпата. — Това е последният ти шанс, старче. Махни се, преди да си пострадал.

Много хора се отделиха от тълпата и се завтекоха да заемат място край гредите, които възнамеряваха да използват като тарани. Точно в този момент на площада пристигна Никол Уейкфийлд с велосипеда.

Тя бързо слезе от него, пресече кордона и взе на бегом стъпалата, заставайки редом със съдия Мишкин.

— Хиро Кобаяши — извика в мегафона, преди тълпата да успее да я разпознае, — дойдох да ти обясня защо срещу Педро Мартинес няма да бъде повдигнато обвинение. Ще излезеш ли напред, та да те виждам?

Възрастният Кобаяши, който стоеше в единия край на площада, бавно прекрачи към основата на стълбището.

— Кобаяши-сан — започна на японски Никол, — бях много натъжена, когато научих за смъртта на дъщеря ти...

— Лицемерка — извика някой на английски и тълпата започна да роптае.

— Аз самата съм родител — продължи Никол — и мога да си представя какъв ужас е да преживееш смъртта на детето си...

— А сега — Никол превключи на английски и се обърна към събралото се множество, — нека да обясня на всички вас днешното си решение. Конституцията на Ню Йорк гласи, че всеки гражданин има право на „справедлив процес“. При всички други дела в тази колония обвинението в криминално престъпление винаги е било последвано от процес, в който присъдата се произнася от независими и непредубедени съдебни заседатели. По делото на Мартинес обаче поради широката му разгласа, трудно може да бъде намерен дори един непредубеден съдебен заседател.

За малко свиркането и дюдюкането на тълпата я прекъсна.

— Нашата конституция — продължи Никол — не определя как трябва да се постъпи, за да се осигури „справедлив процес“, ако в делото не могат да участват равнопоставени съдебни заседатели. Нашите съдии обаче по конституция са упълномощени да прилагат закона и са обучени да решават дела въз основа на предоставените им доказателства. Ето защо предадох обвинителния акт срещу Мартинес на юрисдикцията на Специалния Съд в Ню Йорк. Всички доказателства (а някои от тях изобщо не са ставали обществено достояние) ще бъдат претеглени много внимателно от него.

— Но ние всички знаем, че Мартинес е виновен — извика обърканият господин Кобаяши. — Той дори си призна, че е правил секс с дъщеря ми. Освен това знаем, че е изнасилил едно момиче и в Никарагуа, на Земята... Защо го защитавате? Къде е справедливостта за нашето семейство?

— Защото законът... — започна да отговаря Никол, но беше прекъсната от викове.

— Искаме Мартинес! Искаме Мартинес! — тълпата заприпява все по-силно, когато огромните греди, които след появата на Никол бяха оставени на земята, бяха отново вдигнати от хората на площада.

Докато тази сган се мъчеше да насочи тарана, едната греда по невнимание се блъсна в паметника, който отразяваше придвижването на РАМА. Цилиндърът се разтроши и електронните части, които маркираха близките звезди, се разпиляха по паважа. Малката мигаща светлинка, която представляваше самата РАМА, се пръсна на стотици парченца.

— Граждани на Ню Идън — извика Никол в мегафона, — чуйте ме. В това дело има неща, които не знае нито един от вас. Ако ме изслушате...

— *Убийте тая черна кучка* — извика рижото момче, което бе ударило биота Гарсия с бейзболната бухалка.

Никол заплашително се вторачи в него, в погледа ѝ гореше огън.

— *Какво каза?* — гласът ѝ изгърмя.

Припяването моментално секна. Момчето се оказа изолирано. То се огледа наоколо и се ухили.

— *Убийте тая черна кучка* — повтори.

След миг Никол беше слязла по стълбите. Тълпата се раздели, когато тя се отправи към момчето.

— Повторете го още веднъж. — Ноздрите ѝ бяха разширени, намираше се само на метър от своя противник.

— *Убийте...* — започна той.

Тя го зашлеви през лицето с цяла длан. Шамарът отекна из целия площад. Никол се извърна рязко и се отправи към стълбата, но от всички страни я сграбчиха ръце. Шокираното момче сви юмруци...

В този момент два пронизителни гърмежа разтърсиха площада. Докато всички се опитваха да разберат какво става, още два куршума изгърмяха в небето над главите на тълпата.

— Това сме само аз и пушката ми — на мегафона беше Макс Пъкет. — А сега, хора, ако позволите на госпожа съдията да мине... ето, така е по-добре... и вече си вървете вкъщи, най-добре е всички да си ходим.

Никол се освободи от ръцете, които я държаха, но тълпата не се разпръсна. Макс вдигна пушката, прицели се в дебелия възел на примката над подвижния ешафод и стреля отново. Парчета въже се разлетяха навсякъде, част от тях заваляха над тълпата.

— Народе, аз съм много по-противен от тези съдии тук. И вече зная, че ще изкарам известно време в изолационното за нарушаване на

законите на колонията срещу огнестрелното оръжие. Дяволски сигурен съм, че хич няма да ми е приятно да застрелям някого от вас...

Макс насочи пушката към тълпата. Всички инстинктивно се сгънаха. Макс стреля над главите им без да се цели и се разсмя от сърце, когато хората се разбягаха от площада.

Никол не можеше да заспи. Отново и отново в ума ѝ изплуваше една и съща сцена. Продължаваше да се вижда как минава през тълпата и удря шамар на рижото момче. *Принизих се до него* — мислеше тя.

— Още си будна, нали? — попита Ричард.

— Ъ-хъ.

— Добре ли си?

Кратко мълчание.

— Не, Ричард — отвърна Никол. — Не съм... Безкрайно съм разстроена от това, че ударих момчето.

— Хайде, хайде, престани... Спри да се самообвиняваш... Той си го заслужи... Обиди те по най-грозен начин... Хора като него признават само силата.

Ричард се пресегна и започна да разтрива гърба на Никол.

— Господи, никога не си била толкова напрегната... мускулите ти са като възли...

— Разтревожена съм. Имам чувството, че цялата структура на живота ни в Ню Йорк се разпада на части... И че всичко, което съм направила или правя, е безполезно...

— Направи всичко, което зависеше от теб, скъпа. Трябва да призная, че съм удивен от усилията ти... — Ричард продължаваше да разтрива гърба на Никол много нежно. — Но не бива да забравяш, че си имаш работа с човешки същества... Можеш да ги превозиш в друг свят да им предоставиш рая, но те пристигат там изпълнени със своите страхове и несигурност и културни пристрастия. Един нов свят може *наистина да бъде нов*, ако всички хора, които ще го изграждат, са с абсолютно празни умове, като нови компютри с празен софтуер и никаква оперативна система, просто маса освободен потенциал.

Никол успя да се усмихне:

— Не си голям оптимист, скъпи.

— А защo трябва да съм? Нищо от това, което видях тук, в Ню Идън, или на Земята, не ми подсказва, че чoвечеството е способно да постигне хармония в отношенията със самото себе си, а още по-малко с други живи същества. От време на време се появява някой индивид, или дори група, които надмогват основните генетични и социални недостатъци на своя вид... Но тези хора са чудо, определено не са правило.

— Не съм съгласна — изрече тихо Никол. — Възгледите ти са прекалено песимистични. Аз вярвам, че повечето хора болезнено, копнеят да постигнат тази хармония. Ние просто не знаем как да го направим. Ето защо се нуждаем от повече знания. И повече добри примери.

— Дори и това рижо момче? Вярваш ли, че той може да бъде образован и неговата нетърпимост да изчезне?

— Трябва да вярвам, скъпи. В противен случай... страхувам се, че просто ще се откажа.

Ричард издаде нещо средно между смях и кашлица.

— Какво има? — попита Никол.

— Просто се питах дали и Сизиф не се е самозалъгвал, че може би следващия път скалата няма да се изтърколи надолу по склона?

Никол се усмихна.

— Сигурно е вярвал, че има някакъв начин скалата да се закрепим на върха, в противен случай е нямало да се труди ТОЛКОВА упорито... Поне аз мисля така...

9.

Кенджи Уатанабе слезе от влака в Хаконе и нямаше как да не се сети за една друга среща с Тошио Накамура, състояла се преди години на планета, отстояща на милиарди километри разстояние. *А тогава той ми се обади по телефона* — помисли си Кенджи. — *Настояваше да разговаряме за Кейко.*

Кенджи се спря пред една витрина и оправи вратовръзката си. В деформираното отражение видя себе си като идеалистично настроения юноша от Киото, Който отива на среща със своя съперник. *Но това беше много отдавна и на картата не беше заложено нищо, освен нашето честолубие. А сега е съдбата на малкия ни свят...*

Съпругата му Най изобщо не искаше той да се среща с Накамура. Беше накарала Кенджи да поиска мнението на Никол. Никол също бе против каквато и да било среща между губернатора и Тошио Накамура.

— Той е непочтен, луд на тема власт, мегаломан. От тази среща няма да излезе нищо добро. Искане да открие слабостта ти място.

— Но твърди, че може да намали напрежението в колонията.

— На каква цена, Кенджи Уатанабе? Внимавай за условията. Този човек никога не предлага нещо безплатно.

И така, защо дойде? — обади се глас в главата на Кенджи, когато се отправи към огромния дворец, който другарят му от детските години бе построил за себе си. *Не съм съвсем сигурен* — отвърна друг глас. — *Може би заради честта си. Или от себеуважение. Нещо дълбоко унаследено.*

Дворецът на Накамура и заобикалящите го къщи бяха изградени от дърво, в класическия стил на Киото. Сини покриви, покрити с керемиди, грижливо, оформени градини, сенчести дървета, педантично почистени алеи — дори ароматът на цветята напомняше на Кенджи за родния му град на далечната планета.

На вратата бе посрещнат от прекрасна девойка по пантофи таби и кимоно, която се поклони и изрече:

— Ohairi kudasai — Това беше официалното японско приветствие.

Кенджи остави обувките си на полицата и също обу таби. Погледът на момичето не се отдели от пода, докато го превеждаше през малкото обзаведени в западен стил помещения на двореца към японската част, постлана с татами. Говореше се, че именно тук Накамура прекарва по-голямата част от свободното си време в забавления, със своите наложници.

Не след дълго девойката се спря и издърпа подвижната хартиена стена, изрисувана с летящи жерави.

— Dozo — покани го с жест да влезе.

Кенджи пристъпи в помещението, което бе застлано с шест татами и седна с кръстосани крака върху една от двете възглавници, поставени край блестящата черна лакирана масичка. *Ще закъснее. Това е част от стратегията.*

Друга девойка, също прекрасна, с избелено лице и облечена в разкошно кимоно в пастелни тонове, влезе безшумно. Носеше вода и японски чай. Кенджи започна бавно да посрбва от чашата, докато погледът му шареше из помещението. В единия ъгъл се намираше дървен параван с четири пана. Макар и от разстояние Кенджи разбираше, че резбата е съвършена. Надигна се от възглавницата, за да я разгледа отблизо.

Страната, която беше обърната към него, отразяваше красотата на Япония — по едно пано за всеки сезон. Зимната картина представляваше ски курорт в японските Алпи, затрупан с преспи сняг; пролетното пано изобразяваше цъфнали черешови дървета по поречието на Кама край Киото. Лятото бе примитивистично представен ясен ден — над зелената равнина се издигаше връх Фуджи със своята снежна шапка. Есенното пано представляваше тържество на цветовете сред дърветата, заобикалящи семейната гробница на Токугава и мавзолея на Нико.

Каква удивителна красота. Кенджи неочаквано изпита дълбока носталгия. Тошио се е опитал да пресъздаде света, който оставихме зад гърба си. Но защо? Защо е похарчил мръсните си пари за подобно великолепно творение на изкуството? Странен, непоследователен човек.

Четири пана от обратната страна на паравана разказваха за съвсем друга Япония. Богатство от цветове описваше битката край крепостта Осака в началото на седемнадесети век, след което Йеяши Токугава на практика бе станал едновластен шогун на Япония. Параванът бе изпълнен с човешки фигури — самураи в бой, дворцови дами и кавалери, пръснати из замъка, дори самият господар Токугава, по-едър от останалите и с безкрайно доволно изражение от победата. Развеселен, Кенджи отбеляза, че шогунът твърде много прилича на Накамура.

Той се готвеше да седне отново, когато стената се плъзна и влезе неговият съперник.

— Omachimo sama deshita^[1] — каза Накамура и се поклони леко в неговата посока.

Кенджи отвърна на поклона малко трмаво, защото не можеше да откъсне поглед от своя сънародник. Тошио Накамура беше в *пълно* самурайско снаряжение, включително меча и ножа! *Всичко това е част от някаква игра на нерви. Предназначено е да ме обърка или да ме уплаши.*

— Ano, hajememashoka — каза Накамура и седна на възглавницата срещу Кенджи. — Kochau ga, oishii desu, ne?

— Totemo oishii desu — отвърна Кенджи и сръбна отново. Чаят наистина беше великолепен. *Но той не е мой шогун. Трябва да променя атмосферата, преди да е започнал сериозният разговор.*

— Накамура-сан, и двамата сме заети хора — започна на английски губернатор Уатанабе. — Нека да прескочим формалностите и да преминем към същността на въпроса. Сутринта по телефона твойт представител ми съобщи, че ти си „обезпокоен“ от събитията през последните двадесет и четири часа и имаш някои „подходящи предложения“ за намаляване на напрежението, което понастоящем цари в Ню Йорк. Затова и дойдох да разговаряме.

Изразът на лицето на Накамура не се промени, но съскащият глас, с който заговори, изразяваше неудовлетворението му от прямотата на Кенджи.

— Забравил си японските норми на благоприличие, Уатанабе-сан. Страшно неучтиво е да започнеш делови разговор, преди да си направил комплимент на своя домакин за обстановката и да си се

поинтересувал за здравето му. Подобна непристойност почти винаги води след себе си неразбирателство, което може да бъде избягнато...

— Съжалявам, — прекъсна го Кенджи със следи от нетърпение в гласа, — но най-малко ти си този, който може да ми дава уроци по учтивост. Освен това не се намираме в Япония, нито даже на Земята и сега нашите древни японски обичаи са толкова уместни, колкото дрехите, които си облякъл...

Кенджи нямаше за цел да засегне Накамура, но не би могъл да избере по-добра стратегия, за да накара противника си да разкрие своите истински намерения. Тошио рязко се изправи. За момент губернаторът си помисли, че ще вземе да изтегли меч.

— Добре — погледът на Накамура беше неумолим и криеше заплахата. — Да бъде както ти искаш... Уатанабе, ти изгуби контрола над колонията. Под твое ръководство гражданите се чувстват много нещастни и моите хора ми донасят, че широко се носи мълвата за сваляне на правителството и метеж. Ти претупа програмите свързани с климата и РВ-41, а сега твоята черна съдийка, след многобройни отлагания, оповести, че оня цветнокож изнасилвач няма да бъде съден от съдебни заседатели. Някои от най-тактичните колонисти, които знаят, че ти и аз имаме общо минало, ме помолиха да се намеся, да се опитам да те убедя да подадеш оставка, преди да се пролее кръв и да настъпи хаос.

Невероятно — помисли Кенджи, докато слушаше Накамура. — *Този човек е полудял.* Губернаторът взе решение да говори само когато се налага.

— Значи ти мислиш, че трябва да си подам оставката? — запита Кенджи след продължителна пауза.

— Да — тонът на Накамура придобиваше все по-властни нотки. — Но не веднага. Не по-рано от утре. Днес ще използваш правото си на върховна изпълнителна власт и ще отнемеш делото на Мартинес от Никол дьо Жарден Уейкфийлд. Тя очевидно е предубедена. Съдия Ианелла или Родригес, който е да е от тях, са по-подходящи. Забележи — той се насили да се усмихне — че не предлагам делото да бъде прехвърлено на съдия Нишимура.

— Приключи ли?

— Само още нещо. Кажи на Уланов да се оттегли от изборите. Няма никакви шансове да спечели, а ако неговата разколническа

кампания, продължи, само ще затрудни още повече обединението ни след победата на Макмилън. Ние трябва да сме единни. Предвиждам сериозна заплаха за колонията от враговете, които обитават другия модул. Многокраките, дето ги мислите за „безобидни наблюдатели“, са техен член отряд...

Кенджи бе смаян от това, което чуваше. Как бе успял Накамура да се изврати дотолкова? Или винаги си е бил такъв?

— ... Искам да подчертая, че в случая времето е фактор от основно значение — продължаваше Накамура, — особено що се отнася до делото Мартинес и твоята оставка. Помолих Кобаяши-сан и другите представители на азиатската общност да не действат прибързано, но след снощните събития не съм сигурен, че мога да ги възпра. Дъщеря му беше красива и надарена. В писмото, което е оставила, обяснява, че не може да преживее срама, наложен ѝ от постоянното отлагане на процеса на нейния насилник. Цари справедлив гняв...

Губернатор Уатанабе временно забрави за решението си да говори само когато се налага.

— Известно ли ти е — започна той и също се изправи, — че в нощта, в която се твърди, че Марико Кобаяши е била изнасилена, у нея е открита сперма от два различни индивида? А и Марико и Педро Мартинес непрекъснато твърдяха, че през цялата нощ са били сами?... Миналата седмица Никол намекна на Марико, че трябва да е имала полово сношение и с друг човек, но дори тогава тя продължаваше да настоява на своето...

За момент Накамура загуби самоувереността си. Гледаше Кенджи с празен поглед.

— Не успяхме да идентифицираме другия човек — продължи Кенджи. — Семенните проби изчезнаха мистериозно от болничната лаборатория, преди да бъде завършен анализът на ДНК. Единствено резултатът от първичния преглед остана документиран.

— Но този резултат може да е погрешен — заяви Накамура. Беше възвърнал самообладанието си.

— Едва ли. Но както и да е, сега разбираш дилемата на съдия Уейкфийлд. Всички в колонията вече са решили, че виновният е Педро. А тя не желае съдебните заседатели да вземат погрешно решение.

Настъпи продължително мълчание. Губернаторът се отправи към вратата.

— Учудваш ме, Уатанабе — обади се зад него Накамура, — ти изобщо не си разбрал целта на срещата. Няма никакво значение дали марионетката Мартинес е изнасилил Марико или не... Аз съм обещал на баща ѝ, че никарагуанското момче ще бъде наказано. Само това е от значение.

Кенджи Уатанабе се обърна и изгледа съученика си с отвращение.

— Тръгвам си, преди наистина да се ядосам.

— Няма да получиш друг шанс — очите на Накамура отново излъчваха враждебност. — Това е първото и последното ми предложение.

Кенджи поклати глава, сам дръпна хартиената стена и излезе в коридора.

Никол вървеше по плаж, огрян от яркото слънце. На около петдесет метра пред нея Ели стоеше до доктор Търнър. Беше облечена в булчинската си рокля, но младоженецът бе по бански костюм. Церемонията се извършваше от прадядото на Никол — Омех, който беше в зелена, традиционна роба.

Омех постави ръката на Ели в тази на доктор Търнър и започна да тананика една сенуфо мелодия. Вдигна очи към небето. Там самотно птицеподобно се рееше над него и крясъците му бяха в ритъм със сватбения химн. Докато Никол наблюдаваше полета на птицеподобното, небето притъмня. Изникнаха буреносни облаци, които скриха ясното небе.

Океанът започна да се пени, вятърът се усили. Косата на Никол, вече напълно побеляла, се вееше зад нея. Всред сватбеното тържество настъпи суматоха. Всички се затичаха навътре към сушата, за да избегнат надигащата се буря. Никол не можеше да се помръдне. Очите ѝ бяха приковани върху един голям предмет, подхвърлян от вълните.

Предметът представляваше огромна зелена торба, подобна на пластмасовите чували, които са били използвани за събиране на градинските боклуци през двадесет и първи век. Торбата беше пълна и се приближаваше към брега. Никол искаше да направи опит да я хване,

но се страхуваше от разбушувалото се море. Посочи торбата и завика за помощ.

Някъде горе отляво в полезрението ѝ се яви дълго кану. Когато се приближи, Никол осъзна, че осемте пътници в него са извънземни същества, оранжеви, по-дребни от хората. Изглеждаха така, сякаш са направени от тесто за хляб. Имаха очи и лица, но не и тела. Извънземните приближиха кануто към голямата зелена торба и я взеха.

Оранжевите същества оставиха чантата на брега. Едва когато те отново се качиха в кануто и отплуваха в океана, Никол се приближи. Помаха им за довиждане и пристъпи към торбата. Имаше цип, който тя внимателно дръпна. Разтвори двете половини и пред погледа ѝ изникна мъртвото лице на Кенджи Уатанабе.

Никол изтръпна, изпищя и седна в леглото. Пресегна се към половината на Ричард, но тя беше празна. На нощното шкафче часовникът показваше 2:48 след полунощ. Тя се опита да успокои дишането си и да се освободи от ужасния сън.

Яркият образ на мъртвия Кенджи Уатанабе витаеше в мислите ѝ, докато отиваше към банята. Никол си припомни, че когато бе десетгодишна, предупредителните сънища я споходиха преди смъртта на майка ѝ. *Ами ако Кенджи действително умре?* — помисли и усети да я залива първата вълна на паниката. Наложил си да си мисли за нещо друго. *Къде ли е Ричард по това време?* Навлече халата и излезе от банята.

Мина на пръсти покрай детската стая и се отправи към предната част на къщата, Бенджи както обикновено хъркаше. В кабинета светеше, но Ричард не бе там. Два от новите биоти и Принц Хал също липсваха. Един от компютрите на Ричард все още работеше. Никол се усмихна вътрешно, като се сети за уговорката помежду им. Набра на клавиатурата НИКОЛ и екранът оживя. Появи се съобщение.

Скъпа Никол,

Ако се събудиш, преди да съм се върнал, не се тревожи. Възнамерявам до разсъмване да си бъда у дома, или най-късно до осем часа сутринта. В последно време се занимавам с онези триста серийни биота — нали се сещаш, биотите, чиито програми не бяха довършени и могат да се

програмират за специални задачи. Но имам причини да подозирам, че някой шпионираше работата ми. Затова ускорих завършването на цялостния проект и за окончателния тест напускам Ню Йорк.

Обичам те, Ричард.

В Централната равнина беше тъмно и студено. Ричард се опитваше да потърпи още малко. Беше изпратил подобрения Айнщайн (наричаше го Супер-Ал) и Гарсия 325 да се приближат към отвора в стената на втория модул. Те бяха обяснили на нощния пазач, обикновен хуманоид Гарсия, че обнародваната програма на експеримента е била променена и в момента ще се проведат нови специални изследвания. Докато Ричард оставаше все така скрит от погледа. Супер Ал извади цялата апаратура от отвора в стената на другия модул и я подреди на земята. Процесът отне повече от час скъпоценно време. Когато най-накрая приключи, той даде знак на Ричард да се приближи. Предвидливо Гарсия 325 отклони пазача към другата част на зоната на експериментите, така че биотът-пазач не видя Ричард.

А той не си губеше времето. Измъкна Принц Хал от джоба си и го мушна в отвора.

— Върви бързо — изкомандва и постави малкия си монитор на пода на тунела. През изминалите няколко седмици отворът към другия модул беше постепенно разширен и сега представляваше квадрат с размери приблизително осемдесет на осемдесет. За малкия робот пространството беше повече от достатъчно.

Принц Хал забърза към отсрещната страна. Разликата в нивата на тунела и вътрешния проход бе около метър. Роботът сръчно прикачи късо въже към скобата, която наби в пода на тунела и после се спусна. Ричард наблюдаваше всяко движение на Хал на екрана и му даваше инструкция по радиото.

Очакваше и втория модул да има външен пръстеновиден защитен проход. Оказа се прав. „И така, принципната конструкция на двете поселища е еднаква.“ Също така очакваше във вътрешната стена да има някакъв отвор, порта или врата, през която многокраките да могат

да влизат и излизат. Надяваше се, че Принц Хал, който беше дребен, ще може да мине през нея.

Не мина много време и Хал откри входа към основната част на модула. Само че това, което очевидно бе врата, се намираше на повече от двадесет метра над пода на пръстеноподобния проход. Ричард беше подготвен и за тази възможност, защото беше наблюдавал на видео как многокраките се придвижват във вертикална посока по роботите-булдозери край пункта за наблюдение при Авалон.

— Катери се — разпореда Ричард и нервно погледна часовника си. Беше почти шест. Скоро в Ню Идън щеше да съмне. А малко след това истинските изследователи и инженери щяха да се появят при мястото на отвора.

Принц Хал се нанасяше около стотина пъти върху височината на стената, която делеше пода от входа към другия модул. Изкачването на робота дотам щеше да се равнява на изкачване на човек до върха на шестдесететажна сграда. В дома Ричард бе карал малкия робот да се упражнява, като пълзи по стената на къщата, но в онези моменти винаги стоеше близо до него. Дали по тази стена имаше грапавини за ръцете и стъпалата? От екрана това не можеше да се разбере. Притежаваше ли механичният субпроцесор на Принц Хал всичките необходими и правилни изчисления? СКОРО ЩЕ РАЗБЕРА — помисли си Ричард, когато любимият му ученик започна изкачването.

Веднъж Хал се подхлъзна и увисна на ръце, но в края на краищата успя да се добере до върха. За нещастие изкачването отне още половин час. Ричард беше наясно, че времето няма да му стигне. Когато Хал се изтегли по перваза на кръглия вход, на пътя му към вътрешността на втория модул се изпречи мрежа. И все пак в неясната светлина се виждаше малка част от вътрешността. Ричард внимателно нагласи миниатюрната камера на Хал така, че да може да вижда през решетката.

— Пазачът настоява да се върне на основната си позиция — съобщи по радиото Гарсия 325. — Трябва да докладва в 06:30.

По дяволите, остават само шест минути. Той бавно придвижи Хал около ръба на отвора, опитвайки се да различи нещо от вътрешността на поселището, но не успя да види нищо специално.

— Пискай — разпореда се тогава Ричард, усилвайки аудиозвука на робота максимално. — Пищи, докато ти кажа да спреш.

Ричард не беше изпробвал най-новия модулатор, който бе инсталирал в Принц Хал. Ето защо с удивление установи, че височината на издавания звук наистина много наподобява тази на писъците на птицеподобните. Той резонира в тунела и Ричард отскочи назад. *Адски добре* — помисли си той, след като дойде на себе си, — *Поне ако паметта не ме лъже.*

Хуманоидът-пазач много скоро се озова при Ричард и подчинявайки се на препрограмираната инструкция, му поиска личните документи и обяснение какво прави. Супер Ал и Гарсия 325 се опитаха да го объркат, но когато не получи отговор от Ричард, биотът подчерта, че е длъжен да докладва за възникналия инцидент. На монитора Ричард видя как цялата преграда-мрежа се отваря и шест многокраки полазват Принц Хал. Роботът продължаваше да пищи.

Пазачът Гарсия започна да предава своето съобщение. Ричард осъзнаваше, че разполага само с няколко минути, преди да бъде принуден да напусне. „Елате, по дяволите, елате“ — повтаряше наум, докато гледаше монитора и от време на време хвърляше плахи погледи зад себе си към Централната равнина. Все още откъм дома не се виждаха никакви светлини.

Отначало Ричард си помисли, че му се причува. После звукът на размахващи се криле се повтори. Едно от многокраките бе отчасти скрито и миг по-късно Ричард съвсем ясно видя познат закривен нокът да се пресяга за Принц Хал. Писъкът на птицеподобно потвърди това, което се виждаше. Изображението на монитора стана неясно.

— Ако имаш възможност, — извика Ричард по радиото, — опитай се да се върнеш в тунела. По-късно ще дойда да те взема.

Той С£ извърна и набързо прибра монитора в чантата.

— Да вървим — обърна се към двамата хуманоиди-съратници. Затичаха към Ню Идън.

Докато бързаше към дома, Ричард бе обзет от чувство за триумф. **ПРЕДЧУВСТВИЕТО МИ СЕ ОКАЗА ВЯРНО** — мислеше си възбудено. — *Това променя всичко... А сега ми предстои да предам дъщеря си в ръцете на бъдещия ѝ съпруг.*

Сватбената церемония бе определена за седем вечерта в театъра на Централната гимназия. На приема след това бяха поканени много

повече хора, така че той бе планиран за спортната зала, в съседната сграда на около двадесетина метра от театъра. Последните приготовления затрупваха Никол почти през целия ден и тя непрекъснато предотвратяваше ту едно, ту друго възможно неблагоприятно обстоятелство, което би могло да помрачи церемонията.

Не ѝ остана време да размисли върху значението на новото разкритие на Ричард. Той се прибра възбуден, изпълнен с желание да обсъжда въпроса за птицеподобните и за това кой би могъл да се интересува тайно от неговото проучване, но Никол просто не бе в състояние да се съсредоточи върху нищо друго, освен върху сватбата. И двамата решиха засега, да не разказват на никого за птицеподобните поне не преди самите те да са имали възможността да обсъдят въпроса подробно.

Сутринта Никол излезе в парка на разходка с Ели. Разговаряха за брака, за любовта и секса повече от час, но Ели бе толкова развълнувана от предстоящата женитба, че не можеше да се съсредоточи напълно върху това, което ѝ говореше майка ѝ. Към края на разходката Никол спря под едно дърво, за да обобщи казаното:

— Запомни поне едно нещо, Ели — държеше двете ръце на дъщеря си в своите — сексът е важен елемент на брака, но не и най-важният. Понеже ти липсва опит, малко вероятно е още от самото начало сексът да ти хареса. Но ако ти и Робърт се обичате и си имате доверие, и ако двамата действително желаете да доставите и да получите удоволствие, ще откриеш, че с всяка изминала година физическата съвместимост помежду ви ще нараства.

Два часа преди церемонията Никол, Най и Ели пристигнаха заедно в училището. Епонин вече ги очакваше.

— Нервна ли си? — запита усмихнатата учителката. Ели кимна. — Аз ще припадна от притеснение — добави Епонин, — а съм само шаферка.

Ели бе помолила майка си да ѝ бъде кума. Най Уатанабе, Епонин и сестра ѝ Кати щяха да са шаферките. Кум на Робърт щеше да стане доктор Едуард Станфорд, който споделяше увлечението му по история на медицината. Поради липсата на други близки (с изключение на хуманоидите от болницата) Робърт избра останалите участници в церемонията от своя страна измежду членовете на семейство

Уейкфийлд и техните приятели. Кенджи Уатанабе, Патрик и Бенджи щяха да са тримата му шафери.

— Майко, гади ми се — обади се Ели малко след като всички се бяха събрали в гардеробната. — Ще се чувствам ужасно, ако взема да повърна върху сватбените рокли. Не трябва ли да хапна нещо?

Никол бе предвидила това. Тя подаде на Ели един банан и кутийка кисело мляко, уверявайки дъщеря си, че е напълно нормално да се чувства неразположена преди толкова важно събитие в своя живот.

Тревогите на Никол за нормалното протичане на сватбената церемония се допълниха и с това, че времето минаваше, а Кати я нямаше никаква. Когато в гардеробната на булката вече всичко бе готово, тя реши да поприказва с Патрик. И в мъжката стая бяха приключили с преобличането.

— Как е майката на булката? — запита я съдия Мишкин при влизането. Великолепният стар съдия щеше да ръководи сватбената церемония.

— Малко е отнесена — отвърна, с усмивка Никол. Тя откри Патрик в дъното на стаята да нагласява дрехите на Бенджи.

— Как ме намираш? — попита Бенджи майка си, когато тя ги приближи.

— Много, много красив — отвърна Никол на сияещия си син. — Разговарял ли си тази сутрин с Кати? — обърна се тя към Патрик.

— Не. Но снощи ѝ се обадох да ѝ напомня всичко за днес, както ме беше помолила... Още ли я няма?

Никол поклати отрицателно глава. Вече беше шест и петнадесет, само четиридесет и пет минути преди уречения час за начало на церемонията. Тя излезе в коридора, за да се обади по телефона, но миризмата на цигарения дим ѝ оповести, че Кати най-сетне е пристигнала. По пътя към гардеробната тя чу и гласа ѝ:

— Само си помисли, сестричке — говореше Кати доста високо, — довечера ще правиш за първи път секс. — Уха! Хващам се на бас, че дори само при мисълта за това страхотното ти тяло ликува.

— Кати — обади се Епонин, — мисля, че не е напълно подходящо...

Никол влезе в стаята и Епонин млъкна.

— Хей, майко — рече Кати, — изглеждаш много хубава. Бях забравила, че под съдийската тога се, крие жена.

Кати издуха струйка дим и отпи от бутилката шампанско, която се намираше на плота срещу нея.

— Ето ни тук — изрече с приповдигнат плам, — събрани да присъстваме на сватбата на моята малка сестричка...

— Престани, Кати, вече си пила достатъчно — гласът на Никол бе хладен и твърд. Тя взе шампанското и пакета цигари. — Просто се преоблечи и престани да се правиш на шут... Можеш да си ги получиш след церемонията.

— Добре, съдия... както наредите. Кати смукна дълбоко от цигарата и издуха дима на кръгчета. Ухили се към другите дами. И после, както се протягаше към кошчето за боклук, за да тръсне пепелта от цигарата, тя изгуби равновесие. Политна към плота, удари се лошо, закачи няколко отворени бурканчета с козметика и се приземи сред създалата се мръсотия. Епонин и Ели се хвърлиха да ѝ помагат.

— Добре ли си? — попита Ели.

— Пази си роклята, Ели — обади се Никол, която наблюдаваше с неодобрение проснатата на пода Кати. После грабна няколко хартиени салфетки и започна да почиства разлятото.

— Да-а-а, Ели — обади се саркастично Кати няколко секунди по-късно. — Пази си роклята. По тебе не трябва да има нито едно петънце, когато се омъжваш за твоя двоен убиец.

Всички в стаята затаиха дъх. Никол посиня. Тя приближи Кати и спря точно пред нея.

— Веднага се извини на сестра си — нареди.

— Няма — отвърна предизвикателно Кати само миг преди разперената длан на Никол да се залепи на бузата ѝ. От очите на момичето избликнаха сълзи. — Аха! — тя избърса лицето си. — Най-прочутата раздавачка на шамари в Ню Йорк. Само два дни след като е упражнила физическо насилие на площада в Сентръл Сити, тя повтори любимото действие като шамаросва собствената си дъщеря...

— Майко, недей... моля те — прекъсна ги Ели, опасявайки се, че Никол отново ще удари Кати.

Никол се извърна и погледна към разстроената булка.

— Съжалявам — измърмори тя.

— Точно така — изрече ядно Кати. — Извини се на нея. — Аз получих шамара, съдия. Сещаш ли се коя съм — твоята по-голяма неомъжена дъщеря. Тази, която нарече „отблъскваща“ само преди три седмици... Каза, че приятелите ми са „мошеници и аморални“... нали така беше? И въпреки това ще предадеш скъпоценната си Ели, този образец на добродетелта, на един човек, извършил двойно убийство... а друг убиец ще е шаферка...

Почти едновременно всички присъстващи осъзнаха, че Кати не е просто пияна и в агресивно настроение. Тя бе дълбоко разстроена. Дивият ѝ поглед ги проклинаше, докато тя продължаваше несвързаната си реч...

Тя се дави и отчаяно зове за помощ — помисли Никол. — А аз не само че не обърнах внимание на този зов, но дори я блъснах още по-надълбоко.

— Кати — започна кротко Никол, — извинявай. Реагирах глупаво, без да се замисля — тя се приближи към дъщеря си с протегнати ръце.

— Не — Кати отблъсна ръцете на майка си. — Не, не, не... не се нуждая от съжалението ти. — Тя се отправи към вратата. — Всъщност не желая да присъствам на тази проклетата сватба... Мястото ми не е тук... Късмет, сестричке. Някой ден ще ми разкажеш как е в леглото красивият доктор.

Кати се извърна и излезе препъвайки се. Докато си тръгваше, Ели и Никол плачеха без глас.

Никол се опита да се съсредоточи върху сватбената церемония, но след нелепата сцена с Кати я болеше сърцето. Тя помогна на Ели да се гримира отново, като непрекъснато се укоряваше, че е реагирала с толкова яд на Кати.

Малко преди началото на церемонията Никол отново отиде до мъжката съблекалня, за да ги осведоми, че Кати е решила да не присъства на сватбата. После хвърли бегъл поглед към събиращите се гости и забеляза, че около дузина хуманоиди вече са заели места. *Мили боже — помисли си Никол, — не сме били достатъчно конкретни в поканите.* Не беше нещо необичайно някои от колонистите да водят със себе си техните биоти Линкълн или Тиасо със специално предназначение, особено ако имаха деца. Преди да се завърне в

булчинската гардеробна, Никол за момент се разтревожи дали ще има достатъчно места за всички.

Миг по-късно, или може би само така изглеждаше, всички придружители на младоженците се събраха на подиума около съдия Мишкин и музиката оповести пристигането на булката. Подобно на останалите Никол се извърна и се загледа в дъното на театъра. Там стоеше нейната прекрасна най-малка дъщеря, още по-великолепна в бялата си рокля с червен кант. Опряна върху ръката на Ричард, тя се приближи по пътеката. Никол се бореше със сълзите, но когато видя големите капки да блестят по бузите на булката, не можа да се сдържи. *Обичам те, моя Ели. Колко се надявам да си щастлива.*

По молба на двойката съдия Мишкин бе подготвил една различна церемония. В нея се възхваляваше любовта между мъжа и жената и се говореше колко значима е връзката между тях за правилното изграждане на семейството. Думите му проповядваха търпимост, упорство и самоотверженост. Отправи молитва, която не принадлежеше към никое вероучение, призовавайки Господ „да събуди“ в булката и младоженеца онази „страст и разбиране, които облагородяват човешкия род“.

Церемонията беше кратка, но изискана. Доктор Търнър и Ели си размениха пръстените и изрекоха клетвата със силен и уверен глас. Извърнаха се към съдия Мишкин и той свърза ръцете им.

— В името на властта, с която ме е упълномощила колонията Ню Идън, обявявам Робърт Търнър и Елеонор Уейкфийлд за мъж и жена.

Докато доктор Търнър внимателно повдигаше воала на Ели за традиционната целувка, проехтя изстрел, почти веднага последван от втори. Съдия Мишкин политна напред и падна от подиума върху двойката младоженци, а от главата му шуртеше кръв. До него Кенджи Уатанабе се свлече на земята. Когато се разнесоха третият и четвъртият изстрел, Епонин се хвърли между младоженците и гостите. Всички пицяха. В театъра цареше хаос.

Разнесоха се още два изстрела, непосредствено един след друг. На третия ред Макс Пъкет най-сетне разоръжи хуманоида ЛИНКЪЛН, КОЙТО беше стрелецът. Макс се бе извърнал в момента, когато чу първия изстрел, секунда по-късно бе прескочил столовете. Но биотът Линкълн, който се беше изправил от мястото си при думата „жена“,

изстреля от автоматичния пистолет шест куршума, преди Макс да успее да го сваля.

По целия подиум имаше кръв. Никол коленичи и прегледа губернатор Уатанабе. Той бе вече мъртъв. Доктор Търнър държеше в ръцете си съдия Мишкин, когато благородният стар човек затвори очи завинаги. Очевидно третият куршум бе предназначен за доктор Търнър, защото Епонин, в отчаяния си опит да спаси булката и младоженеца, го бе поела странично.

Никол вдигна микрофона, изпуснат от съдия Мишкин.

— Дами и господа... Това е ужасна, ужасна трагедия. Моля останете на местата си, докато се погрижим за ранените.

Последните четири куршума не бяха нанесли големи поражения. Епонин кървеше, но не беше в критично състояние. Макс бе успял да нанесе удар на Линкълн точно преди онзи да изстреля четвъртия куршум; по този начин той почти със сигурност бе спасил живота на Никол, защото куршумът бе минал само на сантиметри от нея. Двама от гостите бяха одраскани от последните изстрели, докато биотът падаше на земята.

Ричард се присъедини към Макс и Патрик, които обуздаваха биота-убиец.

— Не иска да отговори на нито един въпрос — рече Макс.

Ричард погледна рамото на Линкълн. Номерът на хуманоида бе 333.

— Отведете го отзад. По-късно искам да го огледам.

На подиума Най Уатанабе бе коленичила и държеше главата на своя любим Кенджи в скута си. Дълбоки, отчаяни ридания разтърсваха тялото ѝ. Край нея близнаците Галилео и Кеплер виеха от страх. Ели, отгоре до долу опръскана с кръв, се опитваше да успокои малките момчета.

Доктор Търнър се занимаваше с Епонин.

— Линеяката ще бъде тук след няколко минути — съобщи ѝ той, след като превърза раната ѝ. Целуна я по челото. — Ние с Ели цял живот ще ти бъдем благодарни за това, което направи за нас.

Никол обикаляше сред гостите, искаше да разбере дали някой от близкостоящите, които бяха засегнати от изстрелите, не е сериозно ранен. Тъкмо се готвеше да се върне при микрофона и да съобщи на

всички, че могат да се разотиват, изпаднал в истерия колонист се втурна в театъра.

— Един Айнщайн е полудял — извика, преди да е осъзнал сцената пред себе си. — Уланов и съдия Ианелла са мъртви.

— И двамата трябва да се махнем — каза Ричард. — И то още сега. Но дори ти да не искаш, Никол, аз ще вървя. Зная прекалено много за биотите от серия триста — и какво са направили хората на Накамура, за да ги променят. Още тази вечер или утре сутрин ще бъдат по петите ми.

— Добре, скъпи — отвърна Никол. — Разбирам. Но някой трябва да остане със семейството. И да се бори срещу Накамура. Дори ако е безнадеждно. Не трябва да се подчиняваме на неговата тирания.

Бяха минали три часа от трагичния завършек на сватбата на Ели. Колонията бе залята от паника. Току-що по телевизията беше съобщено, че пет или шест хуманоида едновременно са превъртели и че единадесет от най-изтъкнатите граждани на Ню Идън са убити. За щастие биотът Кавабата, който изнасял концерт във Вегас, не успял в опита си за покушение срещу кандидата за губернатор Ян Макмилан и изтъкнатия индустриалец Тошио Накамура...

— Дрън-дрън — рече Ричард, докато слушаше. — Това е само още един момент от плана им.

Той беше сигурен, че цялата работа е замислена и дирижирана от лагера на Накамура. Нещо повече, Ричард не изпитваше никакво съмнение, че самият той и Никол също са били сред набелязаните жертви. Беше убеден, че събитията от този ден ще родят един съвършено нов Ню Идън, управляван от Накамура с Ян Макмилън в ролята на губернатор-марионетка.

— Няма ли поне да се сбoguваш с Патрик и Бенджи? — залита НИКОЛ.

— По-добре да не го правя — отвърна Ричард. — Не защото не ги обичам, а защото се опасявам, че мога да променя намеренията си.

— Аварийния изход ли ще използваш?

Ричард кимна.

— Никога няма да ме пуснат през официалния...

Докато проверяваше аквалангите, Никол влезе в кабинета.

— Току-що в новините съобщиха, че хората трошат биотите си. Един от интервюираните колонисти каза, че цялата работа с

убийствата е част от извънземен заговор.

— Страхотно — изрече мрачно Ричард. — Пропагандата вече е в ход.

Той взе такова количество храна и вода, каквото смяташе, че ще може да носи без притеснения. Пригответи се, а после притисна Никол към себе си и я задържа така цяла минута. Когато се разделиха, очите и на двамата бяха пълни със сълзи.

— Знаеш ли къде отиваш? — запита тихо Никол.

— Горе-долу — отвърна Ричард, който стоеше на задната врата. — Няма да ти кажа, разбира се, така че да не си замесена...

— Разбирам — и двамата чуха някакъв шум откъм предната врата и Ричард излетя в задния двор.

Влакът до езерото Шекспир не пътуваше. Хуманоидът Гарсия, който управляваше по-раншния влак по същата линия, беше унищожен от група разгневени колонисти, така че цялата система се беше изключила. Ричард тръгна пеша към източния бряг на езерото.

Докато пъхтеше, натоварен с тежкия акваланг и раницата, изпита чувството, че някой го следи. На два пъти му се стори, че забелязва нещо с крайчеца на окото, но когато спря и се извърна, не видя нищо. Най-накрая стигна до езерото. Минаваше полунощ. Ричард хвърли последен поглед към светлините на колонията и започна да навлича водолазния костюм. Кръвта му се смрази, когато от храстите излезе един Гарсия, а той беше разсъблечен.

Очакваше да бъде убит. След няколко секунди, които му се сториха векове, Гарсия проговори.

— Ти ли си Ричард Уейкфийлд?

Ричард нито помръдна, нито продума.

— Ако си ти — проговори най-накрая биотът, — нося съобщение от съпругата ти. Тя казва, че те обича и те благославя.

Ричард пое бавно и дълбоко въздух.

— Кажи й, че и аз я обичам.

[1] Без превод ↑

ИЗПИТАНИЕТО

1.

В най-дълбоката част на езерото Шекспир се намираше прикрит излаз към дълъг подводен канал, който минаваше под селцето Бовоа и стигаше зад външната стена на модула. Още при проектирането на Ню Идън Ричард, който имаше значителен опит с възможностите да се случи нещо непредвидено при конструирането, беше наблегнал на важността от съществуването на аварийен изход извън колонията.

— За какво ще ви е нужен? — бе запитал Орелът.

— Не зная. Но в живота често възникват непредвидени ситуации. Сериозната инженерингова конструкция винаги разполагаме резервен вариант за непредвидени обстоятелства.

Ричард плуваше много внимателно през тунела и на всеки няколко минути спираше да провери количеството кислород. Когато стигна до края, през поредица от шлюзове, най-сетне излезе в сух подземен тунел. Измина още стотина метра, преди да свали акваланга, и да го прибере в една ниша. Когато стигна до изхода в източния край на зоната, която обхващаше двата модула в Северния полуцилиндър на РАМА, Ричард извади от непромокаемата торба терможилетката.

Той бе убеден, че не е възможно някой да знае къде се намира и въпреки това отвори кръглия люк в тавана на прохода много предпазливо. Сетне се измъкна в Централната равнина. *Дотук добре* — въздъхна с облекчение. — *А сега към план Б.*

Четири дни Ричард остана в източната част на равнината. С помощта на чудесния малък, бинокъл успяваше да различи светлините, които свидетелстваха за продължаващата дейност около контролния център, района Авалон и отвора в стената на втория модул. Както и очакваше, ден-два в района между двата модула се движеха претърсващи отряди, но само една група се насочи в неговата посока и не беше никак трудно да я избегне.

Постепенно зрението му привикна към абсолютния мрак, който цареше в Централната равнина. Всъщност Имаше някаква индиректна светлина, която беше отразена от повърхността на РАМА. Ричард предположи, че източникът или източниците на тази светлина трябва

да са някъде в Южния полуцилиндър, зад отсрещната стена на втория модул.

Искаше му се да може да лети, така че да се зарее над стените и да се придвижи в простора на цилиндричния свят. Съществуването на тази слаба отразена светлина насочи интереса му към останалата част на РАМА. Дали все още на юг от бариерната стена имаше Цилиндрично море? Съществуваше ли все още Ню Йорк като град сред това море? И какво се намираше в Южния полуцилиндър, район още по-обширен от този, обхващащ двата модула?

На петия ден от бягството Ричард се събуди от един особено разстройващ сън за баща си и се отправи към модула, който вече наричаше „обител на птицеподобните“. Беше разместил своя цикъл на будване и сън, така че да е противоположен на този в Ню Йорк. Сега в колонията бе седем вечерта. Със сигурност всички хора, които работеха край отвора в стената на втория модул, вече бяха привършили за този ден.

На около половин километър от мястото на отвора в обителта на птицеподобните, Ричард се спря, за да се убеди с помощта на бинокъла, че в района няма повече хора. После изпрати Фалстаф да отвлече вниманието на биота-пазач.

Ричард не бе сигурен дали проходът към вътрешността на втората обител е еднакво широк от край до край. На пода на кабинета си бе очертал един квадрат със страна осемдесет сантиметра, за да се убеди, че ще успее да пропълзи през него. Ами ако някъде проходът се стесняваше? МНОГО СКОРО ЩЕ РАЗБЕРЕМ — си рече той наум, докато приближаваше мястото.

В прохода беше вкаран само един набор от кабели и инструменти, така че за Ричард не представляваше никаква трудност да ги извади. Фалстаф също успя — биотът-пазач нито се чу, нито се видя наоколо. Ричард хвърли малката торба в отвора и после направи опит да се изкатери дотам. Беше невъзможно. Най-напред свали терможилетката, после ризата, панталоните и обувките. Само по бельо и чорапи Ричард едва-едва се вместваше в прохода. Той свърза дрехите си във вързоп и ги прикачи отстрани на торбата, сетне се намъкна в отвора.

Пълзенето наистина беше бавен начин на придвижване. Ричард напредваше по корем, сантиметър по сантиметър, използвайки длани и

лакти, като непрекъснато побутваше торбата пред себе си. Във всеки един момент тялото му се търкаше в стените и тавана. Спря; мускулите вече започваха да го наболяват. Намираше се на петнадесет метра навътре в прохода. Другият край бе отдалечен на почти четиридесет метра.

Докато си отдъхваше, Ричард осъзна, че лактите, коленете и върха на започналата да оплешивява глава, бяха издрани и леко кървяха. И дума не можеше да става да извади превръзки от торбата — в толкова тясно пространство дори извърщането по гръб за да погледне назад изискваше гигантски усилия.

Даде си сметка, че е и много студено. Докато пълзеше, усилията, които полагаше, за да се придвижва напред, го загряваха. Но след като спря, откритите части на тялото му бързо се охладиха. Усещането се засилваше от допира му до студената, метална повърхност. Зъбите му взеха да тракат.

Още петнадесет минути бавно и болезнено той се придвижва напред. После дясното му бедро се схвана и неволната реакция на тялото му блъсна главата му в тавана на тунела. Леко зашеметен от удара, Ричард се стресна, когато усети кръвта да се стича отстрани по главата му.

Пред него нищо не светеше. Здравчът, който преди няколко дни все пак му бе помогнал да проследи напредването на Принц Хал, сега бе изчезнал. Направи усилие да се извърне по гръб и да погледне назад. Навсякъде цареше мрак и той отново изпитваше студ. Ричард опипа главата си и се опита да определи степента на нараняването. Обхвана го паника, когато осъзна, че продължава да кърви.

До този момент не бе изпитвал клаустрофобия. Сега, заклещен в тъмния проход, Ричард усети как стените го притискат от всички страни и изведнъж загуби способността си да диша. Не успя да се овладее. Започна да крещи.

След по-малко, от минута в края на прохода, откъм гърба му се появи някаква светлина. Разпозна смешния английски акцент на хуманоида Гарсия, но не разбираше какво му казва. *Почти сигурно докладва за извънреден случай. По-добре е бързо да изчезвам.*

Пренебрегвайки умората, кървящата глава изостаналите без кожа колене и лакти, Ричард започна отново да пълзи. По негова преценка оставаха още десет, най-много петнадесет метра, когато неочаквано

проходът се стесни. Напрегна всяко мускулче, но напразно. Не можеше да мине! Пътят му бе препречен. Докато се опитваше да открие някакво друго положение, което да е геометрично по-подходящо, за да продължи с пълзенето, той дочу тихо тупуркане да се приближава откъм модула на птицеподобните.

Миг по-късно те бяха по цялото му тяло. Ричард изживя няколко секунди на неописуем ужас, преди разумът му да го осведоми, че този гъдел по кожата е причинен от многокраките. Спомни си, че ги е виждал по телевизията — малки сферични същества, около два сантиметра в диаметър, прикачени към шест радиално симетрични, многочленести крачета, дълги почти десет сантиметра, когато бяха напълно изпънати.

Едно се бе спряло точно върху лицето му, а крачката яхаха носа и устата му. Опита се да го отпъди, но отново блъсна главата си. Ричард започна да се гърчи, за да се отърси от многокраките и някак си успя да се придвижи напред. Все още полазен от тях, той изпълзя последните няколко метра до изхода.

Стигна до външния пръстеновиден проход, който обхващаше модула на птицеподобните, но точно тогава зад гърба му се чува човешки гласове:

— Хей, има ли някой там? Който и да си, моля, легитимирай се. Тук сме, за да ти помогнем.

Силен прожектор освети тунела.

Ричард установи, че има и друг проблем. Неговият излаз се намираще на метър над пода на пръстеновидния проход. *Трябваше да пълзя с краката напред и да влача торбата с дрехите. Сега щеше да ми е много по-лесно да скоча.*

Беше много късно за умуване. Торбата и дрехите бяха вече на пода под него, втори човешки глас задаваше въпрос отзад, а Ричард продължи да пълзи напред, докато тялото му наполовина се измъкна от отвора. Когато усети, че пада, той вдигна ръце над главата си, като притискаше брадичката плътно към гърдите и се опитваше да се свие на кълбо. Сетне подскочи и се изтърколи в прохода на птицеподобните. Докато падаше, многокраките наскачаха и изчезнаха в мрака.

Прожекторите, с които хората осветяваха тунела, се отразяваха от вътрешната стена на прохода. След като най-напред се убеди, че не е сериозно наранен и че главата му вече почти не кърви, Ричард вдигна

нещата си и изкуцука на двеста метра вляво. Спря точно под портика, където Принц Хал бе пленен от птицеподобното.

Независимо от умората си Ричард реши да не губи време да премерва на око стената. Веднага щом почисти и превърза раните си, той започна изкачването. Беше убеден, че много скоро поне една широкообхватна камера ще бъде вкарана в пръстеновидния проход за да го търси.

За негов късмет пред портика се намираше малка издатина, достатъчна да го задържи. Той седна на нея, докато прерязваше металната мрежа. Очакваше многокраките да се появят всеки момент, но остана сам. Не чу и не зърна нищо откъм вътрешността на обителта. Макар че на два пъти се опита да призове Принц Хал с помощта на радиото, никой не отвърна на повика му.

Ричард се взря в абсолютния мрак на поселището на птицеподобните. КАКВО ЛИ ИМА ТАМ? — питаше се той. Заклучи, че атмосферата във вътрешността трябва да е същата като тази в пръстеновидния проход, щом като въздухът свободно преминава през портика. Тъкмо се готвеше да извади фенерчето, за да огледа вътрешността, когато под и зад себе си дочу звуци. Секунди по-късно светлинен лъч бе насочен към пода под него.

За да избегне светлината, той се сгуши във вътрешността на обителта, колкото му позволяваше смелостта, и се послуша. *Това е широкообхватна камера. Но обсегът ѝ е ограничен. Не може да действа без окачване.*

Седеше неподвижен. *Какво да правя?* — запита се, когато стана ясно, че светлината, прикачена към камерата, продължава да претърсва района под портика. — *Сигурно са видели нещо. Ако запаля фенерчето и се появи някакво отражение, ще разберат къде се намирам.*

Метна едно малко камъче във вътрешната страна на поселището, за да провери дали нивото на пода е като нивото на пръстеновидния проход. Не чу нищо. Опита с друг, малко по-голям предмет, но пак не чу никакъв звук.

Сърцето му прескочи, когато разумът му подсказа, че подът във вътрешната част на обителта се намира много под нивото на пода на външния пръстеновиден проход. Припомни си структурата на РАМА, в разрез, сети се за дебелите външни стени и си даде сметка, че дъното

на обителта може да се намира на стотици метри под мястото, където седеше. Ричард се наведе напред и се втренчи в пропастта.

Широкообхватната камера неочаквано спря да се движи и остана фокусирана върху една определена точка от пода на външния проход. Ричард се досети, че нещо е изпаднало от торбата му, докато в бързината куцукаше от тунела към портика. Знаеше, че скоро ще се появят още светлини и камери. Въображението му зарисува картини както пленяват и връщат в Ню Йорк. Не знаеше точно кои закони на колонията е нарушил, но бе наясно, че има много прегрешения. В него се надигна силна вълна на негодувание, когато си представи месеците, които трябваше да прекара в изолация. *При никакви обстоятелства няма да позволя това да се случи.*

Взе да опипва вътрешната част на стената на обителта, която се намираше под него, за да се убеди, че има достатъчно издатини за ръцете и краката. Успокоен, че спускането не е невъзможно, той се зарови в торбата, извади алпинистко въже и го закачи към скобите, които поддържаха мрежестата врата. *В случай че ми се наложи да се плъзна надолу.*

Зад гърба му в прохода се появи втора светлина. Ричард се спусна в обителта; въжето бе здраво увито около кръста му. Не го използваше, за да се отблъсква от стената, а само когато опипваше за място, за което да се хване или на което да стъпи. Слизането не беше технически трудно; имаше множество малки издатини, за които можеше да се залови.

Спускаше се все по-надолу и по-надолу. Когато прецени, че е изминал шестдесет или седемдесет метра, реши да спре и да извади фенерчето от торбата. Насочи светлината му надолу по стената и гледката изобщо не го успокои. Все още не се забелязваше дъно. Това, което се виждаше, отстоеше на около петдесетина метра надолу и представляваше нещо дифузно като облак или мъгла. *Страхотно — помисли си Ричард, изпълнен със сарказъм, — Това е просто страхотно.*

Още тридесет метра и той изчерпа дължината на алпинисткото въже. Вече усещаше влагата от мъглата. Чувстваше се безкрайно изморен. Тъй като не искаше да се лиши от сигурността на въжето, той се изкачи обратно няколко метра нагоре, уви го неколккратно около себе си и заспа, притиснат до стената.

2.

Сънищата му бяха много особени. Често падаше през глава, все надолу, надолу, но никога не се удряше в дъното. В последния сън преди да се събуди, Тошио Накамура и двама главорези го разпитваха в малка стаичка с белосани стени.

Когато отвори очи, за няколко секунди Ричард не знаеше къде се намира. Първата му реакция бе да отдръпне бузата си от металната повърхност на стената. Няколко мига по-късно, след като си припомни, че беше заспал прав от вътрешната страна на стената в обителта на птицеподобните, той запали фенерчето и погледна надолу. Сърцето му пропусна един удар, когато видя, че мъглата вече я няма. Вместо това виждаше стената, която се спускаше още по-надолу и там, където най-накрая свършваше, имаше нещо, което приличаше на вода.

Той се облегна назад и впери поглед нагоре. Знаеше, че се намира на около деветдесет метра под портика (алпинисткото въже бе с дължина сто метра). По това прецени, че разстоянието до водата е около двеста и петдесет метра. Коленете му омекнаха, когато мозъкът му осъзна напълно сериозността на положението. Взе да отмотава от себе си допълнителните примки, които бе навил снощи около тялото си и забеляза, че ръцете му треперят.

Обзе го огромното желание да избяга, да се изкачи отново до портика и изобщо да напусне този чужд свят. *Не, Ричард — си каза наум, като се бореше с инстинктивната реакция, — Не още. Само ако вече нямаш друга възможност.*

Реши, че най-напред ще хапне нещо. Много предпазливо се освободи от част от въжето и извади някаква храна и малко вода от торбата. След това се извъртя и насочи светлината към вътрешността на обителта. Стори му се, че в далечината долавя някакви сенки и форми, но не беше сигурен. *Може би са плод на въображението ми.*

Когато привърши с яденето, провери запасите си от храна и вода и обмисли вариантите, с които разполага. *Много просто — рече си с нервен смях. — Първо, мога да се върна в Ню Идън и да стана обвиняем. Второ — мога да се откажа от сигурността на въжето и*

да продължа надолу по стената. За момент погледна нагоре, а после надолу. Или пък мога да остана тук и да се надявам на чудо.

Припомняйки си светкавичната поява на птицеподобното, когато Принц Хал бе започнал да пищи, Ричард се разкрещя. След две или три минути спря да вика и започна да пее. Пя непрекъснато повече от час. Започна с мелодии от времето, когато следваше в университета в Кеймбридж, после се прехвърли на песни, които бяха популярни в юношеството му. Удиви се колко добре си спомня текстовете. *Паметта е нещо забележително — унесе се в мисли Ричард. — На какво ли се дължи изобретателната ѝ благонадеждност? Защо си спомням почти идеално думите на тези тъпи песни от своята младост, а на практика почти нищо от одисеята из РАМА?*

Ричард посягаше към торбата за нова порция вода, когато неочаквано в обителта стана светло. Толкова се стресна, че краката му се изплъзнаха от стената и за няколко секунди с цяла тежест увисна на въжето. Светлината не бе заслепяваща, наподобяваше настъпващото утро на РАМА II, когато пътуваше със седалковия лифт, но въпреки това бе светлина. Веднага щом възвърна равновесието си, Ричард започна да разглежда света, който сега лежеше открит пред него.

Източникът на светлина бе голяма, качулата топка, която висеше от тавана на поселището. Ричард прецени на око, че тя се намира на около четири километра над него и грубо на един километър право над върха на най-забележителната видима постройка — голям кафяв цилиндър в геометричния център на обителта. Матова Шапка покриваше горните три четвърти на сияещото кълбо, така че по-голямата част от неговата светлина се насочваше надолу.

Основният конструктивен принцип в поселището бе радиалната симетрия. В центъра бе разположен кафявият цилиндър — приличаше на направен от пръст — който може би беше петстотин метра от основата до върха. Естествено Ричард виждаше само едната му страна, но от кривината прецени, че диаметърът трябва да е около два-три километра.

По външната стена на цилиндъра нямаше нито прозорци, нито врати. От вътрешността му не се процеждаше никаква светлина. Единственото характерно нещо от тази страна беше съчетание от широко раздалечени една от друга криви, като всяка от тях започваше от върха, обикаляше цилиндъра изцяло и завършваше при дъното,

точно под точката, от която започваше. Горното дъно на цилиндъра се намираше на приблизително същата височина като портика, през който бе влязъл.

Между два пръстена, които бяха разположени на разстояние около триста метра един от друг, се намираха ред малки, бели структури, които опасваха цилиндъра. Двата северни сегмента на тези пръстени (Ричард бе влязъл в обителта на птицеподобните през северния портик) бяха идентични; всеки сегмент имаше петдесет или шестдесет постройки, подредени по един и същи начин. Ричард заключи, че за да отговарят на симетрията и другите два сегмента трябва да се подчиняват на същата схема.

Тесен обиколен канал, широк седемдесет-осемдесет метра, ограничаваше структурите. И каналът и пръстенът бяха разположени върху плато, чиято височина бе на нивото на дъното на кафявия цилиндър. От външната страна на канала се намираше обширен район от нещо, което наподобяваше растителност, предимно зелена на цвят. Този район заемаше почти цялата останала част от поселището. От канала до бреговете на широкия четиристотин метра ров, който опираше до стената, теренът се спускаше плавно надолу. Всеки един от четирите идентични сегмента на зеления район бе допълнително подразделен на четири сектора. Аналогично със земните разбирания Ричард ги кръсти: джунгла, гора, поле и пустиня.

Около десетина минути той остана загледан в обширната панорама. Детайлите бяха внушителни. Колкото по-дълго гледаше, толкова повече нови неща забелязваше. В зеления район имаше малки езерца и рекички, почти незабележим остров в рова, а между белите постройки лъкатушеше нещо, което наподобяваше пътища. *Разбира се. Защо очаквам нещо различно? В Ню Идън ние възпроизведохме малко копие на Земята. В известен смисъл това трябва да представлява родната планета на птицеподобните.*

Последните мисли го подсетиха, че те двамата с Никол още в самото начало бяха убедени, че птицеподобните вече не са (ако изобщо някога са били) развит технологичен вид, който пътешества в Космоса. Ричард измъкна бинокъла, взе да изучава намиращият се в далечината кафяв цилиндър. КАКВА ТАЙНА КРИЕШ? — чудеше се той и в същия миг бе обхванат от вълнение за предстоящите нови открития и приключения.

После претърси небето за някакви следи от птицеподобните. Испита разочарование. Веднъж или два пъти му се стори, че вижда летящи същества край върха на кафявия цилиндър, но точките толкова бързо пробягваха извън обсега на бинокъла, че не можеше да бъде абсолютно сигурен. Навсякъде другаде, където погледна — във всички сектори на зеления район в околността на белите постройки, дори в рова — не забеляза никакви признаци на движение. Нямаше потвърждение, че в поселището на птицеподобните присъства нещо живо.

След четири часа светлината изчезна и Ричард отново се озова в мрака, по средата на вертикалната стена. Провери термометъра, включително регистрираните данни за изминалите часове. Откакто бе влязъл в обителта, температурата не се бе променяла с повече от половин градус. Оставаше постоянно 26 градуса по Целзий. *Забележителен температурен контрол. Но защо толкова строг? Защо е нужно да се използва толкова мощен източник на енергия, за да се поддържа фиксирана температура?*

Мракът се проточи с часове и Ричард започна да губи търпение. Макар и периодично да отпускате всяка група мускули като сменяше положението, в което висеше на въжето, тялото му бавно започна да отмалява. Време бе да обмисли и да предприеме нещо. Неохотно реши, че ще е безразсъдно да изостави въжето и да се спусне към рова. *Така или иначе какво ще правя като стигна там? Ще го преплувам? И после какво? Ако не открия веднага храна, пак ще трябва да се връщам обратно.*

Започна бавно да се изкачва към портика. Почиваше си на половината път, когато му се стори, че вдясно от себе си дочува нещо едва доловимо. Ричард се спря и много бавно бръкна в торбата за приемателя. Опитвайки се да прави колкото е възможно по-малко движения, той завъртя копчето за звука на максимума и си сложи слушалките. В началото не чу нищо. Но след няколко минути, долови лек шум под себе си, долиташе откъм рова. Беше невъзможно да разпознае това, което чува — може би бяха няколко лодки, които прекосяваха водата — но нямаше никакво съмнение, че долу се върши нещо.

Не се ли чу и тихо пляскане на криле, там встрани, отдясно?

Без всякакво предупреждение Ричард внезапно изкрещя колкото му глас държи. И след това рязко прекъсна вика. Вихрушка от шумове на размахващи се крила скоро отзвуча, но за секунда или две нещата се изясниха.

Ричард ликуваше.

— Зная, че сте там — извика весело. — Зная, че ме наблюдавате.

Вече имаше план. Беше като изстрел в мрака, но все пак бе по-добър от нищо. Ричард провери количеството на водата и храната, с които разполагаше, установи, че и едното и другото вече са в граничния минимум и си пое дълбоко дъх. *Сега или никога.*

Направи няколко опита за спускане, без да ползва опората на въжето. Това доста затрудняваше напредването, но можеше да се справи. Когато стигна до края на въжето, Ричард се откачи и освети с фенерчето стената под себе си. Поне дотам, откъдето започваше мъглата, имаше множество издатини, по които можеше да намери опора. Продължи надолу много внимателно, признавайки вътрешно, че е много изплашен. На няколко пъти му се стори, че чува сърцето си да тупка в слушалките.

А сега, ако не съм сбъркал — помисли, когато навлезе в мъглата, — *тук долу би трябвало да имам компания.* Влагата направи спускането два пъти по-трудно. Веднъж се хлъзна и едва не падна, но успя да запази равновесие. Спря на едно място, където намери необичайно здрава опора за ръцете и краката. Прецени, че би трябвало да се намира на около петдесетина метра над рова. *Сега ще чакам, докато не чуя нещо. В мъглата ще трябва да се приблизят.*

Не мина много време и той отново чу крилата. Този път сякаш птицеподобните бяха две. Ричард остана на мястото си повече от час, докато мъглата започна да се разкъсва. Още няколко пъти чу шума от крилето на своите наблюдатели.

Възнамеряваше да изчака, докато се разсъмне напълно, за да довърши спускането до водата. Но когато мъглата се вдигна, а не стана светло, Ричард започна да се безпокои за времето. Продължи в мрака. На около десетина метра над рова чу наблюдателите му да отлитат. Две минути по-късно вътрешността на обителта на птицеподобните бе отново осветена.

Ричард реши да не губи никакво време. Планът му бе много прост. Позовавайки се на шумовете, които чу в мрака, той заключи, че

в рова се случва нещо много важно за птицеподобните или онези, които обитават кафявия цилиндър. Ако не беше така, разсъждаваше той, защо щяха да продължават с наблюдението, като знаеха, че може да ги чуе? Ако потърпели още няколко часа, той почти сигурно щеше да е напуснал поселището.

Ричард възнамеряваше да влезе в рова. *Ако птицеподобните се почувстват заплашени от нещо — разсъждаваше той, — ще предприемат някаква стъпка. Ако не го направят, веднага ще започна да се изкачвам и ще се върна в Ню Идън.*

Точно преди да се отпусне във водата, Ричард свали обувките си и с известно затруднение ги постави във водонепроницаемата торба. Поне нямаше да са мокри, ако се наложеше да се изкачва обратно. Секунди по-късно, в мига, в който стъпалата му докоснаха водата, двойка птицеподобни излетяха срещу него от скривалището си в зеления район, точно от другата страна на рова.

Бяха като полудели. Бръщолевеха нещо, крещяха, държаха се така, сякаш се готвеха да го разкъсат с нокти. Той изпадна в такъв възторг от успеха на своя замисъл, че на практика не обърна внимание на тяхната поява. Птицеподобните кръжаха над него и се опитваха да го принудят да се държи близо до стената. Той докосна водата със стъпало, наблюдавайки ги изкъсо.

Тези двамата бяха малко по-различни от ония, които той и Никол бяха срещали на РАМА II. И тези птицеподобни бяха с кадифено оперение, но мораво на цвят. На врата си имаха един-единствен пръстен, който бе черен. Бяха и по-дребни *Може би са млади — помисли Ричард — и много по-диви.* Всъщност едно от тях дори докосна бузата на Ричард с нокът, когато той не се премести достатъчно бързо към стената.

Най-накрая Ричард се изкачи нагоре по стената, точно над водата/но това не удовлетвори птицеподобните. Почти веднага двете птици започнаха да правят лупинги близо до стената, давайки му да разбере, че желаят да се изкачи още. Когато не помръдна, подивяха още повече.

— Искам да дойда с вас. — Ричард посочи към кафявия цилиндър в далечината. Всеки път, когато повтаряше жеста, гигантските същества изпищяваха, бръщолевеха нещо и политаха в посока на портика.

Птицеподобните започваха да се разстройват и Ричард се разтревожи, че могат да го нападнат. Внезапно го осени блестяща идея. *Дали ще си спомня ключовата дума?* — запита се възбудено. — *Минаха толкова години.*

Когато се пресегна към торбата, птицеподобните тутакси отлетяха.

— Това доказва — изрече Ричард на глас, докато включваше любимия портативен компютър, — че многокраките НАИСТИНА са вашите електронни съгледвачи. Как другояче бихте научили, че хората могат да държат оръжие в торби като тази?

Натисна пет букви на клавиатурата и се усмихна широко, когато дисплеят оживя.

— Елате — Ричард замахна с ръка към двете гигантски птици, които се бяха оттеглили почти от другата страна на рова. — Елате — повтори, — искам да ви покажа нещо.

Той вдигна нагоре монитора и показа сложната компютърна графика, която бе използвал преди много години на РАМА II, за да убеди птицеподобните да пренесат него и Никол над Цилиндричното море. Тя беше много стилна и изобразяваше три птицеподобни, които в люлка пренасяха две човешки същества над пространство, заето с вода. Двете същества се приближиха предпазливо. *Точно така* — рече си възбудено Ричард — *Елате наблизо и го разгледайте добре.*

3.

Ричард не знаеше откога живее в сумрачната стая. Бе загубил представа за времето малко след като му бяха отнели торбата. Ден след ден правеше все едно и също. Спеше в ъгъла на помещението. Винаги когато се събудеше, било от дрямка, било от продължителен сън, две птицеподобни влизаха при него и му поднасяха една манна диня — плодът, който навремето с Никол бяха кръстили „естествен пъпеш“. Знаеше, че влизат откъм заключената врата в края на коридора, но всеки път, когато се опитваше да спи близо до нея, биваше лишаван от храна. Този урок лесно се научаваше.

Горе-долу през ден различна двойка птицеподобни влизаха в неговия затвор и почистваха изпражненията. Дрехите му бяха станали на дрипи и Ричард знаеше, че е непоносимо мръсен, но не успя да открие начин да обясни на своите тъмничари, че иска да се изкъпе.

В началото тържествуваше. Когато двете млади птицеподобни най-накрая бяха приближили достатъчно, за да разгледат графиката и после бяха направили първия си опит да му отнемат компютъра — само няколко минути след това Ричард реши да остави компютъра в режим на непрекъснато повтаряне.

След по-малко от час двете млади същества се върнаха съпроводени от най-голямото птицеподобно, което Ричард някога бе виждал. Тялото му бе като сиво кадифе, а на врата му имаше три искрящи черешовочервени пръстени. Птицеподобните вдигнаха Ричард с нокти. Бяха го пренесли през рова и временно го бяха оставили в една пустинна местност. През това време бръщолевеха нещо помежду си. Това очевидно бе обсъждане за най-добрия начин, по който да го пренесат. После го вдигнаха високо във въздуха.

Този полет спираше дъха. Пейзажът на поселището му напомни за едно пътуване с балон над Северна Франция. В ноктите на птицеподобните той прелетя цялото разстояние до върха на кафявия цилиндър, почти под ярката качулата сфера. По пътя ги пресрещнаха още половин дузина от тези същества; едно от тях стискаше компютъра на Ричард, който все още повтаряше графиката; после бяха

ескортирани надолу в широката вертикална шахта в центъра на цилиндъра.

През първите петнадесет часа Ричард бе развеждан от една голяма група птицеподобни към друга. Той си помисли, че неговите домакини го представят на всички граждани в страната на птицеподобните. Птиците, които присъстваха повече от един път на кратките сбирки с бръщолеване и пищене не бяха много, така че Ричард предположи, че общият им брой не е по-голям от седемстотин индивида.

След като го разведоха из залите за конференции във владението на птицеподобните, Ричард бе закаран в едно малко помещение. Двама от неговите придружители, също едри екземпляри с по три червени пръстена, го наблюдаваха ден и нощ в продължение на седмица. През този период му бе разрешено да борава с компютъра и вещите от торбата. Обаче накрая всичките принадлежности му бяха отнети и той бе преместен в настоящия затвор.

Трябва да е било преди три месеца, плюс-минус седмица — замисли се един ден Ричард, когато тръгна на разходка, единственото и редовно упражнение, което правеше по два пъти дневно. Коридорът извън стаята бе дълъг приблизително двеста метра. Както обикновено Ричард направи осем пълни обиколки между вратата в края на коридора и каменната стена на стаята си.

И през цялото това време не ме посети никой от водачите. Значи периодът на наблюдение трябва да е бил процес срещу мен... или еквивалент на птицеподобните за такова нещо... Намериха ли, че съм виновен? Затова ли съм затворен в тази мръсна килия?

Обувките му бяха вече износени, дрехите — превърнати в парцали. Понеже температурата бе умерена (по негови предположения бе някъде към 26 градуса Целзий в цялото поселище). Ричард не се страхуваше, че ще му бъде студено. Но по ред причини не изгаряше от желание да остане гол, когато дрехите му се разпаднат напълно. Усмихна се вътрешно, когато си спомни своята стеснителност в периода на наблюдението. *Не е лесно да ходиш по нужда, когато те наблюдават огромни птици.*

Беше му втръснало на всяко хранене да яде манна диня; божествена или не, тя поне бе хранителна. Течността в средата беше освежаваща, а сочната месеста средина имаше приятен вкус. Но

Ричард копнееше да хапне нещо друго. *Дори онези синтетични боклуци от бялата стая биха били приятно разнообразие.*

В тази изолация най-голямото предизвикателство бе да запази остротата на ума си. Бе започнал да решава наум математически задачи. Напоследък, разтревожен, че паметта му ще започне да му изневерява от възрастта, реши да прекарва времето във възстановяване в хронологичен ред, събитие по събитие, на най-важните периоди от живота си.

По време на тези упражнения на паметта Ричард най-често се замисляше върху огромните празноти, свързани с одисеята из РАМА II, когато пътуваха от Земята към Пресечната точка. Яденето на манна диня винаги събуждаше у него някакви откъслечни спомени за дългия престой при птицеподобните, независимо че му бе трудно да си припомни повечето събития от своята одисея.

Веднъж, след като се нахрани, внезапно в паметта му изплува внушителна церемония с голям брой птицеподобни. Припомни си нещо като пожар в куполообразна конструкция и всичките птицеподобни, които ридяха в един глас след угасването на огъня. Ричард бе объркан. Не бе в състояние да възстанови нищо от контекста на този спомен. „Къде се случи? Не беше ли точно преди да ме пленят октопаяците?“ — питаше се той. Но както обикновено при всеки опит да си припомни нещо, което бе преживял при откосите, го налягаше страхотно главоболие.

Ричард отново мислеше за предишното си излизане, когато при последната обиколка от своята дневна разходка мина под единствената лампа в коридора. Погледна пред себе си и видя вратата на своя затвор отворена. *Ето на — рече наум, — Най-накрая полудях. Привиждат ми се разни неща.*

Но вратата остана отворена, дори когато той я доближи. Ричард излезе, спря да я докосне, за да се увери, че не е загубил разсъдък си. Подмина още две лампи, преди да стигне до малък отворен склад вдясно. На полиците бяха прегледно подредени осем или девет манни дини. *Аха, разбирам. Разширили са затвора. От сега нататък сам ще си вземам храната. Ако имаше и една баня наблизо...*

По-надолу по коридора в другото малко помещение отляво действително имаше течаща вода. Ричард се напи до насита, изми лицето си и бе силно изкушен да се изкъпе. Любопитството му, обаче

бе прекалено силно. Искаше да узнае докъде се простира новото му владение. Коридорът, който започваше от неговата килия, завършваше, в перпендикулярно разположена пресечка. Ричард можеше да тръгне накъдето си поиска. Той предположи, че това може би е някакъв лабиринт, за да изпитат умствените му възможности, така че пусна горната риза на пресечката и продължи вдясно. В тази посока определено имаше повече светлини.

След като бе изминал около двадесетина метра, видя в далечината да се приближават две птицеподобни. Всъщност най-напред чу бръщолевенето им, защото те бяха потънали в оживен разговор. Когато им останаха само пет метра, Ричард спря. Двете птици погледнаха към него, отбелязаха присъствието му с къс крясък с различна височина и продължиха нататък.

След това срещна още три птицеподобни и всичко протече по същия начин. *Какво става?* — питаше се Ричард, докато продължаваше да върви. — *Не съм ли вече затворник?*

В първата по-голяма стая, покрай която премина, четири птицеподобни седяха в кръг, подаваха си едно на друго комплект лъснати пръчици и непрекъснато бръщолевеха. Малко по-нататък, точно преди коридора да се разшири и да премине в голяма зала за събрания, Ричард се спря на входа на друго помещение и омагьосан загледа как двойка многокраки, намиращи се на квадратна маса, сякаш вдигаха тежести. Половин дузина мълчаливи птицеподобни ги наблюдаваха напрегнато.

В залата за събрания имаше двадесетина от птицеподобните същества. Всички бяха събрани около една маса и се бяха втренчили в документ, изработен от хартиеноподобна материя и разгънат на масата пред тях. Едно от птицеподобните с показалка посочваше отделни точки по документа. На хартията се виждаха странни, напълно неразбираеми сигли, но Ричард се опита да си внуши, че птиците разглеждат карта.

Когато приближи масата, за да види по-добре, птицеподобните пред него любезно се отместиха встрани. Дори веднъж му се стори, че в последвалия разговор единият от въпросите бе отправен към него. *Наистина започвам да полудявам* — поклати глава.

И все още не зная защо всъщност ми бе дадена цялата тази свобода — мислеше Ричард, докато си седеше в стаята и ядеше манна диня. Бяха изминали шест седмици, откакто бе намерил вратата на затвора си отключена. В неговата килия бяха извършени много промени. На стените бяха монтирани две лампи, подобни на фенери, и сега Ричард спеше върху нещо, което му приличаше на сено. Дори един контейнер с прясна вода постоянно се намираше в ъгъла на помещението.

В началото след освобождаването си Ричард бе убеден, че само след часове или най-много ден ще се случи нещо действително значимо. В известен смисъл се оказа прав, защото още на следващата сутрин две млади птицеподобни го събудиха и той започна уроците по езика. Най-напред се занимаваха с прости неща като манна диня, вода и самия Ричард — птиците посочваха предмета, след това бавно повтаряха някакъв звук, очевидно думата бръщолевене, която съответстваше на него. С известно усилие Ричард натрупа доста голям речник, макар че с труд различаваше близките по звучене крясъци и избърборвания. Когато дойде ред самият той да проговори, се оказа абсолютно безпомощен. Чисто и просто не разполагаше с анатомичното съоръжение да говори езика на птицеподобните.

Някак си Ричард очакваше да получи по-широка представа за положението на нещата, а това не стана. Очевидно птицеподобните се опитваха да го образуват, бяха му дали свобода да броди накъдето пожелае, дори от време на време се хранеше с тях (когато бе в компанията им и донесяха манните дини), но защо бе всичко това? Начинът, по който го гледаха, особено водачите, му подсказваше, че очакват от него някаква реакция. *но каква?* — запита се за стотен път Ричард, докато привършваше манната диня.

Доколкото бе успял да разбере, птицеподобните нямаха писмен език. Не бе виждал книги, нито пък някое от тези същества да пише нещо. Разбира се, съществуваша онези странни, наподобяващи карти документи, които те периодично изучаваха или поне Ричард така тълкуваше заниманията им с тях, но никога не ги видя да създават подобен документ... Или поне да *отбелязват* нещо по него... Това бе загадка.

Ами многокраките? Ричард се срещаше с тези създания два и три пъти седмично и дори веднъж една двойка прекара повече от час в стаята му; но те никога не застанаха на едно място и не му дадоха възможност да ги огледа подробно. Веднъж, когато се опита да улови едно многокрако с ръка, бе грубо разтърсен, със сигурност от електричество, и това го накара тутакси да пусне създанието.

В съзнанието му изникваха сцена след сцена. Опитваше се да придаде някакъв смисъл на всичко, което се бе случило, откакто живееше при птицеподобните. Чувстваше се в безизходица. И въпреки това отказваше да приеме, че пленяването му и последвалата свобода на придвижване са лишени от предварителен замисъл. Продължаваше да търси отговор, обмисляйки отново и отново преживелиците си в тяхното царство.

В обителта на птицеподобните оставаше само още един обширен район, който бе извън пределите, достъпни за Ричард. Пък и той не бе в състояние да стигне дотам, тъй като не можеше да лети. От време на време виждаше едно или две птицеподобни да се спускат в широка вертикална шахта или да слизат под нивото, на което обичайно се движеха. Веднъж дори видя как двойка пиленца, не по-големи от човешка длан, бяха изнесени навън от мрака долу. При друг случай Ричард бе посочил натам, но придружаващото го птицеподобно бе поклатило глава. Повечето от тези същества бяха научили простите жестове за „да“ и „не“ на езика на хората.

Но някъде — мислеше Ричард — трябва да съществува и друга информация. Сигурно изпускам нещо съществено. Даде си дума да осъществи подробно проучване на цялата територия, обитавана от птицеподобните — не само нагъсто подредените апартаменти от противоположната страна на вертикалната шахта, където обикновено се чувстваше нежелан, но също и големия склад за манни дини, разположен на дъното. Ще съставя подробна карта, за да съм сигурен, че не изпускам нещо важно.

В мига, в който получи триизмерната графика на обителта на птицеподобните, Ричард разбра какво бе пропуснал. Никога не бе свързвал в цялостна смислена картина безразборно разхвърляните проходи на цилиндъра — хоризонтални и вертикални, за ходене и за

летене. *Разбира се* — рече на себе си, докато извикваше на монитора различни ракурси на сложната карта. — *Как може да съм толкова изглупял? Все още не зная какво има в повече от седемдесет процента от цилиндъра.*

Ричард реши да занесе компютърното изображение на един от водачите на птицеподобните и по някакъв начин да помоли да види останалата част от цилиндъра. Задачата не беше никак лесна. Точно в този ден някаква криза бе обезпокоила птицеподобните, защото коридорите бяха изпълнени с бърборене, крясъци и тичащи напред-назад птици. Ричард видя как тридесет или четиридесет от най-големите създания, подредени в някаква смислена формация, излитат нагоре и навън през голямата вертикална шахта.

Най-накрая успя да заангажира вниманието на един от трипръстенните гиганти. Птицеподобното бе очаровано от подробностите, които видя на компютърния монитор и от разнообразните геометрични представяния на неговия дом. Но Ричард не успя да предаде основното послание — че иска да види и останалата част от цилиндъра.

Лидерът привика няколко свои колеги да наблюдават демонстрацията и оценяващо бръщолевене заобиколи Ричард. Обаче, когато поредната птица прекъсна срещата с очевидно важно съобщение за продължаващата криза, той бе подканен да си иде.

Ричард се завърна в своята килия. Беше унил. Лежеше на дюшека от сено и мислеше за семейството, което бе оставил в Ню Идън. **МОЖЕ БИ Е ВРЕМЕ ДА СИ ТРЪГВАМ** — помисли, питайки се какъв ли е протоколът в страната на птицеподобните, когато искаш да получиш разрешение да си ходиш. Докато лежеше, в стаята му влезе посетител.

Точно това птицеподобно Ричард не бе виждал никога преди. Около врата му имаше четири кобалтовосини пръстена, а кадифеното оперение на тялото му бе антрацитночерно, тук-таме с бели снопчета. Очите бяха удивително ясни и (или може би на Ричард така му се струваше), много тъжни. Птицеподобното изчака Ричард да стане и после започна да говори, много бавно. Той успя да разбере някои от думите и най-важното — често повтаряната комбинация „последвай ме“.

Отвън пред килията му почтително чакаха три други птицеподобни. Те тръгнаха зад Ричард и важния му посетител. Групата напусна района, прекоси вертикалната шахта по единствения съществуващ мост и навлезе до онази част на цилиндъра, където се съхраняваха маниите дини.

В задната част на един от складовете за манни дини се намираха ниши, които Ричард не бе забелязвал при обиколката си. Когато доближиха на няколко метра от тях, стената се плъзна встрани и откри нещо, което приличаше на огромен асансьор. Височайшият водач на птицеподобните го покани с жест да влезе в него.

Щом се оказа вътре, четирите птицеподобни избърбориха „довиждане“ и образуваха кръг, за да придадат на сбогуването официален характер — с пирует и поклон. Ричард положи всички усилия да произнесе възможно най-добре бръщолевенето, което съответстваше на „довиждане“, преди също да се поклони и да се оттегли в асансьора. Секунди по-късно стената се затвори.

4.

Пътуването с асансьора бе мъчително бавно. Таванът на обширното возило се извисяваше на осем-десет метра над главата на Ричард. Подът бе с площ приблизително двадесет квадратни метра и с изключение на двете двойки улеи в двата края, които вървяха от вратата до задната стена, бе равен. *Без съмнение с това нещо могат да се пренасят огромни товари* — мислеше Ричард, загледан в тавана над себе си.

Опита се да прецени скоростта на спускане, но бе невъзможно. Нямахме с какво да я сравни. Според направената от него карта на цилиндъра, складовете за манни дини се разполагаха на около 1100 метра над основата. *Значи, ако слизаме до дъното и този асансьор се движи със скоростта на нормален земен асансьор, пътуването ще трае няколко минути.*

Това бяха най-дългите три минути от живота му. Ричард нямаше абсолютно никаква представа какво ще види, когато вратата се отвори. *Може би ще се окажа отвън — хрумна му внезапно. — Може би ще се намеря на границата на района с белите постройки... Възможно ли е да ме връщат у дома?*

Тъкмо бе започнал да се пита как ли се е променил животът в Ню Идън, когато асансьорът спря. Широките порти се отвориха и за няколко секунди Ричард бе сигурен, че сърцето му ще изскочи от гърдите. Пред него бяха застанали и очевидно го изучаваха с всичките си очи две същества, които бяха далеч по-странни от всичко, което някога си бе представял.

Ричард не можеше да помръдне. Това, което виждаше, бе толкова невероятно, че той се оказа парализиран физически. В същото време умът му се съпротивляваше на фантастичната информация, въвеждана от сетивата му. Всяко от съществата пред него имаше по четири очи на „главата“. В добавка на двата големи, млечни овала, разположени симетрично отстрана на невидимата линия, разполовяваща главата, те имаха и по две допълнителни очи, прикачени към стълбчета, които се издигаха на десет-дванадесет сантиметра над челото. Зад голямата

глава телата бяха изградени от два сегмента, а на всеки от тях имаше чифт израстъци. Така общо те разполагаха с по шест крайника. Извънземните бяха изправени на задните си крака, четирите предни израстъка бяха грижливо прибрани под гладките, кремави коремчета.

Те влязоха в асансьора и се приближиха към него. Ричард изплашен отстъпи. Двете създания се спогледаха и си казаха нещо. Високочестотният шум, който издаваха, излизаше от малко, кръгло отворстие под овалните очи. Ричард примижа, почувства замайване и се отпусна на коляно, за да се възстанови. Сърцето му продължаваше да блъска неистово.

Чуждоземците също смениха положението — отпуснаха средните си крайници на земята. В тази поза наподобяваха гигантски мравки, с предни крака отделени от земята и високо вдигната глава. През цялото време черните кълба в края на очните стълбчета продължаваха да се въртят, сканирайки пространство от пълни триста и шестдесет градуса, а веществото с млечен вид в тъмнокафявите овали се движеше от една страна на друга.

Няколко минути останаха почти неподвижни, сякаш подканяха Ричард да ги изследва. Борейки се със страха, той се опита да ги разгледа по обективен, научен начин. Съществата бяха приблизително с размера на средно голямо куче, но определено по-леки. Телата им бяха тънки и елегантни. Предният и задният сегменти бяха по-едри, а върху горната част на всичките три телесни деления се виждаше лъскава черупка, изградена от някакво твърдо вещество.

Ричард би ги класифицирал като много едри насекоми, ако не бяха необичайните израстъци. Те бяха плътни, може би дори изградени от мускули, с къса, много гъста, раирана в черно и бяло „козина“, поради което изглеждаха така, сякаш носеха чорапогащи. Ръцете им, ако това бе подходящото название, бяха лишени от космена покривка и всяка имаше по четири пръста, на предния чифт включително палец, опониращ на останалите пръсти.

Ричард тъкмо бе събрал достатъчно кураж отново да погледне към невероятната глава, когато зад двамата чуждоземци прозвуча високочестотен, подобен на сирена звук. Те се извърнаха. Ричард се изправи и видя трето създание да се приближава с бърза походка. Движението му представляваше изумителна гледка. Тичаше като

шестокрака котка. Подскачаше и във въздуха бе успоредно на земята. Всеки път се отблъскваше с различен чифт крака.

Тримата проведоха кратък разговор и новодошлият, повдигайки глава и предни крайници, направи недвусмислен знак на Ричард да напусне асансьора. Той тръгна след тях и последва триото в едно просторно помещение.

Тук също се съхраняваха манни дини, но това бе единствената прилика със складовете на птицеподобните. Беше пълно с високотехнологични и автоматизирани съоръжения. Десет метра над тях, по релса на тавана се движеха механичен кран за вдигане на тежести. Той вземаше една по една дините и ги товареше във вагонетки на релси, които бяха подредени в края на помещението. Докато Ричард и домакините му наблюдаваха, една от вагонетките се придвижи и спря в асансьора.

Съществата заподскачаха по една от пътеките в помещението и Ричард побърза да ги последва. Изчакаха го край вратата и после препуснаха наляво, като се оглеждаха назад дали не е изостанал. През следващите две минути Ричард тичаше по петите им. Най-накрая стигнаха до широко открито преддверие, много високо, а в средата му се намираше някакво транспортно съоръжение.

То бе далечен братовчед на ескалатора. Всъщност бяха два — единият се движеше нагоре, другият — надолу. Виеха се около дебели стълбове, разположени в центъра на преддверието. Движеха се доста бързо и под много остър ъгъл. През около пет метра достигаха следващото ниво, или етаж, където пътникът трябваше да прекоси един метър, за да вземе спираловидния ескалатор край другия стълб. Това, което се водеше за парапет, бе с височина само тридесет сантиметра. Чуждоземците пътуваха в хоризонтално положение — и шестте им крайника бяха стъпили здраво на движещата се рампа. Ричард, който първоначално стоеше изправен, бързо се отпусна на четири крака, за да не падне.

По време на пътуването над десетина други чуждоземци, които се спускаха надолу и подминаваха Ричард, го зяпаха с удивителните си лица. *Как ли се хранят?* — чудеше се той, преценил, че кръглият отвор, който използваха за контакти помежду си, не е достатъчно голям. По главите им липсваха други отверстия, макар че имаше възелчета и бръчици с неизвестно предназначение.

Мястото, където го водеха, се намираше на осмо или на девето ниво. И трите същества го изчакаха, докато достигна нужната платформа. Ричард ги последва в една шестостенна постройка, която отпред бе маркирана с ярки червени цветове. *Странно* — рече си Ричард, докато гледеше втренчено необикновените сигли. — *И преди съм виждал тази писменост... Ама разбира се, върху картата или каквото беше там онова, дето го разглеждаха птицеподобните.*

Ричард се озова в добре осветена стая, елегантно украсена с черно-бели геометрични фигури. Около него се намираха предмети с различна форма и големина, но той нямаше никаква представа за какво служат. Използвайки езика на знаците, чуждоземците го информираха, че ще остане тук. След това си тръгнаха. Един изморен господин Уейкфийлд взе да изучава мебелите, дано да разбере кое е легло, после се просна на пода и заспа.

Мирмикотки. Така ще ги кръстя. Ричард се събуди след четиричасов сън и не можеше да престане да мисли за чуждоземните същества. Искаше му се да им избере подходящо име. След като отхвърли котко-мравка и насекомо-котка, той си припомни, че на Земята учените изучаващи мравките, се наричат мирмеколози. Спря се на мирмикотка, защото в ума му звучеше по-добре с „и“ отколкото с „е“ — мирмекотка.

Стаята на Ричард бе добре осветена. В интерес на истината всяко едно място, което бе посетил в обителта на мирмикотките, бе добре осветено, за разлика от мрачните, наподобяващи на катакомби коридори в горната част на кафявия цилиндър. *Откакто пътувах с асансьора, не съм виждал нито едно птицеподобно. Очевидно тези два вида живеят разделено. Но не съвсем. Защото и двата вида използват манните дини... Това ли е връзката помежду им?*

Двойка мирмикотки скочиха в стаята, оставиха пред него грижливо нарязана манна диня и чаша вода, а после изчезнаха. Ричард бе и гладен, и жаден. Няколко секунди след като бе привършил със закуската, двойката създания се завърна. С помощта на дланите на предните си крака мирмикотките му направиха знак да стане. Гледаше ги съсредоточено. *Тези същите ли донесоха манните дини и водата?* Прехвърли наум всички мирмикотки, които бе виждал до този момент,

включително и онези, с които се размина, когато се качваше с ескалатора. Не можеше да се сети за нито една отличителна или характерна черта, която да различава индивидите помежду им. *Всички ли изглеждат еднакви? Тогава как се разпознават една друга?*

Мирмикотките го изведоха в коридора и се втурнаха надясно по коридора. *Страхотно* — рече си Ричард и се завтече след тях, след като няколко минути се наслаждаваше на стойката им. *Те сигурно си мислят, че всички човешки същества са атлети.* На четиридесет метра пред него една от мирмикотките се спря. Не се извърна, но Ричард разбираше, че го наблюдава, защото и двете очни стълбчета бяха прегънати и сочеха към него.

— Идвам — извика той. — Но не мога да тичам толкова бързо.

Не след дълго Ричард проумя, че двойката чуждоземци го развеждат из обителта на мирмикотките. Обиколката бе планирана с логика. Първата спирка, много кратка, бе един склад за манни дини. Ричард видя как две вагонетки натоварени с манни дини се плъзгат по жлебовете в асансьор, подобен (или същия) като този, с който се бе спуснал предишния ден.

След още пет минути спортно ходене Ричард навлезе в съвършено различаващ се отдел от бърлогата на мирмикотките. Докато в предишната част стените бяха предимно металносиви или бели (като се изключеше неговата стая), тук и помещенията, и коридорите бяха богато украсени — с цветове, с геометрични фигури или и двете. В една просторна зала, приблизително с размерите на театър, се помещаваха три басейна, изпълнени с някаква течност. Тук имаше около стотина мирмикотки, половината от тях явно плуваха в басейните (над водата оставаха само стълбчетата с очите и горната част на черупките им). Другата половина или седяха на стеничките между басейните или се трупаха пред странна конструкция в далечния край на помещението.

Всъщност дали плуваха? Когато ги загледа по-отблизо, Ричард забеляза, че съществата изобщо не се движат из басейна. Просто се потапят на дадено място и остават под течността няколко минути. В два от басейните течността бе доста гъста, с консистенцията на хранителна земна кремсупа, а третият — прозрачен й бистър басейн — почти сигурно съдържаше вода. Ричард проследи как една от мирмикотките се премества от единия от гъстите басейни в този с

водата и после в другия гъст басейн. *Какво правят и защо ме доведоха тук?*

Сякаш в отговор на този въпрос една от мирмикотките го потупа по гърба. Тя посочи Ричард, сетне басейните, сетне към устата на Ричард. Той нямаше никаква представа какво му казва. В резултат мирмикотката-водач се спусна по наклона към басейна и се потопи в единия от басейните с по-гъста течност. Когато се завърна, застана на задната двойка крайници и посочи към прищипванията между сегментите на мекото, кремаво коремче.

Очевидно за мирмикотките бе много важно Ричард да проумее какво става в басейните. При следващото спиране той стана свидетел как група мирмикотки и високотехнологични машини стриват някакъв влакнест материал, после го смесват с вода и други течности, за да произведат рядка каша, която приличаше на онази в басейните. Най-накрая единият от чуждоземците потопи пръст в кашата и после докосна устните на Ричард. *Сигурно ми казват, че басейните са за хранене. Значи в края на краищата не ядат манните дини. Или най-малкото диетата им е по-разнообразна? Всичко това е много странно.*

Скоро тичаха отново към друг отдалечен район на поселището. Тук Ричард видя тридесет или четиридесет по-дребни същества, очевидно млади мирмикотки. Под надзора на възрастни екземпляри те се занимаваха с различни неща. На външен вид малките приличаха на големите с едно изключение — нямаха черупки. Ричард заключи, че твърдото горно покритие вероятно се образува по съществата едва когато растежът им завърши. Предположи, че в момента наблюдава някакъв еквивалент на училищно обучение или отглеждане в детска градина, но, разбира се, нямаше начин да го провери. В едно обаче бе сигурен — чу младите да повтарят в един глас поредица от звуци, издадени от един възрастен екземпляр.

След това Ричард и неговите екскурзоводи се возиха на ескалатора. Някъде на двадесетото ниво съществата слязоха, прекосиха откритото преддверие, втурнаха се по коридора и спряха в просторен завод, изпълнен с мирмикотки и машини, заети с внушителен брой манипулации. Неговите водачи сякаш винаги бързаха, така че за Ричард бе трудно да проумее някои от процесите по-подробно. Заводът много приличаше на земните. Имаше различни

шумове, миризми на химикали и метали, вой на разговарящи помежду си мирмикотки. На едно място Ричард видя двойка мирмикотки да поправят товарен кран, подобен на машината, която бе видял предишния ден в склада за манни дини.

В един от ъглите на фабриката имаше специална зона, която бе отделена от останалата дейност. Макар водачите му да не тръгнаха в тази посока, любопитството на Ричард бе възбудено. Никой не го спря, когато пресече бариерата към тази зона. В голям куб една мирмикотка наблюдаваше автоматизиран производствен процес.

От едната посока на конвейерна лента в помещението постъпваха дълги, тънки, начленени парчета лек метал или пластмаса. На друг конвейер, от съседен куб, постъпваха малки сфери с диаметър около два сантиметра. Там, където лентите се сливаха една в друга, от тавана висеше една голяма правоъгълна машина, поместена в рамка. Тя се спускаше върху частите, издавайки характерен всмукващ звук. Тридесет секунди по-късно мирмикотката караше машината да се отдръпне и на лентата падаха двойка многокраки, с крачка, сгънати около тялото. Сетне те скачаха в кутия, наподобяваща картон за яйца.

Ричард видя как процесът се повтаря неколккратно. Беше омагьосан. А също и леко удивен. *Значи мирмикотките правят многокраките. И картите. А може би и космическите кораби — там, откъдето идват те и птицеподобните. Що за чудо е това? Някакъв съвременен вид симбиоза?*

Разтърси глава, а сглобяването на многокраки пред очите му продължаваше. Мигове по-късно чу мирмикотки наблизо до себе си. Извърна се. Един от неговите водачи му протягаше резен манна диня.

Ричард бе изтощен. Не знаеше от колко време обикалят, но му се струваше, че са минали часове.

Не бе възможно да обобщи всичко, което бе видял. След пътуване с малкия асансьор до горните етажи на обителта на мирмикотките, където той не само посети болницата за птицеподобни, оборудвана и обслужвана от мирмикотки, но и видя как птиците се излюпват от кафяви, кожести яйца под зоркия контрол на мирмикотките, Ричард вече бе убеден, че между двата вида съществуват сложни симбиотични отношения. *Но защо?* — питаше се, докато си отдъхваше край ескалатора. — *Птицеподобните очевидно се*

облагодетелстват от мирмикотките. Но какво получават тези гигантски мравки от птицеподобните?

Неговите водачи го поведоха по широк коридор към голяма врата, отдалечена на няколкостотин метра. Този път поне не препускаха. Когато приближиха, от по-малките странични коридори към тях се присъединиха още три мирмикотки. Съществата поведоха разговор на високочестотния си език. В един миг и петимата млъкнаха. Ричард предположи, че е възникнало някакво недоразумение. Докато разговаряха, той ги бе изучавал внимателно — особено лицата. Дори бръчиците и гънките около звукоиздаващото отверстие и овалните очи бяха едни и същи при различните индивиди. Не съществуваше абсолютно никакъв начин да се разпознае една определена мирмикотка.

Най-накрая цялата група отново се отправи към вратата. Отдалеч Ричард не бе преценил точно размерите ѝ. Сега, когато я наближиха, той видя, че е висока дванадесет-петнадесет метра и широка повече от три. Повърхността ѝ бе покрита със сложна и изящна резба. Акцентът на това произведение на изкуството падаше върху един квадрат — украса, съставена от четири пана: в горния ляв квадрант птицеподобно в полет, в горния десен — манна диня, в долната лява част бягаща мирмикотка, а в долната дясна част нещо, което наподобяваше захарен памук с разхвърляни из него плътни групички бучки.

Ричард спря пред творбата с възхищение. Отначало изпита смътното усещане, че и преди е виждал тази врата, или поне модела, но си каза, че това е невъзможно. Обаче докато прокарваше пръсти по изваяната фигурка на мирмикотката, паметта му внезапно се пробуди. *Да — помисли възбудено. — Разбира се. В задната част на леговището на птицеподобните на РАМА II. Точно там стана пожарът.*

Мигове по-късно вратата се отвори и Ричард бе въведен в нещо, което наподобяваше просторна подземна катедрала. Помещението бе с височина над петдесет метра. В основни линии формата на пода бе кръгла, с диаметър около тридесет метра. Отстрани бяха разположени шест отделни ниши. Стените предизвикваха замайване. На практика всеки квадратен сантиметър съдържаше скулптури или стенописи, играещи ролята на фон — изработени педантично и с акцент върху детайлите. Красотата спираше дъха.

В центъра на катедралата се намираше платформа, на която стоеше изправена една мирмикотка и говореше. Под нея се бяха наредили още десетина, застанали на задните си четири крайника. Те наблюдаваха оратора със задълбочено внимание.

Докато обикаляше помещението, Ричард осъзна, че стенната украса, която започваше на около осемдесет сантиметра над пода и представляваше ивица с метър ширина, разказва свързана история. Бавно проследи това произведение на изкуството, докато стигна до мястото, за което смяташе, че е начало на разказа. Всичко започваше със скулптурно изображение на манна диня. На следващите три пана се представяше как нещо вътре в динята нараства. Каквото и да бе то, на второто пано бе представено много малко, но на четвъртото заемаше почти цялата вътрешност на манната диня.

На петото пано миниатюрна главичка с две млечни овални очи, зачатъци на стълбчета и малко кръгло отворстие под очите, си пробиваше път навън от динята. Шестата структура, която показваше млада мирмикотка, същата като онези, които бе видял по-рано този ден, потвърди подозрението, което се бе зародило у него, докато следваше украсата. *Всемогъщи Боже, в това няма никакъв смисъл. Птицеподобните ядат дините... Ами че мирмикотките дори и мен нахраниха с тях... Какво всъщност става?*

Ричард бе толкова удивен от своето разкритие (и толкова изморен от цялото тичане по време на обиколката), че седна на пода пред скулптурата на младата мирмикотка. Опита се да проумее отношенията между птицеподобните и мирмикотките. Макар да знаеше, че видовете често живеят заедно, за да подобрят шансовете си за оцеляване, той не можеше да цитира пример за подобна симбиоза на Земята. Как бе възможно един вид да остане дружелюбен към друг, когато яйцата му са единствената храна за този друг вид? Ричард заключи, че това, което би считал за фундаментални биологични принципи, е неприложимо за птицеподобните и мирмикотките.

Докато Ричард премисляше странните новости, които бе научил, около него се събра група мирмикотки. Всички те му правеха знаци да се изправи. Минута по-късно той вече ги следваше по виещата се пътека, която водеше към срещуположната страна на помещението и полегато се спускаше към специалната крипта в подземие на катедралата.

За първи път откакто Ричард бе влязъл в тази обител, осветлението бе мъжделиво. Мирмикотките около него се движеха бавно, едва ли не с благоговение. Вървяха по широк коридор със сводест таван. В другия му край се намираше двукрила врата, която се отваряше към просторно помещение, изпълнено с мека бяла материя. От разстояние тя изглеждаше като памук и въпреки че бе плътно струпана, повечето от отделните нишки, които я съставяха, бяха изключително тънки. Тук-там при събирането на влакната се образуваха туфи или ганглии, които бяха пръснати из целия обем на бялата материя, без да се подчиняват на някаква закономерност.

Ричард и мирмикотките се спряха в преддверието, на около метър от мястото, където започваше бялата материя. Меката ѝ мрежа се простираше във всички посоки, докдето, стигаше окото. Докато Ричард изучаваше сложната плетеница, елементите на материята започнаха много бавно да се движат, оформяйки алея, която се явяваше продължение на преддверието и прохода. *Жива е* — помисли си Ричард. Сърцето му препускаше при вида на всичко това.

Пет минути по-късно се бе оформила достатъчно широка алея, така че един човек да мине по нея и да навлезе на десет метра навътре в материята. Заобикалящите го мирмикотки до една сочеха памучната паяжина. Ричард заклати глава. *Съжалявам, приятелчета* — искаше да каже, — *но в създалата се ситуация има нещо, което не ми се нрави. Така че пропускам тази част от обиколката, ако нямате нищо против.*

Мирмикотките продължаваха да сочат натам. Ричард нямаше избор и го знаеше. *Какво ще ми направи?* — запита се, когато пристъпи напред. — *Ще ме изяде ли? Затова ли беше всичко? Няма никаква логика.*

Той се извърна. Мирмикотките не бяха помръднали. Ричард пое дълбоко дъх и измина десетте метра до мястото, където можеше да се пресегне и да докосне един от странните ганглии на живата мрежа. Докато внимателно изучаваше ганглийна, материята около него започна да се движи отново. Ричард мигом се обърна и видя, че алеята се затваря. Силно разтревожен, той се опита да побегне назад към коридора, но това бе напразно губене на сили. Мрежата го хвана в капан и той се предаде, готов да приеме каквото и да му се случи.

Докато паяжината го обвиваше, стоеше без да помръдне.

Миниатюрните елементи, наподобяващи влакънца, бяха дебели около милиметър. Бавно и методично те покриваха тялото му. *Чакай, чакай. Ще ме задушиш!* Но странно, макар стотиците нишки да бяха вече обвили главата и лицето му, той не изпитваше никакво затруднение с дишането.

Преди ръцете му окончателно да се обездвижат Ричард се опита да измъкне един от мъничките елементи. Това бе почти непосилна задача. Влакънцата едновременно го обхващаха и се вмъкваха под кожата му. След много дърпане той най-сетне успя да освободи един малък участък от предмишницата си от белите нишки, но оттам взе да сълзи кръв. Ричард огледа тялото си и пресметна, че сигурно над милион частици от живата мрежа вече са навлезли под епидермиса на тялото му. Изтръпна при тази мисъл.

Все още бе удивен, че не се задушава. Когато умът му започна да се пита как ли стига въздухът до него през паяжината, в главата му прозвуча друг глас. *Престани с опитите си да анализираш всичко — каза той. — Така или иначе никога няма да го разбереш. Поне веднъж в живота си просто се отпусни и преживей невероятното приключение.*

5.

Ричард отново бе изгубил всякаква представа за времето. По някое време през дните (или може би бяха седмици?), в които бе живял във вътрешността на чуждоземната мрежа, той бе променил положението на тялото си. През една от първите му дремки мрежата бе смъкнала и дрехите му. Сега Ричард лежеше по гръб, поддържан от изключително плътен участък фина мрежа, която обвиваше тялото му.

Мозъкът му вече не си задаваше въпроса как успява да преживее. По някакъв начин винаги щом изпиташе глад или жажда, нуждата му беше бързо задоволявана. Изпразненията също изчезваха за минути. Дишаше с лекота, макар да бе изцяло обвит от живата паяжина.

Много от часовете, в които бе в съзнание, Ричард прекара в изучаване на съществото около себе си. При по-внимателно вглеждане можеше да забележи, че миниатюрните елементи се движат постоянно. Структурата на мрежата около него се изменяше много бавно, но сигурно. Ричард мислено очерта траекториите на ганглиите, които можеше да види. В един момент три отделни ганглии се приближиха до него и образуваха триъгълник над главата му.

Мрежата бе изработила равномерен цикъл на взаимовръзка с Ричард. Петнадесет до двадесет часа оставаше свързана с него чрез хилядите нишки, а после за няколко часа напълно го освобождаваше. Когато не беше свързан с паяжината той винаги спеше, без да сънува. Ако се случеше да се събуди и все още да не е свързан с нея, бе лишен от сетива и апатичен. Но всеки път, когато влакнцата започваха да се увиват около него, той изпитваше нов прилив на енергия.

Ако заспеше, докато бе свързан с мрежата, сънищата му бяха ярки и изпълнени с действие. Никога по-рано не бе сънувал толкова и често се бе надсмивал на Никол заради нейната загриженост от някой по-особен сън. Но сега образите, които се раждаха по време на неговия сън бяха толкова сложни, а в някои случаи фантастични, че той започна да разбира защо Никол им бе обръщала толкова голямо внимание. Една нощ сънуваше, че е все още юноша и гледа постановката на „Както ви се харесва“ в родния си град Стратфорд на

Ейвън. Русокосата красавица, която играеше Розалинда, слезе от сцената и прошепна в ухото му:

— Ти ли си Ричард Уейкфийлд?

— Да — отвърна той.

Актрисата започна да го целува, най-напред бавно, после все по-страстно, а енергичният ѝ, гъделичкащ език се гърчеше в устата му. Почувства прилив на непреодолимо желание и сетне изведнъж се събуди, странно притеснен както от голотата, така и от ерекцията си. „Защо беше всичко това?“ — чудеше се Ричард, неволно повтаряйки фразата, която толкова пъти бе чувал от Никол.

На някакъв етап от неговото пленничество спомените за Никол станаха по-ясни, по-отчетливи. За свое учудване Ричард установи, че в отсъствието на други дразнителни при пълна концентрация може да си възстанови цялостен разговор с Никол, включително такива подробности като мимиките, които тя правеше, за да подчертае важните места в изречението. При продължителната самота във вътрешността на паяжината Ричард често се чувстваше изоставен, а живите спомени правеха липсата на любимата жена още по-тежка.

Образите на децата бяха също толкова ярки. И те му липсваха, особено Кати. Припомни си последния разговор със своята любимка няколко дни преди сватбата, когато тя се бе върнала да вземе някакви дрехи. Кати бе потисната, нуждаеше се от подкрепа, но Ричард не успя да ѝ помогне. ПРОСТО НИ ЛИПСВАШЕ ВРЪЗКА. Последният спомен за Кати — млада, сексапилна жена — бе заместен от този на дръзко десетгодишно момиченце, подскачащо по площадите на Ню Йорк. Противопоставянето на двата образа породил у Ричард чувството за огромна загуба. *След като се събуди, вече не се чувствах спокоен с нея — осъзна с въздишка. — Продължавах да искам малкото си момиченце.*

Бистротата на спомените свързани с Никол и Кати убеди Ричард, че с ума му става нещо необикновено. Установи също така, че може съвсем точно да си припомни резултата от всеки четвъртфинал за Световната купа, а също за полуфиналите и на финалите. И всичко това за периода от 2174 до 2190. Някога като млад Ричард наистина помнеше цялата тази ненужна информация, защото бе страстен футболен запаленко. Но после през годините, предшествващи изстрелването на Нютон, мозъкът му бе претърпял с толкова нови

неща, че често не бе в състояние да си припомни дори участниците в някой ключов мач за Световната купа.

Изображенията от спомените му ставаха все по-ясни, а заедно с това Ричард откри, че си припомня и чувствата, свързани с тези образи. Сякаш отново преживяваше всичко изцяло. В един от периодите на възстановяване на миналото той си припомни не само завладяващата любов и обожание, които бе изпитал, когато за първи път видя Сара Тайдингс на сцената, но също трепета и възбудата от тяхното ухажване, включително и разюзданата страст на първата им любовна нощ. Тогава той бе останал без дъх; но и сега, много години по-късно, обвинен от едно извънземно същество, наподобяващо плетеница от нерви, Ричард реагира не по-малко експлозивно.

Много скоро настъпи моментът, когато Ричард сякаш вече нямаше власт кои спомени да изплуват в мислите му. В началото вярваше, че нарочно си е припомнил Никол, децата, дори ухажването на младата Сара Тайдингс, само и само да не е нещастен. *Сега — представяше си, че разговаря с мрежата — когато ти опресни паметта ми... Господ знае по какви причини сякаш започваш да я изучаваши.*

Часове наред Ричард се наслаждаваше от насилственото изчитане на спомените си и особено на откъсите, които обхващаха дните на неговото студентство в Кеймбридж и Космическата Академия, когато всичко бе пропито с непрекъсната наслада от новите познания. Квантовата физика, камбрианската експлозия, теорията на относителността, статистиката, дори отдавна забравените думи от уроците по немски — всичко това припомни на Ричард колко много от щастливите му дни се дължаха на възбудата от учението. В друго, доставящо особено удоволствие възпоминание, мислите му скачаха с лекота от пиеса на пиеса — направи преглед на всяко живо представление на Шекспир, на което бе присъствал от десет до седемнадесетгодишна възраст. *Всеки човек има нужда от герой — помисли Ричард, след като платното от сцени бе изчезнало, — Като стимул да даде най-доброто от себе си. Моят герой бе Уилям Шекспир.*

Някои от спомените бяха болезнени, особено онези от детството. В един от тях Ричард отново бе на осем години и седеше на пейката край малката маса в семейната трапезария. Атмосферата бе

напрегната. Баща му, пиан и ядосан на света, ги гледаше свиреп, докато те се хранеха в мълчание. По невнимание Ричард разля малко супа и секунда по-късно ръката на баща му го зашлеви силно по бузата, прекатури го от пейката и го запрати в ъгъла на стаята, разтърсен от ужас и шок. Не се беше сещал за този миг от години. Ричард не успя да сдържи сълзите си, когато си припомни колко безпомощен и уплашен се чувстваше навремето около своя невротичен и злоупотребяващ с властта си баща.

Един ден неочаквано започна да си възстановява детайли от дългата одисея из РАМА II и страхотното главоболие едва не го ослепи. Видя се в странно помещение, заобиколен от три или четири октопаяка. В него бяха имплантирани десетина датчици и други инструменти. Течеше някакъв опит.

— Спри, спри — изкрещя Ричард и с внезапната си възбуда разруши мисловната картина. — Главата ми се пръска!

Като по някакво чудо главоболието започна да намалява и в спомените си той отново се озова сред октопаяците. Припомни си дългите дни на разни тестове и дребните живи същества, които бяха въведени в тялото му. Припомни си също и особена поредица от сексуални експерименти, в които бе подложен на разни видове външна стимулация след еякулация.

Ричард бе стреснат от тези нови възпоминания. Никога по-рано не бе имал достъп до тях, никога, откакто се бе събудил от комата, в която го откри семейството му в Ню Йорк. *Сега си спомням и други неща за октопаяците — помисли развълнуван. — Те разговаряха чрез цветове, които се извиваха около главата им. В основни линии бяха приятелски настроени, но бяха твърдо решени да научат всичко възможно за мен. Те...*

Мислената картина изчезна и главоболието се върна. Влакнцата от мрежата, току-що се бяха отдръпнали. Ричард бе изтощен и бързо заспа.

След много дни на следващи един след друг спомени изчитането рязко прекъсна; Мислите на Ричард, вече не бяха движени от действаща външна сила. Продължителни периоди от време влакнцата оставаха неприкачени.

Мина седмица, без да се случи нищо. През втората седмица обаче на двадесетина сантиметра от главата на Ричард започна да се

развива един необичайно кръгъл и много по-нагъсто обвит от останалите, нормални струпвания, ганглиен. Нарастването му продължи, докато стигна размера на баскетболна топка. Малко след това огромното кълбо простря стотици нишки, които пронизаха кожата по цялата обиколка на главата му. *Най-накрая* — помисли Ричард, пренебрегвайки болката, причинена от нашествието на влакънцата в мозъка му — *ще разбера за какво е било всичко.*

Тутакси пред погледа му изплуваха някакви картини, макар че бяха толкова неясни, че не можеше да различи нищо. Много скоро обаче качеството на мисловната картина се подобри, защото той изнамери сполучлив, примитивен начин да контактува с паяжината. В мига, когато в мозъка му се появи първото изображение, Ричард заключи, че мрежата, която дни наред бе чела записаното в мислите му, сега се опитва да *напише* нещо там. Но очевидно паяжината нямаше как да измери качеството на изображението, което получаваеше Ричард. Спомняйки си за посещенията при очния лекар, когато бе момче, и схемата за свръзка, чийто краен резултат бяха уточнените контактни лещи, Ричард използва пръстите си, за да покаже на мрежата кога промяната в процеса на предаване прави образа по-ясен или по-лош. По този начин скоро бе в състояние да „види“ това, което чуждоземците се опитваха да му покажат.

Първото изображение бе снимка на планета, направена от космически кораб. Светът бе закрит от облаци, имаше две луни-лилипути и една далечна, самотна жълта звезда като източник на светлина и топлина: това бе очевидно — родната планета на присадената паяжина. Редицата от последвали картини разкри пред Ричард разнообразни ландшафти от нея.

В родния свят на присадките мъглата бе вездесъща. На повечето изображения под нея се виждаше кафява, лишена от камък, гола повърхност. Само по крайбрежната ивица, където безплодната почва се срещаше със зелените води на езера и океани, имаше някакви признаци на живот. В един от тези оазиси Ричард видя не само птицеподобни, но и впечатляващ калейдоскоп от други живи същества. Той можеше да прекара дни в изучаването само на една или две от тези картини, но тяхната последователност и скоростта на редуване не бе в негов контрол. Беше сигурен, че мрежата цели нещо с този разговор и първите картини са само едно въведение.

На всички останали изображения се представяше или птицеподобно, или мирмикотка, или присадена паяжина, или съчетание от четирите. Както се разбираше, всички сцени изобразяваха „нормалния живот“ на родната им планета и бяха примери на обща тема „симбиоза между видовете“. На някои от картините бе показано как птицеподобните защитават подземните колонии на мирмикотките и присадките от нашествието на малки животни и растения. Други представяха как мирмикотките се грижат за новоизлюпените птицеподобни или как превозват големи количества манна диня до могила на птиците.

Ричард се обърка, когато видя няколко картини, изобразяващи манни дини, заровени във вътрешността на присадените паяжини. *Защо ли мирмикотките ще залагат яйцата си тук? За защита? Или може би тази странна паяжина е някакъв вид мислеща планета?*

От видяното дотук у Ричард бе създадено непоклатимото убеждение, че в йерархичен смисъл присадките са доминиращия вид от трите. Всички картини подсказваха, че както мирмикотките, така и птицеподобните почитат паяжинестите същества. *Да не би по някакъв начин тези мрежи да мислят за всичко вместо мирмикотките и птицеподобните?* — питаше се той. — *Какви невероятни симбиотични отношения... Как, за бога, са могли да се развият?*

В поредицата, която му бе представена, имаше няколко хиляди кадъра. След като бе повторена два пъти, нишките се отделиха от Ричард и се завърнаха в гигантския ганглиен. В последвалите дни Ричард бе оставен в основни линии сам, а връзките му с неговия домакин бяха ограничени до тези, необходими да преживее.

Когато в паяжината се образува алея и Ричард можа да види вратата, през която бе влязъл преди толкова много седмици, той си помисли, че ще бъде освободен. Моменталната му радост бе тутакси угасена. Още при първия опит да се помръдне, присадената мрежа затегна хватката около тялото му.

Тогава защо е тази алея? Докато Ричард наблюдаваше, откъм коридора пристъпи тройка мирмикотки. Съществото в средата бе с два счупени крака и задният му сегмент бе премазан, сякаш, през него бе минала кола или камион. Съпровождащите го мирмикотки внесоха неподвижния си другар в паяжината и напуснаха. Само след секунди присадката започна да се увива около новопристигналия.

Ричард се намираше на около два метра от мирмикотката-инвалид. Пространството между него и нараненото същество се оголи напълно от нишки и кълбета. Никога преди не бе виждал такава празнина в присадката. *Значи моето обучение продължава — задълбочи се той. — И какво се предполага, че ще науча сега? Че присадките са лекари за мирмикотките, така както онези са лекари за птицеподобните?*

Паяжината не ограничи вниманието си само до наранените части на мирмикотката. По време на този продължителен период на бодърстване Ричард наблюдаваше как мрежата всъщност цялостно обвива съществото в пълен пашкул. Същевременно едрият ганглиен, който се намираше в непосредствена близост до Ричард, се придвижи над пашкула.

По-късно, след като бе поспал, Ричард забеляза, че ганглиенът се е завърнал при него. Пашкулът от другата страна на празнината почти бе приключел с размотаването. Сърдечният ритъм на Ричард се учести, когато видя пашкула да изчезва съвсем, а нямаше и следа от мирмикотката.

Не му остана много време да се чуди какво се е случило с нея. Само след минути нишките на големия ганглиен бяха отново свързани с черепа му и в мозъка му започна нов филм. На първото изображение Ричард видя петима човеци да лагеруват на брега на рова във вътрешността на обителта на птицеподобните. Те се хранеха. Край тях беше струпано внушително количество оръжия, включително две картечници.

Последвалите картини показваха хора в атака из цялото поселище. Две от по-първите сцени бяха особено отблъскващи. Първата изобразяваше младо птицеподобно — главата му бе откъсната в полет и то падаше към земята. Двойка човеци със задоволство се поздравяваха помежду си в долния ляв ъгъл на същото изображение. Втората представляваше голяма квадратна дупка в един от тревните участъци на зеления район. Вътре в нея се виждаха останки от няколко птицеподобни. Човек с ръчна количка, съдържаща още два трупа на птицеподобни, се приближаваше отляво към масовия гроб.

Ричард се изуми от това, което видя. *Истински или не — чудеше се той, — Що за изображения са това? И защо му ги показват сега?* Набързо направи преглед на последните събития в своя присаден свят

и дълбоко потресен заключи, че осакатената мирмикотка е *видяла* всичко това. По някакъв начин наподобяващото паяжина същество бе изтеглило изображенията от ума на мирмикотката и ги предаваше в мозъка на Ричард.

Веднъж разбрал какво му се представя, Ричард започна да обръща по-голямо внимание на самите, картини. Изпадна в неконтролируема ярост от нашествието и клането, което видя. В едно от последните изображения три човешки същества-войници нахлуха в комплекс апартаменти на птицеподобните във вътрешността на кафявия цилиндър. Нямаше оцелели.

Тези нещастни същества са обречени и го знаят...

Очите му неочаквано се изпълниха със сълзи. Обзе го дълбока тъга, каквато не бе изпитвал никога. Осъзнаваше, че представители на неговия собствен вид систематично изстребват птицеподобните. *Не, не!* — извика мълчаливо. — *Спрете, моля ви, спрете. Тези птицеподобни възвестяват чудото на химическите вещества, издигнати до съзнание. Те са като нас. Те са наши братя.*

През следващите НЯКОЛКО секунди хилядите срещи и контакти на Ричард с наподобяващите птици същества нахлуха в паметта му и изместиха имплантираните образи. *Те спасиха живота ми.* — Мислите му се концентрираха върху отдавнашния полет над Цилиндричното море. — *Без абсолютно никаква лична изгода. Кой човек би направил такова добро на едно птицеподобно?* — запита се с горчивина.

Рядко в живота си Ричард бе плакал на глас. Но тъгата за птицеподобните го надви. Докато хълцаше, през главата му се изнизаха всички преживявания, откак бе влязъл в тяхното поселище. Сети се за неочакваната промяна в отношението им към него и последвалото прехвърляне във владение на мирмикотките. *След това дойде обиколката и най-накрая настаняването ми тук... Очевидно искат да ми съобщят нещо... Но защо?*

В този миг го озари просветление, толкова проникновено, че сълзите отново нахлуха в очите му. *Защото са отчаяни* — отговори си сам. — *Молят ме за помощ.*

6.

Във вътрешността на мрежата отново се образува обширно празно пространство. Ричард внимателно следеше как от другата страна на празнината тридесет малки ганглии се подреждат в кълбо с диаметър петдесет сантиметра. Едно необичайно дебело влакно свързваше всеки един от ганглиите с центъра на сферата. Първоначално във вътрешността на кълбото не се забелязваше нищо. Но след като ганглиите размениха местоположението си, на мястото на сферата Ричард видя миниатюрен зелен предмет, свързан чрез стотици микроскопични влакънца с останалата част на паяжината.

Той нарастваше много бавно. Ганглиите вече се бяха преместили на нови позиции, като всеки път повтаряха същата сферична конфигурация; внезапно Ричард осъзна, че растящият в присадката предмет е манна диня. Беше поразен. Не можеше да си представи как изчезналата мирмикотка може да е оставила яйца, за чието развитие бе необходимо толкова дълго време. *И тогава те трябва да са били само няколко клетки. Ситни, ситни ембриони, зародили се по някакъв начин тук...*

Прекъсна разсъжденията си, когато забеляза, че новите манни дини се развиват почти на двадесет метра от мястото, където мирмикотката бе превърната в пашкул. *Значи тази паяжина е преместила яйцата? И после ги е пазила седмици наред?*

Логическата половина на разума му започна да отхвърля хипотезата, че мирмикотката е оставила някакви яйца. Бавно започна да търси алтернативно обяснение — наблюдаваният процес е пример за биология, много по-сложна от тази, която се срещаше на Земята. *Ами ако манните дини, мирмикотките и тази присадена паяжина са пример за един сложен вид?*

Стреснат от рационалността на това съвсем просто обяснение, Ричард прекара два продължителни периода на бодърстване премисляйки всичко, което бе видял във втората обител. Докато наблюдаваше как от другата страна на празнината четирите манни дини нарастват, той си представи цикъл от метаморфози, в които те

дават начало на мирмикотките. Те на свой ред идват да умрат и да добавят нова материя към присадената мрежа, която след това снася яйца на манни дини и процесът започва отново. Нищо от събитията, на които бе станал свидетел, не противоречеше на това обяснение. Но мозъкът на Ричард се пръскаше от хиляди въпроси — КАК се осъществява този сложен комплекс от метаморфози, и преди всичко ЗАЩО тези метаморфози бяха развили едно толкова сложно същество.

Повечето от академичните познания на Ричард бяха в областта, която той гордо назоваваше „точни науки“. Математиката и физиката бяха основните предмети в неговото обучение. Докато се мъчеше да разбере вероятния жизнен цикъл на съществото, в което живееше от много седмици, Ричард остана смаян от своята неосведоменост. Искаше му се да бе учил повече биология. *Защото как бих могъл да им помогна? Нямам и най-малката представа откъде да започна!*

Много по-късно Ричард щеше да си задава въпроса дали пък във времето на неговия престой тук присадката не само че четеше паметта му, но знаеше също и как да тълкува мислите му?

Няколко дни по-късно при него дойдоха посетители. Отново между мястото, на което се намираше и първоначалния вход в присадката се образува алея. Четири идентични мирмикотки тръгнаха по нея и направиха знак на Ричард да ги последва. Носеха дрехите му. Когато понечи да се помръдне, неговият чуждоземен домакин не се опита да го възпре. Краката му се сгъваха, но след като се облече, Ричард успя да последва мирмикотките обратно в коридора и в дълбините на кафявия цилиндър.

Виждаше се, че просторното помещение наскоро е преустроено. Внушителните Стенописи все още не бяха завършени. Докато мирмикотката-учител акцентираше важните моменти в рисунките, художниците продължаваха работата си по останалата част от стенописите. По време на първите уроци понякога в помещението се събираха до десетина същества, които скицираха или оцветяваха рисунките в другата част.

Едно-единствено посещение в стаята със стенописите бе достатъчно за Ричард, за да го убеди в тяхното предназначение. Всичко това бе създадено, за да му поднесат информация как да помогне на чуждоземния вид да оцелее. Очевидно извънземните бяха наясно, че ще бъдат завладени и унищожени от хората. Стенописите в това

помещение бяха техният опит да предоставят на Ричард информация, която може би щеше да му е нужна, за да ги спаси. Но щеше ли да успее да вникне във всичко?

И това произведение на изкуството бе великолепно. От време на време Ричард потискаше активността на лявата си мозъчна половина, която се опитваше да разгадае посланието на рисунките, така че дясното му полукълбо да може да оцени по достойнство таланта на художниците-мирмикотки. Съществата творяха изправени — задните две крачета на пода, а с предните четири работеха едновременно, скицирайки или оцветявайки. Разговаряха помежду си, очевидно си задаваха въпроси, но в никакъв случай не вдигаха толкова шум, че да пречат на Ричард.

Цялата първа половина от стенописите беше книга за биологията на чуждоземците. Тя доказваше, че в общи линии това, което бе предполагал за непознатите същества, е вярно. Основната поредица съдържаше над сто отделни рисунки. Двадесет и пет от тях отразяваха различни етапи от развитието на ембриона на мирмикотката и значително задълбочаваха познанията, които Ричард бе натрупал от скулптурите на тези същества в катедралата. Основните табла, които обясняваха ембриологичното развитие, бяха подредени в права линия, обикаляща всички стени. Под и над тези картини от главната поредица, бяха подредени поддържащи или допълнителни табла, повечето от които бяха извън възможностите му да ги проумее.

Например около една рисунка на манна диня, наскоро извадена от присадената паяжина, но все още без започнато развитие на мирмикотка във вътрешността ѝ, беше подредено каре поддържащи рисунки. Ричард бе сигурен, че тези четири допълнителни картини се опитват да му дадат специфична информация за благоприятните условия на околната среда, необходими за да започне процесът на деление. Художниците-мирмикотки за съжаление бяха използвали сцени от своята родна планета. Те илюстрираха желаните условия с ландшафти, обвити в мъгла, с езера, с местната флора и фауна Ричард просто поклати глава, когато мирмикотката-лектор посочи тези картини.

Една скица, разположена над главната поредица картини, използваше слънца и луни като таблица за времето. От подреждането им Ричард разбра, че проявата на вида под формата на мирмикотка е

много по-кратко в сравнение с това на присадката. Но не проумяваше нищо друго от това, което се опитваше да каже чертежът.

Освен това донякъде бе объркан и от числените съотношения между броя на различните форми на проява на вида. Бе ясно, че една манна диня поражда една мирмикотка (не бяха показани примери за близнене) и че присадката може да породи много манни дини. Но какво бе съотношението между присадките и мирмикотките? На едно от паната бе представена огромна присадка с повече от десет мирмикотки във вътрешността ѝ, намиращи се на различен етап от превръщането им в пашкули. Какво показваше тази картина?

Ричард спеше в малка стаичка в близост до помещението със стенописите. Уроците му траеха от три до четири часа, след което го нахранваха и му разрешаваха да поспи. Понякога, докато влизаше в помещението, Ричард хвърляше поглед към все още недовършените стенописи в другата му част. В такива случаи осветлението тутакси загасваше. Мирмикотките искаха да са сигурни, че най-напред ще научи урока си по биология.

След приблизително десетина дни работата по втората половина стенописи бе привършена. Когато най-накрая му разрешиха да ги разгледа, Ричард бе поразен. Човеците и птицеподобните бяха пресъздадени с изключителна точност. Самият Ричард неколкратно се явяваше из рисунките. С дългата коса и брадата, и двете доста посивели, той едва се разпозна. *На тези рисунки мога да мина за Христос* — шегуваше се, докато бродеше из залата.

Част от останалите стенописи бяха исторически преглед на човешкото нахлуване в обителта на птицеподобните. Имаше много подробности, които Ричард не бе видял във филма, прожектиран от присадката в ума му, но не научи нищо съществено ново. За пореден път обаче той бе покрусен от ужасяващите детайли на продължаващото клане.

Картините провокираха един доста интересен въпрос. Защо съдържанието на тези стенописи не бе *директно* прехвърлено от присадката в ума му? Така щеше да се избегне необходимостта художниците-мирмикотки да полагат всичките тези усилия. *Може би* — потъна в размисъл Ричард — *Присадката е само едно записващо устройство и е лишено от всякакво изображение. Може би тя е в*

състояние единствено да ми демонстрира това, което вече е видяла от някоя мирмикотка.

Останалата част от стенописите съвсем ясно даваше да се разбере за какво молят всички тези същества. На всяка от рисунките, на които бе изобразен, Ричард носеше на раменете си голяма синя торба. Тя беше с четири широки джоба — два отпред и два отзад. Във всеки имаше по една манна диня. Двата по-малки странични джоба съдържаха дълъг сребрист цилиндър и няколко покрити с кожа яйца на птицеподобни. Стенописите показваха и действията, които се очакваха от Ричард. Той щеше да напусне кафявия цилиндър през подземен изход и да излезе в зеления район, разположен на отсрещната страна на пръстена с белите постройки и тесния канал. Там, поет от двойка птицеподобни, трябваше да се спусне до брега на рова, където щеше да го вземе малка подводница. Подводницата щеше да се гмурне под стената на модула, да прекоси голямо пространство вода и да излезе на повърхността край брега на остров с много небостъргачи.

Докато изучаваше фреските, Ричард се усмихна. *Значи Цилиндричното море и Ню Йорк са все още тук.* Припомни си какво бе казал Орелът за ненужните промени из РАМА. *Това означава, че може би и Бялата стая също е тук.*

Имаше още много допълнителни рисунки, които заобикаляха основната поредица картини, изобразяващи бягството на Ричард. Някои от тях даваха допълнителни сведения за чуждоземните растения и животни в зеления район, други инструктираха с точност как да се управлява подводницата. Когато Ричард се опита да пренесе на малкия портативен компютър от Нютон онази част от информацията, която считаше за най-важна, неговият учител внезапно стана нетърпелив. Ричард се запита дали кризисната обстановка не се е влошила още повече.

На следващия ден, след продължителен сън, Ричард получи торбата си и бе въведен от своите домакини в помещението с бялата присадка. Четирите манни дини, чийто растеж бе наблюдавал преди две седмици, вече бяха извадени от мрежата; нагласиха ги в торбата му. Те бяха доста тежки. По негова преценка тежаха общо двадесет килограма. После една от мирмикотките използва инструмент, наподобяващ голяма ножица, за да отреже от присадката едно цилиндрично парче, съдържащо четири ганглии и техните влакна. Този

материал бе поставен в сребърна тръба и мушнат в един от по-малките странични джобове. Яйцата на птицеподобните бяха натъкмени последни.

Ричард си пое дълбоко дъх. *Това трябва да е сбогуване* — мина му през ума, когато една от мирмикотките посочи коридора. По някаква причина се сети за твърдението на Най Уатанабе, че тайванският поздрав waì — лек поклон с допрени една до друга пред гърдите длани — е универсален израз на уважение. Усмивайки се вътрешно Ричард направи един waì в посока на петте мирмикотки, които го заобикаляха. За негово удивление всяка една от тях събра предните две двойки крачка пред коремчето си и направи също лек поклон.

Дълбоко подземие на кафявия цилиндър бе явно ненаселено. След като напуснаха помещението с присадката, Ричард и неговия водач минаха покрай много други мирмикотки, особено докато се намираха в близост с преддверието, но след като се отправиха към подземието по наклонената рампа, не срещнаха жива душа.

Водачът на Ричард изпрати пред тях едно многокрако. То се спусна по последния тесен участък на тунела и изскочи навън в зеления район през арковидния аварийен изход. Когато се завърна, няколко секунди остана на главата на мирмикотката и след това скочи на пода. Водачът кимна на Ричард да продължи.

Отвън, в зеления район, Ричард бе посрещнат от две едри птицеподобни, които тутакси излетяха. Едното от тях имаше на крилото си отблъскващ белег, сякаш бе брулено с дъжд от куршуми. Ричард се озова в средно гъста гора, а заобикалящите го дървета бяха с височина от три или четири метра. Макар че не бе твърде светло, той без много усилия откри пътеката и последва птицеподобните, които летяха над него. От време на време се чуваше далечна, рядка стрелба.

Първите петнадесет минути изтекоха без произшествия. Гората се разреде. Ричард тъкмо бе изчислил, че след около десетина минути трябва да стигне до брега на рова, където щеше да го чака подводницата, когато без всякакво предупреждение на около стотина метра от него се разнесе стрелба. Едно от водещите птицеподобни се сгромоляса на земята. Другото изчезна. Ричард се скри в един по-гъсто обрасъл участък тъкмо когато войниците се приближиха в неговата посока.

— Два пръстена, със сигурност — рече единият. — Може би дори три... С тях за тази седмица стават общо двадесет.

— Дявол го взел, човече, не беше никак спортменско. Не би трябвало да се зачита. Проклетата птица дори не знаеше, че си тук.

— Това си е неин проблем, а не мой. Все пак ще броя и нейните пръстени. А, ето я... По дяволите, само два са.

Мъжете бяха само на петнадесет метра от Рихард. Повече от пет минути той не помръдна, не смееше дори да диша. Междувременно войниците останаха в съседство с трупа на птицеподобното. Пушеха и разговаряха за войната.

Десният крак на Ричард започна да изтръпва. Много внимателно премести тежестта си, убеден, че ще отпусне схванатия мускул, но от това болката само се усили още повече. Най-накрая погледна надолу и за свой ужас установи, че едно от наподобяващите гризачи същества, които бе видял на фреските, е прояло това, което бе останало от обувката му и сега му дъвчеше стъпалото. Ричард се опита да го отърси — енергично, но безшумно. Не постигна кой знае какъв успех. Гризачът пусна крака му, но войниците чуха шума и се придвижиха към него.

Ричард не бе в състояние да тича. Дори ако имаше път за бягство, допълнителният багаж, който носеше, щеше да го направи лесна плячка за войниците. След около минута единият от тях изкрещя.

— Тука, Брус. Мисля, че в този шубрак има нещо.

Човекът бе насочил пушката към Ричард.

— Не стреляй. Човек съм.

Вторият войник току-що се бе присъединил към своя другар.

— Какво, по дяволите, правиш тука сам?

— Пътешествам — отвърна Ричард.

— Да не си откачил? — попита първият войник. — Я излез. Дай да те видим.

Ричард се измъкна от храсталака. Дори и в здрача сигурно представляваше странна гледка, с дългата коса и брада, и издутото синьо яке.

— Исусе Христе... Кой, по дяволите, си ти?... Къде ти е униформата?

— Той не е никакъв войник — обади се другият мъж, който все още се взираше в Ричард. — Този е откачалка... Сигурно е избягал от

изолатора в Авалон и е попаднал тука по погрешка. Хей, гъз, не знаеш ли, че тука е опасно? Могат да те убият...

— Виж му джобовете — прекъсна първият войник. — Носи четири *огромни* манни дини...

Ударът откъм небето бе внезапен. Наброяваха над десет едри екземпляра и обхванати от ярост, надаваха крясъци, докато нападаха. Двата войници бяха свалени на земята. Ричард побягна. Едно от птицеподобните се приземи върху лицето на войника и започна да го разкъсва с нокти. Разнесе се стрелба, когато другите войници от околността дочули врявата, дотичаха на помощ на патрула.

Ричард не знаеше как ще открие подводницата. Спусна се надолу по хълма, колкото му държаха краката и до колкото му позволяваше тежестта. Стрелбата зад него се усили. Чу писъците от болка, издавани от войниците, и предсмъртните крясъци на птицеподобните.

Намери рова, но от подводницата нямаше и следа. Ричард чуваше човешки гласове, които се приближаваха надолу по хълма. Тъкмо бе започнал да се паникьосва и чу кратко изкряскване откъм големия храст вдясно. Покрай главата му прелетя големият водач с четирите кобалтови пръстена. Летеше ниско над земята и продължи наляво по брега на рова.

След още три минути откриха малката подводница. Вече се бяха потопили, когато хората изникнаха на откритото пространство на зеления район. Ричард свали жилетката-торба и я постави зад себе си в малкото отделение за управление. Хвърли поглед на придружителя си и опита няколко фрази на наподобяващия бръцоловене език. Водачът на птицеподобните му отвърна, много бавно и много отчетливо, с нещо като „Ние всички ти благодарим много.“

Пътуването им отне малко повече от час. Ричард и птицеподобното почти не говореха. През първата половина на пътешествието Ричард много внимателно наблюдаваше как водачът управлява подводницата. Отбеляза си някои неща в компютъра и по време на втория етап от пътуването дори за малко пое управлението. Когато не бе прекалено зает с нещо, мозъкът на Ричард непрекъснато си задаваше въпроси за всичко, което бе преживял във втората обител. Преди всичко искаше да знае защо именно ТОЙ, а не например някоя мирмикотка се намира в подводницата с маниите дини и отрязъка присадка. *Сигурно изпускам нещо.*

Скоро след това подводницата изплува и Ричард се намери на позната почва. Небостъргачите на Ню Йорк се изправяха над него.

— Слава богу — изрече високо на глас, докато изнасяше тежката торба на брега.

Водачът на птицеподобните закотви подводницата току до брега и набързо се приготви да тръгне. Завъртя се в кръг, направи поклон към Ричард и сетне пое на север. Докато наблюдаваше как наподобяващото птица същество отлита, Ричард осъзна, че е застанал на абсолютно същото място, където той и Никол бяха чакали преди много, много години, на РАМА II, трите птицеподобни да ги пренесат над Цилиндричното море към свободата.

7.

Още от първата секунда от престоя на Ричард върху територията на Ню Йорк милиарди, милиарди данни информация се получиха от безкрайно малките рамиански сензори, разпръснати из целия гигантски космически кораб. Тази информация се предаваше, все така в реално време, до местните центрове за обработка на данни. Събираше се там, докато настъпеше определеният час да бъде предадена на централния телекомуникационен процесор, погребан под Южния полуцилиндър.

Всяка секунда от всеки час на всеки ден рамианските сензори събираха тези стотици милиарди, милиони частици информация. В телекомуникационния процесор данните биваха класифицирани, пресявани, анализирани, свивани и складирани в записващи устройства, чийто индивидуални компоненти бяха по-малки от атом. След складирането до данните имаха достъп около десетина разпределени процесора, всеки от които управляваше различни функции, а всички заедно — космическия кораб РАМА. Хиляди алгоритми обхващаха процесорите, сетне обработваха данните, извличаха текуща и синтезирана информация в подготовка на обичайното, редовно програмирано изстрелване на информация, което предаваше състоянието на мисията на Разума към Пресечната точка.

Изстрелваните данни съдържаха смесица от необработена, свита и синтезирана информация, в зависимост отточния формат, избран от различните процесори. Най-важната част от всяко изстрелване бе описателният доклад, в който единният, но разхвърлян из цялата РАМА разум представяше динамиката на мисията в приоритетен вид. Останалата част се състоеше предимно от съпътстваща информация, измервания, образи, данни от сензорите, която или осигуряваше допълнителни фонові данни, или пряко подкрепяше заключенията, съдържащи се в обобщението.

Езикът на описателното обобщение бе математически по структура, прецизен по определение и дълбоко закодиран. Бе богат на бележки под линия. Всяка еквивалентна фраза или изречение, като

част от структурата на предаването, съдържаеше показалец към действителните данни, подкрепящи съответното заключение. В интерес на истината докладът не можеше да бъде преведен на нито един език толкова примитивен, колкото човешкия. И въпреки това можем да изложим следващия текст като груб пример за обобщителния доклад, получен от Разума на Пресечната точка след пристигането на Ричард в Ню Йорк.

ДОКЛАД номер 298

Време на предаване: 156 307 872 491. 5116

Време от началото на периода на опасност: 29.2873

Справки: Пресечна точка 23–419

Космически кораб 947

Пътешественици в Космоса 47 249 (L&SB)

32 806 2 666

През последния интервал човеците (Пътешественици в Космоса номер 32 806) продължиха да водят успешна война срещу симбиотичната двойка присадки, (птицеподобни) номер 47 249-A&B. Сега човеците контролират почти цялата вътрешност на модула на присадките, включително горната част на кафявия цилиндър, където по-рано живееха птицеподобните. Птиците се съпротивляваха смело, но безуспешно на човешката инвазия. Бяха избити безмилостно и сега от тях са останали по-малко от стотина.

Засега хората не са направили пробив във владението на присадките. Обаче откриха шахтите на асансьорите, които водят към долните сектори на кафявия цилиндър. Понастоящем те кроят планове за атака на леговището на присадките.

Присадките са беззащитен вид. В тяхното владение не съществуват никакви оръжия. Дори подвижната им форма, която притежава физическата възможност да борава с оръжие, е по принцип миролюбива. За да се защитят от неизбежната инвазия на човеците, присадките наредиха на мирмикотките да изградят крепости около

четирите най-стари и най-развити индивида от техния вид. Междувременно е спряно узряването на манни дини и онези мирмикотки, които не са заангажирани в строителна работа, се подлагат на ранно обвиване в пашкули. Ако човеците забавят нахлуването за още няколко интервала, възможно е да срещнат само единици мирмикотки.

Човешкото поселище продължава да се управлява от индивиди с характеристики, решително отличаващи се от тези на човешкия контингент наблюдаван във вътрешността на РАМА II и на Пресечната точка. Основната цел на настоящите водачи на човеците е запазване на персоналната власт, без да се взема под внимание добруването на колонията. Въпреки видеопредаването и присъствието на човешки същества-месици в тяхната общност, тези водачи вероятно не вярват, че действително са наблюдавани, защото поведението им в никакъв случай не отразява възможното съществуване на ценностна система или морално-етични закони, които да изместят личното им властване.

Човешките същества продължават да водят войната срещу присадките-птицеподобни главно защото тя отвлича вниманието от другите проблеми в тяхната колония, включително започналото влошаване на околната среда, а отскоро и рязкото спадане на жизнения стандарт. Водачите на хората, а всъщност и повечето колонисти, не са показали никакво съжаление по повод изстребването и възможното пълно унищожение на птицеподобните.

Човешкото семейство, което остана повече от година на Пресечната точка, вече не притежава съществено влияние върху хода на събитията в колонията. Жената, която беше първият месия, все още се намира в затвора, главно защото се противопоставя срещу действията на настоящите ръководители. Има опасност да бъде екзекутирана. Съпругът ѝ живее с птицеподобните и присадките и в момента, играе ключова роля в опита им да преживеят човешката касапница. Децата им не са

достатъчно пораснали, за да са фактор от значение в човешката колония.

Съвсем наскоро съпругът избяга от владението на присадките към острова в средата на космическия кораб. Със себе си пренесе ембриони на птицеподобни и на присадки. В момента се намира в позната обстановка, поради което би трябвало да преживее и да приспособи младите екземпляри от другите видове. Успешното му бягство може би до известна степен се дължи на неагресивните сеанси, които започнаха през първия етап на опасното положение. Внушаващите сигнали определено изиграха роля за решаването на присадките да доверят ембрионите си на едно човешко същество.

За съжаление няма никакво доказателство, че тези предавания са повлияли по някакъв начин върху поведението на поне едно човешко същество. За присадките обработването на информация е основна дейност, ето защо не е изненада, че те са податливи на хипнотични внушения. Хората обаче, и особено водачите им, имат живот, изпълнен с толкова много дейности, че времето им за размисъл е минимално, ако изобщо разполагат с такова.

Има и друг проблем, свързан с човеците и ненасилственото внушение. Съществуват толкова големи различия от индивид до индивид, че не може да бъде изпратен пакет внушаващи сигнали, които да са подходящи за широката маса. Например набор от сигнали, които може да доведе до положителна промяна в поведението на един човек, почти сигурно няма да повлияе върху никой друг. В момента се извършват опити с различни процеси на внушение, но е възможно човеците да принадлежат към малката група на космическите видове, които не са податливи на неагресивно внушение.

В южната част на космическия кораб, октопаяците (номер 2 666) продължават да просперират в колонията, която почти по нищо не се различава от техните други изолирани колонии в Космоса. Пълните им биологични

възможности остават потиснати на първо място поради ограниченото пространство и отсъствието на конкуренция. Но те носят у себе си потенциала за нарастване, който характеризираше предишните няколко успешни прехвърляния от една звездна система в друга.

Преди хората да напуснат границите на собственото си поселище и така сами да нарушат херметичността на своето съществуване, октопаяците почти не обръщаха внимание на другите два вида на кораба. Но откак човеците започнаха да изследват наоколо, октопаяците наблюдават събитията на север с нарастващ интерес. Тяхното съществуване е все още неизвестно на Човеците, но октопаяците вече започнаха да разработват алтернативен план как да посрещнат възможен сблъсък с агресивните си съседи.

Потенциалната загуба на цялата общност от птицеподобни присадки значително снижава стойността на мисията. Възможно е единствените преживели пътешествието присадки и птицеподобни да са тези, които се намират в зоопарка на октопаяците и може би онези, отгледани от човека на острова. Дори и непоправимата загуба на един вид не води към втора степен на опасност. За съжаление продължаващото непредсказуемо и неблагоприятно за живота поведение на водачите на човеците предизвиква основателна тревога, че мисията може да понесе още сериозни загуби. В близкото бъдеще внушенията ще бъдат насочени към онези човеци, които се противопоставят на настоящите ръководители и с поведението си са доказали, че са надраснали шовинизма и агресията.

8.

— Моята родина се наричаше Тайланд. Имаше крал, чието име също бе РАМА, като на нашия космически кораб. Вашите баба и дядо — моите майка и баща — вероятно все още живеят там, в град Лампун... Ето го.

Най посочи една точка на избелялата карта. Момчетата бяха започнали да се разсейват. *Все още са доста малки. Макар и да са умни деца, не мога да очаквам от тях толкова много. Те са едва четиригодишни...*

— Добре, идете да си играете — рече и сгъна картата. Галилео и Кеплер сложиха дебелите якета, взеха една топка и се втурнаха през вратата навън. Само след секунди бяха заети до гуша с футболен мач за двама. О, Кенджи — замисли се Най, докато наблюдаваше момчетата от преддверието. — *Колко им липсваш. Няма начин един родител да бъде едновременно майка и баща.*

Както винаги Най бе започнала урока по география с напомнянето, че всички колонисти от Ню Йорк първоначално са дошли от планетата Земя. После тя показва на момчетата карта на света от родната планета. Най-напред разгледа общата теория за континентите и океаните, после посочи Япония, родината на баща им. Това занимание предизвика у нея носталгия и чувство за самота.

Може би тези уроци изобщо не са за вас — мислеше си тя, като продължаваше да следи с поглед футболния мач под мъжделивото улично осветление на Авалон. Галилео дриблираше край Кеплер и заби въображаем гол. *Може би са за мен.*

По улицата към тях приближаваше Епонин. Тя вдигна топката и я метна към момчетата. Най се усмихна на приятелката си.

— Толкова се радвам да те видя. Без съмнение днес само това ме кара да съм щастлива...

Какво има, Най? Да не би животът в Авалон да те притиска? Е, днес поне е неделя. Не си на работа във фабриката за оръжие и момчетата са при теб, а не в центъра.

Двете жени влязоха вътре.

— А и условията, при които живееш, не могат да бъдат причина за отчаяние, нали — Епонин обхвана с жест стаята. — Та ти разполагаш с ПРОСТОРНА стая за вас тримата, с половин тоалетна и баня, която споделяш с още пет семейства. Какво повече искаш?

Най се разсмя и, прегърна Епонин.

— Ти страшно ми помагаш.

— Мамо, мамо — миг по-късно Кеплер стоеше на входа. — Ела бързо. Той пак е тук... И говори с Галилео.

Най и Епонин се върнаха до вратата. Мъж със силно обезобразено лице бе коленичил в прахта до Галилео. Момчето бе видимо изплашено. Човекът държеше в облечената с ръкавица ръка парче хартия. На него много внимателно бе нарисувано голямо човешко лице с дълга коса и брада.

— Познаваш това лице, нали? — настояваше мъжът. — Това е господин Ричард Уейкфийлд, нали?

Най и Епонин предпазливо се приближиха до мъжа.

— Нали ти казахме предишния път — обади се строго Най — да не безпокоиш повече момчетата. Върви си в клиниката или ще извикам полицията.

Очите на мъжа бяха диви.

— Видях го отново миналата нощ. Приличаше на Исус, но така или иначе беше Ричард Уейкфийлд. Понечих да стрелям по него и те ме нападнаха. Бяха пет. Разкъсаха лицето ми...

Човекът започна да плаче.

Един санитар дотърча по улицата. Сграбчи мъжа.

— Видях го — викаше мъжът, докато го отвеждаха. — Сигурен съм. Повярвайте ми.

Галилео плачеше. Най приклекна да успокои сина си.

— Мамо — попита момчето, — вярваш ли, че той наистина е видял господин Уейкфийлд?

— Не зная — отвърна тя и погледна Епонин. — Но сред нас има такива, на които им се иска да вярват.

Най-сетне момчетата заспаха в леглата си в ъгъла. Най и Епонин се настаниха една до друга в два стола.

— Носят се слухове, че е много болна — рече тихо Епонин.

— Почти не я хранят. Подлагат я на всевъзможни мъчения.

— Никол никога няма да се предаде — отвърна гордо Най. — Искане ми се и аз да имам нейната сила и смелост.

— Повече от шест месеца не са разрешавали свиждане нито на Ели, нито на Робърт... Никол дори не знае, че има внучка.

— Миналата седмица Ели ми каза, че е попълнила молба до Накамура за посещение при майка си — рече Най. — Тревожа се за Ели. Тя продължава да се бори много, много упорито.

Епонин се усмихна.

— Ели е чудесна, нищо че е толкова наивна. Твърди, че ако спазва всички закони на колонията, Накамура ще я остави на мира.

— Нищо чудно... особено като си помисля, че тя все още вярва, че баща ѝ е жив. Разговарям с всеки един от войниците, които твърдят, че са видели Ричард след изчезването му.

— Всички тези приказки за Ричард ѝ вдъхват надежда. От време на време всички ние изпитваме потребност от малко надежда...

За известно време разговорът се прекъсна.

— Ами ти, Епонин? Позволяваш ли си...?

— Не — прекъсна я Епонин. — Аз съм винаги честна към себе си... Скоро ще умра, просто не зная кога... Освен това, защо трябва да се боря за живот? Тук в Авалон условията са много по-лоши дори от тези в изолационния лагер в Бурже. Ако не бяха малкото деца в училището...

Най и Епонин чуха шума пред вратата едновременно. И двете застинаха. Ако техният разговор е бил записан от някой патрулиращ биот на Накамура...

Вратата рязко се отвори. Двете жени подскочиха. В стаята пристъпи ухиленият Макс Пъкет.

— Арестувани сте за бунтарски приказки...

Макс носеше голям дървен сандък. Двете жени му помогнаха да го сложи в ъгъла. Макс свали дебелото яке.

— Съжалявам, че ви се натрисам толкова късно, дами, но не мога да направя нищо друго.

— Ново снабдяване с храна за войските? — попита тихо Най.

Посочи към спящите близнаци.

Макс кимна.

— Крал Джап — продължи той, но много по-тихо, — винаги ми напомня, че армията воюва със стомаха си.

— Това е било сентенция на Наполеон — Епонин изгледа Макс със саркастична усмивка. — Предполагам, че вие в Арканзас не сте и чували за него.

— Вярно — отвърна Макс. — Прекрасната учителка е в страхотно настроение тази вечер. — Измъкна от джоба на ризата си неразпечатан пакет цигари. — Може би тогава ще трябва да си задържа подаръка.

Епонин се разсмя и скочи да грабне цигарите. След кратка борба на шега Макс се предаде.

— Благодарности, Макс — изрече без преструвки Епонин. — На нас тук не ни разрешават много удоволствия.

— Я чакай малко — рече Макс, все още усмихнат, — не съм дошъл чак дотук да те слушам как се само съжاليا ваш. Отбих се в Авалон, за да се насладя на хубавото ти лице... Ако възнамеряваш да се мръщиш толкова, просто ще си взема царевицата и доматиите...

— Царевица и домати! — възкликнаха в един глас Най и Епонин. Двете жени се втурнаха към сандъка в ъгъла на стаята. — Децата не са хапвали нищо прясно от месеци наред — рече възбудено Най, докато Макс го отваряше с един железен лост.

— Бъдете много, много предпазливи — продължи вече сериозно той. — Знаете, че това, което правя, е абсолютно незаконно. Прясната храна не стига за войската и за правителството. Но реших, че вие заслужавате нещо повече от червясал ориз.

Епонин прегърна Макс.

— Благодаря.

— Момчетата и аз сме ти много задължени, Макс — рече и Най. — Не зная как ще ти се отплатим.

— Ще измисля нещо.

Двете жени се върнаха на столовете, а Макс седна на пода между тях.

— Между другото, във втория модул се натъкнах на Патрик О'Туул... Помоли ме да поздравя и двете ви.

— Как е той? — попита Епонин.

— Бих казал разстроен. Когато получи повиквателната, се остави Кати да го убеди да се яви. Сигурен съм, че това никога нямаше да се случи, ако Никол или Ричард бяха говорили поне веднъж с него. Според мен сега вече разбира, че е направил грешка. Не казва нищо,

но мога да усетя, че се чувства нещастен. Заради Никол Накамура постоянно го държи на първа линия.

— Не свърши ли вече тази война? — запита Епонин.

— Така мисля. Но не е ясно дали крал Джап ще иска да свърши. От това, което ми разказаха войниците, разбирам, че вече срещат много малко съпротива. Отдават се предимно на пиене.

— Носи се слух, че в цилиндъра живее още един разумен вид, нещо съвсем различно от птицеподобните — приведе се напред Най.

— Знае ли вече човек на какво да вярва? Телевизията и пресата съобщават това, което Накамура им нареди. И всеки го знае. Постоянно се носят хиляди слухове... Самият аз се сблъсках с някои чудновати растения и животни в другия модул, така че нищо няма да ме учуди — разсмя се Макс.

Най прикри една прозявка.

— По-добре да вървя — изправи се Макс — и да оставя домакинята да си ляга — погледна към Епонин. — Искаш ли някой да те изпрати?

— Зависи кой е този някой — отвърна тя с усмивка.

Няколко минути по-късно Епонин и Макс стигнаха до миниатюрната хижа в една от страничните улици на Авалон. Макс пусна цигарата, която пушеха подред и я стъпка в мръсотията.

— Би ли желала някой... — започна той.

— Да, Макс, разбира се, че бих желала — отвърна Епонин с въздишка. — И ако изобщо се предвиждаше да има някой, това щеше да бъдеш ти. — Погледна го право в очите. — Но ако споделиш постелята ми дори един-единствен път, аз ще си пожелаю още. А ако по някое злощастно стечение на обстоятелствата, без значение колко сме предпазливи, някога ти се окажеш РВ-41 положителен, аз никога няма да си го простя.

Епонин се притисна към него за да скрие сълзите.

— Благодаря ти за всичко. Ти си добър човек, Макс Пъкет, може би единственият останал в този побеснял свят.

Епонин се намираше в един парижки музей, заобиколена от стотици шедьоври. Голяма група туристи обхождаше музея. Прекараха общо четиридесет и пет секунди в разглеждане на пет великолепни творби на Реноар и Моне.

— Спрете — викаше им насън Епонин, — не е възможно да сте ги *разгледали*.

Чукането на вратата прогони съня.

— Ние сме, Епонин — чу тя гласа на Ели. — Ако сме подранили много, ще наминем по-късно, преди да тръгнеш за училище. Робърт го е страх да не затънем в работа до гуша в психиатричното отделение и после не можем да се измъкнем.

— Минутка само... идвам — Епонин се пресегна и грабна халата, праметнат на единствения стол в помещението.

Отвори на приятелите си. Ели бе в сестринската униформа, а в специална раничка на гърба й спеше малката Никол. Бебето бе предвидливо увито в памук, за да го предпазят от студа.

— Удобно ли е да влезем?

— Разбира се — отвърна Епонин. — Съжалявам. Сигурно не съм ви чула...

— Времето изобщо не е за посещения — рече Ели, — но при толкова много работа в болницата, ако не дойдем рано сутринта, никога няма да намерим време.

— Как се чувстваш? — запита доктор Търнър няколко секунди по-късно. Държеше скенера пред Епонин и по монитора на портативния компютър вече се появяваха данни.

— Леко изморена. Но може да е просто от нерви. Откакто преди два месеца ми каза, че сърцето ми започва да дава признаци на заболяване, поне веднъж на ден си въобразявам, че правя инфаркт.

По време на прегледа Ели манипулираше с клавиатурата, която бе свързана с монитора. Провери дали най-важната информация е записана в компютъра. Епонин изви шия да види екрана.

— Как работи новата система, Робърт?

— Провалихме се при някои от тестовете. Ед Станфорд твърди, че това е нормално при незадоволителните изпитания... И все още не разполагаме с добра програма за обработка на данните. Но като цяло сме много доволни.

— Това бе истинско спасение, Епонин — обади се Ели, без да отмества поглед от клавиатурата. — Ако нямахме тази система, при ограничените средства с които разполагаме и с толкова ранени във войната... нямаше да е възможно да водим редовно болничните досиета на РВ-41.

— Щеше ми се само да можем да използваме по-голяма част от оригиналната експертна система на Никол — намеси се Робърт Търнър. — Не знаех, че тя е такъв специалист по международните мониторни системи — докторът видя нещо необичайно в едно от изображенията, което се появи на екрана. — Отпечатай един екземпляр от това, скъпа. Искam да го покажа на Ед.

— Чувала ли си нещо ново за майка ти? — запита към края на изследването Епонин.

— Преди две вечери видяхме Кати — Отговорът на Ели доста позакъсня. — Беше тежка вечер. Идваше с предложение за нова „сделка“ от Накамура и Макмилън, която желаше да... обсъдим... — гласът ѝ изтъня. — Както и да е, Кати твърди, че със сигурност ще има процес преди Деня на Заселването.

— Виждала ли си Никол?

— Не — отвърна Ели. — Доколкото знаем, никой не я е виждал. Гарсия ѝ носи храната, а ежемесечните прегледи се извършват от Тиасо.

Бебето Никол се размърда и замрънка. Епонин се пресегна ѝ докосна онази част от бузката, която бе изложена на въздуха.

— Толкова е мека — в същия момент момиченцето отвори очи и заплака.

— Имам ли време да я накърмя, Робърт?

Доктор Търнър погледна часовника си.

— Добре. Тук почти свършихме... Уилма Марголин и Бил Такър са на съседната пряка. Ще ги посетя сам и после ще се върна, става ли?

— Ще се справиш ли без мен?

— Трудно — гласът му бе изпълнен с горчивина. — Особено с бедния Такър.

— Бил Такър умира бавно — обясни Ели. — Сам е и има силни болки. Но откак правителството забрани евтаназията, не можем да му помогнем с нищо.

— При теб няма нови данни за нарастване на атрофичния участък — обърна се към Епонин доктор Търнър. — И това е нещо.

Тя не го чу. Умът ѝ рисуаше картината на нейната бавна и мъчителна смърт. *Няма да позволя да ми се случи същото. Никога. В мига, в който вече не мога... Макс ще ми донесе пистолет.*

— Съжалявам, Робърт. Май още не съм се разсънила. Какво каза?

— Нямах влошаване — Робърт я целуна по бузата и се отправи към вратата. — Ще се върна след около двадесет минути.

— Изглежда много изморен — отбеляза Епонин, когато той излезе.

— Така е. Продължава да работи, без да спира... А когато не работи, постоянно се тревожи — Ели седеше на мръсния под, облегнала гръб в стената на колибата. Никол бе сгушена в ръцете ѝ, сучеше и от време на време гукаше.

— Изглежда приятно — отбеляза Епонин, като кимна с глава към бебето.

— Никога не съм преживявала нещо подобно. Удоволствието е неописуемо.

Не е за мен — изрече вътрешният глас на Епонин. — *Не и сега. Всъщност никога.* За един безкрайно кратък миг Епонин си припомни онази страстна нощ, когато едва не каза „да“ на Макс Пъкет. Дълбоко в нея се надигна горчивина. Опита се да я потисне.

— Вчера с Бенджи си направихме една хубава разходка тя промени темата.

— Сигурно ще ми разкаже днес. Той обожава неделните разходки с теб. Само това му е останало, като изключим моите периодични посещения... Знаеш, че съм ти много задължена.

— Няма защо. Харесвам Бенджи. А и аз изпитвам нужда да усещам, че съм необходима някому, ако разбираш какво искам да кажа... Всъщност Бенджи се приспособи много добре. Не се оплаква толкова, колкото останалите 41, а с назначените на работа в оръжейната фабрика не може да става и сравнение.

— Той крие болката си — отвърна Ели. — Бенджи е много по-умен, отколкото си мислят някои... В действителност той мрази клиниката, но знае, че не може да се грижи сам за себе си. И не желае да тежи никому...

Неочаквано очите на Ели се изпълниха със сълзи и тялото ѝ леко потрепери. Бебето Никол спря да суче и се втренчи в майка си.

— Добре ли си? — запита Епонин.

Ели кимна утвърдително и избърса очи с малката памучна кърпичка, която държеше до гърдата, за да попива капките. Никол

започна да суче отново.

— Страданието не може да се наблюдава с безразличие — каза Ели. — Безсмисленото страдание просто разкъсва сърцето.

Пазачът внимателно прегледа личните им карти и после ги подаде на мъжа, който седеше край компютърния блок. Той въведе данните и върна документите на охраната.

— Защо този човек всеки ден изучава така подробно снимките ни? — запита Ели, когато вече не можеха да бъдат чути. — През изтеклия месец лично той ни е пускал през контролния пост поне десет пъти.

Вървяха по алеята, свързваща входа на модула с Позитано.

— Такава му е работата — отвърна Робърт, — и му е приятно да се чувства важен. Ако всеки път не изпълнява тази церемония, ние можем да забравим каква власт има над нас.

— Всичко минаваше много по-гладко, когато биотите контролираха входа.

— Тези, които все още функционират, са жизненоважни за хода на войната... Освен това Накамура се опасява, че ще се появи призракът на Ричард Уейкфийлд и по някакъв начин ще измами биотите.

Няколко секунди вървяха, без да говорят.

— Ти не вярваш, че баща ми е жив, нали, скъпи?

— Да — отвърна Робърт след кратко колебание. Беше изненадан от прямотата на въпроса. — Но дори и да не мисля, че *е жив*, се надявам да е така.

Робърт и Ели най-накрая достигнаха покрайнините на Позитано. Няколко нови къщи в европейски стил се нижеха покрай алеята, която се спускаше плавно към центъра на селището.

— Между другото, Ели — започна Робърт, — като говорим за баща ти, се сетих, че искам да обсъдя нещо с теб... Спомняш ли си онзи проект, за който ти разказвах, проекта по който работи Ед Станфорд?

Ели поклати отрицателно глава.

— Ед се опитва да класифицира и категоризира населението на колонията въз основа на генетичната информация. Той смята, че с подобна класификация може да посочи онези индивиди, за които съществува по-голяма вероятност да бъдат засегнати от някакво

заболяване. Аз не съм напълно съгласен с този подход, изглежда ми малко пресилен и математически, а не толкова медицински, но и на Земята са извършвани паралелни проучвания, които показват, че хора с донякъде еднакъв геном притежават еднаква склонност към определени заболявания.

Ели се спря и погледна мъжа си изпитателно.

— Защо искаш да го обсъждаш с мен?

Робърт се разсмя.

— Добре, добре... Ще стигна и до там... Така или иначе Ед дефинира цифров метод за измерване на разликата между два индивида. Позова се на начина на свързване на четирите основни аминокиселини в генома и раздели всичките обитатели на Ню Идън на групи... Разбира се, тази метрия все още не значи нищо...

— Робърт Търнър — прекъсна го Ели. Тя се смееше. — Ще си дойдеш ли на въпроса? Какво се опитваш да ми кажеш?

— Е, малко е странно. Не знаем как да го тълкуваме. Когато Ед направи пълната класификация, двама от тестваните не попаднаха в нито една от групите. След като си поигра с отклоненията в категориите, в края на краищата Ед успя да определи количественото разсейване и единият човек попадна в една от групите. Но верижната структура на аминокиселините на другия беше толкова различна, че тя просто не можеше да бъде причислена към нито една от групите...

Ели гледаше Робърт така, като че се беше побъркал.

— Двамата индивиди сте ти и брат ти Бенджи — заключи неловко Робърт. — А ти си тази, която не попада никъде.

— Това трябва ли да ме тревожи? — запита Ели, след като бяха изминали още тридесет метра в мълчание.

— Не мисля — пророни безразлично Робърт. — Вероятно е парадокс в избраната от Ед метрична система. Или може би е допусната някаква грешка... Би било удивително, ако някакво космическо лъчение е променило генетичната ти структура още в ембрионалния стадий.

Вече бяха стигнали до главния площад на Позитано. Ели се вдигна на пръсти и целуна съпруга си.

— Това е много интересно, скъпи — рече дразнейки го тя, — но все още не съм напълно сигурна за какво точно си приказвахме.

Голям паркинг за велосипеди заемаше по-голямата част от площада. Пред някогашната влакова гара бяха наредени тридесетина стойки и още толкова колонки за паркиране. Всички жители на колонията сега използваха велосипеди, с изключение на правителствените лидери, които имаха електрически автомобили.

Влаковият транспорт в Ню Идън бе прекъснат малко след започването на войната. Оригиналните влакове, които бяха конструирани от извънземните, бяха изработени от много лек и изключително як метал, който фабриките на земните колонисти така и не успяха да възпроизведат. Тези сплави бяха безкрайно ценни за много военни цели. Ето защо, когато войната навлезе във втората фаза, агенцията по отбраната реквизира всички вагони от влаковата система.

Ели и Робърт караха колелетата си редом по крайбрежната алея на езерото Шекспир. Малката Никол се беше събудила и тихичко наблюдаваше пейзажа. Отминаха парка, в който се честваше Деня на Заселването и завиха надясно.

— Робърт — Ели беше много сериозна, — ти помисли ли върху снощния ни спор?

— За Накамура и политиката?

— Да. Все още смятам, че и двамата трябва да се противопоставим на указа, с който изборите се отлагат до края на войната... Ти се ползваш с уважение в колонията. Повечето от медицинските специалисти ще те последват... Най дори мисли, че и работниците от фабриката в Авалон са готови да стачкуват.

— Не мога да го направя — проговори след продължително мълчание Робърт.

— Защо не, скъпи?

— Защото съм сигурен, че няма да свърши работа... Ели, според твоите идеалистични възгледи за живота хората действат в съответствие с някакви принципи или морални ценности. В действителност те изобщо не се държат така. Ако се противопоставим на Накамура, най-вероятно и двамата ще бъдем затворени. Какво ще стане тогава с дъщеря ни? А освен това цялата помощ за разработките, свързани с РВ-41, ще бъде оттеглена. Положението на тези нещастници ще се влоши още повече. В болницата съвсем няма да достига работна ръка... Много хора ще пострадат от нашия идеализъм. За мен като лекар тези възможни последствия са неприемливи.

Ели отби от Велосипедната пътека и навлезе в една малка градинка на около петстотин метра от първите сгради На Сентръл Сити.

— Защо спиращ тук? Очакват ни в болницата.

— Искam пет минути да погледам дърветата, да помириша цветята и да подържа Никол.

Когато слезе от колелото, Робърт ѝ помогна да свали бебешката раничка от гърба си. Тогава Ели седна на тревата, а Никол в скута ѝ. И двамата не пророниха нито дума, докато наблюдаваха как бебето Никол изучава три стръка трева, които бе сграбчило с пухкавите си ръчички.

Най-накрая Ели постла одеяло и нежно положи дъщеричката си върху него. Приблужи до съпруга си и обви шията му с ръце.

— Обичам те, Робърт, много, много силно. Но понякога не съм съгласна с теб.

9.

От светлината на единствения прозорец в килията по мръсната стена срещу леглото на Никол играеха сенки. Никол разбра, че е време да става. Надигна се от дървения нар, на който спеше. Прекоси помещението и изми лицето си в легена. Сетне въздъхна дълбоко и се опита да събере сили за още един ден.

Никол бе почти сигурна, че този затвор, където бе преместена преди около пет месеца, се намира някъде из земеделския район на Ню Идън, между Хаконе и Сан Мигел. Когато я докарваха, очите ѝ бяха завързани. Но тя бързо си извади заключение, че се намира в селскостопанска област.

От време на време през капандурата с размер четиридесет на четиридесет долиташе миризма на животни. А и нощно време не се виждаше никаква отразена светлина.

Двата последни месеца бяха най-тежки — мислеше си Никол, докато изправена на пръсти изсипваше няколко грама ориз с подправки на външния прозрачен перваз. — Без разговори, без четене, без упражнения. Два пъти на ден ориз и вода.

Малката червена катеричка, която я посещаваше всеки ден, се появи. Никол я чуваше. Отстъпи навътре в килията, за да може да я зърне как яде ориза.

— Ти си единствената ми компания — изрече на глас. Катеричката престана да се храни и се послуша, винаги нащрек за някаква грозяща опасност. — Но не разбираш нито дума от това, което ти приказвам.

Катеричката не се задържа дълго. Когато привърши порцията ориз, тя се оттегли и остави Никол сама. Няколко минути Никол остана загледана в прозореца, като се питаше какво ли е станало със семейството ѝ.

Допреди шест месеца, когато процесът срещу нея за „противодържавна дейност“ бе отложен в последната минута за неопределено време, Никол имаше разрешение всяка седмица да приема по един посетител, който да остава един час. Въпреки че

разговорите бяха надзиравани от пазач и въпреки забраната за каквото и да било обсъждане на политически и текущи събития, тя с нетърпение очакваше ежеседмичните си срещи с Ели или Патрик. Обикновено идваше Ели. От няколко много внимателно формулирани изказвания на двете си деца Никол бе заключила, че Патрик е въвлечен в някаква дейност, свързана с правителството, и е свободен за ограничени периоди от време.

Когато разбра, че Бенджи е бил въдворен и не му се разрешава да я посещава, Никол бе разгневена и потисната. Ели се опита да успокои майка си, че Бенджи е добре, като се имат предвид обстоятелствата. За Кати разговаряха много рядко. Нито Патрик, нито Ели знаеха как да обяснят на майка си, че тяхната по-голяма сестра не проявява желание да я посети.

По време на по-ранните визити бременността на Ели бе винаги една безопасна тема за разговор. Никол изпитваше вълнение от докосването до корема на дъщеря си и от разговорите за особените чувства на бъдещата майка. Ако Ели споменеше колко активно е бебето, Никол споделяше и сравняваше своите преживявания. („Когато бях бременна с Патрик — разказваше един път Никол, — никога не се изморявах. ТИ от своя страна беше кошмарът за всяка майка — винаги блъскаше посред нощ, когато исках да спя.“) Ако ли пък Ели не се чувстваше добре, Никол ѝ предписваше храна и физически упражнения, които бяха помогнали на нея самата да преодолее подобни състояния.

Последното посещение на Ели бе два месеца преди очакваната поява на детето. Следващата седмица Никол бе преместена в новата килия и оттогава насам не бе виждала човешко същество. Немите биоти, които се грижеха за нея, никога не даваха признак, че чуват въпросите ѝ. Веднъж в пристъп на ярост Никол се бе развикала на един Тиасо, който ѝ помагаше за седмичната баня.

— Не разбираш ли? Миналата седмица дъщеря ми трябваше да роди дете, моето внуче. Искам Да знам дали са добре...

В предишната килия ѝ бе позволено да чете по всяко време. Винаги, когато поискаше, от библиотеката ѝ донасяха нови книги-дискове, така че времето между посещенията минаваше сравнително бързо. Беше препрочела почти всички исторически романи на баща си, а също и малко поезия, история и някои от най-интересните

медицински книги. Беше особено впечатлена от сходството между своя живот и живота на героините от детството си — Жана Д'Арк и Елеонор Аквитанска. Никол черпеше сили от това, че нито една от другите две жени не се бе пречупила, независимо от трудния и продължителен затвор.

Веднага след преместването хуманоидът Гарсия, който се грижеше за нея на новото място, не ѝ върна електронното четящо устройство. Никол си помисли, че просто е станала някаква грешка. Но след като го поиска няколко пъти, а то така и не се появяваше, тя осъзна, че ѝ е отнета привилегията да чете.

В новата килия времето течеше много бавно. Съвсем умишлено по няколко часа на ден Никол кръстосваше помещението, стараеше се да поддържа тялото и ума си във форма. Опитваше се по време на тези „сеанси на ходене“ да откъсне мислите си от семейството, които неизбежно засилваха чувството ѝ за самота и потиснатост, и да ги насочи към по-общи философски понятия и идеи. Често към края на разходката се съсредоточаваше върху някой минал момент от живота си, като се опитваше да извлече от него някакво прозрение.

На една от тези разходки с особена яснота в съзнанието ѝ изплуваха поредица събития от времето, когато беше петнадесетгодишна. По това време двамата с баща ѝ вече се бяха настанили в Бовоа и Никол се представяше блестящо в училище. Бе решила да участва в националния конкурс за три момичета, които да изиграят ролята на Жана Д'Арк в серия от живи картини, с които щеше да се ознаменува седемстотин и петдесетата годишнина от мъченичеството на девойката в Руан. Никол се хвърли в състезанието със страст и целеустременост, които едновременно развълнуваха и разтревожиха баща ѝ. След като тя спечели регионалното състезание в Тур, Пиер дори прекъсна работата си върху един роман за цели шест седмици, само и само да помогне на любимата си дъщеря да се подготви за финалите в Руан.

Никол бе класирана на първо място в състезанията по физическа подготовка и интелигентност. Дори оценките на актьорските ѝ възможности бяха много високи. И тя, и баща ѝ бяха сигурни, че ще бъде избрана. Но когато обявиха победителите, Никол бе на второ място.

Години наред — си мислеше Никол, докато обикаляше килията — аз си въобразявах, че съм се провалила. Това, което баща ми каза — че Франция не е подготвена за цветнокожа Жана Д'Арк — нямаше значение. За себе си аз бях една неудачница. Бях съкрушена. Самочувствието ми се възстанови едва на олимпийските игри, а само след няколко дни Хенри ме предаде и отново ме срази.

Цената бе ужасяваща — продължаваше Никол. — Години наред бях затворена в себе си, защото няхах самочувствие. Много по-късно започнах да се чувствам доволна от себе си. И едва тогава бях в състояние да дам нещо от себе си. — За момент Никол прекъсна мислите си. — Защо толкова много от нас минават по един и същи път? Защо младостта е толкова егоистична и защо трябва най-напред да открием себе си, за да установим, че животът е нещо много повече?

Когато биотът Гарсия, който ѝ носеше храната, включи, във вечерята ѝ пресен хляб и няколко сурови моркова, Никол заподозря, че в режима ще настъпи някаква промяна. Няколко дни по-късно Тиасо влезе в килията с гребен, грим, огледало и дори парфюм. За първи път от месеци насам Никол се наслади на продължителна и чудесна баня и се освежи. Когато биотът вдигна дървената вана и се приготви да напусне, ѝ подаде една бележка. „Утре сутрин ще имате посетител.“

Никол не можа да спи. Сутринта като малко момиченце бърбеше с приятелката си катеричката, обсъждаше надеждите и вълнението от предстоящото посещение. Неколкократно се обезпокои за външния си вид и най-накрая обяви лицето и косите си за безобразни. Времето течеше много бавно.

След много дълго време, точно преди обяд, тя чу по коридора към килията да се приближават човешки стъпки. Никол се втурна напред в очакване.

— Кати — извика, когато видя дъщеря си на последния завой.

— Здравей, майко — рече Кати, отключи вратата и влезе в килията. Двете жени останаха прегърнати доста дълго. Никол не се опита да възпре сълзите, които се стичаха по бузите ѝ.

Седнаха на леглото, единствената мебел в стаята, и няколко минути разговаряха приятелски за семейството. Кати я осведоми, че има внучка („Никол дьо Жарден Търнър — каза тя. — Трябва да си много горда“) и после извади двайсетина снимки. Това бяха

последните фотографии на бебето с родителите му, снимки на Ели и Бенджи някъде в парка, Патрик в униформа и дори Кати с вечерна рокля. Никол ги гледаше, една по една, очите ѝ бяха постоянно влажни.

— О, Кати — възкликна тя на няколко пъти.

Когато приключи, Никол многословно благодари на дъщеря си, че е донесла снимките.

— Можеш да ги задържиш, майко — рече Кати, изправи се и отиде до прозореца. Отвори чантичката си ѝ извади цигари и запалка.

— Скъпа — обади се колебливо Никол, — моля те, недей да пушиш тук. Вентилацията е отвратителна. Ще ми мирише седмици наред.

Няколко секунди Кати остана загледана в майка си, сетне прибра цигарите и запалката обратно в чантата. Миг по-късно двойка Гарсия пристигнаха пред килията с маса и два стола.

— Какво става? — запита Никол.

— Ще обядваме заедно — усмихна се Кати. — Приготвила съм нещо специално за случая — пиле със сос от гъби и вино.

Храната, която беше с божествен аромат, беше внесена в килията от трети Гарсия и сервирана на застланата маса, редом с финия порцелан и среброто. Имаше даже бутилка вино и две кристални чаши.

За Никол бе трудно да запази добрите маниери. Пилето бе толкова вкусно, а гъбите така крехки, че тя изяде всичко, без да проговори. Само от време на време, докато отпиваше глътка вино, измърморваше:

— М-м-м. Фантастично — но докато чинията ѝ не се опразни, не каза нищо повече.

— И така, Кати — рече тя с топла усмивка, след като ѝ благодари за храната, — какво става с теб? С какво се занимаваш?

Кати се изсмя дрезгаво.

— Старите глупости. Сега съм „Директор по развлеченията“ на целия курортен комплекс Вегас... Ангажирам артисти за представленията в клубовете... Бизнесът върви страхотно, нищо че...

— Кати се сепна, припомняйки си, че майка ѝ не знае за войната във втория модул.

— Откри ли мъж, който да оцени всичките ти достойнства? — запита деликатно Никол.

— Не и такъв, който да се задържи — Кати бе предпазлива в отговора и внезапно стана напрегната. — Виж, майко — тя се облегна на масата и се наклони напред, — не съм дошла да обсъждаме интимния ми живот... Имам предложение за теб, или по-скоро семейството има предложение, което всички подкрепяме.

Никол гледаше дъщеря си, смръщила вежди в недоумение. Едва сега забеляза, че за последните две години, откак не я беше виждала, Кати е остаряла значително.

— Не разбирам. Какво предложение?

— Както знаеш, от известно време правителството подготвя процес срещу теб. Вече са готови. Обвинена си в противодържавна дейност, а присъдата със сигурност е смъртно наказание. Прокурорът ни съобщи, че доказателствата срещу теб са железни и че без съмнение ще бъдеш провъзгласена за виновна. Но заради миналите ти заслуги към колонията, ако се признаеш за виновна в по-малкото престъпление „непреднамерена противодържавна дейност“, той ще отхвърли...

— Но аз не съм виновна в нищо — изрече убедено Никол.

— Зная, майко — отвърна Кати със следа от нетърпение в гласа. — Но ние — Ели, Патрик и аз — сме единомдушни, че съществува голяма вероятност да бъдеш осъдена. Прокурорът ни обеща, че ако ти се признаеш за виновна в по-малкото престъпление, веднага ще те преместят при по-добри условия и ще ти бъдат разрешени свиждания с цялото семейство, включително с внучка ти... Дори намекна, че може да ходатайства пред властите Бенджи да живее с Робърт и Ели...

Никол беше смутена.

— И всички вие мислите, че аз трябва да приема тази сделка и да се призная за виновна, независимо от това, че до момента съм твърдяла, че съм невинна?

— Ние не искаме да умреш — кимна Кати. — Особено без причина.

— *Без причина?* — внезапно погледът на Никол заискри. — Ти мислиш, че ще умра *без причина*? — тя блъсна масата, изправи се и закрочи из килията. — Ще умра за *справедливостта*. — Никол говореше повече на себе си, отколкото на Кати. — Поне така мисля аз. Макар и да няма нито една душа във Вселената, която да го разбира.

— Но, майко — възрази Кати, — за кого ще е от полза това? Твоите деца и внучката ти ще бъдат лишени завинаги от своята

компания, а Бенджи ще остане в онова ужасно място...

— Значи ето я сделката — прекъсна я Никол. Гласът ѝ постепенно се повишаваше — По-коварна от договора на Фауст с дявола... Зарежи принципите си, Никол, и се признай за виновна, макар че изобщо не си съгрешила. И не продавай душата си заради някаква обикновена, лична, земна отплата... молят те да приемеш сделката заради благополучието на семейството си... Можеш ли да се обърнеш към майка по този начин и да очакваш, че тя няма да се поддаде?

Погледът на Никол беше огнен. Кати бръкна в чантата, извади цигара и я запали с трепереща ръка.

— И кой идва при мен с това предложение? — продължи Никол. Вече крещеше. — Кой ми носи вкусна храна и вино, и снимки на семейството, за да ме размекне? Кой е самозабитият нож, който ще ме убие със сигурност, но много по-мъчително от електрическият стол? Ами да, това е моята собствена дъщеря, съкровения плод на моята утроба.

Неочаквано Никол пристъпи напред и сграбчи Кати.

— Не ставай Юда заради тях, Кати — изрече, разтърсвайки изплашената си дъщеря. — Ти си много по-добра. След време, ако наистина ме осъдят и екзекутират по тези абсурдни обвинения, ти ще оцениш какво съм направила.

Кати се освободи от хватката на майка си и се олюля назад. Смукна дълбоко от цигарата.

— Това са глупости, майко — изрече миг по-късно. — Абсолютни глупости... Ти си оставаш все така самодоволна... Виж, дойдох да ти помогна, да ти предложа възможност да живееш. Защо поне веднъж в проклетия си живот не послушаш някой друг?

Няколко секунди Никол остана втренчена в Кати. Когато заговори отново, гласът ѝ бе по-мек.

— Изслушах те, Кати, и не харесах това, което чух. Освен това те наблюдавах... И за миг не си въобразявам, че си дошла за да помогнеш на мен. Това би било в пълен разрез с това, което съм наблюдавала в характера ти през последните няколко години. В цялата тази работа трябва да има нещо за самата теб... Нито пък вярвам, че представляваш Ели и Патрик. Ако това беше така, те щяха да дойдат с теб. Трябва да призная, че за момент бях объркана и имах чувството, че може би наистина причинявам прекалено много болка на децата

си... Но сега, в последните минути, разбрах съвсем ясно какво става... Кати, моя скъпа Кати...

— Не ме докосвай повече — Кати довърши цигарата и се опита да се успокои. — Виж — изрече най-накрая, — не давам и пукнат грош за това, което изпитваш към мен, но защо, майко, защо не можеш да помислиш за Патрик и Ели, та дори за малката Никол? Толкова ли е важно да станеш светица, че си готова да страдаш за това?

— След време — отвърна Никол — те ще разберат.

— След време — изрече ядно Кати — ти ще си мъртва... След много кратко време... Съзнаваш ли, че в мига, в който изляза оттук и кажа на Накамура, че сделката отпада, датата за твоя процес ще бъде назначена? И че нямаш никакъв шанс, абсолютно никакъв шибан шанс?

— Не можеш да ме изплашиш, Кати.

— Не мога да те изплаша, не мога да те разчувствам, дори не мога да апелирам към чувството ти за справедливост. Като всички добри светци ти слушаш само собствения си глас.

Кати си пое дълбоко дъх.

— Ами, това е всичко... Довиждане, майко. — Въпреки желанието ѝ нови сълзи изпълниха очите на Кати.

Никол плачеше открито.

— Сбогом, Кати. Обичам те.

10.

— Сега защитата може да произнесе заключителната си реч.

Никол стана и заобиколи масата. Жената на предния ред се наричаше Карен Штолц и беше от швейцарски произход. Никол я познаваше доста добре още от времето, когато Карен и съпругът ѝ държаха малката пекарна в съседство с дома на семейство Уейкфийлд в Бовоа.

— Здравей, Карен — изрече тихо Никол, като спря точно пред съдебните заседатели. Те седяха по трима в два реда. — Как са Джон и. Мари?... Сигурно вече са пораснали.

Госпожа Штолц взе да се върти на стола.

— Добре са, Никол — отвърна много тихо.

— Сигурно всяка неделя продължаваш да правиш онези фантастични кифлички с кимион?

Ударът на чукчето проехтя в съдебната зала.

— Госпожо Уейкфийлд — намеси се съдия Накамура, — не му е сега времето за сладки приказки. За заключителната реч са ви предоставени пет минути, а часовникът вече тиктака.

Никол не обърна внимание на съдията. Тя се облегна на парапета между нея и съдебните заседатели. Погледът ѝ бе прикован върху колието на шията на Карен Штолц.

— Камъните са разкошни — изрече шепнешком. — Но трябваше да платят повече, много, много повече...

Отново се разнесе трясъкът на дървеното чукче. Пазачите припряно приближиха Никол, но тя вече бе отстъпила от госпожа Штолц.

— Дами и господа съдебни заседатели — започна Никол, — през цялата тази седмица вие слушахте как обвинението многократно настояваше, че съм оказала съпротива на законното правителство в Ню Идън. За предполагаемите ми постъпки бях обвинена в противодържавна дейност. Въз основа на представените на този процес доказателства сега вие трябва да решите дали съм виновна. Моля, докато обмисляте решението си да не забравяте, че

противодържавната дейност е углавно престъпление — присъдата „виновен“ задължително води след себе си смъртно наказание.

В заключителната си реч желая да разгледам подробно постройката на тезата на обвинението. Свидетелските показания от първия ден до едно нямаха нищо общо с обвиненията срещу мен и съм убедена, че бяха допуснати от съдия Накамура в очевидно нарушение на допълненията към законодателството на колонията, което определя свидетелствуването при процеси за углавни престъпления...

— Госпожо Уейкфийлд — прекъсна я гневно съдията Накамура — както ви казах още преди седмица, аз няма да търпя неуважителни забележки в моята съдебна зала. Още един подобен коментар и ще ви призова за обида на съда или изобщо ще прекратя заключителното ви слово.

— През целия първи ден обвинението се опитваше да докаже, че сексуалната ми нравственост е съмнителна и поради тази причина аз някак си съм склонна да участвам в политически заговор. Дами и господа, бих била щастлива да обсъдя насаме с вас необичайните обстоятелства, свързани със зачеването на всяко от шестте ми деца. Но моят сексуален живот, минал, настоящ и дори бъдещ, няма нищо общо с този процес. Така че свидетелските показания от първия ден бяха абсолютно безсмислени, като изключим вероятната им развлекателна стойност.

На няколко места в претъпкания балкон се чу кикот, но пазачите бързо укротиха тълпата.

— Следващата група свидетели на обвинението — продължи Никол — прекараха много часове в опити да припишат на съпруга ми противодържавна дейност. Открито признавам, че съм омъжена за Ричард Уейкфийлд. Но неговата вина или невинност по отношение на подобни обвинения също няма нищо общо с този процес. Единствено доказателствата, които сочат, че аз съм уличена в противодържавна дейност, могат да бъдат свързани с вашата присъда.

Обвинението внушаваше, че моята подмолна дейност води началото си от участието ми във видеофилма, вследствие на който се роди тази колония. Признавам, че наистина помогнах да се направи този филм, излъчен от РАМА към Земята, обаче категорично отричам да съм „заговорничела с извънземните от самото начало“ и да съм замисляла планове срещу своите съграждани от Земята.

Както изтъкнах още вчера при кръстосания разпит, за който дадох съгласието си на прокурора, аз участвах в създаването на този филм, защото чувствах, че нямам избор. Семейството ми и аз бяхме в ръцете на разум и сила, далеч надхвърлящи всякакво въображение. Бяхме дълбоко загрижени, че ако не отстъпим пред техните искания да им съдействаме при записа, това може да доведе до репресивни мерки срещу нас.

За кратко Никол се върна до масата на защитата и отпи глътка вода. После се извърна и отново се изправи лице в лице със съдебните заседатели.

— След всичко това остават само два сериозни източника на валидни доказателства за осъждането ми по обвинение в противодържавна дейност — свидетелските показания на дъщеря ми Кати и онзи странен аудиозапис, който съдържа несвързана смесица от разсъждения, отправени от мен към други членове на семейството, след като бях задържана. Него чухте вчера сутринта.

Съвсем наясно сте колко лесно може да бъде извъртян и манипулиран един такъв запис. Вчера на свидетелската скамейка и дамата аудиотехници признаха, че е трябвало да прослушат стотици часове разговори между децата ми и мен, преди да подготвят това половинчасово „унищожително доказателство“, в което от всеки разговор са взети не повече от *осемдесет секунди*. Слабо казано е, че забележките ми в този запис са представени извън контекста.

А относно свидетелските показания на дъщеря ми Кати Уейкфийлд мога само да кажа, при това с дълбока тъга, че в първоначалното си изложение тя излъга многократно. *Никога* не съм знаела *нищо* за предполагаемата конспиративна работа на съпруга ми Ричард, още по-малко съм го подкрепяла в нея.

Спомняте си, че когато бе подложена на кръстосан разпит от мен, Кати се забърка с фактите и преди да припадне, категорично се отказа от първоначалните си показания. Съдията ви уведоми, че напоследък дъщеря ми е с крехко душевно здраве и че не трябва да взимате под внимание направените от нея изказвания, които били плод на емоционална принуда, наложена с моите въпроси. Умолявам ви да си припомните всяка изречена от нея дума, но не само когато прокурорът ѝ задаваше въпроси, а и когато се опитвах да изкопча от нея точните дати и места на противодържавните действия, които ми приписа.

За последен път Никол се приближи към съдебните заседатели, като се постара да срещне погледа на всеки един от тях.

— В края на краищата, *вие* трябва да отсъдите къде е истината в това дело. Изправям се пред вас с натежало сърце. Макар че съм застанала тук, аз продължавам да не вярвам на събитията, които доведоха до обвиняването ми в тези сериозни престъпления. Служила съм добре на колонията и човешкия вид. Не съм виновна в никое от престъпленията, за които съм изправена тук. Независимо от изхода на настоящия процес този факт ще бъде признат от разума и силата, които съществуват в удивителната ни Вселена.

Светлината отвън бързо избледняваше. Замислена, Никол се бе облегнала на стената на килията и се питаше дали това не е последната нощ в живота ѝ. Неволно потрепери. След произнасянето на присъдата всяка нощ тя заспиваше с мисълта, че на следващия ден ще умре.

Хуманоидът Гарсия ѝ донесе вечерята малко след като се мръкна. През последните няколко дни храната беше много по-добра. Докато бавно ядеше печената на скара риба, Никол размишляваше за петте години, изминали откакто тя и семейството ѝ бяха посрещнали първия разузнавателен отряд от „Пинта“.

Какво се обърка? — запита себе си. — *Какви бяха основните ни грешки?*

В мислите си чу гласа на Ричард. Винаги цинично настроен и скептик относно човешката природа, в края на първата година той бе предположил, че Ню Идън е прекалено добро място за човечеството.

— В края на краищата, ще го унищожим, както направихме със Земята — беше казал тогава. — Генетичният ни багаж — целият, нали разбираш, жаждата за нови територии, агресивността, подлостта — всичко това е прекалено силно, за да се преодолее с образование и просвещение. Спомни си идолите на Майкъл О’Туул. Исус и онзи млад италианец — Сан Микеле от Сиена. Те са били унищожени, защото са проповядвали, че хората трябва да се опитат да бъдат нещо повече от умни шимпанзета.

Но тук в Ню Идън — мислеше Никол — *Съществуваха толкова много възможности за по-добър свят. Основните неща, необходими за живот, бяха осигурени. Бяхме заобиколени от недвусмислените*

доказателства, че във вселената съществува разум, който далеч ни превъзхожда. Това би трябвало да роди една социална среда...

Тя приключи с рибата и придърпа шоколадовия крем към себе си. Усмихна се вътрешно, когато се сети колко много обичаше Ричард шоколада. *Толкова ми липсва... Особено разговорите и проникателността му.*

Никол се сепна, когато чу към килията ѝ да се приближават стъпки. Силни тръпки на ужас пронизаха тялото ѝ. Посетителите ѝ бяха двама млади мъже. Всеки един от тях носеше фенер. Бяха облечени в униформата на специалните сили на Накамура.

Влязоха много делово в килията. Не се представиха. По-възрастният от двамата, може би в средата на тридесетте, извади документ и зачете.

— Никол дьо Жарден Уейкфийлд, Ти си призната за виновна в държавна измяна и ще бъдеш екзекутирана в осем нула, нула, утре сутринта. Закуската ще бъде сервирана в шест и половина, десет минути след изгрева, а ние ще дойдем да те отведем в камерата за екзекуции в седем и половина. Ще бъдеш завързана за електрическия стол точно в седем и петдесет и осем, а токът ще бъде пуснат две минути по-късно... Имаш ли някакви въпроси?

Сърцето на Никол биеше толкова ускорено, че тя едва дишаше. Направи усилие да се успокои.

— Имаш ли някакви въпроси? — повтори полицаят.

— Как ти е името, млади човече? — запита Никол с прекъсващ глас.

— Франц — отвърна объркан мъжът след кратко колебание.

— Франц чий?

— Франц Бауер.

— Е, Франц Бауер — Никол се насили да се усмихне, — можеш ли да ми кажеш колко време ще умирам? След като пуснеш тока, разбира се.

— Не зная — отвърна той, донякъде объркан. — Ще изгубиш съзнание почти веднага, само след няколко секунди. Но не зная колко дълго...

— Благодаря — Изрече Никол. Чувстваше, че прималява. — Може ли да си вървите сега, ако обичате? Бих искала да остана сама. — Мъжете отвориха вратата на килията. — О, между другото —

добави Никол, — може ли да оставите един фенер? А може би и писалка, и лист или дори електронен бележник?

Франц Бауер поклати глава.

— Съжалявам. Не можем...

Никол му махна да върви и прекоси килията към най-отдалечения ъгъл. *Две писма* — рече на себе си, дишайки бавно, за да възстанови сили. — *Исках само да напиша две писма. Едно на Кати и едно на Ричард. С всички останали съм се простила.*

След като полицаите си заминаха, Никол си припомни дългите дни, които прекара в шахтата на РАМА II преди много години; тогава очакваше да умре от глад. Последните й часове, както си мислеше тогава, бяха заети със спомени за щастливите моменти от живота й. *Сега това не е необходимо. Няма събитие от миналото, което да не съм премислила многократно. Това е ползата от две години затвор.*

Никол се учуди, когато осъзна, че изпитва силен яд, защото не може да напише писмата. *Утре сутринта отново ще повдигна този въпрос. Ще ми позволят да ги напиша, ако вдигна достатъчно шум.* Независимо от обстоятелствата се усмихна.

— Действай с твърда ръка... — цитира тя на глас. Внезапно пулсът й отново се ускори. В мислите си видя електрически стол в една тъмна стая. Тя седеше на него, на главата й беше поставен странен шлем. Той започна да блести и Никол си представи как се отпуска тежко напред.

Мили Боже, който и където и да си, моля те, дай ми малко смелост сега. Много съм изплашена.

В мрака на стаята Никол седна на леглото. След няколко минути се почувства по-добре, почти спокойна. Откри, че се пита какво ли представлява мигът на смъртта. *Дали е като заспиване и после нищо? Или в този най-последен момент се случва нещо особено, нещо, което никой жив не може да узнае?*

Някъде от много далече я зовеше някакъв глас. Никол се размърда, но не успя да се разсъни съвсем.

— Госпожо Уейкфийлд! — извика отново гласът.

Тя бързо седна в леглото, мислейки, че вече е съмнало. Усети как я залива вълна от страх, когато разумът й напомни, че й остават още два часа живот.

— Госпожо Уейкфийлд, насам, извън килията съм... Аз съм Амаду Диаба.

Никол разтърка очи и се напрегна да съзре фигурата в мрака край вратата.

— Кой? — запита, докато бавно пресичаше стаята.

— Амаду Диаба. Преди две години помогнахте на доктор Търнър за моята сърдечна трансплантация.

— Какво правиш тук, Амаду? И как влезе?

— Дойдох да ви донеса нещо. Подкупих всеки, когото трябваше. Необходимо бе да ви видя.

Макар че мъжът се намираше само на пет метра от нея, Никол виждаше само неясните очертания на фигурата му в мрака. Изморените очи също ѝ играеха номера. В един момент, когато особено силно се напрегна, за да го види добре, за миг ѝ се стори, че нейният посетител е пралядо ѝ Омех. Прониза я студена тръпка.

— Добре, Амаду — обади се най-накрая. — Какво си ми донесъл?

— Първо трябва да го обясня. Може би дори и тогава няма да има смисъл... Аз самият не го разбирам напълно. Само зная, че тази вечер трябваше да ви го донеса.

За момент той замълча. Когато Никол не проговори, Амаду припряно разказа историята си:

— В деня след избирането ми за Колония Лоуел, докато все още бях в Лагос, получих странна вест от баба ми, която е Сенуфо. Тя гласеше, че трябва спешно да я посетя. Заминах още при първата удаля ми се възможност, след две седмици. До това време получих още едно известие от нея, в което настояваше, че моето посещение е въпрос на „живот ѝ смърт“.

— Пристигнах посред нощ в селото и на Брега на слоновата кост. Баба се събуди и тутакси се облече. Придружени от селския шаман още същата нощ предприехме дълго пътуване през саваната. Когато стигнахме до целта си, малко селище на име Нидого, бях напълно изтощен.

— Нидого? — прекъсна го Никол.

— Точно така. Както и да е, там имаше един странен, съсухрен човек, който трябва да беше някакъв свръхшаман. Баба ми и нашият шаман останаха в селото, а ние със съсухрения човек предприехме

едно изнурително изкачване до близката гола планина край някакво малко езеро. Пристигахме точно преди изгрева. „Погледни — каза старият мъж. — Погледни в Езерото на мъдростта. Какво виждаш?“ Точно тогава лъчите на слънцето докоснаха водата.

Казах му, че виждам тридесет или четиридесет предмета, приличащи на нещо средно между дини и пъпеши, които лежат на дъното в единия край на езерото. „Добре — рече той с усмивка, — наистина ти си човекът“.

„Кой човек съм?“ — попитах го аз. Не ми отговори. Тръгнахме по брега на езерото към мястото, където бяха потопени дините — вече не ги виждахме, защото слънцето се бе издигнало високо в небето. Свръхшаманът извади едно стъкълце. Потопи го във водата, запуши го и ми го подаде. Даде ми и един малък камък, който беше оформен като предметите на дъното на езерото. „Това са най-значимите дарове, които някога ще получиш“.

— Защо? — попитах аз.

Няколко секунди по-късно той подбели очи и изпадна в транс, припявайки ритмично на сенуфо. Няколко минути танцува, после неочаквано скочи в езерото и заплува. „Почакай — извиках. — Какво да правя с твоите дарове?“ „Носи ги навсякъде със себе си. Сам ще разбереш кога да ги използваш.“

Сърцето на Никол биеше толкова силно, че тя се запита дали и Амаду не чува ударите му. Протегна ръка през решетките и докосна мъжа по рамото.

— И снощи един глас в съня ти, или може би не е било точно сън, ти е казал да ми донесеш стъкълцето и камъните тази вечер.

— Точно така. — Амаду замълча: — Как разбра?

Никол не отговори. Не можеше да приказва. Цялото ѝ тяло трепереше. Малко по-късно, когато почувства двата предмета в ръката си, коленете ѝ бяха така омекнали, че се уплаши да не се строполи. На два пъти благодари на Амаду и го подкани да си върви, преди да го разкрият.

Бавно прекоси килията до леглото. *Възможно ли е? И как е възможно? Всичко това да се е знаело от самото начало? Манни дини на Земята?* Никол бе пренапрегната. Изгубих контрол, а все още дори не съм пийнала от шишенцето.

Само от стискането на шишенцето и камъка в ума ѝ изплува яркия спомен за невероятните видения, които бе изживяла на дъното на шахтата в РАМА II. Отвори стъкълцето. На два пъти си пое дълбоко дъх и после припряно изгълта съдържанието му.

В началото ѝ се стори, че нищо не се случва. Заобикалящият я мрак изобщо не се променяше. После внезапно в центъра на килията се образува голям, оранжев балон. Той експлодира и разпръсна цветове из мрака. Последва го червен балон, сетне лилав. Докато Никол се съвземаше от блясъка на виолетовата експлозия, доту силен смях откъм прозореца. Хвърли поглед в тази посока. Килията изчезна. Намираше се в открито поле.

Беше тъмно, но можеше да различи очертанията на предметите. Някъде в далечината отново чу смеха. „Амаду“ — извика наум. Препусна през полето като вихър. Настигаше човека. Когато го наближи, лицето му промени чертите си. Изобщо не беше Амаду, беше Омех.

Той се разсмя отново и Никол спря.

— „Роната“ — извика мъжът. Лицето му нарастваше. По-голямо и още по-голямо, достигна размерите на автомобил, после на къща. Смехът му беше оглушителен. Лицето на Омех беше грамаден балон, който се издигаше нагоре и още по-нагоре в черната нощ. Изсмя се още веднъж и лицето му гръмна, заливайки Никол с вода.

Беше измокрена до кости. Потъваше, плуваше под вода. Когато се измъкна на повърхността, се озова във вирчето и оазиса на Брега на слоновата кост, където като седемгодишно момиче се беше сблъскала с лъвицата по време на Поро. Същата лъвица и сега обикаляше района на езерцето. Никол отново беше малко момиче. Беше много изплашена.

— *Искам си мама. Отпусни главица и почивай, дано сънят ти е благословен* — запя Никол. Тя взе да излиза от водата. Лъвицата не я закачаше. Още веднъж хвърли поглед към животното, муцуната ѝ се бе превърнала в лицето на майка ѝ. Никол се завтече да я прегърне. Вместо това самата Никол се превърна в лъвица, която кръстосваше по брега на вирчето в оазиса посред нощта на африканската савана.

Сега в езерцето имаше общо трима плувци, все деца. Докато лъвицата Никол продължаваше да пее приспивната песен от Брамс, едно по едно децата се измъкнаха от водата. Най-напред Женевиев,

после Симон, Кати, Бенджи, Патрик и Ели. Всеки от тях мина покрай нея и се отправи към саваната. Никол се втурна след тях.

Тичаше по вътрешната пътека на претъпкан стадион. Отново беше в човешки образ, млада, с атлетично телосложение. Съобщи за последния ѝ скок. Когато се отправи към началото на пистата за засилване при тройния скок, я доближи един японски съдия. Това беше Тошио Накамура. *Ще направиш фал* — присмя ѝ се той.

Докато се засилваше, Никол си помисли, че ще литне. Не фаулира; след отскока се зарея, във въздуха, изпълни един прескок без всякакво отклонение и се приземи мощно в далечния край на трапа. Знаеше, че скокът ѝ е добър. Заподскача към мястото, където бе оставила грейката си. Баща ѝ и Хенри пристигнаха, за да я поздравят с прегръдка. *Браво* — изрекоха едновременно. — *Чудесно изпълнение*.

Жана Д'Арк донесе златния медал до стълбичката на победителите и го закачи на врата на Никол. Елеонора Аквитанска ѝ връчи голям букет от рози. Кенджи Уатанабе и съдия Мишкин бяха застанали от двете ѝ страни и я поздравяваха. Говорителят събщи, че скокът ѝ е нов световен рекорд. Публиката на крака я аплодираше. Никол се взря в морето от лица и видя, че множеството не е само от човеци. Там беше Орелът, седнал в специална лежа, цял сектор бе зает от октопаяци. Всички я поздравяваха, дори птицеподобните, и сферичните същества с фините пипала, и змиорките с пелерини, притиснати до стъклото на гигантска затворена купа. Никол замаха на всички.

Ръцете ѝ се превърнаха в криле и тя полетя. Беше ястреб, който се рееше високо над земеделския пояс на Ню Йорк. Погледна надолу към сградата, в която беше затворена. После завъртя глава на запад и откри фермата на Макс Пъкет. Макар че беше посред нощ, Макс все още бе отвън и работеше върху нещо, което може би щеше да представлява разширение на хамбара му.

Никол продължи да лети на запад, отправила се към ярките светлини на Вегас. Когато стигна до комплекса, се спусна надолу; прелиташе зад клубовете, не пропусна нито един. Кати седеше отвън, на някакво задно стълбище, съвсем сама.

Лицето ѝ бе заровено в дланите, цялото ѝ тяло се тресеше. Никол се опита да я успокои, но в нощта се чу само крясъкът на ястреб. Дъщеря ѝ, озадачена вдигна очи към небето.

Прелетя над Позитано, близо до изхода на модула. Изчака външната врата да се отвори. Стряскайки пазача, ястребът Никол напусна Ню Идън. След по-малко от минута достигна Авалон. Робърт, Ели, малката Никол и дори един санитар, всички те заедно с Бенджи се намираха във фоайето на неговото отделение. Никол нямаше представа какво търсят там посред нощ. Извика им. Бенджи се приближи до прозореца и се взря в мрака навън.

Чу някакъв глас да я зове. Беше неясен, идваше далече от юг. Бързо долетя до втория модул и влезе през зеещия отвор, изрязан от хората във външната стена. Забърза се по пръстеновидния коридор, откри портика и закръжи над зеления сектор във вътрешността. Вече не чуваше гласа. Но видя сина си Патрик да лагерува с останалите войници в основата на кафявия цилиндър.

Във въздуха я пресрещна птицеподобно с четири кобалтови пръстена. *Той вече не е тук* — обясни то. — *Провери в Ню Йорк.* Никол бързешком напусна втория модул и се завърна в Централната равнина. Отново чу гласа. Нагоре, нагоре, извисяваше се все по-високо и по-високо. Ястребът Никол едва дишаше.

Полетя на юг, над стената, която ограждаше територията на Северния полуцилиндър. Под нея беше Цилиндричното море. Отново чу гласа. Сега беше по-отчетлив. Това бе Ричард. Сърцето ѝ на ястреб блъскаше лудо.

Той стоеше на брега, пред небостъргачите, и ѝ махаше. *Ела при мен, Никол* — казваше гласът му. Виждаше очите му дори и в тъмното. Спусна се надолу и кацна на рамото на Ричард.

Заобикаляше я мрак. Никол отново се намираше в килията. Птица ли чу край прозореца? Сърцето ѝ все още биеше ускорено.

Тя прекоси малкото помещение.

Благодаря ти, Амаду. Или Омех. — Усмихна се. — *Или Боже.*

Никол се изтегна на леглото. Секунди по-късно беше заспала.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.